PROFESSOR M. K. DESHPANDE

A Dictionary of English Quotations & Proverbs

इंग्लिश सुवचनांचा कोश

Introduction by

Dr. C. D. DESHMUKH

PRICE Rs. 20-00

To

The adorable Andhra Kanya,

Dr. DURGABAI DESHMUKH

(Winner of the Nehru Literacy Award for 1971)

Whose high personal qualities coupled with those of her illustrious husband symbolise the essence of civilized values, and whose work for the upliftment of women, children, and the handicapped has already clothed her in immortality.

PREFACE

With this book, I am fifty not out. Many, whose fecundity is phenomenal, may not with centuries to their credit, see much in this but the humble batsman has this joy that he had an umpire of Dr. C. D. Deshmukh's eminence to see him score his fiftieth run.

While approaching Dr. Deshmukh with a request to introduce my book to the public, I had also, out of pert curiosity, requested him to send me a few samples of his own translations. He has duly obliged me with some, and here are a few of the more interesting ones :

1. Ability is poor man's wealth,
   अंगची कर्तबगारी - दरिद्राची तिजोरी.
2. For forms of government let fools contest,
   What'er is best administered is best.
   शासन-प्रकारांवर वाद माजवू देत नादान, जे छान चालविले जाते तेच असते छान.
3. To govern mankind one must not over-rate them.
   जनतेवर राज्य करायचे असेल तर तिला डोक्यावर घेऊन चालायचे नाही.
4. Cowards die many times before their death.
   प्राण जायच्या आधीच भेकड मरेल शंभर वेळ.
5. Let care kill a cat, we'll laugh and grow fat.
   काळजीने मांजर मेले तर मरू दे, तू अन् मी हसून वाढू दे.
6. Too many stairs make thieves.
   घराला जिने फार, भरला चोरांचा बाजार.
7. A parliament is nothing less than a big meeting of more or less idle people.
   जवळ जवळ निरुपयोगी प्राण्यांच्या संमेलनाशिवाय पार्लमेंट दुसरे काय ?
8. Everyone is not happy who dances.
   नाचतात ते सगळेच काही सुखी नसतात.
9. Those who move easiest who have learn'd to dance.
   चांगले चालायचे असेल तर नाचायला शीक.

10. The wish to appear clever often prevents one from being so.
हुशारी दाखविण्याची हौस पुष्कळदा आपल्यावरच उलटते.

I have translated " Quotations and Proverbs " as ' सुवचने ', and I believe my word being comprehensive in implication, does convey what I desired to suggest, viz that the wise sayings included in this book are essentially ' good thoughts'.

In my translations I have tried as best I could to bring out the ' spirit ' of the original and have eschewed the ineleqent process of ' literal ' translation, " A fine quotation " says Joseph Roux, " is a diamond on the finger of a man of wit, and a pebble in the hand of a fool." The compiler has no fear that his book will fall into wrong hands, but has hope that the few ' diamonds ' he has culled will find favour with those whose cultivated taste is his strength and support.

I am grateful to Dr. Deshmukh for the illuminating introduction which he so graciously wrote for this compilation at my request.

While casting about for a suitable personage to whom I could dedicate this book, I could not but choose (in spite of an imposing array of names before me) the name of that liltle-great woman of India, Durgabai Deshmukh, whose work in the realm of adult education will indubitably remain evergreen for all time in human memory.

It was kind of Shree G. Y. Rane to take up this oompilatiok for publication.

M. K. Deshpande.

INTRODUCTION

Introducing ' A Dictionary of English Quotations and Proverbs ' with its translation into Marathi, confronts one with several magnified difficulties of definition and judgment–magnified because of the problems inherent in all translation, especially from English into an Indian language. Added to these are less serious questions such as those of picking and choosing the contents and arranging them in accordance with some sort of scheme. Moreover, while there are volumes available in English of Quotations (e. g. Benham's Book of Quotations) or of Proverbs (e. g. Henry Davidoff's ' A World Treasury of Proverbs), quotations cannot always be kept separate from proverbs. Thus, opening Davidoff's book at random (page 243) one finds included 18 quotations with 22 proverbs, the authors quoted being Spencer, Shakespeare, Hobbes, Sir T. Browne, Samuel Butler, Burns, Keats, Shelley, Wordsworth, Longfellow, Goldsmith, Coleridge, Bagehot and two or three others less well-known. Benham's Book of Quotations has a separate Section on Proverbs and Household Words. The quotations are from British and American authors, the Holy Bible, the Book of Common Prayer, of a miscellany entitled Waifs and Strays, Greek Quotations, Latin Quotations, Quotations from French, German, Italian, Spanish and Dutch. Proverbs are given in a separate section and in addition to English, French, Danish Italian, Portuguese German and Spanish are drawn upon. Then there is an index. There is also a supplement, with its own Index. There are 50,000 quotations and proverbs, in all, included in this 1384–page volume, the English quotations occupying about one-third, and the authors ' names being arranged alphabetically.

The specialized meaning of a quotation which such volumes set out is a passage or phrase repeated from a book, speech etc, by reason of its noteworthiness of thought or observation of life.

Thus, a book of quotations can be distinguished from the contents of an anthology, which is a book or collection of selected writings by various authors, usually in the same literary form or on the same subject. Coleridge wrote of ' gems from our great authors 'which he pleaded, ' should be culled to give a little to those who haven either time nor means to get more.' Said Montaigne: 'I have gathered a posie of other men's flowers and nothing but the thread that binds them is mine own.' Lord Wavell chose " Other men's flowers " for the title of his anthology of verse (he was reputed to have a phenomenal memory for verse) – a remarkable achievement on the part of an ex-Viceroy of India.

This idea of culling for the reader gems from literature has inspired the collections of Subhashit published in Sanskrit during the present century. Among my prized Sanskrit books is the Subhashita Ratna-Bhandagara (Treasury of Literary Gems in Verse) compiled by Narayan Ram Achara–Kavya Tirtha and published by the well-known Nirnaya Sagara Press, Bombay. The sub-title is Sukti-Samuchchaya or A Collection of Good Passages.

This is nearer in its general scope to a Book of Quotations than an anthology published in 1957 by the Harvard University Press – Volume forty two. This volume prints for the first time a manuscript compiled by Vidyakara, which was found in Nepal by D. D. Kosambi and V. V. Gokhale and edited by them. The munuscript belongs to the first quarter of the 12th century and was not known in India. The book entitled ' Subhashita Ratna Kosha ' has a Preface by Daniel H. H. Ingalls, the Editor of Harvard Series. There is an elaborate Introduction by D. D. Kosambi, with some of whose judgments Ingalls has expressed disagreement, in respect of the evaluation of the literary excellences of the quotations included by Vidyakar, whose introductory verse sets out his aim :

" I shall make a priceless collection of the delectable sayings

of many outstanding poets. which form the supreme ornaments of the throats of the learned and win nods of approval from great poets."

The verses, often but not always, a four-line stanza from each poet quoted, are arranged under section headings (Vrajya) numbering fifty. Of them the first six are devoted to heavenly characters, many from the Buddhist pantheon. The seventh is an intermediate section on the Sun, a lesser deity. A group of Sections follows on the seasons. The main motif of the anthology, Eros in its various manifestations, begins with the fourteenth section and goes on to the twenty-sixth. The remaining sections are of a miscellaneous nature. In spite of a Vrajya on renunciation, this anthology has not settled down to the dharma, artha and moksa (ethics, economics and salvation) which was standardized by Bhartrhari's Niti and Vairagya Sataka or century of poems. Niti, in particular, is poorly represented, while Shrungara pervades almost everything. The editors say : " Of these Sections, about the most attractive is 35, jativrajya. This gives a series of epigrams where the limitations of the isolated stanza are compensated by delimiting the subject, lyric style and lyric content match perfectly to preserve for us the beauty of a trifling momentary incident. "

Reverting to the Subhashita–Ratna–Bhandagaram, one finds thatt he contents are arranged under seven divisions, viz. Invocation. general, kings, clever constructions, symbolism, ascription, the nine–rasa and miscellaneous. There are over 500 subject–headings distributed among over 10,000 stanzas. The coverage is deliberately wide and comprehensive, intended to be a good sample of great books–an attempt ' to give a little to those who have neither time nor means to get more ', to repeat Coleridge's words quoted on the title page of the volume itself.

Bernard Darwin's Introduction to the ' Oxford Dictionary of Quotations ' (O. O. B. 1941) brings out this wider aim of ' Quota-

tions '. He writes, " Quotation brings to many people one of the intensest joys of living. To be able to quote nourishes our vanity; as some anonymous genius is reported to have said at Balliol (Oxford) ' What I don't know is not knowledge ".

' Classical quotation ', said Samuel Johnson, is the ' parole of literary men all over the world '.

In a note ' from the compilers to the Readers ' it is stated that the most quoted English authors are Browning, Byron, Cowper, Dickens, Johnson, Kipling, Milton, Shakespeare, Shelley, Tennyson, Wordsworth. the Bible and the Book of Common Prayer. The Index, including Index to the Supplement, of Benham's Book of Quotations–Proverbs and Household Words–has main or small headings like Ability, Absence, Abstinence, Accidents, Acquaintace, Actors and Acting, Action, Adam, Adaptability, Admiration, Advantage, Adventure, Adversity, Advice, Affection, Ambition, Amusements, Anger, Animals, Antiquity, Anvil, Anxiety, Apes, Apology, Apparel, Appearances, Appetite, Applause, Architecture, Argument, Art and Arts, Artists, Aspiration, Asses, Atheism, Authority, Avarice. All of them besides many more occur in the present volume of Professor M. K. Deshpande, with this difference that in Benham's volume the quotations are given under the names of authors arranged alphabetically. The difference of arrangement is significant. Benham is primarily concerned with a literary conspectus, while Deshpande's primary concern is with the content of a notable thought, conveyed by a quotation. It is significant that the author's name is not given in full below the quotation and the age (dates of birth and death) is not given.

This distinction leads one to classify Deshpande's book as belonging to the world of wisdom or gnomic literature, which also includes proverbs. In the latter genre, the authorship is normally not known. Their origin is folklore. However, Davidoff's book

includes proverbs with known authorship (e. g. Patience is pale cold cowardice in noble breasts – Shakespeare). What then is a Proverb,' as distinguished from a 'Quotation'? The dictionary meanings of Proverb (quoted from the Random House Dictionary of the English Edition – College Edition – 1968–69) are :

(1) Short popular saying that expresses effectively some commonplace truth or useful thought,

(2) Special meaning in the Bible. a profound saying, maxim, or oracular utterance requiring interpretation.

The synonyms given are: aphorism, apothegm, maxim. All these, with proverb, are terms for short pithy sayings. A proverb is such a saying popularly known and repeated, usually expressing simply and concretely though often metaphorically, a truth based on commonsense or the actual practice of mankind e. g. A stitch in time saves nine. A proverb has to be distinguished not only from a quotation, but also from :

Epigram – Any witty and ingenious or pointed saying tersely expressed.

Maxim – A brief statement of a general or practical truth, especially one that serves as a rule of conduct or precept, e. g.
'It is wise to risk no more than one can afford to lose.'

Adage – A traditional saying expressing a common experience or observation.

Apothegm
(or Apophthegm) A short, pithy, instructive saying, a terse remark.

Aphorism – A terse saying embodying a general truth; e. g. 'Art is long and life is short'.

Saw : – A maxim or proverb.

Bom – mot : An especially fitting word or expression.

Byword : – A common saying.

Motto : – A maxim adopted as an expression of one's guiding principles.

Slogan : – Distinctive phrases or motto of any party, group, manufacturer or person – a catchword or catch-phrase (originally a war-cry of Scottish clans, but now extensively cultivated by political parties in India)

The distinction between a proverb and an adage or a saw is very fine, if it exists at all. Saying is a more generalized word, often used in the sense of proverb (e. g. as the saying goes).

Proverbs have from ancient times been part of wisdom or gnomic literature.

Wisdom is first heard of soon after 3,000 B. C. The Precepts of Ptah–hotep (a vizier in ancient Egypt 2,400 B. C.) is a collection of proverbial sayings, which were preserved and are claimed to be the oldest book in the world. (Encyclopaedia Britannica). They are a sort of ethical treatise, assuring the nature of the good life and undertaking to tell how this can be realised by the special group for whom they were written. Many wise men arose in Egypt during the following 15 or more centuries. Wisdom was pervasive throughout in the ancient East, from which the Greeks derived inspiration. Their word 'philosophy' means 'love of wisdom.' Greek philosophy was heir or disciple to the age–old speculation of the East. However, wisdom in Greece was the total of the intellectual life of the age.

It would seem that Israel was introduced to wisdom by the Canaanites, to whose culture it was deeply indebted. In King David's time there were professional wise persons; it is of considerable interest that those who are mentioned are women (Encyclopaedia Britannica).

Soloman's wisdom was proverbial alteough its true nature was widely misunderstood.

Through the following centuries the wise men were at times the object of stern rebuke by the prophets, who disliked their pragmatic wisdom. Later wisdom became deeply religious.

The proverbs in the Book of Proverbs of the Old Testament belong to the world of wisdom, but are not identical with modern proverbs in regard to connotation. This Book has nine sections and is evidently a collection. Some are paralleled in an extant Egyptian book; while individual proverbs are found to bear traces of the international character of their origin and are related to the cultures of Egypt, Babylonia, Greece, etc.

The common characteristics of all nine sections, to be found in nearly all the extent gnomic literature of the Hebrews are, (according to the Encyclopaedia Britannica) :

(1) that wisdom comes from Jehova,

(2) that wisdom is, or should be, the guiding principle of life, and

(3) that cardinal social virtues such as industry, thrift, discretion, truthfulness, honesty, chastity, thought for others (including animals) should be inculcated.

The Jewish Book of Wisdom came after 150 B. C. 'Wisdom Literature' is the title given to certain writings of the ancient orient, of which, to rhe occident, the Hebrews are mostly widely known. The word 'wisdom' was a technical term which covered much that is included under the modern usage but had a wider connotation as well.

Further east, much wisdom was disseminated in that extraordinary century, the 6th century B. C, in which Buddha and Mahavir in India and Confucius and Lao Tsze lived and spoke. Transcendent

wisdom of the east is thus the supreme fact of human existence, and proverbs are an important element in the heritage of man.

In India, much wisdom can be gleaned from the Great Epics, the Mahabharata and the Ramayana. The ancient tradition was continued by Tiruvelluwar (in his Tirukural), Bhartrhari and Vamana to name but a few wise men.

With the kind of universality that proverbs–this potted wisdom of mankind – possess, there is always good reason to collect and compare proverbs in many lands. It has already been stated that Benham's proverbs include material from French, German, Danish, Italian, Spanish and Portuguese sources and Yiddish. Devidoff drew on Hebrew, German, Italian, African, Arabic, Chinese, Dutch, Gaelic, Greek, Latin, Norwegian, Swedish, Hungarian, Persian, Polish, Portuguese, Rumanian, Russian, Spanish and Turkish sources.

Professor Deshpande has given quotations and proverbs without arranging them in different sections, since he has given relevant sayings under subject headings. But the source given is often definite, e. g. under Ability, a Chinese proverb, or can be taken to indicate a proverb e. g. by the use of the description " unknown ". Besides Chinese the sources, indicated are French, Greek, Hebrew, Roman and German, However, proverbs form only a small fraction of the collection.

This fact is of some importance in judging if the translation into Marathi of the title itself is adequate or not. Professor Deshpande renders 'quotations and proverbs' by one word '*Suvachane*' literally 'good words'. Quotation in Marathi would be *avatarana*, and proverb, *mhani*, so that the literal translation would have been 'Avataran Va Mhani'. Alternative Marathi words would have been *Subhashiten* or *Sukti*, but I think that their use would have caused confusion, as both words have somewhat specialized meanings in Sanskrit, which has the word abhanaka for a proverb. Incidentally,

there is a special word in Marathi, following Sanskrit which connotes a tabloid maxim viz. nyaya, as e. g. in Kakataliya nyaya- the maxim of the crow and the palm tree, indicating the coincidence of a crow alighting on a branch of a palm tree and the branch breaking off, which was a pure accident and no incident implying cause and effect. There are twenty six of these popular maxims, which are well-khown, besides several others cited and explained in three volumes entitled, as far as I can recall, Laukika nyaya-parampara (or Sangraha). There is in Sanskrit also the word ' Pravada ' which means, among other things, a popular saying.

Of the merits of the translation I do not venture to judge, for obvious reasons. I am no writer of Marathi and Professor M. K. Deshpande is an accomplished writer of Marathi as well as of English. The translation is obviously ' free ' and does not profess to give the sense of the original in a wooden and unimaginative manner. Professor Deshpande's aim is evidently to bring out, rather, the spirit. However, while assigning the pleasant responsibility of writing the Introduction to this book of his, Professor Deshpande has invited me to express my view where I happen to come across places where I feel that the author has taken undue liberty in expressing the sense. Therefore, without attempting in any way to sit in judgment, I have separately drawn his attention to a few cases, by way of a suggestion, where I thought another rendering could have been given. I have looked through the volume, although not exhaustively, and feel that this scholarly volume compiled by Professor M. K. Deshpande will be found both instructive and interesting by the public for whom it is intended.

C. D. Deshmukh

A Dictionary
of
English Quotations & Proverbs

इंग्लिश सुवचनांचा कोश

A

Ability :

1. Ability is poor man's wealth.
   गरिबांचे भांडवल—त्यांची संपत्ती—म्हणजे त्यांची कर्तबगारी.
2. Ability is of no account without opportunity. —*Napoleon*
   योग्य ती संधी मिळाल्याशिवाय कर्तबगारीचा काही एक उपयोग नाही.
3. Natural abilities are like natural plants that need pruning by study. —*F. Bacon*
   माणसाच्या अंगचे नैसर्गिक गुण हे रानवेलींसारखे असतात. कात्री चालवून त्यांना ठाकठीक केले पाहिजे.
4. Behind an able man there are always other able men. —*A Chinese Proverb*
   एका कर्तबगार माणसाच्या मागे इतर कर्तबगार पुरुषांची पुण्याई उभी असते.
5. No one knows what he can do till he tries. —*Publilius Syrus*
   प्रत्यक्ष प्रयत्न केल्याशिवाय माणसाला आपल्या ताकदीचा अंदाज येत नाही.
6. A man's ability cannot be of one sort and his soul of another. —*Seneca*
   माणसाची कर्तबगारी आणि त्याचा आत्मा यांत विसंगती असून शकत नाही.
7. Great abilities go with great souls. —*Taylor*
   वृत्तीत थोरपणा असल्याशिवाय थोर कर्तबगारी शक्य नाही.

Absence :

1. Absence makes the heart grow fonder.
   एकमेकापासून थोडे दूर असले की हृदयाची तळमळ सुरू होते.
2. Absence sharpens love; presence strengthens it. —*Thomas Fuller*
   दूर राहिल्यामुळे प्रेमाला धार चढते; तर नजीकपणामुळे ते जास्त गाढ होते.
3. Absence is to love what wind is to a fire; it puts out the little, it kindles the great.
   अग्नीला जसा वारा; तसा प्रेमाला वियोग. जर अग्नी किरकोळ असेल तर तो विझला जातो; मोठा असेलतर तो जास्त पेट घेतो.

4. Heart soon forgets what the eye cannot see.
   जे नजरेला दिसत नाही त्याचा अंतः-करणाला लवकर विसर पडतो.
5. Speak no ill of the absent.
   —*Propertius*
   जे गैरहजर असतील त्यांच्याबद्दल गैर उद्गार काढू नका.

Abstinence :

Against diseases here the strongest fence
Is the defensive virtue, abstinence.
—*Robert Herrick*
सर्व रोगांचा प्रतिकार करणारे जबरदस्त औषध म्हणजे मितोपभोग.

Accident :

1. What is life but a chapter of accidents ? —*Unknown*
   जीवन म्हणजे अपघातांची मालिका.
2. Nothing under the sun is accidental. —*Lessing*
   या पृथ्वीतलावर आगंतुक असे काही नाही.
3. There's many a slip 'twixt the cup and lip. —*Palladas*
   संकल्प आणि सिद्धी यांत अनेक अडचणी उभ्या असतात.

Acquaintance :

Sudden acquaintance brings repentance.
—*Thomas Fuller*
एकाएकी केलेली मैत्री पश्चात्तापाला कारणीभूत होते.

Acting :

1. When an actor has money he doesn't sent letters but telegrams.
   नटाचा खिसा गरम असला की तो तारा पाठवितो, पत्रे पाठवीत नाही.
2. She's a woman; she needs no training in acting.
   —*Unknown*
   ती स्त्री आहे; तेव्हा तिला अभिनयाचे शिक्षण देण्याची गरजच नाही.

Action :

1. Heaven never helps those who will not act. —*Sophocles*
   जे काहीच करीत नाहीत त्यांना देवाची कृपा लाभत नाही.
2. He that is overcautious will accomplish little.
   —*Schuller*
   जे सावधगिरीचा अतिरेक करतात, त्यांच्या हातून विशेष असे काही घडत नाही.
3. Actions speak louder than words.
   तोंडच्या बडबडीपेक्षा कृतीची भाषा जास्त जोरदार असते.
4. Great actions speak great minds. —*John Fletcher*
   थोर कृती या थोर मनाच्या निदर्शक असतात.
5. Action is eloquence.
   —*Shakespeare (Coriolanus)*
   कृती हेच मूर्तिमंत वक्तृत्व !
6. Action is the proper fruit of knowledge. —*Thomas Fuller*
   कृती हे ज्ञानाचे सुंदर फळच होय.

Adam :

Adam, while he spake not,

had paradise at [illegible]

—Langland

[illegible] ॲडम [illegible] असे तोपर्यंत स्वर्ग [illegible] होता.

Adaptability :

1. Nothing is more politic than to make the wheels of the mind concentric and voluble with the wheels of fortune.
—Francis Bacon
दैवाच्या चक्रानुसार मनाचे चक्रही परिस्थितीला साजेल असे फिरवीत राहणे हाच खरा मुत्सद्दीपणा.
2. The wise man does no wrong in changing his habits with the times. *—D. Cato*
कालमानानुसार जर शहाण्या माणसाने आपल्या सवयींना मुरड दिली तर त्यात काहीच गैर नाही.
3. Adapt thyself to the estate which is thy portion.
—Marcus Aurelius
तुमच्या जे नशिबी आहे त्याच्याशी मिळते घ्या.
4. Cut, sir, your coat according to your cloth.
प्राप्तीप्रमाणे खर्च करा.
5. Every man must fashion his gait according to his calling.
—Beaumont & Fletcher
प्रत्येकाने आपल्या व्यवसायानुसार आपली चाल ठेवावी.
6. Treat a thousand dispositions in a thousand ways. *—Ovid*
जशा वृत्तीचे लोक भेटतील त्याप्रमाणे त्यांच्याशी वागा.
7. I am all things to all men.
—New Testament
सर्वांशी मी मिळून-मिसळून वागतो.

Admiration :

1. A fool always finds a greater fool to admire him.
मूर्खाचे कौतुक करणारा जास्त मूर्ख प्राणी असतोच.
2. No nobler feeling than this of admiration for one higher than himself dwells in the heart of man. *—Carlyle*
आपल्यापेक्षा गुणांनी श्रेष्ठ असलेल्या व्यक्तीचे कौतुक करणे यासारखी दुसरी उदात्त भावना दाखविता येणार नाही.
3. For a fool there's nothing under the moon to admire.
—Unknown
मूर्ख माणसाला या जगात कौतुक करण्याजोगे काही आढळतच नाही.
4. We are interested in others when they are interested in us. *—P. Syrus*
आपले कोणी कौतुक केले तरच आपणाला त्याचे कौतुक वाटते.

Advantage :

Every advantage has its disadvantage. *—A Latin proverb*
प्रत्येक फायद्याबरोबर तोटा हा आलाच.

Adventure :

1. Nothing venture nothing have.
धाडसावाचून काही एक लभ्यांश नाही.
2. A faint heart never won a fair lady.

भेकड इसमाला कोणतीही सुंदरी जिंकिता येणार नाही.

3. Adventure is the parent of misfortunes.
धाडसामुळे साऱ्या दुर्दैवी घटना ओढवतात.
4. Adventure is the salt of life.
—A Chinese proverb
धाडसावाचून जीवनाला चव नाही.
5. It is always the adventurers who accomplish great things.
—Montesquieu
धाडसी वृत्तीचे लोकच बडी कर्तबगारी गाजवू शकतात.
6. Adventure is life.
साहसावाचून जीवनात मौज नाही.

Adversity :

1. Adversity is man's true touch-stone. *—Beaumont & Fletcher*
संकटांनीच माणसाची खरी परीक्षा होते.
2. Adversity makes a man wise, though not rich.
—Thomas Fuller
संकटामुळे माणूस श्रीमंत झाला नाही तरी शहाणा खास होतो.
3. The good are better made by ill,
As odours crushed are sweeter still.
—Samuel Rogers
संकटांमुळे चांगली माणसे जास्तच चांगली होतात - अगदी सुवासाप्रमाणे. फुले जितकी चिरडावी तितका सुगंध जास्त मधुर नाही का ?
4. Gold is tried by fire, the brave by adversity. *—Seneca*
अग्नीमुळे जशी सुवर्णाची परीक्षा होते, तशीच संकटामुळे थोरांची.
5. Great men rejoice in adversity just as brave soldiers delight in war. *—Seneca*
सैनिकांना जसा युद्धामुळे आनंद होतो, तसाच थोरांना संकटांमुळे.

Advice :

1. Advice is like kissing; it costs nothing and is pleasant to give. *—A French proverb*
उपदेश हा चुंबनासारखा असतो; काही खर्च पडत नाही; द्यावयालाही गंमत.
2. Nobody can give you wiser advice than yourself.
—Cicero
तुम्हीच खरे तुमचे उपदेशक.
3. Fools advise others; wise men, themselves. *—Unknown*
मूर्ख लोक दुसऱ्यांना उपदेश करतात, तर शहाणे लोक स्वतःला उपदेश करतात.
4. When we are well, it is easy to give advice to the sick.
—Terence
आपली प्रकृती ठीक असली की आजाऱ्याला उपदेश करणे फार सोपे.
5. Advice when most needed is least heeded.
—W. G. Benham
जेव्हा उपदेशाची फार गरज असते, तेव्हाच तो दुर्लक्षिला जातो.
6. Many receive advice; only the wise profit by it. *—Syrus*
उपदेश काय अनेकांना केला जातो; पण फक्त शहाणेच त्याच्यापासून आपला फायदा करून घेतात.

7. If a man love to give advice, it is a sure sign that he himself wanteth it.
   —Lord Halifax
   एखादा माणूस फार उपदेश करू लागला की खुशाल समजावे की स्वारीला स्वतःलाच त्याची फार गरज आहे.
8. No gift is more precious than good advice. *—Erasmus*
   चांगल्या उपदेशाइतके सुंदर बक्षीस दुसरे कोणते !

Affection :

1. Affection, like melancholy, magnifies trifles.
   —Leigh Hunt
   प्रेम हे विषण्णतेप्रमाणेच पराचा कावळा करते.
2. As the rolling stone gathers no moss, so the roving heart gathers no affection.
   —Anna Jameson
   ज्याप्रमाणे घरंगळत जाणाऱ्या दगडाला शेवाळ चिकटत नाही, त्याचप्रमाणे चंचल वृत्तीच्या माणसाला प्रेम-भावनेचा स्पर्श होत नाही.

Age :

1. It's the defect of age to rail at the pleasures of youth.
   —Susannah Centlivre
   यौवनातील चैनींना नावे ठेवावयाची ही म्हातारपणची खोडच आहे.
2. Age is like love; it cannot be hid. *—Thomas Dekker*
   वय हे प्रीतीप्रमाणे असते; ते कधी लपविता येत नाही.
3. Old age is second childhood.
   —T. Randolph
   वार्धक्य म्हणजे दुसरे बाळपणच होय.
4. Age has its beauty.
   —Socrates
   वार्धक्यातही एक आगळे सौंदर्य आहे.
5. No one is so old as to think he cannot live one more year.
   —Cicero
   आपण आणखी एक वर्ष जगावयाला लायक नाही असे समजण्याइतके कोणीही स्वतःला वृद्ध समजत नाही.
6. Nobody loves life like an old man. *—Sophocles*
   म्हातारे माणूस जीवनाला चांगलेच चिकटून असते.
7. No wise man ever wished to be younger. *—Swift*
   पुनः तारुण्य लाभावे असे कोणत्याही शहाण्या माणसाला वाटत नाही.
8. Age steals away all things, even the mind. *—Vergil*
   वार्धक्य हे साऱ्या गोष्टींची चोरी करते; मनाची देखील.
9. The old age of an eagle is better than the youth of a sparrow. *—A Greek proverb*
   चिमणीच्या तारुण्यापेक्षा गरुडाचे वार्धक्य पत्करले.
10. I love everything that's old; old friends, old times, old manners, old books, old wine.
    —Goldsmith
    जे जे काही जुने आहे ते सारे मला

प्रिय आहे: जुने मित्र, जुने काष्ठ, जुन्या [illegible], जुनी पुस्तके, जुने मद्य.

A man is as old as he thinks, a woman is as old as she [illegible]

पुरुषाचे वय त्याच्या विचारावरून कळते, आणि स्त्रीचे तिच्या [illegible]

12. The old know nothing, the middle-aged, something, and the young, everything.

—O. Wilde

वृद्ध माणसाला वाटते आपणाला काही येत नाही; प्रौढाला वाटते की थोडेफार कळते; पण तरुणांना वाटते आपण सर्वज्ञानी आहोत.

Ambition :

1. Ambition destroys its possessor. *—The Talmud*

महत्त्वाकांक्षा माणसाचा नाश करते.

2. A purchased slave has but one master; an ambitious man must be a slave to all who may conduce to his aggrandizement. *—La Bruyere*

विकत घेतलेल्या गुलामाला फक्त एकच धनी असतो; पण महत्त्वाकांक्षी माणसाला जे जे म्हणून मदत करतात, ते सारे त्याचे मालक.

3. Better to reign in hell than serve in heaven. *—Milton*

स्वर्गात चाकरी करण्यापेक्षा नरकात राज्य केलेले पत्करले.

4. Ambition is the growth of every clime. *—W. Blake*

महत्त्वाकांक्षा ही जगात सर्वत्र आढळते.

5. Ambition has no rest.

—Bulwer Lytton

महत्त्वाकांक्षी व्यक्तीला विश्रांती अशी नाहीतच नसते.

6. Ambition is the only power that combats love.

प्रेमाबरोबर दोन हात करणारी एकच शक्ती आहे, आणि ती म्हणजे महत्त्वाकांक्षा.

7. The trap to the high-born is ambition. *—John Ray*

उच्चकुलोत्पन्न व्यक्ती महत्त्वाकांक्षेमुळेच कचाट्यात सापडतात.

Amusement :

1. If you would rule the world quietly, you must keep it amused. *—Emerson*

जर तुम्हांला जगाला खिशात ठेवावयाचे असेल, तर त्याला खुषीत ठेवा.

2. Amusement is the happiness of those who cannot think.

—Pope

ज्यांना विचार करण्याची पात्रता नसते त्यांचे सारे सुख केवळ करमणुकीत भरलेले असते.

3. I am a great friend to public amusements, for they keep people from vice.

—Samuel Johnson

सार्वजनिक करमणुकीच्या कार्यक्रमांना माझा जोरदार पाठिंबा आहे; कारण त्यामुळे लोक गलिच्छ गोष्टींपासून दूर राहतात.

Ancestry :

1. [illegible]e nob[illegible] born must nobly meet the[illegible] —*Euripides*

   [illegible] उच्चकुलोत्पन्न असतात त्यांनी उच्च [illegible] ठेवलेच [illegible]

2. I am my own ancestor.
   —*Junot*

   मीच माझा पूर्वज! (मी कर्तबगार असताना मला पूर्वजांची बढाई मारण्याची गरज काय ?)

3. I don't know who my grandfather was; I am much more concerned to know what his grandson will be.
   —*A. Lincoln*

   माझा आजा किती बडा होता ते मला माहीत नाही. त्याचा नातू काय किंमतीचा ठरणार आहे याची मला जास्त चिंता वाटते.

Anger :

1. Anger is momenrary madness. —*Horace*

   संताप म्हणजे वेडाचा झटकाच होय.

2. Anger edgeth valour.
   —*John Clarke*

   संतापाने धैर्याला जास्तच धार चढते.

3. When a man grows angry his reason rides out
   —*Thomas Fuller*

   मनुष्य संतापला की त्याची अक्कल चालती होते.

4. Anger punishes itself.
   —*T. Fuller*

   संतापी माणूस स्वतःलाच शिक्षा करून घेतो.

5. When angry, count ten before you speak; if very angry, an hundred. —*Thomas Jefferson*

   रागावलात तर तोंड उघडण्यापूर्वी दहा अंक मोजा; फारच संतापलात तर शंभर आकडे मोजा.

Animal :

1. Animals are such aggreable companions—they ask no questions, they pass no criticisms. —*G. Eliot*

   जनावरांची संगती मोठी आल्हाददायक असते—ते कधी प्रश्न विचारणार नाहीत आणि टीका करणार नाहीत.

2. Nature teaches beasts to know their friends.
   —*Shakespeare*

   आपले मित्र कसे ओळखावे याचे शिक्षण जनावरांना निसर्गाकडून लाभते.

3. Even savage animals, if kept shut up, forget their courage.
   —*Tacitus*

   हिंस्र श्वापदे सुद्धा, जर त्यांना कोंडून ठेविले, तर भित्री बनतात.

4. A righteous man regardeth the life of his beast.
   —*Old Testament*

   सात्त्विक माणूस आपण पाळलेल्या जनावराला देखील प्राण आहे हे विसरत नाही.

5. Hurt not animals
   —*Triptolemus*

   जनावरांना इजा करू नका.

Antiquity :

1. Antiquity is not always the mark of verity.
   —*John Ray*

एखादी गोष्ट प्राचीन आहे म्हणूनच ती खरी आहे, असे थोडेच ? (पुराणमित्येव न साधु सर्वम्)

2. We extol ancient things, regardless of our own age.
—Tacitus
ज्या कालखंडात आपण वावरतो त्याची उपेक्षा करून प्राचीन गोष्टींचे कौतुक करण्याची माणसाला सवयच असते.

3. Whoever saw old age, which did not praise the past time, and blame the present ?
—Montaigne
ज्याने वर्तमानाची निंदा केली नाही व गतकाळाची स्तुती केली नाही असा वृद्ध प्राणी कोणी कधी पाहिला आहे ?

4. To look back to antiquity is one thing; to go back to it is another. *—C. C. Collon*
प्राचीनतेकडे नुसते (कौतुकाने) वळून बघणे निराळे; ते जुने जीवन जगण्याची वेळ आली तर कोण तयार होईल ?

Anvil :

1. The anvil is not afraid of the hammer. *—C. H. Spurgeon*
ऐरणीला काय कधी हातोड्याचे भय वाटते ?

2. When you are an anvil, hold you still.
When you are a hammer, strike your fill.
—John Florio
ऐरण असलात तर स्थिर राहा; हातोडा झालात तर मनसोक्त प्रहार करा.

Anxiety :

He who has anxiety is always poor. *—Seneca*
जो नेहमी काळजीत असतो तो नेहमीच कंगाल असतो.

Ape :

1. The higher the ape goes, the more he shows his tail.
—George Herbert
माकड जसजसे वर जाऊ लागते, तसतसे ते आपली शेपटी जास्तच (ऐटीने) दाखवू लागते.

2. Apes are never more beasts than when they wear men's clothes. *—Thomas Fuller*
माकड माणसाच्या कपड्यांत वावरू लागले की जास्तच जंगलीपणा करू लागते.

3. An ape will be an ape though clad in purple.
मखमलीत गुंडाळले तरी माकड ते माकडच !

Apology :

No sensible man was ever afraid of making an apology.
—Seneca
कोणताही समंजस माणूस दिलगिरी व्यक्त करताना कधी कचरत नाही.

Apparel :

1. Fine feathers make fine birds.
चांगल्या कपड्यामुळे माणसाची शोभा वाढते.

2. A stick dressed up does not look like a stick. *—Cervantes*
काठीला नीट कपडा गुंडाळला की तिचे रूप बदलते.

3. The soul of this man is his clothes. —*Shakespeare*
या इसमाचा मोठेपणा कशात आहे? तर त्याच्या कपड्यांत!

4. Good clothes open all doors. —*T. Fuller*
चांगले कपडे घातलेल्या व्यक्तीला कुठे मज्जावच नाही.

5. Eat to please thyself, but dress to please others. —*Benjamin Franklin*
स्वतःला आवडेल ते खा; दुसऱ्याला आवडेल तसा पोशाख करा.

Appearance :

1. Personal beauty is a greater recommendation than any letter of introduction. —*Aristotle*
कोणत्याही शिफारसपत्रापेक्षा देखणा चेहरा ही मोठी शिफारस आहे.

2. A pleasing countenance is no slight advantage. —*Ovid*
आकर्षक मुद्रा म्हणजे साधासुधा फायदा नव्हे.

3. There is a great deal in the first impressions. —*Congreve*
एखाद्याला पाहताच आपल्या मनावर जो पहिला संस्कार होतो त्याला फार महत्त्व आहे.

4. Even virtue is fairer in a fair body. —*Vergil*
देखण्या व्यक्तीचे सद्गुण देखील अधिकच सुंदर वाटतात.

5. A holy habit cleanseth not a foul soul. —*George Herbert*
स्वच्छ व पवित्र कपड्यांमुळे गलिच्छ आत्मा काही निर्मळ होत नाही.

6. Appearances are very deceitful. —*Le Sage*
बाह्य रूप फार फसवे असते.

7. Dirt glitters as long as the sun shines. —*Goethe*
सूर्य प्रकाशत असतो तोपर्यंत चिखल देखील चमकतो.

8. Don't rely too much on labels, for too often they are fables. —*C. H. Spurgeon*
बाहेर चिकटविलेल्या चिठ्ठयांवर फारसा विश्वास ठेवू नका. साधारणपणे त्या थापाच असतात.

9. Mellow nuts have hardest rind. —*Scott*
कोवळ्या सुपारीचे कवच फार कठीण असते.

10. A goodly apple is rotten at the core. —*Shakespeare*
सोनेरी सफरचंद आतून नासलेले असते.

Appetite :

1. Go to your banquet, then, but use delight,
So as to rise still with an appetite. —*Robert Herrick*
मेजवानीला जा : पण जर तीपासून आनंद पाहिजे असेल तर थोडीशी भूक राखून नेहमी पाटावरून उठा.

2. New dishes beget new appetites. —*Thomas Fuller*

नवीन पक्वान्ने पाहिली की जिभेला जास्तच चव येते.

3. What is nourishing to a hungry man, becomes a burden to a full stomach.
—Seneca
जे भुकेल्या पोटाचे पोषण करते, तेच भरलेल्या पोटाला संकटासारखे वाटते.

4. Poor men want meat for their stomach, rich men want stomachs for their meat.
—Anthony Copley
गरिबांना पोटासाठी अन्न मिळत नाही तर श्रीमंतांना अन्नाची भूकच लागत नाही.

5. Subdue your appetites, and you have conquered all.
—C. Dickens
तुमची भूक तुम्ही जिंका, म्हणजे तुम्ही सारे काही जिकलेत.

Applause :

1. Applause is the spur of noble minds, the end and aim of weak ones. *—C. C. Cotton*
कौतुकामुळे उदात्त वृत्तीच्या लोकांना स्फूर्ती लाभते, तर कौतुक हेच क्षुद्रांचे ध्येय असते.

2. The applause of a single human being is of great consequence. *—H. Johnson*
जरी एकाच माणसाने जयजयकार केला तरी त्याला फार मोठे महत्त्व आहे.

3. The applause of the crowd makes the head giddy, but the attestation of a reasonable man makes the heart glad.
—Richard Steele
लोकांनी जयजयकार केला की डोके धुंद होते, पण समंजस माणसाच्या कौतुकाने हृदयात आल्हाद दरवळतो.

Architecture :

1. Too many stairs make thieves.
—Gerbies
घराला फार जिने असले की चोरांची चंगळ !

2. Houses are built to live in, not to look on. *—Bacon*
घरे ही राहण्यासाठी बांधावयाची असतात, शोभेसाठी नव्हे.

3. To build is to be robbed.
—S. Johnson
घर बांधणे म्हणजे चोरांची धन.

Argument :

1. A noisy man is always in the right. *—Cowper*
आरडाओरडा करणाराची बाजू नेहमीच बरोबर असते.

2. A contentious man will never lack words. *—John Juwel*
भांडखोर माणसाला शब्दांचा कधी तुटवडा पडत नाही.

3. When a thing ceases to be a subject of controversy, it ceases to be a subject of interest. *—Hazlitt*
एखाद्या विषयावरचा वाद संपतो, तेव्हा त्याचे आकर्षणही वाटेनासे होते.

4. Treating your adversary with respect is giving him an advantage to which he is not entitled. *—S. Johnson*
विरोधकाला आदराने वागविणे म्हणजे

त्याला उगाचच मात करण्याची संधी देण्यासारखे आहे.

5 Man may be convinced, but they cannot be pleased against their will. —*Johnson*

माणसाची खात्री पटली तरी मनाविरुद्ध झालेल्या गोष्टीचा त्यांना आनंद वाटत नाही.

6 You have not converted a man because you have silenced him. —*John Morley*

माणसाला गप्प बसविले म्हणजे त्याचे मनही वळविले असा अर्थ होत नाही.

7. There is no good in arguing with the inevitable. The only argument available with an east wind is to put on your overcoat. —*J. R. Lowell*

जे अटळ आहे त्याबरोबर हुज्जत घालण्यात अर्थ नाही. पूर्वेच्या वाऱ्याला तोंड देण्याचा एकच मार्ग, आणि तो म्हणजे अंगावर ओव्हरकोट चढविणे.

8. When people agree with me I always feel that I must be wrong. —*Oscar Wilde*

जेव्हा लोकांचे मत माझ्या मताशी जुळते, तेव्हा माझेच काही चुकले असावे असा संशय मला नेहमी येतो.

9 The man who sees both sides of a question is a man who sees absolutely nothing at all. —*O. Wilde*

ज्याला प्रश्नाच्या दोन बाजू दिसतात, त्याला काहीच दिसत नाही.

10. Heat is in proportion to the want of true knowledge. —*Sterne*

जितके ज्ञान कमी तितकी आरडाओरड जास्त.

11. To strive with an equal is a doubtful thing to do; with a superior, a mad thing; with an inferior, a vulgar thing. —*Seneca*

बरोबरीच्या माणसाबरोबर वाद घालणे संशयास्पद गोष्ट आहे; आपल्यापेक्षा वरच्या व्यक्तीबरोबर हुज्जत घालणे वेडेपणा होय; तर कनिष्ठाबरोबर वाद घालणे गलिच्छपणा होय.

Art and Artists :

1. Nothing can come out of an artist that is not in the man. —*H. L. Mencken*

कलावंतात जसे मानवी गुण, तशी त्याची कला.

2. The learned understand the theory of art, the unlearned its pleasure. —*Quintitian*

विद्वानांना कलेचे तंत्र कळते; तर अविद्वानांना तिच्यातील आनंद लुटता येतो.

3. Art is the gift of God, and must be used unto His glory. —*Longfellow*

कला ही ईश्वराची देणगी; तेव्हा त्याच्या गौरवार्थच तिचा वापर केला पाहिजे.

4. Art is the desire of a man to express himself. —*Amy Lowell*

कला म्हणजे आत्माविष्कार.

5. Art is a reaching out into the ugliness of the world for vagrant beauty. —*Nathan*

गलिच्छ दुनियेतील क्षणभंगुर सौन्दर्य पकडण्याचा कला प्रयत्न करीत असते.

6. Art is a form of catharsis. —*Dorothy Parker*

कला म्हणजे विरेचनाचा प्रकार.

7. True art never represents things falsely. —*Ruskin*

अस्सल कला ही जीवनाचे खोटे स्वरूप कधीच रंगवीत नाही.

8. Art can never give the rules that make an artist. —*Edmund Burke*

कलेचे नियम शिकून कोणी कलावंत होत नाही

9. Art thrives most where commerce has enrich'd the busy coast. —*Cowper*

जेथे व्यापारामुळे समृद्धीचे वातावरण निर्माण झाले आहे तेथे कला फोफावते.

10. Art hath an enemy called ignorance. —*Ben Jonson*

कलेचा शत्रू म्हणजे अज्ञान.

11. All the arts are brothers; each one is a light to the others. —*Voltaire*

सर्व कलांचे एकमेकांशी जवळचे नाते आहे; एक दुसरीला खुलवीत असते.

12. All arts are one—all branches on one tree;
All fingers, as it were, upon one hand. —*W. W. Story*

सर्व कला या झाडाच्या फांद्यांप्रमाणे किंवा हाताच्या बोटांप्रमाणे एकच (म्हणजे निकटवर्ती) असतात.

13. Life is short, the art long, opportunity fleeting, experience treacherous, judgment difficult. —*Hippocrates*

जीवन हे क्षणभंगुर आहे. कलेला अंत नाही : योग्य संधी हाती लागत नाही : अनुभव हा विश्वासघातकी, तर निर्णय देणे महाबिकट बाब.

14. Skill comes so slow, and life so fast doth fly,
We learn so little and forget so much. —*Sir John Davies*

आयुष्य तर वेगाने पलायन करीत असते, आणि कला-कौशल्य फार हळूहळू संपादन करता येते : तेव्हा हाती पडते थोडे, आणि विसरतेच जास्त.

15. One science only will one genius fit,
So vast is art, so narrow human wit. —*Pope*

कला ही एवढी विस्तीर्ण आहे, आणि माणसाची बुद्धी एवढी आकुंचित आहे की एका प्रतिभावंताला फक्त एकच शास्त्र हस्तगत करता येईल.

16. All art is but imitation of nature. —*Seneca*

साऱ्या कला म्हणजे निसर्गाचे अनुकरण.

17. Every artist dips his brush in his own soul. —*Beecher*

प्रत्येक कलावंत आपल्या आत्म्यात ब्रश बुडवून कलोपासना करीत असतो.

18. The man who never in his mind and thought travelled to heaven, is no artist.
—*William Blake*
ज्याने कल्पनेने स्वर्गापर्यंत प्रवास केला नाही, तो कधी कलावंत होणार नाही.

19. None but blockheads copy each other. —*Blake*
फक्त निर्बुद्ध लोक एकमेकाची नक्कल करतात.

20. Artists, like the Greek gods, are only revealed to one another. —*O. Wilde*
ग्रीक देवाप्रमाणेच कलावंतांची स्थिती असते. केवळ तेच एकमेकांचे हृद्गत जाणतात.

21. Artists must be sacrificed to their art. Like bees, they must put their lives into the sting they give. —*Emerson*
कलावंत हे मधमाशीसारखे असतात. दंश मारताना माशी आपला सारा प्राण त्यात ओतते; कलावंताने कला निर्मिताना असेच वागले पाहिजे.

22. Dead he is not, but departed, for the artist never dies.
—*Longfellow*
तो मरण पावलेला नाही; फक्त त्याने प्रयाण केले आहे; कारण कलावंत हा कधीच मरण पावत नाही.

23. People always confuse the man and the artist because chance has united them in the same body.
—*Jules Renard*
कलावंत आणि त्याचे व्यवहारातील जीवन यांची गल्लत माणसे नेहमी करतात; कारण एकाच देहात कला निर्मिणारा आणि व्यवहारात वागणारा यांना यदृच्छया कोंबलेले आहे.

Aspiration :

1. I drink the wine of aspiration and the drug of illusion. Thus I am never dull.
—*Galsworthy*
मी आकांक्षेचे मद्य पितो, आणि भ्रमाची अफू खातो; त्यामुळे मला कधी कंटाळा येत नाही.

2. Heaven is not reached at a single bound. —*Holland*
एका उडीसरसे कोणी स्वर्ग गाठलेला नाही.

3. Ah, but a man's reach should exceed his grasp,
Or what's a heaven for ?
—*Browning*
मुठीत येईल त्याच्यापलीकडचे पकडण्याचा माणसाने प्रयत्न केला पाहिजे; नाहीतर 'स्वर्ग' कशाला म्हणावयाचे ?

4. He that stays in the valley shall never get over the hill.
—*John Ray*
ज्याची दरीत वस्ती आहे तो टेकडीवरून जाऊच शकणार नाही.

5. My aspirations are my only friends. —*Longfellow*
माझ्या आकांक्षा हेच माझे स्नेही.

6. It was the eager wish to soar that gave the gods their wings. —*Don Marquis*
उंच उडण्याचा देवांना जेव्हा ध्यास लागला तेव्हा त्यांना पंख मिळाले.
7. Man is complete only when he would be more than man. —*Mignel de Unamuno*
जेव्हा मानव हा आपल्या मानवी मर्यादेपलीकडे जाईल तेव्हाच तो खरा परिपूर्ण होतो.

Ass :

1. What good can it do an ass to be called a lion ? —*T. Fuller*
गाढवाला सिंह म्हणून काय फायदा ?
2. Who is there that has not the ears of an ass ? —*Persius*
ज्याला गाढवाचे कान नाहीत – जो मूर्ख नाही – असा कोण आहे ?
3. The ass thinks one thing, and he that rides him another. —*Thomas D'Vrfey*
गाढवाला वाटते एक; आणि जो त्याच्यावर स्वार होतो त्याला वाटते निराळेच.
4. Honey is not for the ass's mouth. —*Cervantes*
मध हा काही गाढवांना चाखण्यासाठी नसतो.
5. Give an ass oats and he runs after thistle. —*G. Herbert*
गाढवाला पौष्टिक अन्न दिले तरी तो काट्याकुट्याकडेच धावणार.
6. An ass is but an ass, though laden with gold. —*T. Fuller*
अंगावर सोने लादले तरी गाढव ते गाढवच.
7. Every ass loves to hear himself bray. —*Fuller*
प्रत्येक गर्दभाला स्वतःचा आवाज आवडतो.
8. He that makes himself an ass, must not take it ill if men ride him. —*Fuller*
जो स्वतः गाढवासारखा वागतो, त्याने लोक त्याच्या पाठीवर चढू लागले तर चिडू नये.
9. If a donkey bray at you, don't bray at him. —*G. Herbert*
जर गाढव तुमच्यावर ओरडू लागले तर तुम्हीही त्याच्या आवाजात त्याच्यावर ओरडू नका.
10. When all tell thee thou art an ass, 'tis time for thee to bray. —*John Heywood*
जेव्हा सारेचजण तुला गाढव म्हणतात, तेव्हा तू गाढवाच्या आवाजात ओरडावे हे बरे.
11. I had rather ride on an ass that carries me than a horse that throws me. —*Herbert*
खाली फेकणाऱ्या घोड्यावर बसण्यापेक्षा जे मला नीट घेऊन जाईल त्या गाढवावर बसणे मी जास्त पसंत करीन.
12. The ass that carrieth wine, drinketh water. —*Fuller*
पाठीवर मद्य वाहणारे गाढव पिते मात्र पाणी.

13. An ass is beautiful to ass.
—John Ray
एका गाढवाला दुसरे गाढव फार देखणे वाटते.
14. One ass names another " Long ears. "
—A. German proverb
स्वतः गाढव असूनही दुसऱ्याला ' लांब-कान्या ' म्हणून हिणविण्याची माणसाची प्रवृत्तीच असते.

Atheism :

1. Atheism is rather in the lip than in the heart of man.
—Bacon
पाखंडीपणा हा माणसाच्या फक्त जिभेवर असतो; तो त्याच्या हृदयात नसतो.
2. Great hypocrites are the real atheists. *—Bacon*
खरे दांभिकच पक्के पाखंडी असतात.
3. The infidels of one age have been the aureoled saints of the next. *—Ingersoll*
एकेकाळी पाखंडी मानले गेलेले लोकच नंतर तेजोवलयांकित साधू म्हणून आदरिले जातात.
4. Selfishness is the only real atheism. *—I. Zangwill*
खरा पाखंडीपणा म्हणजे स्वार्थीवृत्ती.

Authority :

1. Who holds a power but newly gained is ever stern of moods.
—Aeschylus
ज्याच्या हाती नवीनच सत्ता येते तो कडकपणे वागू लागतो.
2. Authority intoxicates.
—S. Butler
अधिकाराची माणसाला धुंदी चढते.
3. None is more severe than he of humble birth when raised to high estate. *—Claudian*
क्षुद्र इसम अधिकारावर आला की कडकपणाचा कळस करतो.

Avarice :

1. He who covets is always poor. *—Claudian*
जो नेहमी अधाशीपणा करतो तो कायमचा कंगाल.
2. To greed all nature is insufficient. *—Seneca*
अधाशी माणसाला सारी दुनिया अपुरी पडते.
3. Poverty wants much, but avarice everything. *—P. Syrus*
दरिद्री माणसाला बरेच हवे असते; पण अधाशाला सारे काही पाहिजे असते.
4. Avarice and happiness never go hand in hand.
अधाशी इसम कधीच सुखी नसतो.
5. The more a man hath, the more he desireth.
—John Florio
अधाशीपणाला अंत नाही.
6. Excess of wealth leads to avarice.
संपत्तीचा अतिरेक झाला की माणूस हावरा बनतो.
7. Who will wrest water from a flinty stone ?
—John Weever

पाषाणातून कधी कोणी पाणी हिसकून काढिले आहे ?

8. Avarice is the spur of industry. —*David Hume*
अधाशी वृत्ती ही उद्यमशीलतेला पोषक असते.

B

Baby :

1. Babies are bits of star-dust blown from the hand of God.
—*Larry Barretto*
तान्ही मुले म्हणजे परमेश्वराने आपल्या हाताने उधळलेले तारकांचे धूलि-कण.
2. A babe in a house is a well-spring of pleasure.
—*Martin Tupper*
घरात लहान मूल असणे म्हणजे आल्हादाचा झराच होय.
3. A house without a baby
Is a thing all shabby.
—*R. Nathan*
ज्या घरात लहान मूल नाही ते काय घर म्हणायचे ?
4. Babes are God's flowers.
—*W. Blake*
लहान मुले म्हणजे देवाघरची फुले.
5. There is no power greater than a baby's smile.
—*Monkhouse*
लहान मुलाच्या स्मितात जे सामर्थ्य सामावलेले असते ते आगळेच.
6. No woman is lost who has a baby. —*Robert Nathan*
जिला मूल आहे ती स्त्री कधीच पतित म्हणता येणार नाही.
7. I have a baby; I am God's darling. —*Gerald Massey*
मला मूल आहे; तेव्हा मी (नक्कीच) देवाचा लाडका आहे.

Barber :

1. Beware of a young doctor and an old barber.
—*German proverb*
तरुण वैद्य व म्हातारा न्हावी – यांच्यापासून सावध राहा !
2. Modern civilisation rests on barbers. —*Shaw*
आधुनिक सुधारणेचा आधार म्हणजे न्हावीदादा !
3. A talkative barber is a murderer. —*J. Wolcot*
बडबड्या न्हावी म्हणजे खुनीच म्हटला पाहिजे !
4. Barbers will talk.
—*S. Johnson*
काही करा, न्हाव्याची जीभ ही चालायचीच !

Bargain :

1. Make every bargain clear and plain
That none may afterwards complain.
—*John Ray*

प्रत्येक व्यवहार स्वच्छ व उघड उघड करा, म्हणजे नंतर कुणाची तक्रार नको.

2. It is a silly bargain where nobody gains.
—Thomas Fuller
ज्या व्यवहारात कुणालाच फायदा नाही तो वेअकलीपणाचाच म्हटला पाहिजे.

3. Don't bargain away your soul.
Johnson
स्वतःचा आत्मा विकून टाकू नका.

4. It takes two to make a bargain. *—English proverb*
व्यवहारासाठी दोघांची गरज असते.

Bear :

1. He has as many tricks as a dancing bear. *—John Ray*
नाचणाऱ्या अस्वलाप्रमाणे त्याला हजार तऱ्हा अवगत आहेत.

2. Bears can't be lions though they roar. *—D. Emkaie*
अस्वलांनी कितीही गर्जना केल्या तरी त्यांना कोणी सिंह म्हणणार नाही.

3. He is no man; he is a bear.
—Kettle
तो माणूस नाही तर शुद्ध जनावर आहे !

Beard :

1. A beard creates lice, not brains. *—Ammianus*
दाढीमुळे उवा निर्माण होतात; मेंदू नव्हे.

2. It's not the beard that makes the philosopher.
—T. Fuller
दाढीमुळे कोणी तत्त्वज्ञ होत नाही.

Beauty :

1. Beauty is the gift of God.
—Aristotle
सौंदर्य हे ईश्वरदत्त असते.

2. There is no excellent beauty that hath not some strangeness in the proportion.
—Bacon
अलौकिक सौंदर्यात प्रमाणबद्धता आढळणार नाहीं.

3. Beauty is not caused; It is.
—Emily Dickinson
सौंदर्य निर्मिता येत नाही; ते स्वयंभू असते.

4. The absence of flaw in beauty is itself a flaw. *—H. Ellis*
सौंदर्यात काहीं व्यंग नसते हेच एक व्यंग होय.

5. Beauty is a perfume without name. *—Arthur Ficke*
सौंदर्य म्हणजे नाव नसलेला सुगंध !

6. Beauty is the smile of the God & Music, His voice.
—R. U. Johnson
सौंदर्य म्हणजे ईश्वराचे स्मित व संगीत म्हणजे त्याची वाणी.

7. Beauty from order springs.
—William King
प्रमाणबद्धतेतून सौंदर्य निर्माण होते.

8. Beauty is a natural superiority.
—Plato
सौंदर्यामुळे आपोआपच श्रेष्ठता लाभते.

9. Beauty is an evil in an ivory setting. *—Theocritus*

सौंदर्य म्हणजे हस्तिदंती कोंदणातील वाईट गोष्ट.

10. Beauty is the flower cf chastity. —*Zeno*
सौंदर्य म्हणजेच पाव

11. Everything has its beauty, but not everyone sees it.
—*Confucius*
प्रत्येक वस्तूत सौंदर्य असते; पण प्रत्येकालाच काही ते दिसत नाही.

12. Everything is beautiful in its season. —*I. Walton*
प्रत्येक वस्तू कालमानाप्रमाणे सुंदर भासते.

13. Beauty is its own excuse.
—*Whittier*
सौंदर्याची तरफदारी ती काय करायची !

14. He thought it happier to be dead,
To die for Beauty, than live for bread.
—*Emerson*
अन्नासाठी जगण्यापेक्षा सौंदर्यासाठी मरणेच त्याला जास्त सुखाचे वाटले.

15. Does not beauty confer a benefit upon us, even by the simple fact of being beautiful? —*Victor Hugo*
सौंदर्य हे आपल्या केवळ सुंदरतेनेच आपणाला उपकृत करीत नाही का ?

16. Take from our hearts the love of the beautiful, and you take away all the charm of life.
—*Rousseau*
जर आपल्या अंतःकरणातून सौंदर्यावरची आसक्ती उडाली तर जीवनात काय राम उरला ?

17. Perfect beauty stands in need of no praise.
—*Marcus Aurelius*
निर्दोष सौंदर्याला प्रशंसेची गरजच काय ?

18. Beauty, without expression, tires. —*Emerson*
सुंदर मुद्रा जर भावपूर्ण नसली तर तिचा वीट येतो.

19. Beauty without virtue is a flower without perfume.
—*A French proverb*
सद्गुणावाचून सौंदर्य म्हणजे बिनवासाचे फूल.

20. How near to good is all that is fair ! —*Ben Jonson*
जे सुंदर असते त्याचा चांगलेपणाशी किती निकटचा संबंध असतो !

21. The beauty of a lovety woman is like music; what can one say more ?
—*George Eliot*
सुंदर स्त्रीचे लावण्य म्हणजे मूर्तिमंत संगीतच होय. जास्त काय सांगावे ?

22. There is no cosmetic for beauty like happiness.
—*Lady Blessington*
सौंदर्याला सुखासारखे दुसरे प्रसाधन नाही.

23. A thing of beauty is a joy for ever. —*Keats*
सुंदरता नेहमीच आनंद देत राहाते.

24. Beauty is truth, truth beauty.
—*Keats*

सौंदर्य म्हणजेच सत्य व सत्य म्हणजेच सौंदर्य.

25. Beauty is the first present Nature gives to women, and the first it takes away.

—*Me're'*

निसर्गाकडून स्त्रीला प्रथम मिळणारे व प्रथमच हिरावून घेतले जाणारे बक्षीस म्हणजे सौंदर्य.

26. Beauty is power; a smile is its sword. —*Charles Reade*

सौंदर्य ही एक शक्ति आहे; आणि स्मित म्हणजे त्या सौंदर्याची जणू तलवारच!

27. The most beautiful things in the world are the most useless. —*Ruskin*

जगात सर्वात सुंदर गणल्या जाणाऱ्या वस्तू उपयुक्ततेच्या दृष्टीने टाकाऊ असतात.

28. What is lovely never dies, but passes into other loveliness.

—*Aldrich*

जे रमणीय असते ते कधीच नाश पावत नाही; तर ते इतर रमणीय गोष्टीत विरून जाते.

29. I slept and dreamed that life
was beauty
I woke and found that life
was duty.

—*E. S. Hooper*

मी निद्रिस्त असताना मला वाटले की जीवन हे सुंदर आहे; जाग येताच कळले की कर्तव्यावाचून जीवन नाही.

30. Beauty is a short-lived reign.

—*Socrates*

सौंदर्य हे क्षणभंगुर असते.

31. The beauty of things was born before eyes and sufficient to itself; the heart-breaking beauty will remain when there is no heart to break for it.

—*Robinson Jeffers*

माणसाला डोळे मिळण्यापूर्वीच वस्तूंचे सौंदर्य जन्मले. त्याचा डोळ्यांशी काही संबंध नाही. आणि जरी सौंदर्यासाठी भंग पावणारे एकही हृदय उरले नाही तरी हृदयाची शकले करणारे सौंदर्य हे टिकून राहणारच.

32. Beauty is skin-deep.

—*English proverb*

सौंदर्य म्हणजे सारा त्वचेचा खेळ!

33. Beauty in things exists in the mind which contemplates them. —*David Hume*

सौंदर्य हे वास्तविक वस्तूंत नसून त्या वस्तूंच्या विचार करणाऱ्या मनात भरलेले असते.

34. I have always believed that good is only beauty put into practice. —*Rousseau*

जीवनात जे जे चांगले आहे त्याचे मूर्त स्वरूप म्हणजे सौंदर्य—असे मला नेहमीच वाटले आहे.

35. Love built on beauty, soon as beauty, dies. —*John Donne*

सौंदर्यावर आधारलेले प्रेम, सौंदर्यासारखेच झटकन् नाश पावते.

36. She that is fair hath half her portion. —*Thomas Drake*

जी सुंदर आहे तिच्या हुंड्याची अर्धी रक्कम तयारच आहे म्हणा ना !

37 There is nothing that allays an angry mind so soon as a sweet beaury.

—Beaumont & Fletcher

रागीट मनाला शांत करणारी मधुर सौंदर्या-इतकी दुसरी कोणती गोष्ट आहे ?

38. Beauty in distress is much the most affecting beauty.

—Edmund Burke

संकटात सापडलेल्या सुंदरीचे लावण्य अत्यंत हृदयंगम असते.

39. Beauties are tyrants, and if they can reign,
They have no feeling for their subject's pain.

—George Crabbe

लावण्यवती ललना जुलमी स्वभावाच्या असतात. त्या राज्य करू लागल्या तरी प्रजाजनांच्या दुःखाबद्दल त्यांना काही वाटत नाही.

40. Old as I am, for Ladies' love unfit,
The power of beauty I remember yet.

—Dryden

जरी मी वृद्ध झालो असलो आणि स्त्रीच्या प्रेमाला अपात्र ठरलो असलो तरी सौंदर्यात किती सामर्थ्य आहे ते मला आठवते.

41. 'Tis true, gold can do much,
But beauty more.

—Massinger

सोन्यानाण्याने काम होते खरेच, पण सौंदर्याने जास्तच होते.

42. Beauty provoketh thieves sooner than gold.

—Shakespeare

पैशापेक्षा सौंदर्यानेच चोरांना चेतना मिळते.

43. Beauty draws more than oxen.

—G. Herbert

बैलानी काय ओझी ओढावी एवढे सामर्थ्य सौंदर्यात आहे.

44. Beauty is a witch.

—Shakespeare

सौंदर्य म्हणजे मूर्तिमंत चेटकीणच.

45. All orators are dumb when beauty pleadeth.

—Shakespeare

सुंदर स्त्री विनवणी करू लागली की साऱ्या बडबड्या जिभा लुळ्या पडतात.

46. O how can beauty master the most strong ! *—Spenser*

अत्यंत समर्थांना देखील सौंदर्य वश करू शकते ही केवढी नवलाची बाब !

47. Beauty with a bloodless conquest finds
A welcome sovereignty in rudest minds.

—Edmund Walter

कसलाही रक्तपात न करता सौंदर्य विजय मिळविते व गांवढळ मनावर तर सहजपणे सत्ता गाजवू शकते.

48. Every woman would rather be beautiful than good.

—A German proverb

प्रत्येक स्त्रीला संधी दिलीत तर सद्गुणी बनण्यापेक्षा सुंदर बनणेच ती पसंत करील.

49. No gems, no gold she needs to wear;

She shines intrinsically fair.
—Thomas Bedingfield

निला रत्नमाणके अथवा सोन्याचे दागिने घालण्याची जरूरच नाही; ती आपल्या लावण्याने निसर्गतःच चमकत असते.

50. Dear to the heart of girls is their own beauty.
—Ovid

सर्वच मुलींना आपल्या सौंदर्याचे मोठे कौतुक असते.

51. It is one of the mysterious ways of God to make women troublesome when he makes them beautiful.
—Bernard Shaw

ज्या स्त्रियांना ईश्वर सुंदर करतो त्यांनाच तो छळवादी का बनवितो हे एक मोठे गूढच आहे.

52. Women have, in general, but one object, which is their beauty; upon which, scarce any flattery is too gross for them to swallow.
—Lord Chesterfield

सामान्यतः स्त्रियांना नाद एकच—व तो म्हणजे त्यांचे सौंदर्य ! हा विषय काढून तुम्ही त्यांची कितीही भरमसाट स्तुती केलीत तरी त्या ती कौतुकाने ऐकून घेतील.

Bed :

1. In bed we laugh, in bed we cry;
And born is bed, in bed we die.
—Issac De Benserade

बिछान्यात आपण हसतो तसे तेथेच रडतो. तिथेच आपण जन्मतो व तिथेच प्राण सोडतो.

2. Would you have a settled head
You must early go to bed.
—Nicholus Culpepev

डोके शांत ठेवावयाचे आहे ना ? मग लवकर झोपी जा.

3. He that makes his bed ill, lies there. *—George Herbert*

जो आपला बिछाना वेडावाकडा करतो, त्याला तिथेच पडावे लागते.

4. If a bed would tell all it knows, it would put many to the blush.
—James Howell

जर बिछान्याने त्याला जे काही ठाऊक आहे ते सांगायचे ठरविले तर अनेकांना शरमेने मान खाली घालावी लागेल.

Bee :

1. While honey lies in every flower, no doubt,
It takes a bee to get the Honey out.
—Arthur Gutterman

प्रत्येक फुलात निःसंशय मध असतो, पण फक्त मधमाशीलाच तो मध काढून घेणे जमते.

2. The bee that hath honey in her mouth, hath a sting in her tail. *—John Lyly*

मधमाशीच्या मुखात मध असतो, पण शेपटीत विष असते.

3. But when was ever honey made, with one bee in a hive ? —*Thomas Hoon*
पोवळ्यात केवळ एकच माशी असताना कोठे मध तयार होतो काय ?

4. The bee and the serpent often sip from the selfsame flower. —*Metastasio*
मधमाशी आणि साप एकाच फुलातून रस शोषून घेत असतात.

5. The busy bee hath no time for sorrow. —*William Blake*
सदैव कामात असलेल्या मधमाशीला शोक करावयाला फुरसतच नसते.

Beggar and Begging :

1. The real beggar is indeed the true and only King. —*Lessing*
खरा भिकारी हाच खरा राजा.

2. Beggar is jealous of beggar. —*Hesiod*
भिकारी लोक एकमेकांचा मत्सर करीत असतात.

3. Better a living beggar than a dead emperor. —*La Fontaine*
मृत बादशहापेक्षा जिवंत भिकारी परवडला.

4. Beggars breed and rich men feed. —*John Ray*
भिकाऱ्यांना पोरे होतात, आणि त्यांना श्रीमंत लोक पोसतात.

5. A beggar's scrip is never filled. —*Richard Taverner*
भिकाऱ्याची झोळी कधी भरलेली नसते.

Beginning :

1. The beginnings of all things are small. —*Cicero*
सर्व गोष्टींचा प्रारंभ अल्प प्रमाणावर होत असतो.

2. The hardest step is that over the threshold. —*James Howell*
उंबरठ्यापलीकडचे पहिले पाऊलच सर्वांत अवघड असते.

3. All glory comes from daring to begin. —*E. F. Ware*
प्रारंभ करण्याचे धाडस केले की वैभव प्राप्त होते.

4. Everything ends that has a beginning. —*Quintilian*
प्रारंभ आहे तिथे अंतही आहे.

5. A bad beginning makes a bad ending. —*Euripides*
वाईट प्रारंभाचा शेवटही वाईटच होतो.

6. A fool beholdeth only the beginning of his works, but a wise man taketh heed to the end. —*Unknown*
मूर्ख व्यक्ती ही आपल्या कामाचा फक्त प्रारंभ बघते, पण शहाणा माणूस शेवटाचाही विचार करतो.

7. Each goodly thing is hardest to begin. —*Spenser*
प्रत्येक चांगल्या गोष्टीचा प्रारंभ कठीण असतो.

8. Resist beginnings. —*Ovid*
कोणत्याही गोष्टीच्या प्रारंभाचा प्रतिकार करा.

Behaviour :

1. The sum of behaviour is to retain a man's own dignity, without intruding upon the liberty of others.
—F. Bacon
दुसऱ्याच्या स्वातंत्र्यावर गदा न आणता स्वतः प्रतिष्ठेने जगावयाचे यातच वर्तनाचे सारे मर्म आहे.
2. As the occasion, so the behaviour. *—Cervantes*
प्रसंगानुसार वर्तन.
3. Behaviour is a mirror in which every one shows his image.
—Goethe
वर्तन हे आरशासारखे असते; त्यात प्रत्येकाचे प्रतिबिंब दिसते.
4. What a man does, not what he feels, is the true yardstick of behaviour.
—B. C. Leeming
माणसाला काय वाटते, यापेक्षा तो काय कृती करतो यावरूनच त्याच्या वर्तनाची परीक्षा केली जाते.
5. The laws of behaviour yield to the energy of the individual.
—Emerson
वर्तनविषयक कायदे व्यक्तीच्या उमेदीवर अवलंबून असतात.
6. Be civil to all; familiar with few; friend to one; enemy to none. *—Benjamin Franklin*
सर्वांशी सौजन्याने वागा; फार जणांबरोबर निकट संबंध ठेवू नका; एकच मित्र जोडा; वैर मात्र कोणाबरोबर नको.
7. Walk groundly, talk profoundly, drink roundly, sleep soundly. *W. C. Hazlitt*
जमिनीवरून चाला, पंडिताप्रमाणे बोला, भरपूर प्या, आणि भरपूर झोप काढा.
8. If not seemly do it not; if not true, say it not.
—Marcus Aurelius
जे अयोग्य वाटेल ते करू नका; जे खोटे असेल ते बोलू नका.
9. Fear less, hope more; eat less, chew more; whine less, breathe more; hate less, love more; and all good things are yours. *—Lord Fisher*
भीतीपेक्षा जास्त अपेक्षा करा; कमी खा पण जास्त चर्वण करा; कुरकुर कमी करा पण जास्त हवा खा; द्वेष टाकून जास्त प्रेम करा, म्हणजे सर्व चांगल्या गोष्टी पदरात पडतील.
10. Let every man be swift to hear, slow to speak, slow to wrath. *—New Testament*
प्रत्येकाने दुसऱ्याचे तत्परतेने ऐकावे. कमी बोलावे, आणि राग टाळावा.
11. Behaviour, men learn it, as they take diseases, one of another. *—Bacon*
रोगाप्रमाणे माणसाला एकमेकापासून वर्तनाची बाधा होते.
12. Do what you like.
—Rabelais
जे रुचेल ते करा.
13. Do all the good you can,
In all the ways you can,

In all the places you can,
At all the times you can,
To all the people you can,
As long as ever you can.

—John Wesley

जितक्या मार्गाने, जितक्या स्थळी, जितक्या वेळी, जितक्या जणांचे आणि जितका वेळ शक्य असेल तितका वेळ दुसऱ्याचे भले करा.

14. Four things a man must learn to do
If he would make his record true;
To think without confusion clearly,
To love his fellowmen sincerely,
To act from honest motives purely,
To trust in God and Heaven securely.

—Henry van Dyke

जर माणसाला आपले आयुष्य खरेपणाने घालवावयाचे असेल तर त्याने चार गोष्टी केल्या पाहिजेत : स्वच्छ विचार करणे, देशबांधवांवर अंतःकरणापासून प्रेम करणे, प्रामाणिकपणे वागणे आणि ईश्वरावर गाढ श्रद्धा ठेवणे.

Belief :

1. A belief is not true because it is useful. *—Amiel*

एकादी श्रद्धा ही उपयुक्त असली तरी ती खरी असेलच असे नव्हे.

2. Strong beliefs win strong men. *—Walter Bagehot*

बलिष्ठ श्रद्धा समर्थांना जिंकून घेतात.

3. Men believe that which they desire. *—Caesar*

जे मनात असेल त्यावर माणसाचा विश्वास बसतो.

4. No iron chain could ever compel the soul of man to believe or to disbelieve. *—Carlyle*

कोणताही साखळदंड वापरून तुम्ही माणसाच्या आत्म्याला बळजबरीने विश्वास ठेवावयाला अगर न ठेवावयाला प्रवृत्त करू शकणार नाही.

5. Fields are won by those who believe in the winning. *—Higginson*

ज्यांचा विजयावर विश्वास असतो तेच लढाया जिंकतात.

6. It is easier to believe than to doubt. *—E. D. Martin*

संशय व्यक्त करण्यापेक्षा विश्वास ठेवणे जास्त सोपे.

7. Nothing is so firmly believed as that which we least know. *—Montaigne*

ज्याची आपणाला सर्वांत कमी माहिती असते, त्यावरच आपला गाढ विश्वास असतो.

8. Where belief is painful, we are slow to believe. *—Ovid*

जेथे विश्वास ठेवणे दुःखाचे असते, तेथे आपण विश्वास ठेवावयाला विशेष उत्सुक नसतो.

9. Who knows much believes the less. *—Unknown*

ज्ञानी माणसे कमी श्रद्धावान असतात.

10. The brute necessity of believing something so long as life lasts does not justify any belief in particular.
—George Santayana
माणसाला विश्वास ठेवण्याची गरज पडते एवढ्यावरून एखादा विशिष्ट विश्वास योग्यच असतो असे ठरत नाही.

Bell :

1. He was a rationalist, but he had to confess that he liked the ringing of church bells.
—Anton Chekhov
तो बुद्धिवादी होता; पण चर्चमधील घंटांचा आवाज आपणाला आवडतो हे त्याला कबूल करावेच लागले.
2. A cracked bell can never sound well.
—Thomas Fuller
फुटलेल्या घंटेचा नीट आवाज होत नाही.

Belly :

1. It is a difficult matter to argue with the belly, since it has no ears. *—Cato*
उदराला कान नसतात, तेव्हा त्याच्याबरोबर वादविवाद करून काय फायदा ?
2. He who does, not mind his belly, will hardly mind anything else. *—S. Johnson*
ज्याला पोटाची कदर नसते तो इतर कशाची विशेष कदर करणार ?
3. The belly carries the legs, and not the legs the belly.
—Cervantes
पोट पायांना चालविते; पाय पोटाला चालवीत नाहीत.
4. A full belly makes a dull brain.
—Benjamin Franklin
पोट गच्च भरले की मेंदूला मंदपणा येऊ लागतो.
5. A full belly neither fights nor flies well.
—George Herbert
भरलेले पोट मारामारी करीत नाही अगर पलायनही करीत नाही.
6. A full belly is the mother of all Evil. *—B. Franklin*
साऱ्या वाईट गोष्टी घडतात त्या भरल्या पोटामुळे.
7. Promises don't fill the belly.
—C. H. Spurgeon
नुसत्या वचनांनी पोट भरत नाही.
8. No clock is more regular than the belly. *—Rabelais*
दुसरे वक्तशीर घड्याळ नाही.

Benefit :

1. If you confer a benefit, never remember it; if you receive one, never forget it.
—Chilon
जर कोणावर उपकार केलात तर तो स्मरणात ठेवू नका; जर कोणाचा तुमच्यावर उपकार झाला तर तो विसरू नका.
2. Benefits please like flowers while they are fresh.
—G. Herbert
ताज्या फुलाप्रमाणेच ताजे उपकार मनाला आनंद देतात.

3. To accept a benefit is to sell one's freedom
—Publilius Syrus
उपकारात अडकणे म्हणजे स्वतःचे स्वातंत्र्य गमावणे होय.

4. Benefits too great, to be paid, sit heavy on the soul.
—Thomas Gray
जे उपकार परत फेडता येत नाहीत त्यांचे ओझे अंतःकरणाला वाहावे लागते.

Bible :

The history of every individual man should be a Bible.
—Novalis
प्रत्येक व्यक्तीचा इतिहास मूर्तिमंत बायबल-ग्रंथासारखा असावा.

Biography :

1. A well-written life is almost as rare as a well-spent one.
—Carlyle
चांगल्या जीवनाप्रमाणेच चांगले चरित्र दुर्मिळ असते.

2. Biography is the only true history. *—Carlyle*
चरित्र हाच खरा इतिहास.

Birds :

1. God gives every bird its food, but does not throw it into the nest. *—J. G. Holland*
ईश्वर हा प्रत्येक पक्ष्याच्या अन्नपाण्याची सोय करतो; पण ते अन्न तो त्याच्या घरट्यात टाकीत नाही.

2. It is a foul bird that defileth his own nest.
—John Heywood
जो आपले घरटे घाण करतो तो पक्षी गचाळ समजावा.

3. A bird may be caught with a snare that will not be shot.
—Thomas Fuller
जो पक्षी बंदुकीने मारता येत नाही, त्याला जाळ्यात पकडता येते.

4. Better one bird in hand than ten in the wood.
—John Heywood
झुडुपातल्या दहा पक्ष्यांपेक्षा हातातला एक पक्षी परवडला.

5. To fright a bird is not the way to catch her. *—John Ray*
पक्ष्याला घाबरवून तुम्ही त्याला पकडू शकत नाही.

6. The bird that can sing, and won't sing must be made to sing. *—John Ray*
ज्याला गाता येते पण जो गात नाही त्या पक्ष्याला गावयाला लाविलेच पाहिजे.

7. The shell must break before the bird can fly. *—Tennyson*
कवच फुटल्यावाचून पक्ष्याला उडता येत नाही.

Birth & Birthday :

1. A man is not completely born until he be dead.
B. Franklin
माणसाचा मृत्यू होईपर्यंत ता जन्मला असे म्हणता येणार नाही.

2. You have given yourself the trouble to be born.
—Beaumarchais

जन्माला येऊन तुम्ही (उगाच) त्रास करून घेतलात.

3. One man is born with a silver spoon in his mouth, and another with a wooden ladle.

—John Wilson

एकजण श्रीमंत कुळात जन्मतो, तर दुसरा दारिद्र्यात.

4. Naked I alighted on the earth, and naked shall I go beneath it. *—Palladas*

विवस्त्र स्थितीत मी या पृथ्वीतलावर आलो, आणि तसाच परत जाणार.

5. We brought nothing into this world, and it is certain we can carry nothing out.

—New Testament

पृथ्वीवर येताना आपण काहीही बरोबर आणिले नाही आणि जाताना काहीही बरोबर नेणार नाही.

6. Who breathes must suffer; and who thinks must mourn. And he alone is bless'd, who ne'er was born.

—Matthew Prior

जिवंत प्राण्याला दुःख हे ठेवलेलेच; जो विचार करील त्याला शोक करावा लागेल. जो जन्माला आला नाही तोच एकटा सुखी.

7. When I was born, I did lament and cry,
And now each day doth show the reason why.

—Richard Watkyns

मी जन्माला आलो तो रडत-स्फुंदत; आणि आता दररोज त्याचे कारण मला कळत असते.

8. Is that a birthday? 'tis, alas! too clear,
'Tis but the funeral of the former year.

—Pope

तो काय जन्मदिन म्हणावयाचा? अहो! गतवर्षाची ती स्मशानयात्राच नव्हे का?

9. Through life's road, so dim and dirty,
I have dragged to three-and thirty;
What have these years left to me?
Nothing except thirty-three.

—Byron

जीवनाच्या अंधारी, गचाळ रस्त्याने मी चालत चालत तेहेतिसावे वर्ष गाठले आणि हाती काय पडले तर फक्त तेहेतीस वर्षे!

Black :

Every white will have its black,
And every sweet its sour.

—Unknown

पांढऱ्याबरोबर काळे आहेच; तसेच गोडाबरोबर आंबट हे ठरलेलेच.

Blessing :

1. Blessings are not valued till they are gone.

—Thomas Fuller

आशीर्वादांची किंमत ते गेल्याशिवाय कळत नाही.

2. No human blessing lasts for ever. *—Plautus*

कोणताही मानवी आशीर्वाद चिरकाल टिकत नाही.

3. Blessings ever wait on virtuous deeds. —*Congreve*

आशीर्वाद हे सत्कृत्याबरोबर चालत येतात.

Blindness :

1. A pebble and a diamond are alike to a blind man. —*T. Fuller*

अंधाला वैदूल आणि हिरा सारखाच.

2. Better one-eyed than stone-blind. —*John Ray*

संपूर्ण आंधळे असण्यापेक्षा एक डोळा गेलेला पत्करला.

3. There is none so blind as they that won't see. —*Swift*

जे पाहू इच्छीत नाहीत त्यांच्यासारखे आंधळे तेच.

4. In the country of the blind, the one-eyed man is king. —*Michael Apostolius*

अंधनगरीत एकाक्षाची राजा म्हणून निवड होते.

5. The eyes are blind when the mind is elsewhere. —*P. Syrus*

मन भटकत असले की डोळ्याना काही दिसत नाही.

Bliss :

1. To bliss unknown my lofty soul aspires,
My lot unequal to my vast desires.
—*John Arbuthnot*

माझ्या थोर आत्म्याला अनामिक सुखाची ओढ लागलेली आहे, पण माझ्या भव्य आकांक्षांना शोभेसे माझे जीवन नाही.

2. The bliss even of a moment still is bliss. —*Joanna Baillie*

क्षणाचे सुख लाभले तरी ते सुखच !

3. The hues of bliss more brightly glow,
Chastised by sabler tints of woe.
—*Thomas Gray*

दुःखाच्या काळसर वर्णामुळे सुखाचे रंग जास्त तेजाने तळपतात.

4. One moment may with bliss repay
Unnumbered hours of pain.
—*Thomas Campbell*

असंख्य दुःखी क्षणांची भरपाई सुखाच्या एका क्षणानेही होऊ शकते.

5. 'Tis not for mortals always to be blest. —*John Armstrong*

नेहमी सुखात राहणे मानवाच्या नशिबी नाही.

Blood :

1. Is not blood life itself? —*Ovid*

रक्त म्हणजे मूर्तिमंत प्राणच नाही का ?

2. Human blood is all of a colour. —*Thomas Fuller*

सारे मानवी रक्त एकाच रंगाचे असते.

3. Blood will have blood. —*Southey*

रक्ताचा मोबदला रक्तानेच घेतला जाणार.

4. No distance breaks the tie of blood. —*John Kebble*
रक्ताचे नाते दूर अंतरामुळे तुटत नाही.
5. Blood is thicker than water. —*John Ray*
रक्ताचे नाते दुसऱ्या कोणत्याही नात्यापेक्षा जवळचे असते.

Blushing :

1. I always take blushing either for sign of guilt or ill-breeding. —*Congreve*
माझ्या मतें लाजणे हे गुन्हा केल्याचे अगर गावढळपणाचे लक्षण आहे.
2. The man that blushes is not quite a brute. —*Young*
जो लाजू शकतो त्याला अगदीच काही पशू म्हणता येणार नाही.
3. Innocence is not accustomed to blush. —*Moliere*
निरागस व्यक्ती कधी लाजत नाही.

Boasting :

1. The empty vessel giveth a greater sound than the full barrel. —*John Lyly*
भरलेल्या पिंपापेक्षा रिकामे भांडेच जास्त आवाज करते.
2. Where boasting ends, there dignity begins. —*Young*
बढाई संपली की प्रतिष्ठेला प्रारंभ होतो.

Body :

1. Every body is subject to change; so comes it to pass that every body is mortal. —*Cicero*
प्रत्येक वस्तूत बदल होत असतो; म्हणून प्रत्येक वस्तू ही मर्त्य आहे.

Books :

1. Books are the legacies that a great genius leaves to mankind. —*Addison*
ग्रंथ म्हणजे प्रतिभासंपन्न लेखकांनी मानवजातीसाठी ठेविलेला (संपत्तीचा) ठेवा.
2. That is a good book which is opened with expectation and closed with profit. —*Amos Bronson Alcott*
जे अपेक्षेने उघडले जाते आणि जे मिटताना काहीतरी उपयोग झाल्यासारखे वाटते ते चांगले पुस्तक.
3. The test of a first-rate work is that you finish it. —*Arnold Bennet*
एखाद्या ग्रंथाच्या उत्कृष्टपणाची कसोटी म्हणजे तुम्ही ते शेवटपर्यंत वाचता.
4. The good book is always a book of travel; it is about a life's journey. —*H. M. Tomlinson*
चांगले पुस्तक हे प्रवासाचे पुस्तक म्हणता येईल; कारण त्यात जीवनाच्या प्रवासाचे वर्णन असते.
5. Books are ships which pass through the vast seas of time. —*Bacon*
ग्रंथ म्हणजे काळाच्या विशाल सागरातून आपणाला घेऊन जाणारी जहाजे.

6. All the glory of the world would be buried in oblivion, unless God had provided mortals with the remedy of books.
—Richard De Bury

जर ग्रंथ नसते तर जगाचे सारे वैभव विस्मृतीच्या दरीत गडप झाले असते.

7. Beware the man of one book.
—Issac D'Israei

एकच पुस्तक लिहिणाऱ्या इसमापासून सावध रहा.

8. There is no Past, so long as Books shall live !
—Bulwer Lytton

जोपर्यंत ग्रंथ टिकून राहतील तोपर्यंत 'गतकाल' नावाची चीजच दिसणार नाही.

9. A room without books is as a body without a soul.

ग्रंथावाचून खोली म्हणजे आत्म्यावाचून शरीर.

10. No furniture so charming as books. *—Sydney Smith*

ग्रंथांच्या इतके उंची फर्निचर दुसरे कोणते ?

11. No good book, or good thing of any sort, shows its best face at first. *—Carlyle*

सर्व चांगल्या वस्तूप्रमाणे चांगल्या ग्रंथांचा चांगलेपणा प्रथमदर्शनी जाणवत नाही.

12. If a book come from the heart, it will contrive to reach other hearts. *—Carlyle*

अंतःकरणापासून लिहिलेले पुस्तक अंतःकरणाला जाऊन भिडते.

13. It is chiefly through books that we enjoy intercourse with superior minds. In the best books, great men talk to us, give us their most precious thoughts, and pour their souls into ours.
—William Ellery Channing

ग्रंथांच्या द्वारे आपणाला थोर आत्म्यांशी बातचीत करिता येते. उत्तम ग्रंथांतून थोर लोक आपणांशी बोलतात, आपले अमूल्य विचार बहाल करतात आणि आपले अंतःकरण तुमच्या अंतःकरणात ओततात.

14. Books are the true levellers. They give to all, who will faithfully use them, the society of best and greatest of our race.
—William Ellery Channing

ग्रंथ हेच खरे समतावादी. जे त्यांचा निष्ठेने वापर करतात त्यांना मानव-जातीतील सर्वश्रेष्ठ व्यक्तींचा सहवास लाभतो.

15. Books are a guide in youth and an entertainment for age.
—Jeremy Collier

ग्रंथ हे तारुण्यात मार्गदर्शन करतात आणि वृद्धपणी मनोरंजन करतात.

16. Who, without books, essays to learn
Draws water in a leaky urn.
—Austin Dobson

जो ग्रंथावाचून शिकण्याचा प्रयत्न करतो तो बोळ पडलेल्या भांड्यातून विहिरीचे पाणी काढू पाहतो.

17. They support us in solitude. They help us to forget the coarseness of men and things, compose our cares and our passions, and lay our disappointments to sleep
—Comtesse De Genlis
एकांतवासात ग्रंथांचे फार साहाय्य लाभते. जगाचा जंगलीपणा आपण त्यांच्यामुळे विसरतो. आपल्या चिंता आणि विचार त्यांच्यामुळे शमतात, आणि आपण आपल्या निराशा विसरतो.

18. The books which help you most are those which make you think the most.
—Theodore Parker
जे तुम्हाला विचार करावयाला प्रवृत्त करतात तेच खरे उपयुक्त ग्रंथ.

19. Books give not wisdom where was none before,
But where some is, there reading makes it more.
—Sir John Harington
जर शहाणपणा अंगी नसेल तर ते पुस्तकांतून मिळणार नाही; पण जर थोडे-फार असेल तर वाचनाने त्यात वाढ होईल.

20. The best companions are the best books.
—Lord Chesterfield
उत्तम ग्रंथ म्हणजे उत्तम मित्र.

21. We should choose our books, as we would our companions, for their sterling and intrinsic merit.
—C. C. Colton
आपण जशी आपल्या मित्रांची निवड त्यांच्या अस्सल गुणासाठी करतो, तशीच पुस्तकांचीदेखील केली पाहिजे.

22. Books and friends should be few and good.
—Stevenson
मित्र आणि ग्रंथ हे मोजके असावेत, पण ते चांगले असावेत.

23. I can study my books at any time, for they are always disengaged.
—Cicero
मी माझ्या ग्रंथाचा केव्हाही अभ्यास करू शकतो. कारण ते कधीच कामात नसतात.

24. Women are by nature fickle and so are men. Not so with books, for books cannot change.
—Eugene Field
स्त्रिया काय अगर पुरुष काय—सारे स्वभावाने चंचल. एकटे ग्रंथ मात्र बदलत नाहीत.

25. A book is a friend whose face is constantly changing. If you read it when you are recovering from an illness, and return to it years after, it is changed surely, with the change in yourself.
—Andrew Lang
ज्याचा चेहरा नेहमी बदलत असतो असा मित्र म्हणजे ग्रंथ. जर तुम्ही कधी

आजारीपणात तो वाचला असलात, आणि जर अनेक वर्षानंतर तो पुनः वाचायला घेतलात तर तुमच्यातील बदलाप्रमाणे त्याच्यातही बदल झालेला दिसेल.

26. Books cannot always please, however good;
Minds are not ever craving for their food.
—George Crabbe
पुस्तके कितीही चांगली असली तरी ती नेहमीच आनंद देतील असे नव्हे; मनाला तसल्या अन्नाची नेहमीच भूक लागलेली असते, असे नव्हे.

27. The multitude of books is making us ignorant.
—Voltaire
ग्रंथांच्या भाऊगर्दीमुळे आपण अज्ञानी बनत चाललो आहोत.

28. When the mind wakes books are set aside as impertinent.
—Emerson
मनाला जागृती आली की ग्रंथांची गरज नाही.

29. Books are the best things, well used; abused, among the worst. *—Emerson*
ग्रंथांचा नीट उपयोग केला तर ते फार उत्तम; जर दुरुपयोग केला तर सर्वात वाईट.

30. No worse thief than a bad book.
गचाळ पुस्तकाइतका बिलंदर दुसरा दाखविता येणार नाही.

31. No book is of much importance, the vital thing is, what do yourself think ?
—Elbert Hubbard
पुस्तकांचा विशेष उपयोग होत नाही. तुमचे स्वतःचे विचार काय आहेत याला सर्वात महत्त्व आहे.

32. Books have led some to learning and others te madness, when they swallow more than they digest. *—Petrach*
ग्रंथांच्यामुळे काही जण ज्ञानी झाले आहेत, पण ज्यांना ते पचले नाही त्यांना वेड लागले आहे.

33. We cannot learn men from books. *—Benjamin Disraeli*
ग्रंथांच्या द्वारे मानवी स्वभावाचे ज्ञान लाभत नाही.

34. Books are a triviality. Life alone is great. *—Thomas Carlyle*
ग्रंथ ही क्षुल्लक बाब आहे; एकटे जीवन तेवढे श्रेष्ठ आहे.

35. Books teach us very little of the world.
—Oliver Goldsmith
ग्रंथांच्या द्वारे आपणाला जगाचे फार थोडे ज्ञान होते.

36. The praise of ancient authors proceeds not from the reverence of the dead, but from envy of the living.
—Thomas Hobbes
प्राचीन ग्रंथकारांची प्रशंसा केली जाते ती दिवंगत लेखकाबद्दल आदर वाटत असतो म्हणून नव्हे; तर विद्यमान लेखकांचा मत्सर वाटतो म्हणून.

37. The great drawback in new books is that they prevent our reading the old ones. —*Joubert*.
नव्या पुस्तकांचा हाच अडथळा होतो की जुनी पुस्तके त्यांच्यामुळे वाचता येत नाहीत.

38. What a sense of security in an old book which
Time has criticised for us !
—*J. R. Lowell.*
अमर झालेले ग्रंथ मनाला केवढे तरी सामर्थ्य (संरक्षण) देतात !

39. Nothing so old as a new book.
—*Mark Pattison.*
नव्या पुस्तकाइतकी जुनीपुराणी वस्तू दुसरी नाही.

40. All books are divisible into two classes– the books of the hour, and the books of all time.
—*Ruskin.*
सर्व ग्रंथांचे दोन वर्ग करता येतात— काही ग्रंथ एका विशिष्ट कालखंडासाठी असतात, तर काही कालातीत असतात.

41. I love my books as drinkers love their wine;
The more I drink, the more they seem divine.
—*Francis Bennoch.*
पिणारांना जसे मद्य आवडते तशीच मला पुस्तके आवडतात; जसे पिऊ (वाचू) लागावे, तितकी त्याची चव अमृता-सारखी.

42. Books we must have though we lack bread.
—*Alice William Brotherton.*
एक वेळ भाकरी नसली तरी चालेल पण पुस्तके हवीत बुवा !

43. His delight
Was all in books; to read them or to write;
Women and men he strove alike to shun,
And hurried homeward when his tasks were done.
—*George Crabbe.*
ग्रंथांच्या सहवासात त्याला आल्हाद वाटे. तो ग्रंथ वाची अगर लिही. स्त्रिया आणि लोक यांना तो टाळी आणि काम संपताच तातडीने घराकडे परतत असे.

44. They prize books most who are themselves wise.
—*Emerson.*
जे स्वतः शहाणे असतात त्यांनाच ग्रंथांचे महत्त्व कळते.

45. Everywhere have I sought rest and found it not, except sitting apart in a nook with a little book.
—*Thomas A. Kempis.*
शांतता लाभावी म्हणून मी खूप धड-पडलो, पण ती मिळाली नाही; अखेर एका कोपऱ्यात बसून मी एखादे (छोटे) पुस्तक वाचू लागलो तेव्हा तिचा लाभ झाला.

46. My Book and Heart shall never part. –*Terence*

माझे पुस्तक आणि माझे अंतःकरण यांची ताटातूट कधीच होणार नाही.

47. A big book is a great headache. —*Callimachus.*

जाडजूड ग्रंथ म्हणजे मोठीच डोकेदुखी.

48. Such is the sad fate of each lent book—often it is lost; always it is spoilt. —*Nodier.*

उसने दिलेल्या पुस्तकाची हीच अवस्था होते—एकतर ते हरवले जाते, अगर हमखास खराब केले जाते.

49. Wear the old coat and buy the new book. —*Austin Phelips.*

अंगात जुना कोट असला तरी चालेल, पण नवे पुस्तक खरेदी करा.

50. Thou art a plant sprung up to wither never,
But like a laurel, to grow green forever.
—*Robert Herrick.*

ग्रंथ ही कधीच न वाळून जाणारी वेल आहे: ही वेल लॉरेल–वनस्पतीप्रमाणे नेहमी हिरवीगार राहाते.

51. The best part of every author is in general to be found in his book. —*Samuel Johnson.*

प्रत्येक लेखकाच्या जीवनाचा खराखुरा अर्क त्याच्या ग्रंथात सापडतो.

52. Go forth, my little book ! pursue thy way;
Go forth, and please the gentle and the good.
—*Wordsworth.*

माझ्या छोटया पुस्तका, जा, तू तुझ्या मार्गाने जा व विनयशील आणि सज्जन लोकांच्या अंतःकरणाला आल्हाद दे.

Bores :

1. All men are bores, except when we want them. —*O. W. Holmes.*

ज्यांची आपणाला गरज नसते, त्या सर्वांची संगत आपणाला नकोशी वाटते.

2. We often pardon those who bore us, but never those whom we bore. —*La Rochefoucauld.*

जे आपणाला कंटाळा आणतात त्यांना आपण क्षमा करतो, पण ज्यांना आपण कंटाळा आणतो त्यांना मात्र करीत नाही.

3. The wellbred man should never consent to become a bore. —*Ovid.*

सुसंस्कृत व्यक्तीने इतरांना आपला कंटाळा येणार नाही याची खबरदारी घेतली पाहिजे.

Borrowing and Lending :

1. Be not made a beggar by banqueting upon borrowing.

उसनवार पैशावर मेजवानी झोडून कंगाल बनू नका.

2. Borrowing is not much better than begging. —*Lessing.*

उसनवारीची सवय भीक मागण्यासारखीच आहे.

3. Money borrowed is soon sorrowed. —*John Roy.*

उसने घेतलेले पैसे दुःखाला कारणीभूत होतात.

4. He that goes a-borrowing, goes a-sorrowing.

   —Benjamin Franklin.

   जो उसने पैसे घेत राहतो त्याला दुःखात राहण्याची पाळी येते.

5. Lend money to an enemy, and thou'lt gain him; and to a friend, and thou'lt lose him.

   —Benjamin Franklin.

   शत्रूला उसने पैसे दिलेत तर त्याचा स्नेह लाभेल पण मित्रांना दिलेत तर ते गमावलेच म्हणून समजा.

6. A small sum makes a debtor, a larger sum an enemy.

   —Laberius.

   छोटी रक्कम उसनवार दिली तर माणूस ऋणको बनतो : फार मोठी दिली तर शत्रू बनतो.

7. What you lend is lost.

   —Plautus.

   जे उसनवार दिले जाते ते सारे वाया जाते.

8. Lend only what you can afford to lose. *—George Herbert.*

   जे वाया गेले तरी वाईट वाटणार नाही, असेच जे असेल ते उसनवार द्या.

9. Seldom comes a loan laughing home.

   उसनी दिलेली रक्कम कधीच हसत हसत घरी परत येत नाही.

10. Creditors have better memories than debtors.

    धनको इतकी ऋणकोची स्मृती तीव्र नसते.

Boy and Boyhood :

1. Ah ! happy years ! once more who would not be a boy !

   —Byron.

   किती आनंदाचे ते दिवस ! पुनः एकदा लहान व्हावयाला कोणाला आवडणार नाही ?

2. Boys will be boys.

   —Bulwer Lytton.

   मुले म्हटली की ती मुलांसारखीच वागणार.

Bread :

1. Better half a loaf than no bread. *—William Camden.*

   अजिबात भाकरी नसण्यापेक्षा अर्धी भाकरी पुरवली.

2. Something is better than nothing. *—Cervantes.*

   अजिबात नाही त्यापेक्षा थोडेसे पुरवले.

3. Eaten bread is soon forgotten.

   —John Ray.

   खाल्लेल्या भाकरीची कोणाला आठवण राहात नाही.

4. Man doth not live by bread only. *—Old Testament.*

   माणूस केवळ अन्नावर जगत नाही.

5. He who turns up his nose at his work quarrels with his bread and butter.

   —C. H. Spurgeon.

ज्याला आपल्या कामाचा तिरस्कार वाटतो त्याला उदरनिर्वाह करणे जमणार नाही

6. I know which side my bread is buttered. —*John Heywood.*
माझे हित कशात आहे त्याची मला कल्पना आहे.

7. The poet's fate is here in emblem shown,
He asked for bread, and he received a stone.
—*Samuel Wesley.*
कवीचे नशीबच असे की भाकरी मागणाऱ्याच्या पदरात धोंडा पडतो.

Brevity :

1. In labouring to be brief, I become obscure. —*Horace.*
संक्षिप्तपणाच्या नादी लागून मी माझे लिखाण दुर्बोध केले.

2. It is a foolish thing to make a long prologue and to be short in the story itself.
नमनाला घडाभर तेल हा मूर्खपणा होय.

3. Brevity is the soul of drinking, as of wit.— *Charles Lamb.*
विनोदवचन काय किंवा मद्यपान काय, थोडक्यात मजा !

Bribery :

1. Bribes, believe me, buy both gods and men. —*Ovid.*
लाच देऊन माणसेच काय पण देव देखील विकत घेता येतात.

2. Honesty stands at the gate and knocks, and bribery enters in.
—*Barnabe Rich.*
प्रामाणिक माणसाला दार ठोठवीत दरवाजाजवळ उभे राहावे लागते; पण लाच देणाराला लगेच प्रवेश मिळतो.

3. Few men have virtue to withstand the highest bidder.
—*George Washington.*
सर्वात मोठी रक्कम देऊ करणाऱ्या इसमाचा प्रतिकार करण्याइतकी दानत फार थोड्यांच्या जवळ असते.

Brook :

Few men, drinking at a rivulet, stop to consider its source.
—*M. F. Tupper.*
झऱ्याचे पाणी पिताना फार थोडेजण त्याच्या उगमाचा विचार करण्यासाठी थांबतात.

Brother and Brotherhood :

1. I think, am sure, a brother's love exceeds all the world's loves in its unwordliness,
—*Robert Browning.*
निरपेक्ष प्रेमाच्या बाबतीत भावाच्या प्रेमाची सर कशाला येणार नाही.

2. It is through fraternity that liberty is saved.—*Victor Hugo.*
बंधुभावामुळेच स्वातंत्र्याचे रक्षण होते.

3. A brother is a friend given by nature. —*Legouve.*
भाऊ म्हणजे निसर्गाने दिलेला मित्र.

Burden :

1. Every horse thinks his own pack heaviest.—*Thomas Fuller.*

प्रत्येक घोड्याला (इसमाला) आपलेच ओझे (दुःख) सर्वात जड वाटते.

2. Respect the burden, Madam. —*Napoleon.*
बाईसाहेब, ओझी वाहणाऱ्या हमालाला तुच्छ लेखू नका.

3. None knows the weight of another's burden. —*George Herbert.*
दुसऱ्याचे ओझे (दुःख) कोणाला कळणार?

4. Every man shall bear his burden. —*New Testament.*
प्रत्येकालाच आपले ओझे वाहावे लागते.

5. Light grows the burden which is well borne. —*John Ray.*
जर आनंदाने ओझे नेले तर ते हलके वाटते.

6. God giveth the shoulder according to the burden. —*V. Hugo.*
ओझे झेपेल असाच खांदा देव आपणाला देतो.

Business :

1. Keep thy shop, and thy shop will keep thee. —*George Chapman.*
दुकान नीट चालवा, म्हणजे तुमचे दुकान तुम्हांला नीट सांभाळील.

2. Business is other people's money.—*Madame de Girardin.*
व्यापार हा नेहमी दुसऱ्यांच्या पैशावर केला जातो.

3. Let every man mind his own business. —*Cervantess.*
प्रत्येकाने स्वतःचे पाहावे.

4. Everyone lives by selling something. —*R. L. Stevenson.*
काहीतरी विकून प्रत्येकजण जगत असतो.

5. We are all proud or humble according as our business prospers or fails. —*Terence.*
आपला धंदा जसा चालतो त्यानुसार आपण नम्र अगर गर्विष्ठ असतो.

6. Everybody's business is nobody's business. —*Macaulay.*
जेथे सारेजण लुडबुड करतात, तेथे कोणीच जबाबदारी स्वीकारीत नाही.

7. Business is the salt of life. —*Thomas Fuller.*
व्यापारामुळे जीवनाला गोडी येते.

8. There is no better ballast for keeping the mind steady on its keel, than business. —*J. R. Lowell.*
मनाला स्थिरता देणारे आणि त्याला संथ ठेवणारे खरे वजन म्हणजे व्यवसाय.

9. Despatch is the soul of business. —*Lord Chesterfield.*
काम तातडीने उरकणे हीच व्यवहारातील यशाची गुरुकिल्ली.

10. Who more busy than he that hath least to do ? —*Thomas Draxe.*
जो काहीच करीत नाही त्याच्याइतका उद्योगी दुसरा कोण ?

11. Of all the damnable waste of human life that ever was invented, clerking is the very worst. —*B. Shaw.*

जीवनाचा नाश करणाऱ्या ज्या गोष्टी माणसाने शोधून काढलेल्या आहेत, त्यातील सर्वात वाईट गोष्ट म्हणजे कारकुनी !

Calumny :

1. Hurl your calumnies boldly, something is sure to stick.
   —*F. Bacon,*
   बेधडकपणे निंदानालस्ती करीत राहा; कोठेतरी ती थोडी चिकटेलच.
2. Only throw dirt enough and some of it is sure to stick.
   —*Thomas Hughes.*
   भरपूर चिखलफेक करीत राहा; त्यातला थोडासा चिखल कोठेतरी चिकटेलच.
3. If nobody took calumny in and gave it lodging, it would starve and die of itself.
   —*Archbishop Robert Leighton.*
   जर कोणी निंदानालस्तीला जवळच केले नाही तर उपासमार होऊन ती आपो-आप मरून जाईल.
4. There are calumnies against which even innocence loses courage.—*Napoleon Bonaparte.*
   नालस्तीचे असे काही प्रकार आहेत की, त्याच्यापुढे मूर्तिमंत निरागसतेचेही धैर्य गळावे.
5. Be thou as chaste as ice, as pure as snow, thou shalt not escape calumny.
   —*Shakespeare, (Hamlet.)*
   तुम्ही बर्फाप्रमाणे स्वच्छ - पवित्र - असलात - तरी निंदानालस्तीच्या कचाट्यातून तुम्ही सुटू शकणार नाही.

Camel

Old camels carry young camels' skins to market. —*G. Herbert.*

म्हातारे उंट तरुण उंटांची कातडी घेऊन बाजारात जातात.

Candle

1. A candle lights others and consumes itself.—*H. G. Bohn*
   मेणबत्ती ही स्वत: जळत असताना इतरांना प्रकाश देते.
2. My candle burns at both ends;
   It will not last the night;
   But ah, my foes, and oh, my friends, it gives a lovely light !
   —*Edna St. Vincent Millay.*
   माझी मेणबत्ती दोन्ही बाजूंनी जळत आहे. रात्र संपेपर्यंत ती टिकणार नाही :

पण माझ्या शत्रूंनो आणि मित्रांनो, ती फार सुंदर प्रकाश देते बरं का !

Candour :

1. Frankness is a natural quality. —*Joubert*.

मनमोकळेपणा हा नैसर्गिक गुण आहे.

2. Be not ashamed to say what you are not ashamed to think. —*Montaigne*.

ज्या गोष्टींचा विचार करण्याची शरम वाटत नाही त्या गोष्टी बोलून दाखविताना ही शरम नको !

3. Always be ready to speak your mind, and a base man will avoid you. —*William Blacke*.

स्पष्टपणे मनातले बोलून दाखवावयाला सज्ज राहा, म्हणजे नीच लोक तुम्हाला टाळतील.

4. Blunt tools are sometimes found of use where sharper instruments would fail —*Dickens*.

तीक्ष्ण धारेची हत्यारे जेवढी कधी कधी उपयोगी पडत नाहीत, तेवढी बोथट हत्यारे उपयोगी पडतात.

5. Nothing astonishes men so much as plain speaking. —*Cicero*.

परखड बोलण्याने माणसे जेवढी थक्क होतात, तेवढी इतर कशानेही होत नाहीत.

6. He's a true man who's not afraid to say his say, Though a whole town's against him. —*Longfellow*.

जरी सारे गाव उलट गेले तरी जो मनातले बोलावयाला कचरत नाही तो खरा माणूस.

7. Open rebuke is better than secret love. —*George Meredith*

गुप्त प्रेमापेक्षा उघड उघड टोमणा पत्करला.

8. A man that should call everything by its right name, would hardly pass the streets without being knocked down as a common enemy. —*Lord Halifax*

जो प्रत्येक गोष्टीत खरे बोलेल तो रस्त्याने जाताना समाजशत्रू म्हणून खासच संबोधिला जाईल.

9. Plain-speaking is a jewel, and he that useth it shall die a beggar. —*Henry Porter*.

स्पष्टवक्तेपणा हे एक रत्न आहे, मात्र जो ते धारण करील त्याला नक्कीच भिकाऱ्याचे जीवन जगावे लागेल.

10. Candour and generosity, unless tempered by due moderation, lead to ruin. —*Tacitus*.

स्पष्टवक्तेपणा आणि औदार्य यांना जर योग्य त्या मर्यादेत ठेविले नाही तर त्यातून नाशच उद्भवतो.

11. Complaisance gets us friends, plain-speaking hate. —*Terence*.

गोडबोलेपणामुळे मित्र मिळतात; तर स्पष्टवक्तेपणामुळे लोक आपला तिरस्कार करतात.

12. If he persists in saying to me what he likes, he shall hear what he does not like.

—*Terence.*

जर मनाला रुचेल ते बोलण्याचा कोणी हट्ट धरील तर त्याला काहीतरी न रुचेल असे ऐकावे लागेल.

Cards and card-playing :

Cards are the devil's books.

—*Bulwer-Lytton.*

पत्यांना "सैतानाची पुस्तके" असे म्हटले जाते.

Care :

1. What is past help is past care.

—*Beaumont and Fletcher.*

ज्याला इलाजच नाही त्याची चिन्ता करून काय उपयोग ?

2. An essential of a happy life is freedom from care. —*Cicero.*

सुखी जीवनाचा एक अत्यावश्यक भाग म्हणजे चिंतेचा अभाव.

3. Cast away care; he that loves sorrow.

Lengthens not day, nor can buy tomorrow. —*Ford and Dekker*

चिंतेचा त्याग करा; ज्याला दुःख आवडते तो दिवस वाढवू शकत नाही, अगर उद्याचा दिवसही विकत घेऊ शकत नाही.

4. Care that is entered once into the breast will have the whole possession ere it rest.

—*Ben Jonson.*

चिन्तेने अंतःकरणात प्रवेश केला की ती बाकीचा सर्व भाग व्यापून टाकल्याशिवाय गप्प बसणार नाही.

5. Care is beauty's thief.

—*Shackerley Marmion.*

चिंता ही सौंदर्याची वैरीण आहे.

6. Fretting cares make grey hairs

—*W. G. Benham.*

जीवाला कुरतडणाऱ्या चिंतांमुळे केस पांढरे होतात.

7. Where care lodges, sleep will never lie. —*Shakespeare.*

चिंतेने मुक्काम ठोकला की झोप पळालीच म्हणून समजा.

8. Care's an enemy to life.

—*Shakespeare.*

चिंता ही जीवनाची वैरीण आहे.

9. Let care kill a cat; we'll laugh and grow fat. —*Unknown.*

चिंतेमुळे मांजर मरत असेल तर मरू दे; आपण मात्र हसूया आणि लठ्ठ होऊया.

Castle :

1. Castles are forests of stone.

—*George Herbert.*

दुर्ग म्हणजे दगडाची अरण्येच म्हणावी लागतील.

2. Castles in the air cost a vast deal to keep up.

—*Bulwer-Lytton*

हवेतल्या मनोऱ्यांना टिकवावयाला फार किंमत पडते.

3. There is more pleasure in building castles in the air than on the ground. —*Edward Gibbon*
जमिनीवर मनोरे बांधण्यापेक्षा हवेत बांधणे जास्त आनंददायक.

Cat :

1. An old cat laps as must milk as a young.—*William Camden.*
लहान मांजराइतकेच म्हातारे मांजर-देखील दूध चाटते.
2. Who shall hang the bell about the cat's neck ? —*Cervantes.*
मांजराच्या गळयात घाट कोण बांधील ?
3. When the cat is abroad the mice play. —*John Florio.*
मांजर परगावी गेले की उंदरांना खेळा-वयाला फावते.
4. Well wots the mouse the cat's out of house. —*John Ray.*
मांजर घराबाहेर गेल्याचे उंदराला चांगले माहीत असते (म्हणून तो मोकळे-पणाने वावरतो.)
5. Cats hide their claws.
—*Thomas Fuller.*
मांजरे आपल्या नख्या लपवितात.
6. When the cat winketh,
Little wots the mouse what the cat thinketh.
—*Thomas Fuller.*
जेव्हा मांजर डोळे मिचकावते, तेव्हा त्याच्या मनात काय आहे ते उंदराला कळत नाही.
7. An old cat sports not with her prey. —*George Herbert.*
म्हातारे (अनुभवी) मांजर उंदराबरोबर खेळत बसत नाही.
8. The cat would eat fish, and would not wet her feet.
—*John Heywood.*
मांजराला मासा खायला हवा, पण ते पाय न भिजविता आयते.
9. What cat's averse to fish ?
—*Thomas Gray.*
कोणत्या मांजराला मासा नको असतो ?
10. A cat may look on a king.
—*John Heywood.*
एखादे (भिकार) मांजर देखील राजा-कडे (मिजाशीने) पाहू शकेल.
11. A baited cat may grow as fierce as a lion.
—*Samuel Palmer.*
कचाट्यात पकडलेले मांजर एखाद्या सिंहासारखे हिंस्र होऊ शकेल.
12. Never wake a sleeping cat.
—*Rabelais.*
झोपलेल्या मांजराला कधी उठवू नये.
13. A good cat deserves a good rat. —*Unknown.*
चांगल्या मांजराला चांगला उंदीर मिळावा.

Cause

1. A man in a lion is his own cause. —*H. G. Bohn.*
आपल्या कार्यासाठी माणूस सिंहासारखा लढू शकतो.

2. A good cause makes a stout heart and a strong arm,
—*Thomas Fuller.*
थोर कार्यात गुंतले म्हणजे अंतःकरण खंबीर होते आणि अंगात ताकद येते.

3. A bad cause will ever be supported by bad means and bad men. —*Thomas Paine.*
वाईट कार्यासाठी वाईट मार्ग आणि वाईट माणसे यांची गरज पडते.

4. The causes of events are ever more interesting than the events themselves. —*Cicero.*
प्रत्यक्ष घटनांपेक्षा त्यांची कारणेच जास्त मनोरंजक असतात.

5. Happy the man who has been able to understand the causes of things. —*Vergil.*
घटनांची कारणे ज्याला अवगत होऊ शकतात तो भाग्यवान !

Certainty :

1. Never take anything for granted. —*Benjamin Disraeli.*
कोणतीही गोष्ट गृहीत धरून चालू नका.

2. In this world, nothing is certain but death and taxes.
—*Benjamin Fraklin.*
या जगात मृत्यू आणि कर यांच्याशिवाय दुसऱ्या कोणत्याही गोष्टीची खात्री देता येणार नाही.

3. There's nothing certain in man's life but this: that he must lose it. —*Owen Meredith.*
माणसाच्या आयुष्यात एकच निश्चित गोष्ट आहे; ती म्हणजे ते आयुष्य एक दिवस जाणार आहे.

4. One thing at least is certain– this life flies :
One thing is certain, and the rest is lies. —*Omar Khayyam.*
एकच गोष्ट निश्चित की हे जीवन जाणार आहे : इतर साऱ्या गोष्टी खोट्या आहेत.

5. What is more unwise than to mistake uncertainty for certainty. ? —*Cicero.*
अनिश्चिततेला स्थिर मानणे याच्या इतका मूर्खपणा कोणता ?

Chance

1. Things do not happen in this world–they are brought about.
—*Will H. Hays.*
या जगात गोष्टी (आपोआप) घडत नाहीत; त्या घडविल्या जातात.

2. Work and acquire, and thou hast chained the wheel of chance. —*Emerson.*
काम करा आणि इच्छित ते संपादन करा म्हणजे तुम्ही दैवाचे चाक रोखलेच म्हणून समजा.

3. Use thou thy chance. —*Vergil.*
आलेल्या संधीचा अचूक उपयोग करून घ्या.

4. Chance fights ever on the side of the prudent. —*Euripides.*
दैव हे नेहमी समजस लोकांची बाजू घेते.

5. There is no chance which does not return. —*Unknown.*
पुन: लाभत नाही अशी कोणतीच संधी नसते.
6. How slight a chance may raise or sink a soul ! —*P. J. Bailey.*
किती क्षुल्लक बाबीमुळे आत्म्याचा उद्धार होऊ शकेल अगर नाश देखील.
7. There is a master who, without an effort, surpasses us all, and that master is chance. —*Emile Gaboriu.*
कसलेही श्रम न करता आपणा सर्वांवर मात करणारा एक धनी आहे; तो म्हणजे दैव.
8. Chances rule men and not men chances. —*Herodotus.*
दैव मानवावर अधिकार गाजविते; मानव हा दैवाचे नियंत्रण करू शकत नाही.
9. Blind chance sweeps the world along. —*Lucan.*
आंधळ्या दैवाचा सर्व जगभर नंगा नाच चालू असतो.

Change .

1. Change in all things is sweet. —*Aristotle.*
सर्व गोष्टींत होणारा बदल आनंददायक असतो.
2. Times change, and we change with them.—*Raphael Holinshed.*
काळ बदलतो, आणि काळाबरोबर आपणही बदलत जातो.
3. Things do not change; we change. —*H. D. Thoreau.*
जग बदलत नाही, तर आपण बदलतो.
4. Mark this, that there is change in all things. —*Terence.*
हे लक्षात ठेव की या जगात सर्व काही बदलत असते.
5. All things change, nothing perishes. —*Ovid,*
सर्व गोष्टींत फक्त बदल होत असतो; मात्र त्या नाश पावत नाहीत.
6. There's nothing constant in the universe, all ebb and flow, and every shape that's born bears in its womb the seed of change. —*Ovid.*
या विश्वात स्थिर असे काही नाही; समुद्राच्या लाटांप्रमाणे सर्वत्र भरती-ओहोटी चालू असते. प्रत्येक वस्तूत बदल होण्याचे गुणधर्म वसत असतात.
7. It is a bad plan that admits of no modification. —*Publilius Syrus.*
ज्या योजनेत बदल होण्याची सोय नाही ती योजना टाकाऊ समजावी.
8. There is nothing permanent except change. —*Heraclitus.*
केवळ 'बदल' एवढीच शाश्वत गोष्ट या दुनियेत आहे.
9. The old order changeth, yielding place to new. —*Tennyson.*
जुनी समाजरचना बदलून नवीन समाजरचना त्या जागी येत असते.

Character :

1. Character is higher than intellect. —*Emerson.*
   बुद्धिमत्तेपेक्षा चारित्र्य हे श्रेष्ठ आहे.
2. In my opinion the best character is generally that which is the least talked about.
   —*Sir William Earle.*
   ज्या चारित्र्याबद्दल फार गवगवा होत नाही तेच नि:संशय श्रेष्ठ असते, असे माझे मत आहे.
3. Talent is nurtured in solitude but character mid the tempests of the world.
   —*Alexande Smith.*
   एकान्तवासात नेहमी बुद्धींचे संगोपन होते; पण चारित्र्याचे संगोपन जगाच्या वादळातच होते.
4. Character must be kept bright, as well as clean.
   —*Lord Chesterfield.*
   चारित्र्य हे स्वच्छ तसेच चकचकीतही ठेविले पाहिजे.
5. No man can climb out beyond the limitations of his own character. —*John Morley.*
   कोणतीही व्यक्ती स्वत:च्या चारित्र्याच्या ताकदीपलीकडे उंच जाऊ शकत नाही.
6. Character is much easier kept than recovered.
   —*Thomas Paine.*
   चारित्र्य हे राखता येते; पण ते सुखासुखी परत मिळविता येत नाही.
7. It matters not what you are thought to be, but what you are. —*Publilius Syrus,*
   खरे महत्त्व कशाला असेल तर ते तुम्ही स्वत: काय आहात याला; लोकांचे तुमच्याबद्दल काय मत आहे याला महत्त्व नाही.
8. When wealth is lost, nothing is lost; when health is lost something is lost, when character is lost, all is lost !
   —*Unknown.*
   जर संपत्ती गेली तर काहीच गेले नाही असे समजावे; जर प्रकृती ढासळली तर काहीतरी थोडे गमावले असे मानावे; मात्र जर चारित्र्य गेले तर सारेच गमावले.
9. By nothing do men show their character more than by the things they laugh at. —*Goethe.*
   माणसे कशाला हसतात यावरून त्यांच्या चारित्र्याची परीक्षा करिता येते.
10. A man never shows his own character so plainly as by the way he portrays another's.
    —*Richter.*
    दुसऱ्याच्या चारित्र्याबद्दल माणूस काय बोलतो यावरून त्याच्या स्वत:च्या चारित्र्याची स्पष्ट कल्पना येते.

Charity :

1. Charity is a virtue of the heart, and not of the hands.
   —*Addison.*

दयाळूपणा हा अंत.करणाचा धर्म आहे; हातांचा नव्हे.

2. True charity is the desire to be useful to others without thought of recompense.
—*Swedenborg.*

खरा परोपकार हा दुसऱ्याच्या उपयोगी पडताना परतफेडीची अपेक्षा करीत नाही. [ऐसी कळवळ्याची जाती, लाभावीण करी प्रीती.]

3. He who bestows his goods upon the poor, shall have as much again, and ten times more. —*John Bunyan.*

जो गरिबांना आपल्या वस्तू देऊन टाकितो त्याला त्या दामदुपटीने परत लाभतील.

4. Did universal charity prevail, earth would be a heaven, and hell a fable. —*C. C. Colton.*

जर सर्वत्र परोपकारबुद्धीचा फैलाव झाला तर पृथ्वीचे स्वर्गात रूपान्तर होईल आणि 'नरक' ही एक दंतकथा गणली जाईल.

5. With malice toward none, with charity for all.
—*Abraham Lincoln.*

(आमचे ब्रीद वाक्य असे की) कोणाचा मत्सर नाही; पण दयाबुद्धी मात्र सर्वांसाठी राखून ठेवलेली.

6. He is truly great who hath a great charity.
—*Thomas A. Kempis.*

जो परोपकारी वृत्तीचा आहे तोच खरा थोर !

7. Charity begins at home.
—*Terence.*

परोपकाराला आपल्या घरातल्या मंडळीपासून सुरुवात होते.

Charm :

There are charms made only for distant admiration.
—*Samuel Johnson.*

केवळ दुरून कौतुक करण्यासाठींच काही नेत्रदीपक गोष्टी असतात.

Chastity :

1. There is no jewel in the world so valuable as a chaste and virtuous woman. —*Cervantes.*

पवित्र आणि सद्गुणी स्त्रीसारखे बहुमोल रत्न या दुनियेत नाही.

2. A woman's chastity consists, like an onion, of a series of coats. —*Hawthorne.*

स्त्रीचे चारित्र्य हे कांद्याच्या कापीसारखे थराथरांचे असते.

3. Chastity enables the soul to breathe a pure air in the foulest places. —*Joubert.*

पावित्र्यामुळे अत्यंत गलिच्छ जागेत देखील आत्म्याला स्वच्छ हवा श्वासोच्छ्वासासाठी लाभते.

Cheating :

1. The first and worst of all frauds is to cheat one's self.
—*P. J. Bailey.*

स्वतःला फसविणे यासारखी सर्वात गचाळ लबाडी दुसरी नाही.

2. He is not cheated who knows he is being cheated.

—*Sir Edward Coke.*

आपण फसविले जात आहोत याची ज्याला कल्पना आहे तो फसविला जात नाही.

3. He that will cheat at play will cheat you any way.

—*Thomas Fuller.*

जो खेळात लबाडी करील तो इतरत्र कोठेही ती करू शकेल.

Cheerfulness :

Health and cheerfulness mutually beget each other —*Addison.*

आरोग्य आणि उल्हास यांचे अगदी जवळचे नाते आहे.

Childhood :

1. The sports of children satisfy the child. —*Goldsmith.*

बालांच्या क्रीडा बालांनाच आवडतात.

2. Childhood has no forebodings.

—*George Eliot.*

लहान मुलांना भाकिताची कल्पना नसते.

3. The childhood shows the man
As morning shows the day.

—*Milton.*

सकाळच्या हवेमुळे दिवसाची कल्पना करता येते, त्याप्रमाणे बाळपणीच्या आयुष्यावरून प्रौढपणीच्या जीवनाची कल्पना करता येते.

4. 'Tis the eye of childhood that fears a painted devil.

—*Shakespeare.*

रंगविलेल्या सैतानाला घाबरणे हे लहान मुलांचे लक्षणच आहे.

5. The days of childhood are but days of woe. —*Southey.*

बाळपणीचे दिवस म्हणजे दुःखाचे दिवस.

Children :

1. The noblest works and foundations have proceeded from childless men. —*Bacon.*

भव्य कार्ये आणि संस्था या निपुत्रिकांच्या पराक्रमांची फळे होत.

2. Woe to that land that's governed by a child. —*Shakespeare.*

ज्या देशावर लहान मूल (लहान मुलासारखा अजाण राजा) राज्य करते त्या देशाचे नशीब फार खडतर.

3. Of all people children are the most imaginative. —*Macaulay.*

सर्वात लहान मुलांची कल्पनाशक्ती फार तल्लख असते.

4. Suffer the little children to come unto me, and forbid them not; for of such is the kingdom of God. —*John Evelyn.*

लहान मुलांना मज्जाव करू नका; त्यांना माझ्याकडे येऊ द्या; कारण ईश्वराच्या राज्यात लहान मुलांचीच वस्ती असते.

5. Of all nature's gifts to the human race, what is sweeter

to a man than his children ?
निसर्गाने मानवाला दिलेल्या देणग्यांपैकी सर्वात मधुर देणगी म्हणजे मुले.

6. Children are poor men's riches. —*Thomas Fuller.*
गरिबांचे वैभव म्हणजे त्यांची मुले.

7. Who knows the thoughts of a child ? —*Nora Perry.*
लहान मुलांच्या मनात काय असते ते कोणाला कळले आहे ?

8. One laugh of a child will make the holiest day more sacred still. —*R. G. Ingersoll,*
बालकाच्या एका हास्यलकेरीमुळे पवित्र सणाचा दिवस जास्तच मंगलमय होऊ शकेल.

9. Children are the keys of Paradise. —*R. H. Stoddard.*
लहान मुले म्हणजे जणू स्वर्गाची किल्ली.

10. Where children are not, heaven is not. —*Swinburne.*
जिथे मुले नाहीत, तिथे स्वर्गही नाही.

11. Children bring with them innumerable cares. —*Erasmus.*
लहान मुलांच्या साठी असंख्य चिंता कराव्या लागतात.

12. He that hath children, all his morsels are not his own. —*George Herbert.*
ज्याला मुले आहेत, त्याला त्याचे सारे अन्न स्वतःसाठी मिळणार नाही.

13. How many troubles are with children born ! Yet he that wants them counts himself forlorn. —*Sir John Scot.*
मुलांच्यासाठी केवढ्या तरी चिंता वहाव्या लागतात! पण मौज अशी की जे निपुत्रिक असतात ते मात्र स्वतःला कमनशिबी समजतात.

Choice :

1. There is small choice in rotten apples —*Shakespeare (Taming of the Shrew.)*
दोन नासकी सफरचंदे असली तर त्यात निवड ती काय करावयाची ?

2. Between two stools you come to the ground. —*Heywood.*
दोहो घरचा पाहुणा उपाशी.

Christianity :

1. If a man cannot be Christian in the place where he is, he cannot be a Christian anywhere. —*Henry Ward Beecher.*
ज्या ठिकाणी माणूस रहातो त्या ठिकाणी तर तो ख्रिस्ती धर्म पाळून वागत नसेल तर तो कोठेच या धर्माचे पालन करणार नाही.

2. A Christian is one who rejoices in the superiority of a rival. —*Edwin Booth.*
जो प्रतिस्पर्ध्याचा मोठेपणा आनंदाने मान्य करतो तो खरा ख्रिस्ती !

3. Philosophy makes us wiser, but Christianity makes us better men. —*Fielding,*

तत्त्वज्ञानाने माणूस शहाणा होतो, तर ख्रिस्ती धर्मामुळे त्याची माणुसकी वाढते.

4. Whatever makes men good Christians, makes them good citizens. —*Daniel Webster.*
ज्या गुणांमुळे माणसे चांगली ख्रिस्ती बनतात, त्याच गुणांमुळे ती चांगले नागरिकही बनतात.
5. The cross is the ladder of heaven. —*Thomas Draxe.*
क्रूस म्हणजे स्वर्गलोकाला नेणारा सोपानच होय.

Church :

1. A church is god between four walls. —*Victor Hugo.*
ख्रिस्ती देवालय म्हणजे चार भिंतींत वसत असलेला मूर्तिमंत ईश्वरच होय.
2. The churches must learn humility as well as teach it. —*Bernard Shaw.*
ख्रिस्ती देवालयांनी नम्रता शिकावी आणि ती शिकवावी.

Circumstance :

1. Men are the sport of circumstances. —*Byron.*
माणसे परिस्थितीच्या हातांतली खेळणी असतात.
2. Man is the creature of circumstance. —*Robert Owen.*
मानव हा परिस्थितीच्या अंकित असतो.
3. Circumstances are beyond the control of man; but his conduct is in his own power. —*Benjamin Disraeli.*
परिस्थिती माणसाच्या आवाक्याबाहेरची असली तरी आपले वर्तन आपल्या हातातले असते.

Cities :

1. Cities should be walled with the courage of their inhabitants. —*Agesilavs II.*
शहरांची भिन्त म्हणजे तेथील नागरिकांचे धैर्य.
2. The first requisite to a man's happiness is birth in a famous city. —*Euripides.*
माणसाला सुखी व्हावयाचे असेल तर त्याचा जन्म प्रसिद्ध शहरात झाला पाहिजे.
3. The chicken is the country's, but the city eats it. —*George Herbert.*
कोंबडीचे पिल्लू खेडेगावातून येते, पण शहरात ते गिळंकृत केले जाते.
4. The people are the city. —*Shakespeare.*
शहर म्हणजे शहरातले लोक.
5. In cities vice is hidden with most ease, or seen with least reproach. —*Cowper.*
शहरात दुर्गुण सहज लपले जातात अगर त्यांना कोणी विशेष नावे ठेवीत नाही.
6. Cities are the sink of the human. race —*Rousseau.*
शहरे म्हणजे सर्व मानवी घाणींची केन्द्रे.

7. A great city, a great loneliness.
—Unknown.
मोठ्या शहरात अत्यंत एकलकोंडेपणा वाटतो.

Civilization :

1. Increased means and increased leisure are the two civilizers of man.*—Benjamin Disraeli.*
वाढती साधने आणि वाढता फावला वेळ या दोन गोष्टी मानवी संस्कृतीला पोषक असतात.
2. There is nothing so fragile as civilization, and no high civilization has long withstood the manifold risks it is exposed to.
—Havelock Ellis.
संस्कृतीसारखी ठिसूळ गोष्ट दुसरी नाही. कोणतीही सुधारणा तिला ज्या अनेक अडचणींना तोंड द्यावे लागते त्यांतून फार काळ टक्कर देत टिकलेली नाही.
3. What is Civilization ? I answer, the power of good women.
—Emerson.
संस्कृती म्हणजे चांगल्या स्त्रियांच्या सामर्थ्यावर आधारलेली इमारत.
4. The true test of civilization is not the census, nor the size of cities, no, but the kind of man the country turns out. *—Emerso.*
संस्कृती म्हणजे लोकसंख्या नव्हे अगर शहरांचा आकार नव्हे. ज्या लायकीचा माणूस त्या संस्कृतीत राहतो त्यावरून संस्कृतीची किंमत करावयाची असते.

5. A decent provision for the poor is the true test of civilization.
—Samuel Johnson.
गरिबांची योग्य. ती सोय करणे हीच संस्कृतीची खरी कसोटी.
6. Civilization is paralysis.
—Paul Gauguin.
मानवी संस्कृती म्हणजे अर्धांगवायूचाच प्रकार.
7. Civilization is simply a series of victories over nature.
—William Harvey.
निसर्गावर मिळविलेली विजयमालिका म्हणजेच संस्कृती.
8. The true civilazation is where every man gives to every other every right that he claims for himself. *—R. G. Ingersoll.*
खरी संस्कृती तीच की जिच्यात प्रत्येक व्यक्ती ही स्वतःसाठी ज्या हक्काची अपेक्षा करते तो हक्क प्रत्येक व्यक्तीलाही दिला पाहिजे असे मानले जाते.
9. The history of civilization is the history of the slow and painful enfranchisement of the human race. *—Ingrsoll.*
संस्कृतीचा इतिहास म्हणजे मानवजातीच्या मंदगती आणि यातनामय स्वातंत्र्याचा इतिहास.
10. Civilization is the making of civil persons. *—John Ruskin.*
संस्कृती म्हणजे सुसंस्कृत व्यक्तीची निपज.

11. Civilization degrades the many to exalt the few.
—Amos Bronson Alcott.
संस्कृतीमुळे अनेकांचा अधःपात होतो आणि मोजक्या लोकांना उच्च पद लाभते.

12. Wealth may not produce civilization, but civilization produces money. *—Henry Ward Beecher.*
संपत्तीमुळे सस्कृती निर्माण होत नाही; पण संस्कृतीमुळे संपत्तीची निर्मिती होते.

13. The civilized man has built a coach, but has lost the use of his feet. *—Emerson.*
सुसंस्कृत मानवाने वाहनाचा शोध लावला पण त्या नादात तो स्वतःच्या पायांचा उपयोग करावयाला विसरला.

Cleanliness :

1. He that toucheth pitch shall be defiled therewith.
—Apocrypha.
जो घाणीला स्पर्श करतो तो मलिन होणारच.

2. Cleanliness is a fine life-preserver. *—Unknown.*
स्वच्छता ही जीवन जगविणारी एक उत्तम गोष्ट होय.

3. Unless the vessel is clean, whatever you pour into it turns sour. *—Horace.*
जर भांडे स्वच्छ नसेल तर त्यात जे तुम्ही ओताल ते खराबच होणार.

4. Above all things, keep clean. It is not necessary to be a pig in order to raise one.
—R. G. Ingersoll.
सर्वात महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे स्वच्छता राखा. डुकरे पाळण्यासाठी स्वतः डुक्करच झाले पाहिजे असे नव्हे.

Cleverness :

1. Clever men are good, but they are not the best.
—Carlyle.
हुशार माणसे चांगली पण ती सर्वोत्तम असतीलच असे नाही.

2. Be good, sweet maid, and let who can be clever.
—Charles Kingsley.
बालिके, तू आपली चांगुलपणाने वाग; हुशार लोकांशी तुला काय करावयाचे आहे ?

3. It's clever, but is it art ?
—Rudyard Kipling.
त्यात हुशारीचा भाग दिसतो, पण तिला कला म्हणता येईल काय ?

4. The wish to appear clever often prevents one from being so. *—La Rochefoucauld.*
हुशारी दाखविण्याचा माणूस प्रयत्न करू लागला की ती पुष्कळदा जमत नाही.

5. It is great cleverness to know how to conceal one's cleverness. *—La Rochefoucauld.*
स्वतःची हुशारी लपविण्यात तर खरी हुशारी.

6. The wicked are always surprised to find ability in the good. —*Vauvenargues.*
   चांगुलपणाने वागणाऱ्या लोकांच्या अंगी कर्तबगारी पाहून दुष्ट माणसे नेहमीच चकित होतात.
7. If all good people were clever and all clever people were good, the world would be nicer than ever.
   —*Elizabeth Wordsworth.*
   जर चांगुलपणाने वागणारी माणसे हुशार होतील आणि हुशार माणसे चांगुलपणाने वागतील तर जग आहे त्यापेक्षा जास्तच चांगले होईल.

Clouds :

1. One cloud is enough to eclipse all the sun.
   —*Thomas Fuller.*
   सबंध सूर्य झाकळून टाकावयाला एक. ढगही पुरेसा असतो.
2. The clouds –the only birds that never sleep.
   —*Victor Hugo*
   मेघ हे एवढेच न झोप घेणारे पक्षी होत.
3. If there were no clouds we should not enjoy the sun.
   —*John Ray.*
   ढग नसते तर उन्हाची किंमत आपणाला वाटतीच ना !

Comfort :

Most of the luxuries and many of the so-called comforts of life are not only not indispensable, but positive hindrances to the elevation of mankind.
—*H. Thoreau.*
जीवनातील पुष्कळशा चैनी अनावश्यक तर आहेतच पण त्या मानवी जीवनाच्या प्रगतीतले मोठे अडथळेही आहेत.

Commerce :

1. Commerce is the great civilizer. —*Ingersoll.*
   व्यापार हे संस्कृतीचा प्रसार करणारे एक महान् साधन होय.
2. No nation was ever ruined by trade. *B. Franklin.*
   व्यापाराने कोणत्याही देशाचा नाश झालेला नाही.
3. The merchant has no country.
   —*T. Jefferson.*
   व्यापारी हा सर्व जगाचा रहिवासी असतो.

Companions :

1. Take the tone of the company you are in.—*Lord Chesterfield.*
   ज्यांच्यात मिसळावयाचे त्यांच्या कलाने चाला.
2. The company makes the feast.
   —*Heywood.*
   मेजवानीला चव येते ती जमलेल्या पाहुण्यांच्यामुळे.
3. Companionship with a powerful person is never to be trusted. —*Seneca.*
   समर्थाच्या स्नेहावर कधी विश्वास ठेव नये.

4. Be the tail of lions rather than the head of foxes. —*Talmud.*
कोल्ह्याचे डोके होण्यापेक्षा सिंहाची शेपटी बनलेले पत्करले.
5. A man's mind is known by the company it keeps.
—*J. R. Lowel.*
संगतीवरून माणसाच्या मनाची परीक्षा करता येते.
6. Evil communications corrupt good character. —*Menander.*
वाईट संगतीमुळे चांगली माणसेदेखील

7. Ill company is like a dog, who dirts those most whom he loves most. —*Swift.*
वाइटांची संगत कुत्र्यासारखी लागते; जे त्या जनावरावर फार प्रेम करतात त्यांनाच त्याची जास्त घाण लागते.

Comparisons :

1. All comparisons are odious.
—*Cervantes.*
एका गोष्टीची दुसऱ्या गोष्टीबरोबर तुलना करण्यात काही अर्थ नाही.
2. Comparisons make enemies of our friends. —*Philemon.*
तुलना केली की आपले मित्र शत्रू बनतात.

Compensation :

1. Each loss has its compensation; there's healing for every pain. —*H. Butterworth.*
प्रत्येक नुकसानीची भरपाई होऊ शकते; प्रत्येक वेदनेला औषध हे आहेच.

2. Night brings out stars as sorrow shows us truths.
—*P. J. Bailey.*
रात्रीच्या अंधारातच जशा तारका चमकू लागतात तसे दुःखामुळेच सत्याचे खरे स्वरूप प्रगट होते.
3. On the fall of an oak every man gathers wood. —*Menander.*
ओकवृक्ष कोसळून पडला की सारेजण लाकडासाठी पुढे सरसावतात.

Compliment :

1. Compliments cost nothing yet many pay dearly for them.
—*T. Fuller.*
प्रशंसेला काही किंमत पडत नाही, तथापि अनेकांना ती फार महागात पडते.
2. What compliments fly when beggars meet ! —*Northall.*
भिकारी जमले की प्रशंसेला केवढा ऊत येतो !
3. I can live for two months on a good compliment.
—*Mark Twain.*
चांगल्या प्रंशसेच्या आधारावर मी दोन महिने जगू शकेन.

Compromise :

1. Life cannot subsist in society, but by reciprocal concessions.
—*S. Johnson.*
परस्पर समेटावाचून सामाजिक जीवन जगणेच अशक्य आहे.

2. All great alterations in human affairs are produced by compromise. —*Sydney Smith.*
मानवी व्यवहारात जे महत्त्वाचे फेरबदल घडून आले ते केवळ समेटाच्या वृत्तीमुळे.
3. A lean compromise is better than a fat lawsuit. —*George Herbert.*
फार खर्चाच्या कोर्ट-खटल्यापेक्षा फालतू समेट पत्करला.

Conceit :

1. The world tolerates conceit from those who are succeseful, but not from anybody else. —*John Blake.*
जग हे फक्त यशस्वी पुरुषांचा मिजासखोरपणा सहन करते, इतरांचा नव्हे.
2. Conceit is god's gift to little men. —*Bruce Barton.*
पोकळ ऐट ही क्षुद्रांना देवाकडून लाभलेली एक देणगी आहे.
3. Conceit is the most incurable disease that is known to the human soul. —*H. W. Beecher.*
अहंभाव हा मानवी आत्म्याला जडलेली एक असाध्य व्याधि आहे.

Confession :

1. A fault confess'd is half amended. —*Sir J. Harington.*
गुन्हा कबूल केला की अर्धी-अधिक दुरुस्ती झाली म्हणून समजावे.
2. He oft finds medicine who his grief imparts. —*Spencer.*
आपले दुःख दुसऱ्याला सांगणे हे त्यावर औषधच म्हणावयाचे.
3. Open confession is good for the soul. —*H. G. Bohn.*
पापांची प्रांजळ कबुली ही आत्म्याला हितवर्धक ठरते.
4. Confession is the first step to repentance. —*E. Gayton.*
पापांची कबुली म्हणजे पश्चात्तापाचे पहिले पाऊलच होय.
5. A generous confession disarms slander. —*Thomas Fuller.*
उदारपणे कबुली दिली की बदनामीच्या अंगी बळच उरत नाही.

Confidence :

1. Confidence begets confidence. —*Ovid.*
आपण दुसऱ्यावर विश्वास टाकला की लोकही आपल्यावर विश्वास टाकतात.
2. Confidence is a thing not to be produced by compulsion. —*D. Webster.*
विश्वास हा बळजबरीने निर्माण करता येत नाही.
3. Confidence should arise from beneath, and power descend from above. —*J. Sieves.*
विश्वास हा खालून (खालच्या वर्गाकडून) निर्माण व्हावा आणि अधिकार हा वरून खाली यावा.
4. Skill and confidence are an unconquered army.—*G. Herbert.*
कौशल्य आणि आत्मविश्वास हे अजिंक्य असे सैन्य होय.

5. Confidence placed in another man compels confidence in return. —*Livy.*
आपण दुसऱ्यावर विश्वास ठेवला की आपल्यावरही विश्वास ठेवला जातो.
6. Confidence is never secure. —*Virgil.*
दुसऱ्यावर विश्वास ठेवणे हे धोक्याचे असते.
7. It's not wise to be confident when the gods are adverse. —*Vergil.*
दैव उलटले असताना फाजील विश्वासाने वागणे शहाणपणाचे ठरत नाही.

Conquerors and Conquest :

1. Rats and conquerors must expect no mercy in misfortune. —*C. C. Colton.*
उंदीर आणि विजेते यांनी अडचणीच्या क्षणी दुसऱ्याकडून दयेची अपेक्षा करून चालणार नाही.
2. He that will conquer must fight. —*T. Fuller.*
ज्याला जिंकावयाचे आहे त्याने लढाई केलीच पाहिजे.
3. Conquest pursues where courage leads the way. —*S. Garth.*
जेथे धैर्य आहे तेथे विजयही आहे.
4. Yield if you are opposed; by yielding you conquer. —*Sheridan.*
विरोध झाला तर नमते घ्या. जो नमते घेतो तोच अखेर विजयी ठरतो.
5. A man may build himself a throne of bayonets, but he cannot sit on it. —*W. R. Inge.*
माणूस संगिनींचे सिंहासन बनवू शकेल, पण तो त्यावर बसू शकणार नाही.
6. The honour of the conquest is rated by the difficulty. —*Montaigue.*
विजयाची किंमत तो संपादण्यासाठी ज्या अडचणी आल्या त्यावरून केली जाते.
7. I came, I saw, I conquered. —*J. Ceasar.*
मी आलो, सारे पाहिले, आणि हां हां म्हणता विजयी झालो.

Conscience :

1. Labour to keep alive in your breast that little spark of celestial fire called conscience.
सदसद्विवेकबुद्धी नामक स्वर्गीय अग्नीचा स्फुलिंग हृदयात स्फुरत ठेवा.
2. The man who acts never has any conscience; no one has any conscience but the man who thinks. —*Goethe.*
जो केवळ कृती करीत असतो त्याच्याजवळ सदसद्विवेकबुद्धी नसते; जो विचारवंत असतो त्याच्याच जवळ असते.
3. Conscience is God's presence in man. —*Swedenborg.*
सदसद्विवेकबुद्धी म्हणजे मानवात वसणारे ईश्वराचे अस्तित्त्व.

4. He that loses his conscience has nothing left that is worth keeping. —*Caussin*.
ज्याने सदसद्विवेकबुद्धी गमविली त्याच्या जवळ जतन करण्याजोगे असे काही उरत नाही.
5. He who has no conscience has nothing. —*Rabelais*
ज्याच्याजवळ सदसद्विवेकबुद्धी नाही त्याच्याजवळ आहेच काय ?

Consequence :

1. Whether the pitcher hits the stone or the stone hits the pitcher, it's a bad business for the pitcher. —*Cervantes*.
रांजण दगडावर आपटो अगर दगड रांजणावर आपटो, हाल आहेत रांजणाचे.
2. The result proves the wisdom of the act. —*Ovid*.
कृतीच्या परिणामावरून ती योग्य होती की नाही याची परीक्षा होते.
3. Can a man take fire in his bosom and his clothes not be burned ? —*Old Testament*.
माणसाने छातीशी विस्तव घेतला तर त्याचे कपडे पेटणार नाहीत काय ?

Conservatism :

1. Old ways are the safest and surest ways. —*E. Coke*.
जुन्या चालीरीती याच सर्वांत सुरक्षित आणि खात्रीच्या.
2. A conservative is a man who is too cowardly to fight and too fat to run. —*E. Hubbard*.
ज्या भेकडाला लढण्याचे धैर्य नसते आणि जो लठ्ठभारती पळू शकत नाही तो सनातनी.

Consistency :

1. The absurd is he who never changes. —*Barthelemy*.
ज्याच्यात कधीच बदल होत नाही तो खरा आचरट इसम.
2. Inconsistency is the only thing in which men are consistent. —*H. Smith*.
विसंगतीच्या बाबतीतच तेवढी माणसे सुसंगत असतात.
3. A foolish consistency is a sure mark of little minds. —*Seneca*.
अर्थहीन सुसंगती हा क्षुद्र मनाचा धर्म होय.

Conspiracy :

Conspiracies no sooner should be formed than executed. —*Addison* (*Cato*.)
गुप्त कट ताबडतोब अमलात आणले तरच उपयोग.

Constancy :

1. Constancy lives in realms above. —*Coleridge*.
इमान असेलच तर ते स्वर्गात असेल (पृथ्वीवर खास नाही).

2. The world is a scene of changes, and to be constant in Nature, were inconstancy.

—*Cowley*.

या जगात एकसारखे बदल घडत असतात; जर निसर्गात स्थिरता दिसली तर ती अस्वाभाविक मानावी.

3. Constancy is never the virtue of a mortal.

To be constant one must be immortal.—*Collin D'Harteville*.

स्थिरता अथवा सातत्य हा मानवी गुणच नव्हे; जे अमर असतील तेच स्थिर असतात.

Constitution :

1. There's a higher law than constitution. —*W. H. Seward*.

राज्यघटनेपेक्षा श्रेष्ठ असा कायदा आहे.

2. No philosopher's stone of a constitution can produce golden conduct from leaden instincts. —*H. Spencer*.

राज्यघटनेची किमया करून हीन बुद्धीच्या नागरिकाला सद्‌वर्तनी बनविता येणार नाही.

Contemplation :

1. The art of contemplation creates the thing contemplated.

—*I. D'Israeli*.

जे इच्छिले ते चिन्तनाच्या कसबामुळे लाभते.

2. He that contemplates hath a day without night.

—*G. Herbert*.

जो चिन्तनशील असतो त्याला रात्री अशा नसतातच; सारेच दिवस.

Contempt :

1. He that all despiseth all displeaseth. —*Chaucer*.

जो सर्वांचा तिरस्कार करतो त्याला कोणी भले म्हणत नाही.

2. Familiarity breeds contempt.

—*Livy*.

अतिपरिचयात् अवज्ञा.

3. Contempt is a kind of gangrene, which if it corrupts one part of a character, corrupts all the rest. —*S. Johnson*.

तिरस्कार म्हणजे कोथ्याचाच एक प्रकार. मनाची एक बाजू कुजली तर सारी वृत्तीच कुजून जाते.

Content :

1. The all-in-all of life—content.

—*Campbell*.

मनाचे समाधान म्हणजे जीवनाचे सार-सर्वस्व.

2. Content is wealth, the riches of the mind.

And happy he who can such riches find. —*J. Dryden*.

समाधान म्हणजे मनाची संपत्ती; आणि ज्याला ही संपत्ती गवसली तो खरा सुखी.

3. Content lodges oftener in cottages than palaces.
—T. Fuller.
समाधान हे राजप्रासादापेक्षा गरिबांच्या झोपडीतच जास्त सापडते.

4. Content is happiness.
—T. Fuller.
समाधान म्हणजेच सुख.

5. Content is the philosopher's stone, that turns all it touches into gold. *—B. Franklin.*
समाधान म्हणजे मूर्तिमंत परीस. तो ज्याला स्पर्श करील त्याचे सोने होईल.

Conversation :

1. Conversation is the vent of character as well as of thought.
संभाषणाच्या द्वारे विचाराप्रमाणेच स्वभावही प्रगट होतो.

2. A single conversation across the table with a wise man is better than ten years' study of books. *—Longfellow.*
ज्ञानी माणसाबरोबर एकदाच केलेले संभाषण हे दहा वर्षे पुस्तकाचा अभ्यास करण्यापेक्षा जास्त सरस आहे.

3. The best of life is conversation.
—Emerson.
जीवनातील सर्वोत्तम गोष्ट म्हणजे संभाषण.

4. One of the greatest pleasures of life is conversation.
—S. Smith.
आयुष्यातील सर्वोच्च आनंदापैकी संभाषण हे एक होय.

Cooks :

1. A cook is known by his knife.
—T. Fuller.
सुरीवरून आचारी ओळखता येतो.

2. Every cook commends his own sauce. *—Sir. B. Gerbier.*
प्रत्येक आचारी आपल्याच कोशिम्बिरीची शिफारस करतो.

3. A bad cook licks his own fingers. *—J. Taylor.*
गचाळ आचारी स्वतःची बोटे चाटतो.

4. Too many cooks spoil the broth.
—Sir. B. Gerbier.
फार आचारी झाले की (मांसाचे) कढण बिघडलेच म्हणून समजा.

5. The discovery of a new dish does more for the happiness of man than the discovery of a star. *—Savarin.*
नवीन ताऱ्याच्या शोधापेक्षा एकाद्या नवीन पक्वान्नाचा शोध मानवाला जास्त सुखदायक असतो.

Coquetry :

All women are coquettes, though all do not practise coquetry. *—La Rochefoucauld.*
सर्वच स्त्रिया नखरेल असतात, पण सर्वच जणी नखरा करीत नाहीत.

Corruption :

Corruption is the most infallible symptom of constitutional liberty. *—E. Gibbon.*

सनदशील स्वातंत्र्याची एक स्पष्ट खूण म्हणजे भ्रष्टता अथवा लाचलुचपत.

Cosmopolitanism :

1. A brave man's country is wherever he chooses his abode. —*Q. C. Rufus.*
   शूर माणूस जेथे वस्ती करील तोच त्याचा देश.
2. I am a citizen of the world. —*Diogenes.*
   मी सर्व जगाचा रहिवासी आहे.
3. One's country is wherever one is well off. —*Ovid.*
   ज्या देशात माणसाला नीटपणे जगता येते तोच त्याचा देश.

Country :

Anybody can be good in the country. There are no temptations there. —*O. Wilde.*
खेडेगावात कोणीही सद्वर्तनी होऊ शकतो. कारण तेथे कसले मोहच नसतात.

Courage :

1. The brave love mercy, and delight to save. —*J. Lyly.*
   जे शूर असतात ते दयावंत असतात आणि त्यांची प्रवृत्ती इतरांचे प्राण वाचविण्याकडे असते.
2. Courage is that virtue which champions the cause of the right.
   सत्याचा कैवार घेणे हे खरे धैर्याचे लक्षण.
3. The greatest test of courage on the earth is to bear defeat without losing heart. —*Ingersoll.*
   न कचरता पराजय स्वीकारणे हीच धैर्याची सर्वोत्तम कसोटी.
4. Courage is a scorner of things which inspire fear. —*Seneca.*
   भीती निर्माण करणाऱ्या गोष्टींचा तिरस्कार करणारा गुण म्हणजे धैर्य.
5. A stout heart breaks bad luck. —*Cervantes.*
   धैर्यवान अंतःकरण हे दुर्दैवावरदेखील मात करू शकते.
6. Fortune favours the brave. —*Terence.*
   दैव हे नेहमी शूरांच्या बाजूचे असते.
7. A man of courage never wants weapons. —*T. Fuller.*
   शूर माणसाला शस्त्रास्त्रांची वाण (किंवा गरज) भासत नाही.
8. It is easier to use a gun than to show courage. —*H. M. Tomlinson.*
   धैर्य दाखविण्यापेक्षा बंदूक चालविणे जास्त सोपे.
9. The brave man seeks not popular applause. —*Dryden.*
   जो शूर असतो तो जनतेकडून जयजयकाराची अपेक्षा करीत नाही.
10. Courage, like cowardice, is undoubtedly contagious, but some persons are not liable to catch it. —*A. Prentice.*

भित्रेपणाप्रमाणेच धैर्यदेखील संसर्गजन्य असते: पण काहीजणाना मुळी हा संसर्ग पोहोचतच नाही.

Court and Courtier :

1. Far from court, far from care. —*James Clarke.*
   राजदरबारापासून जो दूर असतो तो चिंतेपासूनही दूर असतो.
2. Who has seen the court has seen the world. —*La Bruyere.*
   ज्याने राजदरबार पाहिला त्याला जगाचे दर्शन घडले असेच म्हणावे लागेल.
3. Courtiers are the men who have practised the art of smiling and of not keeping their word. —*J. Thomson.*
   ज्याने हास्य-कला श्रमपूर्वक संपादन केली आहे आणि जो आपला शब्द कधीच पाळत नाही त्याला दरबारी इसम म्हणतात.

Courtesy :

1. Courtesy costs you nothing, but buys you everything.
   सभ्यतेला काही पैसे मोजावे लागत नाहीत, पण तिच्यामुळे सारे काही (विकत घेतल्यासारखे) मिळते.
2. Courtesy is to human nature what warmth is to wax. —*Schopenhauer.*
   उष्णतेमुळे जसे मेण वितळते त्याप्रमाणे सभ्यतेने माणसाचे मन विरघळते.
3. Nothing is more becoming in a great man than courtesy and forbearance. —*Cicero.*
   थोर माणसाला जर अत्यंत शोभून काय दिसत असेल तर सभ्यता आणि सहिष्णुता.
4. Courtesy smooths wrinkles. —*Joubert.*
   सुजनतेमुळे तोंडावरच्या सुरकुत्या नष्ट होतात.
5. There is great force hidden in a sweet command. —*G. Herbert.*
   गोड बोलत जी आज्ञा केली जाते ती फार ताकदीची असते.
6. The greater man the greater courtesy. —*Tennyson.*
   माणूस जितका थोर तितका जास्त सभ्य.
7. Life is short, but there is always time for courtesy. —*Emerson.*
   आपले जीवन चार दिवसांचे असले तरी सभ्यपणा दाखवावयाला भरपूर काळ असतो.
8. He was so generally civil, that nobody thanked him for it. —*S. Johnsn.*
   तो सर्वांशी इतका सभ्यपणे वागे की त्याचे त्याबद्दल आभार मानण्याची कोणी पर्वाच करीत नसे.

Cow :

1. The gossiping sort have a cow's tongue – a smooth side and a rough side. —*W. Ellis.*

गांवगप्पा करणाऱ्या लोकांची जीभ गाईच्या जिभेसारखी असते–एक बाजू मऊ आणि गुळगुळीत तर दुसरी खडबडीत.

2. A cow does not gaze at the rainbow. —*Emerson.*

गाय कधी इन्द्रधनुष्याकडे टक लावून बघताना दिसणार नाही.

3. All is not butter that comes from the cow. —*T. Fuller.*

गायीपासून जे काही मिळते ते सारेच काही लोणी नसते.

4. The cow knows not what her tail is worth till she have lost it. —*G. Herbert.*

शेपटी गमावेपर्यंत गायीला तिची किंमत कळत नाही.

5. A lowing cow soon forgets her calf. —*Northall.*

हंबरणारी गाय लवकरच आपल्या वासराला विसरते.

6. Milk the cow which is near. —*Theocritus.*

जवळच्या गाईची धार काढावी.

7. Many a good cow hath an evil calf. —*J. Heywood.*

अनेक चांगल्या गायांना गचाळ वासरे होतात.

Coward :

1. Cowards die many times before their death. —*Shakespeare (J. Ceasar.)*

भेकड लोक खरा मृत्यू येण्याच्या अगोदरच अनेक वेळा मरण पावतात.

2. Ever will a coward show no mercy. —*Sir T. Malory.*

भेकड इसम कधीच दया दाखविणार नाही.

3. A faint heart never won a fair lady.

भेकड इसमाला सुंदरीची कधीच प्राप्ती होत नाही.

4. There grows no herb of help to heal a coward's heart. —*Swinburne.*

भेकडाचे हृदय बरे करणारी औषधी वनस्पती कोठे उगवलेली दिसत नाही.

Credit :

1. A poor man has no credit. —*Ausonius.*

गरीबाला पत नसते.

2. Men pay severely who acquire credit. —*D. Jerrold.*

पतीसाठी माणसाला जबर किंमत द्यावी लागते.

3. He who loses credit can lose nothing further. —*P. Syrus.*

पत गेल्यानंतर गमावण्याचे असे काही माणसाजवळ उरतच नाही.

Credulity :

1. A credulous man is a deceiver. —*F. Bacon.*

भोळा इसम फार फसवा असतो.

2. He who believes everything is a pious ass. —*Seneca.*

जो सर्व गोष्टींवर विश्वास ठेवतो त्याला धार्मिक गाढव समजावे.

Creeds :

1. As men's prayers are a disease of the will, so are their creeds a disease of the intellect. —*Emerson.*
माणसांच्या प्रार्थना जशा त्याच्या इच्छाशक्तीचा दुबळेपणा दाखवितात त्याचप्रमाणे त्यांची धर्मतत्त्वे त्याच्या बुद्धीचा कमकुवतपणा व्यक्त करतात.
2. Hypocrites have plenty of creeds to sell. —*Seneca.*
दांभिक लोकांना धर्मतत्त्वांचा सौदा करावयाला भरपूर माल जवळ असतो

Crime :

1. No crime is founded upon resaon. —*Livy.*
कोणताही गुन्हा बुद्धीवर आधारलेला नसतो.
2. Crimes are often committed just to kill time. —*Seneca.*
कधीकधी केवळ वेळ जावा म्हणून माणसे गुन्हे करतात.
3. Every man enjoys his own crimes. —*Seneca.*
प्रत्येकालाच आपण केलेल्या गुन्ह्यांचे कौतुक वाटते.
4. He who does not prevent a crime when he can, encourages it. —*Seneca.*
गुन्हा थांबविणे शक्य असतानादेखील जो थांबवीत नाही, तो त्या गुन्ह्याला उत्तेजनच देतो.
5. Who profits by the crime, commits the crime. —*Seneca.*
ज्याला गुन्हा करून फायदा होतो तो नेहमीच गुन्हा करणार.
6. No crime is without a precedent. —*Seneca.*
प्रत्येक गुन्ह्याला पूर्वपीठिका असते.
7. The contagion of crime is like that of the plague.—*Napoleon*
प्लेगप्रमाणेच गुन्हादेखील संसर्गजन्य असतो.
8. Successful crimes win approval. —*Livy.*
जे गुन्हे यशस्वी होतात त्यांचे लोकाकडून कौतुक केले जाते.

Criticism :

1. The most noble criticism is that in which the critic is not the antagonist so much as the rival of the author. —*Isac D'Israeli.*
अत्यंत उदात्त टीकेचा प्रकार म्हणजे टीकाकार हा लेखकाचा शत्रू नसून त्याचा प्रतिस्पर्धी आहे असे वाटणे.
2. Criticism should not be querulous and wasting, all knife and root-puller, but guiding, instructive, inspring : a south wind, not an east wind. —*Emerson.*
टीका कधी चिडखोरपणाची अगर विध्वंसक नसावी, चाकू घेऊन मूळ उपटणारी ती नसावी; तर ती मार्गदर्शक, बोधप्रद आणि स्फूर्तिदायक असावी.

3. A wise scepticism is the first atttibute of a good critic.
—Lowell.

समंजस संशयीपणा हा चांगल्या टीकाकाराचा एक मुख्य गुण मानला पाहिजे.

4. The good critic is he who relates the adventures of his soul among masterpieces.
—Anatole France.

जो महान ग्रंथांच्या सहवासात आपल्या आत्म्याच्या साहसी प्रवासाची कहाणी सांगतो तो चांगला टीकाकार.

5. A critic is a man who expects miracles. *—James Huneker.*

जो चमत्कारांची अपेक्षा करीत असतो त्याला (होतकरू) टीकाकार म्हणतात.

6. A critic is a man whose watch is five minutes ahead of other people's watches.
—Sainte Beuve.

टीकाकाराचे घड्याळ इतरांच्या घड्याळापेक्षा पाच मिनिटांनी पुढे असते.

7. When critics disagree, the artist is in accord with himself. *—Oscar Wilde.*

जेव्हा टीकाकारांत मतभेद माजतात तेव्हा कलावंताचे स्वतःबरोबर ठीक जमले आहे (त्याचे काही चुकले नाही) असे समजावे,

8. A true critic wreathes the rod ot criticism with roses.
—Isaac D'israeli

जो टीकेचे अस्त्र गुलाबांनी अलंकृत करतो तो खरा टीकाकार.

9. Blame-all and praise-all are two blockheads.

जे टीकाकार नेहमी नुसते दोषच काढतात अगर केवळ प्रशंसाच करतात त्यांना नंदीबैल म्हणावे.

10. I'll play a whetstone's part, which makes iron sharp, though unable itself to cut.
—Horace

जी कधी स्वतः कापू शकत नाही पण धार लावण्याचे मात्र काम करते असल्या सहाणेची भूमिका मी घेईन.

11. A bad critic is hypecritical of another man's book.*—Martial.*

जो दुसऱ्याच्या पुस्तकावर फाजील चिकित्सेने लिहितो तो गचाळ टीकाकार.

12. Critics are sentinels in the grand army of letters, stationed at the corners of newspapers and reviews, to challenge every new author.
—Longfellow.

साहित्य-क्षेत्रातले गस्तवाले म्हणजे टीकाकार. वर्तमानपत्रे आणि मासिके यांच्या कोपऱ्यावर उभे राहून ते प्रत्येक नवीन लेखकाला हटकत असतात.

13. We do not say that a man to be a critic must necessarily be a poet; but to be a good critic, he ought not to be a bad poet. *—William Hazlitt.*

टीकाकाराने कवी असलेच पाहिजे असे आम्ही म्हणत नाही; पण जो चांगला

टीकाकार असतो त्याने गचाळ कवी असता कामा नये, हे मात्र खरे.

14. In truth it may be laid down as an almost universal rule that good poets are bad critics.

—*Macaulay*.

असा एक सर्वसामान्य नियमच म्हणता येईल की चांगले कवी हे गचाळ टीकाकार असतात.

15. Nature, when she invented, manufactured, and patented her authors, contrived to make critics out of the chips that were left. —*O. W. Holmes*.

निसर्गाने जेव्हा (ललित) लेखक निर्माण केले तेव्हा उरलेल्या तुकड्यातून त्याने टीकाकार निर्मिले.

16. Reviewers are usually people who would have been poets, historians, biographers if they could. They have tried their talents at one or the other and have failed; therefore they turn critics. —*S. T. Coleridge*.

सामान्यत: समीक्षक म्हणून जे ओळखले जातात त्यांनी कवी, इतिहासकार, चरित्रकार होण्याचा प्रयत्न केलेला असतो; तो जमला नाही म्हणून ते टीकाकार होतात.

17. There are some critics so with spleen diseased, they scarcely come inclining to be pleased.

काही टीकाकारांचे यकृत असे कुजलेले असते की त्यांना कशानेच खूष करता येत नाही.

18. You know who critics are ? — the men who have failed in literature and art.

—*Benjamin Diseraeli*.

टीकाकार कोण ते कळले का ? ज्यांनी वाङ्मय आणि कला यांच्या क्षेत्रात आपटी खाल्लेली असते ते !

19. Critics are cut-throat bandits in the paths of fame.

—*Robert Burns*.

टीकाकार म्हणजे कीर्तीच्या वाटेवरचे गळेकापू दरोडेखोर.

20. You don't expect me to know what to say about a play when I don't know who the author is. Do you...? If it is by a good author, it's good play, naturally. That stands to reason.

—*Bernard Shaw*.

अहो, लेखक कोण आहे ते कळल्याशिवाय मी नाटकावर काय टीका करू ? जर लेखक चांगला असेल तर त्याचे नाटकही चांगलेच असणार–पटते ना हे बुद्धीला ?

21. A critic must accept what is best in a poet, and thus become his best encourager.

—*Stedman*.

कवीच्या काव्यात जे काही उत्कृष्ट असेल त्याचा स्वीकार करून टीकाकाराने त्याला उत्तेजन दिले पाहिजे.

22. A perfect judge will read each work with the same spirit that its author writ.

—Pope.

जो आदर्श टीकाकार असतो तो लेखकाने ज्या वृत्तीने ग्रंथ लिहिला त्या वृत्तीतून तो त्या ग्रंथाचे वाचन करतो.

23. Since we cannot equal it, let us avenge ourselves by abusing it. *—Montaigne.*

आपण त्याची (प्रतिभेच्या बाबतीत) बरोबर करू शकत नाही; तेव्हां त्याची निन्दा करून आपण त्याच्यावर सूड उगवूया!

24. Critics are remembered by what they failed to understand.

—George Moore.

त्यांना जे कळले नाही त्यावरून टीकाकाराची लायकी ओळखली जाते.

25. They damn what they do not understand. *—Quintilian.*

जे त्यांना कळत नाही त्यावर ते तुच्छतेने टीका करतात.

26. Blame is safer rhan praise.

—Emerson.

प्रशंसेपेक्षा दोष देणे कमी धोक्याचे असते.

27. While an author is yet living, we estimate his powers by his worst perfomance; and when he is dead, we rate him by his best. *—Samuel Johnson.*

लेखक जेव्हा ह्यात असतो तेव्हा त्याचे गचाळ लिखाण लक्षात घेऊन त्याची परीक्षा केली जाते; तो मरण पावल्यानंतर त्याच्या उत्कृष्ट लिखाणावरून त्याचे मूल्यमापन केले जाते.

28. Nature fits all her children with something to do,
He who would write and can't write, can surely review.
Can set up a small booth as critic, and sell us his
Petty conceit and his pettier jealousies. *—J. R. Lowell.*

प्रत्येकाने काहीतरी करावे अशी निसर्गाची योजना असते. तेव्हा ज्यांना लिहावेसे वाटते पण ते जमत नाही ते समीक्षक बनतात. हे लोक आपल्या टीकेचे दुकान उघडून आपल्या क्षुद्र कल्पना आणि आपले क्षुद्र मत्सर यांची विक्री करीत असतात.

29. Like curs, our critics haunt the poet's feast, and feed on scraps refused by every guest.

—William Pitt.

आमचे टीकाकार हे कुत्र्यासारखे असतात. कवीच्या घरच्या मेजवानीच्या प्रसंगी जे तुकडे पाहुण्यांनी टाकून दिलेले असतात ते हे श्वान चघळत असतात.

30. A critic is a legless man who teaches running,

—Channing Pollock.

स्वतःला पाय नसलेला पण दुसऱ्यांना पळावयास शिकविणारा प्राणी म्हणजे टीकाकार.

31. Corruption of a poet is the generation of a critic.
—Dryden.
पडेल कवी हा टीकाकार बनतो.

32. The trade of critic in literature, music, and the drama is the most degraded of all trades.
—Mark Twain.
साहित्य, संगीत व नाट्य यांच्या क्षेत्रात सर्वात रटाळ धंदा कोणाचा असेल तर तो टीकाकाराचा.

33. Critics are like brushers of noblemen's clothes.
—Sir Henry Wotton.
टीकाकार हे सरदारांच्या कपड्यांना ब्रश करणाऱ्या नोकरांसारखे असतात.

34. Dull, superstitious readers they deceive.
Who pin their easy faith on critic's sleeve
And knowing nothing, every thing believe.
—Charles Churchill.
जे वाचक भोळसट आणि मंद बुद्धीचे असतात आणि ज्यांना काहीच माहीत नसते ते टीकाकाराच्या लिहिण्यावर लगेच विश्वास ठेवतात आणि तो जे जे म्हणेल ते सारे त्यांना खरे वाटते.

35. The generous critic fann'd the poet's fire
And taught the world with reason to admire. *—Pope.*
उदार टीकाकार तोच की जो कवीच्या प्रतिभेला चालना देतो आणि योग्य गोष्टीचे कौतुक कसे करावे ते जगाला शिकवितो.

36. Seek roses in December, ice in June; hope constancy in wind or corn in chaff; believe a woman or an epitaph; or any other thing that's false, before you trust in critics. *—Byron.*
टीकाकारावर विश्वास ठेवणे म्हणजे डिसेंबर महिन्यात गुलाबांची, जूनमध्ये बर्फाची, वाऱ्याकडून स्थिरतेची आणि भुश्यातून धान्याची अपेक्षा करण्यासारखे आहे. नव्हे, स्त्रीवर, स्मारकलेखावर अगर खोट्या गोष्टींवर विश्वास ठेवण्याचाच तो प्रकार.

37. No critic has ever settled anything. *—James Huneker.*
कोणत्याही टीकाकाराने निर्णायक असे मत कोणत्याच बाबतीत कधी दिलेले नाही.

38. It is rarely that an author is hurt by his critics.
—Samuel Johnson.
टीकाकारांच्या टीकेमुळे लेखकाचे मन दुखावले आहे असे क्वचितच घडते.

39. It is impossible to think of a man of any actual force and originality who spent his whole life appraising and describing the work of other men.
—H. L. Mencken.
ज्याच्याजवळ प्रतिभेचे सामर्थ्य आहे आणि ज्याला स्वतंत्र प्रज्ञा आहे तो

माणूस दुसऱ्यांच्या लिखाणावर शेरे मारण्याचे काम जन्मभर करील हे खरेच वाटत नाही.

40. Court not the critic's smile, nor dread his frown. —*Scott.*
टीकाकाराच्या स्मितासाठी हांजीहांजी करू नका अगर त्याच्या रागाचे भय ही मानू नका.

41. When you hark to the voice of the knocker as you listen to his hammer fall, remember the fact that the knocking act requires no brains at all.
—*Unknown.*
जेव्हां घण मारणाराचा आवाज तुम्ही ऐकता, आणि त्याच्या हातोड्याचाही आवाज ऐकता तेव्हां विसरू नका की घण मारण्यासाठी बुद्धीची गरज नसते.

Crown :

1. Many a crown covers bald foreheads. —*E. B. Browning.*
टक्कल पडलेली अनेक डोकी मुगुटाने झाकलेली असतात.

2. A crown, if it hurt us, is hardly worth wearing.
—*P. J. Bailey.*
जर मुगुटाचा त्रास झाला तर तो घालून काय फायदा ?

3. The royal crown cures not the headache. —*George Herbert.*
राज-मुगुटाने काहीं डोकेदुखी थांबत नाही.

4. Uneasy lies the head that wears a crown. —*Shakespeare.*
राजाला स्वस्थता अशी माहीतच नसते.

5. Woe to rhe crown that doth the cowl obey ! —*Wordsworth.*
जो राजा धर्मगुरूपुढे मान वाकवितो त्याचा धिक्कार असो !

Cruelty :

1. You must be most miserable to be so cruel.
—*E. B. Browning*
इतका क्रूरपणा तुझ्या अंगी आहे तेव्हा खात्रीनेच तू अत्यंत नीच असला पाहिजेस.

2. A man of cruelty is God's enemy. —*Thomas Fuller*
दुष्ट व्यक्ती ही ईश्वराची वैरी असते.

3. A cruel heart ill suits a manly mind. —*Homer*
शूराला दुष्टपणा शोभत नाही.

4. Fear is the parent of cruelty.
—*J. A. Froude*
भीतीमुळे माणसे दुष्ट बनतात.

5. Clemency is the remedy of cruelty. —*Phedrus*
दुष्टपणाला औषध म्हणजे दया अथवा कृपा.

Culture :

1. The men of culture are the true apostles of equality.
—*Matthew Arnold.*
सुसंस्कृत लोक हेच खरे समतेचे कैवारी.

2. Culture is to know the best that has been said and thought in the world.
—*Matthew Arnold.*
जगात जे जे म्हणून उत्तम बोलले गेले अगर जे जे उत्कृष्ट विचार मांडले गेले त्यांचे ज्ञान होणे म्हणजे सुसंस्कृतपणा.

3. The acquiring of culture is an avid hunger for knowledge and beauty.—*Jesse Lee Bennett.*
सुसंस्कृतपणा म्हणजे ज्ञान आणि सौंदर्य यांची उत्कट आवड.

4. Culture is letting each become all that he was created capable of being. —*Carlyle.*
प्रत्येकाला विकासाची संपूर्ण संधी देणे यालाच मी सुसंस्कृतपणा समजतो.

5. Culture is one thing, and varnish another. —*Emerson.*
सुसंस्कृतपणा निराळा आणि वरवरची झिलई निराळी.

6. Culture implies all that which gives the mind possession of its own powers. —*Emerson.*
मनाला त्याची ताकद मिळवून देणे म्हणजेच सुसंस्कृतपणा.

7. The foundation of culture, as of character, is the moral sentiment. —*Emerson.*
चारित्र्याप्रमाणेच सुसंस्कृततेचा पाया नैतिक भावनेवर आधारलेला असतो.

8. The triumph of culture is to overpower nationality.
—*Emerson.*
(संकुचित) राष्ट्रवादावर मात करणे हाच सुसंस्कृतपणाचा विजय.

9. Culture is the final wall, against which one leans one's back in a God-forsaken chaos.
—*J. C. Powys.*
जेव्हा विलक्षण अंदाधुंदी माजते तेव्हा सुसंस्कृतता हीच एक आधार देणारी भिंत ठरते.

10. Culture is the habit of being pleased with the best and knowing why.
—*Henry Van Dyke.*
जे जे उत्कृष्ट असेल त्यात रस घेणे आणि त्याचा अर्थ समजून घेणे यालाच सुसंस्कृतता म्हणावयाची.

Cunning :

1. The weak in courage is strong in cunning. —*William Blake.*
जो भेकड असतो तो अत्यंत धूर्त असतो.

2, Where force hath failed
Policy often hath prevailed.
—*Charles Churchill.*
पाशवी शक्ती लुळी पडली म्हणजे धूर्तपणाचा अवलंब केला जातो.

3. The greatest cunning is to have none. —*Unknown.*
सर्वात मोठा धूर्तपणा म्हणजे तो अजिबात अंगी नसणे.

4. Every man wishes to be wise, and they who cannot be wise are almost always cunning.
—*Samuel Johnson.*

प्रत्येकालाच शहाणे व्हावेसे वाटते, आणि जेव्हा ते जमत नाही तेव्हा माणूस धूर्तपणा करू लागतो.

Cupid :

1. Cupid is a blind gunner.
—Farquhar.
मदन हा अंध नेमबाज आहे.
2. Cupid is a knavish lad
Thus to make poor females mad. *—Shakespeare.*
गरीब विचाऱ्या स्त्रियांना वेड लावणारा मदन हा एक चावट छोकरा आहे.

Curiosity :

1. Too much curiosity lost paradise. *—Aphra Behn*
जिज्ञासेचा अतिरेक केल्यामुळे (मानवाला) स्वर्ग गमवावा लागला.
2. Inquire not too curiously.
The Koran.
फाजील जिज्ञासा दाखवू नका.
3. Curiosity is little more than another name for hope.
—J. C. and A. W. Hare.
जिज्ञासा म्हणजे आशेचाच एक प्रकार.
4. Curiosity is born of jealousy.
—Moliere.
मत्सरातून जिज्ञासेची निपज होते.
5. He that pryeth into every cloud may be struck with a thunderbolt. *—John Ray.*
जो प्रत्येक ढगात नाक खुपसतो त्याला विजेचा झटका बसणारच.

Curse :

Curse and be cursed. It is the fruit of cursing.
—John Fletcher.
शापाचे फळ एवढेच की जो (दुसऱ्याला) शाप देतो त्याला स्वतःलाच शासन भोगावे लागते.

Custom :

1. Custom is another law.
—Unknown.
रूढी म्हणजे कायद्याचाच एक प्रकार.
2. Custom reconciles us to every thing. *—Edmund Burke.*
सरावामुळे प्रत्येक गोष्टीशी माणूस जमवून घेतो.
3. Custom is the master of all things. *—Caesar.*
सवय हाच सर्व गोष्टींचा धनी !
4. An ancient custom obtains the force of nature. *—Cicero.*
जुनीपुराणी चालरीत ही कालांतराने एक प्रबल शक्ती बनते.
5. Custom is a tyrant.*—Unknown.*
रूढी ही जुलमी राजकर्त्यांसारखी असते.
6. Custom is a deceiving schoolmistress. *—Montaigne.*
रूढी ही लबाड मास्तरीण आहे.
7. A bad custom is like a good cake, better broken than kept.
—John Ray.

वाईट प्रथा ही चांगल्या केकसारखी असते: ती मोडण्यातच मौज !

8. Great things astonish us, and small dishearten us. Custom makes both familiar.

—*La Bruyere.*

मोठ्या गोष्टींच्यामुळे आपण आश्चर्यचकित होतो आणि छोट्या बाबींच्या मुळे आपण गलितधैर्य होतो. पण सराव झाला की सारे काही ठीक होते.

9. Custom makes all things easy.

—*Jean Inglow.*

सरावामुळे सर्व गोष्टी सोप्या वाटतात.

10. How many unjust and crooked things custom makes one do.

—*Terence.*

(काही) प्रथा पडल्यामुळें कितीतरी अन्याय्य आणि वेडयावाकडया गोष्टी करणे भाग पडते !

11. Custom, then, is the great guide of human life.

—*David Hume.*

मानवी जीवनाला रूढी ही एक मोठी मार्गदर्शक गोष्ट असते.

12. Custom meets us at the cradle and leaves us only at the tomb.

Robert G. Ingersoll.

जन्माबरोबरच रूढीची आणि आपली गाठ पडते आणि मरणसमयीच ती सोडून जाते.

13. Long customs are not easily broken; he that attempts to change the course of his own life very often labours in vain.

—*Samuel Johnson.*

दीर्घकालीन प्रथा सहसा मोडता येत नाहीत. जो आपल्या स्वत:च्या जीवनाचे वळण बदलू पाहतो तो व्यर्थ धडपड करीत असतो.

14. T'is nothing when you are used to it.

—*Swift*

एकाद्या गोष्टीची सवय झाली की तिचे काही वाटेनासे होते.

15. The deadliest foe to love is custom.

—*Bulwer-Lytton.*

रूढी ही प्रीतीची मोठी शत्रू आहे.

16. Custom, the world's great idol.

—*John Pomfret.*

जग कोणत्या मूर्तीची पूजा करीत असेल तर ती रूढीची.

17. Custom is the plague of wise men and the idol of fools.

—*John Ray.*

रूढीमुळे समंजस इसमांना विलक्षण उपद्रव होतो तर मूर्ख लोक तिची पूजा बांधतात.

18. Talk not of custom,— t'is the coward's plea.

—*Charles Churchill.*

चालीरीतीच्या गोष्टी मला सांगू नका. भेकडांना लपण्याची ती जागा आहे.

19. So many countries, so many customs.

—*John Ray.*

जितके देश, तितक्या प्रथा.

Cynicism :

1. A cynic may chill and dishearten with a single word. —*Emerson.*

कुचका इसम एका शब्दानेदेखील उत्साहभंग करू शकतो.

1. Cynicism is intellectual dandyism. —*George Meredith.*

आदरशून्यता म्हणजे एक प्रकारचा बौद्धिक रंगेलपणा.

2. Cynic is a man who knows the price of everything and the value of nothing —*Oscar Wilde.*

सिनिक (कुचकट इसम) तोच की ज्याला प्रत्येक वस्तूची किंमत कळते पण कशाचेच महत्त्व कळत नाही.

D

Dancing :

1. Everyone is not happy who dances. —*A French proverb.*

प्रत्येक नर्तक हा सुखी असतोच असे नव्हे.

2. Those move easiest who have learn'd to dance. —*A. Pope.*

जे नृत्य शिकलेले असतात त्यांची हालचाल सहजसुंदर असते.

3. He dances well to whom fortune pipes. —*John Ray.*

दैवाची–संपत्तीची–ज्याच्यावर मर्जी आहे तो उत्तम तऱ्हेने नाचतो.

4. My dancing days are done. —*Beaumont & Fletcher.*

माझे नाचण्याचे–आनंदाचे अथवा तारुण्याचे–दिवस संपले.

5. The greater the fool the better the dancer. —*T. E. Hook.*

माणूस जितका मूर्ख तितका जास्त चांगला नर्तक.

Danger :

1. If the danger seems slight, then truly it is not slight. —*Francis Bacon.*

संकट जेव्हा क्षुल्लक वाटते तेव्हाच ते क्षुल्लक नसते.

2. Dangers bring fears, and fears more dangers.—*Richard Baxter.*

संकटामुळे भीती आणि भीतीतून संकटे निर्माण होतात.

3. Without danger the game grows cold. —*Chapman.*

संकटावाचून मौज नाही.

4. Danger, the spur of all great minds. —*Chapman.*

सर्व थोर लोकांच्या मनाला संकटाने चालना दिलेली आहे.

5. He that loveth danger shall perish in it.

ज्याला संकटाचे प्रेम वाटते त्याचा संकटानेच नाश होतो.

6. Where there is life there is danger. —*Emerson.*

जीवन म्हटले की संकट ठेवलेलेच.

7. Dangers foreseen are the sooner prevented.

—*Richard Franck.*

संकटांची अगोदर चाहूल लागली तर ती त्वरेने टाळता येतात.

8. Danger comes the sooner when despised. —*P. Syrus.*

संकटांचा जेव्हा तिरस्कार केला जातो तेव्हाच ती धाडकन् येऊन कोसळतात.

9. Dangers by being despised grow great. —*Edmund Burke.*

संकटांचा तिरस्कार केला की ती वाढतच जातात.

10. He who dares dangers overcomes them before he incurs them. *P. Syrus.*

ज्याची संकटांना निधडेपणाने तोंड देण्याची तयारी असतो तो ती येण्यापूर्वीच त्यांचा प्रतिकार करतो.

11. Danger itself is the best remedy for danger.

—*George Herbert.*

संकटावर नामी उपाय म्हणजे संकट.

12. Oft beneath the sweetest flowers is couch'd the deadliest danger. —*T. L. Peacock.*

पुष्कळ वेळा सुंदर फुलांच्या खाली दारुण संकट दडलेले असते.

13. Constant exposure to dangers will breed contempt for them.

—*Seneca.*

संकटांना वरचेवर तोंड द्यावे लागले की त्यांच्याबद्दल तिरस्कार वाटू लागतो.

14. There is no person who is not dangerous for someone.

—*Madame de Sevigne.*

प्रत्येकजण हा कोणाचा ना कोणाचा तरी घात करू शकतोच.

15. A danger is never overcome without danger. —*P. Syrus;*

संकटावाचून संकटावर मात करता येत नाही.

Darkness :

1. In the dark all cats are gray.

—*Cervanteas.*

अंधारात सारीच मांजरे करडया रंगाची वाटू लागतात.

2. All colours will agree in the dark. —*Francis Bacon.*

अंधारात सारे रंग सारखे.

3. In darkness there is no choice.

—*A. W. Hare.*

अंधारात कसली आली आहे निवड !

4. Darkness is more productive of sublime ideas than light.

Edmund Burke.

प्रकाशापेक्षा अंधारातूनच उदात्त विचारांचा जन्म होतो.

5. He that gropes in the dark finds that he has no friend.
—John Ray.
अंधारात चाचपडणाऱ्याला मित्र नसतो.
6. He that runs in the dark may well stumble. *—J. Ray.*
अंधारात पळणारा हा अडखळणारच.

Daughter :

1. An undutiful daughter will prove a wicked wife.
—B. Franklin.
कृतघ्न कन्या ही दुष्ट वृत्तीची पत्नी ठरते.
2. Daughters and dead fish are no keeping wares.
—Thomas Fuller.
कन्यका आणि शिळे मासे या जतन करून ठेवण्याच्या वस्तू नव्हेत.
3. He that would the daughter win,
Must with the mother first begin. *—John Ray.*
ज्याला कन्या जिंकावयाची आहे, त्याने मातेपासून सुरवात करावी.
4. I make presents to the mother, but think of the daughter.
—Goethe.
आईला बक्षिसे देताना माझ्या मनात तिची मुलगी असते.
5. Two daughters and a back-door are three dark thieves.
—John Ray.
घरात दोन मुली आणि त्याला मागील दार म्हणजे एकंदर तीन गुप्त चोर.

Dawn :

1. When God sends the dawn, he sends it for all.—*Cervantes.*
जेव्हा ईश्वर पहाटेची वेळ आणतो तेव्हां ती सर्वांसाठी असते.
2. It is always darkest just before the day dawneth.
—Thomas Fuller.
दिवस उजाडण्याच्या अगोदर नेहमी गडद अंधार पडतो.
3. Day's sweetest moments are at dawn. *E. W. Wilcox.*
दिवसाचा सर्वात आल्हाददायक काळ म्हणजे पहाटेची वेळ.

Day :

1. One day well spent is to be preferred to an eternity of dark. *—Cicero.*
अनंत कालपर्यंत अंधारात खिचपत पडण्यापेक्षा उत्तम रीतीने घालविलेला एक दिवस परवडला.
2. One day is equal to every day.
—Heraclitus.
सारे दिवस सारखेच.
3. Every day should be passed as if it were to be our last.
—P. Syrus.
आपल्या आयुष्यातला तो शेवटचाच दिवस असे समजून प्रत्येक दिवस घालवावा.
4. A day is a miniature eternity.
—Emerson.

एक दिवस म्हणजे अनंत कालाची छोटी प्रतिमाच.

5. On a good day good words must be spoken. —*Ovid.*
चांगल्या दिवशी चांगले उद्‌गार काढावे.
6. Every man hath his ill day. —*George Herbert.*
प्रत्येकाचाच अडचणीचा काळ असतो.
7. No day passeth without some grief. —*John Ray.*
कसल्यातरी दुःखावाचून एक दिवस-देखील सुना जात नाही.
8. How short our happy days appear ! How long the sorrowful ! —*Jean Ingelow.*
सुखाचे दिवस कसे लहान, आणि दुःखाचे कसे दीर्घ वाटतात !
9. What one day gives, another takes. —*G. Herbert.*
जे एका दिवशी लाभते, ते दुसऱ्या दिवशी हातातून गमावते.
10. The longest day soon comes to an end. —*Pliny.*
दिवस कितीही मोठा असला तरी तो संपणारच.

Deaf :

None so deaf that will not hear. —*Matthew Henry.*
जे ऐकू इच्छीतच नाहीत त्यांच्यासारखे बहिरट तेच.

Death :

1. Death is a black camel which kneels at the gates of all. —*Ab del Kadar.*
मृत्यूनामक कृष्णवर्णी उंट हा प्रत्येकाच्या फाटकाजवळ गुडघे टेकून (वाट पाहात) बसलेला असतो.
2. What is Death ? A bugbear. —*Epictetus.*
मृत्यू हे केवळ बुजगावणे आहे झालं.
3. Death, kind Nature's signal of retreat. —*Samuel Johnson.*
मृत्यू म्हणजे दयाळू निसर्गाचा विश्रांती-बद्दलचा इशारा.
4. Death, like birth, is a secret of nature. —*Marcus Aurelius.*
जन्माप्रमाणे मृत्यू हेही निसर्गाचे गूढ आहे.
5. Death's but a path that must be trod
If man would ever pass to God. —*Thomas Parnell.*
मानवाला ईश्वराकडे जावयाचे असेल तर त्याला मृत्यूच्या मार्गाने गेले पाहिजे.
6. Death is sometimes a punishment, often a gift, to many it has been a favour. —*Seneca.*
कधीकधी मृत्यू ही सजा वाटते, तर कधी एक बक्षिसी; अनेकांना तर ती उपकाराची बाब वाटते.
7. Death is the crown of life
Were Death denied, poor man would live in vain;
Were death denied, to live would not be life;
Were death denied, ev'n fools would wish to die. —*Young.*

जीवनातील मोलाची गोष्ट म्हणजे मृत्यू. जर मृत्यू नसेल तर गरिबांचे जिणे व्यर्थ: जर मृत्यू नसेल तर जगण्यात स्वारस्य वाटणार नाही; जर तो नसेल तर मूर्खानादेखील मरावेसे वाटेल.

8. To die quickly is a great mercy. —*Amiel.*
झटपट मरण येणे म्हणजे महान उपकारच होय.

9. I do not wish to die, but care not if I were dead. —*Cicero.*
मला मरण्याची इच्छा नाही; पण मरण पावलो तर कुछ पर्वाही नाही.

10. It is the lot of man but once to die. —*Francis Quarles.*
एकदा केव्हातरी मरणाधीन व्हावयाचे हे माणसाच्या नशिबीच आहे.

11. When death puts out the flame, the snuff will tell,
If we are wax or tallow, by the smell.—*Benjamin Franklin.*
जेव्हा मृत्यू ही (प्राणरूपी) ज्योत मालवील, तेव्हा काजळीच्या वासावरून आपण मेण आहोत का चरबी आहोत, (चांगले आहोत की नालायक) ते कळेल.

12. The dead have few friends. —*Robert Manning.*
मृतांना फार स्नेही नसतात.

13. Not death is dreadful but a shameful death. —*Menander.*
मृत्यू भयंकर नव्हे तर लज्जास्पद रीतीने आलेला मृत्यू खरा भयंकर.

14. If death did not exist, it would be necessary to invent it. —*Jean Baptiste Milhand.*
जर मृत्यूचे अस्तित्वच नसेल तर त्याची निर्मिती करावी लागेल.

15. Yes, all men are dust, but some are gold-dust. —*John A. shedd.*
सारेजण धूळच असतात, पण काही-जणांची धूळ सोन्याची असते.

16. An honourable death is better than a dishohourable life. —*Tacitus.*
लांछनास्पद जीवनापेक्षा मानाचे मरण बरे.

17. A dead man does not bite. —*Theodotus.*
मृत व्यक्ती चावा घेत नाही.

18. Dead men tell no tales. —*John Dryden.*
मृत माणसे चहाड्या करीत नाहीत.

19. Death is a debt we all must pay. —*Euripides.*
मृत्यूनामक ऋण प्रत्येकाला फेडावेच लागते.

20, Death is life's gate. —*P. J. Bailey.*
मृत्यू म्हणजे (नव-)जीवनाचा दरवाजा.

21. In the midst of life we are in death.
जगत असतानाच आपणा भोवती मृत्यूचा वेढा असतो.

22. Live mindful of death —*Persius.*
शेवटी मरावयाचे आहे हे न विसरता जीवन जगा.
23. Death hath so many doors to let out life.
—*Beaumont & Fletcher*
प्राण हिरावून नेण्यासाठी मृत्यूचे कितीतरी दरावजे आहेत.
24. Theres'a remedy for everything but death. —*Cervantes.*
सर्व गोष्टींना इलाज आहे, पण मृत्यूला मात्र नाही.
25. Death takes no denial.
—*Euripides.*
मृत्यूला नकार माहीत नाही.
26. Death levels all. —*Claudian.*
मृत्यू हा सर्वांना एका पातळीवर आणून सोडतो.
27. The dust we tread upon was once alive. —*Byron.*
ज्या धुळीवरून आपण चालत असतो ती एकेकाळी जिवंत होती.
28. All that lives must die.
—*Shakespeare.*
जातस्यहि ध्रुवो मृत्यु:
29. Dust thou art, and into dust shall thou return.
—*Old Testament.*
माती असशी मातिस मिळशी.
30. He that feareth death lives not.
—*G. Herbert.*
ज्याला मृत्यूचे भय वाटते तो मरण पावल्यासारखाच आहे.

Debt :

1. He is rich enough who owes nothing.
जो कोणाचे काही देणे लागत नाही तो खरा श्रीमंत समजावा.
2. Debt is a prolific mother of folly and of crime. —*B. Disareli.*
कर्जातून मूर्खपणा आणि गुन्हे यांची भरपूर निपज होते.
3. A poor man in debt makes a great noise. —*T. Fuller*
गरीब माणूस कर्जात सापडला की तो फार गवगवा करतो.
4. Debt is the worst poverty.
—*T. Fuller*
कर्ज म्हणजेच दारुण दारिद्र्य.
5. He that gets out of debt grows rich. —*G. Herbert.*
जो कर्जाच्या जाळ्यातून बाहेर पडतो तो श्रीमंत होतो.
6. Out of debt, out of danger.
—*John Ray.*
ज्याला कर्ज नाही, त्याला संकटही नाही.
7. Debtors are liars.—*G. Herbert.*
कर्जबाजारी लोक खोटारडे असतात.
8. Lying rides on debt's back.
—*H. G. Bohn.*
खोटेपणा हा कर्जबाजारी इसमाच्या पाचवीला पुजलेला असतो.
9. A pound of care pays not a dram of debt.
कितीही चिंता केली तरी तिने पैसाभर देखील कर्ज फिटते थोडेच ?

10. And looks the whole world in the face, for he owes not any man. —*Longfellow.*
तो कोणाचा मिंधा नसल्यामुळे सर्व जगाकडे छातीठोकपणे पाहू शकतो.
11. Debt is a grievous bondage to an honorable man.
सच्छील माणसाला कर्ज हे जाचक बंधनासारखे वाटते.
12. A man in debt is so far a slava. —*Emerson.*
कर्जात सापडलेला इसम एका परीने गुलामच असतो.
13. Loans and debts make worries and frets. *W. G. Benham*
लोकांकडून पैसे काढले की त्यातून काळज्या आणि कटकटी निर्माण होतात.

Decay :

Everything rises but to fall and increases but to decay. —*Sallust.*
उंच जाणारी प्रत्येक गोष्ट खाली पडत असते, आणि तिची वृद्धी झाल्यानंतर क्षय होत असतो.

Decency :

1. Immodest words admit of no defence,
For want of decency is want of sense. —*Wentworth Dillon.*
असभ्य भाषेचे समर्थन करता येणे शक्य नाही; कारण सभ्यतेचा अभाव म्हणजे अकलेचाच अभाव म्हटला पाहिजे.
2. Decency is indecency's conspiracy of silence. —*Bernard Shaw.*
असभ्यतेबरोबर केलेला गुप्त करार म्हणजे सभ्यता.
3. He only is a well-made man who has decency. —*Emerson.*
ज्याच्या अंगी सभ्यता आहे त्यालाच व्यवस्थेशीर माणूस म्हणावयाचे.

Deception :

1. From righteous deception God standeth not aloof.—*Aeschylus.*
सात्विक फसवणुकीत देवाचाही हात असतो.
2. The world wishes to be deceived. —*S. Franck.*
आपण फसले जावे अशीच जगांतील सामान्यांची इच्छा असते.
3. Distrust justifies deceit. —*La Rochefoucauld.*
जर तुम्ही कोणावर विश्वास न दाखविल्यामुळे कोणी तुमची फसवणूक केली तर मात्र तक्रार करू नका.
4. We are easily deceived by that which we love. —*Moliere.*
जे आपणाला प्रिय असते, त्यामुळेच आपण सहजासहजी बनले जातो.
5. To deceive a deceiver is no deceit. —*V. Fulw.*
लबाड माणसाला फसविणे म्हणजे फसवाफसवी नव्हे.

6. You can fool some of the people all of the time, and all of the people some of the time, but you cannot fool all of the people all the time.
—A. Lincoln.
तुम्ही काही लोकांना सर्वकाळ फसवू शकाल, आणि सर्वांना काही काळ फसवू शकाल, परंतु सर्व लोकांना सदैव फसवू शकणार नाही.
7. O, what a tangled web we weave,
When first we practise to deceive. *—Scott.*
जेव्हा आपण प्रथमतः दुसऱ्याला फसविण्यासाठी तयारी करू लागतो, तेव्हा आपण केवढेतरी गुंतागुंतीचे जाळे विणू लागतो !
8. The easiest person to deceive is one's self. *—Bulwer Lytton.*
फसवावयाला सर्वांत सुलभ प्राणी कोण असेल तर तो आपण स्वतः
9. We never are betrayed but by ourselves. *—Congreve.*
आपणच आपल्या हाताने फसले जातो.

Decision :

1. He who considers too much will perform little. *—Schiller.*
जो अतिविचार करीत [बसतो त्याच्या हातून विशेष असे काही घडत नाही.
2. Swift decisions are not sure.
—Sophocles.
घाईघाईने घेतलेले निर्णय विश्वसनीय नसतात.

Deeds :

1. What we have to learn to do we learn by doing. *—Aristotle.*
प्रत्यक्ष कृती केल्यानेच कोणती गोष्ट कशी करावी ते कळते.
2. Everywhere in life, the true question is not what we gain, but what we do. *—Carlyle.*
जीवनातील खरा प्रश्न म्हणजे आपण काय करतो तो; काय मिळवितो हा नव्हे.
3. Whatever is worth doing at all, is worth doing well.
—Lord Chesterfield.
जे करावयाचे ते ठीक रीतीनेच केले पाहिजे.
4. What is well done is done soon enough. *—Du Bartas.*
जे नीट रीतीनें केले जाते, ते लवकर उरकल्यासारखेच म्हटले पाहिजे.
5. As we are, so we do.
—Emerson.
जसा आपला स्वभाव तशी आपली कृती.
6. Only deeds give strength to life. *—Jean Paul Richter.*
जीवनाला सामर्थ्य येते ते कृतीमुळे.
7. The shortest answer is doing.
—George Herbert.
सर्वात संक्षिप्त उत्तर म्हणजे कृती !
8. Handsome is that handsome does. *—Fielding.*
जो सुंदर कृती करतो तो खरा सुंदर.

9. We live in deeds not years. —*P. J. Bailey.*
आपले जीवन कृतींनी मोजावयाचे असते; वयाने नव्हे.

10. The reward for a good deed is to have done it. —*Elbert Hubbard.*
सत्कृत्याचे बक्षीस म्हणजे प्रत्यक्ष सत्कृत्यच.

11. Every man is the son of his own works. —*Cervantes.*
प्रत्येकाचे जीवन त्याच्या कृतींनी घडविलेले असते.

12. Our deeds are sometimes better than our thoughts. —*P. J. Bailey.*
कधीकधी आपल्या विचारापेक्षा आपल्या कृती अधिक चांगल्या असतात.

13. Do noble things, not dream them. —*Charles Kingsley.*
उदात्त गोष्टींची केवळ कल्पना करीत न बसता त्यांना मूर्त स्वरूप द्या.

14. There may be danger in the deed, but there is honour too. —*W. G. Aytoun.*
प्रत्यक्ष कृती करण्यात संकट असले तरी मानही आहे.

15. Great deeds are reserved for great men. —*Cervantes.*
थोर कृत्ये थोरांच्याच हातून घडतात.

16. How far that little candle throws its beams !
So shines a good deed in a naughty world. —*Shakespeare.*
मेणबत्तीचा प्रकाश कसा दूरवर पडतो! या वात्रट जगात सत्कृत्याचा प्रकाशही असाच दूरवर पसरतो.

17. A deed well done pleaseth the heart. —*Unknown.*
एकादे कृत्य चांगल्या तऱ्हेने केले म्हणजे अंत:करणाला आल्हाद होतो.

18. Unnatural deeds do breed unnatural troubles. —*Shakespeare.*
अनैसर्गिक कृत्यांचे परिणामही अनैसर्गिक.

19. What's done, cannot be undone. —*Shakespeare.*
जे आपण करून बसतो ते पुसून टाकता येत नाही.

20. Our deeds are like children born to us; they act apart from our own will. Children may be strangled, but deeds never. —*George Eliot.*
आपली कृत्ये आपल्या अपत्यांसारखी असतात. आपल्या इच्छाशक्तीवाचून त्यांचे कार्य चालू असते. मौज अशी की मुलांना गळा दाबून ठार करता येते. पण त्या कृत्यांना असे ठार करता येत नाही.

21. A good man makes no noise over a good deed, but passes on to another as a vine to bear grapes again in season. —*Marcus Aurelius.*

सज्जन माणूस आपल्या सत्कृत्याची जाहिरात करीत बसत नाही; तर द्राक्षांची वेल जशी नवीन द्राक्षांची निपज करते, त्याप्रमाणे सज्जन हा आणखी सत्कृत्ये करण्यासाठीं झटतो.

22. We are our own fates. Our own deeds are our doomsmen. —*Owen Meredith.*
आपणच आपल्या नशीबाचे धनी. आपले सारे दैव आपल्या कृत्यांवर अवलंबून असते.

Definitions :

1. I hate definitions. —*Benjamin Disraeli.*
व्याख्यांचा मला तिटकारा आहे.
2. Every definition is dangerous. —*Erasmus.*
प्रत्येक व्याख्या घातक असते.

Delay :

1. All delays are dangerous. —*Dryden.*
प्रत्येक खोळंबा हा घातक असतो.
2. Every delay that postpones our joys is long. —*Ovid.*
ज्या खोळंब्यामुळे आपणाला लवकर आनंद प्राप्त होत नाही, ते दीर्घकालीनच वाटतात.
3. Delay in vengeance gives a heaviest blow. —*John Ford.*
सूड घेण्यात दिरंगाई केली की जास्तच जोराचा तडाखा बसतो.
4. Delay is preferable to error. —*Thomas Jefferson.*
चूक करण्यापेक्षा दिरंगाई पत्करली.

Delight :

1. Life is not life at all without delight. —*Coventry Patmore.*
आनंदावाचून जीवनात राम नाही.
2. Why, all delights are vain, but that most vain which with pain purchased, doth inherit pain. —*Shakespeare.*
सारेच आनंद विफल असतात; परंतु जे आनंद जिकीरीने मिळविले जातात पण ज्यांच्यातून केवळ दुःखाचीच निपज होते ते अधिकच व्यर्थ.

Democracy :

1. Democracy means government by the uneducated, while aristocracy means government by the badly educated. —*Chesterton.*
अशिक्षितांचे राज्य म्हणजे लोकशाही, आणि अमीरउमरावांचे राज्य म्हणजे गचाळ शिक्षण घेतलेल्यांचा कारभार.
2. Democracy is based upon the conviction that there are extra-ordinary possibilities in ordinary people. —*H. E. Fosdick.*
सामान्य माणसाच्या अंगीदेखील असामान्य गुण असू शकतात या श्रद्धेवर लोकशाही आधारलेली असते.

3. Democracy is government of the people, by the people and for the people. —*A. Lincoln.*
जनतेने बनविलेले, जनतेचे बनविलेले आणि जनतेसाठी असणारे सरकार म्हणजे लोकशाही.
4. He who would save liberty must put his trust in democracy. —*Norman Thomas.*
ज्याला स्वातंत्र्याचे रक्षण करण्याची इच्छा आहे त्याने लोकशाहीवर विश्वास ठेवलाच पाहिजे.
5. I believe in democracy because it releases the energies of every human being. —*Woodrow Wilson.*
प्रत्येक व्यक्तीच्या सामर्थ्याला वाव लोकशाहीत मिळतो म्हणून माझा तिच्यावर विश्वास आहे.
6. I have long been convinced that institutions purely democratic must, sooner or later, destroy liberty or civilization or both. —*Macaulay.*
ज्या संस्था केवळ लोकशाहीवर आधारलेल्या असतात त्या आज ना उद्या स्वातंत्र्य आणि संस्कृती यांचा नाश करतात असे मला फार दिवसापासून पटले आहे.
7. Democracy is more cruel than wars or tyrants. —*Seneca.*
युद्धे अथवा जुलमी राज्यकर्ते यांच्यापेक्षाही लोकशाही जास्त दुष्ट असते.
8. Democracy means simply bludgeoning of the people by the people for the people. —*O. Wilde.*
लोकशाही म्हणजे जनतेची, जनतेकडून, जनतेसाठी, केलेली झोडपाझोडप.
9. Who can direct when all pretend to know? —*Goldsmith.*
सारेच शहाणे निघाल्यानंतर नेतृत्व कोण करणार ?
10. The only cure for tyranny is democracy.
जुलमी राज्यसत्तेला खो देणारी गोष्ट एकच, ती म्हणजे लोकशाही.

Desire :

1. Heaven favours good desires. —*Cervantes.*
सदिच्छांना ईश्वरी पाठिंबा असतो.
2. Nothing troubles you for which you do not yearn. —*Cicero.*
ज्याची तुम्ही तीव्र इच्छा करीत नाही त्याचा तुम्हाला कधीच उपद्रव होत नाही.
3. We live in our desires rather than in our achievements. —*George Moore.*
आपले जीवन म्हणजे आपल्या आकांक्षा; त्यांची परिपूर्ती नव्हे.
4. We desire nothing so much as what we ought not to have. —*P. Syrus.*
ज्याची इच्छा आपण करावयाला नको त्याचीच आपणाला सर्वांत हाव असते.

5. There are two tragedies in life. One is not to get your heart's desire. The other is to get it. —*B. Shaw.*

जीवनात शोककारक घटना दोनच—एक म्हणजे जे इच्छिले त्याचा लाभ न होणे, आणि दुसरी म्हणजे जे इच्छिले ते लाभणे.

6. The fewer desires, the more peace. —*Thomas Wilson.*

जेवढ्या अपेक्षा कमी तेवढी मनाला शांतता अधिक.

7. Desire hath no rest. —*Robert Burton.*

इच्छेला तृप्ती अशी माहीतच नाही.

8. His own desire leads every man. —*Vergil.*

आपल्या इच्छेच्या प्रेरणेनुसार प्रत्येक मानव जीवन जगत असतो.

Despair :

1. There is no despair so absolute as that which comes with the first moments of our first great sorrow. —*George Eliot.*

जीवनात पहिल्याच दारुण दुःखाचा तडाखा बसल्यानंतर निराशेचा जो धक्का बसतो तो अत्यंत तीव्र असतो.

2. There is no vulture like despair. —*George Granville.*

निराशेसारखे दुसरे (चावरे) गिधाड नाही.

3. Never despair. —*Horace.*

कधीही निराश होऊ नका.

4. Give not thy heart to despair. —*Matthew.*

निराशेच्या आहारी कधी जाऊ नका.

5. Despair not only aggravates our misery, but our weakness. —*Vaurenargues.*

निराशेमुळे आपले दुःख तर चिघळतेच, पण आपली दुर्बलताही वाढते.

6. Despair alone makes wicked men be bold. —*S. T. Coleridge.*

निराशेमुळेंच दुष्ट लोक धीट बनतात.

7. Despair gives courage to a coward. —*Thomas Fuller.*

भेकडाला निराशेमुळे धीर चढतो.

Destiny :

1. Rarely man escapes his destiny. —*Aristotle.*

दैव कोण कधी टाळू शकला आहे ?

2. The bitterest tragic element in life is the belief in a brute fate or destiny. —*Emerson.*

आंधळ्या (अथवा पाशवी) दैवावरचा विश्वास हीच जीवनातील अत्यंत शोककारक गोष्ट होय.

3. Events will take thair course; it is no good our being angry at them. He is happiest who wisely turns them to the best account. —*Euripides.*

घटना घडावयाच्या त्या घडणारच. त्यांच्यावर चिडून काय फायदा ? जो त्यांचा नीट उपयोग करून घेतो तोच अत्यंत सुखी होतो.

4. The event is never in the power of man. —*Robert Herrick.*
जीवनात घडणाऱ्या घटना मानवाच्या सामर्थ्याबाहेरच्या आहेत.
5. No man of woman born, coward or brave, can shun his destiny. —*Homer.*
स्त्रीच्या पोटी जन्म घेतलेला कोणताही माणूस–मग तो भेकड असो अगर शूर असो, आपले नशीब टाळू शकत नाही.
6. 'Tis vain to quarrel with our destiny. —*Thoman Middleton.*
आपल्या नशिबाला बोल लावण्यात काहीच राम नाही.
7. Whatever befalls thee was pre-ordained for thee from eternity.
—*Marcus Aurelius.*
जे जे म्हणून तुमच्या जीवनांत घडते ते अनादिकालापासून अगोदरच निश्चित झालेले असते.
8. Each of us suffers his own destiny. —*Vergil.*
प्रत्येकजण आपल्या नशीबाचे भोग भोगीत असतो.

Devil :

1. The devil's most devilish when respectable. —*E. B. Browning.*
जेव्हा सैतान सभ्यपणाचे सोंग घेतो तेव्हांच तो भयंकर सैतानी असतो.
2. If the devil catch a man idle, he'll set him at work.
—*Thomas Fuller.*
जर आळशी माणूस सैतानाच्या तावडीत सापडला तर तो त्याला कामाला जुंपल्याशिवाय राहाणार नाही.
3. Devils are not so black as they are painted.
—*Thomas Lodge.*
भासविले जातात तेवढे सैतान वाईट नसतात.
4. The devil is good when he is pleased. —*Swift.*
सैतान जेव्हा संतुष्ट असतो तेव्हा तो ठीक असतो.

Dew :

The dew,
1. T'is of the tears which stars weep, sweet with joy.
P. J. Bailey.
दवबिंदू म्हणजे तारकांनी गाळलेले आनंदाश्रू.

Diamond :

1. Better a diamond with a flaw than a pebble without.
—*Confucius.*
स्वच्छ निर्दोष दगडापेक्षा व्यंग असलेला हिरा पत्करला.
2. A diamond is valuable tho' it lie on a dunghill.
—*Thomas Fuller.*
जरी उकिरडयावर पडलेला असला तरी हिऱ्याचे मोल कमी होत नाही.

3. Diamonds cut diamonds.
—John Ford.
ठकास महा ठक !

Difficulty :

1. Difficulty is a severe instructor.
—Edmund Burke.
अडचणीसारखा कडक शिक्षक दुसरा नाही.
2. It is difficulties which show what men are. *—Epictetus.*
माणसाची खरी पारख अडचणीच्या वेळी होते.
3. A difficulty raiseth the spirits of a great man. *—Lord Halifax.*
संकटसमयी थोर माणसाचे तेज वर उफाळून येते.
4. Every difficulty yields to the enterprising. *—J. G. Holman.*
धाडसी लोक नेहमी अडचणीवर मात, करतात.
5. Difficulty is, for the most part, the daughter of idleness.
—Samuel Johnson
सामान्यतः आळशीपणातून अडचणी उद्‌भवतात.
6. What is worthwhile must needs be difficult. *—Ovid.*
ज्याला म्हणून मोल आहे ते संपादन करावयाला अवघडच असणार.
7. The best things are most difficult. *—Plutarch.*
उत्कृष्ट गोष्टी नेहमीच अत्यंत अवघड असतात.
8. Nothing is so easy but it becomes difficult when done with reluctance. *—Terence.*
जी गोष्ट आपण नाखुषीने करू पाहतो ती सोपी असली तरी अवघडच भासणार.

Digestion :

1. To eat is human, to digest divine. *—Charles T. Copeland.*
खाणे मानवाच्या हाती आहे, पण ते पचणे ही ईश्वराची कृपा.
2. Things sweet to taste prove in digestion sour.
—Shakespeare.
ज्या गोष्टी चवीला गोड असतात त्या पचावयाला अवघड असतात.
3. Unquiet meals make ill digestion. *—Shakespeare.*
बेचैन स्थितीत खाल्लेले अन्न पचावयाला अवघड जाते.
4. I am convinced digestion is the great secret of life.
—Sydney Smith.
पचन हे जीवनातील फार मोठे रहस्य आहे हे मला पटलेले आहे.

Dining :

1. A man seldom thinks with more earnestness of anything than he does of his dinner.
—Samuel Johnson.
मानव हा भोजनाचा जितक्या कळकळीने विचार करतो तितका क्वचित दुसऱ्या कशाचा करतो.

2. It isn't so much what's on the table that matters, as what's on the chairs. —*W. S. Gilbert.*
महत्त्व टेबलावरील अन्नाला नसून खुर्चीवर बसून कोण जेवत आहे याला आहे.

3. Dinners cannot be long where dainties want.—*John Heywood.*
पक्वान्न कमी पडले (नसले) की भोजन लवकर उरकले जाते.

4. When a man is invited to dinner, he is disappointed if he does not get something good. —*Samuel Johnson.*
भोजनाचे निमंत्रण दिले असताना जर जेवण ठीक नसले तर पाहुण्याची निराशा होते.

5. Who depends upon another man's table often dines late.
—*John Ray.*
जो दुसऱ्याच्या घरी अन्न खातो त्याला उशीरा जेवण लाभते.

6. A good dinner and feasting reconciles everybody.
—*Samuel Pepys.*
उत्तम भोजनाच्या आणी मेजवानीच्या प्रसंगी प्रत्येक जण आपले मतभेद विसरतो.

7. A dinner lubricates business.
—*William Scott, Baron Stowell.*
भोजनाची ठीक व्यवस्था केली म्हणजे व्यापारी उलाढाली सुरळीत चालतात.

8. After a good dinner, one can forgive anybody, even one's own relations. —*Oscar Wilde.*
उत्तम भोजनानंतर आपण कोणालाही क्षमा करावयाला राजी असतो—अगदी आपल्या नातेवाइकांना देखील.

Diplomacy :

1. The rulers of the state are the only ones who should have the privilege of lying, either at home or abroad; they may be allowed to lie for the good of the state. —*Plato.*
स्वदेशात अथवा परदेशात खोटे बोलण्याची मुभा फक्त राज्यकर्त्यांना असावी. देशाच्या कल्याणास्तव त्यांना खोटे बोलू द्यावे.

2. An ambassador is an honest man, sent to lie abroad for the good of his country.
—*Sir Henry Wotton.*
ज्याला स्वदेशाचे हित साधण्याकरिता परदेशांत खोटे बोलण्यासाठी पाठविले जाते त्या सद्गृहस्थाला परराष्टवकील म्हणतात.

3. Nothing is so good as it seems beforehand.
—*George Eliot.*
कोणतीही गोष्ट प्रथमतः वाटली तितकी चांगली नसते.

Discontent :

1. Discontent is the want of self-reliance; it is infirmity of will. —*Emerson.*

   स्वावलंबनाच्या अभावामुळे मन असंतुष्ट राहते. इच्छाशक्तीच्या दुबळेपणातून ही असंतुष्टता उद्भवते.

2. We love in others what we lack overselves, and would be everything but what we are. —*R. H. Stoddard.*

   आपणामध्ये ज्या गुणाचा अभाव असतो तो दुसऱ्यामध्ये आढळला की आपणाला ती व्यक्ती आवडते; आणि त्याच्या-सारखे आपण व्हावे असे नेहमी वाटत असते.

3. Our discontent is from comparison. Were better states unseen, each man would like his own. —*John Norris.*

   तुलना केल्यामुळे आपण असंतुष्ट राहतो. जर आपणापेक्षा जास्त सरस अशा परि-स्थितीचे दर्शन आपणाला न घडते तर आपण आहे त्या परिस्थितीत समाधान मानून राहिलो असतो.

4. Discontent is the first step in the progress of a man or a nation. —*Oscar Wilde.*

   व्यक्ती काय अगर राष्ट्र काय–त्याच्या प्रगतीपथावरचे पहिले पाऊल म्हणजे असंतुष्टता. (असंतोष: श्रियो मूल:)

5. The discontented man finds no easy-chair. —*Benjamin Franklin.*

   असंतुष्ट इसमाला कोठेच स्वस्थ वाटत नाही.

6. If a house be divided against itself, that house cannot stand. —*New Testament.*

   जर घरातच कलह माजला तर ते घर टिकणे शक्य नाही.

7. The whole concord of the world consists in discord. —*Seneca.*

   विसंगतीतच सर्व जगाची सुसंगती सामावलेली आहे.

Discretion :

1. Valour would fight, but discretion would run away. —*Thomas Fuller.*

   शूर लोक लढा देतात तर विवेकी लोक पळ काढतात.

2. An ounce of discretion is worth a pound of wit. —*John Ray.*

   खंडीभर हुशारीपेक्षा चिमुटभर विवेक पत्करला.

3. Valour can do little without discretion. —*John Ray.*

   विवेकावाचून नुसत्या धैर्याचा काही एक उपयोग नाही.

4. The better part of valour is discretion. —*Shakespeare.*

   विवेक हा धैर्याचा अधिक सरस असा भाग आहे.

5. The man who runs away may fight again. —*Menander.*
जो पलायन करतो तो कदाचित पुन: लढूही शकेल.

6. It is an old say, he fighteth well that flyeth fast.
Unknown.
जो द्रुत गतीने पलायन करतो तो उत्तम-रीतीने लढूही शकतो अशी एक जुनी म्हण आहे.

Disease :

1. There is no curing a sick man who believes himself in health.
—*Amiel.*
ज्या आजारी इसमाला वाटते की आपली प्रकृती ठीक आहे त्याला बरे करणे शक्य नाही.

2. Sickness comes on horseback, but goes away on foot.
—*W. C. Hazliti.*
आजारीपण घोड्यावर बसून (म्हणजे जलदीने) येते पण जाताना मात्र पायी चालत (हळूहळू) जाते.

3. The beginning of health is to know the disease.—*Cervantes.*
रोगाचे अचूक ज्ञान होणे हाच आरोग्याचा प्रारंभ म्हणावयाचा.

4. Physicians consider that when the cause of a disease is discovered the cure is discovesed.
—*Cicero.*
डॉक्टर लोकांचे असे मत आहे की जर रोगाचे निदान झाले तर तो रोग बरा करण्याचे औषधही गवसले.

5. He who was never sick dies the first fit. —*Thomas Fuller.*
जो कधीच आजारी पडलेला नसतो तो आजारीपणाच्या पहिल्या झटक्यातच खलास होतो.

6. Illness makes a man a scoundrel. —*Samuel Johnson.*
आजारीपणामुळे माणूस नीच बनतो.

7. What can a sick man say, but that he is sick ?
—*Samuel Johnson*
'मी आजारी आहे', एवढे म्हणण्यापलीकडे आजारी माणूस दुसरे काय बोलणार ?

8. Sickness is catching.
—*Shakespeare.*
आजारीपण सांसर्गिक असते.

9. Diseases of the soul are more dangerous than those of the body. —*Cicero.*
आत्म्याच्या व्याधी या शरीराच्या व्याधीपेक्षा जास्त घातक असतात.

10. Diseases are the tax on pleasures. —*Thomas Fuller.*
रोग म्हणजे चैनबाजीवर आकारलेला करच म्हणता येईल.

Disgrace :

1. Infamy was never incurred for nothing. —*Edmund Burke.*
माणसाची उगाचच दुष्कीर्ती होत नसते.

2. It is better not to live at all than to live disgraced.

—Sophocles.

कलंकित जीवन चालविण्यापेक्षा न जगलेले बरे.

Distance :

1. What looks dark in the distance may brighten as I draw near.

—Mary Gardiner Brainard.

जे दुरून अंधारी वाटते ते मी जवळ जाताच कदाचित उजळेलही.

2. 'Tis distance lends enchantment to the view,
And robes the mountain in its azure hue. *—Campbell.*

दुरून डोंगर साजरे.

3. There's a magic in the distance, where the sea-line meets the sky. *—Alfred Noyes.*

जेथे समुद्र रेषा आभाळाला भिडते ते दृश्य अंतरामुळे जादूचे वाटते

4. Far fowls have fair feathers.

—John Ray.

दूरच्या पक्ष्यांना सुंदर पिसे असतात.

5. Glories, like glow-worms, afar off shine bright,
But look'd too near have neither heat nor light. *—John Webster.*

काजव्याप्रमाणे मोठेपणा (अथवा कीर्ती) हा दुरून झगझगीतपणे चमकताना दिसतो, पण जवळून पाहिले तर त्यात काहीच राम नसतो.

Distrust :

1. The first step to self-knowledge is self-distrust.

J. C. and A. W. Hare.

स्वत:बद्दल अविश्वास दाखविणे ही आत्मज्ञानाची पहिली पायरीच होय.

2. What loneliness is more lonely than distrust ? *—George Eliot.*

अविश्वासी वृत्तीइतकी एकलकोंडी गोष्ट दुसरी कोणती ?

3. Be sober and remember to distrust : these are the very mainsprings of understanding.

—Epicharmus.

सावध राहा आणि एखाद्या गोष्टीवर विश्वास ठेवण्याचे सोडून द्या. बुद्धी अथवा अक्कल लाभण्याचा हा उगमच समजा.

4. Hear all men speak, but credit few or none. *—Robert Herrick.*

सर्वांचे ऐकून घ्यावे पण फार थोड्यावर विश्वास ठेवावा, अगर कोणावरच ठेवू नये.

5. Distrust that man who tells you to distrust.

—Ella Wheeler Wilcox.

जो 'अविश्वास दाखवा' असा सल्ला देतो त्या इसमावर विश्वास ठेवू नका.

Doctors :

1. Few physicians live well.

—William Camden.

फार थोड्या डॉक्टरांचे जीवन चांगले जाते.

2. Every physician almost hath his favourite disease.

—Fielding

प्रत्येक डॉक्टरची एक आवडती व्याधी असते.

3. From the physician and lawyer keep not the truth hidden.

John Florio.

डॉक्टरापासून आणि वकिलापासून खरी गोष्ट लपवू नका.

4. God heals, and the doctor takes the fee.

Benjamin Franklin.

देव बरे करतो, आणि फी मिळते डॉक्टरला.

5. Physicians, like beer, are best when they are old.

—Thomas Fuller.

जुनी बियर जशी उत्तम तसा जुना डॉक्टर फार चांगला.

6. While the doctors consult, the patient dies.

—John Heywood.

डॉक्टर लोक बसतात चर्वितचर्वण करीत, आणि तेवढ्यात प्राण जातो रोग्याचा.

7. Physician, heal thyself.

डॉक्टरसाहेब, आपणच अगोदर ठाकठीक व्हा.

8. He is a good physician who cures himself, *—Torriano.*

जो स्वतःला बरे करतो तो चांगला वैद्य.

9. A physician is nothing but a consoler of the mind.

—Petronius.

जो मनाचे सांत्वन करतो त्याला डॉक्टर म्हणावे.

10. He's a fool that makes his doctor his heir.

—Benjamin Franklin.

जो आपल्या डॉक्टरला आपला वारस म्हणून नेमतो तो मूर्ख म्हणून समजावा.

11. Happy the physician who is called in at the end of the illness. *—Rabelais.*

आजारीपण संपल्यावर ज्याला आमंत्रण देण्यात येते तो खरा भाग्यवान डॉक्टर.

12. Every man at thirty is either a fool or a physician.

—Emperor Tiberius.

तिसाव्या वर्षी माणूस एक गाढव तरी बनतो नाहीतर डॉक्टर.

13. He's the best physician that knows the worthlessness of the most medicines.

—B. Shaw.

ज्याला बहुतेक औषधांचा कुचकामीपणा ठाऊक असतो तो सर्वोत्तम डॉक्टर समजावा.

14. In a good surgeon, a hawk's eye; a lion's heart and a lady's hand. *—Leonard Wright.*

उत्तम शस्त्रवैद्य कोणता ? –तर ज्याची नजर बहिरी ससाण्यासारखी तीव्र असते,

हृदय सिंहासारखे दलाढ्य असने आणि हात एखाद्या स्त्रीसारखा कोमल असतो तो.

15. Physicians are the cobblers, rather the botchers of men's bodies; as the one patches our tattered clothes, so the other solders our diseased flesh.
—*John Ford.*

डॉक्टर लोक हे चांभारासारखे अगर मानवी देहाला ठिगळे मारणारासारखे असतात. एकजण आपल्या फाटक्या कपड्यांना ठिगळ जोडतो, तर दुसरा आपले नासलेले मांस जोडून टाकतो.

16. " Is there no hope ? " the sick man said;
The silent doctor shook his head,
And took his leave with signs of sorrow,
Despairing of his fee to-morrow. —*John Gay.*

रोग्याने विचारले, " मी जगण्या-वाचण्याची आशा नाही का हो ? " काही न बोलता डॉक्टरांनी मान हलविली, आणि उद्या फी मिळणार नाही म्हणून खिन्न मन:स्थितीत त्याने रोग्याची रजा घेतली.

17. My friend, lately a doctor, is now an undertaker; what he does as an undertaker, he used also to do as a doctor.—*Martial.*

माझा मित्र पूर्वी डॉक्टर होता; आता अंतयात्रेचा व्यवस्थापक म्हणून काम करतो. व्यवस्थापक म्हणून जे काम तो आता करतो तेच तो पूर्वी डॉक्टर असताना करावयाचा.

18. In fleeing disease you fall into the hands of the doctors.
—*Ovid.*

रोगापासून तुम्ही दूर पळू लागलात की डॉक्टरांच्या तावडीत सापडता.

Doctrine :

1. Doctrine is nothing but the skin of truth set up and stuffed.
—*Henry Ward Beecher.*

तत्त्व (अथवा धर्मतत्त्व) म्हणजे पेंढा भरून ठेविलेली सत्याची कातडी.

2. Any doctrine that will not bear investigation is not a fit tenant for the mind of an honest man. —*R. G. Ingersoll.*

जे तत्त्व तपासिले तर टिकू शकत नाही, त्याची प्रामाणिक माणसाच्या मनात वस्ती करण्याची लायकी नाही.

Dogs :

1. Love me, love my dog.
—*John Heywood.*

माझ्यावर प्रीती असेल, तर तुम्हाला माझे कुत्रेही आवडले पाहिजे, बरं का !

2. A dog's nose is ever cold.
—*John Clarke.*

कुत्र्याचे नाक नेहमीच गार असते.

3. Give a dog an ill name and hang him.
—*George Colman the Elder.*

कुत्रे पिसाळलेले आहे म्हणून गवगवा करावा आणि मग त्याला मारून टाकावे.

4. A living dog is better than a dead lion.

   —*Old testament.*

   मेलेल्या सिंहापेक्षा जिवंत कुत्रे पत्करले.

5. When a dog is drowning, every one offers him drink.

   —*George Herbert.*

   जेव्हा कुत्रे पाण्यात बुडू लागते तेव्हा सर्वजण त्याला पाणी पाजावयाला धावतात.

6. It is bad to awaken a sleeping dog.—*Le Roux De Lincy.*

   झोपलेल्या कुत्र्याला (जुन्या वादांना) जागे करणे ठीक नव्हे.

7. Killing the dog does not cure the bite. —*Abraham Lincoln.*

   कुत्र्याला ठार केले म्हणजे त्याने घेतलेला चावा बरा होत नाही.

8. The more I see of men, the more I admire dogs.

   —*Madame Roland.*

   जसजशी मनुष्यजातीशी माझी ओळख वाढत जाते, तसतशी मला कुत्र्याची जात आवडू लागते.

9. Every dog is a lion at home.

   —*Torriano.*

   प्रत्येक कुत्रा आपल्या घरी सिंहच असतो.

10. If you pick up a starving dog and make him prosperous, he will not bite you. That is the principal difference between a dog and a man. —*Mark Twain.*

    जर उपाशी मरणाऱ्या कुत्र्याला उचलून नेऊन तुम्ही त्याला ठीक केलेत तर तो तुम्हाला कधीही चावा घेणार नाही. माणसात आणि कुत्र्यात हाच फरक !

11. Dogs bark as they are bred, and fawn as they are fed.

    A. B. Cheales.

    कुत्र्याला जसे वाढवावे त्याप्रमाणे ती भुंकतात, आणि जसे खाऊ घालावे त्याप्रमाणे लाचारीने वागतात.

Dollar :

1. The Americans have little faith. They rely on the power of the dollar. —*Emerson.*

   अमेरिकन लोकांची श्रद्धा अशी कशावरच नसते.; डॉलरच्या (पैशाच्या) सामर्थ्यावर (मात्र)ते विसंबून असतात.

2. 'Almighty Dollar' is the only objest of worship. —*Unknown.*

   पैसा हाच खरा पूजेच्या योग्यतेचा.

Doubt :

1· Who knows most, doubts not.

   —*Robert Browning.*

   ज्याला जास्त कळते, तो कधी संशय प्रगट करीत नाही. (ज्ञानी लोक संशयातीत असतात.)

2. An honest man can never surrender an honest doubt.

   —*Walter Malone.*

   जो प्रामाणिक आहे तो आपल्या खऱ्याखुऱ्या संशयाचा कधीच त्याग करणार नाही.

3. The first step towards philosophy is incredulity.

—Denis Diderot.

संशय घेण्याची वृत्ती म्हणजे तत्त्वज्ञानाची पहिली पायरीच म्हटली पाहिजे.

4. Doubt is the beginning, not the end, of wisdom.

—George Iles.

संशय घेणे म्हणजे शहाणपणाचा कळस नसून त्याचा केवळ प्रारंभ समजावा.

5. Too much doubt is better than too much credulity.

—Robert G. Ingersoll.

श्रद्धाळूपणाचा अतिरेक करण्यापेक्षा संशयीपणाचा अतिरेक पत्करला.

6. To believe with certainty we must begin with doubting.

—Stanislaus.

संशय घेण्यापासून सुरवात केल्याशिवाय कोणत्याही गोष्टीवर खराखुरा विश्वास ठेवता येणार नाही.

7. There lives more faith in honest doubt,
Believe me, than in half the creeds. *—Tennyson.*

अर्धवट सत्याने बरबटलेल्या धर्मतत्त्वात जितका श्रद्धेचा अभाव असतो तितका प्रामाणिक संशयीपणात नसतो.

8. Doubt is the accomplice of tyranny. *—Amiel.*

जुलमी लोक संशयी वृत्तीचे असतात.

9. Knowledge of divine things is lost to us by incredulity.

—Heraclitus.

अश्रद्धेमुळे आपण आध्यात्मिक ज्ञानाला मुकले आहोत.

10. He that doubteth is damned.

—New testament.

संशयात्मा विनश्यति !

Dowry :

1. He who gets a dowry with his wife, sells himself for it.

—Euripides.

जो बायकोबरोबर हुंड्याची रक्कमहीं घेऊन येतो, तो त्या रकमेने स्वतःला विकून टाकतो.

2. Old women's gold is not ugly.

—Thomas Fuller.

वृद्ध स्त्रियांचे सोने (मात्र) दिसावयाला बेढब नसते.

3. She is herself a dowry.

—Shakespeare.

(तिचा हुंडा कशाला हवा?) तीच मूर्तिमंत हुंडा (पैशाची खाण) आहे.

Dreams :

1. Life and love are all a dream.

—Robert Burns.

जीवन काय अगर प्रेम काय—सारे स्वप्न!

2. The more a man dreams, the less he believes.

—H. L. Mencken.

माणूस जितका स्वप्नरंजनात दंग होतो तितकी त्याची विश्वास ठेवण्याची प्रवृत्ती कमी होते.

8 Long quaffing maketh a short life. —*John Lyly*.
दीर्घकाळ मद्यपान करणारे अल्पायुषी असतात.

9. Wisdom is clouded by wine. —*Pliny the Elder*.
दारूमुळे अक्कल गढूळ होते.

Drunkenness :

1. There is this to be said in favour of drinking, that it takes the drunkard first out of society, then out of the world. —*Emerson*.
मद्यपानाचा फायदा हा की प्रथमत: मद्यपी समाजातून उठतो, आणि नंतर जगातून जातो.

2. He that killeth a man drunk, sober shall be hanged. —*Thomas Starkey*.
जो दारू पिऊन कोणा इसमाला ठार करतो तो स्वत: शुद्धीवर असताना फासावर जातो.

3. Prudence must not be expected from a man who is never sober. —*Cicero*.
सदैव मद्यपान करणाऱ्या इसमाकडून समंजसपणाची अपेक्षा करता येणार नाही.

4. Drunk'ness the darling favourite of hell. —*Defce*.
दारूबाजी म्हणजे नरकाची मैत्री.

5. Drunkards have a fool's tongue and a knave's heart. —*Thomas Fuller*.
दारूबाज मूर्खांसारखे वडबडतात आणि ते मनाने हलकट असतात.

6. Whatsoever is in the heart of the sober man, is in the mouth of the drunkard. —*John Lyly*.
दारूला न शिवणाऱ्या माणसाच्या जे हृदयात असते ते पिणाऱ्याच्या मुखात असते.

7. Drunkenness is nothing but voluntary madness. —*Seneca*.
दारूबाजी म्हणजे जाणूनबुजून केलेला भ्रमिष्टपणा.

8. Drunkenness does not create vice; it merely brings it into view. —*Seneca*.
दारूबाजीमळे दुर्गुण निर्माण होत नाहीत; तिच्यामुळे ते उजेडात मात्र येतात.

9. A drunken night makes a cloudy morning. —*Terencs*.
जे रात्र मद्यपानात घालवितात त्यांना सकाळी स्वच्छ दिसत नाही.

Duty :

1. No phase of life, whether public or private, can be free from duty. —*Cicero*.
जीवनाची कोणतीही खासगी अगर सार्वजनिक बाजू घ्या, कर्तव्यातून सुटका नाही.

2. When a duty ceases to be a pleasure, then it ceases to exist. —*Carlyle.*
जेव्हा कर्तव्य करण्यात आनंद वाटत नाही तेव्हा कर्तव्य म्हणून ते उरतच नाही.

3. The only way to regenerate the world is to do the thing which lies nearest us, and not hunt after grand, far-fetched ones. —*C. Kingsley.*
जगात नवजीवन निर्मिण्याचा मार्ग एकच; तो म्हणजे अगदी नजीकची कर्तव्ये पार पाडणे; भव्य आणि दूर-दूरच्या गोष्टींच्या नादी लागणे हा तो मार्ग नव्हे.

4. None will consider the day as ended, until the duties it brings have been discharged. —*J. Hooker.*
दिवसाचे ठरलेले कर्तव्य संपेपर्यंत दिवस संपला असे कोणी समजू नये.

5. You would not think any duty small if you yourself were great. —*G. Macdonald.*
जर तुम्ही थोर असाल तर कोणतेही कर्तव्य तुम्ही क्षुल्लक समजणार नाही·

6. Duty determines destiny. —*W. Mckinley.*
कर्तव्यामुळे आपल्या जीवनाची दिशा निश्चित होते.

7. If a sense of duty tortures a man, it also enables him to achieve prodigies. —*H. L. Mencken.*
कर्तव्याच्या जाणिवेने माणसाला वैताग आला तरी त्यामुळेच त्याला अजब असे पराक्रम गाजविता येतात.

8. To an honest man, it is an honour to have remembered his duty. —*Plautus.*
प्रामाणिक माणसाला कर्तव्याची जाणीव गौरवास्पद वाटते.

9. There's life alone in duty done. —*Whittier.*
कर्तव्य पार पाडणे हेच खरे जीवन.

10. Simple duty hath no place for fear. —*Whittier.*
साधे (प्रामाणिकपणे) कर्तव्य बजावताना भीतीला वावच नसतो.

11. Duty is what one expects from others. —*O. Wilde.*
आपण दुसऱ्याकडून ज्याची अपेक्षा करतो त्याला ' कर्तव्य ' म्हणतात.

E

Eagle :

1. You cannot fly like an eagle with the wings of a wren.
—W. H. Hudson.
छोट्या पक्ष्याचे पंख घेऊन तुम्ही गरुडाप्रमाणे उंच उड्डाण करू शकणार नाही.
2. Gnats are unnoted wheresoe'er they fly,
But eagles gaz'd upon with every eye. *—Shakespeare.*
चिलटे ही कोठेही उडत गेली तरी त्यांच्याकडे कोणी पाहात नाही; पण गरुडांच्याकडे मात्र सर्वांचे लक्ष असते.
3. Are you teaching an eagle to fly ? *—Seneca.*
उड्डाण कसे करावे ते तू गरुडाला शिकवू पाहतोस होय ?
4. Eagles fly alone, they are but sheep that always flock together. *—J. C. Percival.*
गरुड हा एकटाच उड्डाण करणार. जो एकत्र घोळका करून जमतात त्यांना मेंढ्या म्हणतात.
5. Wheresoever the carcass be, there will the eagles be gathered together.
—New Testament.
जिथे जनावराचे मढे असेल, तिथे गरुड हे (गिधाडे ही) गोळा होणारच.

Ears :

1. Take heed what you say. Walls have ears. *—James Shirley.*
काय बोलतोस त्याबद्दल खबरदार रहा. भिंतीलाही कान असतात.
2. Ears are eyes to the blind.
—Virgil.
कान हे आंधळ्याचे डोळेच म्हटले पाहिजेत.
3. Give every man thy ear, but few thy voice. *—Shakespeare.*
सर्वांचे ऐकून घे, पण फार थोड्याजवळ स्वतःचे मनोगत व्यक्त कर.
4. We have two ears and one mouth that we may listen the more and speak the less.
—Zeno.
आपणाला दोन कान आणि एक तोंड लाभलेले आहे; हेतू असा की आपण खूप ऐकावे आणि कमी बोलावे,
5. The hearing ear's always found close to the speaking tongue.
—Emerson.
वडबडणाऱ्या जिभेजवळ ऐकणारा कान नेहमी खडा असतो.
6. The ear is the road to the heart. *—Voltaire.*
कान म्हणजे अंतःकरणाची वाट.

7. He that hath ears to hear let him stuff them with cotton.
—*Thackeray*.
ज्याला (ऐकण्यासाठी) कान आहेत त्याने ते कापसाच्या बोळयाने बुजवावे.
8. Let the ear despise nothing, nor yet believe anything forth-with. —*Phaedrus*.
कानाने सर्व काही ऐकून घ्यावे, पण कोणत्याही गोष्टीवर तात्काळ विश्वास मात्र ठेवू नये.
9. In at one ear and out at the other. *Quintition*.
या कानाने ऐकून त्या कानाने सोडून द्यावे.

Earth :

1. So simple is the earth we tread,
So quick with love and life her frame,
Ten thousand years have dawned and fled,
And still her magic is the same.
—*S. A. Brooke*.
ज्या पृथ्वीवर आपण हिंडतो–फिरतो ती प्रेम आणि चैतन्य यांनी एवढी स्फुरलेली आहे की दहा हजार वर्षे आली-गेली पण तिची जादू आहे तशीच आहे.
2. This earth is my only heaven.
—*Bertrand Russell*.
ही पृथ्वी हाच माझा स्वर्ग !
3. Weary the cloud falleth out of the sky,
Dreary the leaf lieth low.
All things must come to the earth by and by
Out of which all things grow.
—*O. Meredith*
श्रांत झालेला मेघ आकाशातून खाली कोसळतो, वाळलेले पान खाली पडते; याप्रमाणे सान्या गोष्टी क्रमाक्रमाने पृथ्वीवर येऊन पडतात आणि तीतूनच सर्व वस्तूंचा पुन: जन्म होतो.
4. He findeth God, who findeth the earth He made.—*J. Buchan*.
ज्याला ईश्वराने निर्मिलेली धरा गवसली (समजली) त्याला ईश्वरही सापडला.
5. The poetry of earth is never dead. —*Keats*.
पृथ्वीवरील काव्यसुंदर गोष्टी कधीच नष्ट होत नाहीत.
6. Surely the earth, that is wise being very old, needs no help.
पृथ्वी फार वर्षांची असल्यामुळे इतकी शहाणी आहे की तिला आपल्या मदतीची गरज नाही.

Earthquake :

Diseased nature oftentimes breaks forth in strange eruptions. —*Shakespeare*.
पुष्कळवेळा व्याधिग्रस्त निसर्ग आपली व्यथा विचित्र स्फोटांच्याद्वारे व्यक्त करतो.

East :

The farther I journey towards the West, the more convinced

I am that the wise men came from the East. —*H. Davy.*

मी जसजसा पश्चिमेकडे दूरवर प्रवास करू लागतो तसतसे मला पटू लागते की खरे शहाणे (द्रष्टे) पूर्वेकडेच जन्माला आले.

Eating :

1. What is food to one man may be fierce poison to others. —*Lucretius.*

   एकाला जे अन्न ते दुसऱ्याला जालीम विष ठरणे शक्य आहे.

2. Few die of hunger; of eating a hundred thousand. —*Benjamin Franklin.*

   भुकेने मरणारे थोडे; (अति) आहाराने मरणारे लाखो.

3. Tell me what you eat and I will tell you what you are. —*Livy.*

   तुम्ही काय खाता ते मला सांगा म्हणजे तुम्ही कोण आहात ते मी सांगेन.

4. The way to a man's heart is through his stomach. —*Fanny Fern.*

   माणसाच्या हृदयाकडे जाण्याचा मार्ग उदरातून असतो.

5. The proof of the pudding is in the eating. —*H. Glapthorne.*

   पुडिंगाची चव कळण्यासाठी ते प्रत्यक्ष खाल्लेच पाहिजे. (प्रत्यक्ष अनुभवावाचून खरे काही कळत नाही.)

6. Who will eat the kernel of the nut must break the shell. —*J. Grange.*

   खोबरे पाहिजे असेल तर नारळ फोडलाच पाहिजे.

7. The table robs more than a thief. —*G. Herbert.*

   अन्नामुळे जितके नुकसान होते तितके चोरामुळेदेखील होत नाही.

8. Other men live to eat, while I eat to live. —*Socrates.*

   इतर लोक केवळ जेवण्यासाठी जगतात; मी मात्र जगण्यासाठी अन्न खातो.

9. Eat, drink, and play and think that this is bliss
   There's no heaven but this. —*A. H. Clough.*

   भरपूर खा, भरपूर प्या आणि मजा करा; सुख म्हणतात ते हेच; स्वर्ग काही याच्यापेक्षा निराळा नाही.

10. Breakfast makes good memory. —*Rabelais.*

    न्याहारी केली म्हणजे स्मृती तीव्र राहाते.

11. There is no love sincerer than the love of food. —*B. Shaw.*

    अन्नावरच्या प्रेमाइतके अस्सल असे दुसरे कोणतेच प्रेम दाखविता येणार नाही.

12. Many dishes make many diseases. —*T. Moffett.*

    अन्नाचे जेवढे जास्त प्रकार तेवढे रोगही जास्त.

13. We never repent of having eaten too little. —*T. Jefferson.*
फार कमी खाल्याबद्दल आपणाला कधीच पश्चाताप होत नाही.

14. He who eats too much knows not how to eat. —*Savarin.*
जो भरमसाट खातो त्याला कसे खावे ते कळत नाही.

15. To lengthen thy life, lessen thy meals. —*B. Franklin.*
दीर्घायुष्य हवे असेल तर कमी खा.

16. He that banquets every day never makes a good meal.
—*T. Fuller.*
जो दररोज मेजवानी झोडतो त्याला नीट जेवण जात नाही.

17. What is a man if his chief good and market of his time be but to sleep and feed? – A beast, no more.
Shakespeare
ज्याचे सारे आयुष्य आहारनिद्रेत जाते तो केवळ पशू !

18. The fool that eats till he is sick must fast till he is well.
—*W. Thornbury.*
जो आचरट प्राणी आजारी पडेपर्यंत खातो त्याला पुनः बरे होण्यासाठी उपवास करावा लागतो.

19. Surfeit hath killed many more men than famine. —*Theognis.*
दुष्काळाने खलास होत नसतील इतके लोक अति आहाराने मरण पावतात.

20. Eat when you are hungry, and drink when you are dry,
—*Bridge.*
भूक लागेल तेव्हाच खा; तहान लागेल तेव्हाच प्या.

21. He that drinks well and eats well should do his duty well.
—*T. Fuller.*
जो नीट खातो-पितो त्याने आपले कर्तव्यही चोख बजावावे.

22. Eat at pleasure, drink by measure. —*John Ray.*
मर्जीप्रमाणे खावे, मात्र बेताने प्यावे.

23. Young children and chickens would ever be eating.
—*T. Fuller.*
लहान पोरे आणि कोंबडीची पिले नेहमीच खादडताना दिसतात.

24. Fame is at best an unperforming cheat;
But 'tis substantial happiness to eat. —*A. Pope.*
कीर्ती ही एक फसवी पोकळ बाब आहे; खरे खुरे सुख आहे ते जिभेचे चोचले पुरविण्यात.

25, It is good to be merry at meat.
—*John ray.*
जेवताना आनंदी वृत्ती ठेवावी हे उत्तम.

Economy :

1. Economy is the poor man's mint. —*M. F. Tupper.*
काटकसर म्हणजे गरिबाची टांकसाळच

2. Without frugality none can be rich, and with it very few would be poor. —*S. Johnson.*
काटकमरीवाचून कोणीच श्रीमंत होऊ शकणार नाही; आणि जो काटकसर करतो तो कधीच गरीब होणार नाही.

3. Economy is the science of avoiding unnecessary expenditure. —*Seneca.*
निष्कारण खर्च टाळण्याची कला म्हणजेच काटकसरीचे शास्त्र.

Education :

1. The secret of education lies in respecting the pupil. —*Emerson.*
विद्यार्थ्याला मानाने वागविणे यातच शिक्षणाचे रहस्य साठविलेले आहे.

2. ' Tis education forms the common mind.
Just as the twig is bent tree's inclined. —*Pope.*
कोवळे रोपटे वाकडे असले की मोठे झाडही वाकडे होते त्याप्रमाणे शिक्षणाने मनाला वळण मिळत असते.

3. The roots of education are bitter, but the fruit is sweet. —*Aristotle*
शिक्षणाची मुळे कडू असली तरी त्याची फळे मधुर असतात.

4. Too much and too little education hinder the mind.—*Pascal.*
शिक्षणाचा अतिरेक अगर त्याचा अभाव या दोहोंमुळे मनोविकासात अडथळा येतो.

5. The foundation of every state is the education of its youth. —*Diogenes.*
प्रत्येक राष्ट्राचा पाया म्हणजे तरुण पिढीला दिलेले शिक्षण.

6. Public instruction should be the first object of government. —*Napoleon.*
जनतेला शिक्षण देणे हे प्रत्येक सरकारचे आद्य कर्तव्य आहे.

7. The only really educated men are self-educated. —*Jesse Lee Bennett.*
स्वतःच्या प्रयत्नाने जे शिक्षित झाले तेच खरे सुशिक्षित.

8. Education has for is object the formation of character. *H. Spencer.*
चारित्र्याचे संवर्धन करणे हेच शिक्षणाचे ध्येय.

9. That is what education means- to be able to do what you've never done before. —*G. H. Palmer.*
जे आपण पूर्वी करू शकत नव्हतो ते करण्याची ताकद अंगी येणे यालाच शिक्षण म्हणतात.

10. The chief wonder of education is that it does not ruin everybody concerned in it–teachers and taught. —*Henry Adams.*

शिक्षणाचा हा सर्वात मोठा चमत्कार की त्याच्याशी संबंध असलेल्या कोणा-चाच – शिक्षकाचा आणि विद्यार्थ्याचा– तोटा होत नाही.

11. It is only the ignorant who despise education.
फक्त अडाणी लोकच शिक्षणाचा तिट-कारा करतात.

12. Only the educated are free.
—*Epictetus.*
जे सुशिक्षित असतात तेच खरे स्वतंत्र वृत्तीचे.

13. Education is an ornament in prosperity and a refuge in adversity.
शिक्षण हे समृद्धीच्या काळी अलंकारा-सारखे शोभा देणारे असते तर संकटाच्या समयी दिलासा देणारे असते.

14. Nature has always been stronger than education.
—*Voltaire.*
शिक्षणापेक्षा निसर्ग हा नेहमीच प्रबल असतो.

15. All uneducated people are hypocrites. —*W. Hazlilt.*
सारे अशिक्षित लोक एक नंबरचे दांभिक असतात.

16. Education is that which remains after you have forgotten what you learnt at school and college. —*B. Shaw.*
शाळा-कॉलेजात केलेली पोपटपंची विसरून गेल्यानंतर जे मागे उरते त्याला शिक्षण म्हणावे.

17. Wisdom is ever a blessing; education is sometimes a curse. —*J. A. Shedd.*
शिक्षण हे कधी कधी शापवत् असते; शहाणपण मात्र खरे वरदान.

18. Education never ends. —*Livy.*
शिक्षण हे कधी संपतच नाही.

19. Education makes for self-respect. —*Seneca.*
शिक्षणामुळे स्वाभिमान जागृत होतो.

20. The truly educated are brave and silent. —*R. Brown.*
जे खरेखुरे शिक्षण घेतलेले असतात ते शूर असतात पण वाचाळ मात्र नसतात.

21. Observation, more than books, experience rather than persons, are the prime educators.
—*A. B. Alcott.*
पुस्तकापेक्षा प्रत्यक्ष निरीक्षण, आणि व्यक्तीपेक्षा प्रत्यक्ष अनुभव हेच खरे शिक्षक.

22. Educated men are as much superior to uneducated men as the living are to the dead.
—*Aristotle.*
मृत माणसापेक्षा जिवंत व्यक्ती जितकी सरस, तितकेच अशिक्षितापेक्षा सुशिक्षित सरस.

23. Wisdom is more lasting than education. —*J. A. Lowell.*

शहाणपण हे नुसत्या शिक्षणापेक्षा अधिक टिकाऊ असते.

24. What does education often do? It makes a straight-cut ditch of a free, meandering brook.
—H. D. Thoreau.
शिक्षण काय करते? तर स्वच्छंदपणे वेड्यावाकड्या वळणाने वाहणाऱ्या झऱ्याचे ते सरळ वाहणाऱ्या कालव्यात रूपान्तर करते.

25. The common school is the greatest discovery ever made by man. *—H. Mann.*
मानवाने लाविलेला सर्वात मोठा शोध म्हणजे खास जनतेसाठी उभी केलेली शाळा.

26. The better part of every man's education is that which he gives himself. *—J. R. Lowell.*
माणूस स्वतःला जे काही शिकवितो तेच खरे शिक्षण.

Eggs :

1. It is the part of wise man not to venture all his eggs in one basket. *—Cervantes.*
शहाणी माणसे एकाच टोपलीत सारी अंडी ठेवीत नाहीत (शहाणी माणसे एकाच धंद्यात सारे भांडवल गुंतवीत नाहीत.)

2. All the goodness of a good egg cannot make up for the badness of a bad one.
—Emerson.
चांगल्या अंड्याचा चांगुलपणा हा वाईट अंड्याचा वाईटपणा भरून काढू शकत नाही.

3. There be many that will have both the egg and the hen.
—John florio.
असे अनेक लोक आढळतील की, ज्यांना अंडे पाहिजे आणि कोंबडीही पाहिजे.

4. It is very hard to shave an egg.
—George Herbert.
अंड्याची हजामत करणे महा कठीण!

5. A black hen lays a white egg.
—John Ray
काळी कोंबडी (नेमके) पांढरे अंडे घालते.

6. Omelettes are not made without breaking eggs. *—Robespierre.*
अंडी फोडल्याशिवाय अंड्याचा पोळा बनविता येत नाही.

7. Can you unscramble eggs?
—J. morgan.
फोडलेले अंडे तुम्ही पुन्हा पूर्ववत् ठाकठीक करू शकाल काय?

Egotism :

1. Every man is of importance to himself. *—Samuel Johnson.*
प्रत्येकालाच स्वतःचे महत्त्व वाटते.

2. He that is giddy thinks the world turns round.
—Shakespeare.
भोवळ आलेल्या इसमाला सारे जगच गरगर फिरत असल्याचा भास होतो.

3. Who venerate themselves, the world despise. —*Young.*
जे स्वतःचे भजन-पूजन करतात ते जगाला तुच्छ मानतात.

Elephant :

The elephant is never won with anger. —*John wilmot.*
चिडून हत्तीला कधी जिंकता येत नाही.

Eloquence :

1. Eloquence is the child of knowledge.—*Benjamin Disraeli.*
ज्ञानातून वक्तृत्व उगम पावते.
2. Often there is eloquence in a silent look. —*Ovid.*
पुष्कळ वेळा अबोल नजरही बोलकी असते.
3. The finest eloquence is that which gets things done. —*David Lloyd George.*
जे कार्य साधते ते उत्कृष्ट वक्तृत्व.
4. It is with eloquence as with a flame; it requires fuel to feed it.
वक्तृत्व हे ज्वालेसारखे असते; त्याला जळणाची गरज असते.
5. True eloquence scorns eloquence, —*Pascal.*
खऱ्या वक्तृत्वाला बडबडीचा तिटकारा असतो.
6. Everyone is eloquent in behalf of his own cause. —*Ovid.*
स्वतःची बाजू मांडताना प्रत्येकालाच वक्तृत्व जमते.
7. Can there be a more horrible object in existence than an eloquent man not speaking the truth ? —*Carlyle.*
वक्तृत्वाची देणगी असलेल्या परंतु खोटे बोलणाऱ्या इसमाइतकी भयानक वस्तू जगात दाखविता येईल काय ?

End :

1. All is well that ends well. —*Heywood.*
ज्याचा शेवट गोड ते सारे गोड.
2. All things move on to their end. —*Rabelais.*
साऱ्या गोष्टींचा (एका विशिष्ट नियमानुसार) शेवट होत असतो.
3. Let the end try the man. —*Shakespeare.*
शेवटावरून (मृत्यूनंतर) माणसाची परीक्षा केली जावी.
4. It is the end that crowns us, not the fight.—*Robert Herrick.*
गौरव होतो तो लढ्यामुळे नव्हे तर त्याच्या (यशस्वी) शेवटामुळे.
5. Who keeps one end in view makes all things serve. —*R. Browning.*
जो अंतिम ध्येय निश्चित करून ठेवतो त्याला सर्व गोष्टींचा कसा उपयोग करून घ्यावा ते कळते.

6. The end sanctifies the mens. —*Sir. J. Wilmot.*
ज्या साधनांनी यश लाभते त्यांना पावित्र्याची झाक येते.
7. Ill comes from ill,
And as a thing begins, so ends it still. —*W. Morris.*
वाइटातून वाईटच निपजते, तसेच जसा प्रारंभ तसाच शेवट.

Endurance :

1. Patient endurance is godlike. —*Longfellow.*
धिम्मेपणाने दुःखे सहन करणे हा एक दैवी गुण आहे.
2. Nothing befalls any man which he is not fitted to endure. —*J. R. Lowell.*
असह्य असे कोणतेही दुःख मानवावर झडप घालू शकत नाही.
3. He that shall endure unto the end, the same shall be saved. —*New Testament.*
जो शेवटपर्यंत दुःख सहन करील त्याचीच फत्ते !
4. He that endures is not overcome. —*George Herbert.*
जो सहनशीलपणाने वागतो त्याचा कधी पराभव होत नाही.
5. Every lot is to be overcome by endurance.—*W. G. Benham.*
जे नशिबी येईल ते सारे सहनशीलता दाखवून उरकले पाहिजे.
6. What cannot be repaired i not to be regretted. —*S. Johnson*
ज्याला इलाज नाही त्याबद्दल विषा मानण्याचे कारण नाही.
7. What can't be cured were bes endured. —*Seneca*
जी व्याधी बरी करता येत नाही त मुकाटयाने सहन करावी हेच उत्तम.
8. What is past help is beyon prevention. —*Massinger*
ज्याला इलाज नाही त्याचा प्रतिकारह करता येत नाही.

Enemy ;

1. Even from a foe a man may wisdom learn. —*Aristophanes*
शत्रूपासून देखील माणसाला अक्कल शिकता येईल.
2. An enemy may chance to give good counsel. —*Thomas fuller.*
शत्रूही कदाचित चांगला सल्ला देउ शकेल.
3. Who shows mercy to an enemy denies it to himself. —*Francis Bacor*
जो शत्रूला दयेने वागवील त्याल कोणीही दया दाखविणार नाही.
4. Every wise man dreadeth hi enemy. —*Colley Cibbe*
प्रत्येक शहाण्या माणसाला शत्रूची दहश वाटते.

5. Rejoice not over thy greatest enemy being dead.
   —*Apocryphy Ecclesiasticus, Viii.*
   तुमचा बलाढ्य शत्रू मरण पावला म्हणून आनंदाने नाचू नका.
6. Love your enemies, for they tell you your faults.
   —*Benjamin Franklin.*
   शत्रूवर प्रेम करा, कारण तेच आपले दोष सांगतात.
7. No man is without enemies.
   —*Unknown.*
   अजातशत्रू असा एकही मनुष्य दाखविता येणार नाही.
8. It is evil to trust the enemy.
   —*Ovid.*
   शत्रूवर विश्वास ठेवणे फार अनिष्ट.
9. A man's greatness can be measured by his enemy.
   —*Donn Piatt.*
   माणसाचा मोठेपणा त्याच्या शत्रूवरून अजमाविता येतो.
10. The truly civilized man has no enemies. —*C. F. Dole.*
    जो खराखुरा सुसंस्कृत असतो त्याला वैरी नसतात.
11. The man who has no enemies has no following.
    —*Donn Piatt.*
    ज्याला शत्रू नसतात त्याला अनुयायी-देखील नसतात.
12. What is man's chief enemy? Each man is his own.
    —*Anacharsis.*
    प्रत्येक माणसाचा सर्वात मोठा शत्रू कोण ? तर तो स्वतःच.
13. Formidable is that enemy that lies hid in a man's own breast.
    —*Publilius Syrus*
    जो स्वतःच्या अंतःकरणात लपून बसतो तो सर्वात बलाढ्य शत्रू.
14. His must be a very wretched fortune who has no enemy.
    ज्याला शत्रूच नाही तो मोठा दुर्दैवी समजला पाहिजे.
15. Every man is his own greatest enemy.
    आत्मैव आत्मनः रिपुः
16. I wish my deadly foe no worse than want of friends.
    —*N. Breton.*
    माझ्या कट्टचा वैऱ्याला मी काय इच्छीन तर त्याला मित्रच असू नये.
17. Of enemies the fewer the better.
    —*Cervantes.*
    शत्रू जितके कमी तितके बरे.
18. Secret paths hold secret foes.
    —*Cicero.*
    गुप्त मार्गावर गुप्त शत्रू टपून बसलेले असतात.
19. A man hath many enemies when his back is to the wall.
    —*John Clarke.*

जेव्हा माणसाची निकराची परिस्थिती येते तेव्हा त्याला फार शत्रू निर्माण होतात.

20. He wants worth who dares not praise a foe. —*Dryden.*
जो शत्रूची स्तुती करावयाला धजत नाही तो नालायक समजावा.

21. One enemy is often too much. —*G. Herbert.*
कधीकधी एक शत्रूदेखील फार भारी असतो.

22. A man's foes shall be they of his own household. —*New Testament.*
माणसाचे वैरी त्याला त्याच्या कुटुम्बातच आढळतील.

23. Little enemies and little wounds are not to be despised. —*Ovid.*
किरकोळ शत्रू आणि किरकोळ जखमा यांची उपेक्षा करून चालणार नाही.

24. There is no little enemy. —*Seneca.*
उपेक्षणीय असा शत्रूच नसतो.

25. No tears are shed when an enemy dies. —*P. Syrus.*
शत्रू मरण पावला तर कोणी गळा काढीत नाही.

26. Take heed of enemies reconciled, and of meat twice boiled. —*John Ray.*
दोनदा उकळलेले मांस आणि समेट झालेले शत्रू यांच्याबद्दल खबरदार रहा.

27. Do not undervalue an enemy by whom you have been worsted. —*J. Seldom.*
ज्या शत्रूने तुमचा पाडाव केलेला आहे त्याला कमी लेखू नका.

28. Heat not a furnace for your foe so hot that it do singe yourself. —*Shakespcare*
जिच्यामुळे तुम्हीही होरपळाल एवढी शत्रूसाठी तुम्ही कढई तापवू नये.

29. The body of a dead enemy always smells sweet. —*A. Vitellius*
मृत वैऱ्याच्या देहातून नेहमीच सुगंध दरवळतो. (शत्रू मरण पावला की आनंद वाटतो.)

30. Can fortune give greater advantage than discord among your enemies ? —*Tacitus.*
तुमच्या शत्रूत वैरभाव निर्माण होणे याच्याइतकी सुदैवाची गोष्ट कोणती ?

31. A man cannot be too careful in the choice of his enemies. —*O. Wilde.*
शत्रूची निवड करताना जेवढी खबरदारी घ्यावी तेवढी कमीच.

32. Every man is his own executioner. —*Sir T. Brown.*
प्रत्येकजण आपल्या हातानेच स्वतःच्या मानेला फास लावीत असतो.

Enthusiasm :

1. It is unfortunate, considering that enthusiasm moves the world, that so few enthusiasts can be trusted to speak the truth. —*A. J. Balfour.*
   उत्साहामुळे जगाला चालना मिळते हे लक्षात घेता फार थोडे उत्साहशील लोक खरे बोलतात ही मोठी दुर्दैवाची बाब आहे.
2. The prudent man may direct a state; but it is the enthusiasist who regenerates it, or ruins. —*Bulwer–Lytton.*
   समंजस लोक देशाला मार्गदर्शन करू शकतात; पण जे उत्साहशील असतात तेच देशाला नवजीवन तरी देऊ शकतात अगर त्याचा पूर्ण नाश करू शकतात.
3. Every production of genius must be the production of enthusiasm. —*Issac D'israeli.*
   प्रत्येक प्रतिभासंपन्न कलाकृती ही उत्साही मनोवृत्तीतून निर्माण झालेली असते.
4. Nothing great was ever achieved without enthusiasm. —*Emerson.*
   उत्साहावाचून कोणताही पराक्रम गाजविता आलेला नाही.
5. Every great moment in the annals of the world is the triumph of some enthusiasm. —*Emerson.*
   जगाच्या इतिहासातील प्रत्येक मोठा क्षण हा उत्साहाचा परिपाक म्हटला पाहिजे.
6. Two dry sticks will burn a green one.—*Benjamin Franklin.*
   दोन वाळक्या काटक्या एका हिरव्यागार काटकीला जाळू शकतात.
7. Enthusiasm without imagination tends to make a man a crank. —*B. C. Leeming.*
   कल्पनाशक्तीच्या अभावी केवळ उत्साहातिरेकामुळे माणूस चक्रम बनतो.

Envy :

1. Envy has no holidays. —*Francis Bacon.*
   मत्सराला कधी विश्रांती (सुट्टी) नसते.
2. Envy's a coal comes hissing hot from hell. —*P. J. Bailey.*
   मत्सर हा नरकातून फुसफुसत येणारा एक निखारा आहे.
3. Envy never dies. —*John Bourchier.*
   मत्सराला मरण माहीत नासते.
4. The envious man shall never want woe. —*William Camden.*
   मत्सरी इसम सदैव दुःखीच असणार.
5. A man shall never be enriched by envy. —*Draxe.*
   मत्सराने कोणी श्रीमंत होत नसतो.
6. Envy and wrath shorten the life. —*Apocrypha Ecclesiasticus.*
   मत्सर आणि क्रोध यांनी आयुष्य कमी होते.

7. Things we haven't got we disparage —*Elbert Hubbard.*
ज्या गोष्टी आपणाजवळ नसनात त्यांना कमी लेखण्याकडे आपली प्रवृत्ती असते.
8. Men always hate most what they envy most.—*H. L. Menken.*
ज्या गोष्टीचा मनातून हेवा वाटतो तिचाच माणूस जास्त तिटकारा करतो.
9. Envy slays itself by its own arrows. —*Ovid.*
मत्सर हा स्वतःच्या हातानेच स्वतःला मारून घेतो.
10. An envious heart procures mickle smart. —*Seneca.*
मत्सरी माणसाला फार यातना भोगाव्या लागतात.
11. I would rather that my enemies envy me than that I should envy my enemies. —*Plautus.*
मी माझ्या शत्रूचा हेवा करण्यापेक्षा, त्यांनी माझा हेवा केलेला मला चालेल.
12. It's better to be envied than pitied. —*Herodotus.*
कोणी आपणाला दया दाखविण्यापेक्षा आपला कोणी मत्सर केला तरी ठीक.
13. Envy not greatness; for thou mak'st thereby thyself the worse. —*G. Herbert.*
मोठ्या लोकांचा मत्सर करू नका; कारण त्यामुळे तुमचा क्षुद्रपणा प्रगट होतो.
14. Nothing can allay the rage of biting envy. —*Claudian.*
तीव्र मत्सरी इसमाचा राग कोणत्याही गोष्टीने शमत नाही.
15. Envy and fear are the only passions to which no pleasure is attached. —*C. Collins.*
मत्सर आणि भीती या एवढ्याच अशा भावना आहेत की ज्यांच्यापासून कधी आनंद लाभत नाही.
16. Envy, which is proud weakness, and deserveth to be despised. —*F. Bacon.*
मत्सर हा दुर्बळ व्यक्तीच्या गर्वातून उद्‌वतो; तेव्हा त्याचा तिटकाराच केला पाहिजे.
17. Envy, like fire, soars upward. —*Livy.*
मत्सर हा अग्नीप्रमाणेच अखंड वर उसळत राहतो.

Epigram :

1. The epigram has been compared to a scorpion, because as the sting of the scorpion lieth in the tail, the force of the epigram is in the conclusion. —*Lilius Gyraldus.*
चुटक्याची तुलना नेहमी विंचवाबरोबर केली जाते, कारण विंचवाची नांगी जशी फटका मारते त्याप्रमाणे चुटक्याच्या शेवटात सारा दंश.
2. A thought must tell at once, or not at all. —*William Hazlitt.*

जे काही सांगावयाचे ते एकदम सांगितले तर ठीक, नाहीतर न सांगितलेले बरे.

3. No epigram contains the whole truth. —*C. W. Thompson.*
कोणताही चुटका पूर्णसत्य सांगत नाही.

4. Somewhere in the world there is an epigram for every dilemma. —*H. W. Loon.*
प्रत्येक पेचप्रसंगासाठी जगात कोठे ना कोठेतरी सुभाषित आहेच.

Equality :

1. Men are made by nature unequal. It is vain, therefore, to treat them as if they were equal. —*J. A. Froude*.
निसर्गानेच माणसात विषमता निर्माण केलेली आहे, तेव्हा सर्व माणसे सारखी आहेत असे समजून वागणे आचरटपणाचे आहे.

2. That all men are equal is a proposition to which no sane individual has ever given his assent. —*Aldous Huxley.*
सर्व माणसे समसमान आहेत या विधानाला कोणत्याही समंजस व्यक्तीने दुजोरा दिलेला नाही.

3. We are all born equal, and are distinguished alone by virtue. —*Unknown.*
जन्मतः आपण सर्वजण समसमान असतो; नंतर सद्‌गुणामुळे जो फरक होईल तेवढाच.

4. When people have to obey other people's orders, equality is out of the question. —*W. S. Gilbert.*
जेव्हा माणसाला दुसऱ्याच्या आज्ञा पाळाव्या लागतात, तेव्हा समतेचा प्रश्नच उद्‌भवत नाही.

5. We hold this truth to be self-evident, that all men are created equal. —*Thomas Jefferson.*
सर्व माणसे जन्मतः समसमान असतात हे तत्त्व आम्ही स्वयंसिद्ध समजतो.

6. All men are equal before the natural law. —*Ovid.*
निसर्गाच्या कोर्टात सारेजण समान दर्जाचे समजले जातात.

7. All men are equal under the turf. —*L. G. Bentick.*
थडग्यात सारेजण समान.

8. Equality breeds no war.—*Solon.*
समतेमुळे संघर्ष टळतो.

Error :

1. Sometimes we learn more from a man's errors than from his virtues —*Longfellow.*
माणसाच्या सद्‌गुणापेक्षा त्याने केलेल्या चुकावरूनच आपण कधीकधी जास्त शहाणपण शिकू शकतो.

2. Error is worse than ignorance. —*P. J. Bailey*
अज्ञानापेक्षाही प्रमाद जास्त वाईट.

3. Error has no end.

—Robert Browning.

चुकांना कधी अंत असा नसतोच.

4. Error is the discipline through which we advance.

—William Ellery.

चुका करणे ही एक प्रकारची शिस्तच आहे; कारण तिच्यामुळे आपली प्रगती होते.

5. Honest error is to be pitied, not ridiculed.

—Lord Chestrfield.

जी चूक प्रामाणिकपणे हातून घडली असेल तिची कुचेष्टा न करता तिचा सहानुभूतीने विचार केला पाहिजे.

6. Errors, like straws, upon the surface flow.
He who would search for pearls, must dive below.

—Dryden.

माणसाची व्यंगे ही गवताच्या काड्या-प्रमाणे जलपृष्ठावर तरंगताना दिसतात; पण ज्याना मोती (माणसाचे गुण) शोधावयाचे असतील त्यांना खोल समुद्रातच बुडी घ्यावी लागेल.

7. The best may err. *—Addison.*

थोरांच्या हातूनदेखील चुका होण्याची शक्यता असते.

8. It is the nature of every man to err, but only the fool perseveres in error. *—Cicero.*

प्रत्येकाच्या हातून चूक होण्याची शक्यता असते, परंतु मूर्ख माणूसच ती नेटाने वरचेवर करीत राहतो.

6. Truth is a good dog; but beware of barking too close to the heels of an error, lest you get your brains kicked out.

—S. T. Coleridge.

सत्य हे एक गुणी कुत्रे असते; पण चुकीच्या पायाशी फार जवळ जाऊन त्याने भुंकता कामा नये, नाहीतर डोचक्यावर लाथ बसावयाची !

10. Truth is immortal, error is mortal. *—Mary Baker Eddy.*

सत्य हे अमर आहे, तर चूक ही मर्त्य आहे.

11. He who errs guickly, is quick in correcting the error.

—F. Bacon.

जो वरचेवर चुका करतो, तो त्या तितक्याच तत्परतेने सुधारून टाकतो.

12. No man prospers so suddenly as by others' errors.

—F. Bacon.

दुसऱ्यांच्या चुकामुळे माणसाची जेवढी अनपेक्षित भरभराट होते तेवढी दुसऱ्या कशानेही होत नाही.

13. There is no anguish like an error of which we feel ashamed.

—Bulwer Lytton.

ज्या चुकीची आपणाला शरम वाटते तिच्यापासून होणारी यातना असह्य असते.

14. Who errs and mends
To God himself commends.

—Cervantes.

जो चुका केल्यानंतर त्या सुधारतो तो देवाचा लाडका होतो.

15. Yesterday's errors let yesterday cover. —*Susan Coolidge.*
कालच्या चुकावर कालच पडदा पडो.

16. No one who lives in error is free. —*Epictetus.*
जो नेहमी चुका करीत राहतो तो सदैव बंधनातच असतो.

17. Those oft are stratagems which error seem. —*Pope.*
ज्या आपणाला चुका वाटतात त्या वास्तविक धूर्तपणाच्या डावाचे प्रकार असतात.

18. Believe me, error also has its merit, —*Voltaire.*
मी निश्चितपणे सांगतो की चुक करणाऱ्या माणसाच्या अंगीदेखील चांगुलपणाचा अंश असतो.

19. Error is a hardy plant; it flourishes in every soil. —*Martin Tupper.*
चूक ही एक चिवट वनस्पती आहे; ती वाटेल त्या भूमीत फोफावते.

20. The progress of rivers to the sea is not so rapid as that of man to error. —*Voltaire.*
नद्यादेखील समुद्राकडे इतक्या वेगाने जात नसतील इतक्या वेगाने मानव हा चुकीच्या मार्गाकडे वाहात जातो.

21. The wisest of the wise may err. —*Aeschytus.*
अगदी बृहस्पतीच्या हातूनदेखील चूक होऊ शकते.

22. It is human to err; it is devilish to be wilfully in error. —*St. Augustine.*
चुकणे हे मानवाचे लक्षण आहे; पण हट्टाने चुका करीत राहणे हे सैतानाचे लक्षण.

23. Men are men; they needs must err. —*Euripides.*
माणूस म्हटला की त्याच्या हातून चूक ही व्हावयाचीच.

24. While man's desires and aspirations stir,
He cannot choose but err. —*Geothe.*
माणसाच्या इच्छा आणि आकांक्षा जागृत झाल्या की त्याच्या हातून चुका होणारच.

25. An error is the more dangerous in proportion to the degree of truth which it contains. —*Amiel.*
चुकीत जितक्या प्रमाणात सत्यांश असेल तितक्या प्रमाणात ती घातकी ठरते.

26. It is much easier to recognise error than to find truth; error is superficial and may be corrected; truth lies hidden in the depths. —*Goethe.*
सत्य शोधून काढण्यापेक्षा चुका ओळखणे जास्त सोपे. चुका वरवर असतात: त्या सहज दुरूस्त करता येतात, पण सत्य हे खोल गुहेत दडलेले असते.

27. An error cannot be believed sincerely enough to make it a truth. —*R. G. Ingersoll.*
चूक ही सत्य समजली जावी इतका तिच्यावर मनापासून विश्वास ठेवलाच जात नाही.
28. Error cannot be defended but by error.
चुकीची तरफदारी चुकीनेच फक्त केली जाऊ शकते.
29. It is one thing to show a man that he is in error, and another to put him in possession of truth. —*J. Locke.*
माणसाला त्याची चूक दाखवून देणे सोपे (निराळे) पण त्याच्या पदरात सत्य टाकणे सोपे नव्हे.
30. Love truth but pardon error. —*Voltaire.*
सत्याचा अभिमान धरा; पण चुकीला (चूक करणारांना) क्षमा करा.
31. Error is the force that welds men together; truth is communicated to men only by deeds of trurh. —*Leo Tolstoy.*
चुका करणारी माणसे एकत्र येऊ शकतात, पण सत्य कोणाला सांगावयाचे तर ते सत्कृत्य करूनच सांगावे लागते.
32. Nine times out of ten, in the arts as in life, there is actually no truth to be discovered; there is only error to be exposed. —*H. L. Mencken.*
कलेच्या प्रांतात काय अगर जीवनात काय बव्हंशी सत्यशोधन करण्यापेक्षा चुकाच दाखविण्याचा जास्त प्रसंग येतो.

Euphemism :

1, It is good to find modest words to express immodest things, —*Unknown.*
उद्धट गोष्टींचे वर्णन विनयशील भाषेत करावे हे बरे.
2. The ancient Athenians used to cover up the ugliness of things with kindly terms. Thus they called harlots ' companions ', taxes ' contributions ', and the prison ' a chamber.' —*Plutarch.*
प्राचीन अथीनियन लोक ओंगळ गोष्टींचा सोज्वळ भाषेत उल्लेख करीत असत. उदाहरणार्थ वारयोषितांना ते ' मैत्रिणी' म्हणत, करांना ' मदत ' अशी संज्ञा असे, आणि तुरुंगाला ते ' खोली ' असे नाव देत.

Evening :

Hath not thy heart within thee burned at evening's calm holy hour? —*S. G. Bulfinch.*
सायंकाळच्या शांत पवित्र वेळी तुझ्या अंतःकरणात कधी कालवाकालव झाली नाही ?

Event :

1. Coming events cast their shadows before. —*Campbell.*

आगामी घटनांची अगाऊ कल्पना येत असते.

2. Events of great consequence often spring from trifles. *—Livy.*

महत्त्वपूर्ण घटना पुष्कळदा किरकोळ गोष्टींतून उद्भवतात.

Evil :

1. Evil, once manfully fronted; ceases to be evil. *—Carlyle.*

दु:खाला जर धिटाईने तोंड दिले तर ते दु:ख म्हणून उरतच नाही.

2. None but the base in baseness do delight. *—Michael.*

जे नीच असतात तेच नीचपणात आनंद मानतात.

3. Evil is wrought by want of thought as well as want of heart. *—Thomas Hood.*

णि अंत:करण याच्या अभावा-मुळे माणसे दुष्कृत्ये करतात.

4. No one becomes at once completely vile. *—Juvenal.*

कोणतीही व्यक्ती एकाएकी अधम बनत नाही.

5. There is no evil in the world without a remedy. *—Jacopo Sannazaro.*

जगातील प्रत्येक अनिष्ट गोष्टीला इलाज हा आहेच.

6. Desperate evils generally make men calm. *—Seneca.*

दारुण दु:खे कोसळली की माणसे शांत बनतात.

7. One evil rises out of another. *—Terence.*

एका दुष्कृत्यातून दुसरे निपजते.

8. The authors of great evils know best how to remove them. *—Cato the younger.*

जे दुष्कृत्ये करतात त्यांना त्याचे निरा-करण कसे करावे ते चांगले कळते.

9. Welcome, evil, if thou comest alone. *—Cervantes.*

एकटा आलास तर, हे दु:खा, तुझे सुस्वागतम्.

10. All evils are equal when they are extreme. *—Corneille.*

वाईट गोष्टींचा अतिरेक झाला की त्या सर्व सारख्या वाटू लागतात.

11. No evil man is happy. *—Juvenal.*

दुष्कृत्ये करणारा कोणताही माणूस सुखी असत नाही.

12. Evil is fittest to consort with evil. *—Livy.*

वाइटाला वाईटाचीच संगत ठीक.

13. Evil on itself shall back recoil *—Milton.*

वाईट माणसाची दुष्कृत्ये त्याच्यावरच उलटतात.

14. Evil often triumphs, but never conquers. *—J. Roux.*

वाईट गोष्टी थोडा वेळ सरशी करू शकतील, परंतु त्या कधीच मात करू शकत नाहीत.

15. He who is bent on doing evil can never want occasion.

—*P. Syrus.*

ज्याला वाईट करायचे आहे त्याला कोणतेही निमित्त पुरते.

Evolution :

1. The evolutionists seem to know everything about the missing link except the fact that it is missing.

—*G. K. Chesterton.*

उत्क्रांतिवाद्यांना मानव आणि त्याचे पूर्वज माकड यांच्यामधील जोडणाऱ्या सांध्याबद्दल संपूर्ण माहिती असते; फक्त तो दुवा अजून हाती लागत नाही हे मात्र खरे.

2. Evolution is not a cause but a law. —*John Morley.*

उत्क्रान्ती ही एक कारण नसून तो एक सिद्धांत आहे.

Example :

1. Example is the school of mankind, and they will learn at no another.

—*Edmund Burke.*

प्रत्यक्ष उदाहरण हीच जगाची शाळा; दुसऱ्या कोणत्याही शाळेत माणसाला शिकता येणार नाही.

2. How soon are those streets made clean, where every one sweeps against his own door!

—*Thomas Fuller.*

जेव्हा प्रत्येकजण आपल्या दारासमोरचा रस्ता झाडू लागतो, तेव्हा रस्ते किती लवकर स्वच्छ होतात !

3. Example is the greatest of all the seducers.

—*Collin D'Harleville.*

प्रत्यक्ष उदाहरणाइतकी मोह पाडणारी दुसरी गोष्ट नाही.

4. Everything passes and vanishes;

Every thing leaves its trace.

And often you see in a footstep

What you could not see in a face. —*William Allingham.*

जगातील प्रत्येक गोष्ट जाते आणि अंतर्धान पावते आणि मागे तिची खूण उरते; आणि पुष्कळदा जे चेहेऱ्यावरून कळत नाही ते पावलावरून ओळखता येते.

5. One example is more valuable than twenty precepts written in books. —*Roger Ascham*

पुस्तकातील पाचपंचवीस बोधवचनांपेक्षा एक उदाहरण पुरे !

6. Examples work more forcibly on the mind than precepts.

—*Fielding.*

बोधवचनांपेक्षा प्रत्यक्ष उदाहरणांचाच मनावर जास्त तीव्रतेने परिणाम होतो.

7. None preaches better than the ant, and she says nothing.

—*Franklin.*

मुंगीसारखा उपदेशक जगात दुसरा कोणी नाही, आणि ती तर चकार शब्द काढीत नाही.

8. Why does one man's yawning make another yawn? —*R. Burton*

एकाला जांभई आली की दुसऱ्याला कां आपोआप जांभई येते ?

9. Example is a lesson that all men can read. —*G. West.*

प्रत्यक्ष उदाहरण हा सर्वजण वाचू शकतील असा धडा आहे.

10, Very salutary is the influence of example. —*S. Johnson.*

प्रत्यक्ष वर्तनाचा परिणाम फार चांगला होतो.

Excuse :

1. How easy a thing it is to find a staff if a man be minded to beat a dog. —*Thomas Becon.*

जर माणसाने कुत्र्याला बडवून काढावयाचे ठरविले तर त्याला काठी कशी चटकन सापडते !

2. He who excuses himself accuses himself. —*Gabriel.*

जो सबबी सांगतो तो स्वतः आरोपी. बनतो.

3. An excuse is a lie guarded. —*A. Pope.*

सबब म्हणजे काळजीपूर्वक जतन केलेला खोटेपणा.

Exercise :

1. The wise for cure on exercise depend. —*Dryden.*

शहाणे लोक रोग बरा व्हावा म्हणून व्यायाम करतात.

2. Health is the vital principle of bliss,
And exercise of health. —*Thomson.*

आरोग्य हे सुखाचे मूल तत्त्व होय आणि व्यायाम हे आरोग्याचे.

Exile :

1. Exile is terrible to those who have, as it were, a circumscribed habitation, but not to those who look upon the whole globe as one city. —*Cicero.*

ज्यांना मर्यादित जागेत वावरावयाची सवय असते त्यांना देशत्याग (हद्दपारी) भयानक वाटते, पण जे सर्व दुनियेला आपले गाव समजतात त्यांना त्याचे काही वाटत नाही.

Expectation :

1. Everything comes if a man will only wait. —*Disraeli.*

जर माणूस (धिम्मेपणाने) थांबू शकला तर त्याला सारे काहीं लाभू शकते.

2. Blessed are those that naught expect, for they shall not be disappointed. —*Walcot.*

जे कसलीच अपेक्षा करीत नाहीत ते खरे भाग्यवान कारण त्यांच्यावर निराश होण्याची पाळीच येत नाही.

Expert :

1. An expert is one who knows more and more about less and less. —*N. M. Butler.*
ज्याला अगदी थोड्या गोष्टींबद्दल अगदी खूपच ज्ञान असते त्याला ' तज्ञ ' म्हणतात.

2. The shoemaker makes a good shoe, because he makes nothing else. —*Emerson.*
चांभार चांगले बूट शिवतो याचे कारण तो दुसरा काहीच उपद्व्याप करीत नाही.

Experience :

1. All experience is an arch to build upon. —*Henry Adams.*
अनुभव म्हणजे जी इमारत उभारावयाची तिची कमान.

2. Experience is the mother of knowledge. —*Nicholas Breton.*
अनुभवातून ज्ञानाचा जन्म होतो.

3. Experience is the teacher of fools. —*Livy.*
प्रत्यक्ष अनुभवावाचून मूर्खांना शिकता येत नाही.

4. Experience is good if not bought too dear.
—*Thomas Fuller.*
जर जबर किंमत पडली नाही, तर अनुभव वाईट नाही.

5. Experience teacheth fool, and he is a great one that will not learn by it.—*Thomas Fuller.*
अनुभवाने मूर्ख शहाणे होतात, आणि जो असा शिकणार नाही तो शतमूर्ख !

6. No man's knowledge here can go beyond his experience.
—*John Locke.*
प्रत्येकाचे ज्ञान त्याच्या अनुभवाच्या कक्षेत सामावलेले असते.

7. Man knows nothing but what he learns from his own expeience. —*Wieland.*
स्वतःच्या अनुभवावरून मनुष्य जे काही शिकेल तेवढेच त्याचे ज्ञान.

8. One thorn of experience is worth a whole wilderness of warning. —*J. R. Lowell.*
इशारांच्या सर्व अरण्यापेक्षा अनुभवाचा एक काटा पुरे. (खंडीभर इशारे देण्यापेक्षा अनुभवाचा एक चिमटा पुरे.)

9. Who heed not experience, trust him not.
—*John Boyle O'Reilly.*
जो अनुभव मानणार नाही, त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका.

10. Experience is of no ethical value. It is merely the name men give to their mistakes.
—*Oscar Wilde.*
अनुभवाला नैतिक असे मूल्य नाही. आपण केलेल्या चुकांना 'अनुभव' हे नाव केवळ दिलेले असते एवढेच.

11. Experience is the best of schoolmasters, only the schoolfees are heavy. —*Carlyle.*
अनुभव हा सर्वोत्तम शिक्षक—त्याची फी मात्र जबर असते.

12. He who suffers, remembers.
—Cicero.
जो दुःखे भोगतो तो (ती) विसरत नाही.
13. A shipwrecked man fears every sea. *—Ovid.*
फुटलेल्या जहाजाचा अनुभव घेतलेला इसम प्रत्येक समुद्राला भेदरतो.
14. What, would'st thou have a serpant sting thee twice ?
—Shakespare.
काय म्हणता ? सर्पाने दोनदा दंश केलेला तुम्हांला चालेल ?
15. A burnt child dreadeth the fire.
—John Lyly.
हात पोळलेले मूल अग्नीला फार भिते.
16. Happy is he who gains wisdom from another's mishap.
—Publilius Syrus.
जो दुसऱ्याच्या चुकावरून शहाणपण शिकतो तो सुखी (शहाणा) माणूस.
17. Men are wise in proportion not to their experience, but to their capacity for experience.
—B. Shaw.
माणूस शहाणा होतो अनुभवाच्या जोरावर नव्हे, तर किती प्रमाणात तो अनुभव ग्रहण करू शकतो यावर त्याचे शहाणपण अवलंबून असते.
18. Is there any one so wise as to learn by the experience of others ? *—Voltaire.*
दुसऱ्याच्या अनुभवातून बोध घेण्याइतका शहाणा कोणी पाहिला आहे ?
19. Experience is the name men give to their follies or their sorrows. *—Alfred de Musser.*
स्वतःची दुःखे अथवा चुका यांना मनुष्य 'अनुभव' हे नाव देतो.
20. I have but one lamp by which my feet are guided and that is the lamp of experience.
—Patric Henry.
एकच दिवा मला मार्गदर्शक ठरलेला आहे, आणि तो म्हणजे (प्रत्यक्ष) अनुभवाचा.

Eyes :

1. The eye is not satisfied with seeing. *—Old Testament.*
नुसते पाहून डोळयाचे समाधान होत नाही.
2. The eye that sees all things else, sees not itself.
—Thomas Fuller.
जो नेत्र सर्व जगाला पाहू शकतो, तो स्वतःला मात्र पाहू शकत नाही.
3. The eyes have one language everywhere. *—George Herbert.*
सर्वत्र नेत्रांची भाषा एकच.
4. If eyes don't see, heart doesn't break. *—Cervantes.*
जर डोळयांना काही दिसले नाही तर हृदयाचे तुकडे होत नाहीत.
5. All looks yellow to the jaundic'd eye. *—Pope.*
कावीळ झालेल्या इसमाला सारेच पिवळे दिसते.

6. The eyes do not go wrong if the mind rules the eyes,
—Publilius Syrus.
नेत्रांवर जर मनाचा पहारा असला तर ते वाईट मार्ग आचरणार नाहीत.

7. For where is any author in the world teaches such beauty as a woman's eye ? *—Shakespare.*
स्त्रीच्या नेत्राइतका सौन्दर्याची शिकवण देणारा जगात दुसरा कोणता ग्रंथकार आहे ?

8. The greatest curse that man can labour under is the strong witchcraft of a woman's eyes.
—John Fletceer.
स्त्रीच्या नेत्राच्या जादूटोण्यात अडकणे हा सर्वांत मोठा शाप.

9. The light that lies In woman's eyes, has been my heart's undoing. *—Thomas Moore.*
स्त्रीच्या नेत्रात जे तेज चमकते त्याने माझ्या हृदयाचा चक्काचूर केला.

10. A lover's eyes will gaze an eagle blind. *—Shakespare.*
प्रेमिकाची नजर ही गरुडाला देखील आंधळी करून टाकील. (एवढी तीव्र असते.)

11. O, hell ! to choose love by another's eyes. *—Shakespeare.*
दुसऱ्याच्या नजरेतून आपण आपल्या प्रियजनाची निवड करावयाची हे केवढे दुर्भाग्य !

12. These lovely lamps, these windows of the soul.
—Du Bartas.
ते सुंदर नेत्र !— जणू आत्म्याची कवाडेच.

13. The heart's letter is read in the eyes. *—George Herbert.*
अंत:करणाचे गूढ नजरेत गवसते.

14. The ear is a less trustworthy witness than the eye.
—Herobotus.
डोळ्यापेक्षा कान हा कमी विश्वसनीय साक्षीदार.

15. The eyes believe themselves; the ears believe other people.
—German Proverb.
डोळ्यांचा स्वत:वर विश्वास असतो तर कान हे इतरांवर विश्वास ठेवतात.

F

Face :

1. There is no art to find the mind's construction in the face. —*Shakespeare.*
   चेहऱ्यावरून माणसाची मनोरचना ओळखण्याची कला अजून गवसलेली नाही.
2. Man is read in his face.
   —*Ben Jonsan.*
   माणसाच्या चेहऱ्यावरून त्याचा स्वभाव ओळखता येतो.
3. A fair face is half a portion.
   —*John Ray.*
   देखणा चेहरा म्हणजे अर्धाअधिक हुंडाच म्हणावयाचा,
4. The countenance is the portrait of the mind. —*Cicero.*
   चेहरा म्हणजे मनाची प्रतिमाच होय.
5. Alas, how hard it is not to betray a guilty conscience in the face ! —*Ovid.*
   पापी अंत.करणाचे प्रतिबिम्ब चेहऱ्यावर न उमटू देणे किती अवघड बाब !
6. When the disposition is friendly the face pleases. —*Ovid.*
   जेव्हा वृत्ती स्नेहशील असते तेव्हा चेहरा प्रसन्न दिसतो.
7. Your face betrays your years.
   —*Juvenal.*
   तुमच्या चेहऱ्यावरून तुमच्या वयाचे बिंग बाहेर फुटते.
4. A good face needs no painting.
   —*Thomas Heywood.*
   चांगल्या चेहऱ्याला रंगरंगोटीची गरज नसते.

Facts :

Facts do not cease to exist because they are ignored.
—*Aldous Huxley.*
सत्य घटनांकडे दुर्लक्ष केले म्हणजे त्यांचे आस्तित्त्व नष्ट होते असे नव्हे.

Failure :

Half the failures in life arise from pulling in one's horse as he is leaping.
—*J. C. And A. W. Hare.*
घोडा झेप घेत असतांना त्याचा लगाम खेचण्याचा प्रयत्न केल्यामुळे जीवनातील अर्धे अधिक अपयश निर्माण झाले आहे.

2. In the world who does not know how to swim goes to the bottom. —*George Herbert.*
   ज्याला पोहावे कसे ते माहीत नसते तो पाण्याच्या तळाशी जातो.
3. There's dignity in suffering,
   Nobility in pain;
   But failure is a salted wound
   That burns and burns again.
   —*Margery Howell.*

दुःखे सहन करण्यात एक तऱ्हेची प्रतिष्ठा आहे. माणूस उदात्तवृत्तीने वेदना सहन करू शकतो. पण अपयश हे मीठ टाकलेल्या जखमेसारखे सदैव चुरचुरत राहते.

4. He that fails in his endeavours after wealth and power, will not long retain either honesty or courage. —*Samuel Johnson.*
जो संपत्ती आणि अधिकार मिळविण्यात अपयशी होतो त्याचा प्रामाणिकपणा आणि त्याचे शौर्य फार दिवस टिकत नाही.

5. There is not a firercer hell than the failure in a great object. —*Keats.*
महान कार्यांत अपयश येणे याच्यासारखा भयानक नरक दुसरा नाही.

6. He who never fails will never grow rich. —*C. H. Spurgeon.*
ज्याला कधी अपयश येत नाही, तो कधी श्रीमंतही होणार नाही.

7. They fail, and they alone, who have not striven. —*T. Aldrich.*
जे कधी प्रयत्नच करीत नाहीत तेच अपयशी ठरतात.

8. In life let men learn not to know defeat. —*Atreus.*
जीवनात अपयश म्हणजे काय ते माणसाला कळता कामा नये.

9. There's no defeat, in truth, save from within,
Unless you are beaten there, you're bound to win.
—*A. Austin.*
जर अंतःकरणाने कच खाल्ली नाही तर अपयश असे नाहीच. ज्याचे अंतःकरण खचलेले नाही, तो विजयी होणारच.

10. A fool often fails because he thinks what is difficult is easy, and a wise man, because he thinks what is easy is difficult.
—*C. Collins.*
जे अवघड असते ते सोपे समजल्यामुळे मूर्खाला अपयश येते; आणि जे सोपे असते ते अवघड मानल्यामुळे शहाण्याला अपयश येते.

11. If thou art a man, admire those who attempt great things, even though they fail.
—*Seneca.*
जर तुमच्या अंगी पुरुषार्थ असेल तर ज्यांनी महान कृत्ये करण्याचा प्रयत्न केला पण त्यात अपयशी ठरले त्यांचे कौतुक करा.

12. Who shines in the second rank is eclipsed in the first.
—*Voltaire.*
जो दुसऱ्या रांकेत चमकतो, तो पहिल्या रांकेत निष्प्रभ ठरतो.

Faith :

1. For what is faith unless it is to believe what you do not see ?
—*St. Augustine.*

जे आपल्या नजरेला दिसत नाही त्यावर विश्वास ठेवणे यालाच 'श्रद्धा' म्हणतात.

2. A perfect faith would lift us absolutely above fear.
—George Magdonald.
मनात जर गाढ निष्ठा असली तर तिच्यामुळे आपल्या मनात भीतीचा अंशदेखील उरणार नाही.

3. Faith is a higher faculty than reason. *—P. J. Bailey.*
बुद्धीपेक्षा श्रद्धा ही सरस अशी शक्ती आहे.

4. The way to see by faith is to shut the eye of reason.
—Benjamin Franklin.
श्रद्धाळू वृत्तीने पाहणे म्हणजे बुद्धीचा नेत्र मिटण्यासारखेच आहे.

5. It is always right that a man should be able to render a reason for the faith that is within him. *—Sydney Smith.*
आपण जी श्रद्धा ठेवतो तिला कारण दाखविणे हे नेहमीच चांगले.

6. Much knowledge of things divine escapes us though want of faith. *—Heraclitus.*
श्रद्धेच्या अभावामुळे आपण कितीतरी आध्यात्मिक ज्ञानाला मुकतो.

7. In the affairs of the world, men are saved not by faith, but by the want of it.
—B. Franklin.
व्यवहारात आपण बचावतो ते श्रद्धेमुळे नव्हे तर तिच्या अभावामुळे.

8. He that has lost faith, what has he left to live on ?
—P. Syrus.
ज्याची श्रद्धा गेली, त्याच्याजवळ उरलेच काय ?

9. We live by faith. *—Whittier.*
आपण श्रद्धेवर जगत असतो.

10. Surely investigation is better than unthinking faith.
—R. G. Ingersoll.
निर्बुद्ध श्रद्धेपेक्षा संशोधन हे केव्हाही श्रेष्ठच.

11. The saddest thing that can befall a soul is when it loses faith in God and woman.
—Alexander.
जेव्हा स्त्री आणि परमेश्वर यांच्यावरचा माणसाचा विश्वास जातो तेव्हा त्याच्या आत्म्यावर दारुण संकट कोसळले आहे असे समजावे.

Fall :

1. He that is down needs fear no fall, *—John Bunyan.*
जो जमिनीवर असतो त्याला आपटण्याचे भयच नसते.

2. We fall to rise.
—Robert Browing.
आपला उद्धार व्हावा म्हणून आपला अध:पात होतो.

3. He that falls to-day may be up again to-morrow. *—Cervantes.*
ज्याचे आज अध:पतन होते त्याची उद्या ऊर्जितावस्था येऊ शकेल.

4. Hasty climbers have sudden falls. —*John Ray*.
जे घाईघाईने वर चढू पाहतात ते अकस्मात खाली कोसळतात.
5. All things that rise will fall. —*Sallust*.
वर उंच जाणाऱ्या सर्व गोष्टी अखेर खाली पडतात (नीचैर्गच्छत्युपरिच दशा.)
6. He that is fallen cannot help him that is down—*G. Herbert*.
जो स्वतः खाली कोसळला आहे तो दुसऱ्या अधःपतित व्यक्तीला मदत करू शकत नाही.
7. Everything that shakes does not fall. —*Montaigne*.
जे काही गटगट हलते ते सारे काही खाली पडतेच असे नाही.
8. Who bravely dares, must sometimes risk a fall. —*Smollett*.
जो छातीठोकपणे धाडसाला हात घालतो त्याने कधीकधी पराजयाची तयारी ठेविलीच पाहिजे.
9. Press not a falling man too far. —*Shakespeare*.
कोसळणाऱ्या व्यक्तीला फार दूर ढकलू नका.

Fame :

1. Fame is the thirst of youth. —*Byron*.
कीर्ती ही तरुण मनाला लागणारी तहान आहे.
2. Fame is nothing but an empty name. —*Cearles Churchill*.
कीर्ती हा सारा पोकळ फुगा आहे.
3. What is fame ? an empt bubble. —*James Grainger*.
कीर्ती हे काय आहे ? केवळ एक पोकळ बुडबुडा.
4. Fame is a food that dead men eat.
I have no stomach for such meat. —*Austin Dobson*.
कीर्ती नामक अन्न मृतांना खावयाला लाभते; मला असल्या अन्नाची आस नाही.
5. Fame lulls the fever of the soul, and makes us feel that we have grasp'd an immortality. —*Joaquin Miller*.
कीर्ती ही आत्म्याचा आजार थोडा कमी करते आणि आपण जणू अमरत्वाला कवटाळीत आहोत असा आभास निर्माण करते.
6. Fame's but a hallow echo. —*Sir Walter Raleigh*.
कीर्ती हा एक पोकळ प्रतिध्वनी आहे,
7. Fame is the perfume of heroic deeds. —*Socrates*.
कीर्ती म्हणजे वीरकृत्यांचा सुगंध.
8. Fame, like water, bears up the lighter things,
And lets the heavy sink. —*Caldenor*.

पाण्यावर जसे हलके पदार्थ तरंगतात पण वजनदार वस्तू बुडतात, तसेच कीर्तीचेही आहे.

9. Fame is proof that the people are gullible. —*Emerson.*

लोक फार भोळसट असतात, याचा पुरावा म्हणजे कीर्ती !

10. Contempt of fame begets contempt of virtue.—*Ben Johnson.*

ज्याला कीर्तीचा तिरस्कार वाटतो त्याला सद्‌गुणाचीही घृणा वाटणार.

11. All is ephemeral, fame as well as the famous.

—*Marcus Aurelius.*

कीर्ती काय अगर कीर्तिमान काय सारे काही क्षणभंगुर आहे.

12. Passion for fame is the instinct of all great souls.

—*Edmund Burke.*

सर्व थोर लोकांना कीर्तीचा हव्यास दिसून येतो.

13. The love of fame is almost another name for the love of excellence —*William Hazlitt.*

कीर्तीची आवड म्हणजे उच्चत्त्वाची आवड.

14. Its a fine thing to have a finger pointed at one, and to hear people say, 'That's the man.'

—*Persius.*

कोणीतरी आपल्याकडे बोट दाखवीत 'हाच तो इसम बरे का !' म्हटले की मौज वाटते.

15. Fame always brings loneliness. Success is as ice-cold and lonely as the North Pole.

—*Vicki Baum.*

कीर्तीमुळे माणसाचे जीवन एकलकोंडे बनते. यश हे बर्फासारखे थंड आणि उत्तर ध्रुवासारखे एकलकोंडे असते.

16. Happy is the man who hath never known what it is taste of fame. —*Bulwer Lytton.*

ज्याने कीर्तीची चव चाखलेली नाही. तो फार सुदैवी !

17. Your fame is like a summer-flower which blooms and dies in one short hour.

—*Robert Pollok.*

उमलल्यानंतर लगेच एका तासाभराने कोमेजून जाणाऱ्या वासंतिक फुलाप्रमाणे कीर्ती असते.

18. We toil for fame,
We live on crusts,
We make a name,
Then we are busts.

—*L. H. Robbins.*

भाकरीचे तुकडे खात खात आपण कीर्ती मिळावी म्हणून धडपडतो; आणि नांव कमाविले की (मरणानंतर) आपले पुतळे उभारले जातात.

19. Life is too short for any distant aim;
And cold the dull reward of future fame.

–*Lady Mary Wortley Montague.*

फार दूरचे ध्येय नजरेसमोर ठेवून वागावे इतके आपले आयुष्य दीर्घ नसते; भविष्यकाळी लाभणाऱ्या कीर्ती नामक पारितोषिकात कसला आनंद ?

20. Time magnifies everything after death; after his burial, a man's fame increases as it passes from mouth to mouth.
—Propertius.
मृत्यूनंतर काल हा प्रत्येक गोष्टीला फुगवून दाखवितो. माणसाला एकदाच थडग्यात पुरले की त्याची कीर्ती दिवसें-दिवस जनमुखातून वाढत जाते.

21. The temple of fame stands upon the grave. *—W. Hazlitt.*
कीर्तीचे मंदिर हे थडग्यावर उभारलेले असते. (मृतांना कीर्ती लाभते.)

22. Fame is an undertaker that pays but little attention to the living. *—C. C. Colton.*
कीर्ती ही अंत्यविधीची व्यवस्था करणाऱ्या इसमासारखी आहे; हा इसम जिवंत लोकांकडे फारसे लक्ष पुरवीत नाही.

23. It is a wretched thing to lean on the fame of others.*—Juvenel.*
दुसऱ्यांच्या कीर्तीवर जगणे यासारखी भिकार गोष्ट दुसरी नाही.

24. All fame is dangerous; good bringeth envy. *—T. Fuller.*
कीर्ती ही अत्यंत घातक असते. आपणाला चांगुलपणा लाभला की जग मत्सराने जळू लागते.

25. True fame, like true love, is a rarity. *—Livy.*
खऱ्या प्रीतीप्रमाणे खरी कीर्तीही अत्यंत दुर्मिळ.

Familiarity :

1. Give a clown your finger and he'll take your whole hand.
—John Ray.
विदूषकाला तुम्ही तुमचे एक बोट दिलेत तर तो तुमचा सारा हात घेईल.

2. Be thou familiar, but by no means vulgar. *—Shakespare.*
लोकांशी खेळीमेळीने वागा, पण फाजील सलगी करू नका.

3. Familiarity breeds contempt.
—Publilius Syrus.
अतिपरिचयादवज्ञा।

4. Frequent use breeds contempt.
—Apuleisus.
कोणत्याही गोष्टीचा अती वापर केला की तिच्याबद्दल आदर वाटेनासा होतो.

5. Familiarity begets boldness.
—P. Syrus.
(फार) परिचय वाढला की माणसे जादा धिटाईने वागू लागतात.

Family :

1. Certainly wife and children are a kind of disciplining of humanity. *—Cervantes.*
संसार हा मानवाला शिस्त लावणारी एक गोष्ट आहे.

2. God gives us relalives; thank God, we can choose our friends. —*Addison Mizner.*
देव आपणाला नातेवाईक देतो; पण त्याच्याच कृपेने आपण आपल्या मित्राची मात्र निवड करू शकतो हे काय कमी झालं!
3. He that flies from his own family has far to travel. —*Petronious.*
जो आपल्या कुटुंबापासून दूर पळू पाहतो, त्याला फार लांबचा पल्ला गाठावा लागतो.
4. He who joins in sport with his own family will never be dull to strangers. —*Plautus.*
जो कुटुंबियांबरोबर खेळ खेळतो त्याची संगत परक्यांना कधी कंटाळवाणी वाटणार नाही.
5. He that loves not his wife and children, feeds a lioness at home, and broods a nest of sorrow. —*Jeremy Taylor.*
जो आपल्या कुटुंबावर प्रेम करत नाही जो घरात सिंहीण पोसतो आणि दुःखाचे जाळें तयार करतो.
6. Every large family has its angel and its demon. —*Sir Henry Wottou.*
प्रत्येक मोठ्या कुटुबांत एक संत आणि एक सैतान हा असतोच.
7. It is a piece of luck to have relations scarce.
कमी नातेवाईक असणे म्हणजे नशीबच म्हटले पाहिजे.
8. Happy will that home be in which the relations are formed from character. —*Emerson.*
ज्या कुटुंबातील मंडळींचे संबंध स्वभावावर आधारलेले असतात ते कुटुंब (खरे) सुखी असते.
9. All happy families resemble one another. —*Tolstoy.*
सर्व सुखी कुटुंबे समान वृत्तीची असतात.

Fanaticism :

1. There is no strong performance without a little fanaticism in the performance.
कोणत्याही कृतीत धर्मवेडेपणाचा अंश असल्याशिवाय तिच्यात जोम येत नाही.
2. Fanaticism consists in redoubling your effort when you have forgotten your aim. —*George Santayany.*
जेव्हा तुम्ही तुमचे ध्येय विसरल्यामुळे जादा उत्साह दाखविता तेव्हा त्याला 'धर्मवेड' म्हणतात.

Fancy :

1. We may take fancy for a companion, but must follow reason as our guide. —*S. Johnson.*
आपण कल्पनाशक्तीला मैत्रीण म्हणून बरोबर घ्यावी; पण बुद्धीलाच मार्गदर्शक म्हणून नेमले पाहिजे.

2. Fancy surpasses beauty.
—*J. Lyly.*
कल्पनाशक्ती ही सौन्दर्यावरही ताण करू शकते.

3. Fancy may kill or cure.
—*T. Fuller.*
कल्पकता ही प्राण तरी घेईल अगर चांगले तरी करील.

Farewell :

All farewells should be sudden, when forever. —*Byron.*
जर कायमचा निरोप घ्यावयाचा असेल तर तो आकस्मिक असावा.

Farming :

1. A ploughman on his legs is higher than a gentleman on his knees.
—*Benjamin Franklin.*
गुढगे टेकलेल्या (लाचार) सद्गृहस्थापेक्षा उभा असलेला (ताठर) शेतकरी जास्त मोलाचा.

2. No one, after priest, approaches nearer the divinity than the peasant. —*Jhseph Roux.*
धर्मगुरूनंतर जर कोण ईश्वराला जवळचा असेल तर तो शेतकरी.

3. To plough is to pray.
—*R. J. Ingersoll*
शेत नांगरणे हा प्रार्थनेचाच एक प्रकार.

4. The most respectable of all the arts is agriculture —*Roussean.*
अत्यंत आदरणीय कला म्हणजे कृषिकला

5. He who sows the ground with care acquires a greater stock of religious merit than he could gain by the repetition of ten thousand prayers.
—*Zoroaster.*
शेकडो प्रार्थना म्हणून जे पुण्य संपादन करता येणार नाही ते काळजीपूर्वक शेत नांगरण्याने पदरी पडते.

6. If fields are prisons, where is liberty ? —*Robert Bloomfield.*
जर शेतांना तुरुंग म्हणावयाचे तर मग स्वातंत्र्य कोठे शोधावे बरे ?

7. ' Tis sweet to spend one's time in the cultivation of the fields.
—*Ovid.*
शेताची मशागत करण्यात वेळ घालविणे अत्यंत आल्हाददायक असते.

8. No one hates his job so heartily as a farmer.
—*H. L. Mencken.*
स्वतःच्या कामाचा जर सर्वांत कोणाला तिटकारा असेल तर तो शेतकऱ्याला.

9. Farming is the most senseless pursuit, a mere labouring in a circle. You sow that you may reap, and then you reap that you may sow. Nothing ever comes of it. —*Storacus.*
शेतकीसारखा निर्बुद्ध व्यवसाय नाही. ते केवळ वर्तुळातले भ्रमण असते. धान्य पिकावे म्हणून बी पेरायचे, आणि बी मिळावे म्हणून धान्य गोळा करावयाचे. खरे पाहता त्यातून काहीच निष्पन्न होत नाही.

Fashion :

1. Fine clothes are soonest out of fashion.— *Thomas Fuller.*
   उत्तम कपडे हे लवकरच प्रथेतून जातात.
2. Tailors and writers must mind the fashion. —*Thomas Fuller.*
   शिपी आणि लेखक यांनी लोकांना काय आवडते ते लक्षात घेतले पाहिजे.
3. Fashion ever is a wayward child. —*William Mason.*
   फॅशन म्हणजे एक छांदिष्ट मूलच म्हटले पाहिजे.
4. Every generation laughs at the old fashions, but follows religiously the new.
   —*H. D. Thoreau.*
   प्रत्येक पिढीतले लोक जुन्या प्रथांना हसतात आणि नव्याचा मात्र निष्ठेने स्वीकार करतात.
5. You cannot be both fashionable and first rate. —*L. P. Smith.*
   फॅशनेबल राहून पहिल्या दर्जाचे जीवन घालवावयाचे हे कसे शक्य आहे ?
6. The fashions wears out more apparel than the man.
   —*Shakespeare.*
   फॅशनच्या नादाने जेवढा कपड्यांचा नाश होतो तेव्हा माणसाच्या वापरामुळे होत नाही.
7. Fashion is only another name for elegant vulgarity.
   —*O. Wilde.*
   फॅशन म्हणजे सफाईदार ग्राम्यपणा, दुसरे काय ?
8. After all, what is a fashion ? From the artistic point of view, it is usually a form of ugliness, so intolerable that we have to alter it every six month.
   —*Oscar Wilde.*
   फॅशन म्हणजे काय ? कलेच्या दृष्टीने विचार करता तो गचाळपणाचा एक प्रकारच म्हणता येईल–इतका गचाळ की दर सहा महिन्यांनी तो बदलावा लागतो.

Fasting :

He fasts enough who eats with reason. —*A. J. Cronin.*
जो बेताने खातो तो लंघनच करीत असतो.

Fate :

1. Fate is nothing but the deeds committed in a prior state of existence. —*Emerson.*
   दैव म्हणजे नुसते काही नसून गतजन्मी केलेले कर्म.
2. All things are produced by fate.
   —*Chrysippus.*
   सारे काही दैवाधीन आहे.
3. Fate holds the strings, and men like children move.
   —*George Granville.*
   दैवाच्या हातात सूत्रे असतात आणि ती सूत्रे हलवून ते जगाला लहान मुलाप्रमाणे खेळवीत असते.

4. It lies not in our power to love or hate, for will in us over-ruled by fate. —*Morlowe.*
प्रेम करणे अगर द्वेष करणे आपल्या हातातली गोष्ट नाही; ते सारे दैवाधीन आहे.
5. What fates impose, that men must needs abide;
It boots not to resist both wind and tide —*Shakespeare.*
दैवाची आज्ञा मानलीच पाहिजे. वारा आणि सागराच्या लाटा यांना प्रतिकार करून काय उपयोग ?
6. To bear is to conquer our fate. —*Thomas Compbell.*
दैवाला जिंकण्याचा मार्ग एकच आणि तो म्हणजे आपापली दुःखे बिनतक्रार सहन करणे.
7. ' Tis writ on Paradise's gate,
' Woe to the dupe that yields to fate !' —*Hafiz.*
स्वर्गाच्या दारावर हे शब्द आहेत. ' जो दैवाला मान तुकवील तो करंटा !'
8. Men at sometime are masters of their fates. —*Shakespare.*
कधीकधी माणसे दैवावरही मात करू शकतात.
9. We are, when we will it, masters of our own fate. —*Ferrier.*
आपण इच्छा केली तर आपणच आपल्या नशिबाचे धनी असतो.
10. Who can control his fate ? —*Shakespeare*
नशिबाला कोण मुठीत ठेवू शकले आहे ?
11. Many have come upon their fate while shunning fate. —*Seneca.*
दैवाला टाळता टाळता त्याच्या बरोबरच सामना देण्याचा प्रसंग अनेकांवर आलेला आहे.
12. From no place can we exclude fate. —*Martial.*
कोणत्याच ठिकाणाहून दैवाला हुसकून लावता येत नाही.
13. Fate leads him who follows it, and drags him who resists. —*Plutarch.*
जे दैवाला मान तुकवितात त्यांना दैव बरोबर घेऊन जाते; जे प्रतिकार करतात त्यांना ते हिसकून नेते.
14, 'Tis fate that flings the dice and she flings,
Of kings makes peasants, anc of peasants kings.
दैव फासा टाकून राजाला रंक बनविते, आणि रंकाला राव बनविते.
15. Fate is unpenetrated causes. —*Emerson.*
ज्या कारणांचे स्पष्टीकरण अजून लाभलेले नाही त्यांना आपण ' दैव ' असे नाव देतो.
16. Things are where things are, and as fate has willed,
So shall they be fulfilled. —*Aeschylus.*
परिस्थिती आहे तशीच राहाते आणि दैव जे इच्छिते त्याप्रमाणे सारे घडते.

Father :

1. The noblest works have proceeded from childless men.
—Bacon.
अपत्यहीन लोकांनीच उदात्त पराक्रम गाजविले आहेत.

2. He that honoureth his father shall have a long life.
—Apocrypha.
जो आपल्या पित्याला मानतो त्याला दीर्घायुष्य लाभते.

3. He that has his father for judge goes safe to the trial.
—Cervantes.
बापच न्यायाधीश असला तर खटल्याची काय भीती ?

4. It is a wise father that knows his own child. *—Shakespeare.*
जो आपल्या मुलाला नीट ओळखतो तो खरा शहाणा पिता.

5. Like father, like son : every good tree maketh good fruits.
—William Langland.
जसा पिता, तसा पुत्र. शुद्ध बीजापोटी फळे रसाळ गोमटी.

6. He that loves the tree loves the branch *—George Herbert.*
ज्याला वृक्ष आवडतो त्याला त्याची फांदीही आवडते.

7. A wise son maketh a glad father. *—Old Tastament.*
सुपुत्रामुळे पित्याचे जीवन चांगले जाते.

8. One father is more than a hundred school-masters.
—G. Herbert.
शेकडो शिक्षकांपेक्षा एक पिता जास्त महत्त्वाचा.

9. Ask the mother if the child be like his father. *—T. Fuller.*
पोरटे बापासारखे आहे की नाही ते आईलाच विचारा.

10. It behoves a father to be blameless, if he expects his son to be blameless. *–Plautus.*
ज्याला आपला पुत्र निष्कलंक निपजावा असे वाटत असेल त्याने स्वतःच निष्कलंक राहण्याची खबरदारी घेतली पाहिजे.

Fatness :

1. Nobody loves a fat man.
—Edmund Day.
लठ्ठ माणूस कोणालाच आवडत नाही.

2. Fat heads, lean brains.
—Unknown.
डोके जितके मोठे तितका माणसाचा मेंदू लहान.

3, The fat man knoweth not what the lean man thinketh.
—G. Herbert.
हडकुळ्या माणसाच्या मनात काय आहे ते लठ्ठ माणसाला कळत नाहीत.

4. No gentleman ever weighs more than two hundred pounds.
—T. B. Reed.
कोणत्याही सभ्य माणसाचे वजन दोनशे पौण्डांपेक्षा जास्त नसते.

5. Laugh and be fat. —*J. Taylor.*
हसा आणि लट्ठ व्हा !

Faults :

1. Faults are thick where love is thin. —*James Howell.*
जिथे प्रेम कमी असते तेथे दोष जास्त दिसू लागतात.
2. Bad men excuse their faults, good men leave them. —*Ben Johnson.*
वाईट लोक आपल्या दोषांची तरफदारी करतात, तर चांगले लोक आपले दोष घालवून टाकतात.
3. The fault, dear Brutus, is not in our stars, but in ourselves, that we are underlings. —*Shakespeare.*
प्रिय ब्रूटस, लक्षात ठेव की जीवनात आपण जर आलतुफालतु राहिलो तर त्याचे कारण आपणच; दैवाला त्याबद्दल दोष देण्यात अर्थ नाही.
4. All men make faults. —*Shakespeare.*
सर्वांच्याच हातून चुका होत असतात.
5. Other men's faults are before our eyes; our own behind our backs. —*Seneca.*
इतरांचे दोष आपल्या नजरेसमोर स्वच्छ दिसतात; आपले स्वतःचे मात्र आपण आपल्या पाठीमागे झाकीत असतो. (दुसऱ्यांच्या डोळ्यातले कुसळ दिसते, पण आपल्या डोळ्यातले मुसळ दिसत नाही.)
6. It is the peculiar quality of a fool to perceive the faults of others, and to forget his own. —*Cicero.*
मूर्खाचे हे एक वैशिष्ट्यच असते की तो दुसऱ्यांचे दोष पाहतो, पण स्वतःचे मात्र विसरतो.
7. Men's faults do seldom to themselves appear. —*Shakespeare.*
माणसाला स्वतःचे दोष क्वचितच दिसतात.
8. The greatest of faults is to be conscious of none. —*Carlyle.*
सर्वांत मोठा दोष कोणता तर आपल्या कोणत्याही दोषाची जाणीव नसणे हा.
9. It is well that there is no one without a fault, for he would not have a friend in the world. —*William Hazlitt.*
जगात चुका न करणारे कोणी नाही हेच ठीक; नाही तर त्याला मित्रच मिळाला नसता.
10. He is lifeless that is faultless. —*John Heywood.*
ज्याच्या अंगी दोष नाहीत त्याच्या अंगी रामही नाही.

Favour :

1. The greater the favour, the greater the obligation. —*Cicero.*
दुसऱ्याची आपणावर जितकी मर्जी जास्त, तितके त्याचे उपकार जास्त.

2. Doing a favour for a bad man is quite as dangerous as doing an injury to a good one.
—*Plautus*.
वाईट माणसावर उपकार करणे हे चांगल्या माणसावर अपकार करण्या-इतकेच वाईट आहे.

3. He has received a favour who has granted one to a deserving person. —*Publilius Syrus*.
जो लायक इसमावर उपकार करतो तो स्वतःच उपकृत होतो.

4. No gentleman will ask as a favour what is not due him as a reward. —*Terence*.
जे वक्षीस म्हणून हक्काने मिळणार नसेल ते उपकार म्हणून कोणताही सभ्य गृहस्थ मागणार नाही.

Fear :

1. Fear is the father of courage.
—*Henry H. Tweedy*.
भीतीतून धैर्य निर्माण होते.

2. Fear always springs from ignorance. —*Emerson*.
भीती ही अज्ञानातून नेहमी निपजते.

3. Fear is a hindrance to all virtue. —*Publilius Syrus*.
भीती हा सर्व सद्‌गुणांच्या मार्गातील अडथळा होय.

4. It is foolish to fear what cannot bea voided.—*Publilius Syrus*.
जे अटळ आहे त्याबद्दल भय वाळगणे मूर्खपणाचे आहे.

5. He that's afraid of every grass must not sleep in a meadow.
—*Samuel Pulmer*.
ज्याला गवताची (गवताळ जागेची) भीती वाटते त्याने कुरणात झोपता कामा नये.

6. Fear him who fears thee, though he be a fly and thou an elephant. —*Sad*.
जो तुम्हाला भितो त्याबद्दल तुम्हीही भय वाळगा–मग तुम्ही हत्ती असा, अगर तो मशक असो.

Feast and festival :

1. Be not made a beggar by banqueting upon borrowing.
—*Apocrypha Ecclesiasticus*.
ऋण काढून सण करून भिकारी बनू नका.

2. Fools make the banquets and wise men enjoy them.
—*John Florio*.
मूर्ख लोक मेजवान्यांची व्यवस्था करतात आणि शहाणे लोक त्यांवर ताव मारतात.

3. Feasting makes no friendship.
—*John Ray*.
मेजवानीतून मैत्री निर्माण होत नाही.

Feather ;

1. Feather by feather, birds build nests. —*Middleton and Rowley*.
एकेक पीस जमवून पक्षी घरटी बांधतात.

2. Fair feather make fine birds.
चांगल्या कपड्यांनी माणसाला शोभा येते.

Feeling :

1. A nation with whom sentiment is nothing is on the way to cease to be a nation at all.
ज्या राष्ट्राला भावनेचे महत्त्व कळत नाही ते राष्ट्र टिकणे शक्य नाही.
2. The advantage of the emotions is that they lead us astray.
—Oscar Wilde.
भावनांचा फायदा हाच की त्यांच्यामुळे आपण बनले जातो.

Fiction :

1. Where there is leisure for fiction there is little grief.
—Samuel Johnson.
ज्यांना कादंबरी वाचनाला फुरसत असते त्यांना फार थोडे दुःख भोगावे लागते.
2. Novels are sweets; all people with healthy literary appetites love them. *—Thackeray.*
कादंबऱ्या या मिठाईसारख्या असतात. ज्यांची वाङ्मयीन अभिरुची भक्कम असते त्यांना त्या आवडतात.
3. Figs are sweet, but fictions are sweeter. *—Thackeray.*
अंजिरे गोड असतात; पण त्यापेक्षाही कादंबऱ्या जास्त मधुर असतात.
4. The only real people are the people who never existed.
—Oscar wilde.
खरे लोक कोणते? जे कधीच अस्तित्वात नव्हते ते !

Fidelity :

1. Fidelity's a virtue that ennobles e'en servitude itself.
—William Mason.
इमानीपणाने गुलामगिरीतदेखील उदात्ततेचा अंश चमकतो.
2. It is better to be faithful than famous. *—Theodore Roosevelt.*
कीर्तिमान होण्यापेक्षा इमानी असणे जास्त चांगले.
3. Fidelity gained by bribes is overcome by bribes. *—Seneca.*
लाच देऊन जो इमानीपणा संपादिला जातो त्यावर लाचेनेच मात करता येते.

Fig :

1. Train up a fig-tree in the way it should go; when you are old sit under the shade of it.
—Dickens.
वृद्धपणी ज्या अंजिराच्या झाडाखाली बसावयाचे ते कसे वाढावे याची प्रथमच काळजी घ्यावी.

Fighting :

When the fight begins within himself, a man's worth something. *—Robert Browning.*
जेव्हा अंतःकरणात द्वंद्व सुरू होते तेव्हा त्या माणसात थोडा राम आहे असे समजावे.

Fingers :

Why are the fingers tapered like pegs ? So that when one hears improper language he may insert them in his ears.

—Babylonian Talmud.

आपली बोटे खुंटीसारखी निमुळती कां केली आहेत ? तर जेव्हा अनुचित वचने कानी येऊ पाहतात तेव्हा ती बोटे कानात घालून ऐकणे बंद करता यावे म्हणून.

Fire :

1. No spectacle is nobler than a blaze. *—Samuel Johnson.*
धगधगत्या अग्नीसारख्या उदात्त देखावा दुसरा कोणता ?
2. A fair fire makes a room gay.
—John Ray.
चांगला (उष्णता देणारा) अग्नी असला की खोलीत आनंद पसरतो.
3. Fire and flax agree not.
—John Florio.
अग्नी आणि अंबाडी यांचे सूत जमत नाही.
4. Fire and people do in this agree, They both good servants, both ill masters be.*—Fluke Greville.*
अग्नी आणि लोक यांचे एका बाबतीत साम्य आहे—ते म्हणजे दोघेही गडी म्हणून ठीक; धनी म्हणून वाईट.
5. The more the fire is covered up, the more it burns. *—Ovid.*
अग्नी जितका झाकावा तितका तो भडकतो.
6. Better a little fire that warms than a big one that burns.
—John Ray.
जाळणाऱ्या मोठ्या अग्नीपेक्षा ऊब देणारा छोटा अग्नी पुरवला.
7. There is no smoke without fire.
—Plautus.
विस्तवावाचून धूर नाही.

Fish and Fishing :

1. The whales, you see, eat up the little fish.
—Thomas Churchyrd.
देवमासे हे लहान माशांना गिळून टाकतात, बरं का !
2. That fish will soon be caught that nibbles at every bait.
—Thomas Fuller.
जो मासा प्रत्येक गळाला कुरतडू पाहील तो लवकरच पकडला जाईल.
3. You must lose a fly to catch a trout. *—George Herbert.*
ट्राउट मासा पकडावयचा असेल तर माशी मोकळी सोडावयाला हवी.
4. No human being, however great or powerful, was ever so free as a fish. *—John Ruskin.*
मानव केवढाही मोठा अगर सामर्थ्यवान असो तो माशाइतका स्वतंत्र नसतो.
5. There's no taking trout with dry breeches. *—Cervantes.*
ट्राउट मासा पकडावयाचा तर विजार भिजणारच.

6. Can the fish love the fisherman? —*Martial.*
माशाचे कधी कोळ्यावर प्रेम बसेल काय?
7. He who holds the hook is aware in what waters many fish are swimming. —*Ovid.*
गळ टाकणाराला कोणत्या स्थळी खूप मासे पोहत असतात ते चांगले ठाऊक असते.
8. Angling is somewhat like poetry—men are to be born so. —*Izaak Walton.*
मच्छीमारी ही काव्यासारखी असते; तो गुण अंगी जन्मजातच असावा लागतो.

Flag :

A banner need not do much thinking.
—*Weigand von Mitlenburg.*
झेंड्याला स्वत: विशेष विचार करण्याची गरज नसते.

Flattery :

1. The coin most current among us is flattery. —*Thomas Fuller.*
आजकाल जर कोणते नाणे खूप चलनात असेल तर ती खुशमस्करी.
2. Daub yourself with honey and you will never want flies.
—*Cervantes.*
मधाने स्वतःला चोपडून घ्या म्हणजे माशांचा तोटा पडणार नाही.
3. He that hath no honey in his pot let him have it in his mouth.
—*G. Hebrert.*
ज्याच्या भांड्यात मध नसेल (ज्याच्या-जवळ पैसा नसेल) त्याने तो निदान जिभेवर तरी ठेवावा.
4. When flatterers meet, the devil goes to dinner. —*John Ray.*
जेव्हा स्तुतिपाठक एकत्र जमतात तेव्हा सैतानाचे भोजन सुरू होते.
5. It is easier for men to flatter than to praise. —*Ritchlew.*
प्रशंसा करण्यापेक्षा खुशामत करणे अधिक सोपे.
6. He hurts me most who lavishly commends. —*C. Churchill.*
जो माझी भरमसाट स्तुती करतो तो मला फार यातना देतो.
7. He that loves to be flattered is worthy o' the flatterer.
—*Shakespeare.*
ज्याला स्तुती केलेली आवडते तो स्तुति-पाठकाच्याच लायकीचा असतो.
8. Love of flattery, in most men, proceeds from the mean opinion they have of themselves; in women, from the contrary.
—*Swift.*
पुरुषांचा बाबतीत असे म्हणता येईल की जेव्हा त्यांचे स्वतःबद्दलचे मत अत्यंत वाईट असते तेव्हा स्तुतीची आवड त्यांच्यात निर्माण होते. स्त्रियांच्या बाबतीत मात्र उलट परिस्थिती असते.
9. A man that flattereth his neighbour spreadeth a net for his feet. —*John Bunyan.*

जो शेजाऱ्याची स्तुती करतो तो त्यांच्या पायाभोवती जाळे पसरतो.

10. Flattery corrupts botn the receiver and giver.
—Edmund Burke.
खुशामत करणारा आणि करून घेणारा असे दोघेही बिघडतात.

Flesh :

1. All flesh is grass.
—Old Testament.
सारे मांस केवळ गवतासारखे असते (माणसाचा देह क्षणभंगुर आहे.).
2. No man is free who is a slave to the flesh. *—Seneca.*
जो कामवासनेच्या अंकित असतो तो कधीच स्वतंत्र नसतो.

Flight :

1. He who flees from trial confesses his guilt.*–Publilius Syrus.*
जो खटला टाळण्यासाठी पलायन करतो तो आपला गुन्हा कबूल करीत असतो.
2. Flight is an acknowledgment of guilt.*—Sir John Charles Day*
पलायन म्हणजे गुन्ह्याची कबुली.

Flowers ;

1. To create a litte flower is the labour of ages.
—William Blake.
एक छोटेसे फूल निर्मावयाचे म्हटले तर त्याला शेकडो वर्षे राबावे लागते.
2 Flowers are words which even a babe may understand.
—Aurthur C. Coxe.
फुले ही बोलके शब्द असतात; लहान मुलांनादेखील त्यांचा अर्थ कळू शकेल.
3. Full many a flower is born to blush unseen,
And waste its sweetness on the desert air. *—Gray.*
अनेक फुले कोणाच्या नजरेस न पडता उमलत असतात, आणि त्यांचा सुगंध वाळवंटातील हवेत वाया जात असतो.
4. One flower makes no garland.
—George Herbert.
एका फुलाची माळ बनविता येत नाही.
5. One of the attractive things about the flowers is their beautiful reserve.
—H. D. Thoreau.
फुलांचा एक आकर्षक विशेष म्हणजे त्यांची रमणीय मुग्धता.
6. Flowers are the sweetest things God ever made, and forgot to put a soul into.
—Henry Ward Beecher.
देवाने ज्या अत्यंत रमणीय वस्तू निर्मिल्या त्यांपैकी फुले ही आहेत; पण त्यांना आत्मा द्यावयाला तो विसरला.
7. Flowers are love's truest language *—Park Benjamin.*
फुले हीच प्रेमाची खरीखुरी भाषा.

Fly :

1. The fly that sips treacle is lost in the sweets.*—John Gay.*
जी माशी काकवी चाटू लागते ती तिच्यातच अडकते.

2. To a boiling pot flies come not. —*George Herbert.*
उकळत्या भांड्याकडे माशा येत नाहीत.

Fog :

A fog cannot be dispelled with a fan. —*Michael.*
धुके काही पंख्याने घालविता येत नाही.

Folly :

1. The folly of one man is the fortune of another. —*Francis Bacon.*
एकाचा मूर्खपणा दुसऱ्याच्या वैभवाला कारणीभूत होतो.
2. Happy the man who knows his follies in his youth. —*Samuel Richardson.*
ज्याला तारुण्यात आपले दोष कळले तो भाग्यवान.
3. The folly of others is ever most ridiculous to those who are themselves most foolish. —*Goldsmith.*
जे स्वतः मूर्ख असतात त्यांना दुसऱ्यांचा मूर्खपणा अत्यंत हास्यास्पद वाटत असतो.
4. Folly grows without watering. —*George Herbert.*
पाणी न घालताच मूर्खपणाची वेल वाढत जाते.
5. If folly were grief, every house would weep.—*George Herbert.*
जर मूर्खपणाला दुःख म्हणावयाचे ठरविले तर प्रत्येक घरात रडणें ऐकू येईल.
6. Who lives without folly is not so wise as he thinks. —*La Rochefoucauld.*
जो मूर्खपणा करत नाही तो स्वतःला समजतो तितका शहाणा नसतो.
7. Foolery, sir, does walk about the orb like the sun; it shines everywhere. —*Shakespeare.*
मूर्खपणाचा सूर्याप्रमाणे सर्वत्र संचार चालू असतो; त्याचा प्रकाश सर्वत्र पडतो.
8. The ultimate effect of shielding men from the effect of folly is to fill the world with fools. —*Herbert Spencer.*
मूर्खपणाच्या परिणामापासून जर आपण लोकांना वाचवू लागलो तर जगात सारी मूर्खांचीच भाऊगर्दी होईल.

Fool :

1. A fool always find a bigger fool to admire him —*Boileau.*
मूर्खाचे कौतुक करणारा त्याच्यापेक्षाही सवाई मूर्ख असा असतोच.
2. A fool cannot be still. —*Chaucer.*
मूर्ख इसम कधी स्वस्थ बसत नाही.
3. Even a fool sometimes gives good counsel. —*Aulus Gellius.*
कधीकधी मूर्ख इसमदेखील चांगला सल्ला देऊ शकतो.
4. Fools are never uneasy. —*Goethe.*
मूर्ख लोक कधीच अस्वस्थ नसतात.

5. As a dog returneth to his vomit, so a fool returneth to his folly. —*Old Testament.*
कुत्रा जसा स्वतःच्या वमनाकडे परत येतो त्याप्रमाणे मूर्ख इसम हा स्वतःच्या मूर्खपणाकडे परत वळत असतो.

6. The dullness of the fool is the whetstone of the wits.
—*Shakespeare.*
मूर्खाच्या मंदपणामुळे तल्लख बुद्धीच्या लोकांच्या वाणीला धार चढते.

7. Fool is he that deals with a fool. —*Unknown.*
जो मूर्खाशी व्यवहार करतो तो मूर्खच.

8. A fool and his money are soon parted. —*Unknown.*
मूर्खाजवळचे पैसे फार वेळ टिकत नाहीत.

9. No excellent soul is exempt from a mixture of folly.
—*Aristotle.*
माणूस कितीही उत्तम असला तरी त्याच्या अंगी थोडासा मूर्खपणाचा अंश असतोच.

10. There is in human nature generally more of the fool than of the wise.
—*Francis Bacon.*
मानवी स्वभावात शहाणपणापेक्षा मूर्खपणाचाच अंश जास्त असतो.

11. If all fools wore white caps, we should seem a flock of geese. —*George Herbert.*
जर सर्व मूर्खांनी पांढऱ्या टोप्या घालावयाचे ठरविले तर आपण सारेजण हंसासारखे दिसू.

12. None is a fool always; everyone sometimes. —*George Herbert.*
कोणताही माणूस सर्वकाळ मूर्खपणा करीत नाही; मात्र प्रत्येकजण काही काळ मूर्खासारखा वागतो.

13. Almost all men are fools.
—*Horace.*
जवळजवळ सारेच लोक मूर्ख असतात.

14. Be wise with speed
A fool at forty is a fool indeed.
—*Young.*
लवकर शहाणे व्हा. चाळिसाव्या वर्षानंतर तुमचा मूर्खपणा कधीच जाणार नाही.

15. There is no fool like an old fool —*John Lyly.*
वृद्ध मूर्खासारखा मूर्ख दुसरा आढळणार नाही.

16. The treasure of a fool is always in his tongue. —*Apuleius.*
मूर्खांचा खजिना म्हणजे त्याची जीभ.

17. For by his tongue a fool is often known. —*John Lydgate.*
बोलण्यावरून माणसाचा मूर्खपणा कळून येतो.

18. A fool's mouth is his destruction. —*Old Testament.*
मूर्खाचा नाश त्याच्या जिभेमुळे होतो.

19. Wise men profit more from fools than fools from wise men. —*Marcuscato.*

मूर्ख लोक शहाण्यापासून जितका फायदा करून घेतात त्यापेक्षा शहाणे लोक मूर्खापासून जास्त शिकतात.

20. Wise men learn by others' harms, fools scarcely by their own. —*Benjamin Franklin.*
दुसऱ्यांना जे कटू अनुभव येतात त्यांपासून शहाणे लोक सावध होतात, पण मूर्खांची गंमत अशी की ते स्वत:च्या कटू अनुभवांपासून देखील क्वचितच शहाणपणा शिकतात.

21. It is better to hear the rebuke of the wise than for a man to hear the song of fools. —*Old Testament*
मूर्खांचे गाणे ऐकण्यापेक्षा शहाण्याने केलेली कानउघाडणी पत्करली.

22. Fools bite one another, but wise men agree together. —*George Herbert.*
मूर्ख लोक एकमेकाला चावा घेतात; तर शहाणे लोक गुण्यागोविंदाने नांदतात.

23. He dares to be a fool, and that is the first step in the direction of wisdom. —*James Huneker.*
तो मूर्खपणा करू धजतो, पण काही वाईट नाही. शहाणपणाच्या मार्गावरचे ते पहिले पाऊलच समजावे.

24. To succeed in this world, one must have the appearance of a fool and be wise. —*Montesquieu.*
या जगात यशस्वी व्हावयाचे असेल तर मूर्खपणाचे सोंग करून शहाण्यासारखे वागले पाहिजे.

25. He who thinks himself wise, O heavens ! is a great fool. —*Voltaire.*
जो स्वत:ला शहाणा समजतो तो खरोखर एक नंबरचा मूर्ख असतो.

26. A fool may ask more questions in an hour than a wise man can answer in seven years. —*John Ray.*
मूर्ख इसम एका तासात इतके प्रश्न विचारू शकेल की शहाण्याला त्यांची उत्तरे द्यावयाला सात वर्षेही पुरणार नाहीत.

27. A little group of wise hearts is better than a wilderness of fools. —*Ruskin.*
असंख्य मूर्खांपेक्षा चारदोन शहाणे लोक परवडले.

Foot :

Make your feet your friends. —*J. M. Barrie.*
तुमच्या पायांना मित्र समजून चाला.

Fop :

1. All affectation is bad. —*Cervantes.*
तोरा म्हटला की तो वाईटच.

Force :

1. Force is not a remedy. —*John Bright.*

(कोणत्याही गोष्टीवर) बळजबरी हा उपाय नव्हे.

2. What force cannot effect, fraud shall devise.—*Richard Crashaw.*
जे बल वापरून साधता येणार नाही ते लांडीलबाडी करून साधता येते.
3. Force works on servile natures, not the free. —*Ben Jonson.*
पाशवी बळाचा गुलाम मनावर परिणाम होतो; स्वतंत्र वृत्तीच्या लोकांवर होत नाही.
4. But force hath overcome but half his foe. —*Milton.*
जो बळ वापरतो तो शत्रूला पूर्णपणे जिंकू शकत नाही.
5. Men must reap the things they sow,
Force from force must ever flow. —*Shelley.*
माणसे जे पेरतात ते त्यांच्या हातीं धान्यरूपाने येते; (या नियमानुसार) बळजबरीतून बळजबरीच निर्माण होणार.

Forgetfulness :

1. Life's best balm– forgetfulness. —*James Beattie.*
जीवनात उत्कृष्ट उपशामक औषध म्हणजे विस्मृती.
2. In a thousand years we shall all forget the things that trouble us now. —*Adam Lindsay Gordon.*
ज्या गोष्टी आज आपणाला सतावतात त्या एक हजार वर्षानंतर विसरल्या जातील.
3. Men are men; the best sometimes forget. —*Shakespeare.*
माणूस हा किती झाले तरी माणूसच; सर्वोत्कृष्ट माणसेदेखील कधीकधी (महत्त्वाच्या गोष्टी) विसरतात.

Forgiveness :

1. They who forgive most shall be most forgiven.—*P. J. Bailey.*
जे इतरांना क्षमा करतात त्यांनाही क्षमा केली जाते.
2. Goodness still delighteth to forgive. —*Robert Burns.*
चांगुलपणा अंगी असलेली माणसे नेहमी क्षमा करण्यात हर्ष मानतात.
3. To forgive everyone is as much cruelty as to forgive no one. —*Seneca.*
सर्वांना क्षमा करणे हे कोणालाच क्षमा न करण्याइतके दुष्टपणाचे आहे.
4. Father, forgive them; for they know not what they do. —*New Testament.*
ईश्वरा, त्यांना क्षमा कर; आपण काय करतो आहोत याचाच त्यांना उमज पडलेला नाहीं.
5. Forgiveness is better than revenge. —*Pittacus.*
सूड घेण्यापेक्षा क्षमा करणे जास्त चांगले.

6. Forgiveness is the sign of a gentle nature. but revenge the sign of a savage nature.
   —*Epictetus.*
   क्षमा करणे ही मृदू स्वभावाची साक्ष आहे, तर सूड घेणे हे जंगलीपणाचे लक्षण आहे.
7. To forgive much makes the powerful more powerful.
   —*Publilius Syrus.*
   खूप क्षमाशील बनण्याने समर्थ माणूस जास्तच सामर्थ्यशील बनतो.
8. Forgive that you may be forgiven. —*Seneca.*
   जर लोकांनी तुम्हाला क्षमा करावी असे वाटत असेल तर इतरांना क्षमा करावयाला शिका.
9. To understand everything makes one very indulgent.
   —*Madame de Stael.*
   जेव्हा माणूस सारे काही जाणून घेतो तेव्हा तो क्षमाशील बनतो.
10. To understand is to pardon.
    —*Madame de Stael.*
    एकादी गोष्ट जाणून घेणे हा क्षमा करण्याचा मार्ग आहे.
11. The more we know, the better we forgive.—*Madame de Stael.*
    आपले ज्ञान जसजसे वाढते, तसतशी आपली क्षमा करण्याकडे अधिक प्रवृत्ती होते.
12. Know all and you will pardon all. —*Thomas A. Kempis.*
    सर्वांना जाणून घ्या, म्हणजे तुम्ही सर्वांना क्षमा कराल.
13. He who understands everything understands nothing, and he who forgives everything forgives nothing.
    —*Miguel de Unamuno.*
    आपणाला सारे कळते असे ज्याला वाटते त्याला काहीच कळत नाही, आणि जो सर्वच गोष्टींना क्षमा करतो तो कशालाच क्षमा करीत नाही.

Fortune :

1. Bear good fortune modestly.
   —*Ausonius.*
   उत्कर्षाचे दिवस आले की विनयाने वागा.
2. Good fortune is not known until it is lost. —*Cervantes.*
   चांगले दिवस नाहीसे होईपर्यंत त्यांची किंमत कळत नाही.
3. Fortune is a woman, and therefore friendly to the young, who with audacity command her.
   —*Machiavelli.*
   संपत्ती ही एक स्त्री आहे; म्हणूनच ती तरुणांशी सलगी करते, आणि ते तरुण तिच्यावर हुकमत गाजवितात.
4. Fortune to one is mother, to another is stepmother.
   —*George Herbert.*
   दौलत ही एकाला मातेसारखी असते तर दुसऱ्याला सापत्न मातेसारखी असते.

5. Greater qualities are necessary to bear good fortune than load. —*La Rochefoucauld.*
उत्कर्षाचे दिवस नीट घालविण्यासाठी जितक्या गुणांची गरज असते तितके विपन्नावस्थेचे दिवस कंठण्यासाठी लागत नाहीत.
6. Seldom are men blessed with good fortune and good sense at the same time. —*Livy.*
संपत्ती आणि शहाणपण क्वचितच एकत्र नांदताना दिसतात.
7. Fortune can take away riches, but not courage. —*Seneca.*
नशीब फिरले तर दौलत जाईल; पण ते धैर्य हिरावून घेऊ शकणार नाही.
8. We are corrupted by good fortune. —*Tacitus.*
वैभवाचे दिवस आले की आपण बिघडून जातो.
9. Fortune has often been blamed for her blindness, but fortune is not so blind as men are. —*Samuel Smiles.*
दैव हे आंधळे आहे असे नेहमी म्हटले जाते; पण माणसे त्याच्यापेक्षाही आंधळी असतात.
10. Fortune is full of fresh variety—constant in nothing but inconstancy. —*Richard Barnfield.*
संपत्तीला वैचित्र्याची फार चटक असते. म्हणून तिचे वागणे सदैव चंचलपणाचे असते.
11. Fortune changes suddenly; life is changeable. —*Plautus.*
नशीब आकस्मिकपणे बदलते; (खरे पाहता) सारे जीवनच एकसारखे बदलत असते.
12. Fortune turns round like a mill-wheel, and he who was yesterday at the top, lies today at the bottom. —*Cervantes.*
नशीब हे गिरणीच्या चक्रासारखे गरगर फिरत असते; आज जो वर टोकाला असतो तोच उद्या तळाला जातो.
13. Fortune favours the brave. —*Terence.*
दैव हे नेहमी शूर लोकांच्यावर फिदा असते.
14. Fortune is not on the side of the faint-hearted. —*Sophocles.*
नशीब हे भेकडाची बाजू कधी घेत नाही.

Fox :

1. Old foxes want no tutors. —*Thomas Fuller.*
म्हाताऱ्या कोल्ह्यांना (अनुभवी व्यक्तींना) शिक्षकांची गरज नसते.
2. The more the fox is cursed, the better he fares. —*Robert Greene.*
कोल्ह्याला जितका शाप द्यावा तितकी त्याची चलती होते.
3, The cursed fox thrives the best. —*Cervantes.*
शाप दिलेला कोल्हा वैभवात राहतो.

4. The fox barks not when he would steal the lamb.
—Shakespeare.
कोकरू पळवावयाचे असले की कोल्हे कधी आवाज काढीत नाही.

5. An old fox is shy of a trap.
—C. H. Spurgeon.
वृद्ध कोल्हा हा सापळ्याला विचकून असतो.

Freedom :

1. Is any man free except the one who can live as he chooses ? *—Persius.*
जो आपल्या मर्जीनुसार जीवन जगतो त्याच्याशिवाय दुसरा कोण स्वतंत्र ?

2. No man is free who is not master of himself. *—Epictetus.*
ज्याचा स्वतःवर ताबा नाही तो स्वतंत्रच असू शकत नाही.

3. That man is free who is protected from injury.
—Daniel Webster.
ज्याला अन्यायाविरूद्ध संरक्षण लाभते तो खराखुरा स्वतंत्र.

4. Man is created free and is free, even though born in chains.
—Schiller.
मानव हा जन्मतःच स्वतंत्र आहे; तो तुरुंगात जन्माला आला तरी स्वतंत्रच असतो.

5. The cause of freedom is the cause of God. *—W. L. Bowles.*
स्वातंत्र्याचा पक्ष हा ईश्वराचाच पक्ष.

6. Depend upon it, the lovers of freedom will be free.*—Edmund.*
लक्षात ठेवा की ज्यांना स्वातंत्र्याची गोडी असते ते स्वतंत्र होणारच.

7. There is no freedom on earth or in any star for those who deny freedom to others.
—Elbert Hubbard.
जे दुसऱ्यांना स्वातंत्र्य नाकारतात त्यांना दुनियेत कोठेही स्वतंत्रता नसते.

Friend :

1. A faithful friend is the medicine of life. *—Apocrypha.*
इमानी मित्र म्हणजे जीवनाचे रामबाण औषधच म्हटले पाहिजे.

2. There are three faithful friends; an old wife, an old dog, and ready money.
—Benjamin Franklin.
जगात फक्त तीनच प्रामाणिक दोस्त वृद्ध पत्नी, म्हातारे कुत्रे आणि रोख रक्कम.

3. A friend to all is a friend to none. *—Aristotle.*
जो सर्वांशी मैत्री ठेवतो तो कुणाचाच मित्र नसतो.

4. All men's friend, no man's friend. *—Wodroepe.*
जो सर्वांचा मित्र तो कोणाचाच नाही.

5. Friends are like fiddle-strings; they must not be screwed too tight. *—H. G. Bohn.*

मित्र ततुवाद्याच्या तारासारखे असतात; त्यांना जास्त पिळता कामा नये.

6. The wretched have no friends. —*Dryden.*

दुर्दैवी लोकांना मित्र नसतात.

7. The only way to have a friend is to be one. —*Emerson.*

स्वत: जर मित्र हवा असेल तर इतराशी स्नेहाने वागा.

8. The ornament of a house is the friend who frequents it. —*Emerson.*

घराचा अलंकार म्हणजे त्याला भेट देणारा मित्र.

9. Greater love hath no man than this that a man lay down his life for his friend. —*New Testament.*

जो आपल्या मित्रासाठी प्राण द्यावयाला तयार होतो त्याच्या (उत्कट) प्रेम-भावनेचे किती म्हणून कौतुक करावे ?

10. A man cannot be said to succeed in this life who does not satisfy one friend. —*Thoreau.*

जो एकाही मित्राला संतुष्ट करू शकत नाही तो जीवनात यशस्वी झाला असे म्हणता येणार नाही.

11. Change your pleasures, but never change your friends. —*Voltaire.*

तुम्ही चैनीचे प्रकार बदला, पण मित्र बदलू नका.

12. Fate makes relatives, but choice makes friends. —*Delile.*

दैवयोगाने नातेवाईक लाभतात, पण मित्रांची निवड करण्याचे आपल्या हातात असते.

13. Choose thy friends like thy books, few but choice. —*James Howell.*

मित्र हे ग्रंथाप्रमाणे निवडावे—मोजकेच असले तरी निवडक असावे.

14. Friends are like melons. Shall I tell you why ?
To find one good, you must a hundred try. —*Claude Mermet.*

मित्र हे कलिंगडासारखे असतात. कसे ते सांगू ? एक चांगले फळ मिळविण्या-साठी शंभरांची पारख करावी लागते.

15. A good man is the best friend, and therefore soonest to be chosen, longer to be retained, and indeed, never to be parted with. —*Jeremy Taylor.*

सज्जन माणूस हाच उत्तम मित्र. असला मित्र लवकर जोडावा, दीर्घकाळ टिक-वावा, आणि त्याला कधी तोडू नये.

16. Without friends no one would choose to live, even if he had all other goods. —*Aristotle.*

जीवनात इतर सर्व काही लाभले तरी मित्रावाचून आपण जगच शकत नाही.

17. I wish my deadly foe no worse than want of friends, and empty purse.—*Nicholas Berton.*
माझ्या कट्टया वैऱ्याला मित्र नसावेत, आणि पैसा नसावा एवढेच मी अभद्र चिंतीन.

18. Of all the heavenly gifts that mortal men commend,
What trusty treasure in the world can countervail a friend?
—*Nichbolas Grimald.*
मानवाला ज्या स्वर्गीय देणग्या लाभल्या आहेत त्यांपैकी मित्राइतका विश्वसनीय खजिना दुसरा कोणता ?

19. Without a horse and a dog and a friend, man would perish.
—*Rudyard Kipling.*
माणसाला जर घोडा, कुत्रा आणि मित्र यांची संगत नसेल तर त्याचा नाश झाला म्हणून समजावे.

20. To have the greatest blessing –a true friend. —*Massinger.*
खरा मित्र लाभणे हे सर्वात मोठे वरदान.

21. Where there are friends, there is wealth. —*Plautus.*
मित्र हीच आपली दौलत.

22. They are rich who have true friends. —*Thomas Fuller.*
ज्यांना खरे मित्र लाभले आहेत ते श्रीमंतच म्हटले पाहिजेत.

23. But every road is rough to me that has no friend to cheer it.
—*Elizabeth Shane.*
ज्या रस्त्याला मला उत्तेजन देणारे मित्र नाहीत तो प्रत्येक रस्ता मला संकटाचाच वाटणार.

24. The best elixir is a friend.
—*William Somerville.*
मित्र म्हणजे परमामृत.

25. A good friend never offends.
—*James Howell.*
चांगला मित्र कधी मन दुखवीत नाही.

26. A true friend is forever a friend.
—*George Macdonald.*
खरा मित्र हा शेवटपर्यंत खरा मित्रच राहतो.

27. Our best friends are the source of our greatest sorrow.
—*Fenclon.*
आपल्या उत्कृष्ट मित्रांपासूनच आपणाला दारुण दुःख लाभते.

28. A broken friendship may be soldered, but will never be sound. —*Thomas Fuller.*
तुटलेली मैत्री जोडता येईल पण तिच्यात अस्सलपणा उरणार नाही.

29. A friend's frown is better than a foe's smile. —*James Howell.*
शत्रूच्या स्मितापेक्षा मित्राचा क्रोध पत्करला.

30. Friends are as dangerous as enemies.—*Thomas De Quincey.*
मित्र हे शत्रूसारखेच घातकी असतात.

31. He that can be a worthy enemy will when reconciled be a worthier friend. —*Owen Felltham.*

जर खऱ्या शत्रूबरोबर आपला समेट झाला तर तो जास्तच चांगला मित्र ठरतो.

32. He will never have true friends who is afraid of making enemies. —*William Hazlitt.*
जो शत्रू निर्माण करावयाला कचरतो त्याला खरेखुरे मित्र लाभणारच नाही.

33. He makes no friends who never made a foe. —*Tennyson.*
ज्याला शत्रू नसतो त्याला मित्रही नसतो.

34. Trust not yourself; but your defects to know,
Make use of every friend and every foe. —*Pope.*
स्वतःवर विश्वास ठेवू नका. आपले दोष कळून घेण्यासाठी प्रत्येक मित्राचा आणि प्रत्येक शत्रूचा उपयोग करा.

35. Faithful are the wounds of a friend; but the kisses of an enemy are deceitful.
—*Old Testament.*
मित्राने केलेल्या जखमा पत्करतील पण शत्रूने दिलेले लबाड चुंबन नको.

36. Treat your friend as if he might become an enemy.
—*Publilius Syrus.*
मित्राशी अशा धोरणाने वागा की तो एक दिवस वैरी होणार आहे.

37. If thou be poor, thy brother hateth thee, and all thy friends do flee from thee, alas!
—*Chaucer.*
जर तुम्ही कंगाल झालात तर तुमचा भाऊदेखील तुमचा तिरस्कार करतो आणि सारे मित्र पलायन करतात.

38. While the pot boils, friendship blooms. — *A. B. Cheales.*
जोपर्यंत अन्न खावयाला मिळते तोपर्यंत मित्रांची गर्दी असते.

39. Friends are the thermometers by which one may judge the temperature of our fortunes.
—*Countess of Blessington.*
थर्मामीटरप्रमाणे मित्रांचा आपल्या नशिबाचे तपमान बघावयाला उपयोग होतो.

40. In prosperity our friends know us; in adversity we know our friends. —*Churton Collins.*
आपल्या वैभवाच्या काळात मित्र आपणाभोवती गोळा होतात; पण विपत्तीच्या काळातच आपल्या मित्रांची खरी परीक्षा होते.

41. When fortune's fickle, the faithful friend is found.
—*Ennius.*
जेव्हा संपत्ती चंचल बनते तेव्हाच खराखुऱ्या मित्राची ओळख पटते.

42. Friends disappear with the dregs from the empty wine casks. —*Horace.*
दारूच्या रिकाम्या पिपातील गाळाबरोबरच मित्र पसार होतात.

43. Swift vanish friendships made in wine. —*Livy.*

मद्यपानाच्या वेळी झालेली मैत्री हां हां म्हणता खलास होते.

44. The vulgar herd estimate friendship by its advantages.
—*Ovid.*

क्षुद्र लोक हे मैत्रीची किंमत तिच्यापासून होणाऱ्या लाभावरून करतात.

45. Just as gold is tested in the fire, so is friendship tested by adversity. —*Ovid.*
सोन्याची जशी अग्नीत परीक्षा होते त्याप्रमाणे विपत्तीच्या वेळी मैत्रीची होते.

46. Prosperity makes friends and adversity tries them.
—*Publilius Syrus.*

वैभवाच्या काळात मित्र जोडले जातात; विपत्तीच्या काळी त्यांची खरी कसोटी लागते.

47. But indeed,
A friend is never known till a man hath need.
—*John Heywood.*

खरोखर अडचण आल्याशिवाय मित्र खरा कोण ते कळत नाही.

48. No friend's a friend until he prove a friend. —*Beaumont.*
मित्र हा खरा मित्र आहे हे सिद्ध होई-पर्यंत कोणताही मित्र हा मित्र होऊ शकत नाही.

46. Forsake not an old friend; for the new is not comparable to him; a new friend is as new wine; when it is old, thou shalt drink it with pleasure.
–*Apocrypha : Ecdesiasticus, 10.*
जुन्या मित्राचा त्याग करू नका; नव्या स्नेह्याची त्याच्याबरोबर तुलनाच होऊ शकत नाही. नवा मित्र ताज्या मद्यासारखा असतो. ते मद्य जुने झाले की माणूस ते आनंदाने पितो.

50. An old friend is a new house.
—*George Herbert.*

जुना मित्र म्हणजे नवे घरच जणू.

51. Ah, how good it feels
The hand of an old friend!
—*Longfellow.*

जुन्या मित्राचा हस्तस्पर्श किती सुख-कारक !

52. Old friends are best. King James used to call for his old shoes, for they were easiest for his feet. —*John Selden.*
जुने मित्र सर्वांत चांगले. जेम्स राजा नेहमी जुने बूट मागवून घेई, कारण ते त्याच्या पायाला चांगले येत.

53. We should behave to our friends as we would wish our friends to behave to us.
—*Aristotle.*

आपल्या मित्रांनी आपणाशी जसे वागावे असे आपणाला वाटत असेल तसेच आपणही त्यांच्याशी वागले पाहिजे.

54. Do not expect friends to do for you what you can do for yourself. —*Quintus Ennius.*
जे तुम्ही स्वतःसाठी स्वतः करू शकता त्याची मित्रांकडून अपेक्षा करू नका.

55. When our friends are present, we ought to treat them well; and when they are absent. to speak of them well. *—Livy.*
जेव्हा आपले मित्र हजर असतात तेव्हा त्यांच्याशी आपण चांगले वागले पाहिजे, आणि त्यांच्या पश्चात त्यांच्याबद्दल चांगले बोलले पाहिजे.
56. He does good to himself who does good to his friend.
—Erasmus.
जो मित्राबरोबर चांगला वागतो तो स्वतःवर उपकार करतो.
57. A friend should bear his friend's infirmities.
—Shakespeare.
आपण आपल्या मित्राची व्यंगे सहन केली पाहिजेत.
58. A friend must not be wounded, even in jest.
—Publilius Syrus.
मस्करी करताना देखील आपण मित्राचे मन दुखविता कामा नये.
59. It is better to lose a new jest than an old friend.
—Gabriel Halic.
नवा विनोद फुकट गेला तरी चालेल, पण जुना मित्र गमावता कामा नये.
60. A man dies as often as he loses his friends. *—Bacon.*
जितके मित्र माणूस गमावतो तितक्या वेळा माणसाला मरणाचा अनुभव येतो.
61. Friendship between mortals can be contracted on no other terms than that one must sometime mourn for the other's death. *—Samuel Johnson.*
एकाने दुसऱ्याच्या मृत्यूबद्दल शोक करावा याच अटीवर मर्त्य मानवांची मैत्री होत असते.
62. Friend after friend departs !
Who hath not lost a friend ?
—James Montgomery.
मित्रामागून मित्र मरण पावतात, खरोखर ज्याने मित्र गमावला नाही असा कोण आहे ?
63. The friends, who in our sunshine live,
When winter comes, are flown;
—Thomas Moore.
आपला उत्कर्षाचा काळ असताना जे मित्र भोवताली असतात, तेच विपत्ती येताच पलायन करतात.

Friendship :

1. Friendship is a sheltering tree.
—S. T. Coleridge.
मैत्री ही आश्रय देणाऱ्या वृक्षासारखी असते.
2. Friendship ! mysterious cement of the soul ! sweet'ner of life, and solder of society !
—Robert Blair.
मैत्री ही आत्मा-आत्म्याचा संयोग करणारी गूढ शक्ती आहे. ती जीवनात माधुर्य निर्मिते आणि तिच्यामुळेच समाज एकसंध टिकून राहतो !

3. Friendship is the gift of the Gods. —*Benjamin Disraeli.*

   मैत्री ही ईश्वरी देणगी आहे.

4. Friendship is equality, —*Pythagoras.*

   समतेवाचून मैत्री संभवतच नाही.

5. To desire the same things and to reject the same things, constitutes true friendship. —*Sallust.*

   खरी मैत्री ही समान अभिरुचीवर आधारलेली असते.

6. Friendship is the marriage of the soul. —*Voltaire.*

   मैत्री म्हणजे आत्म्यांचा संयोग.

7. True friendship is like sound health, the value of it is seldom known until it be lost. —*C. C. Colton.*

   खरी मैत्री ही उत्तम आरोग्यासारखी असते; ते गेल्याशिवाय त्याची खरी किंमत कळत नाही.

8. Friendship is not to be bought at a fair. —*Thomas Fuller.*

   मैत्री ही जत्रेत विकत मिळणारी वस्तू नाही.

9. Keep your friendships in repair. —*Emerson.*

   मैत्रीची नेहमी दुरुस्ती करीत रहावी.

10. On firmer ties his joys depend Who has a polished female friend ! —*Cornelius Whur.*

    ज्याला सुसंस्कृत मैत्रीण लाभलेली आहे त्याचा आनंद टिकाऊ असतो.

11. Friendship is to be purchased only by friendship. —*Thomas Wilson.*

    मैत्रीनेच मैत्री लाभत असते.

12. The worst solitude is to have no true friendship. —*Francis Bacon.*

    खऱ्या मैत्रीचा अभाव हाच दारुण एकलकोंडेपणा.

13. To friendship every burden's light. —*John Gay.*

    मैत्री असली म्हणजे कसलेच ओझे जाणवत नाही.

14. Pure friendship is something which men of an inferior intellect can never taste. —*La Bruyere.*

    खऱ्या मैत्रीची चव क्षुद्र वृत्तीच्या लोकांना कधीच घेता येत नाही.

15. Friendship is but a name. —*Ovid.*

    मैत्री ही एक पोकळ नांव आहे.

16. Friendship, like love, is but a name. —*John Gay.*

    प्रेमाप्रमाणेच मैत्री [illegible] एक केवळ (पोकळ) नांव आहे.

17. And what is friendship but a name,
    A charm that lulls to sleep,
    A shade that follows wealth
    But leaves the wretch to weep? —*Goldsmith.*

मैत्री म्हणजे केवळ नांव नव्हे तर काय ? झोपेची गुंगी आणणारी ही एक जादू आहे: संपत्ती अथवा कीर्तीची ती छाया आहे. आणि दु:खितांना रडत ठेवणारी चीज आहे.

18. To be capable of steady friendship and lasting love, are the two greatest proofs, not only of goodness of heart, but of strength of mind.

—*William Hazlitt.*

अंत:करण चांगले असल्याशिवाय आणि मन खंबीर असल्यावाचून संथ मैत्री आणि चिरकालिक प्रेम अशक्यच होय.

19. Friendship, like love, is destroyed by long absence, though it may be increased by short intermissions.

—*Samuel Johnson.*

प्रेमाप्रमाणेच मैत्रीचा दीर्घकालीन विरहामुळे नाश होतो; मात्र अल्पकालीन विरहामुळे ती कदाचित वाढत जाईल.

20. Time, which strengthens friendship, weakens love.

—*La Bruyere.*

काल हा मैत्री दृढ करतो पण प्रेम-भावना कमकुवत करतो.

21. Most friendship is feigning, most loving mere folly.

—*Shakespare.*

बहुतेक मैत्री केवळ नाटक असते; बहुतेक प्रेम मूर्खपणाचा प्रकार असतो.

22. A friend married is a friend lost. —*Henrik Ibsen.*

मित्राचे लग्न झाले की तो गमावलाच म्हणून समजावे.

Fruit :

1. The weakest kind of fruit Drops earliest to the ground.

—*Shakespeare.*

विघडलेले (पक्व) फळ सर्वात लवकर खाली पडते.

2. We cannot eat the fruit while the tree is in blossom.

—*Benjamin Disraeli.*

झाडाला मोहर आला असताना आपण त्याची फळे खाऊ शकत नाही.

3. He that would have the fruit must climb the tree.

ज्याला फळ हवे त्याने झाडावर चढलेच पाहिजे.

4. The ripest fruit first falls.

—*Shakespeare.*

पिकलेले फळ प्रथम खाली पडते.

Funeral :

After a funeral, a feast.

—*W. G. Benham.*

स्मशान-यात्रेनंतर मेजवानीचा थाट !

Futility :

To go into the water and grasp the foam. —*Unknown.*

पाण्यात जाऊन फेसाला पकडणे (यात काय अर्थ आहे ?)

Future :

1. I never think of the future. It comes soon enough. —*Albert Einstein.*
मी कधी भविष्याचा विचार करीत नाही. ते लवकर येतेच की !
2. When I am dead, let the earth be dissolved in fire.—*Euripides.*
मी मरण पावल्यानंतर पृथ्वी अग्नीत जळून खलास का होईना !
3. A wise man guards against the future as if it were the present. —*Publilius Syrus.*
भविष्याला वर्तमानच समजून शहाणा माणूस त्याबद्दल खबरदार राहतो.
4. He is only anxious about the future to whom the present is unprofitable. —*Seneca.*
जेव्हा वर्तमानकाळी काही फायदा होत नाही तेव्हा माणूस भविष्याची चिंता करू लागतो.
5. For my part, I think that a knowledge of the future would be a disadvantage. —*Cicero.*
माझ्यापुरते बोलायचे तर मी असे म्हणेन की भविष्याचे ज्ञान होण्यापासून काही फायदा नाही.
6. Seek not to know what must not be reveal'd;
Joys only flow where fate is most conceal'd. —*Dryden.*
जे कळता कामा नये ते जाणण्याचा प्रयत्न करू नका. जेव्हा भविष्यात काय नशिबी आहे ते कळत नाही तेव्हाच माणूस आनंदात असतो.
7. No man can tell what the future may bring forth. —*Demosthenes.*
भविष्यात नशिबी काय लिहिले आहे ते कोणीच सांगू शकत नाही.
8. The wise God covers with the darkness of night the issues of future. —*Horace.*
देवाने शहाणपणाने भविष्यकालीन सर्व घटना रात्रीच्या अंधारात दडवून ठेविल्या आहेत.
9. Cease to inquire what the future has in store, and take as a gift what the day brings forth. —*Horace.*
भविष्यात काय नशिबी आहे त्याच्या चांभारचौकशा करण्याचे सोडून द्या, आणि आज जे हाती पडते आहे त्याचा बक्षीस समजून स्वीकार करा.
10. What the evening may bring forth in uncertain. —*Livy.*
सायंकाळी काय घडणार आहे ते सारे अनिश्चित आहे.

G

Gain :

1. Lightly come, lightly go.

—Unknown.

जे सहजपणे येते, ते सहजपणे जाते. (जे मोफत येते, ते मोफत जाते).

2. No gain without pain.

—Leonard Wright.

कष्टावाचून प्राप्ती नाही.

3. Honour and profit lie not all in one sack.

—George Herbert.

मानसन्मान आणि नफा हे एका पोत्यात सापडत नाहीत.

4. Ill gotten is ill spent.

—Plautus.

जे वाईट मार्गाने मिळविले जाते ते तसल्याच मार्गाने खलास होते.

Gambling :

1. Gambling is a disease of barbarians superficially civilized. *—Dean W. G. Inge.*

जुगार ही किंचित सुधारलेल्या जंगली लोकांची व्याधी आहे.

2. Fools for arguments use wagers. *—Butler.*

मूर्ख लोक मुद्दे मांडताना पैजा मारतात.

3. Keep flax from fire, youth from gaming.

—Benjamin Franklin.

अग्नीपासून आंबाडी दूर ठेवा, आणि जुगारीपासून तरुण मंडळी.

4. Gamesters and racehorses never last long.

—George Herbert.

जुगारी लोक आणि रेसचे घोडे फार दिवस टिकत नाहीत.

5. Naught venture, naught have.

—Thomas Tusser.

धाडस केले नाही तर हाती काही पडणार नाही.

6. The better the gambler the worse the man.

—Publilius Syrus.

जुगारी जितका चांगला तितका तो ' माणूस ' या नात्याने नालायक.

7. A gamester the more master he is in his art, the worse man is he. *—Francis Bacon.*

जो जुगारीच्या कलेत निष्णात असतो तो 'मनुष्य' या दृष्टीने कवडी किंमतीचा असतो.

8. There are two times in a man's iife when he should not speculate; when he can't afford it, and when he can.

—Mark Twain.

माणसाने आयुष्यात दोन वेळा जुगारीचा मोह टाळावा. एक परिस्थिति ठीक नसताना आणि दुसऱ्यांदा म्हणजे परिस्थिति चांगली असताना.

9. The devil invented dicing.
—*St. Augustine.*
जुगारीचा खेळ सैतानाने शोधून काढला.

10. Gambling is the child of avarice but the parent of prodigality. —*C. C. Cotton.*
आधाशीपणातून जुगारीचा नाद लागतो. आणि तो लागल्यानंतर माणूस उधळपट्टी करू लागतो.

11. Gaming is the mother of lies.
—*John of Salisbury.*
जुगारीचा नाद असलेला इसम नेहमी खोटे बोलतो.

Game :

1. It is a silly game where nobody wins. —*Thomas Fuller.*
ज्या खेळात कोणीच जिंकत नाही तो खेळ मूर्खपणाचा समजावा.

2. The game is not worth the candle. —*Montaigne.*
एवढे श्रम करावे इतकी या गोष्टीची लायकी नाही.

Garden :

1. Who loves a garden still his Eden keeps.
—*Amos Bronson Alcott.*
ज्याचे बागेवर प्रेम असते त्याचा स्वर्ग अजून गमावलेला नसतो.

2. As is the gardener, so is the garden. —*Thomas Fuller*
जसा माळी, तशी बाग.

Genius :

1. Genius is mainly an affair of energy. —*Matthew Arnold.*
प्रतिभा हा ताकदीचा एक प्रकार आहे.

2. Genius–that power which dazzles mortal eyes,
Is but perseverance in disguise.
—*Henry Austin.*
ज्या प्रतिभेने माणसाचे डोळे दिपले जातात ती प्रतिभा म्हणजे केवळ अदृश्य अशी चिकाटी.

3. Genius is patience. —*Buffon.*
प्रतिभा हा चिकाटीने काम करण्याचा एक प्रकार आहे.

4. Genius is fostered by industry.
—*Cicero.*
प्रतिभेचे पोषण उद्यमशीलतेने होते.

5. Genius is one per cent inspiration and ninety nine per cent perspiration.
—*Thomas A. Edison.*
प्रतिभेत स्फूर्तीचा अंश एक टक्का असतो बाकी सारे घाम गाळण्याचे काम.

6. Genius can only breathe freely in an atmosphere of freedom.
—*Johe Stuart Mill.*
स्वतंत्र वातावरणातच प्रतिभा पल्लवित होते.

7. Genius is an infinite love of taking pains. —*J. M. Barrie.*
प्रतिभा म्हणजे अचाट श्रम करण्याची अखंड आवड.

8. Genius is essentially creative; it bears the stamp of the individual who possesses it.
—*Madame De Stael.*
प्रतिभा ही मुख्यतः सर्जनशील असते. तिच्यावर व्यक्तीच्या व्यक्तिमत्वाचा छाप असतो.

9. There is a certain characteristic common to all those whom we call geniuses. Each of them has a consciousness of being a man apart.
—*Miguel De Unamuno.*
प्रतिभासंपन्न लोकांचे एक सर्वसामान्य वैशिष्टच असते. प्रत्येकजणाला आपण इतरांपेक्षा निराळे आहोत याची जाणीव असते.

10. Genius is of no country.
—*Charles Churchill.*
प्रतिभासंपन्न लोक सर्व जगाच्या मालकीचे असतात.

11. Fortune has rarely condescended to be the companion of genius. —*Isaac D'Israeli*
प्रतिभासंपन्न माणसे क्वचितच श्रीमंत असतात.

12. When nature has work to be done, she creates a genius to do it. —*Emerson.*
जेव्हा एकादे (थोर) कार्य केले जावे अशी निसर्गाची इच्छा असते. तेव्हा तो प्रतिभासंपन्न माणूस जन्माला घालतो.

13. Genius does not herd with genius. —*O. W. Holmes.*
एका प्रतिभासंपन्न माणसाचे दुसऱ्याशी सोयरसुतक जमत नाही.

14. Adversity reveals genius, prosperity hides it. —*Horace.*
विपत्तीच्या वेळी प्रतिभा प्रकट होते; भरमभराटीच्या वेळी ती लुप्त होते.

15. Hunger is the handmaid of genius. —*Mark Twain.*
भूक ही प्रतिभेची परिचारिका आहे. (प्रतिभासंपन्न माणूस नेहमी हलाखीत दिवस काढतो.)

16. Genius never drops from the skies. —*James Huneker.*
प्रतिभा काही अस्मानातून पडत नाही.

17. A man of genius has been seldom ruined but by himself.
—*Samuel Johnson.*
प्रतिभासंपन्न माणूस फक्त आपल्याच्च हाताने स्वतःचा नाश करून घेतो.

18. It is the privilege of genius that to it life never grows commonplace as to the rest of us.
—*J. R. Lowell.*
प्रतिभासंपन्न माणसाची मौज हीच की इतरांप्रमाणे त्याला जीवन कधी नीरस वाटत नाही.

19. Great wits are sure to madness near allied. —*Dryden.*

प्रतिभासंपन्न व्यक्तीत वेडसरपणाचा अंश असतोच.

20. It is the characteristic of genius to see things too far in advance.
—*Charles Reade.*
प्रतिभासंपन्न लोकांचे वैशिष्ट्य हेच की ते दूरदृष्टी लाभलेले द्रष्टे असतात.

21. The eagle never lost so much time as when he submitted to learn of the crow.
—*William Blake.*
जेव्हा गरुडाने कावळ्याकडून शिकावयाचे ठरविले तेव्हा त्याचा सारा वेळ वाया गेला.

22. Genius begins great works; labour alone finishes them.
—*Joubert.*
प्रतिभेच्या जोरावर बलाढ्य कार्ये हाती घेतली जातात, पण केवळ श्रमाच्या जोरावरच ती संपविली जातात.

23. Talent is that which is in a man's power; genius is that in whose power a man is.
—*J. R. Lowell.*
हुशारी ही माणसाच्या हातातली असते तर प्रतिभा ही अशी असते की तिच्याच ताब्यात माणूस असतो.

Gentleman :

1. It is almost a definition of a gentleman to say he is one who never inflicts pain.
—*Cardinal Newman.*
जो कोणाला कधी दुःख देत नाही त्याला सद्गृहस्थ म्हणावे.

2. Manners and money make a gentleman. —*Thomas Fuller.*
रीतभात आणि संपत्ती यांच्या जोरावर माणूस सद्गृहस्थ ठरतो.

3. It's not the gay coat makes the gentleman. —*John Ray.*
झगझगीत कोट अंगावर चढविला म्हणजे माणूस सद्गृहस्थ होत नाही.

4. According to my mild way of thinking, it is not essential that a gentleman should be bright. —*Corra Harris.*
माझे असे नम्र मत आहे की ज्याला सद्गृहस्थ म्हणतात तो तल्लख बुद्धीचा असलाच पाहिजे असे नव्हे.

5. Give me one who is a gentleman by nature, and scholar by education. —*Livy.*
वृत्तीने सभ्य आणि शिक्षणाने विद्वान असलेला इसम मला आवडतो.

6. Once a gentleman, always a gentlemam. —*Dickens.*
सभ्य माणसाचा सभ्यपणा कधी नष्ट होत नाही.

7. Somebody has said that a king may make a nobleman, but he cannot make a gentleman. —*Edmund Burke.*
कोणीतरी असे म्हटले आहे की राजा सरदार बनवू शकतो, पण तो सद्गृहस्थ निर्माण करू शकत नाही.

Gentleness :

1. Gentleness succeeds better than violence. —*La Fontaine.*
   अत्याचारापेक्षा सौम्यता जास्त यशोदायक असते.
2. Great is the power of gentleness. —*Cicero.*
   सौम्यतेत फार सामर्थ्य असते.
3. Gentle is that gentle does. —*J. W. Warter.*
   जो सत्कृत्ये करतो तो कुलीन.

Ghost :

Ghosts, like ladies, never speak till spoke to. —*R. H. Barham.*
पिशाच्चे ही स्त्रियांसारखी असतात. त्यांच्याशी बोलल्याशिवाय ती बोलत नाहीत.

Giant ;

The giant loves the dwarf.
राक्षसाचे ठेंगूवर प्रेम असते.

Gifts and giving:

1. Gifts break rocks. —*Cervantes.*
   बक्षिसांनी खडक देखील फोडता येतात.
2. Who gives to all denies all. —*George Herbert.*
   जो सर्वांना बक्षिसे वाटतो, तो कोणालाच काही देत नाही.
3. It is said that gifts persuade even the Gods. —*Euripides.*
   बक्षिसांनी देवदेवता देखील खूष होतात असे म्हटले आहे.
4. Never examine the teeth of a gift horse. —*St. Jerome.*
   बक्षीस म्हणून दिलेल्या घोड्याचे दात कधी तपासू नका.
5. Who shuts his hand hath lost his gold. —*George Herbert.*
   जो (कंजूषपणे) मूठ मिटून घेतो त्याची सारी संपत्ती खलास होते.
6. The truly generous is the truly wise. —*John Home.*
   जे खरेखुरे उदार असतात तेच खरे शहाणे.
7. The wise man does not lay up treasure. The more he gives to others, the more he has for his own. —*Lao Tsze.*
   शहाणा माणूस खजिना जपून ठेवीत नाही. जो जसजसा इतरांना देतो, तसतसे त्याला स्वतःला जास्त मिळत जाते.
8. The hand that gives, gathers. —*John Ray.*
   जो हात बक्षिसे वाटतो तोच बक्षिसे गोळा करीत जातो.
9. God loveth a cheerful giver. —*New Testament.*
   आनंदाने इतरांना दान करणाऱ्या माणसावर ईश्वराची मर्जी असते.
10. The gift derives its value from the rank of the giver. —*Ovid.*
    बक्षिसाला किंमत येते ती ते देणाराच्या प्रतिष्ठेमुळे.

11. A little given seasonably excuses a great gift.
—George Herbert.
योग्य वेळी थोडेफार देणे हे बडे बक्षीस देण्यापेक्षा जास्त आहे.

12. The gifts of a bad man bring no good with them.
—Euripides.
वाईट इसमाने दिलेली बक्षिसे चांगली ठरत नाहीत.

13. The gifts of a foe are not gifts.
—Sophocles.
शत्रूने दिलेल्या वस्तूंना बक्षीस म्हणत नाहीत.

14. Our generosity should neve. exceed our means. *—Ciceror*
आपले औदार्य आपल्या प्राप्तीनुसार बेताचे असावे.

15. I had rather be a beggar and spend my last dollar like a king, than be a king and spend my money like a beggar.
—Ingersoll
राजा होऊन भिकाऱ्यासारखा कंजूषपणाने पैसा खर्च करण्यापेक्षा भिकारी बनून राजासारखा खिशातला शेवटचा दमडा खर्च करणे मी जास्त पसंत करीत.

16. Gifts are scorned where givers are despised. *—Dryden.*
दान करणारी व्यक्ती तिरस्करणीय असली तर तिची बक्षिसे देखील तिरस्कारिली जातात.

17 How blind men are to heaven's gifts ! *—Lucan.*
ईश्वराकडून जी बक्षिसे मिळतात ती अंध मानवाला कळतच नाहीत.

Girl :

1. Dear to the heart of girls is their own beauty. *—Ovid.*
प्रत्येक मुलीला तिचे सौन्दर्य जिवापलीकडे प्यार असते.

2. Men seldom make passes at girls who wear glasses.
—Dorothy Parker.
चष्मेवाल्या मुलींशी पुरुष क्वचितच लगट करतात.

3. What man can calculate on what a girl will say or do ?
—Unknown.
छोकरी काय बोलेल अगर करील त्याचा कोण अंदाज बांधू शकेल ?

Glory :

1. Glory follows virtue as if it were its shadow. *—Cicero.*
कीर्ती ही पडछायेप्रमाणे सद्गुणाबरोबर वावरत असते.

2. He will have true glory who despises glory.
—Fabius Maximus.
जो कीर्तीचा तिरस्कार करतो त्याच्याच मागे ती धावते.

3. No flowery road leads to glory.
—La Fontaine.
कीर्तीचा मार्ग आरामाचा (पुष्पाच्छादित) नसतो.

4. If glory comes after death, I am in no hurry. —*Martial*
जर मृत्यूनंतर कीर्ती लाभणार असेल तर मला तिची घाई नाही.
5. How swiftly passeth away the glory of the world ! —*Livy*.
ऐहिक कीर्ती किती झपाट्याने नष्ट होते!
6. Who pants for glory finds but short repose. —*Pope*.
ज्याला कीर्तीची हाव असते त्याला विशेष स्वास्थ्य लाभत नाही.
7. Glory is like a circle in the water, which never ceaseth to enlarge itself.
Till by broad spreading it disperse to nought.—*Shakespare*.
कीर्ती ही पाण्यातील वर्तुळासारखी असते. ते वर्तुळ वाढत जाता जाता अखेर नष्ट होऊन जाते.
8. Nothing so expensive as glory. —*S. Smith*.
कीर्तीला फार किंमत मोजावी लागते.

God :

1. God is the poet, men are but the actors.
ईश्वर हा खरा कवी आहे आणि माणसे नट आहेत.
2. God is a geometrician. –*Plato*.
ईश्वर हा भूमितितज्ञ आहे.
3. A mighty fortress is our God, A bulwark never failing. —*Martin Luther*.
ईश्वर हा बलाढ्य किल्यासारखा असून त्याचे संरक्षण माणसाला नेहमीच लाभते.
4. God is the ruler of all. —*Tacitus*.
ईश्वर हा सर्वाधिकारी आहे.
5. God is no respector of persons. —*New Testament*
ईश्वराच्या घरी भेदभाव नाही.
6. There is nothing which God cannot effect. —*Cicero*.
ईश्वराला अशक्य असे काय आहे ?
7. As a man is, so is his God; therefore was God so often an object of mockery. —*Goethe*.
जसा माणूस तसा त्याचा देव : म्हणून तर देवाची अशी वरचेवर कुचेष्टा होत असते.
8. God enters by a private door into every individual. —*Emerson*.
ईश्वर हा गुप्तपणे प्रत्येकाच्या अंत:-करणात प्रवेश करीत असतो.
9. Where there is peace, God is. —*George Herbert*.
जेथे शांतता नांदते तेथे परमेश्वर असतो.
10. Every one is in a small way the image of God. —*Manilius*.
प्रत्येकजण हा लहान प्रमाणात का होईना ईश्वराची प्रतिमा आहे.
11. God be for us, who can be against us ? —*New Testament*.
जर ईश्वर आपल्या बाजूला असला तर आपल्या विरुद्ध कोण जाऊ शकेल. ?

12. Where God will helpen, nought can harm. —*Unknown.*
ईश्वराची मदत असली की काहीच वेडेवाकडे होत नाही.
13. Beware of the man whose God is in the skies.—*Bernard Shaw.*
ज्याचा देव वर आकाशात आहे त्याच्यापासून सावध रहा !
14. He who serves God hath a good master. —*Torriano.*
जो ईश्वराची सेवाचाकरी करतो, त्याला चांगला धनी लाभला आहे असे समजावे.
15. Man thinks, God directs. —*Alcuin.*
मानव विचार करतो पण ईश्वर सारी सूत्रे हलवितो.
16. God helps them who help themselves. —*Algernon Sidney.*
जे स्वावलंबी असतात त्यांना देवाची मदत लाभते.
17. Mercy is indeed the attribute of heaven. —*Thomas Otway.*
दया (करुणा) हा खरोखर ईश्वरी गुण आहे.
18. Whom the Lord loveth he chasteneth. —*New Testament.*
देवाचे ज्याच्यावर प्रेम असते त्याला तो (त्याचा आत्मा निर्मळ व्हावा म्हणून) शिक्षा भोगावयाला लावतो.
19. Heaven is not always angry when He strikes,
But most chastises those whom most He likes.—*John Pomfret.*
जेव्हा ईश्वराकडून शिक्षा होते तेव्हा तो आपणावर रागावला आहे असे नव्हे, उलट ज्यांच्यावर त्याची मर्जी असते त्यांनाच तो शिक्षा ठोठावतो.
20. He is rich indeed whom God loves. —*J. Dela Veprie.*
ज्याला ईश्वरी अनुग्रह लाभला आहे तो श्रीमान् समजावा.
21. He is poor that God hates. —*John Ray.*
ईश्वराला ज्याचा (किंवा ईश्वराचा ज्याला) तिरस्कार वाटतो तो कंगाल समजावा.
22. The fear of the Lord is the beginning of knowledge. —*Old Testament.*
ईश्वराचा धाक वाटणे हाच (खऱ्या) ज्ञानाचा प्रारंभ.
23. God, I can push the grass apart and lay my finger on thy heart ! —*Eda St. Vincent Milay.*
ईश्वरा, मी गवत दूर केले की तुझ्या हृदयावर माझे बोट अचूक पडते.

Gold :

1. Gold is tried with the touchstone, and men with gold. —*Chilo.*
कसाने जशी सोन्याची परीक्षा होते तशी माणसाची सोन्याने.
2. Gold is pale because it has so many thieves plotting against it. —*Diogenes.*

सोने निस्तेज का दिसते तर त्याच्याविरुद्ध असंख्य चोरांची कारस्थाने चालू असतात म्हणून.

3. Men dig earth for gold, seed of unnumbered ills. *—Ovid.*
माणसे जमिनीतून सोने उकरून काढितात आणि त्या सोन्यातूनच असंख्य अनर्थ उद्‌भवतात.

4. Even to ugliness gold gives a look of beauty. *—Boileau.*
कुरूप व्यक्तीला देखील सोन्याने शोभा येते.

5. Chains of gold are stronger than chains of iron.
—Thomas Fuller.
सुवर्णशृंखला या लोखंडी बेड्यांपेक्षा जास्त भक्कम असतात.

6. Man prates, but gold speaks.
—Torriano
मनुष्य बडबडतो, पण सोने मात्र (अचूक). भाषा करते.

7. Gold opens all locks.
—George Herbert.
सोन्याने सारी कुलुपे उघडली जातात.

8. What words won't do, gold will. *—Edward Ward.*
शब्दाने जे काम होणार नाही ते सुवर्णाने होते.

9. What is fame? an empty bubble;
Gold? a transcient, shining trouble. *—James Grainger.*
कीर्ती म्हणजे एक पोकळ बुडबुडा आहे, आणि सोने म्हणजे क्षणभंगुर टिकणारा चमकदार भास आहे.

10. Gold is but muck.
—Ben Johnson.
सोने म्हणजे नुसते खरकटे आहे.

Golden rule :

1. We should behave to friends as we should wish friends to behave to us. *—Aristotle.*
मित्रांनी आपणांबरोबर जसे वागावे असे आपणाला वाटते, तसेच आपण त्यांच्याशी वागले पाहिजे.

2. Do you as you would be done by is the surest method that I know of pleasing.
—Lord Chesterfield.
लोकांनी आपणाशी जसे वागावे असे आपणाला वाटते तसे आपण त्यांच्याशी वागले पाहिजे. लोकांना खुष करण्याचा हा एवढाच मार्ग मला दिसतो.

3. Treat your inferiors as you would be treated by your betters. *—Seneca.*
वरिष्ठांनी आपणाशी जसे वागावे असे आपणांला वाटते तसे आपण कनिष्ठांशी वागले पाहिजे.

4. The golden rule is that there are no golden rules.
—Bernard Shaw.
" सुवर्ण नियमावली " या नावाची चीजच नाही.

Goodness :

1. True goodness springs from a man's own heart. —*Confucius*.
चांगुलपणाचा उगम माणसाच्या अंतःकरणात असतो.
2. It is good to be zealously affected always in a good thing. —*New Testament*.
सत्कार्यासाठी उत्साहाने झटणे फार चांगले.
3. A good man doubles the length of his life , for to be able to enjoy in memory one's past life is to live twice. —*Martial*.
सज्जन व्यक्ती आपले आयुष्य दुपटीने वाढविते, कारण गत जीवनाच्या स्मृतींत दंग होणे म्हणजे पुन: जीवन जगण्यासारखेच आहे.
4. For he lives twice who can at once employ the present well, and e'en the past enjoy. —*Pope*.
जो वर्तमानकाळाचा नीट उपयोग करतो आणि गतजीवनाचा आनंद उपभोगतो तो दुहेरी जीवन जगत आहे असे म्हणता येईल.
5. The good live longer; to the good alone the record of the past remains their own. —*J. E. T. Rogers*.
सज्जन लोक जास्त काळ जगतात. कारण गतजीवनातील स्मृतींचा अनुभव केवळ असलेच लोक घेऊ शकतात.
6. He cannot long be good that knows not why he is good. —*Richard*.
आपण चांगले कां आहोत हे ज्याला कळत नाही तो फार काळ चांगला टिकणे शक्य नाही.
7. Who soweth good seed shall surely reap.—*Julia C. R. Dorr*.
जो चांगले बी पेरतो त्याला पीक लाभणारच.
8. Look round the habitable world ! How few know their own good, or knowing it, pursue ! —*Juvenal*.
या जगाकडे तुम्ही नजर टाकलीत तर तुमच्या ध्यानात येईल की फार थोडयांना आपले कल्याण कशात आहे ते कळते, आणि ते कळूनही कितीथोडेजण धडपडतात !
9. It is not enough to do good, one must do it the right way. —*John Morley*.
नुसते चांगले कृत्य करून उपयोग नाही. ते योग्य रीतीने देखील केले पाहिजे.
10. Good women are the pole stars of life. —*Ben Johnson*.
चांगल्या स्त्रिया जीवनाला मार्गदर्शक ठरणाऱ्या तारकाच होत.
11. The good man makes others good. —*Menander*.
सज्जन इसम इतरांना सज्जन बनवितो.
12. In every good man a God doth dwell. —*Seneca*.

प्रत्येक चांगल्या व्यक्तीच्या अंतःकरणात ईश्वर वास करीत असतो.

13. The good we never miss we rarely prize. —*Cowper.*
जी चांगली गोष्ट आपल्या हातून कधी निसटत नाही तिचे क्वचितच महत्त्व वाटते.
14. What is good is never plentiful. —*Cervantes.*
चांगली गोष्ट दुर्मिळ असते.
15. There is no good without ill in the world. —*Euripides*
जगात वाइटावाचून चांगले नाही.
16. Good and evil are chiefly in the imagination.
—*Thomas Fuller.*
चांगले काय अगर वाईट काय सारा आपल्या मनाचा खेळ.
17. Evil is only good perverted.
—*Longfellow.*
चांगल्या गोष्टीला विकृती आली की त्याला ' वाईट ' म्हणतात.
18. The web of our life is of a mingled yarn, good and ill together. —*Shakespeare.*
आपल्या जीवनाचा पट चांगल्या आणि वाईट अशा तंतूंनी विणलेला असतो.
19. The evil that men do lives after them;
The good is oft interred with their bones. —*Shakespeare.*
माणसे जी दुष्कृत्ये करतात ती त्यांच्या मृत्यूनंतरही टिकतात. चांगले केलेले मात्र त्यांच्या मरणाबरोबरच खलास होते.
20. Wisdom and goodness to the vile seem vile. —*Shakespeare.*
नीच लोकांना शहाणपण आणि चांगुलपणा या वाईटच गोष्टी वाटतात.

Goose :

A goose is a goose still, dress it as you will.—*H. D. Thoreau.*
मूर्खाला कितीही चांगले कपडे चढवा; मूर्ख तो मूर्खच.

Government :

1. In all forms of government the people is the true legislator. —*Edmund Burke.*
प्रत्येक राज्यपद्धतीत जनता ही खरी कायदे करणारी असते.
2. That is the best government which desires to make the people happy, and knows how to make them happy.
—*Macaulay.*
जे सरकार जनतेच्या सुखाचा विचार करते आणि तिला कसे सुखी करावे त्याचे ज्याला ज्ञान असते ते उत्तम सरकार.
3. For forms of government let fools contest,
Whate'er is best administer'd is best. —*Pope.*
राज्यपद्धतीबद्दल मूर्खांनी वादंग माजवावे; जो राज्यकारभार उत्तम तऱ्हेने चालवलेला जातो तो उत्तम.

4. Nothing appears more surprising to those who consider human affair with a philosophical eye, than the easiness with which the many are governed by the few. —*Hume.*
ज्या सहजपणे थोडे लोक असंख्य लोकांवर राज्य करतात त्या गोष्टीचा तात्विकपणे विचार करणाराला फार अचंबा वाटतो.

5. The whole of government consists in the art of being honest. —*Thomas Jefferson.*
प्रामाणिकपणाने वागणे यालाच राज्यकारभाराचे मर्म म्हणावयाचे.

6. After all, government is just a device to protect man so that he may earn his bread in the sweat of his labour. —*Hugh S. Johnson.*
माणसाला प्रामाणिकपणे घाम गाळून स्वतःचे पोट भरता यावे म्हणून त्याला संरक्षण देणारे जी यंत्रणा तिला 'सरकार' म्हणतात.

7. Unjust rule never endures perpetually. —*Seneca*
जुलमी राजवट अखण्ड टिकत नाही.

8. A hated government does not endure long. —*Seneca.*
ज्या सरकारचा जनतेला तिरस्कार वाटतो ते फार दिवस टिकत नाही.

9. No government is safe unless buttressed by goodwill. —*Cornelius.*
जनतेच्या सद्भावनेवाचून कोणतेच सरकार टिकू शकत नाही.

10. To govern mankind one must not over-rate them. —*Lord Chesterfield.*
जर मानवजातीवर राज्य करावयाचे असेल तर तिच्याबद्दल भरमसाट कल्पना करून घेता कामा नये.

11. You can only govern men by serving them. The rule is without exception.—*Victor Cousin.*
जनतेची सेवा करूनच तुम्ही तिच्यावर राज्य करू शकता. या नियमाला अपवाद नाही.

12. I would not give half a guinea to live under one form of government rather than another It is of no moment to the happiness of an individual. —*Samuel Johnson.*
कोणते सरकार अधिकारावर आहे याची मला पर्वा नाही; व्यक्तीच्या सुखाशी त्याचा काही एक संबंध नाही.

13. A wise man neither suffers himself to be governed nor attempts to to govern ot hers. —*La Bruyere.*
शहाणा माणूस कोणाला आपल्यावर ताबा मिळवू देत नाही, अगर दुसऱ्या कोणावरही ताबा ठेवण्याचा विचार मनात आणीत नाही.

14. Every country has the government it deserves.
—Joseph De Maistre.
प्रत्येक देशाला त्याच्या लायकीप्रमाणे सरकारचा लाभ होतो.

15. He that would govern others, first should be the master of himself. *—Philip Massinger.*
ज्याला दुसऱ्यावर हुकमत गाजवावयाची असेल त्याने प्रथम स्वतःला जिंकावे.

16. Republics end through luxury; monarchies through poverty.
—Montesquieu.
लोकसत्ताक राज्ये चैनबाजीमुळे खलास होतात, तर राजसत्ताक राज्ये दारिद्र्यामुळे.

17. They that govern well make least noise. *—John Selden.*
जे उत्तम रीतीने राज्यकारभार करतात ते गाजावाजा करीत नाहीत.

18. The principal business of government is to further and promote human strivings.
—Wilbur L. Cross
मानवी महत्वाकांक्षेला चालना देणे हे सरकारचे आद्य कर्तव्य आहे.

19. The care of human life and happiness is the first and only legitimate object of good government.
—Thomas Jefferson.
चांगले सरकार तेच की जे मानवाचे जीवन आणि त्याचे सुख याची काळजी घेते.

20. A parliament is nothing less than a big meeting of more or less idle people.
—Walter Bagehot.
पार्लमेंट (लोकसभा) म्हणजे आळशी प्राण्यांचे बडे संमेलन.

21. No government has ever been or ever can be, wherein time-servers and blockheads will not be uppermost. *—Dryden.*
कोणतेही सरकार घ्या, त्यात लफंगे आणि दगडोबा हे हमेशा उंची जागा पटकावून असतात.

22. There is not a state where the least wise have not governed the most wise.
—W. S. Landor.
असे एकही सरकार दाखविता येणार नाही की ज्यात बेहद्द मूर्खाच्या हाती शहाण्यावर हुकमत गाजविण्याचा अधिकार नाही.

23. Let's be jovial, fill our glasses;
Madness' tis for us to think
How the world is ruled by asses. *—Unknown.*
जगाचे राज्य कसे गाढवांच्या हातात आहे याचा विचार करण्यापेक्षा आपण आपले मजेने मद्यपान करूया.

24. Learn, my son, with how little wisdom the world is governed.
—Pope Julius.
माझ्या मुला, जगाची सूत्रे कशी गाढवांच्या हातात असतात ते नीट जाणून घे.

Grace :

1. Grace is to the body what judgment is to the mind.
—*La Rochefoucald.*

मनाच्या बाबतीत जे न्यायबुद्धीला महत्त्व ते देहाच्या बाबतीत रुबाबाला.

2. Every man of any education would rather be called a rascal than accused of deficiency in the graces. —*S. Johnson.*

सुशिक्षिताला हलकट म्हटलेले परवडेल पण त्याच्या अंगी रुबाब नाही असे म्हटलेले त्याला खपणार नाही.

Grammar :

1. Grammar is the grave of letters. —*Elbert Hubbard*

व्याकरण हे ललित वाङ्‌मयाला मारक असते.

2. The greater part of this world's troubles are due to questions of grammar. —*Moutaigue.*

व्याकरणविषयक प्रश्नांच्यामुळे जगातील अर्धीअधिक दुःखे निर्माण झालेली आहेत.

3. Why care for grammar as long as we are good ? —*A. Ward*

आपल्या अंगी चांगुलपणा आहे तोपर्यंत व्याकरणाची पर्वा करण्याचे काय कारण ?

Grapes :

1. I see full well the fox will eat no grapes because he cannot reach them. —*V. Fulwell*

माझ्या हे लक्षात आले आहे की वरपर्यंत न पोचता आले तर कोल्हा द्राक्षे खाऊ शकणार नाही.

2. The fox when he cannot reach the grapes says they are not ripe. —*George Herbert.*

कोल्ह्याला जेव्हा द्राक्षांपर्यंत पोचता येत नाही तेव्हा ती पिकलेली नाहीत असे तो म्हणतो.

Grass :

1. While the grass groweth the horse starveth.
—*John Heywood.*

गवत आपले वाढत राहते, पण घोडा मात्र उपाशी मरतो.

2. Grass grows at last above all graves. —*Julia Dorr.*

अखेर सर्व थडग्यांवर गवत हे उगवतेच.

3. A blade of grass is always a blade of grass, whether in one country or another.
—*S. Johnson.*

कोणच्याही देशात जा, तृणाचे पान ते तृणाचे पान !

4. Grass grows not upon the highway. —*John Ray.*

हमरस्त्यावर गवत उगवत नाही.

Gratitude :

1. Gratitude is one of those things that cannot be bought. It must be born with men.
—*Lord Halifax.*

कृतज्ञता ही बाजारात विकत घेता येत नाही. ती जन्मतःच अंगी असावी लागते.

2. Gratitude is a fruit of great cultivation; you do not find it among gross people.

—*S. Johnson.*

कृतज्ञता फार मोठी मशागत करून पिकविलेले फळ असते. ते गांवढळ लोकांकडे सापडणार नाही.

3. The gratitude of most men is nothing but a secret hope of receiving greater favours.

—*La Rochefoucauld.*

काही लोक आणखी जास्त उपकारांची जेव्हा मनातून अपेक्षा करतात तेव्हा कृतज्ञतेचे नाटक करतात.

4. Swift gratitude is sweetest; if it delays, all gratitude is empty and unworthy of the name.

—*Ovid.*

कृतज्ञता जर तात्काळ व्यक्त केली तर ती फार उत्तम. जर ती व्यक्त करण्याच्या बाबतीत खोळंबा केला तर ती पोकळ आणि नालायक ठरते.

5. What soon grows old—Gratitude. —*Aristotle.*

कोणती गोष्ट लवकर जुनाट होते ? कृतज्ञता.

6. Praise the bridge that carried you over. —*George Colman.*

ज्या पुलावरून पलीकडे गेलात त्याबद्दल चांगले शब्द काढा.

7. It is strange men cannot praise the bridge they go over.

—*Roger North.*

ज्या पुलावरून माणसे पलीकडे जातात त्या पुलाबद्दल कोणी चांगले बोलत नाही ही मोठी नवलाची बाब आहे.

8. Sweet is music's melting fall, but sweeter yet the still small voice of gratitude.

—*Thomas Gray.*

संगीताचे ध्वनी मधुर असतातच; पण कृतज्ञतेचा मंद आवाज त्यापेक्षाही जास्त कर्णमधुर असतो.

9. In everything give thanks.

—*New Testament.*

प्रत्येक बाबतीत आभार मानावयाला विसरू नका.

Grave :

1. The grave is the general meeting-place.

—*Thomas Fuller.*

सर्वांनी एकत्र जमण्याची जागा म्हणजे थडगे अथवा कबर.

2. The grave is the house appointed for all living.

—*Old Testament.*

सर्व जिवंत प्राण्यांना नेमून दिलेले घर म्हणजे थडगे !

3. All roads end at the grave.

—*B. Shaw.*

सर्व रस्ते थडग्याजवळ संपतात.

4. Grave : The lone couch of his everlasting sleep. —*Shelley.*

थडगे म्हणजे चिरकालीन निद्रेसाठी जोजिलेला एकलकोंडा बिछाना

5. All things have rest. and ripen towards the grave. —*Tennyson.*
सर्व गोष्टींना विराम मिळत असतो आणि त्या मृत्यूच्या मार्गाने पिकत जात प्रयाण करीत असतात.

6. Our lives are but our marches to the grave. —*J. Fletcher.*
जीवन म्हणजे काय? तर थडग्याच्या (स्मशानाच्या) दिशेने केले जाणारे कूच.

7. For in the silent grave, no conversation, no joyful tread of friends, no voice of lovers ! —*Beaumont and Fletcher.*
थडग्यात ना संभाषण, ना मित्रांची वर्दळ, ना प्रेमिकांचे कुजबुजणे !

8. Gilded tombs do worms enfold. —*Shakespeare.*
मुलामा दिलेल्या थडग्यांत किड्यांची वस्ती असते.

Gravity :

1. Gravity is only the bark of wisdom's tree but it preserves it. —*Confucius.*
गांभीर्य हे शहाणपण नामक वृक्षावरची फक्त साल आहे. पण या सालीमुळे त्याचे संरक्षण होते.

2. Never make people laugh. If you would succeed in life you must be solemn— solemn as an ass. —*Thomas Corwin.*
लोकांना कधी हसवू नका. जर तुम्हाला आयुष्यात यशस्वी व्हावयाचे असेल तर गर्दभाप्रमाणे चेहरा गंभीर ठेवा.

3. Gravity is the ballast of the soul. —*Thomas Fuller.*
गांभीर्य हे आत्म्याला स्थिर ठेवणारे वजन आहे.

Greatness :

1. Nothing great comes into being all at once—not even the grape or the fig. —*Eprctetus.*
कोणतीही मोठी गोष्ट एकाएकी जन्माला येत नाही – साधे द्राक्ष अथवा अंजीरसुद्धा.

2. He is truly great that is little in himself. —*T. Fuller.*
जो स्वतःला मोठा समजत नाही तो खरा थोर माणूस.

3. That man hath shown himself great who has never grieved in evil days and never bewailed his destiny. —*Seneca.*
जो विपत्तीच्या प्रसंगी दुःख करीत नाही आणि आपल्या नशीबाला कधी दोष देत नाही तो खरा थोर पुरुष.

4. Great hopes make great men —*Thomas Fuller.*
मोठ्या आकांक्षा धरल्यामुळे लोक थोर होतात.

5. The great man is the man who can get himself made and who

will get himself made out of anything he finds at hand.

—*G. S. Lee.*

जो स्वावलंबनाने आणि हाती जे मिळेल त्याचा उपयोग करून पुढे येतो तो थोर माणूस.

6. He is a great man who uses earthenware as if it were silver. —*Seneca.*

चिनीमातीला चांदी समजून जो तिचा अचूक उपयोग करतो तो थोर माणूस.

7. The great man is he who does not lose his child's heart.

—*Mencius.*

ज्याचे बालसदृश (निर्मळ) अंतःकरण सदैव टिकून राहते तो थोर माणूस.

8. That man is great who can use the brains of others to carry on his work.

—*Donn Platt.*

जो दुसऱ्यांच्या बुद्धीचा उपयोग स्वतःच्या कार्यासाठी करून घेतो तो थोर माणूस.

9. No sadder proof can be given by a man of his littleness than disbelief in great men—*Carlyle.*

थोरांच्याबद्दल अविश्वास दाखवून माणूस आपला क्षुद्रपणा व्यक्त करीत असतो.

10. Why, then, is a wise man great? Because he has a great soul.

—*Seneca.*

ज्या समंजस माणसाचा आत्मा थोर तो थोर.

11. It is not enough to have great qualitites; one must make good use of them. —*Seneca.*

नुसते चांगले गुण अंगी असून उपयोग नाही; त्या गुणांचा नीट वापर करता आला पाहिजे.

12. Great men have great faults.

—*Thomas Draxe.*

मोठ्या लोकांच्या अंगचे दोषही मोठे असतात.

13. Great men will always pay deference to greater.

—*W. S. Landor.*

थोर लोक हे आपल्यापेक्षा जास्त थोरांबद्दल नेहमी आदरभाव व्यक्त करतात.

14. Great souls care only for what is great. —*Amiel.*

थोरांना फक्त थोर गोष्टींचेच आकर्षण असते.

15. Desire of greatness is a godlike sin. —*Dryden.*

मोठेपणाची इच्छा हे एक स्वर्गीय पाप आहे.

16. Are not great men the models of nations? —*O. Meredilh.*

थोर लोक हे देशाचे आदश नव्हेत काय

17. Great men are the guide-posts and landmarks in the state.

—*E. Burke.*

थोर लोक हे राष्ट्राचे मार्गदर्शन करणारे स्तंभ असतात.

18. No great man lives in vain. The history of the world is but

the biography of great men.
—*Carlyle.*

कोणत्याही थोर माणसाचे जीवन वाया जात नाही. जगाचा इतिहास म्हणजे थोरांची चरित्रे.

19. Great lives never go out. They go on. —*B. Harrison.*

थोरांचे जीवन कधीच नष्ट होत नाही; ते अखंड चालूच असते.

20. The greatest truths are the simplest, and so are the greatest men. —*J. C. Hare.*

सर्व थोर सत्ये अगदी साधी असतात; मोठी माणसेदेखील अशीच साधीसुधी असतात.

21. A great thing can only be done by a great man; and he does it without effort. —*Carlyle.*

थोर कृत्य हे फक्त थोरच करू शकतो; आणि तो ते सहजपणे करून दाखवितो.

22. They're only truly great who are truly good. —*G. Chapman.*

ज्यांच्या अंगी खराखुरा चांगुलपणा असतो ते खरे थोर.

23. Great and good are seldom in the same man. —*T. Fuller.*

मोठेपणा आणि चांगुलपणा क्वचितच एकत्र नांदताना दिसतात.

24. There was never yet a truly great man that was not at the same time truly virtuous.
—*B. Franklin.*

असा एकही अस्सल थोर माणूस दाखविता येणार नाही की जो खराखुरा सद्‌गुणी नव्हता.

25. It is as easy to be great as to be small. —*Emerson.*

क्षुद्र होण्याइतकेच मोठे होणे सोपे असते.

26. Men in great place are thrice servants–servants of the sovereign or state, servants of fame, and servants of business. So they have no freedom.
—*F. Bacon.*

मोठ्या हुद्यावर असणारे लोक हे तीन तऱ्हेचे गुलाम असतात. ते राजाचे अगर सरकारचे चाकर असतात, कीर्ती आणि व्यवहार यांच्याही ताब्यात ते असतात; तेव्हा त्यांना खरेखुरे स्वातंत्र्य नसतेच.

27. The great and the little have need of one another.
—*T. Fuller.*

थोर काय अगर सामान्य काय, एकमेकाला एकमेकाची गरज असतेच.

28. Great men are too often unknown, or, what is worse, misknown. —*Carlyle.*

थोर माणसाची जगाला ओळख नसते, किंवा त्यापेक्षा वाईट गोष्ट म्हणजे त्याच्याबद्दल गैरसमज असतात.

29. To be great is to be misunderstood. —*Emerson.*

जगाने गैरसमज करून घ्यावा हेच थोरांचे नशीब.

30. The world knows nothing of its greatest men.
—Herry Taylor.
जगाला खऱ्या थोर लोकांची काही माहिती नसते.

31. Man's unhappiness, as I construe, comes of his greatness.
—Carlyle.
माणसाची सारी दुःखे त्याच्या मोठेपणातून उद्‌भवतात.

32. To be great is to be solitary.
—Dryden.
थोरांचे जीवन एकलकोंडे जाते.

33. Great men are not always wise.
—Thackeray.
थोर लोक नेहमीच शहाणपणाने वागतात असे नव्हे.

34. Great men's vices are esteemed as virtues. *—Shakespeare.*
थोरांच्या दुर्गुणांची देखील गुण म्हणून वाखाणणी केली जाते.

35. Great men never tolerate competition. *—M. Disraeli.*
थोर लोकांना कोणी त्यांच्याशी स्पर्धा केलेली सहन होत नाही.

36. It is the cause that makes a man great. *—P. S. Bailey.*
ज्या कार्यासाठी माणूस झटतो ते मोठे असले की माणूस मोठा होतो.

37. Humility is the ornament af the truly great. *—Longfellow.*
जे खरेखुरे थोर असतात ते विनयरूपी अलंकार धारण करतात.

38. Great men, like powerful men, are always silent. *—Seneca.*
खऱ्या समर्थ लोकांप्रमाणे थोर लोकही कधी बडबडे नसतात.

39. Even great men must die.
—Michael Keith Disraeli.
थोरांची देखील मरणातून सुटका नाही.

40. He only is a great man who can neglect the applause of the multitude, and enjoy himself independent of its favour. *—R. Steele.*
जनतेच्या जयजयकाराची पर्वा न करता जो स्वतंत्रपणे समाधानी जीवन जगू शकतो तो खरा थोर.

41. Great men are seldom over scrupulous in the arrangement of their attire.
—C. Dickens.
थोर लोक कपड्यालत्त्यांच्या बाबतीत अती चिकित्सेखोरपणा कधी दाखवीत नाहीत.

42. Greatness is all comparative.
—Seneca.
सारा मोठेपणा साक्षेप असतो.

43. The great man is he who preserves his intellectual independence. *—Emerson.*
जो आपले वैचारिक स्वातंत्र्य कटाक्षाने जतन करतो तो थोर माणूस.

44. Great men are generally simple souls. *—Seneca.*

थोर माणसे सामान्यत: साधीसुधी असतात.

45. Great men, like lofty mountain peaks live in isolated grandeur. —*J. R. Lowell*

उत्तुंग गिरिशिखराप्रमाणे थोरांचे जीवन डौलदार एकलकोंडेपणात जाते.

46. He is truly great who can live in solitude. —*Ibsen.*

जो एकलकोंडे जीवन घालवू शकतो तो खरा थोर.

47. He is great who confers the most benefits. —*Emerson.*

जो लोकांवर सर्वांत जास्त उपकार करतो तो खरा थोर.

48. I count him a great man who inhabits a higher sphere of thought, into which other men rise with labour and difficulty. —*Emerson.*

ज्या क्षेत्रात इतरांना प्रवेश करण्यासाठी फार कष्ट आणि त्रास पडतो त्या उच्च विचार-क्षेत्रात जो वावरतो तो माझ्या मते थोर.

49. Great men are great in spite of what others say about them. —*S. Smith.*

थोरांचा मोठेपणा लोकांच्या मतावर अवलंबून नसतो.

50. It is easy to disturb great men. —*Ovid.*

थोर लोकांना बेचैन करणे फार सोपे असते.

51. What the great ones do, the little prattle of. —*Shakespaere.*

थोरांची कृत्ये सामान्यांच्या चर्चेचा नेहमी विषय असतात.

52. How small the great are ! —*Seneca.*

थोर लोक किती क्षुद्र असतात म्हणून सांगावे !

53. There could be no great one if there were no little ones. —*T. Fuller.*

छोटे लोक नसते तर मोठे लोक दिसलेच नसते.

54. The great are only great because we carry them on our shoulders. —*Hawthorne.*

आपण लोकांना डोक्यावर घेऊन मिरवितो म्हणून त्यांना मोठेपण लाभते.

55. Great men know how to blow their own trumpets. —*Carlyle.*

थोर लोकांना आपली जाहिरात कशी करावी ते चांगले जमते.

56. Who climbeth highest, most dreadful is in fall. —*Terence.*

जो उच्चपदी चढत जातो त्याचे अध:पतन देखील तेवढेच भयंकर असते.

57. Great men by small means oft are overthrown. —*Ovid.*

किरकोळ साधनांनी देखील थोरांचा पराभव करता येतो.

58. It is the practice of the multitude to bark at eminent men, as little dogs do at strangers. —*Seneca.*

छोटी कुत्री जशी नवख्या इसमाकडे पाहून भुंकतात त्याप्रमाणे विख्यात व्यक्तीकडे पाहून भुंकावयाचे अशी जनसमूहाची रीतच असते.

59. It is a rough road that leads to the heights of greatness.
—*Seneca.*

मोठेपणाचा मार्ग खडकाळ असतो.

60. There are various ways of falling and the topmost point is the most slippery.—*Seneca.*
माणसाचे विविध मार्गांनी पतन होते; त्यातून अत्युच्च शिखर हे तर नेहमीच गुळगुळीत असते.

61. When men of infamy to grandeur sour.
They light a torch to show their shame the more.—*Young.*
जेव्हा दुष्कीर्ती लाभलेले लोक थोर पदावर चढतात तेव्हा आपला निर्लज्ज-पणा जगाला दिसावा म्हणून ते जण मशालच पेटवितात.

62. They that stand high have many blasts to shake them.
And if they fall, they dash themselves to pieces.
—*Shakespeare.*
जे उच्चपदी असतात त्यांना गदगदा हलविणारे पुष्कळ झंझावात असतात आणि ते खाली कोसळले की त्यांचा चक्काचूर होतो.

63. Grandeur has a heavy tax to pay.
—*A. Smith.*
मोठेपणाला फार जबर कर द्यावा लागतो.

64. Censure is the tax a man pays to the public for being eminent.
—*Swift.*
मोठेपणा संपादन करण्यासाठी 'जननिन्दा' नामक कर द्यावा लागतो.

65. None think the great unhappy but the great. —*Young.*
एकटे थोर लोक सोडले तर थोरांना दुसरे कोणी दुःखी समजत नाही.

Grief :

1. Grief is itself a medicine.
—*Seneca.*
दुःख हेच एक औषध आहे.
2. Grief, that's beauty's canker.
दुःख हे सौन्दर्याला लागलेली कीडच समजावी.
3. Little griefs make us tender; great ones make us hard.
—*Emerson.*
किरकोळ दुःखांमुळे अंतःकरण हळवे होते; दारुण दुःखे कोसळली की ते कठोर होते.
4. The only cure for grief is action.
Ibsen.
दुःखावर उपाय एकच-तो म्हणजे कसल्या तरी कार्यात स्वतःला गुंतवून घेणे.
5. What's gone and what's past help, should be past grief.
—*Cicero.*
जे गेले आणि ज्याला इलाज नाही त्या-बद्दल दुःखही करता कामा नये.
6. Grief softens the mind. —*Livy*
दुःखामुळे मन हळुवार बनते.

7. It is dangerous to abandon one's self to the luxury of grief, it deprives one of courage.
दु:खाच्या आहारी जाणे चांगले नव्हे; त्यामुळे धैर्य खलास होते.
8. New grief awakens the old.
—*T. Fuller.*
नव्या दु:खामुळे जुन्याची आठवण होते.
9. Everyone can master a grief but he that has it.
—*Shakespeare.*
ज्याला दु:ख माहीत नसते त्याला त्याचे काही वाटत नाही.
10. Nothing speaks our grief so well as to speak nothing.
काहीएक न बोलणे हीच दु:खाची वाचा.
11. Grief is a species of idleness.
—*S. Johnson.*
दु.ख हे आळशीपणाचा एक प्रकारच म्हटला पाहिजे. (ज्यांना उद्योग नसतो ते दु:ख करीत बसतात.)
12. Suppressed grief suffocates.
—*Seneca.*
जे दु:ख दाबून ठेविले जाते ते जीव गुदमरून टाकिते.
13. Great souls suffer in silence.
—*Schiller.*
थोर लोक निमुटपणे आपली दु:खे सहन करतात.
14. He grieves sore who grieves alone. —*Ovid.*
ज्याला एकट्यानेच दु:ख सहन करावे लागते त्याला फार वेदना सोसाव्या लागतात.
15. Nothing becomes offensive so quickly as grief. —*Seneca.*
जर कोणती गोष्ट नको वाटत असेल तर ते दु:ख.
16. There's a solemn luxury in grief. —*W. Mason.*
दु:ख हे देखील गंभीर चैनीचा एक प्रकार म्हटला पाहिजे.
17. Light griefs can speak, but deeper ones are dumb. —*Livy.*
छोटी दु:खे बोलकी असतात; मोठ्या दु:खांच्यामुळे वाचा बंद होते.

Guilt :

1. Men's minds are too ready to excuse guilt in themselves.
Young.
आपण केलेल्या गुन्ह्याबद्दल विशेष वाटून न घेण्याची जगाची रीतच असते.
2. He that knows no guilt can know no fear. —*Ovid.*
ज्याला गुन्हा माहीत नसतो त्याला कसली भीतीही ठाऊक नसते.
3. It is a great comfort to be free from guilt. —*Cicero.*
गुन्ह्यापासून अलिप्त असणे ही गोष्ट मनाला फार समाधान देणारी आहे.
4. Guilt is always jealous.
—*Ciceio*
गुन्हेगार लोक फार मत्सरी असतात.
5. God hath yoked to guilt the pale tormentor-misery.—*Bryant.*
ईश्वराची योजनाच अशी असते की गुन्हेगाराला सुख कधी लाभावयाचे नाही.

6. Suspicion always haunts the guilty mind. —*Shakespeare.*
गुन्हेगार व्यक्ती या फार संशयी वृत्तीच्या असतात. (चोराच्या मनात चांदणे.)

7. Terror haunts the guilty mind. —*N. Lee.*
गुन्हेगारांच्या मनात नेहमी भीतीचे वारे असते.

H

Habit :

1. Practice is everything. —*Perlander.*
सरावावर सारे काही अवलंबून असते.

2. The habit is not a trifle.—*Plato.*
सवय म्हणजे काही क्षुल्लक बाब नव्हे.

3. Men's natures are alike; it is their habits that carry them apart. —*Confucius.*
माणसाचे स्वभाव सारखेच असतात; सवयींमुळे ते एकमेकापासून दूरवर वाहात जातात.

4. Ill habits gather by slow degrees.
As brooks make rivers, rivers run to seas. —*Ovid.*
झऱ्यांचे नदीत रूपांतर होते आणि नद्या समुद्राला वाहात जातात. वाईट सवयींचे असेच आहे.

5. The old coachman likes to hear the whip. – *G. Borrow.*
म्हाताऱ्या गाडीवानाला चाबकाचा आवाज गोड वाटतो.

Hair :

1. Even a hair has its own shadow. —*P. Syrus.*
एका केसाची देखील छाया पडत असते.

2. 'Tis not white hair that engenders wisdom. —*Menander.*
पांढऱ्या केसामुळे काही शहाणपण येत नाही.

3. A bald head is soon shaven. —*T. Fuller.*
टक्कल पडलेल्या डोक्याची हजामत करायला वेळ लागत नाही.

4. It is foolish to pluck out one's hair for sorrow, as if grief could be assuaged by baldness. —*Cicero.*
दु:ख झाले म्हणजे केस उपटणे मूर्खपणाचे होय; कारण टक्कल पडले म्हणजे दु:खाचे शमन होते असे थोडेच आहे ?

5. There's no time for a man to recover his hair that grows bald by nature. —*Shakespeare.*

निसर्गनियमानुसार ज्याला टक्कल पडले आहे त्याला आपले केस कधीच परत मिळविता येणार नाहीत.

6. Ugly is a field without grass, a plant without leaves or a head without hair. —*Ovid.*
गवतावाचून शेत, पानावाचून झाड आणि केसावाचून डोके-सारेच घाणेरडे दिसतात.

Hand :

1. Many hands make light work. —*Ovid.*
कोणतेही काम अनेकजणांनी केले की ते हलके होते.

2. Hands are made for honest labour. —*Issac Watts.*
माणसाने प्रामाणिकपणे काम करावे म्हणून त्याला (ईश्वराने) हात दिले आहेत.

3. No man can feel himself alone, the while he bravely stands between the best friends ever known,
His two good honest hands. —*N. Waterman.*
जो दोन चांगल्या प्रामाणिक हाता-सारख्या मित्रांमध्ये उभा आहे त्याला एकलकोंडेपणा कधीच जाणवणार नाही.

4. The wise hand doth not all that the foolish mouth speaks. —*G. Herbert.*
तोंड जे मूर्खासारखे बडबडते त्याप्रमाणे सर्वच काही शहाणा हात करीत नाही.

5. One hand washeth the other, and both the face. —*J. Florio.*
एका हाताने दुसरा हात धुता येतो, आणि दोन्ही हातांनी तोंड धुता येते.

Hanging :

1. He that is born to be hanged shall never be drowned. —*T. Fuller.*
जो फाशी जाण्यासाठी जन्माला आला आहे, तो कधीच पाण्यात बुडून मरत नाही.

2. A man is never undone till he be hanged. —*Shakespeare.*
फाशी जाईपर्यंत माणूस वाया गेला असे म्हणता येणार नाही.

3. Hanging and wiving go by destiny. *T. Fuller.*
फाशी जाणे आणि बायको मिळणे हा नशिबाचा भाग आहे.

Happiness :

1. A happy life is invariably a quiet life. —*Cicero.*
सुखी जीवन हे नेहमीच निवान्तपणाचे असते.

2. Unblest is he who thinks himself unblest. —*Seneca.*
आपल्याला ईश्वराचा अनुग्रह नाही असे ज्याला वाटते तोच खरा दुःखी.

3. Man is not born for happiness. —*S. Johnson.*
माणसाचा जन्म सुखासाठी नाही.

4. The days that make us happy, make us wise. —*J. Masefield.*
आपले सुखाचे दिवसच आपणाला शहाणे करतात.

5. To be strong is to be happy. —*Longfellow.*
सुखी व्हावयाचे असेल तर समर्थ बना.

6, True happiness resides in things unseen. —*Young.*
ज्या गोष्टी नजरेला पडत नाहीत त्यातूनच खरे सुख लाभते.

7. We can never be made happy by compulsion. —*Coleridge.*
वळजबरीने कोणालाही सुखी करता येत नाही.

8. Happiness too swifly flies. —*T. Gray.*
सुख हे हां हां म्हणता पलायन करते.

9. We have to believe in happiness to be happy. —*D. Molloch.*
सुख हे मानण्यावर अवलंबून असते.

10. He who values the merits of others has discovered the key of true happiness. —*Goethe.*
जो दुसऱ्याचे गुण जाणतो त्यालाच खऱ्या सुखाची गुरुकिल्ली लाभली असे समजावे.

11. True wisdom is the price of happiness. —*Young.*
सुख पाहिजे असेल तर खरे शहाणपण संपादन करा.

12. Happiness is made to be shared. —*Corneille*
इतरांना आपल्या सुखात भागीदार करणे हेच खरे सुख.

13. Man is the artificer of his own happiness. —*Thoreau.*
आपणच आपल्या सुखाचे शिल्पकार असतो.

14. The foolish man seeks happiness in the distance; the wise grows it under his feet. —*J. Oppenheim.*
मूर्ख माणूस दूर कोठेतरी सुख शोधीत राहतो, शहाणा माणूस ते आपल्या पायाजवळ निर्मितो.

15. He who talks much of his happiness summons grief. —*G. Herbert.*
जो माणूस स्वतःच्या सुखाबद्दल फार बडबडत राहतो, तो खरे पाहता दुःखाला आमंत्रण देत असतो.

16. Happiness is no laughing matter. —*R. Whitely*
सुख ही चेष्टेवारी नेण्याची बाब नव्हे.

17. Real happiness is cheap enough yet how dearly we pay for its counterfeit. —*H. Ballou.*
खऱ्या सुखाला खरे पाहता फार किंमत पडत नाही; पण खोट्या नाण्यासाठी आपण केवढा तरी खर्च करतो !

18. The will of a man is his happiness. —*Schiller.*
माणसाचे सुख त्याच्या इच्छाशक्तीवर अवलंबून असते.

19. He who depends upon happiness is rarely happy.—*Seneca.*
जो सुखावर अवलंबून असतो तो क्वचितच सुखी असतो.

20. A life-time of happiness ! No man alive could bear it; it would be hell on earth.
—*B. Shaw.*
वापरे! जन्मभर सुख! कोणता जिवंते प्राणी ते सहन करू शकेल ! पृथ्वीवरचा शुद्ध नरकच तो!

21. Happiness is a wine of the rarest vintage, and seems insipid to the vulgar taste.
—*L. P. Smith.*
सुख हे अत्यंते दुर्मिळ तऱ्हेचे उंची मद्य आहे, म्हणूनच सामान्यांना तेबे चव वाटते.

22. He is not happy that knoweth not himself happy.—*R. Taverne.*
ज्याला आपण सुखी आहोतं हे कळत नाही तो सुखीच होऊ शकणार नाही.

23. Happiness is nothing if it is not known, and little if it is not envied. —*Samuel Johnson.*
जर आपले सुख (लोकांना) कळले नाही तर त्यातं काहीच अर्थ नाही, आणि त्या सुखाचा कोणी हेवा केला नाही तर त्यातं फारशी मौजही नाही.

24. To be unambitious is to be happy, —*Ovid.*
महत्वाकांक्षा नसलेला माणूसच (खरा) सुखी असतो.

25. We deem those happy who, from the experience of life, have learned to bears its ills, without being overcome by them. —*Juvenal.*
जे अनुभवी असल्यामुळे जीवनातील दुःखांनी पराजित न होता ती खंबीरपणे सहन करतात त्यांना आपण सुखी समजतो.

26. True happiness resides in things unattainable. —*Seneca.*
अलभ्य गोष्टीतच खरे सुख सामावलेले असते.

27. One is never happy or unhappy as one thinks.
—*La Rochefoucauld.*
माणसाला वाटते तितका तो सुखी नसतो अगर दुःखीही नसतो.

28. Happiness in this world, when it comes, comes incidentally. Make it the object of pursuit, and it leads us to a wild goose-chase, and is never attained.
—*Hawthorne.*
माणसाला सुख लाभते ते आगंतुकपणे; त्याचा पाठलाग केला की ते मृगजळाप्रमाणे हाती कधीच पडणार नाही.

29. No man can enjoy happiness without thinking that he enjoys it. —*Samuel Johnson.*
जोपर्यंत आपण सुखाचा उपभोग घेत आहोत याची माणसाला जाणीव नसते तोपर्यंत त्याला खऱ्या सुखाची चवच कळणार नाही,

30 To forget oneself is to be happy. —*R. L Stevenson.*
स्वतःला विसरून जाणे यातच (खरे) सुख आहे.

31. It's pretty hard to tell what does bring happiness. Poverty and wealth have both failed.
—*K. Hubbard.*
सुख हे निश्चित कोणत्या गोष्टीमुळे लाभते ते सांगणे फार कठीण आहे. कारण, दारिद्र्य आणि संपत्ती यांनाही या बाबतीत अपयश आलेले आहे.

32. Happiness does away with ugliness. —*Amiel.*
सुखामुळे कुरूपता देखील पसार होते.

33. Happiness is but a name.
—*Robert Burns.*
'सुख' हे केवळ एक (पोकळ) नांव आहे.

34. A happy life consists in tranquillity of mind. —*Cicero.*
मनाला शांतता आणि समाधान असले तरच ते खरे सुखी जीवन.

35. A man may rule the world and still be unhappy,
If he does not feel that he is supremely happy. —*Seneca.*
जर आपण पूर्णपणे सुखी आहोत असे माणसाला वाटत नसेल तर सर्व जगावर राज्य करूनही तो असुखी राहील.

36. It is only the spirit of rebellion which craves for happiness in this life. What right have we human beings to happiness ?
—*Ibsen.*
बंडखोर वृत्तीमुळे आपणाला सुखाचा ध्यास लागतो. खरे पाहता आपणा मानवांना सुखाची अपेक्षा करण्याचा काय हक्क आहे ?

37. What is the worth of anything. But for the happiness 'twill bring ? —*R. O. Cambridge.*
ज्याच्यापासून सुख लाभणार त्याची काय किंमत असणार ?

38. Nature hath given the opportunity of happiness to all, knew they but how to use it.
—*Claudian.*
निसर्गाने प्रत्येकाला सुखी होण्याची संधी दिलेली आहे; मात्र त्या संधीचा कसा उपयोग करावा ते कळले पाहिजे.

39. We have no more right to consume happiness without producing it than to consume wealth without producing it.
—*Bernard Shaw.*
संपत्ती निर्माण न करता तिचा उपभोग घेण्याचा जसा आपणाला अधिकार नाही, त्याचप्रमाणे सुख न निर्मिता त्याचा उपभोग घेण्याचाही आपणाला हक्क नाही.

40. No man can be happy through the unhappiness of another.
—*Seneca.*

दुसऱ्याला असुखी करून कोणताही माणूस सुखी झालेला नाही.

Harvest :

1. He that observeth the wind shall not sow; and he that regardeth the clouds shall not reap. —*Old Testament.*
   जो नुसता वाऱ्याकडे बघत राहील तो कधी बी पेरणार नाही, आणि नुसता वरच्या ढगाकडे पाहात राहील त्याच्या हाती काही पीक पडणार नाही.
2. Harvest comes not every day. —*T. Fuller.*
   हंगाम काही दररोज लाभू शकत नाही.
3. He that hath a good harvest may be content with some thistles. —*John Ray.*
   ज्याला चांगला हंगाम लाभला आहे त्याला चारदोन काटयाकुटयांचे काही वाटणार नाही.

Haste :

1. Haste and success don't go together. —*J. Gay.*
   घाई आणि यश यांची वाटचाल एकत्र होत नाही.
2. Hasty climbers quickly catch a fall. —*Statius.*
   जे घाईघाईने (पर्वत) चढू पाहतात ते एकाएकी खाली कोसळतात.
3. Haste is ever the parent of failure. —*Artanabus.*
   घाई म्हणजे अपयशाची आई.
4. Make haste slowly. —*Caesar Augustus.*
   घाई करा पण ती सावकाशपणे.

Hatred :

1. Hatred is self-punishment. —*H. Ballou.*
   द्वेषभावना मनात ठेवणे म्हणजे एका परीने स्वतःलाच शिक्षा करून घेण्यासारखे आहे.
2. Hatred is the coward's revenge for being intimidated.—*B. Shaw.*
   जेव्हा भेकड माणसाला धमकी दिली जाते, तेव्हा सूड म्हणून तो द्वेष करू लागतो.
3. A true man hates no one. —*Napoleon.*
   खरा मर्द कोणाचा द्वेष करीत नाही.
4. There are no eyes so sharp as the eyes of hatred. —*G. S. Hillard.*
   द्वेष करणाऱ्या इसमाची नजर फार तीक्ष्ण असते.
5. People hate those who make them feel their one inferiority. —*Lord Chesterfield.*
   ज्यांच्यामुळे आपणाला आपल्या कमीपणाची (क्षुद्रत्वाची) जाणीव होते त्यांचा लोक द्वेष करतात.
6. Hatred is like fire; it makes even light rubbish deadly. —*G. Eliot.*
   द्वेष हा अग्नीसारखा असतो-त्याच्यामुळे साधा कचरादेखील घातकी ठरू शकतो.

7. He who is hated by all cannot expect to live long. —*Corneille.*
ज्याचा सर्वजण द्वेष करतात त्याला दीर्घायुष्य लाभणे शक्य नाही.

8. The hatred of relatives is the most violent. —*Tacitus.*
नातेवाइकांनी केलेला द्वेष भयंकर जहाल असतो.

9. Love, friendship, respect do not unite people as much as a common hatred for something. —*Anton Tchekhov.*
प्रेम, स्नेह, आदर यांच्यामुळे माणसे जितकी एकत्र येऊ शकत नाहीत तितकी कोणत्या तरी गोष्टीचा द्वेष केल्याने ती एकत्र येऊ शकतात.

10. The greatest hatred, like the worst dogs, is silent.
लबाड चावऱ्या कुत्र्याप्रमाणे भयंकर द्वेष्टी माणसे देखील गप्प बसून असतात.

11. He most is hated when he most is praised. —*Dryden.*
जेव्हा त्याची भरमसाट प्रशंसा केली जाते तेव्हाच त्याचा भयंकर द्वेषही केला जातो.

Head :

1. So many heads, so many wits. —*Queen Elizabeth.*
व्यक्ती तितक्या प्रकृती. [पिण्डे पिण्डे मतिर्भिन्ना.]

2. He that hath a head of wax must not walk in the sun. —*G. Herbert.*
ज्याला मेणाचे डोके लाभले आहे त्याने उन्हात फिरता कामा नये. (प्रत्येकाने स्वतःच्या कुवतीनुसार वागावे.)

3. Some men's heads are as easily blown away as their hats. —*Lord Halifax.*
काही लोकांची डोकी वरच्या टोपीप्रमाणेच भुर्रकन् उडून जातात. (काहीजण फार उथळ वृत्तीचे असतात.)

4. It is better to be the head of a lizard than the tail of a lion. —*G. Herbert.*
सिंहाची शेपटी होण्यापेक्षा सरड्याचे डोके होणे पत्करले. (मोठ्यांच्या घरी चाकरी करण्याऐवजी स्वतःचे प्रतिष्ठेचे स्वतंत्र जीवन जास्त चांगले.)

5. Thou hast a head, and so has a pin. —*Swift.*
तुला जसे डोके आहे तसे टाचणीलाही असते. [नुसते डोके असून काय उपयोग ? त्यांत काहीतरी पाहिजे ना !]

6. When the head acheth all the body is out of tune.—*Cervantes.*
डोके दुखू लागले की साऱ्या शरीराची दैना होते.

Health :

1. Health is not valued till sickness comes. —*T. Fuller.*
आजारीपण आल्याशिवाय आरोग्याची किंमत कळत नाही.

2. Good wife and health is a man's best wealth.
—C. H. Spurgeon.
चांगली पत्नी आणि आरोग्य हीच माणसाची सर्वोत्तम संपत्ती.

3. Diet cures more than doctors.
—A. B. Cheales.
वैद्यापेक्षा पथ्यानेच रोग जास्त बरे होतात.

4. It is better to lose health like a spendthrift than waste it like a miser. *—R. L. Stevenson.*
कंजूष माणसाप्रमाणे अंशा अंशाने वाया घालविल्यापेक्षा एकाद्या उधळ्या माणसाप्रमाणे आपण आपले बल उधळून टाकलेले बरे

5. No man can have a peaceful life who thinks too much about lengthening it. *—Seneca.*
आपण कसे दीर्घायुषी होऊ याबद्दल जो फार चिंता करीत बसतो त्याला शांततेचे जीवन लाभणार नाही.

6. The preservation of health is a duty. Few seem conscious that there is such a thing as physical morality.*—H. Spencer.*
आरोग्य सांभाळणे हे आपले एक कर्तव्य आहे. शरीरविषयक देखील नीतिमत्ता (जबाबदारी) असते याची फार थोड्या जणांना जाणीव असावी असे वाटते.

7. Health and cheerfulness beget each other.
आरोग्य आणि उल्हास एकमेकांना पोषक असतात.

8. He who hath good health is young. *—H. G. Bohn.*
तरुण कोण ? तर ज्याची प्रकृती उत्तम असते तो !

9. The healthy know not of their health but only the sick.
—Carlyle.
खऱ्या निरोगी माणसाला आरोग्याची जाणीव नसते; जाणीव असते ती आजाऱ्यांना.

10. Give me health and a gay day, and I will make the pomp of emperors ridiculous.*—Emerson.*
मला एक दिवस पूर्ण आरोग्याचा असा द्या, म्हणजे मी सम्राटाचे वैभव देखील हास्यास्पद करून टाकीन.

11. Health and money go far.
—G. Herbert.
आरोग्य आणि संपत्ती यांचा फार उपयोग होतो.

12. The sound body is the product of the sound mind. *—B. Shaw.*
खंबीर मन असले की तब्येतही फक्कड राहते.

13. Life is not to be merely alive, but to be well. *--Martial.*
जीवन म्हणजे नुसते जगणे नव्हे, ते चांगल्या तऱ्हेने जगले तरच त्याला जीवन म्हणावयाचे.

14. Without health life is lifeless.
—Ovid.

आरोग्यावाचून जीवनात काय राम आहे? त्याला काय जीवन म्हणावयाचं?

15. Your best doctor is Dr. Diet. —*Seneca.*

'पथ्य' हाच तुमचा खरा वैद्य.

16. Nature and time are the two real physicians. —*Ovid.*

खरे वैद्य म्हणजे निसर्ग आणि काल.

17. He that liveth by physic liveth miserably. —*T Cogan.*

जो औषधावर जगतो त्याचे आयुष्य फार दुःखाचे जाते.

18. Indulge the body only so far as is needful for health.—*Seneca.*

आरोग्य टिकविण्यासाठीच जेवढे शरीराचे लाड करता येतील तेवढे करा.

Heart :

1. The heart of the wise, like a mirror, should reflect all objects, without being sullied by any. —*Confucius.*

ज्ञानी माणसाचे अंतःकरण हे आरश्याप्रमाणे स्वच्छ असावे. त्यात कसलीही खराबी न होता, साऱ्या वस्तूंचे प्रतिबिंब पडावे.

2. In each human heart are a tiger, a pig, an ass, and a nightingale. Diversity of character is due to their unequal activity. —*A. Bierce.*

प्रत्येक मानवी हृदयात वाघ, डुक्कर, गाढव, आणि बुलबुल पक्षी यांची वस्ती असते. या सर्वांच्या विचित्र संचारातून मानवी स्वभावाचे वैचित्र्य निर्माण होत असते.

3. The heart of the fool is in his mouth, but the mouth of the wise man is in his heart. —*B. Franklin.*

मूर्खाचे अंतःकरण त्याच्या मुखात असते, तर शहाण्याचे मुख त्याच्या हृदयात असते.

4. No sky is heavy if the heart be light. —*Churchill.*

अंतःकरण प्रसन्न असले तर हवाही सुंदर वाटते.

5. Every heart hath its ache. —*T. Fuller.*

प्रत्येक माणसाच्या अंतःकरणाला दुःखाची टोचणी आहेच.

6. That which cometh from the heart will go to the heart. —*J. Ray.*

जे अंतःकरणातून बाहेर पडते ते अंतःकरणाला जाऊन भिडते.

7. What the heart does think, the tongue does clink.—*R. Greene.*

जे हृदयात असते ते जिभेवाटे बाहेर पडते.

8. Where hearts are true, few words will do. —*A. B. Cheales.*

हृदय निर्मळ असले की वाचाळपणाची गरज नसते.

9. Hearts may agree though heads differ. —*T. Fuller*.
विचारात भिन्नता असली तरी अंत:करणाचा मिलाफ होऊ शकतो.

10. The heart has eyes that the brain knows nothing of.
—*Parkhouse*.
अंत:करणाला नेत्र असतात; पण मेन्दूला त्यांचा पत्ता नसतो.

11. The heart of man is made to reconcile contradictions.
—*David Hume*.
परस्परविरुद्ध गोष्टींची संगती लावण्यासाठी माणसाला हृदय दिलेले आहे.

12. There are strings in the human heart which had better not be vibrated. —*Dickens*.
माणसाच्या हृदयात अशा काही तारा आहेत की त्यांचे स्पंदन न झालेले बरे.

13. The great conservative is the heart. —*Hawthorne*.
अंत:करणाला नव्याची गोडी नसते.

14. With most people the heart grows old with the body.
—*Guy de Maupassant*.
बहुतांचे अंत:करण देहाबरोबरच जर्जर होत जाते.

15. He that is of a merry heart hath a continual feast.
—*Old Testament*.
आनंदी वृत्तीचा इसम जणू सदैव मेजवान्या झोडीत असतो.

16. Hearts, like apples, are hard and sour
Till crushed by pain's resistless power,
And yield their juice rich and bland
To none but sorrow's heavy hand. —*J. G. Holland*.
वेदनांनी चूर्ण होईपर्यंत अंत:करण हे सफरचंदाप्रमाणे कठीण आणि आंबट असते. त्याचा सुंदर रस फक्त दु:खाच्याच जड हाती पडतो.

17. Hearts live by being wounded.
—*O. Wilde*.
जखमांच्यामुळे अंत:करणे टिकून राहतात.

18. A generous heart repairs a slanderous tongne. —*Homer*.
उदार मनाचा सज्जन हा बदनामी करणाऱ्या माणसाच्या जिभेला वळण लावतो.

19. Kind hearts are more than coronets. —*Tennyson*.
दयाळू अंत:करणांना राजमुगुटापेक्षाही जास्त किंमत आहे.

20. A small heart hath small desires. —*G. Herbert*.
क्षुद्र अंत:करणातील इच्छाही क्षुद्रच असतात.

21. Out of the abundance of the heart the mouth speaketh.
—*New Testament*.
अंत:करण भरून आले की ते मुखावाटे बोलू लागते.

22. The mouth obeys poorly when the heart murmurs. —*Voltaire.*
अंतःकरण कुरकुरू लागले की मुख त्याला नीट साद देत नाही.
23. The heart is deceitful above all things. —*Old Testament.*
अंतःकरणासारखी फसवी गोष्ट दुसरी नाही.
24. A good heart is better than all the heads in the world. —*Bulwer-Lytton.*
जगातील सर्व मेन्दूपेक्षा एक प्रेमळ अंतः-करण परवडले.
25. The heart has its activities which reason does not know. —*Pascal.*
बुद्धीला कळणारही नाही अशा अंतः-करणाच्या हालचाली असतात.

Heaven :

1. Heaven is largely a matter of digestion, and digestion is mostly a matter of mind. —*E. Hubbard.*
अन्न-पचनातून स्वर्गाची कल्पना निघते, आणि अन्न-पचन हे बव्हंशी मनःस्थिती-वर अवलंबून असते.
2. Heaven lies about us in our infancy. —*Wordsworth.*
बाळपणी आपल्या भोवती स्वर्गच पसरलेला असतो.
3. Heaven without good society cannot be heaven. —*T. Fuller.*
चांगली संगत नसेल तर स्वग कसला
4. Heaven and hell are states of mind, not places. —*Milton.*
स्वर्ग आणि नरक या मनाच्या अवस्था होत: ती प्रत्यक्ष स्थळे नव्हेत.
5. No man must go to heaven who hath not sent his heart thither before—*Thomas Wilson.*
ज्याने आपले हृदय प्रथमतः स्वर्गाकडे रवाना केले नसेल त्याने तिकडे जाता कामा नये.

Hell :

1. Your hell is within you. —*T. Fuller.*
तुमचा नरक तुमच्या हृदयातच आहे.
2. He who has not seen something of Hell, will not love Heaven. —*F. Quarles.*
ज्याने नरकाची थोडीफार चव घेतलेली नाही त्याला स्वर्गही आवडणार नाही.

Help :

1. What is past help is past care. —*R. Burton.*
ज्याला इलाजच नाही, त्याची चिंताही वाटत नाही.
2. Heaven helps those who help themselves.
जे स्वतःच्या प्रयत्नांनी पुढे येऊ पाहतात, त्यांना परमेश्वर सहाय्य करतो. (प्रयत्नांती परमेश्वर)
3. Vain is the help of man. —*Old Testament.*
मानवी मदतीत काहीएक राम नाही.

4. It is a kingly action to help the fallen. —*Ovid.*
पतितांना मदत करणे हे राजबिण्डे-पणाचे लक्षण आहे.

Heresy :

1. In the history of the world, the man who is ahead is called a heretic. —*Ingersoll.*
ज्याचे विचार जगाच्या पुढे असतात, त्याला 'पाखंडी' म्हणण्याची जगाची रीत असते, असे इतिहास सांगतो.
2. It is the customary fate of new truths to begin as heresies and to end as superstitions.
—*T. H. Huxley.*
नवसत्यांची कथा अशी आहे की प्रथमत: ती पाखंडी मते म्हणून गणली जातात, आणि नंतर त्यांची धर्मभोळचा समजुतींत जमा होते.

Hermit :

The herimt thinks the sun shines nowhere but in his cell.
—*T. Fuller.*
संन्याशाला वाटते की सूर्य केवळ आपल्याच कोठडीत प्रकाशत असतो.

Hero :

1. Every hero becomes a bore at last. —*Emerson.*
प्रत्येक वीरपुरुषाची संगत अखेर कंटाळवाणी होते.
2. Hero-worship is strongest where there is least regard for human freedom. —*H. Spencer.*
ज्या वातावरणात मानवी स्वातंत्र्याला किंमत दिली जात नाही, तेथे वडयांचा उदोउदो करण्याकडे प्रवृत्ती असते.
3. No man is a hero to his valet.
—*Corneille.*
चाकराला आपला धनी कधीच वडा माणूस वाटत नाही.
4. You cannot be a hero without being a coward. —*B. Shaw.*
जर तुम्ही भेकड नसाल, तर कधीच शूर होऊ शकणार नाही.

Hill :

1. The higher the hill, the lower the grass. *T. Fuller.*
टेकडी जितकी उंच तितके तिच्यावरचे गवत कमी वाढीचे.
2. Men climb tall hills to suffer and die. —*N. B. Turner.*
यातना भोगण्यासाठी आणि मरण पत्करण्यासाठी माणसे उंच टेकडचा चढण्याचा उपद्व्याप करतात.

History :

1. History is only a confused heap of facts.
—*Lord Chesterfield.*
इतिहास म्हणजे सत्यघटनांचा सावळा-गोंधळ.

2. History is but a picture of crimes and misfortunes.
—*Voltaire.*

इतिहास म्हणजे गुन्हे आणि दुर्दैवी घटना यांचे चित्र.

3. The historian is a prophet looking backwards. —*Schiller.*
गतकालाकडे नजर फिरविणारा द्रष्टा म्हणजे इतिहासकार.

4. No historian ever found complete truth. —*Ovid.*
कोणत्याच इतिहासकाराला संपूर्ण सत्य गवसलेले नाही.

5. Historians relate, not so much what is done. as what they would have believed.
—*B. Franklin.*

जे प्रत्यक्ष घडले आहे त्याचे निवेदन करण्यापेक्षा काय घडावे असे वाटते त्याचे वृत्त सामान्यत: इतिहासकार देतात.

6. History: a distillation of rumour.
—*Carlyle.*

विविध वार्तांचा गाळीव अर्क म्हणजे इतिहास.

7. History is all bunkum.
—*Henry West.*

इतिहास म्हणजे थापेबाजी.

8. History is the essence of innumerable biographies.
—*Carlyle.*

असंख्य चरित्रांचा अर्क म्हणजे इतिहास.

9. History is a pagaent, not a philosophy. —*Augustine Birrell.*

इतिहास म्हणजे केवळ एक रंगीबेरंगी मिरवणूक; त्यात तत्त्वज्ञान असे काही नाही.

10. History after all is the true poetry. —*Carlyle.*
इतिहास हेच खरे आणि अस्सल काव्य.

11. History is philosophy learned from examples. —*Ovid.*
इतिहास म्हणजे प्रत्यक्ष उदाहरणांवरून शिकलेले तत्त्वज्ञान.

12. History teaches everything, even the future. —*Lamartine.*
भविष्यकाळ धरून इतिहास हा सर्व काही शिकवितो.

13. While we read history we make history. —*G. W. Curtis.*

इतिहास वाचीत असतानाच आपण इतिहास घडवीत असतो.

14. In analysing history do not be too profound, for often the causes are quite superficial.
—*Emerson.*

इतिहासाचे विश्लेषण करताना सूक्ष्मतेचा अतिरेक करू नका, कारण पुष्कळदा कारणे अगदी वरवरची असतात.

15. The use of history is to give value to the present hour and its duty. —*Emerson.*
चालू काळ आणि त्याबद्दलचे कर्तव्य याचे महत्त्व पटवून देणे हा इतिहासाचा (खरा) उपयोग.

16. The world's history is the world's judgement. —*Schiller.*
जगाचा इतिहास म्हणजे जगाने दिलेल्या निर्णयाचा इतिहास.
17. History is the vast Mississippi of falsehood. —*M. Arnold.*
इतिहास म्हणजे अनृताची मूर्तिमंत (मिसिसिपि) महानदी !
18. Happy is the nation without a history. —*Beccaria.*
ज्या देशाला इतिहासच नाही तो खरा सुखी देश.
19. Even the best of histories tell only a half-truth. —*Ovid,*
उत्कृष्ट इतिहास-ग्रंथात देखील फक्त अर्धसत्य सांगितलेले असते.
20. History is something that never happened, written by a man who wasn't there.
—*Anonymous.*
जे कधीच घडले नाही आणि जे घडत असताना तेथे कोणी नव्हता अशी जी गोष्ट तिला इतिहास म्हणतात.
21. Assassination has never changed the history of the world.
—*Disraeli.*
खुनामुळे जगाचा इतिहास कधीच बदलेला नाही
22. What is history but a fable agreed upon ? —*Napoleon.*
सर्वांचे जिच्याबद्दल एकमत झालेले आहे अशी दंतकथा म्हणजेच इतिहास नाही काय ?
23. Human history is in essence a history of ideas. —*H. G. Wells.*
जगाचा इतिहास म्हणजे (जगातील) विचारांचा इतिहास.

Holiday :

A perpetual holiday is a good working definition of hell.
—*B. Shaw.*
निरंतर सुट्टीचे (चैनीचे) जीवन म्हणजे नरकाचाच प्रकार म्हणावयाचा.

Holiness :

Try to look holy if you wish to be idolised. —*B. Shaw.*
जर लोकांनी देवासारखे मानावे असे वाटत असेल तर पावित्र्याचे नाटक करा.

Home :

1. Home is where the heart is.
—*Pliny.*
जिथे आपले अंतःकरण तिथे आपले घर.
2. Be it ever so humble there is no place like home.
—*J. H. Payne.*
कसेही असले तरी घर ते घर.
3. To be happy at home is the ultimate result of all ambition.
—*S. Johnson.*
सारी महत्त्वाकांक्षा असते कशासाठी तर घरी सुखाचे जीवन लाभावे म्हणून.
4. A house is no home.
नुसती छपराची इमारत म्हणजे घर नव्हे.

5. Never trust him that does not like his home. —*Emerson.*
ज्याचा आपले स्वतःचे घर आवडत नाही, त्याच्यावर कधीही विश्वास ठेवू नका.

Homer :

1. The man who has not read Homer has not seen the ocean. —*W. Bagehot.*
ज्याने होमर वाचला नाही त्याने समुद्रच पाहिला नाही असे मी म्हणेन
2. Every novel is a debtor to Homer. —*Emerson.*
प्रत्येक कादंबरीकाराला होमरचे ऋण मान्य करावेच लागेल.

Honesty :

1. Too much honesty did never man harm. —*J. Clarke.*
प्रामाणिकपणाचा अतिरेक केला तरी कोणाचे नुकसान होत नाही.
2. Honest men and knaves often wear the same cloth.—*T. Fuller.*
पुष्कळवेळा प्रामाणिक माणसे आणि बदमाष लोक एकाच तऱ्हेचे कपडे घालतात.
3. Honesty is a fine jewel but much out of fashion.—*T. Fuller*
प्रामाणिकपणा हे एक सुंदर रत्न आहे हे खरे; पण ते बाजाराते फारसे दिसत नाही.
4. It is annoying to be honest to no purpose. —*Ovid.*
ज्याचा काही उपयोग नाही. असला प्रामाणिकपणा त्रासदायक ठरतो.
5. An honest man is the noblest work of God. —*Pope.*
ईश्वराची अत्यंत उदात्त कलाकृती म्हणजे दानतीचा इसम.
6. Honest men fear neither the light nor the dark. —*T. Fuller.*
प्रामाणिक माणसाला प्रकाशाची अगर अंधाराची भीति अशी वाटतच नाही.
7. No honest man ever repented of his honesry. —*T. Fuller.*
प्रामाणिक व्यक्तीला आपल्या प्रामाणिकपणाचा कधीच पश्चात्ताप झालेला नाही.
8. He that loseth his honesty hath nothing else to lose. —*J. Lyly.*
ज्याने प्रामाणिकपणा गमावला, त्याचे उरलेच काय ?

Honour :

1. Great honours are great burdens.
फार मोठे मानसन्मान म्हणजे फार मोठी ओझी.
2. Honours are shadows, which from seekers fly.
But follow after those who them deny. —*Richard Baxter.*
सन्मान हे सावलीसारखे असतात; जे त्यांच्या मागे लागतात त्यांच्यापासून ते दूर फ्लायन करतात; पण जे त्यांची

पर्वा करीत नाहीत त्यांचा मात्र ते पाठलाग करतात.

3. To few is honour dearer than gold. —*Sallust.*
फार थोडेजण संपत्तीपेक्षा प्रतिष्ठेला जास्त मानतात.

4. Honour is a baby's rattle. —*T. Randolph.*
मान म्हणजे लहान मुलाचा खुळखुळा.

5. What is most honourable is also safest. —*Livy.*
जे अत्यंत आदरणीय असते त्याच्यापासून धोका नसतो.

6. It is a worthier thing to deserve honour than to possess it. —*T. Fuller.*
मान असण्यापेक्षा तो मिळविण्याची लायकी असणे जास्त चांगले.

7. He that hath no honour hath no sorrow. —*T. Draxe.*
ज्याला मान नाही त्याला दुःखही नाही.

8. Without money honour is nothing but a malady.–*Racine.*
संपत्तीवाचून नुसता मान म्हणजे एक व्याधीच होय.

9. All honour's wounds are self-inflicted. —*A. Caruegie.*
मानसन्मानापासून मनाला ज्या जखमा होतात, त्या आपणच आपल्या हाताने करून घेतलेल्या असतात.

10. When honour is lost, it is a relief to die. —*Garth.*
नाव गेले की मृत्यू हा एवढाच विरंगुळा.

11. Who loses honour can lose nothing else. —*P. Syrus.*
ज्याचे नाव गेले त्याचे जाण्यायोगे दुसरे काही उरतच नाही.

12. Honour and ease are seldom bedfellows. —*T. Fuller.*
ज्याला मानसन्मानाचे आयुष्य पाहिजे असते त्याला आराम कोठून ?

13. Honour and profit lie not all in one sack. —*G. Herbert*
सन्मान आणि फायदा (संपत्ती) एकाच पोत्यात गवसणार नाहीत.

14. Honours never fail to purchase silence. —*Massinger.*
मानसन्मानाचे आयुष्य सुरू झाले की जीभ बडबडू लागते.

15. Posts of honour are posts of danger. *J. G. Holland.*
मानाच्या जागा म्हणजे संकटाच्या जागा.

16. Honour and shame from no condition arise,
Act well your part–there all the honour lies. —*Pope.*
प्रतिष्ठा अगर अप्रतिष्ठा तुमच्या दर्जावर अवलम्बून नाही; तुम्ही तुमचे कर्तव्य नीटपणे पार पाडा, त्यातच सारी प्रतिष्ठा आहे.

17. Honour is an empty bubble. —*Dryden.*
प्रतिष्ठा म्हणजे केवळ एका पोकळ बुडबुडा आहे झालं.

18. What is fitting is honourable. —*Cicero.*
जे योग्य असते तेच सन्माननीय असते.

19. Honour the darling but of one short day.
—*Sir Walter Raleigh.*
प्रतिष्ठा म्हणजे केवळ एक दिवसाचा खेळ.

Hope :

1. Hope is the poor man's bread.
—*G Herbert.*
आशा म्हणजे गरिबाची भाकरी.
2. The miserable have no other medicine but only hope.
—*Shakespeare.*
गांजलेल्याचे एकमेव औषध म्हणजे आशा.
3. Hope is a waking dream.
—*Aristotle.*
आशा म्हणजे जागेपणीचे स्वप्न.
4. Hope is the sheet-anchor of human life. —*Plato.*
आशा ही मानवी जीवनाचा मुख्य आधार आहे.
5. While there is life, there is hope. —*Cicero.*
प्राण असेतोपर्यंत माणसाची आशा सुटत नाही. (जबतक सास तबतक आस.)
6. All men are guests where hope doth hold the feast.
—*G. Gascoigne.*
आशेने दिलेल्या मेजवानीला सारे जग हजर असते.
7. Too much hope deceiveth.
—*J, Florio.*
आशेचा अतिरेक केला की फसवणूक ठरलेलीच.
8. Hopers go to hell. —*J. Kelly.*
आशेवर जगणारे नरकात जातात.
9. It is better to hope than to despair. —*Goethe.*
निराशेपेक्षा आशा पुरवली.
10. Cease to hope and you will cease to fear. —*Hecato.*
आशा सोडून द्या म्हणजे भीतीहि उरणार नाही.
11. Hope is the parent of faith.
—*C. A. Bartol.*
आशा ही श्रद्धेची जननी आहे.
12. Hope is the patent medicine for disease, disaster and sin.
—*W. Rice.*
व्याधी, संकटे आणि पापे यांवर हमखास औषध म्हणजे आशा.
13. It is hope which maintains most of mankind. —*Sophocles.*
बहुतेक मानवांना जगविणारी गोष्ट म्हणजे आशा.
14. Hope–the star of life's tremulous ocean. —*P. M. James.*
जीवनाच्या वादळी समुद्रात मार्ग दाखविणारी तारका म्हणजे आशा.
15. Things past belong to memory alone,
Things future are the property of hope. —*J. Home.*
गतगोष्टी स्मृतीच्या मालकीच्या असतात, तर भविष्यकालीन घटना ही आशेची मालमत्ता.

16. Hope is the second soul of the unhappy. —*Goethe.*
आशा म्हणजे दुःखी लोकांचा दुसरा आत्माच.
17. We ought neither to fasten our ship to one small anchor, nor our life to a single hope. —*Epictetus.*
आपले जहाज जसे आपण एकाच छोट्या नांगरात अडकविता कामा नये, तसेच आपण आपले जीवन एकाच आशेत गुंतवू नये.
18. Hope never leaves a wretched man that seeks her.–*J. Fletcher.*
जो दुर्दैवी इसम आशेच्या मागे लागतो त्याला ती कधी सोडत नाही.
19. He that wants hope is the poorest man alive. —*T. Fuller.*
ज्याला आशा नाही त्याच्यासारखा कंगाल कोणी नाही.
20. When our hopes break, let our patience hold. —*T. Fuller.*
जेव्हा आपल्या आशांचा चुराडा होतो, तेव्हा धिम्मेपणाने वागावे.
21. Men should do with their hopes as they do with tame fowl–cut their wings that they may not fly over the wall. —*Lord Halifax.*
कोंबडीने भिन्तीवरून उडी मारून जाऊ नये म्हणून जसे तिचे पंख कापतात, तसेच आपणही आपल्या आशांचे पंख कापले पाहिजेत.
22. Hope–the balm and lifeblood of the soul. —*J. Armstrong.*
आत्म्याचे रक्त आणि त्याचे थंड मल्म म्हणजेच आशा.
23. Hope is a good breakfast, but an ill supper.
आशा ही (सकाळी) न्याहारीला ठीक, पण (रात्री) भोजनाला तिचा काय उपयोग?
24. He that lives upon hope will die fasting. —*B. Franklin.*
जो आशेवर जगतो, त्याला उपाशी मरावे लागेल.
25. Can you buy hope with money ? —*Terence.*
तुम्ही आशा ही पैशाने विकत घेऊ शकता का ?
26. The hope of life returns with the sun. —*Juvenal.*
दररोज सूर्योदयाबरोबर जीवनाची आशा-देखील उदय पावत असते.
27. Delayed hope afflicteth the heart. —*John Mabbe.*
लांबणीवर पडलेल्या आशेने अंतःकरणाला यातना होतात.
28. Hope to the end. —*New Testament.*
शेवटपर्यंत आशा सोडू नका.

Horse :

1. It's a good horse that never stumbles. —*C. H. Spurgeon.*
चालताना जो कधी अडखळत नाही तो चांगला घोडा.

2. The blind horse is fittest for the mill. —*J. Ray.*
अंधळा घोडा गिरणीच्याच कामाचा.
3. Good horses make short miles. —*G. Herbert.*
चांगले घोडे रस्ता जलद कापतात.
4. One man may lead a horse to the water, but twenty cannot make him drink. —*S. Johnson.*
एक इसम देखील पाणवठ्यावर घोडा नेऊ शकेल; पण वीस जणांनी प्रयत्न केला तरी ते घोड्याला त्याच्या मनाविरुद्ध पाणी प्यावयाला प्रवृत्त करु शकणार नाहीत.

Hospitality :

1. Hospitality consists in a little fire, a little food and an immense quiet. —*Emerson.*
आतिथ्याला काय लागते तर थोडीशी शेकोटी, थोडे अन्न आणि भरपूर शांतता.
2. The first day a man is a guest, the second a burden, and the third a pest. —*R. Hovey.*
पहिल्या दिवशी पाहुणा, दुसऱ्या दिवशी ओझे, आणि तिसऱ्या दिवशी उपद्रव अशी असते पाहुणचाराची कथा.

Hours :

1. An hour of pain is as long as a day of pleasure.—*T. Fulle[r]*
दुःखाचा एक तास आनंदात घालविलेल्या संबंध दिवसाच्या बरोबरीचा असतो
2. Pleasure and action make the hours seem short. —*Shakespeare*
चैनीत आणि कामात वेळ कसा जातो तेच कळत नाही.

House :

1. The house shows the owner. —*G. Herbert.*
घरावरून धन्याची परीक्षा करता येते.
2. In my house am an emperor. —*Massinger.*
माझ्या घरात मी बादशहा आहे.
3. He that hath a house to put his head in has a good head-piece. —*Shakespeare.*
ज्याला डोके टेकावयाला घर आहे त्याच्या डोक्याला चांगली कानटोपी आहे.
4. He that hath no house must lie in a yard. —*John Ray.*
ज्याला घर नाही त्याला पटांगणात झोपावे लागते.
5. A man's house is his castle. —*Sir E. Coke.*
माणसाचे घर म्हणजे त्याचा भक्कम किल्लाच म्हणावयाचा.

Humility :

1. Humility is the true cure for many a needless headache. —*Arthur Helps.*
निष्कारण डोकेदुखीवर रामबाण उपाय म्हणजे विनय.

2. The higher we are placed, the more humbly should we walk. —*Cicero.*
जितके उच्च पद आपण विभूषित करू, तितके विनयाने आपण वागले पाहिजे.

3. Lowliness is the base of every virtue. —*P. J. Bailey.*
विनय हा प्रत्येक सदगुणाचा पायाच होय.

4. No man will learn anything at all, unless he first will learn humility. —*O. Meredith.*
लीनतेचा गुण संपादन केल्याशिवाय कोणाला काहीच शिकता येणार नाही.

5. True humility is contentment.
खरा विनय म्हणजेच समाधान.

6. There is no humiliation for humility. —*J. Roux.*
जे विनयशील असतात त्यांचा कधीच उपमर्द होत नाही.

7. Humility is a virtue all men preach, none practise, and yet everybody is content to hear.
ज्याचा सर्वजण प्रचार करतात, मात्र जो कोणीच कृतीत उतरवीत नाही आणि ज्याबद्दल ऐकावयाला मात्र सर्वांना आवडते असा ‘ विनय ’ हा एक गुण आहे.

8. Humble thyself in all things. —*Thomas A. Kempis.*
प्रत्येक बाबतीत विनयशीलता दाखवा.

9. Rather to bow than break is profitable
Humility is a thing commendable. —*Cato.*
मोडण्यापेक्षा वाकलेले बरे : म्हणून विनय हा प्रशंसनीय गुण आहे.

10. The lowly heart doth win the love of all. —*G. Turberville.*
नम्र माणसे सर्वांचे प्रेम संपादन करतात.

Humour :

1. Humour is gravity concealed behind the jest.—*Johan Weiss.*
विनोद म्हणजे चेष्टेच्या आवरणाखाली लपविलेले गांभीर्य.

2. No mind is thoroughly well-organized that is deficient in a sense of humour. —*Coleridge.*
ज्या माणसाजवळ विनोदबुद्धी नाही त्याच्या मनाची रचना ढिली आहे असेच म्हणावे लागेल.

3. Humour is the mistress of tears. —*Thackeray.*
विनोद म्हणजे आसवांची सहचरी.

4. Everything is funny as long as it is happening to somebody else. —*Will Rogers.*
ज्या गोष्टींशी आपला संबंध येत नाही त्या आपल्याला नेहमीच विनोदी वाटतात.

5. Humour has justly been regarded as the finest perfection of poetic genius.—*Carlyle.*
कविप्रतिभेची अत्यंत उज्ज्वल परिणती म्हणजे विनोद, असे जे म्हटले आहे ते योग्यच आहे.

6. A sense of humour keen enough to show a man his own absurdities will keep him from all the commission of all sins.
जिच्यामुळे आपल्या आचरटपणाची तीव्र जाणीव होऊ शकते अशी सूक्ष्म विनोद-शीलता सर्व पापकृत्यांपासून माणसाचे रक्षण करू शकेल.

Hunger :

1. The stomach sets us to work. —*G. Eliot.*
उपाशी पोट काम करावयाला लावते.
2. Hunger is not dainty. —*T. Fuller.*
भुकेल्या काहीही चालते. (भुकेला कोंडा)
3. Hunger finds no fault with the cook —*C. H. Spurgeon.*
भूक लागलेला इसम कधी आचाऱ्यावर रुष्ट होत नाही.
4. Hunger forceth the wolf out of her den. —*W. Painter.*
भुकेमुळे लांडग्याला गुहेतून बाहेर पडावे लागते.
5. An empty stomach is not a good political adviser. —*A. Einstein.*
उपाशी पोट राजकीय उपदेशाच्या काय गोष्टी सांगणार ?
6. A hungry man is an angry man. —*James Howell.*
बुभुक्षित माणूस नेहमीच चिडलेला असतो.
7. Hunger is the best pickle. —*B. Farnklin.*
सर्वात उत्तम लोणचे म्हणजे भूक.
8. Hunger is sharper than the sword.—*Beaumont & Fletcher.*
भुकेला तलवारीपेक्षाही तीक्ष्ण धार असते.
9. A hungry man smells meat atar off. —*T. Fuller.*
भुकेल्या माणसाचे घ्राणेन्द्रिय फार तीव्र असते.
10. The hungry stomach rarely despises common food. —*Horaee.*
उपाशी पोटाला साधे अन्नदेखील रुचकर लागते.
11. The best sauce for food is hunger, and the best flavouring for drink, thirst. –*Socrates.*
अन्नाच खरे लोणचे म्हणजे भूक; आणि पेयाला चव येते ती तहानेमुळे.
12. Hunger and cold deliver a man up to his enemy. —*John Ray.*
भूक आणि थंडी यांच्यामुळे माणूस शत्रूच्या तावडीत सापडतो.
13. Make hunger thy sauce as a medicine for health.–*T. Tusser.*
आरोग्यासाठी औषध म्हणून भुकेचा लोणच्यासारखा उपयोग करा.

Hunting :

1. Don't think to hunt two hares with one dog. —*B. Franklin.*
एकाच कुत्र्याच्या मदतीने दोन सश्यांची शिकार करण्याच्या फंदात पडू नका.

2. It is folly to take unwilling dogs out to hunt. —*Plautus.*
नाखूष असलेल्या कुत्र्यांना शिकारीसाठी बाहेर काढणे शुद्ध मूर्खपणा होय.

Husband :

1. A good husband makes a good wife. —*R. Burton.*
नवरा चांगला असला की बायकोही चांगली वागते.
2. The calmest husbands make the stormiest wives. —*Issac D'Israeli.*
नवरे फार शांत असले की बायका जहांबाज बनतात.
3. Emperors are only husbands in wives' eyes. —*Terence.*
बादशहांच्या बायकांना आपला पती कधी बादशहा वाटत नाही.
4. An obedient wife commands the husband. —*Ovid.*
आज्ञाधारक पत्नी आपल्या पतीला मुठीत ठेवते.
5. Married men are viler than bachelors. —*A. W. Pinero.*
अविवाहितापेक्षा विवाहितच जास्त नीच लोक असतात.
6. Being a husband is a whole-time job. —*A. Bennett.*
नवरा होणे म्हणजे कायमची हमालकी.
7. As the husband is the wife is. —*Tennyson.*
जसा नवरा, तशी बायको !
8. Wedded men live in sorrow and in care. —*Chaucer.*
विवाहितांना दुःखाचे आणि चिंतेचे जीवन घालवावे लागते.
9. There's no cure for a bad husband —*Ovid.*
वाईट नवरा सुधारण्याचे औषध अजून सापडलेले नाही.
10. A husband without faults is a dangerous animal. —*Lord Halifax.*
ज्याच्या अंगी काही दोषच नाहीत असला नवरा फार घातकी जनावर समजावे.
11. Husbands are in heaven whose wives scold not.—*J. Heywood.*
ज्या नवऱ्यांच्या बायका त्यांची खरडपट्टी काढीत नाहीत ते स्वर्गात असतात (मरण पावलेले असतात).
12. The husband is the last to know the dishonour of his house. —*Juvenal.*
आपल्या संसारातली छिद्रे कोणाला फार उशीरा कळत असतील तर ती नवरोजींना.
13. Father to me thou art, and mother dear.
And brother too, kind husband of my heart. —*John Keble.*
अरे दयाळू अंतःकरणाच्या पतिराया, तूच माझा पिता, तूच माता, आणि तूच माझा बंधू.
14. If you want a man's money, be his wife. —*J. Cole.*

तुम्हाला जर एखाद्या इसमाचे पैसे हवे असले तर त्याची बायको व्हा.

15. Husbands are the most unmarried of men —*D. M. Keith.*
नवरे लोक खरे पाहता अविवाहितच असतात.

Hypocrisy :

1. Hypocrisy is a homage which vice pays to virtue.
—*La Rochefoucauld.*
दांभिकपणा म्हणजे सद्गुणाला दुर्गुणाने दाखविलेला आदरच म्हटला पाहिजे.

2. Face-flatterer and back-biter are the same. —*Tennyson.*
तोंडावर स्तुती करणारे आणि पाठीमागे निन्दा करणारे एकाच जातीचे.

3. At home a hypocrite is a savage; abroad a saint.
—*Seneca.*
दांभिक माणूस हा घरात जंगलीपणाने वागतो आणि बाहेर साधू म्हणून मिरवितो.

4. No man is a hypocrite in his pleasures. —*S. Johnson.*
सुखदायक चैनींच्या बाबतीत कोणताही माणूस दांभिकपणाने वागत नाही.

5. A hypocrite is a stuffed animal.
—*Cicero.*
दांभिक इसम म्हणजे शुद्ध पेंढा भरलेले जनावर.

6. There be many wise men that have secret hearts, and transparent countenances.
—*Francis Bacon.*
अशी पुष्कळ सुज्ञ माणसे असतात की ज्यांचे चेहरे पारदर्शक असतात, पण अंतःकरणात मात्र रहस्य दडलेले असते.

7. A hypocrite is a sheep without and a wolf within.—*Butler.*
दांभिक इसम हा बाहेरून शेळीसारखा (गरीब) पण आतून लांडगा असतो.

8. The repentance of a hypocrite is itself hypocrisy.
—*Hazlitt.*
दांभिकाचे पश्चात्तापाचे नाटक हा सुद्धा दांभिकपणाचाच प्रकार होय.

9. There is some virtue in almost every vice, except hypocrisy.
—*Hazlitt.*
एकटा दांभिकपणा वगळला तर प्रत्येक दुर्गुणात चांगुलपणाचा काही अंश असतो.

10. A hypocrite despises those whom he deceives —*Hazlitt.*
दांभिक इसम ज्याला फसवितो त्याचाच तो तिरस्कार करतो.

11. The tongue of a hypocrite is steeped in milk and honey, and his heart in biting vinegar.
—*Plautus.*
दांभिकाची जीभ मध आणि दूध यांत बुडविलेली असते आणि त्याचे हृदय जहाल शिर्क्यांत. (मधु तिष्ठति जिव्हाग्रे हृदये तु हलाहलम्)

12. How cheerfully he seems to grin,
Now neatly spreads his claws,
And welcomes little fishes in
With gently smiling jaws.
—Lewis Carroll.
किती खुषीत येऊन तो दात विचकतो, आपल्या नख्या कशा व्यवस्थित फाकतो. आणि हसत हसत जबडा उघडून तो छोटचा माशांचे घशात कसे (प्रेमाने) स्वागत करतो !

13. I hate a bad man saying what is good. *—Menander.*
वाईट माणूस चांगल्या गोष्टीबद्दल बोलू लागला की मला त्याचा तिरस्कार वाटतो.

14. There are people who laugh to show their fine teeth; and there are those who cry to show their good hearts.
—J. Roux.
काहीजण हसून आपले देखणे दात दाखवतात तर काहीजण रडून आपली सहृदयता व्यक्त करतात.

15. An ill man is always ill, but he is worst of all, when he pretends to be a saint.
—F. Bacon.
वाईट इसम हा नेहमीच वाईट; पण जेव्हा तो साधूचे सोंग घेतो तेव्हा तो फारच वाईट.

16. Inwardly base, but with an outward appearance of virtue.
—Horace.
आतून नीच, पण बाहेरून मात्र सद्‌गुणाचा आव आणणारा.

17. A hypocrite is a man who puts a penny in the urn of poverty, and with the other takes a shilling out.
—R. Pollock.
जो गरीबाच्या पितळीत एका हाताने एक पेनी टाकतो आणि दुसऱ्या हाताने एक शिलिंग उचलतो तो दांभिक.

18. Oh, what a goodly outside falsehood hath !
—Shakespeare.
खोटारडा इसम कसा सोज्वळ सोंग करतो !

19. A hypocrite is a man who lives upon a smile. *—Young.*
जो स्मितावर गुजराण करतो त्याला दांभिक म्हणतात.

20. He paints the gates of hell with Paradise. *—Tennyson.*
(दांभिक इसम) हा नरकाचे दरवाजे स्वर्गनामक रंगाने रंगवितो.

I

Ice :

Trust not one night's ice.

—*G. Herbert.*

एका रात्रीत तयार झालेल्या बर्फावर विश्वास ठेवू नका.

Idea :

1. Ideas rule the world.

—*Socrates.*

जगावर राज्य चालते ते विचारांचे.

2. Only the wise possess ideas; the greater part of mankind are possessed by them.

—*Coleridge.*

फक्त शहाण्या लोकांच्या जवळ विचार असतात; जगातील बहुसंख्य लोकांना मात्र विचारांनी पछाडलेले असते.

3. General notions are generally wrong.

—*Mary Wortley Montague.*

सर्वसामान्य विचार हे बहुश: चुकीचेच असतात.

4. There's no freedom where ideas are not free.—*B. Russell.*

जेथे विचार-स्वातंत्र्य नाही तेथे गुलामगिरी चालू आहे असे समजावे.

5. One of the greatest pains to human nature is the pain of a new idea. —*W. Bagehot.*

मानवी मनाला व्यथा देणाऱ्या अनेक गोष्टींपैकी एक म्हणजे नवीन कल्पनेचे आगमन.

Ideals :

1. Ideals are the world's masters.

—*J. G. Holland.*

जगाचे खरे सत्ताधीश म्हणजे ध्येये.

2. If you have no ideal, you have nothing. —*A. Bannet.*

जर तुमच्यापाशी ध्येय नसेल, तर तुमच्याजवळ आहेच काय !

3. You are known by the ideals you cherish. —*Cicero.*

तुमच्या ध्येयांवरून तुमची लायकी पारखली जाते.

4. Our ideals are our better selves.

—*A. B. Alcott.*

आपली ध्येये हीच आपल्या व्यक्तिमत्त्वाची सरस बाजू.

5. An idealist is a person who helps other people to be prosperous. —*Henry Ford.*

जो दुसऱ्यांच्या भरभराटीला मदत करतो त्याला ध्येयवादी म्हणतात.

Idleness :

1. Idleness is the canker of the mind. —*J. Heywood.*

आळस म्हणजे मनाला पोखरणारा रोग.

2. Indolence is the sleep of the mind. —*J. Fletcher.*
आळस म्हणजे मनाला आलेली निद्रा.
3. Idle folk have the least leisure. —*C. H. Spurgeon.*
आळशी लोकांनाच अगदी कमी फुरसत असते.
4. Go to the ant, thou sluggard, consider her ways and be wise. —*Old Testament.*
हे आळशी प्राण्या, मुंगीकडे जा, तिचे वागणे नीट पाहून घे आणि शहाणा हो.
5. Idleness is the well-spring and root of all vice. —*T. Bacon.*
आळशीपणा म्हणजे सर्व दुर्गुणांचे माहेर-घर.
6. Idleness in the root of all mischief. —*Carlyle.*
आळशीपण म्हणजे सर्व उपद्रवांचा उगम.
7. Idleness is only the refuge of weak minds. —*Lord Chesterfield.*
दुर्बळांचे आश्रयस्थान म्हणजे ऐदीपणा.
8. Indolence is a sort of suicide. —*Lord Chesterfield.*
आळशीपणा हा आत्महत्येचा एक प्रकारच म्हणता येईल.
9. An idler is a watch that wants both hands. —*Cowper.*
आळशी इसम म्हणजे दोन्हीही काटे नसलेले घडयाळ.
10. Idleness is the sepulchre of a living man. —*J. G. Holland.*
आळशीपणा म्हणजे जिवंत माणसाचे थडगे.
11. Perhaps man is the only being that can properly be called idle. —*S. Johnson.*
बहुधा मानव हा एवढाच आळशी प्राणी असावा असे वाटते.
12. All things are easy to industry, all things difficult to sloth. —*B. Franklin.*
उद्यमशील व्यक्तींना सर्वच गोष्टी सुलभ वाटतात; तर आळशी लोकांना साऱ्याच गोष्टी अवघड जातात.
13 It is impossible to enjoy idling thoroughly, unless one has plenty of work to do. —*J. K. Jerome.*
भरपूर काम केल्याशिवाय फावल्या वेळेचा आनंद लुटता येत नाही.
14. No one has become immortal by sloth. —*Sallust.*
आळस करून कोणीही अमर झालेला नाही.
15. It is well to lie fallow for a while. —*M. F. Tupper.*
काही काळ काहीएक काम न करता स्वस्थ पडून राहणे काही वाईट नाही.
16 Expect poison from the standing water. —*W. Blake.*
न वाहणाऱ्या पाण्यातून फक्त विषाचीच अपेक्षा करा.
17. To do nothing is the way to be nothing. —*N. Howe.*

जो काही करीत नाही, तो कसल्याच लायकीचे आयुष्य जगत नाही.

18. Idleness is the mother of poverty. —*Cicero.*
आळसातून दारिद्र्य निपजते.

Idolatry :

An idiot holds a bauble for a god. —*Shakespeare.*
मूर्ख इसम हा नकली पोकळ वस्तूलाच देव समजून चालतो.

Ignorance :

1. There is no darkness but ignorance. —*Shakespeare.*
अज्ञान हाच खरा अंधःकार. !
2. He who knows nothing is confident in everything. —*G. Herbert.*
जो पूर्णपणे अज्ञानी असतो त्यालाच सर्व गोष्टींची खात्री वाटत असते.
3. Where ignorance is bliss it is folly to be wise.—*Thomas Gray.*
जेथे अज्ञानात सुख आहे तेथे ज्ञानी बनणे हाच मूर्खपणा होय.
4. To be ignorant of one's ignorance is the malady of the ignorant. —*A. Alcott.*
स्वतःच्या अज्ञानाची जाणीव नसणे हीच अज्ञानी माणसाची खरी व्यथा.
5. Ignorance and conceit go hand in hand. —*The Talmud.*
अज्ञान आणि पोकळ ऐट यांची नामी मैत्री जमते.
6. I know no disease of the soul but ignorance. —*Ben Jonson.*
आत्म्याला होणारा मला एकच विकार माहिती आहे आणि तो म्हणजे अज्ञान.
7. Whatever is unknown is magnified. —*Galgacus.*
जे अदृश्य अथवा अपरिचित असते त्याला अवाच्या सवा स्वरूप दिले जाते.
8. The ignorant hath an eagle's wings and an owl's eyes. – *George Herbert.*
अज्ञानी इसमाला गरुडाचे पंख आणि घुबडाचे डोळे असतात.
9. He that knows nothing doubts nothing. —*George Herbert.*
जो पूर्णपणे अज्ञानी असतो त्याला संशय ही चीजच ठाऊक नसते.
10. Better unborn than untaught. —*John Heywood.*
काही न शिकण्यापेक्षा जन्माला न आलेले बरे.
11. In knowing nothing is the sweetest life. —*Sophocles.*
संपूर्ण अज्ञानामुळे जीवन अत्यंत मधुर होते
12. Better unfed than untaught. —*John Heywood.*
खायला काही न मिळाले तरी चालेल पण अज्ञानी राहता कामा नये.

Illusion :

1. Rob the average of his life-illusion and you rob him of his happiness. —*H. Ibsen.*

सामान्य माणसाचा आयुष्याबद्दलचा जो भ्रम असतो तो घालविलात तर तुम्ही त्याचे सुख हिरावून घेता.

2. Better a dish of illusion and a hearty appetite for life, than a feast of reality and indigestion therewith. —*H. A. Overstreet.*
सत्य जाणून घेऊन दुःखी होण्यापेक्षा कसल्या तरी भ्रमात राहून खात पीत मजेने राहावे हे बरे.

Imagination :

1. Imagination is the eye of the soul. —*Joubert.*
कल्पनाशक्ती म्हणजे आत्म्याचा नेत्रच म्हणावयाचा.
2. The great instrument of moral good is imagination.—*Shelley.*
कल्पनाशक्ती ही नैतिक कल्याणाचे एक महान साधन आहे.
3. Imagination is more important than knowledge. —*A. Einstein.*
ज्ञानापेक्षा कल्पनाशक्तीच जास्त महत्त्वाची आहे.
4. He who has imagination without learning has wings and no feet. —*Joubert.*
ज्याला कल्पनाशक्ती आहे पण ज्ञान नाही, त्याला पंख आहेत, पण पाय नाहीत.
5. The human race is governed by its imagination.— *Terence.*
मानवजातीचे नियंत्रण हे कल्पनाशक्तीनेच केले जाते.
6. The lunatic, the lover and the poet
Are of imagination all compact. —*Shakespeare.*
भ्रमिष्ट इसम, प्रेमिक आणि कवी यांना कल्पनाशक्तीची भरपूर देणगी लाभलेली असते.

Imitation :

1. Imitation is the sincerest form of flattery. —*Barry Poin.*
एखाद्याचे अनुकरण करणे हीच त्याची खरीखुरी खुषामत होय.
2. No man was ever great by imitation. —*S. Johnson.*
अनुकरण करून कोणी महत्पदाला चढलेला नाही.
3. Man is an imitative creature. —*Schiller.*
मानव हा अनुकरणशील प्राणी आहे.

Immortality :

1. Immortality is the glorious invention of Christianity. —*W. E. Canning.*
अमरत्त्व हा ख्रिस्ती धर्माने लावलेला अत्यंत स्पृहणीय शोध होय.
2. O joy ! that in our embers is something that doth live. —*Wordsworth.*
आपल्या हृदयात काहीतरी अक्षय असे आहे ही मोठी संतोषाची बाब आहे.

Imperialism :

In imperialism nothing fails like success. —*B. Shaw.*
साम्राज्यवादाची मौज अशी की त्याचे यश हाच त्याचा नाश.

Impossibility :

1. You cannot make a crab walk straight. —*Aristophanes.*
खेकड्याला तुम्ही सरळ चालावयाला प्रवृत्त करू शकत नाही.
2. Nothing is impossible to a willing heart. —*J. Heywood.*
जो माणूस कृती करावयाला राजी आहे त्याला अशक्य असे काही नाही.
3. It is a disease of the soul to be enamoured of things impossible of attainment. —*Bias.*
ज्या गोष्टी अप्राप्य असतात त्यांचे आकर्षण वाटणे हा आत्म्याला जडलेला एक रोगच आहे.
4. To the timid everything is impossible. —*Scott.*
भेकडांना सारेच अशक्य वाटते.
3. The inverted pyramid can never stand. —*Young.*
उलटा केलेला पिरॅमिड कधीच उभा राहू शकत नाही.

Impulse :

Impulse manages all things badly. —*Statius.*
भावनेच्या आवेगातून कोणतीही गोष्ट ठाकठीक होत नाही,

Indecision :

1. In indecision itself grief is present. —*Cicero.*
अनिश्चिततेत दुःख भरलेले असते.
2. He who considers too much will perform little. —*Schiller,*
जो विचाराचा अतिरेक करतो त्याच्या हातून विशेष काही घडत नाही.

Independence :

1. Paddle your own canoe. —*F. Marryat.*
तुम्हीच स्वतः वल्हे चालवून तुमची नाव घेऊन जा.
2. The strongest man in the world is he who stands most alone. —*H. Ibsen.*
जो एकटाच स्वतंत्रपणे राहतो तो जगातील सर्वांत बलवान् इसम होय.
3. Follow your own bent, no matter what people say. —*Karl Marx.*
स्वतःच्या मर्जीनुसार वागा—मग जग काय वाटेल ते बडबडो.
4. He travels fastest who travels alone. —*R. Kipling.*
जो 'एकला चलोरे' म्हणत प्रवास करतो, त्याचा प्रवास वेगाने होतो.

Indifference :

1. The whole frame of things teaches indifference. —*Emerson.*
दुनियेची सर्व रचनाच बेपर्वाईचा संदेश देते.

2. Happy are the men whom nature has buttressed with indifference.
   —*Guy de Maupassant.*
   ज्यांना निसर्गाने उदासीन वृत्तीचे भक्कम संरक्षण दिलेले असते ते फार सुखी.

Indigestion :

What boots the calm of this whole shop.
If my inside is going pop ?
—*Seneca.*
जर माझ्या पोटाने बंड उभारले तर या दुकानातील शांततेचा काय उपयोग ?

Individuality :

The man whom God wills to stay in the struggle of life, He first individualizes. —*Ibsen.*
ज्याने जीवनाच्या धकाधकीत टिकून राहावे अशी देवाची इच्छा असते त्याला तो रेखीव व्यक्तिमत्वाची देणगी बहाल करतो.

Industry :

1. The dog that trots about finds a bone. —*George Borrow.*
   भटकणाऱ्या कुत्र्याला हाडूक हे गवसतेच.
2. Industry is a loadstone to draw all good things.
   —*R. Burton.*
   सर्व चांगल्या गोष्टींना आकर्षून घेणारे लोहचुम्बक म्हणजे उद्यमशीलता.
3. God gives all things to industry. —*T. Fuller.*
   जे उद्योगात सदैव गर्क असतात त्यांना ईश्वर सारे काही देतो.
4. The sleeping fox catches no poultry. —*B. Franklin,*
   झोपलेले कोल्हे कधी कोंबडी पकडू शकत नाही.

Influence :

1. A cock has great influence on his dung-hill. —*P. Syrus.*
   उकिरड्यावर कोम्बड्याची फार हुकमत असते.
2. The work which an unknown good man does like a vein of water flowing hidden underground, secretly makes the ground green. - *Carlyle.*
   अप्रसिद्ध व्यक्ती जे सत्कार्य करते ते भूगर्भात वाहणारा झरा जसा गुप्तपणे जमिनीला हिरवळीची देणगी देतो तसे असते.
3. Each man in corrupting others corrupts himself. —*Ovid.*
   जो इतरांचे जीवन नासवितो तो स्वतः-ही नासला जातो.

Ingratitude :

1. Earth produces nothing worse than an ungrateful man.
   —*Ausonius.*
   कृतघ्न इसमाइतकी गलिच्छ वस्तू भूतलावर सापडणार नाही.

2. How sharper than a serpent's tooth it is
To have a thankless child !
—*Shakespeare*.
कृतघ्न मुलापासून होणारे दुःख हे सापाच्या विषारी दातापेक्षाही जास्त वेदना देणारे असते.

Inheritance :

1 The fool inherits, but the wise must get. —*W. Cartright*.
मूर्खाला संपत्ती वारसा हक्काने मिळते, पण शहाण्याला पैसा (स्वकष्टाने) मिळवावा लागतो.

2 The tears of an heir are laughter under disguise. —*T. Fuller*.
वारसाचे अश्रू म्हणजे लपविलेले हास्य.

3. To inherit property is to be still-born. *H. D. Thoreau*.
वारसा हक्काने संपत्ती मिळणे हे मृत स्थितीत जन्माला येण्यासारखे आहे.

Injury :

1. It is the mark of a good man not to know how to do an injury. —*P. Syrus*.
ज्याच्या अंगी खराखुरा चांगुलपणा असतो त्याला दुसऱ्यावर अन्याय कसा करावा ते माहीत नसते.

2. It is the principle of human nature to hate those whom you have injured. —*Tacitus*.
ज्यांच्यावर आपण अन्याय करतो त्यांचा तिरस्कार करणे हा मानवी स्वभावाचा धर्मच आहे.

3. The remedy for injuries is to forget them. —*P. Syrus*.
अन्यायांवर उपाय एकच–तो म्हणजे ते विसरून जाणे.

Injustice :

1. It is too common for those who have unjustly suffered pain to inflict it likewise in their turn with the same injustice. —*S. Johnson*.
ज्यांना उगाचच दुःख सहन करावे लागते त्यांची प्रवृत्ती तसाच दुसऱ्यावर अन्याय करण्याकडे झुकलेली असते.

2. It is better to suffer injustice than to do it. —*Emerson*.
दुसऱ्यावर अन्याय करण्यापेक्षा आपण तो स्वतः सहन करणे जास्त चांगले.

Innocence ;

1. The innocent are gay.
—*Cowper*.
निष्पाप लोक आनंदी वृत्तीचे असतात.

2. Innocence has nothing to dread. —*Racine*.
निष्पाप लोकांना कशाचेच भय नसते.

Inspiration :

No man was ever great without some portion of divine inspiration. —*Cicero*.
काहीतरी स्वर्गीय स्फूर्ती लाभल्याशिवाय कोणालाही मोठेपण लाभत नाही.

Instinct ;

1. A moment's insight is sometimes worth a life's experience. *—O. W. Holmes.*
जन्मभराच्या अनुभवापेक्षा एका क्षणाचे अभिज्ञान जास्त महत्वाचे.
2. Instinct is untaught ability. *—Bain.*
अन्तस्फूर्ती म्हणजे नैसर्गिक कर्तबगारी.

Insult :

1. He who allows himself to be insulted deserves to be. *—Corneille.*
जो अपमान होऊ देतो त्याचा अपमान व्हावा अशीच लायकी असते.
2. Insult are like bad coins; we cannot help their being offered to us, but we need not take them. *—C. H. Spurgeon.*
अपमान हे खोटया नाण्यासारखे असतात; ते आपणाला कोणी दिले तरी ते आपण स्वीकारलेच पाहिजे असे नव्हे.
. An injury is much sooner forgotten than an insult. *—Lord Chesterfield*
अपमानापेक्षा जखम ही लवकर विसरली जाते.
4. It is often better not to see an insult than to avenge it. *—Seneca.*
कधी कधी अपमानाचा बदला घेण्यापेक्षा त्याच्याकडे दुर्लक्ष करावे हे बरे.
5. If you speak insults, you shall also hear them. *—Plautus.*
कोणाला अपमानकारक शब्द बोलतात, तर तसलेच शब्द तुम्हालाही ऐकावे लागतील.
6. The way to procure insults is to submit to them,*—W.Hazlilt.*
अपमान सहन केलेत की जास्तच उपमर्द सहन करावे लागतील.

Intelligence :

1. All things are slaves to intelligence. *—Menander.*
सर्व गोष्टी बुद्धिमत्तेच्या ताब्यात असतात.
2. To percieve things in the germ is intelligence. *—Lao-Tsze.*
वस्तूंना मुळातच ओळखणे याला बुद्धिमत्ता म्हणतात.

Intention :

1. All men mean well.*—B. Shaw.*
साऱ्यांचाच चांगला हेतू असतो.
2. Stain not fair acts with foul intentions. *—Sir T. Browne.*
वाईट हेतूंच्यामुळे सत्कृत्यांना काळिमा आणू नका.

Invention :

1. Necessity is the mother of invention.
गरज ही शोधाची जननी आहे.
2. Invention breeds invention.
एका शोधातून दुसरा शोध लागतो.

Iron :

1. Can you teach iron to swim ?
—*Cicero.*
लोखंडाला कोण पोहावयाला शिकवू शकले आहे ?
2. We must beat the iron while it is hot; but we may polish it at leisure. —*J. Dryden.*
लोखंड तापलेले असतानाच त्याच्यावर घाव मारले पाहिजेत. त्याला पॉलिश सावकाशपणे करता येईल.
3. When the iron is hot, strike.
—*J. Heywood.*
लोखंड तापले की त्यावर घण मारा.
4. When the iron is well hot, it worketh the better.—*W. Caxton.*
लोखंड चांगले तापलेले असले की ते चांगले कामी येते.

Irony :

1. Irony is jesting hidden behind gravity. —*J. Weiss.*
व्याजस्तुती म्हणजे गांभीर्याच्या आवरणाखाली दडलेला उपहासच होय.
2. Irony is an insult conveyed in the form of a compliment.
—*E. P. Whipple.*
प्रशंसेचा बहाणा करून केलेला अपमान म्हणजे व्याजस्तुती.

J

Jealousy :

1. Jealousy is born with love, but does not die with it.
—*La Rochefoucauld.*
मत्सर हा प्रेमाबरोबर जन्म पावतो; पण त्याच्याबरोबर मरण मात्र पावत नाही.
2. He that a white horse and a fair wife keepeth,
For fear, for care, for jealousy scarce sleepeth. —*J. Florio.*
ज्याच्या घरी पांढरा घोडा आणि सुंदर पत्नी आहे त्याला भीती, काळजी आणि मत्सर यांच्यामुळे क्वचितच झोप मिळते.
3. The ear of jealousy heareth all things. —*Apocrypha.*
मत्सरी व्यक्तीचे कान सारे काही ऐकतात.
4. What heart-rending torments from jealousy flow,
Ah ! none but the jealous can know. —*R. B. Sheridan.*
मत्सरामुळे ज्या दारुण यातना भोगाव्या लागतात त्याची कल्पना फक्त मत्सरी माणसालाच असते.
5. Jealousy is inborn in women's hearts. —*Euripides.*
मत्सराची भावना स्त्रियांच्या अंतःकरणात उपजतच असते.

6. All jealous women are mad.
—Pinero.
सर्व मत्सरी स्त्रियांची डोकी फिरलेली असतात.

7. A jealous woman sets a whole house afire. *—P. Syrus.*
मत्सरी स्त्री साऱ्या घराला आग लावते.

8. The venomous clamours of a jealous woman poisons more deadly than a mad dog's tooth.
—Shakespeare.
मत्सरी स्त्रियांचे बरळणे हे पिसाळलेल्या कुत्र्याच्या दातापेक्षा जास्त विषारी असते.

9. Plain women are always jealous of their husbands; beautiful women never are.
—O. Wilde.
कुरूप स्त्रिया या नेहमी आपल्या नवऱ्या-बद्दल मत्सराने जळत असतात. सुंदर स्त्रियांना मात्र ही बाधा होत नाही.

10. Jealousy is said to be the offspring of love. Yet unless the parent makes haste to strangle the child, the child will not rest till it has poisoned the parent. *—J. C. Hare.*
मत्सर हे प्रेमाचे अपत्य मानले जाते, पण जर बापाने आपल्या या अपत्याचा गळा दाबून तातडीने प्राण घेतला नाही, तर ते जन्मदात्याला विषप्रयोग केल्याशिवाय गप्प बसणार नाही.

11. No true love there can be without jealousy.
—O. Meredith.
मत्सरावाचून खरे प्रेम संभवत नाही.

12. Jealousy magnifies trifles.
—Schiller.
मत्सर हा क्षुद्र गोष्टींना अवास्तव स्वरूप देतो.

13. Jealousy is so bred in the bone that it will never out of the flesh. *—W. Bullein.*
मत्सर हा मानवी अंतःकरणातून कधीच जाणार नाही.

14. There is more self-love than love in jealousy.
—La Rochefoucauld.
मत्सरात प्रीतीपेक्षा आत्म-प्रीतीचाच अंश जास्त असतो.

15. Jealousy in love—that is love's curse. *—Tennyson.*
मत्सर हा प्रेमाला मिळालेला शापच होय.

16. Hunger, revenge, to sleep are petty foes,
But only Death the jealous eyes can close. *—Wycherley.*
भूक आणि सूडबुद्धी हे निद्रेचे किरकोळ शत्रू होत. पण मत्सरी माणसाचे नेत्र केवळ मृत्यूच मिटवू शकेल.

17. For story and experience tell us, that man grows old and woman jealous. *—M. Prior.*
कथा आणि अनुभव हेच सांगतात की पुरुष वृद्ध होतो तर स्त्री मत्सरी होते.

Jesting :

1. A joke is a very serious thing.
—*Churchill.*
मस्करी ही फार गंभीर बाब असते.
2. A joke never gains over an enemy, but often loses a friend. —*T. Fuller.*
मस्करीमुळे शत्रूचे मन वळविता येत नाही; मित्र मात्र गमावला जातो.
3. A jest loses its point when the jester laughs himself.
—*Schiller.*
मस्करी करणारा इसम ती करताना स्वत: हसतो तेव्हा सारी मौज जाते.
4. Many a true word is spoken in jest. —*H. G. Bohn.*
अनेक खऱ्या गोष्टी थट्टेच्या भरात बोलल्या जातात.
5. The wise make jests and fools repeat them. —*J. Ray.*
शहाणे लोक थट्टाविनोद करतात आणि मूर्ख मात्र त्यांचा केवळ पुनरुच्चार करतात.
6. Vivacity and wit make a man shine in company; but trite jokes and loud laughter reduce him to a buffoon.
—*Lord Chesterfield.*
बुद्धिचापल्य आणि उल्हसित वृत्ति यामुळे माणूस समाजात चमकतो, पण शिळा विनोद आणि खदखदाट यांच्यामुळे तो विदूषक बनतो.
7. Jesting lies bring serious sorrows. —*H. G. Bohn.*
विनोदाच्या भरात केलेला खोटेपणा दारुण दु:खांना कारणीभूत होतो.
8. Joking and humour are pleasant, and often of extreme utility. —*Cicero.*
विनोद आणि चिमटे आल्हादकारक असतात; तसाच त्यांचा उपयोगही फार होतो.
9. Moderation should be observed in joking. —*Cicero.*
विनोद करावयाचा तर तो संयम राखून करावा.
10. All things are big with jest; nothing that is plain
But maybe witty, if thou hast the vein. —*G. Herbert.*
जर तुमच्या अंगी बुद्धिचापल्य असेल तर प्रत्येक गोष्टीत तुम्हाला हास्योत्पादक असे काहीतरी आढळेल.
11. Jesting often cuts hard knots more effectively than gravity,
—*Ovid.*
गांभीर्यापेक्षा विनोदानेच कठीण अशा गाठी (अडचणी) तोडता येतात.
12. The saddest ones are those that wear the jester's motley garb.
—*Don Marquis.*
जे विदूषकाचा रंगीबेरंगी पेहेराव करतात तेच सर्वांत दु:खी असतात.
13. If a thing is spoken in jest, it is not fair to take it seriously.
—*Plautus.*

गंमतीखातर केलेली विधाने मनावर घ्यावयाची नसतात.

14. Jesters do oft prove prophets. *—Shakespeare.*
कधी कधी विनोद करणारेच महान सत्य बोलून जातात.

15. It is difficult to fashion a jest with a sad mind. *—Tibullus.*
अंत:करण दु:खी असताना विनोद करणे अवघड जाते.

16. Jests that give pain are no jests. *—Cervantes.*
ज्याच्यापासून दु:ख होते तो विनोद विनोदच नव्हे.

17. Of all the griefs that harass the distressed,
Sure the most bitter is a scornful jest. *—S. Johnson.*
खवचटपणे केलेला विनोद मनाला जेवढे दु:ख देतो तेवढी दुसरी कोणतीच गोष्ट देत नाही.

18. A bitter jest that comes too near the truth leaves a sharp sting behind. *—Tacitus.*
पुष्कळसे सत्य असलेला कडवट विनोद मागे वेदनेचा ठणका ठेवन जातो.

19. No time to break jests when the heart strings are about to be broken. *—T. Fuller.*
अंत:करणाच्या तारा तुटण्याच्या बेतेत असताना विनोद सुचत नाही.

20. A smiling jester is a dangerous rascal. *—D. M. Keith.*
हसत हसत फुसकुल्या सोडणारा इसम पक्का घातकी बदमाश समजावा.

Jewel :

1. Stones of small worth may lie unseen by day,
But night itself does the rich gem betray. *—A. Cowley.*
साधी रत्ने दिवसाउजेडी नजरेत भरत नाहीत; पण रात्रीच्या अंधारात खरी रत्ने खुलून दिसतात.

2. How many a thing which we cast to the ground
When others pick it up, becomes a gem ! *—G. Meredith.*
आपण जमिनीवर टाकून दिलेल्या कितीतरी वस्तू इतरांनी उचलल्या की त्यांना रत्नांचे मोल येते.

3. Plain-dealing is a jewel, but they that use it die beggars. *—J. Ray.*
परखडपणा हे एक माणिक आहे खरे; पण जो इसम ते वापरतो तो भिकारी होऊन मरण पावतो.

4. The best of us have our weaknesses, and if a man has jewelry let him show it. *—A. Ward.*
अगदी श्रेष्ठ लोक घेतले तरी त्यांची व्यंगे असतातच; तेव्हा जर कोणाजवळ माणिक-मोत्ये असली तर त्यांचे प्रदर्शन करावयाला त्याने विसरूनये.

5. Dumb jewels often, in their silent kind,
   More quick than words do move a woman's mind.
   —*Shakespeare*
   शब्दापेक्षाही वाचा नसलेली मोत्ये आपल्या शांत रीतीने स्त्रीचे अंत:करण हलवू शकतात.

Joy :

1. Every joy is gain and gain is gain however small.
   —*R. Browning.*
   आनंदाचा प्रत्येक क्षण हा मोलाचा असतो, आणि तो कितीही क्षुल्लक असला तरी त्याचे मोल कमी होत नाही.
2. Real joy is a serious matter.
   —*Senera.*
   खराखुरा आनंद ही सामान्य बाब नव्हे.
3. Joys do not abide, but take wing and fly away. —*Martial.*
   आनंदाचे क्षण टिकत नाहीत, पंख असल्याप्रमाणे ते भुर्रकन उडून जातात.
4. Excess of sorrow laughs; excess of joy weeps.
   —*W. Blake.*
   दु:खाचा अतिरेक झाला की माणसाला हसू फुटते, आणि आनंदाचा अतिरेक झाला की रडू कोसळते.
5. Great joys, like griefs, are silent. —*S. Marmion.*
   गाढ दु:खाप्रमाणेच उत्कट आनंद प्रदर्शन करीत नाही.
6. There's a sweet joy that comes through sorrow.
   —*C. H. Spurgeon.*
   दु:खातूनदेखील एक प्रकारच्या गोड आनंदाची निर्मिती होते.
7. One may endure sorrow alone, but it takes two to be glad.
   —*E. Hubbard.*
   माणूस स्वत:चे दु:ख एकटा सहन करू शकेल; पण आनंद लाभण्यासाठी (निदान) दोघांची मदत लागते.
8. Sorrows remembered sweeten present joy. —*Pollok.*
   गतकालीन दु:खांची स्मृती ही वर्तमान-कालीन आनंदाचा गोडवा वाढविते.
9. Present joys are more to flesh and blood,
   Than a dull prospect of a distant good. —*J. Dryden*
   भविष्यकालीन सुखाच्या हमीपेक्षा आजचा हाताशी असलेला आनंद मानवाला जास्त श्रेयस्कर वाटतो.
10. Not by appointment do we meet delight,
    And Joy; they need not our expectancy,
    But round some corner in the streets of life.
    They, on a sudden, clasp us with a smile. —*G. Massey.*
    आल्हाद आणि आनंद आगाऊ वेळ ठरवून तुमची गाठ घेत नाहीत. तुमच्या मार्गप्रतीक्षेची त्यांना गरजही नाही. उलट

आयुष्याच्या वाटेवर कोणत्यातरी कोपऱ्यावर आकस्मिकपणे स्मित करीत ती आपणाला आलिंगन देतात.

11. When the power of imparting joy is equal to the will, the human soul requires no other Heaven. —*Shelley.*
जेव्हां इच्छेनुसार आनंद देण्याची शक्ती आपल्या अंगी येते, तेव्हा मानवी आत्म्याला निराळा स्वर्ग शोधण्याची गरज पडत नाही.

12. The joy late coming late departs. —*L. Bates.*
उशीर लाभलेला आनंद उशीरा निरोप घेतो.

13. Weak is the joy which is never wearied. —*W. Blake.*
न विटणाऱ्या आनंदात राम नसतो.

14. Who baths in worldly joys; Swims in a world of fears.
—*P. Fletcher.*
ऐहिक आनंदात जो मग्न होतो त्याचे जिणे भीतियुक्त असते.

15. All creatures have their joy, and man hath his.
—*G. Herbert.*
सर्व प्राण्यांना जसा आनंदाचा लाभ होत असतो, तसाच मानवालाही विशिष्ट असा आनंद लाभत असतो.

16. Joy makes us giddy, dizzy.
—*Lessing.*
आनंदाने माणसाचे डोके गरगरू लागते.

17. Sweets with sweets war not; joy delights in joy.
—*Shakespeare.*
मिठाई-मिठाईचे भांडण होत नाही; त्याप्रमाणे आनंदाला आनंदातच मौज वाटते.

18. At Earth's great market where joy is trafficked in,
Buy while thy purse yet swells with golden youth.
—*Alan Seeger.*
जगाच्या बाजारात आनंदाची विक्री चालू असताना सोनेरी तरुणपणी तुम्ही त्याची खरेदी करा.

19. Joys are bubble-like. What makes them, bursts them too.
—*P. J. Bailey.*
आनंद हे बुडबुड्यासारखे असतात; जे त्यांना निर्मितात तेच त्यांना फोडून टाकतात.

20. In folly's cup still laughs the bubble joy. —*Pope.*
मूर्खांना नेहमीच क्षणभंगुर अशा आनंदात मौज वाटते.

21. Joy of this world, for time will not abide,
From day to night it changeth as the tide. —*Chaucer.*
या जगातला आनंद शाश्वत नाही; तर सागराच्या लाटेप्रमाणे तो दररोज बदलत असतो.

22. Headlong joy is ever on the wing. —*Milton.*

अनपेक्षित लाभणारा आनंद पक्ष्याप्रमाणे भुर्रकन् उडून जातो.

23. All human joys are swift of wing.

For heaven doth so allot it.

That when you get an easy thing.

You find you haven't got it.

—*Eugene Field.*

सारे मानवी आनंद क्षणभर टिकणारे असतात; कारण ईश्वराची अशी योजनाच आहे, की जेव्हा तुम्हाला एखादी गोष्ट सहज मिळते तेव्हा ती लाभल्यासारखे वाटूच नये.

24. There's a hope for every woe,
And a balm for every pain,
But the first joys of our heart,
Come never back again.

—*R. Gilfillan.*

प्रत्येक दु:खाला उपाय आहे; प्रत्येक वेदनेला मलम आहे; पण अंत:करणाला प्रथमत: लाभलेले आनंद पुन: अनुभवावयास मिळत नाहीत.

25. Bliss in possession will not last,

Remember'd joys are never past. —*Montgomery.*

एखादी गोष्ट लाभल्याचे सुख टिकत नाही; पण ज्या आनंदांची स्मृती होते ते कधीच लुप्त होत नाहीत.

26. How fading are the joys we dote upon,

Like apparitions seen and gone,

But those which soonest take their flight,

Are the most exquisite and strong,

Like angel's visits short, bright.

Mortality's too weak to bear them long. —*J. Norris.*

ज्या आनंदांवर आपण एवढे भाळतो ते पिशाच्चाप्रमाणे येतात आणि जातात; आणि जे द्रुतगतीने पलायन करतात ते देवदूतांच्या भेटीप्रमाणे आल्हादकारक असतात; पण त्यांना फार काळ सहन करण्याची ताकद मानवात नसते.

27. Oh, had I but Aladdin's lamp
Tho', only for a day,

I'd try to find a link to bind
The joys that pass away.

—*G. Swain.*

मला जरी एक दिवस अल्लादिनचा कंदील मिळाला तरी मी पळकुटच्या सुखांना गच्च बांधण्यासाठी एखादी फीत शोधून काढण्याचा प्रयत्न करीन.

28. Man was made for joy and woe,

And when this we rightly know
Thro' the world we safely go.

—*W. Blake.*

मानवाला सुखाप्रमाणे दु:खही हे भोगावे लागणारच हे ज्याला कळते त्याचे इहलोकीचे वास्तव्य ठीकपणे जाते.

29. Momentary joy breeds months of pain —*Shakespeare.*
क्षणभर लाभणाऱ्या (क्षुद्र) सुखातून महिनो महिने टिकणारे दु:ख उद्‌भवते.

30. Our present joys are sweeter for past pain. —*G. Granville.*
पूर्वी ज्याने दु:ख भोगिले आहे त्याला वर्तमानकालीन आनंद जास्तच आल्हाद-दायक वाटतो.

31. The fairest day must set in night,
Summer in winter ends;
So anguish still succeeds delight,
And grief our joy attends.
—*G. Lillo.*
दिवस कितीही सुंदर असला तरी तो मावळणारच; वसंतऋतूनंतर हिवाळा ठरलेलाच. आनंदानंतर यातना ठेव-लेल्याच, आणि सुखाबरोबर दु:ख हे हजर असतेच.

32. It's heaven's will for sorrow to follow joys. —*Plautus.*
आनंदानंतर दु:ख यावे अशी ईश्वरी योजना आहे.

33. One inch of joy surmounts of grief a span,
Because to laugh is proper to the man. —*Rabelais.*
क्षणभराचा आनंद दीर्घकालीन दु:खावर मात करतो; कारण मानवाने हसत खळत रहावे हेच ठीक !

34. Every inch of joy has an ell of annoy. —*W. G. Benham.*
अंशमात्र सुखाबरोबर दु:खाचाही दीर्घ भाग आहेच.

35. Joy may be a miser.
But Sorrow's purse is free.
—*R. Stoddard.*
आनंद हा कंजूष इसमासारखा असला. तरी दु:खाच्या बटव्याचे तोंड नेहमी उघडे असते.

Judge :

1. He who will have no judge but himself condemns himself.
—*H. G. Bohn.*
जो आपण आपलाच न्यायाधीश बनू पाहतो तो स्वत:ला शिक्षा करून घेतो.

2. He who has the judge for his father, goes into the court with an easy mind.
—*Cervantes.*
ज्याच्यावर न्यायाधीश हा वडिलासारखा माया करतो तो कोर्टात जाताना मजेत असतो.

3. No one should be a judge in his own cause. —*P. Syrus.*
आपणच आपल्या खटल्यात न्यायाधीश बनू नये.

4. It is better that a judge should lean on the side of compassion than severity. —*Cervantes.*
न्यायाधीशाने (फाजील) कडकपणा दाखविण्यापेक्षा दयार्द्र बुद्धीने न्यायदान करावे हे बरे.

5. It is always the business of a judge in a trial to find out the truth. —*Cicero.*
सत्य शोधून काढणे हेच खटला चालू असताना न्यायाधीशाचे कर्तव्य असते.

6. When the judges shall be obliged to go armed, it will be time for the courts to be closed. —*S Field.*
जेव्हा न्यायाधीशांना सशस्त्र होऊन जाण्याची पाळी येते तेव्हा न्यायालये बंद करण्याची वेळ आली आहे असे समजावे.

7. A corrupt judge weighs truth badly. —*Horace.*
लाच खाणारा न्यायाधीश सत्याचे मोजमाप गचाळपणे करतो.

8. That sum is well lost which the guilty man gives to the judge. —*P. Syrus.*
जी रक्कम गुन्हेगार हा न्यायाधीशाला देतो ती वाया गेली असे समजावे.

9. He that buyeth magistracy sells justice. —*J. Ray.*
जो पैसे भरून न्यायाधीश बनतो तो न्यायाची विक्री करतो.

10. The law is loosened when the judge grows tender-hearted.
जेव्हा न्यायाधीश (फार) मायाळू बनतो, तेव्हा कायदा सैल होतो.

11. Thieves for their robbery have authority,
When judges steal themselves. —*Shakespeare.*
जेव्हा न्यायाधीशच चोरी करू लागतात तेव्हा चोरांना चोरी करण्याचा परवानाच मिळतो.

12. Judges are best at the beginning, and deteriorate toward the end. —*Tacitus.*
न्यायाधीश हे प्रारंभी उत्तम रीतीने न्यायदान करतात; पण शेवटी शेवटी त्यांचा अधःपात होतो.

13. Fill the seats of justice with good men. not so absolute in goodness,
As to forget what human frailty is —*Sir. T. Talfourd.*
न्यायाधीश म्हणून असे चांगले लोक नेमावे की ज्यांना मानवी दुबळेपणाची जाणीव असते.

14. A good judge is noted for his humanity. —*Tacitus.*
चांगल्या न्यायाधीशाची भूतदयेबद्दल ख्याती असते.

15. A good judge is severe and just but knows where to stop. —*Seneca.*
चांगला न्यायाधीश हा कडक आणि न्यायप्रिय असला तरी कोठे थांबावे ते त्याला चांगले कळते.

16. The upright judge condemns the crime, but does not hate the criminal. —*Seneca.*

जो खऱ्या दानतीचा न्यायाधीश असतो तो गुन्ह्याचा धिक्कार करील, परंतु तो गुन्हेगाराचा तिरस्कार करीत नाही.

Judgment :

1. 'Tis with judgement as our watches, none
Go just alike, yet each believes his own. —*Pope.*
आपली मते ही आपल्या घड्याळासारखी असतात. एकही घड्याळ नीट वेळ दाखवीत नाही; मात्र प्रत्येकाला वाटते की आपलेच घड्याळ बरोबर आहे.
2. No man can justly censure or condemn another, because indeed no man truly knows another. —*Sir. T. Browne.*
आपणाला दुसऱ्यांची खरी अशी काहीच माहिती नसते; त्यामुळे कोणी कोणाचा खऱ्या अर्थाने धिक्कार करू शकत नाही अगर त्याच्यावर शेरा मारू शकत नाही.
3. Do you never look at yourself when you abuse another person ? —*Plautus.*
जेव्हा तुम्ही दुसऱ्याला शिवीगाळ करता तेव्हा तुम्ही कधी स्वत:कडे बघत नाही काय ?
4. All wholesale judgements are loose and imperfect. —*Montaigue.*
सरसकट मारलेले शे रेकमकुवत आणि अपूर्ण असतात.
5. Men see and judge the affairs of other men better than their own. —*Terence.*
माणसांना दुसऱ्याच्या भानगडी चांगल्या तऱ्हेने दिसतात आणि त्यावर शेराही मारता येतो.
6. We are to be judged not by what we might have been, but what we have been. —*Rev. W. Sewell*
आपण काय झाले असतो, यापेक्षा काय आहोत यावरूनच आपली परीक्षा केली जाते.
7. Woe to him who has no court of appeal against the world's judgements. —*T. Carlyle.*
लोकमताविरूद्ध ज्याला न्यायाचा कौल मागावयाची सोय नसते त्याचे हाल काय म्हणून सांगावे !
8. Men's judgements sway on that side fortune leans. —*G. Chapman.*
माणसाचे मत श्रीमंतांच्या बाजूला झुकलेले असते.
9. A good judge is one who reproves the lame but goes upright. —*S. Daniel.*
चांगला न्यायाधीश तोच की जो लंगड्या (गुन्हेगार) इसमाची कानउघाडणी करतो पण स्वत: मात्र ताठपणे (प्रामाणिकपणे) चालतो.

10. We sometimes see a fool possessed of talent, but never of judgement.

—*La Rochefaucauld.*

कधी कधी मूर्खाजवळ हुशारी आढळते: पण निर्णय घेण्याची पात्रता त्याच्या अंगी कधी दिसत नाही.

11. Judge not, that ye be not judged. —*New Testament.*

जर इतरांनी तुमच्यावर शेरा मारू नये अशी इच्छा असेल तर तुम्हीही कोणावर शेरे मारू नका.

12. Forbear to judge, for we are sinners all. —*Shakespeare.*

आपण सारेच पापी आहोत; तेव्हा दुसऱ्यावर शेरे मारण्याचे सोडून द्या.

13. They have a right to censure, that have a heart to help.

—*W. Penn.*

जे इतरांना मदत करू इच्छितात, त्यांनाच टीका करण्याचा हक्क आहे.

14. Take each man's censure but reserve thy judgement.

—*Shakespeare.*

प्रत्येकाची निन्दा सहन करा, पण स्वत.चे मत राखून ठेवा.

15. Weigh, not merely count men's judgements. —*Seneca.*

माणसाच्या मताची नुसती बेरीज करू नका; त्याचे वजन (महत्त्व) किती आहे ते पाहा.

16. Haste in giving judgement is criminal. —*P. Syrus.*

निर्णय देताना घाई करणे अत्यंत आक्षेपार्ह आहे.

17. One cool judgement is worth a thousand hasty councils.

—*W. Wilson.*

शेकडो घाईघाईच्या सल्लामसलती घेण्यापेक्षा शांत चित्ताने दिलेला एक निर्णय जास्त किमतीचा आहे.

18. Ere you remark another's sin, Bid your own conscience look within. —*B. Franklin.*

दुसऱ्याच्या अपकृत्यावर शेरा मारण्यापूर्वी आत्मनिरीक्षण करा.

19. We judge ourselves by what we feel capable of doing, while others judge us by what we have already done.

—*Longfellow.*

जेव्हा आपण स्वतःचे मूल्यमापन करतो तेव्हा आपण काय करू शकलो असतो हे विचारात घेतो; पण जेव्हा दुसरे लोक तुमचे मूल्यमापन करतात तेव्हा तुम्ही काय केले आहे, ते विचारात घेतात.

20. Man judges from a partial view,
None ever yet his brother knew,
The Eternal Eye that sees the whole
May better read the darkened soul,
And find, to outward sense denied

3 The administration of justice is the firmest pillar of government. —*G. Washington.*
न्यायदान करणे हा सरकारी राज्य-कारभाराचा खंबीर पायाच होय.

4. Where justice reigns, it is freedom to obey.
—*J. Montgoomery.*
जेथे न्यायाचे राज्य आहे त्या (सुंदर) वातावरणात आज्ञापालन करणे हे स्वातंत्र्यच म्हणावे लागेल.

5 It is due to justice that man is a God to man and not a wolf. —*F. Bacon.*
इनसाफामुळेच माणूस माणसाबरोबर लांडग्यासारखा न वागता देवासारखा वागतो.

6. The strictest law is sometimes the greatest injustice.—*Terence.*
फाजील कडक कायदा हा कधीकधी दारुण अन्यायाला कारणीभूत होतो.

7. Delay of justice is injustice
—*Landor.*
न्यायदानात विलंब करणे म्हणजे अन्यायाचाच प्रकार.

8. Nothing emboldens sin so much as mercy. —*Shakespeare.*
दया दाखविल्यामुळे पापाला गुर्मी चढल्यासारखे होते.

9. He who is merely just is severe. —*Voltaire.*
ज्याला नुसताच न्याय कळतो तो फार कडकपण वागतो.

10. One cannot be just if one is not humane. —*Vauvenargues.*
ज्याच्या अंगी माणुसकी (भूतदया) नसेल तो खरा न्याय देऊच शकणार नाही.

11. And earthly power doth then show likest God's when mercy seasons justice.—*Shakespeare.*
जेव्हा न्यायदानाते दयेचा अंश मिसळला जातो तेव्हा मानवी अधिकाराला दिव्यत्त्वाचा उजाळा मिळतो.

12. The extremity of justice is extreme injustice.—*R. Grafton.*
न्यायाचा अतिरेक म्हणजे अन्यायाचाही अतिरेक.

13. The more law, the less justice.
—*Cicero.*
जितके कायद्यांचे अवडम्बर जास्त, तितका न्याय कमी.

14. There is a point at which even justice is injustice.
—*Sophocles.*
असे एक टोक येते की जेव्हा न्यायाचे अन्यायात रूपांतर होते.

15. Injustice is relatively easy to bear; what stings is justice.
—*H. L. Mencken.*
अन्याय सहन करणे सामान्यत: अवघड जात नाही; पण न्यायाचा दंश सहन होत नाही.

16. That which is unjust can really profit no one,

That which is just can really harm no one. —*Henry George.*
जे अन्याय्य असते त्याचा कोणालाच फायदा होत नाही: जे न्याय्य असते त्यापासून कोणालाच इजा होत नाही.

17. I have loved justice, and hated iniquity; therefore I die in exile. —*Pope Gregory VII.*
मी न्यायाबद्दल आपुलकी दाखविली आणि अन्यायाबद्दल तिरस्कार व्यक्त केला म्हणून मला हद्दपारीत मरावे लागत आहे.

18. One man's justice is another's injustice; one man's beauty is another's ugliness; one man's wisdom another's folly. —*Emerson.*
एकाला जे न्यायाचे ते दुसऱ्याला अन्यायाचे वाटते; जे एकाला सुंदर वाटते ते दुसऱ्याला कुरूप भासते; एकाचे शहाणपण दुसऱ्याला मूर्खपणा वाटतो.

19. Sparing justice feeds iniquity. —*Shakespeare.*
न्यायाच्या बाबतीत कुचराई केली की अन्यायाला जोर चढतो.

20. It is impossible to be just if one is not generous. —*Joseph Roux.*
अंगी औदार्य असल्यावाचून न्यायीपणाने वागणे कधीच जमणार नाही.

21. Justice must tame, whom mercy cannot win.—*G. Saville.*
जर दया दाखवून उपयोग होत नसेल तर न्यायाचा बडगाच वापरला पाहिजे.

22. Mercy but murders, pardoning those that kill. —*Shakespeare.*
खुनी लोकांना क्षमा करणे म्हणजे खून करण्यासाठी दयेचा वापर करण्यासारखे आहे.

23. Be just before you are generous. —*Sheridan.*
औदार्य दाखविण्यापूर्वी न्यायीपणा अंगी बाणवा.

24. He harms the good that doth the evil spare. —*Cicero.*
जे अधम गोष्टींना मोकळे सोडतात ते सुष्ट गोष्टींना इजा करतात.

25. He hurts the good who spares the bad. —*P. Syrus.*
जो वाईट गोष्टींना शिक्षा करीत नाही तो चांगल्याचे नुकसान करतो.

26. Every unpunished murder takes away something from the security of every man's life. —*D. Webster.*
जेव्हा एखाद्या खुनाबद्दल खुनी इसमाला सजा होत नाही तेव्हा प्रत्येक व्यक्तीचे जीवन कमी सुरक्षित होते.

27. Pardon one offence and you encourage the commission of many. —*P. Syrus.*
एका गुन्ह्याला क्षमा केलीत तर तुम्ही अनेक गुन्ह्यांना उत्तेजन देता बरे!

28. You yourself are guilty of a crime when you do not punish crime. —*P. Syrus.*

जेव्हा गुन्हेगाराला शिक्षा करीत नाही तेव्हा तुम्हीच गुन्हेगार ठरता.

29. It is easier to be beneficent than to be just. —*S. Johnson.*
न्यायाने वागण्यापेक्षा दयाळूपणाने वागणे जास्त सोपे.

30. Ah, to be just as well as kind
It costs so little, and so much !
—*R. Hovey.*
न्यायीपणाने वागताना दयाळूपणाही दाखवावयाचा ? बापरे ! न्यायाला किती कमी किंमत पडते ! तशीच किती जबर किंमत द्यावी लागते हो !

31. He who spares the bad.
seeks to corrupt the good.
—*Cleobulus.*
जो खलांना शिक्षा करीत नाही तो सज्जनांना बिघडवू पाहतो.

32. Hard is the task of justice where distress,
Excites our mercy, yet demands redress. —*C. Cibber.*
जेव्हा दुःख पाहिल्यानंतर दयेची भावना जागृत होते आणि त्या भावनेनुसार वागण्याची पाळी येते तेव्हा न्यायदान करणे फार अवघड जाते.

33. Where the offence is, let the great axe fall. —*Shakespeare.*
जर गुन्हा घडला तर त्याला शासन हे झालेच पाहिजे.

34. Let justice be done, though the world perish.
—*St. Augustine.*
जग खलास होण्याची वेळ आली तरी कुछ फिकीर नाही, पण न्याय हा मिळालाच पाहिजे.

35. The weakest arm is strong enough that strikes with the sword of justice. —*J. Webster.*
ज्याची बाजू न्यायाची असते तो दुबळा वाटला तरी समर्थच असतो.

36. Thrice is he armed that hath his quarrel just,
And four times he who gets his fist in fust. —*A. Ward.*
ज्याची बाजू बरोबर आहे तो सशस्त्र समजावा; पण जो पहिला गुद्दा लगावतो त्याची बाजू जास्त भक्कम असते.

37. Where might and justice are your fellows, what pair is stronger than this ?—*Aeschylus.*
जर बळ आणि न्याय यांची युती झाली तर या जोडीसारखी ताकदवान जोडी दुसरी कोणती ?

38. Justice, even if slow, is sure.
—*Solon.*
न्याय हा उशीरा दिला गेला तरी दिला जाणारच.

39. Murder may pass unpunishe'd for a time,
But tardy justice will o'ertake the crime. —*Dryden.*
खुनाबद्दल काही काळ शिक्षा होणार नाही; पण केव्हा तरी त्याबद्दल शासन हे होणारच.

40. Success is a good thing, wealth is good also; honour is better, but justice excels them all. —*D. D. Field.*
यश ही चांगली गोष्ट आहे; संपत्ती देखील चांगली; अब्रूला या दोन्हीपेक्षा जास्त महत्त्व आहे पण सर्वात उत्तम गोष्ट म्हणजे न्याय !

41. The bright actions of the just survive unburied in the kindred dust. —*Pindar.*
न्यायप्रिय लोकांची उज्ज्वल कृत्ये त्यांच्या मरणानंतरही टिकून राहतात.

42. The sweet remembrance of the just
Shall flourish when he sleeps in dust. —*N. Brady.*
न्यायप्रिय व्यक्तीच्या मृत्यूनंतर तिची मधुर स्मृती सदैव फोफावत जाते.

43. One hour in doing justice is worth a hundred in prayer. —*Livy.*
शंभर तास प्रार्थनेत घालविण्यापेक्षा एका तासाभराचे सत्कृत्य जास्त बरे.

44. He that is void of fear, may soon be just. —*Ben Johnson.*
ज्याला भीती नाही तो न्यायप्रिय राहणारच.

45. There is no virtue so truly great and godlike as justice. —*J. Addison.*
न्यायाइतका उदात्त आणि स्वर्गीय गुण दुसरा नाही.

46. A prince's favours but on few can fall
But justice is a virtue shar'd by all. —*Dryden.*
राजे लोकांची मर्जी फक्त मोजक्याच व्यक्तींना लाभते, पण न्याय हा गुण सर्वांसाठी आहे.

47. Justice is pleasant even when she destroys. —*Sidney Smith.*
न्यायाने नाश केला तरी तो चांगलाच.

48. Render unto all men their due, but remember thou art also a man. —*M. Tupper.*
लोकांना न्यायानुसार वागविताना आपणही एक (स्खलनशील) मानव आहोत हे विसरू नका.

49. There should be no sword in the hand of justice. —*Juvenal.*
न्यायदान करणाऱ्याच्या हातात तलवार शोभत नाही.

50. Every place is safe to him who lives in justice. —*Livy.*
जो न्यायानुसार वागतो त्याला कोठेच भीती नसते.

51. Justice is blind, he knows nobody. —*Dryden.*
न्याय हा आंधळा (निःपक्षपाती) आहे; तो कोणाला ओळखत नाही.

52. Live and let live is the rule of common justice. —*Sir Robert L'Estrange.*

'स्वत: जगा आणि इतरांना जगू द्या' हा न्यायाचा नियम आहे.

53. All knowledge divorced from justice must be called cunning rather than wisdom. —*Plato.*
न्यायविहीन ज्ञान हा केवळ धूर्तपणाच म्हटला आहे; त्यात शहाणपणाचा अंश नसतोच.

54. A just man is not one who does no ill,
But he, who with the power, has not the will. —*Philemon.*
न्यायी कोणाला म्हणावे? जो वाईट वागत नाही त्याला नव्हे; तर सत्ता असूनही ज्याला वाईट वागण्याची इच्छा होत नाही त्याला.

55. Justice shines by its own light. —*Ovid.*
न्यायाला उसन्या तेजाची गरज लागत नाही.

56. Nothing that lacks justice can be morally right. —*Cicero.*
ज्यात न्याय नाही ते अनीतीकारकच म्हटले पाहिजे.

57. The hungry judges soon the sentence sign,
And wretches hang that jury-men may dine. —*Pope.*
भूकेलेले न्यायाधीश लवकर शिक्षा फर्मावितात आणि पंचांना जेवावयाला मिळावे म्हणून दुर्दैवी जीवांना फाशावर जावे लागते.

58. Justice is truth in action. —*B. Disraeli.*
न्याय म्हणजे कृतीत उतरविलेले सत्य.

59. A man's vanity tells him what is honour; a man's conscience what is justice.—*W. S Landor.*
पोकळ गर्वामुळे माणूस इभ्रतीचा विचार करतो, तर सदसद्विवेक बुद्धीच्या टोचणीमुळे तो न्याय जाणतो.

60. Justice is the hope of all who suffer, the dread of all who do wrong. —*Whittier.*
ज्यांना दु:ख भोगावे लागते त्यांना न्याय हेच आशेचे स्थान वाटते; उलट जे दुष्कृत्ये करतात त्यांना न्यायाची दहशत वाटते.

K

Kick :

It is human nature to kick a fallen. —*Terence.*
पराजित अथवा पतित व्यक्तीला लाथेचा प्रसाद द्यावयाचा हा माणसाचा स्वभाव-धर्मच आहे.

Kindness :

1 Kindness is ever the begetter of kindness. —*Sophocles.*
दयाळूपणातून दयाळूपणाचीच निर्मिती होते.

2. Not always actions show the man, we find,
Who does a kindness is not therefore kind. —*Pope.*
कृतीवरून माणूस नेहमीच ओळखता येतो असे नव्हे. जो दयाळूपणाचे कृत्य करतो तो दयाळू वृत्तीचा असतोच असे नव्हे.

3. Persistent kindness conquers the ill-disposed. —*Seneca.*
दयाळूपणाचा वर्षाव केला की खल-वृत्तीच्या माणसालादेखील जिंकता येते.

4. There's no dearth of kindness,
In this world of ours;
Only in our blindness,
We gather thorns for flowers.
—*G. Massey.*
या जगात दयाळूपणाला तोटा नाही. केवळ अज्ञानामुळे आपण फुलाऐवजी काटे गोळा करीत बसतो एवढेच ;

5. Nothing is so popular as kindness. —*Cicero.*
दयाळू माणसाइतके लोकांचे आवडते दुसरे कोणीच नसते.

6. A kind heart loseth nought at at last. —*John Clarke.*
दयाळू माणसाचे अखेरी काहीच नुकसान होत नाही.

7. Kindness is the mightiest practical force in the universe.
—*C. F. Dole.*
व्यवहारात अत्यंत प्रभावी ठरणारी विश्वातील शक्ती म्हणजे दयाळूपणा.

8. Kindness is the sunshine in which virtue grows.
—*R. G. Ingersoll.*
दयाळूपणाच्या सूर्यप्रकाशात सद्‌गुणाची वाढ होते.

9. Kindness consists in loving people more than they deserve.
—*Joubert.*
एखाद्याची लायकी नसतानाही त्यांच्यावर प्रेमाचा वर्षाव करणे याला दयाळूपणा म्हणतात.

10. The greater the kindred is, the less the kindness.—*John Lyly.*
जितके नाते जवळचे तितका दयाळूपणा कमी.

11. Kindness is produced by kindness. —*Cicero.*
दयाळूपणातून दयाळूपणा निपजतो.

12. Life is short, and we have never too much time for gladdening the hearts of those who are travelling the dark journey with us. Oh, be swift to love, make haste to be kind. —*Amiel.*
आयुष्य थोडे असते त्यामुळे आपल्या संगती जीवनाचा अंधारी प्रवास करणारांच्या अंतःकरणाला सुख देण्याला आपणाजवळ पुरेसा वेळ नसतो. तेव्हा विलंब न करता प्रेम व्यक्त करा आणि दयाळूपणा दाखविण्याची तत्परता दाखवा.

13. The heart benevolent and kind the most resembles God.
—*P. Burns.*
दयाळू आणि मायाळू अंतःकरणाचे ईश्वराशी निकटचे सादृश्य असते.

14. Have you had a kindness shown ? Pass it on;
'Twas not given for thee alone. Pass it on;
Let it wipe another's tears. Pass it on. —*Henry Burton.*
तुम्हाला कोणी दयाळूपणाने वागविले आहे काय ? मग तो दयाळूपणा इतरांना दाखवा. तो दयाळूपणा केवळ तुम्हा एकट्यासाठी नाही. तो पुढे जाऊ द्या; दुसऱ्याचे अश्रू पुसण्यासाठी त्याचा वापर करा. जवळ ठेवू नका; पुढे पाठवा, जाऊ द्या पुढे .

15. Set not thy foot to make the blind to fall,
Nor wilfully offend thy weaker brother,
Nor wound the dead with thy tongue'e bitter gall,
Neither rejoice thou in the fall of other. —*R. Burton.*
पाय मध्ये घालून आंधळ्याला खाली पाडू नका; दुबळ्या बांधवाचा अपमान करू नका; मृत व्यक्तीबद्दल कटू भाषा बोलू नका, अगर दुसऱ्याला वाईट दिवस आले तर हर्ष होऊ देऊ नका.

16. Little deads of kindness,
Little words of love,
Help to make earth happy,
Like the Heaven above.
—*J. F. Carney.*
दयाळूपणाची छोटी छोटी कृत्ये; प्रेमाचे थोडे शब्द-यांनीच स्वर्गाप्रमाणेच पृथ्वीवरचे जिणे सुखाचे होते.

17. If I can stop one heart from breaking,
I shall not live in vain,
If I can ease one life the aching or cool one pain,
Or help one fainting robin unto his nest again,
I shall not live in vain.
—*Emily Dickinson.*

एकाचा जरी हृदयभंग मी थांबविला तरी माझे जिणे वाया गेले असे मी समजणार नाही; जर एका व्यक्तीच्या यातना अथवा दुःख मी घालविले, किंवा बेशुद्ध होत चाललेल्या रॉबिन पक्ष्याला त्याच्या घरट्यात पोचविले तरी माझे जिणे व्यर्थ गेले असे मी मानणार नाही.

18. None are fair but who are kind. —*T. Stanely.*

जे दयाळू आहेत तेच देखणे !

19 That best portion of a good man's life,
His little nameless, unremembered acts of kindness and love•
—*Wordsworth.*

चांगल्या व्यक्तीच्या आयुष्यातील उत्तम भाग तोच की जो बोभाटा न करता केलेल्या दयाळूपणाने आणि प्रेमाने भरलेला असतो.

20. So many gods, so many creeds,
So many paths that wind and wind,
While just the art of being kind
Is all the sad world needs.
—*E. W. Wilcox.*

जगात देवांना तोटा नाही; धर्मपंथांचीही गर्दी आहे; वेडेवाकडे वळण असलेले असे रस्ते आहेत; पण या दुःखी जगाला खरी कशाची गरज असेल तर ती दयाळूपणाच्या कलेची.

21. Kindness in women, not their beauteous looks, shall win my love. —*Shakespeare.*

आपल्या सुंदर चेहऱ्यामुळे नव्हे तर आपल्या दयाळूपणाने स्त्रिया माझे प्रेम जिंकू शकतील.

Kings :

1. Royalty is but a feather in a man's cap; let children enjoy their rattle. —*O. Cromwell.*

राज्यपद हे केवळ टोपीतले पीस आहे; लहान मुलांचा खेळण्याचा तो खुळखुळा आहे.

2. He who knows not how to dissimulate, knows not how to reign. —*Louis XI.*

ज्याच्या अंगी सोंगाडेपणा नाही त्याला मुळी राज्यच करता येणार नाही.

3. A good king is a public servan
—*Ben Johnson.*

चांगला राजा हा प्रजेचा सेवक असतो.

4. The halls of kings are ful ! o men, but void of friends.
—*Seneca*

राजदरबारात लोकांची गर्दी असते; पण तेथे मित्रांचा अभाव असतो.

5. To do well, and be ill–spoken of is the lot of kings.
--*Autisthenes.*

चांगले करावयाचे पण बोलणी खावयाची हेच राजेलोकांच्या नशिबी असते.

6. 'Tis the first art of kings–the power to suffer hate. —*Seneca*

द्वेष मुकाट्याने सहन करणे हा राजाचा एक मोठा गुण मानला पाहिजे.

7. The king is the fountain of honour. —*F. Bacon.*
राजा म्हणजे सर्व प्रतिष्ठेचे (मोठेपणाचे) उगमस्थान !

8. Nothing becomes a king so much as the administration of justice. —*Plutarch.*
न्यायदान करणे हेच सर्वात राजाला शोभून दिसते.

9. A king is he who has no fear; a king is he who desires naught. —*Seneca.*
ज्याला भीती माहीत नाही, आणि तो कसलीच अपेक्षा करीत नाही तो (खरा) राजा.

10. He errs who thinks that life under a noble prince is slavery. —*Claudian.*
चांगल्या राजाच्या अंमलाखाली राहणे म्हणजे शुद्ध गुलामगिरी असे ज्याला वाटते त्याच्या विचारात चूक आहे.

11. Never does liberty appear more fair than under a righteous king. —*Claudian.*
सत्वशील राजाच्या अंमलातच स्वातंत्र्य हे तेजाने तळपते.

12. Whatever folly kings commit, the people suffer. —*Livy.*
राजाने मूर्खपणा केला की त्याचे वाईट परिणाम प्रजाजनांना भोगावे लागतात.

13. Kings climb to eminence over men's graves. —*A. Dobson.*
लोकांचा प्राण घेऊन राजेलोक उच्च स्थान पटकावितात.

14. The animal known as king is by nature carnivorous. —*M. Cato.*
'राजा' नामक जनावर मांसाहारी असते.

15. Kings fight for kingdoms, madmen for applause. —*Dryden.*
राजेलोक राज्यासाठी भांडतात, तर मूढ हे लोकांकडून होणाऱ्या जयजयकारासाठी.

16. The virtue of kings seems to consist chiefly in justice. —*Montaigne.*
न्यायाने वागणे हाच राजाचा खरा गुण.

17. Deceived for once, I trust not kings again. —*Homer.*
एकदा फसलो; आता मी राजेलोकावर विश्वास ठेवणार नाही.

18. Kings govern by means of popular assemblies only when they cannot do without them. —*C. J. Fox.*
जेव्हा नाइलाज होतो तेव्हाच राजेलोक लोकमतानुसार राज्यकारभार करतात.

19. The world is growing weary of that most costly of all luxuries–hereditary kings. —*G. Bancroft.*
वंशपरंपरागत राजेपण ही जबर चैनीची बाब आहे; जगाला या चैनीचा कंटाळा येत चाललेला आहे.

20. Kings are naturally lovers of low company.—*Edmund Burke.*
राजे लोकांना क्षुद्रांचा सहवास निसर्गत: आवडतो.

21. The true king is he who is the king of happy subjects.
—*Horace.*
सुखी प्रजाजनावर जो राज्य करतो तोच खरा राजा.

22. The king who fights his people fights himself. —*Tennyson.*
जो राजा प्रजाजनाशी झगडा करतो तो स्वत:शीच लढत असतो.

23. Vulgarity in a king flatters the majority of the nation—*B. Shaw.*
राजेलोकांच्या ग्राम्यपणावर बहुसंख्य लोक खूष असतात.

24. He that is hated of his subjects cannot be counted a king.
—*John Ray.*
ज्याचा प्रजाजन तिरस्कार करतात, त्याला ' राजा ' म्हणताच येणार नाही.

25. If king and people understand each other past a doubt,
It takes a foe and more than a foe to knock that country out. —*R. Kipling.*
जर राजा आणि प्रजा यांच्यात एकोपा असला तर असल्या राष्ट्राचा पाडाव कोणता शत्रू करू शकेल ?

26. Every citizen is king under a citizen king. —*Favart.*
लोकशाही मानणाऱ्या राजाच्या राज्यात प्रत्येक नागरिक हा राजासारखाच असतो.

27. Subjects may grieve, but monarchs must redress.
—*Dryden.*
प्रजेला दु:ख झाले तर त्या दु:खाचे निवारण राजांनी केले पाहिजे.

28. A sovereign's ear ill brooks a subject's questioning.
—*Coleridge.*
प्रजाजनांनी विचारलेले प्रश्न राजे-लोकांच्या कानांना रुचत नाहीत.

29. An emperor should die standing. —*Vespasian.*
बादशहाने उभे राहून (लढता लढता) मृत्यूला आलिंगन दिले पाहिजे.

30. Every monarch is subject to a mightier one. —*Seneca.*
प्रत्येक राजावर जास्त बलिष्ठ असा राजा असतोच.

31. Monarchs seldom sigh in vain.
राजेलोक क्वचितच उगाचच (वाया जाणारा) नि:श्वास टाकीत नाहीत.

32. Kings will be tyrants from policy, while subjects are rebels from principle.
—*Edmund Burke.*
राजेलोक काही एका धोरणानुसार जुलमीपणाने वागतात, तर काही एका तत्त्वानुसार प्रजाजन बंड करून उठतात.

33. Kings are not born; they are made by universal hallucination. —*B. Shaw.*
कोणीही जन्मत: राजा नसतो; बहुसंख्य लोकांच्या भ्रमिष्टपणामुळे राजेलोकांची निर्मिती होते.

34. What is a king ? A man condemned to bear,
The people's burden of the nation's care. —*M. Prior.*
जो राष्ट्राच्या चिंता-काळज्यांचे ओझे वाहतो त्याला राजा म्हणतात.

35. For a king it is sometimes better to be feared than loved. —*Byron.*
कधीकधी प्रजाजनांनी प्रेम करण्यापेक्षा राजाला वचकून असावे हे बरे.

36. The vices of kings cannot remain hid, for the splendour of their lofty station permits naught to be concealed. —*Claudian.*
राजेलोकांचे दुर्गुण कधीच लपविता येत नाहीत. कारण राजपद असे वैभवाचे असते की काहीच लपविता येत नाही.

37. When in green lanes I muse,
Alone, and hear birds sing
God's pity then say I
On some poor king.
—*W. H. Daries.*
जेव्हा हिरवळीवर पडून मी पक्ष्यांचे संगीत ऐकत बसतो तेव्हा मला राजेलोकांची कीव येते.

38. It is a miserable state of mind, to have few things to desire; and many things to fear; and yet that commonly is the case of kings. —*F. Bacon.*
अगदी कमी गोष्टींची इच्छा करावयाची आणि अनेक गोष्टींना भ्यावयाचे याच्या इतके दुर्दैव दुसरे कोणते ? आणि हुबेहूब हेच दुर्दैव राजेलोकांच्या नशिबी असते.

39. The king is the least independent man in his dominions; the beggar the most so. —*J. C. Hare.*
राजा हा स्वत:च्या राज्यात सर्वात कमी स्वातंत्र्य भोगणारा प्राणी असतो; उलट भिकारी हा सर्वात जास्त स्वातंत्र्य उपभोगणारा असतो.

Kiss :

1. Kisses have killed many fools. —*Seneca.*
चुम्बनामुळे अनेक मूर्खांना आपले प्राण गमवावे लागले आहेत.

2. Nothing is so sweet as a stolen kiss. —*Cicero.*
चोरून घेतलेल्या चुंबनाइतके दुसरे काय मधुर आहे ?

3. Many kiss the child for love of the nurse. —*T. Wright.*
अनेकजण दाईच्या प्रेमाखातर बाळाचे चुंबन घेण्याचा बहाणा करतात.

4. Kiss–the true cement and lime of love. —*R. Herrick.*
प्रीती जोडणारे रसायन म्हणजे चुंबन.
5. A kiss of the mouth often touches not the heart.
—*H. G. Bohn.*
तोंडाने चुंबन घेतले म्हणजे हृदयापर्यंत त्याची संवेदना पोचते असे थोडेच आहे?
6. Sweetest is the kiss that's stolen from weeping maid.
—*Claudian.*
आसवे गाळणाऱ्या कुमारिकेचे चुंबन अत्यंत मधुर असते.
7. I do not care for kisses unless I have snatched them in spite of resistence. —*Martial.*
विरोध होत असताना जे चुंबन बळ-जबरीने घेतले जाते ते सोडले तर मला इतर चुंबनांची पर्वा नाही.
8. A legal kiss is never as good as a stolen one. —*Maupassant.*
चोरून घेतलेल्या चुंबनाची लज्जत विवाहोत्तर घेतलेल्या चुंबनाला नसते.
9. It's no sin love's fruit to steal.
—*Ben Jonson.*
प्रेमाचे फळ चोरणे म्हणजे पाप नव्हे.
10. A lisping lass is good to kiss.
—*J. Ray.*
बोबडे बोलणाऱ्या छोकरीचे चुम्बन घेण्यात मौज असते.
11. Many kiss the hand they wish to cut off . —*G. Herbert.*
जो हात तोडावा अशी इच्छा असते त्याच हाताचे अनेकजण चुम्बन घेतात.
12. The kisses of an enemy are deceitful. —*Old Testament.*
शत्रूने दिलेले चुम्बन कपटाचे असते.
13. How delicious is the winning of a kiss at Love's beginning.!
—*T. Campbell.*
प्रणयाराधनेच्या प्रारंभी होणारा चुम्ब-नाचा लाभ आल्हादकारक असतो.
14. Kisses and favours are sweet things,
But those have thorns, and these have stings.—*R. Herrick.*
चुम्बने आणि उपकार मधुर असतात; पण चुम्बनाला काटे असतात, तर उपकारात दंश असतो.
15. Kisses win misses.
—*D. M. Keith.*
चुम्बनामुळेच कुमारिका जिंकिता येतात.

Knavery :

1. As there is a use in medicine for poison, so the world cannot move without knaves.
—*Emerson.*
विषाचा ज्याप्रमाणे औषधासारखा उपयोग होतो, त्याप्रमाणे जगाला बद-माषांची गरज असते.
2. Who friendship with a knave has made,
Is judged a partner in the trade. —*John Gay.*

ज्यांची नीच इसमाबरोबर संगत असते त्याला लोक नीच कृत्यांतला भागीदार समजतात.

3. Clever men are the tools with which bad men work. —*W. Hazlitt.*
खल पुरुष हे हुशार लोकांचा स्वतःच्या फायद्यासाठी उपयोग करून घेतात.

4. A crafty knave does need no broker. —*Shakespeare.*
कारस्थानी नीचाला अडत्याची गरज नसते.

5. The success of knaves entices many. —*Phaedrus.*
हलकटांना यश लाभलेले पाहताच इतरांनाही तेसेच वागण्याचा मोह होतो.

6. Knavery is the best defence against a knave. —*Zeno.*
नीचाविरूद्ध उत्तम बंदोबस्त म्हणजे नीचपणा.

7. Gainst knaves and thieves men shut their gates. —*Shakespeare.*
नीचलोक आणि चोरटे दृष्टीस पडले की लोक दारे बंद करून घेतात.

Knowledge :

1. Knowledge and timber should not be used till they are seasoned. —*O. W. Holmes.*
ज्ञान पक्व झाल्याशिवाय आणि लांकूड रापविल्याशिवाय वापरू नये.

2. A man is but what he knoweth. —*F. Bacon.*
ज्ञानावरून माणसाची लायकी समजते.

3. The desire of knowledge, like the thirst of riches, increases ever with the acquisition of it. —*Sterne.*
ज्ञानाची तहान ही पैशाच्या तहानेसारखी असते; ती वाढतच जाते.

4. Knowledge advances by steps, and not by leaps. —*Macaulay.*
ज्ञान हे क्रमाक्रमाने वाढत जाते; उड्या माराव्या अशी त्याची जलद प्रगती होत नाही.

5. It is not permitted us to know everything. —*Horace.*
माणसाला सारे काही कळावे, सर्व ज्ञान लाभावे, अशी ईश्वराची इच्छा नाही.

6. To know is not to know, unless someone else has known that I know. —*Lycilius.*
आपणाला ज्ञान झाले आहे याचा जोपर्यंत कोणाला पत्ता लागत नाही, तोपर्यंत ज्ञान मिळवून ते न मिळविण्यासारखेच आहे.

7. There is no knowledge that is not power. —*Emerson.*
कोणतेही ज्ञान घेतले तरी ते सामर्थ्याचाच प्रकार असतो.

8. Knowledge comes, but wisdom lingers. —*Tennyson.*
ज्ञान लाभले तरी शहाणपण यावयाला वेळ लागतो.

9. He who knows has many cares. —*Lessing.*
ज्ञानी माणसाला अनेक चिंतांनी ग्रासलेले असते.

10. To know one's ignorance is the best part of knowledge. —*Lao Tsze.*
स्वतःच्या अज्ञानाची जाणीव असणे हा ज्ञानाचाच एक भाग म्हणता येईल.

11. What is knowledge but recorded experience?—*T. Carlyle.*
ज्ञान म्हणजे नमूद केलेला अनुभव.

12. An investment in knowledge pays the best interest. —*B Franklin.*
ज्ञानार्जनात गुंतविलेले भांडवल चांगले व्याज देते.

13. The fruits of the tree of knowledge are various; he must be strong indeed who can digest all of them. —*Mary Coleridge.*
ज्ञानवृक्षाची विविध फळे असतात; जो सर्व फळे पचवील तो जबर ताकदीचा म्हणावा लागेल.

14. Knowledge comes of learning well-retained, unfruitful else. —*Dante.*
विद्वत्ता जर नीट संभाळली तर तीतून ज्ञान लाभते; एरवी ती वाया जाते.

15. Our knowledge is the amassed thought and experience of innumerable minds.—*Emerson.*
असंख्य जनमनातील संग्रहित केलेला अनुभव म्हणजेच ज्ञान

16. Knowledge is the antidote to fear. —*Emerson.*
ज्ञानी माणूस निर्भय असतो.

17. Knowledge is a treasure, but practice is the key to it. —*T. Fuller.*
ज्ञान ही संपत्ती खरे; पण ती वापरली तर उपयोग.

18. The tree of knowledge in your garden grows not single, but at every humble door. —*O. W. Holmes.*
ज्ञानवृक्ष हा तुमच्याच बागेत उगवत नाही; तो प्रत्येक गरीबाच्या दाराजवळ उगवलेला तुम्हाला दिसेल.

19. It is the peculiarity of knowledge that those who really thirst for it always get it. —*R. Jeffries.*
ज्ञानाचे वैशिष्ट्य हेच की ज्याला त्याची खरीखुरी तहान लागलेली असते त्याला ते बिनचूक लाभतेच.

20. Knowledge apart from justice is cunning. —*Plato.*
न्यायावाचून ज्ञान म्हणजे केवळ धूर्तपणाचा प्रकार.

21. It is one thing to remember, another to know. —*Seneca.*
लक्षात ठेवणे निराळे आणि ज्ञान असणे निराळे.

22. They know enough who know how to learn. —*Henry Adams.*
ज्यांना कसे शिकावे ते कळते त्यांना खूपच कळले आहे, असे म्हणता येईल.

23. Knowledge must be adorned; it must have lustre as well as weight, or it will be oftener, taken for lead than for gold.
—*Lord Chesterfield*
ज्ञान हे अलंकृत असावे; ते तेजाळ तसे वजनदारही असावे; नाहीतर सोने न समजता ते कथील (शिसे) समजले जाईल.

24. He knoweth enough that knoweth nothing, if he know how to hold his peace.
—*Guazzo.*
गप्प कसे बसावे हे ज्याला कळते त्याला काही कळत नसले तरी पुष्कळच कळते असे समजावे.

25. Banish me from Eden when you will, but first let me eat of the fruit of the tree of knowledge. —*R. G. Ingersoll.*
वाटले तर माझी नंदनवनातून हकालपट्टी करा; पण प्रथम मला ज्ञानवृक्षाचे फळ चाखू घ्या.

26. All wish to know, but none to pay the fee. —*Juvenal.*
सर्वांना ज्ञान हवे असते पण त्यासाठी 'फी' देण्याची (श्रम करण्याची) तयारी नसते.

27. What man knows is everywhere at war with what he wants. —*J. W. Krutch.*
माणसाला जे हवे असते त्याच्याशी त्याला जे माहीत असते त्याचा सदैव झगडा चालू असतो.

28. Your knowing is nothing unless some other person knows what you know. —*Persius.*
तुम्हाला कोणते ज्ञान आहे याचे जर दुसऱ्याला ज्ञान नसेल तर तुमचे सारे ज्ञान व्यर्थ आहे.

29. It is far better to know something about everything than to know all about one thing.
—*Pascal.*
एकाच गोष्टीचे संपूर्ण ज्ञान असण्यापेक्षा सर्व गोष्टींचे थोडे थोडे ज्ञान असणे जास्त चांगले.

30. Knowledge is indeed that which next to virtue truly and essentially raises one man above another. —*Addison.*
सद्गुणानंतर ज्ञान ही एवढीच चीज आहे की जिच्यामुळे एक माणूस दुसऱ्यापेक्षा सरस ठरतो.

31. There's no knowledge which is not valuable. —*E. Burke.*
न उपयोगी पडणारे असे ज्ञानच नसते.

32. Knowledge is a comfortable and necessary retreat and shelter for us in an advanced age

and if we do plant it while young, it will not give us shade when we grow old.
—*Lord Chesterfield.*
ज्ञान हे वृद्धपणी आसरा देणारी अत्यावश्यक अशी आरामाची बाब आहे. जर तरुणपणी हा वृक्ष लावला नाही तर त्याची छाया वृद्धपणी लाभणार नाही.

33. One of the most agreeable consequences of knowledge is the respect and importance which it communicates to old age. —*S. Smith.*
ज्ञानाचा एक अत्यंत मधुर परिपाक असा की वृद्धपणी त्याच्यामुळे माणसाला प्रतिष्ठा आणि आदर यांचा लाभ होतो.

34. Let the fools talk; knowledge has its value. —*La Fontaine.*
मूर्ख लोक काहीही बडबडोत; ज्ञानाला महत्व हे आहेच.

35. Let the fools the studious despise,
There's nothing lost by being wise. —*La Fontaine.*
व्यासंगी लोकांची मूर्खांनी कितीही निर्भर्त्सना केली तरी शहाणपण संपादन करण्यात कसलाच तोटा नसतो.

36. A learned man has always riches in himself. —*Phaedrus.*
विद्वान माणूस हा श्रीमंतच असतो.

37. The more a man knows, the more worth he is.
—*Robert of Gloucester.*
माणसाचे जसजसे ज्ञान वाढते, तसतशी त्याची लायकीही वाढते,

38. Every addition to true knowledge is an addition to human power. —*H. Mann.*
खऱ्या ज्ञानात वाढ म्हणजे मानवी सामर्थ्यात वाढ.

39. No man is the wiser for his learning. —*J. Selden.*
विद्वत्तेने कोणीही जास्त शहाणे होत नाही.

40. We live and learn, but not the wiser grow. —*J. Pomfret.*
आपण जगतो आणि शिकत राहातो; म्हणजे आपल्या शहाणपणात वाढ होते असा अर्थ नाही.

41. Knowledge is folly except wisdom guide it. —*Livy.*
जे ज्ञान शहाणपणाने नियंत्रित नाही ते कुचकामाचे.

42. Do they not show by too much knowledge, that they know nothing ? —*Terence.*
ज्ञानाचा अतिरेक केल्यामुळे त्यांच्या हे लक्षात येत नाही का की त्यांना काहीच येत नाही ?

43. The more we study, the more we discover our ignorance.
—*Ovid.*
आपण जसजसा अभ्यास करतो, तसतशी आपणाला आपल्या अज्ञानाची ओळख पटते.

44. What is all our knowledge ? We do not even know what weather it will be to-morrow. —*B. Auerbach.*

उद्या कोणती हवा पडणार आहे याचे-देखील आपणाला ज्ञान नसते; मग आपल्या ज्ञानाची किंमत ती काय ?

45. He that increaseth knowledge increaseth sorrow.
—*Old Testament.*

ज्ञानाबरोबर दु:खही वाढत जाते.

46. Knowledge bloweth up, but wisdom edifieth. —*F. Bacon.*
ज्ञानाने गर्विष्ठपणा वाढतो; तर शहाण-पण हितप्रद असते.

47. When a man's knowledge is not in order, the more of it he has the greater will be his confusion. —*H. Spencer.*

जर माणसाच्या ज्ञानाते व्यवस्थितपणा नसला तर ते जितके जास्त, तितका (मानसिक) गोंधळ जास्त.

48. He that knows little often repeats it. —*T. Fuller.*
ज्याला कमी ज्ञान असते तो त्याचेच वरचेवर प्रदर्शन करीत राहातो.

49. It is better to know useless things than to know nothing.
—*Seneca.*

अजिबात काही माहीत नसण्यापेक्षा निरर्थक गोष्टीचे ज्ञान परवडले.

50. Better be ignorant of a matter than half know it. —*P. Syrus.*
एकाद्या गोष्टीचे अर्धवट ज्ञान असण्या-पेक्षा अजिबात नसलेले बरे.

51. True knowledge is modest and wary; it is ignorance that is presumptuous. —*J. Galnvil.*
खरे ज्ञानी विनम्र वृत्तीचे आणि खबर-दार असतात; अज्ञानी लोकच उर्मट असतात.

52. There are many things, the knowledge of which is of little or no profit to the soul.
—*Thomas A. Kempis.*
अशा अनेक गोष्टी आहेत की ज्यांच्या ज्ञानाची आत्म्याला गरज नाही.

53. Ignorance is the curse of God; knowledge the wing wherewith we fly to heaven.
—*Shakespeare.*
अज्ञान हा ईश्वरी शाप समजावा; ज्ञान-रूप पंखानेन स्वर्गापर्यंत आपण उड्डाण करू शकतो.

54. There's only one good; that is knowledge; there's only one evil, that is ignorance.
—*Socrates.*

जगात एकच चांगली गोष्ट आहे—ती म्हणजे 'ज्ञान'; आणि एकच वाईट गोष्ट आहे— ती म्हणजे 'अज्ञान'!

55. Knowledge is the knowing that we cannot know.
—*Emerson.*

आपणाला काही कळू शकणार नाही याची जाणीव म्हणजेच ज्ञान !

56. As for me, all I know is that I know nothing. —*Socrates*
माझ्यापुरते बोलावयाचे तर मी असे म्हणेन की मला काही एक ज्ञान नाही एवढेच ज्ञान मला आहे.

57. To know that we know what we know, and that we do not know what we do not know, that is true knowledge.
—*H. D. Thoreau.*
जे आम्हाला कळते, तेच खरे कळले याची जाणीव असणे आणि जे कळत नाही त्याबद्दल अज्ञानी असणे याला खरे ज्ञान म्हणतात.

58. The only thing that we never know is to ignore what we cannot know. —*Rousseau.*
जे कळू शकणार नाही त्याजकडे दुर्लक्ष कसे करावे एवढेच आपणाला कधी कळत नाही.

9. It is necessary to fathom one's ignorance on one subject to discover how little one knows on other subjects.
—*J. A. Spender.*
एकाच विषयाबाबत आपले अज्ञान किती आहे याचा अंदाज घेतला की इतर विषयाबाबत आपणाला किती कमी ज्ञान आहे त्याची कल्पना येते.

). We know what we are, but know not what we may be.
—*Shakespeare.*
आपण कोण आहोत ते आपणाला कळते; पण आपले काय होणार आहे ते मात्र आपणाला कळत नाही.

Labour :

1. Sweet is the memory of past labour. —*Euripides.*
गत श्रमाची स्मृती फार मधुर असते.

2. Labour is but refreshment from repose. —*J. Mantgomery.*
विश्रातीनंतर टवटवी आणणारी गोष्ट म्हणजे श्रम.

3. Labour is the handmaid of religion.
श्रम म्हणजे धर्माची दासी.

4. Virtue proceeds through toil.
श्रम हे सद्गुणाला पोषक असतात.

5. The gods demand of us toil as the price of all good things.
—*Epicharmus.*

सर्व चांगल्या गोष्टींची किंमत म्हणून ईश्वर हा आपणाकडून श्रमाची अपेक्षा करतो.

6. The labour we delight in physics pain. —*Shakespeare.*
ज्या कामात आपणाला आनंद वाटतो त्याचा काही त्रास वाटत नाही.

7. In all labour there is profit. —*Old Testament.*
प्रत्येक श्रमात (कसला तरी) फायदा असतोच.

8. The happiness of man consists in life. and life is in labour.
माणसाचे सुख जगण्यात असते आणि जगणे म्हणजे श्रम करणे.

9. A toiling dog comes halting home. —*T. Fuller.*
काबाडकष्ट करणारा कुत्रा लंगडत घरी येतो.

10. To live is to labour. —*Cicero.*
जगायचे म्हणजे राबायचे.

11. Toil is the sire of fame. —*Terence.*
श्रमातून कीर्तीचा लाभ होत असतो.

12. Toil is the true knight's pastime. —*Kingsley.*
श्रम हीच खऱ्या वीराची करमणूक.

13. Toil is the law of life and its best fruit. —*L. Morris.*
श्रम हाच जीवनाचा कायदा आणि तेच त्याचे सर्वोत्तम फळ.

14. Labour is the law of happiness. —*A. Stevens.*
श्रमावाचून सुख नाही.

15. Nature is inexhaustible, and untiring labour is a god which rejuvenates her. —*Voltaire.*
निसर्ग हा अनंत आहे, आणि सतत श्रम हाच त्याला चिर तरुण ठेवणारा देव.

16. Honest labour bears a lovely face. —*T. Dekar.*
प्रामाणिकपणे श्रम करणाऱ्यांचे चेहरे देखणे दिसतात.

17. Life grants no boon to man without much toil. —*Horace.*
श्रमावाचून जीवनाते कोणताच वर लाभत नाही.

18. There is nothing truly valuable which can be purchased without pains and labour. —*Addison.*
श्रम-सायासावाचून जीवनातील कोणतीही अमूल्य गोष्ट हाती पडत नाही.

19. Toil is pleasant when it is done. —*Cicero.*
श्रम संपले की ते आल्हाददारक वाटतात.

20. Honour lies in honest toil. —*G. Cleveland.*
प्रामाणिकपणे श्रम करण्यात प्रतिष्ठा आहे.

21. Virtue proceeds through toil. —*Euripides.*
श्रम हेच सद्गुणाची खाण.

22. Labour for labour's sake is against nature. —*J. Locke.*
केवळ श्रमासाठी श्रम करणे ही अनैसर्गिक बाब आहे.

23. He who would eat the kernel must crack the shell.
—*Plautus.*
ज्याला खोबरे हवे असेल त्याने नारळ (कवच) फोडलाच पाहिजे.

24. If any would not work, neither should he eat.
—*New Testament.*
जो श्रम करणार नाही त्याने अन्नही खाऊ नये.

25. He that labours spins gold.
—*John Ray.*
जो श्रम करतो तोच श्रीमंत होतो.

26. Labour conquers everything.
—*Vergil.*
श्रमाच्या जोरावर सारे काही जिंकिता येते.

27. To labour is to pray.
—*St. Angustine.*
श्रम करणे हीच खरी प्रार्थना.

28. The sleep of a labouring man is sweet. —*Old Testament.*
श्रम करणाऱ्या माणसाला सुंदर झोप येते.

29. A little labour, much health.
—*G. Herbert.*
थोडेसे श्रम केले की तब्येत छान राहते.

30. Labour is itself a pleasure.
—*Manilius.*
श्रम हाच आनंद!

31. From labour there shall come forth rest. —*Longfellow.*
श्रमावाचून विश्रांती नाही.

32. The fruit of toil is the sweetest of pleasure.—*Vauvenargues.*
श्रमाचे फळ अत्यंत मधुर असते.

33. Man is born unto labour.
—*Vulgate.*
माणूस हा श्रमासाठीच जन्माला आला आहे.

34. Labouring men count the clock oftenest. —*Webster.*
श्रम करणाऱ्याचे नेहमी घड्याळाकडे लक्ष असते.

35. One half of the world must sweat and groan that the other half may dream. —*Longfellow.*
अर्धे जग स्वप्नरंजनात दंग व्हावे म्हणून उरलेल्या अर्ध्या जगाला घाम गाळावा लागतो आणि कण्हावे लागते.

36. Too long that some may rest, Tired milions toil unblest.
—*W. Watson.*
काही जणांना भरपूर विसावा घेता यावा म्हणून लाखो लोकांना दमले भागले तरी हमालकी करावी लागते.

37; Many faint with toil that few may know the cares and woe of sloth. —*Shelley.*
काही मोजक्या लोकांना आळसाची दुःखे कळावी म्हणून अनेकांना भोवळ येईपर्यंत राबावे लागते.

Lamb :

Though lions to their enemies, they were lambs to their friends. —*B. Disraeli.*
शत्रूबरोबर ते सिंहासारखे वागत तरी मित्रांबरोबर त्यांचे वागणे गरीब कोकराचे असे.

Language ;

1. Language is the dress of thought. —*S. Johnson.*
भाषा म्हणजे विचाराचा पोषाख.
2. Speak the language of the company that you are in. —*Lord Chesterfield.*
ज्या मंडळीत तुम्ही असाल त्यांची भाषा बोला.
3. Languages are the pedigress of nations. —*S. Johnson.*
भाषा या राष्ट्रांच्या वंशावळी असतात.
4. He who is ignorant of foreign languages knows not his own. —*Goethe.*
ज्याला परदेशातील भाषांचे ज्ञान नसते त्याला स्वतःची भाषादेखील नीट कळत नाही.
5. That is not good language that all understand not. —*G. Herbert.*
सर्वांना जी कळत नाही ती चांगली भाषाच नव्हे.
6. Language is a city to the building of which every human being brought a stone. —*Emerson.*
भाषा हे एक असे नगर आहे की ज्याच्या बांधणीसाठी प्रत्येक मानवाने एकेक दगड पुरविला आहे.
7. Every language is a temple in which the soul of those who speak it is enshrined. —*O. W. Holmes.*
प्रत्येक भाषा हे एक देवालय आहे आणि ती भाषा बोलणाराचा आत्मा देव्हाऱ्यात बसविलेला असतो.
8. Language is the memory of the human race. —*W. Smith.*
भाषा म्हणजे मानवजातीच्या स्मृतीचे स्मारक.
9. The language of the street is always strong. —*Emerson.*
रस्त्यावरची (सामान्य लोकांच्या तोंडची) भाषा नेहमीच जोमदार असते.
10. The ancient languages are the scabbard which holds the mind's sword. —*Goethe.*
प्राचीन भाषा म्हणजे मनाची तलवार ठेवण्याची म्यान.

Lark :

Merry larks are ploughmen's clocks. —*Shakespeare.*
आनंदाने गाणारे चंडोल पक्षी म्हणजे शेतकऱ्यांची घड्याळेच.

Lateness:

1. Better late than never. —*Livy.*
अजिबात नाही त्यापेक्षा उशीर झालेला पत्करला.
2. The bird cries out too late when it is taken. —*J. Walker.*
जेव्हा पकडल्यानंतर पक्षी ओरडू लागतो तेव्हा त्याचे ओरडणे काय कामाचे ?
3. Too late I grasp my shield after my wounds. —*Ovid.*
जखम झाल्यानंतर फार उशीरा मी माझी ढाल उचलली.
4. While we send for the napkin the soup gets cold,
While the bonnet is trimming the face grows old
When we have matched our button the pattern is sold.
And everything comes too late too late. —*Mary Singleton.*
रुमाल मागवावा तो सूप थंड होते; टोपीला झालर लागेपर्यंत चेहरा वृद्ध होऊन जातो; योग्य ती बटने मिळतात न मिळतात तोच (कापडाचा) नमुनाच विकला जातो. याप्रमाणे सारे काही उशीरा घडते, फारच उशीरा !

Laughter :

1. He laugheth that winneth. —*J. Heywood.*
जो जिंकतो तो हसतो.
2. Men show their characters in nothing more clearly than in what they think laughable. —*Goethe.*
माणसाला कोणती गोष्ट हास्यास्पद (हसण्यायोग्य) वाटते, यावरून त्याचा स्वभाव कळू शकतो.
3. Laugh and be well.—*M. Green.*
हसा आणि नीट राहा.
4. Better the last smile than the first laughter. —*J. Ray.*
सुरवातीच्या खदखदाटापेक्षा शेवटचे स्मित बरे.
5. I hasten to laugh at everything for fear of being obliged to weep. —*Swift.*
रडण्याची पाळी येऊ नये म्हणून मी तत्परतेने सर्व गोष्टींना हसत सुटतो.
6. There is nothing more unbecoming a man of quality than to laugh. —*Congreve.*
(मोठ्याने) हसणे याच्याइतकी सभ्य गृहस्थाला न शोभणारी गोष्ट दुसरी नाही.
7. Nothing is more silly than a silly laugh. —*Catullus.*
मूर्खपणाचे हास्य याच्याइतका मूर्खपणा दुसरा कोणता?
8. A good laugh is sunshine in the house. —*Thackeray.*
मनमोकळे हास्य म्हणजे घरात पसरणारी रविकिरणे.

9. Beware you don't laugh. for then you show all your faults. *—Emerson.*

न हसण्याची खबरदारी घ्या; जर हसलात तर त्यातून तुमचे दोष बाहेर फुटतील.

10. No one is more profoundly sad than he who laughs too much. *—J. P. Ritcher.*

जो अति हंसतो त्याच्या इतका विलक्षण दु:खी दुसरा कोणी नसेल.

11. Men have been wise in different modes, but they have always laughed the same way. *—S. Johnson.*

माणसाचे शहाणपण भिन्न रीतीने व्यक्त होते, परंतु त्यांची हसण्याची रीत एकच असते.

12. He laughs best that laughs last. *—Sir J. Vanbrugh.*

जो शेवटी हसतो तोच मस्तपणे हसतो.

13. The most completely lost of all the days is that on which one has not laughed. *—Chamfort.*

ज्या दिवशी आपण हसलो नाही तो दिवस अगदी वाया गेला असे समजावे.

14. 'Tis a good thing to laugh at any rate; and if a straw can tickle a man it is an instrument of happiness. *—J. Dryden.*

काही झाले तरी हास्य हे चांगलेच; एखाद्या गवताच्या काडीने जरी गुदगुल्या झाल्या तरी ते सुखाचे साधन मानले पाहिजे.

15. Without love and laughter there is no joy. *—Horace.*

प्रेम आणि हास्य याशिवाय (जीवनात) मौज नाही.

16. Laugh, if you are wise. *—Martial.*

शहाणे असाल तर हसावयाला विसरू नका.

Law :

1. Laws spring from the instinct of self-preservation. *—Ingersoll.*

आत्म-संरक्षणाच्या प्रेरणेतून कायदे निपजतात.

2. The man who does no wrong needs no law. *—Menander.*

जो गुन्हा करीत नाही त्याला कायद्याची गरज पडत नाही.

3. Law and arbitrary power are in eternal enmity. *—E. Burke.*

कायदा आणि जुलमी राज्यपद्धती यांचे कायमचे वैर असते.

4. It is only rogues who feel the restraint of law. *—J. G. Holland.*

फक्त बदमाशांनाच कायद्याचा निर्बन्ध जाणवतो.

5, So many laws argue so many sins. —*Milton.*
इतके कायदे अस्तित्वात आहेत याचा अर्थच हा की गुन्हेही तेवढेच आहेत.

6. Law is king of all —*H. Alford.*
कायदा हा सर्वांचा राजाच होय.

7. There is no worse torture than the torture of laws. –*F. Bacon.*
कायद्याच्या जाचाइतका असह्य जाच दुसरा नाही.

8 Laws are spider's webs, which stand firm when any light object falls upon them, while a larger thing breaks through them and escapes. —*Solon.*
कायदे हे कोळ्याच्या जाळ्यासारख असतात. हलक्या वस्तूचे वजन ते सहन करू शकतात; पण मोठा वजनदार पदार्थ त्याला तोडून बाहेर पडतो.

9. Laws are not masters, but servants, and he rules them who obeys them.
—*H. W. Beecher.*
कायदे हे चाकर आहेत, धनी नव्हेत; जो त्यांचे पालन करतो तो त्यांच्यावर सत्ता गाजवितो.

10. Petty laws breed great crimes.
—*Ouida.*
क्षुल्लक कायद्यांमुळे मोठ्या गुन्ह्यांना फावते.

11. Laws, like houses, lean on one another. —*Edmund Burke.*

घराप्रमाणेच कायदेही एकमेकाला टेकून (अवलंबून) असतात.

12. The laws place the safety of all before the safety of individuals. —*Cicero.*
व्यक्तीपेक्षा सर्वांना संरक्षण लाभावे असा कायद्याचा हेतू असतो.

13. The safety of the people is the highest law. —*Cicero.*
जनतेला सुरक्षिततेची हमी हाच सर्वोच्च कायद्याचा हेतू !

14. Law is founded upon nature.
—*Cicero.*
कायदा हा (तत्त्वावर आधारलेला नसून) स्वभावावर आधारलेला असतो.

15. Law governs man, and reason governs law. —*T. Fuller.*
मानवावर कायद्याचे नियंत्रण असते; तर कायद्यावर बुद्धीचे.

16. The law is for the protection of the weak more than the strong. —*Sir E. Erle*
समर्थांपेक्षा दुर्बळांना संरक्षण देण्यासाठी कायद्याची योजना असते.

17. The law groweth of sin, and doth punish it. —*J. Florio.*
(मानवाच्या) पापातून कायद्याची निपज होते; आणि कायदा तो त्या पापाला शिक्षाही करतो.

18. The law is the last result of human wisdom acting upon human experience for the benefit of the public.
—*S. Johnson*

जेव्हा जनतेच्या कल्याणासाठी मानवी अनुभवावर मानवी शहाणपणाचा अंमल बसतो तेव्हा त्याला कायदा म्हणतात.

19. Laws are not made for particular cases, but for men in general. —*S. Johnson.*
कायदे हे एकंदर जनतेसाठी केलेले असतात; विशिष्ट घटनांना तोंड देण्यासाठी नव्हे,

20. No law can possibly meet the convenience of every one; we must be satisfied if it be beneficial on the whole and to the majority. —*Livy.*
कोणताच कायदा प्रत्येकाचे समाधान करू शकणार नाही. एकंदरीत पाहता जर कायदा हा बहुसंख्य जनतेचे हित सांभाळणारा असला तर ठीक.

21. All laws are useless, for good men do not need them, and bad men are made no better by them. —*Demonax.*
सर्व कायदे कुचकामाचे आहेत. कारण चांगल्या लोकांना त्यांची गरज नसते, आणि वाईट लोक त्यांमुळे सुधारतातच असेही नव्हे.

22. When men are pure, laws are useless; when men are corrupt, laws are broken. —*B. Disraeli.*
जेव्हा लोक सात्विकपणे वागतात तेव्हा कायद्यांची गरज नसते; जेव्हा ते भ्रष्ट होतात तेव्हा ते कायदे मोडतात.

23. Just laws are no restraint upon the freedom of the good, for the good man desires nothing which a just law will interfere with. —*J. A. Froude.*
सज्जनांना योग्य कायद्यांचे कधी बंधन वाटत नाही; कारण कायदा जी गोष्ट मानत नाही ती तो कधीच करू इच्छित नाही.

24. The good needs fear no law, It is his safety, and the bad man's awe. —*Massinger.*
चांगल्या लोकांना कायद्याची भीती वाटण्याचे कारण नाही; कारण कायदा हा त्यांचे संरक्षण करण्यासाठी असतो; कायद्याची दहशत वाटते ती खलांना.

25. Law can discover sin, but not remove it. —*Mitton.*
कायदा हा दुष्कृत्यांना उघड करू शकेल; पण त्यांचे उच्चाटन तो करू शकत नाही.

26. Laws were made that the stronger might not in all things have their way. —*Ovid.*
समर्थांनी मन मानेल असे वागू नये म्हणून कायद्यांची योजना आहे.

27. A law should be brief that the unlearned may grasp it more easily. —*Posidonius.*
अशिक्षितांना सहजपणे समजावा म्हणून कायदा संक्षिप्त असावा.

28. He that goes to law holds a wolf by the ears. —*B. Burton.*
जो कोर्टकचेरीच्या फंदात पडतो तो लांडग्याचे कानच पकडू पाहातो.

29. Law is the crystallization of the habit and thought of society. —*W. Wilson.*
समाजातील चालीरीती आणि समाजाचे विचार यांचा अर्क म्हणजे कायदा.

30. The worst of law is that one suit breeds twenty—*G. Herbert.*
कायद्याचे हेच सर्वात वाईट असते की एका खटल्यातून सत्रा कुलंगडी उपस्थित होतात.

31. Whoso loves law dies either mad or poor. —*T. Middleton.*
ज्याला कोर्टकचेरीचा नाद असतो तो डोके फिरून तरी मरतो अगर कंगाल बनून मरण पावतो.

32. Law-uits cousume time and money, and rest and friends.
—*G. Herbert.*
खटल्याच्या नादी लागले म्हणजे वेळ, पैसा, विश्रांती आणि मित्र या सर्वांचाच निकाल लागतो.

33. That which is a law to-day is none to-morrow. —*R. Burton.*
आज जो कायदा समजला जातो तो उद्याला टिकत नाही.

34. New lords new laws.
—*John Ray.*
नव्या राज्यकर्त्यांबरोबर नवे कायदेही प्रचारात येतात.

35. Arms and laws do not flourish together. —*Julius Caesar.*
शस्त्राची वाढ आणि कायदे यांचे संगनमत होत नाही.

36. The clatter of arms drowns the voice of the law. —*Montaigue.*
शस्त्रांच्या खणखणाटात कायद्याचा आवाज गुडुप होतो.

37. Laws go as kings like.
—*Cervantes.*
राजांच्या मर्जीनुसार कायद्यांचा खेळ चालतो.

38. Law is the safest helmet.
—*Sir. E. Coke.*
सर्वात सुरक्षिततेची हमी देणारे शिरस्त्राण म्हणजे कायदा.

39. Law is a delusion, a mockery and a snare. —*Terence.*
कायदा म्हणजे भ्रम आहे; ती एक चेष्टा आहे; ते एक जाळेच म्हटले पाहिजे.

40. Any laws but those we make for ourselves are laughable.
—*Emerson.*
आपण स्वतःसाठी केलेले कायदे गाळले तर बाकीचे हास्यास्पद असतात.

41. Laws too gentle are seldom obeyed; too severe, seldom executed. —*B. Franklin.*
फार मवाळ कायदे असले तर त्यांचे कोणी पालन करीत नाही; जर ते फाजील कडक असले तर ते व्यवहारात वापरले जात नाहीत.

42. Tne more laws the more offenders. —*T. Fuller.*
कायदे जितके जास्त तितके गुन्हेगारही जास्त.

43. Good laws are produced by bad manners. —*Macrobius.*
वाईट वर्तनामुळे चांगल्या कायद्याची निर्मिती होते.

44. Where law ends there tyranny begins. —*W. Pitt.*
कायद्याचा अमंल संपुष्टात आला की जुलमी राजवटीला प्रारंभ होतो.

45. Ignorance of the law is no excuse. —*Saurin.*
कायद्याच्या अज्ञानाची सबब केव्हाही चालणार नाही.

46. So many countries so many laws. —*Chaucer.*
जेवढे देश तेवढे त्यांचे कायदे.

47. All thIngs obey fixed laws. —*Manilius.*
सर्व वस्तुमात्र हे नियमबद्ध अशा कायद्यांचे परिपालन करते.

48. Things have their laws as well as men, and things refuse to be trifled with. —*Emerson.*
माणसाप्रमाणे वस्तूंचेही कायदे असतात, आणि त्यांच्या बाबतीत ढवळाढवळ केलेली वस्तूंना सहन होत नाही.

49. Laws grind the poor, and rich men rule the law. —*O. Goldsmith.*
कायदा हा गरीबांना भरडून टाकतो; पण तो श्रीमंतांच्या दडपणाखाली राहतो.

50. As soon as laws are necessary for men; men are no longer fit for freedom. —*Pythagoras.*
जोपर्यंत माणसाला कायद्यांची गरज भासते, तोपर्यंत स्वातंत्र्याला तो लायक नाही.

51. He who holds no law in awe
He must perish by the law. —*Byron.*
ज्याला कायद्याची दहशत वाटत नाही त्याचा निकाल कायद्यानेच होणार.

52. Who breake no law is subject to no king. —*Chapman.*
जो कायदा मोडत नाही तो कोणत्याही राजाच्या ताब्यात जाणार नाही.

53. Extreme law. extreme injustice. —*Cicero.*
कायदा जितका कडक, तितका अन्याय जास्त.

54. We are lost by what is lawful. —*Str Matthew Hale.*
कायदेशीर गोष्टींनीच आपला निकाल लागतो.

55. Laws that do not embody public opinion, can never be enforced. —*E. Hubbard.*
ज्या कायद्यांत जनतेच्या मतांचा अंतर्भाव नसतो ते सक्तीने कृतीत उतरविताच येणार नाहीत.

56. Laws were made to be broken. —*John Wilson.*
कायदे हे मोडण्यासाठीच केलेले असतात.

57. Be you never so high the law is above you. —*Thomas Fuller.*
तुम्ही कितीही उच्चपदस्थ असा, कायदा हा तुमच्या पेक्षाही उंचावर असतो.

58. Laws do not persuade just because they threaten.
—*Seneca.*
कायद्याने धमकी दिली तरी तीमुळे मन वळविता येते थोडेच ?

59. Unnecersary laws are but traps for money. —*T. Hobber.*
बिनजरुरीचे कायदे म्हणजे पैसे उकळण्याचे सापळे !

60. No laws however stringent, can make the idle industrious, the thriftless provident, or the drunken sober. —*S. Smiles.*
कायदे कितीही जहाल असले तरी त्यांच्यामुळे आळशी इसम उद्यमशील बनत नाही, उधळ्या इसम काटकसरी होत नाही, अगर दारूबाज मितपानी बनत नाही.

61. The more corrupt the state, the more numerous the laws.
—*Tacitus.*
देशात लाचलुचपत जेवढी जास्त, तेवढे कायदे अधिक.

62. The best use of good laws is to teach men to trample bad laws under their feet.
—*W. Philliips.*
चांगल्या कायद्यांचा हाच उपयोग असतो की त्यांच्यामुळे वाईट कायदे कसे पायाखाली चिरडावे ते कळते.

63. The state with defective laws will have defective morals.
—*Seneca.*
ज्या देशातले कायदे चुकीचे असतात, त्या देशाची नीतिमत्ताही सदोष असते.

64. It is better to have no laws, than to have them in such prodigious numbers.
—*Montaigue.*
इतक्या प्रचंड प्रमाणावर कायदे असण्यापेक्षा अजिबात नसलेले पत्करलेले.

65. It is safer that a bad man should not be accused, than that he should be acquitted.
—*Ovid.*
वाईट इसमाला निर्दोषी म्हणून सोडून देण्यापेक्षा त्याच्यावर आरोपच न ठेवलेला बरा.

66. How lighty do we sanction a law unjust to ourselves !
—*Horace.*
आपणावर अन्याय करणाऱ्या कायद्याला आपण किती सहजपणे मंजुरी देतो !

67. Men would be great criminals did they need as many laws as they make. —*C. J, Darling.*
माणसाने केलेल्या साऱ्या कायद्यांची जर त्याला खरोखरच गरज पडत असेल तर माणसांची जात महा गुन्हेगार असते असेच म्हणावे लागेल.

Lawyers :

1. Lawyers' houses are built on the heads of fools.
   —*G. Herbert.*
   मूर्खांच्या डोक्यावर वकिलांची घरे बांधली जातात.
2. A good lawyer is a bad neighbour. —*B. Franklin.*
   चांगला वकील हा खराब पडोसी असतो·
3. Clergymen can marry you, but if you find you have made a mistake, in order to get unmarried, you have to hire a lawyer. —*E. Hubbard.*
   भटजीबुवा–धर्मगुरू–तुमचे लग्न लावून देऊ शकतात, पण आपली चूक झाली असे तुम्हाला वाटले तर लग्न-बंधनातून मोकळे होण्यासाठी तुम्हाला 'फी' देऊन वकील नेमावा लागतो.
4. A man may as well open an oyster without a knife, as a lawyer's mouth without a fee.
   —*B. Holyday.*
   शिंपल्याचे तोंड जसे सुरीशिवाय उघडता येत नाही, त्याचप्रमाणे वकिलाचे तोंड 'फी' शिवाय उघडता येणार नाही.
5. Lawyers are always more ready to get a man into troubles than out of them.—*Goldsmith.*
   माणसाला अडचणीतून सोडविण्यापेक्षा तीत गोवण्याकडे वकिलांची प्रवृत्ती असते.
6. If there were no bad people, there would be no good lawyers. —*C. Dickens.*
   जर जगात वाईट लोक नसते, तर चांगले वकील निर्माणच झाले नसते.
7. The good have no need of an advocate. —*Phocion.*
   चांगल्या माणसाला वकिलाची गरज पडत नाही.
8. An honest lawyer is a miracle of nature. —*J. Ray.*
   प्रामाणिक वकील म्हणजे निसर्गातील अजब चमत्कारच म्हणावयाचा.
9. Commonly physicians, like beer, are best when they are old; and lawyers, like bread, when they are young and new.
   —*Thomas Fuller.*
   सामान्यत: डॉक्टरलोक हे दारूप्रमाणे जितके जुने तितके चांगले; पण पावाप्रमाणे वकील लोक जितके तरुण आणि ताजे तितके चांगले !
10. If the laws had tongues, they would first hit at lawyers.
    —*Halifax,*
    कायद्यांना जर जीभ असली तर त्यांनी प्रथम वकील-वर्गावर हल्ला केला असता.

Learning :

1. Learning is the eye of the mind. —*T. Drake.*
   विद्वत्ता म्हणजे मनाचा नेत्र.

2. It is the worst of madness to learn what has to be unlearnt. —*Erasmus.*

जे ज्ञान मागाहून टाकून द्यावे लागते त्याच्या नादी लागणे हा महामूर्खपणा होय.

3. A learned blockhead is a greater blockhead than an ignorant one. —*B. Franklin.*

अज्ञानी मूर्खापेक्षा पढत मूर्ख जास्तच बैलोबा.

4. A learned man is an idler who kills time with study. —*B. Shaw.*

जो अभ्यासात वेळ घालवून माशा मारीत बसतो त्या आळश्याला विद्वान् म्हणतात.

5. How many perish in the world through vain learning ! —*Thamas A. Kempis.*

या जगात कितीतरि लोक पोकळ विद्वत्तेच्या मागे लागून स्वतःचा नाश करून घेतात !

6. Learning by study must be won.
T'was ne'er entailed from son to son. —*John Gay.*

ज्ञान हे अभ्यास करूनच मिळवावयाचे असते; ती वारसाहक्काने मिळणारी मालमत्ता नव्हे.

7. Learned men are cisterns of knowledge, not the fountain-heads. —*J. Northcote.*

विद्वान लोक हे ज्ञानाचे भांडार असतात; ते ज्ञानाची उगमस्थाने नव्हेत.

8. The mind is slow in unlearning what it has been long in learning. —*Seneca.*

जे आपण दीर्घकाल शिकत आलेले असतो ते आपण लवकर विसरत नाही.

9. Wear your learning like your watch, in a private pocket; and do not pull it out, merely to show that you have one. —*Lord Chesterfield.*

खिशात ठेवलेल्या घड्याळाप्रमाणे तुमचे ज्ञान वापरा; केवळ ते तुमच्या-जवळ आहे हे दाखविण्यासाठी ते (उगाचच) बाहेर काढू नका.

10. Learning makes a good man better, and an ill man worse. —*T. Fuller.*

ज्ञानाने चांगला माणूस सुधारतो तर वाईट माणूस जास्तच बिघडतो.

11. Learning maketh the wise wiser, and the fool more foolish. —*John Ray.*

ज्ञानाने शहाणी माणसे जास्त शहाणी होतात, तर मूर्ख लोक अधिकच मूर्ख बनतात.

12. Intelligence and learning are more easily stamped out than revived. —*Tacitus.*

बुद्धिमत्ता आणि ज्ञान यांचे पुनरुज्जीवन करण्यापेक्षा त्यांची गळचेपी सहजपणे करता येते.

13. Learning teaches more in one year than experience in twenty. —*Roger Ascham.*
अनुभवातून जे शिकावयाला वीस वर्षे लागतील त्यापेक्षा ज्ञानामुळे एका वर्षात जास्त शिकता येते.

14. The learned eys is still the loving eye. —*R. Browning.*
ज्ञानी माणसे नेहमी प्रेमळ स्वभावाची असतात.

15. Let ignorance talk as it will, learning has its value.
—*La Fontaine.*
अज्ञानी लोक काहीही म्हणोत, ज्ञानाला महत्त्व हे आहेच.

16. Much learning doth make thee mad. —*New Testament.*
अतिज्ञानामुळे माणसाचे डोके फिरते.

17. How vain is learning unless intelligence go with it !
बुद्धिमत्ता नसेल तर सारे ज्ञान व्यर्थ !

18. Much learning shows how little mortals know,
Much wealth, how little worldlings can enjoy. —*Young.*
खूप संपत्तीमुळे माणसाला तिचा किती कमी उपभोग घेता येतो ते कळते, त्याचप्रमाणे खूप ज्ञानामुळे मानव हा किती अज्ञानी आहे ते कळते.

19. Cease not to learn until thou cease to live.—*W. G. Benham.*
मरेपर्यंत शिकत रहा.

20. Learning is ever in the freshness of its youth, even for the old. —*Aeschylus.*
ज्ञान हे वृद्धांच्या बाबतीत देखील सदैव यौवनाप्रमाणे ताजेतवाने असते.

21. If a little learning is dangerous, where is the man who has so much as to be out of danger?
—*T. H. Huxley.*
जर तुटपुंजे ज्ञान घातकी म्हणावे, तर या संकटांतून बचावलेला पूर्ण ज्ञानी कोठे आहे ?

Leisure :

1. Like a coy maiden, ease when courted most farthest retires.
—*Cowper.*
लाजाळू कुमारिकेप्रमाणे स्वस्थता ही तिच्या मागे लागले की दूर पलायन करते.

2. Leisure is the reward of labour.
—*Jchn Ray.*
विश्रांती ही श्रमाची बक्षिसी आहे.

3. Idle folk have the least leisure.
—*B. Franklin.*
आळशी लोकांना कधी फुरसतच लाभत नाही.

4. Leisure is the time for doing something useful. —*N. Howe.*
फावला वेळ हा काहीतरी उपयुक्त कार्य करण्यासाठी असतो.

5. How to be able to fill leisure intelligently is the problem of modern civilization.
—*B. Russell.*

फावला वेळ हुशारीने कसा घालवावा हा आधुनिक सुधारणेतील फार महत्वाची समस्या आहे.

6. A poor life this, if full of care, We have no time to stand and stare. —*W. H. Davies.*
जर निवांतपणे थांबून निरीक्षण करावयाला फुरसत मिळते नसेल तर ते जिणे कंगालच समजले पाहिजे.
7. Leisure nourishes the body and the mind. —*Ovid.*
फुरसतीच्या वेळामुळे शरीराचे तसेच मनाचेही पोषण होते.
8. You will soon break the bow if you keep it always stretched. —*L. Syrus.*
जर धनुष्य तसेच लावलेल्या (ताणलेल्या) स्थितीत ठेविलेत तर ते लवकरच मोडून जाते.
9. Leisure without study is death; it is a tomb for the living man. —*Seneca.*
अभ्यासावाचून काढलेला फुरसतीचा वेळ मृत्यूसारखा असतो. जिवंत माणसाचे ते थडगेच.
10, Leisure is the best of all possessions. —*Socrates.*
सर्वात उत्तम संपत्ती म्हणजे फावला वेळ.
11. Leisure is the mother of philosophy. —*T. Hobbes.*
माणसाला फावला वेळ असला तरच त्याला तत्त्वज्ञान सुचते.
12. Employ thy time well if thou meanest to gain leisure. —*B. Franklin.*
जर मोकळा वेळ हवा असेल तर वेळेचा चांगला उपयोग करा.
13. No blessed leisure for love or hope but only time for grief. —*T. Hood.*
जे आशेत अगर प्रेमात गुंतलेले असतात त्यांच्या नशिबी फक्त दुःख असते.
14. He enjoys true leisure who has time to improve his soul's estate. —*Thoreau.*
जो आत्म्याच्या उन्नतीत वेळ घालवितो त्याने फावला वेळ फार उत्तम घालविला असे समजावे.

Letters :

1. A letter does not blush. —*Cicero.*
पत्र कधी लाजत नाही.
2. More than kisses letters mingle souls. —*J. Donne.*
चुम्बनापेक्षाही पत्रांनी दोन हृदये जोडिली जातात.
3. A woman seldom writes her mind, but in her postscript. —*R. Steele.*
स्त्री आपले खरे मनोगत पत्राच्या ताज्या कलमात व्यक्त करते.

Liberty :

1. Among a people generally corrupt, liberty cannot long exist. *—E. Burke.*
बिघडलेल्या राष्ट्राचे स्वातंत्र्य फार दिवस टिकत नाही.
2. Liberty means responsibility, that is why most people dread it. *—B. Shaw.*
स्वातंत्र्य म्हणजे जबाबदारी; म्हणूनच बहुतेकांना त्याचे भय वाटते.
3. It is not good to have too much liberty. It is not good to have all one wants.*—Pascal.*
वाजवीपेक्षा जास्त स्वातंत्र्य लाभणे ठीक नव्हे; माणसाला जे हवे ते सारे मिळणे बरे नव्हे.
4. What is liberty without wisdom ? *—E. Burke.*
शहाणपणाशिवाय स्वातंत्र्याचा काय उपयोग ?
5. Liberty can neither be got, nor kept, but by so much care and mankind are generally unwilling to give the price for it. *—Lord Halifax.*
खूप खबरदारी घेतल्याशिवाय स्वातंत्र लाभत नाही, अगर ते टिकविता येत नाही. आणि एवढी किंमत तिच्यासाठी दयावयाला माणसाची तयारी नसते.
6. Liberty too must be limited to be possessed. *—B. Burke.*
स्वातंत्र्यसुद्धा हवे असले तर तेहीं मर्यादित असावे लागते.
7. Liberty is always dangerous, but it is the safest thing we have. *– H. E. Fosdick.*
स्वातंत्र ते नेहमीच घातक असते; परंतु आपणाला लाभलेल्या बिनघातकी गोष्टीपैकी ती एक आहे.
8. The love of liberty is the love of others. *—W. Hazlith.*
स्वातंत्र्याचे प्रेम म्हणजे इतरांवर केलेले प्रेम.
9. Liberty is the breath of progress. *—R. G. Ingersoll.*
स्वातंत्र म्हणजे प्रगतीचा प्राण.
10. The liberty of the individual must be thus far curtailed; he must not make himself a nuisance to others.*–J. S. Mill.*
व्यक्तीच्या स्वातंत्र्याला मर्यादा हवीच; ते इतरांना उपद्रवी ठरता कामा नये.
11. Liberty in the lowest rank of every nation is little more than the chioce of working or starving. *—S. Johnson.*
प्रत्येक राष्ट्रातील समाजातील खालच्या वर्गाचे स्वातंत्र्य म्हणजे हमाली करणे अगर उपासमारीत दिवस ढकलणे.
12. The supremacy of the people tends to liberty. *—Tacitus.*
जनतेचे वर्चस्व हे स्वातंत्र्याला पोषक असते.

13. Liberty is given by nature even to mute animals.
मुक्या जनावरांना देखील निसर्गाने स्वातंत्र्य दिले आहे.
14. Liberty, when it begins to take root, is a plant of rapid growth. —*G. Washington.*
स्वातंत्र्य रुजू लागले की त्याची झपाट्याने वाढ होते.
15. The tree of liberty grows only when watered by the blood of tyrants. —*B. Barire.*
जेव्हा जुलमी लोकांच्या रक्ताचे पाणी लाभते तेव्हाच स्वातंत्र्याचा वृक्ष वाढतो.
16. Liberty exists in propertion to wholesome restraint.
—*D. Webster.*
योग्य त्या नियंत्रणामुळेच स्वातंत्र्य टिकून राहते.
17. The people never give up their liberties except under some delusion. —*E. Burke.*
कोणत्यातरी भ्रमिष्ट कल्पनेच्या तावडीत सापडल्याशिवाय लोक आपल्या स्वातंत्र्याचा त्याग करावयाला तयार होत नाहीत.
18. O liberty ! how many crimes are committed in thy name !
—*Madame Roland.*
हे स्वातंत्र्या! तुझ्या नावाखाली कितीतरी गुन्हे केले जातात !
19. Where liberty dwells, there is my country. —*T. Paine.*
जेथे स्वातंत्र्याचा वास असेल तोच माझा देश.
20. He that would make his own liberty secure must guard even his enemy from oppression.
—*T. Paine.*
ज्याला आपले स्वातंत्र्य अबाधित राखावयाचे असेल त्याने शत्रूचादेखील छळ न होईल याबद्दल खबरदार राहिले पाहिजे.

Library :

1. The true University of these days is a collection of books.
—*Carlyle*
आजकालचे खरे विश्वविद्यालय म्हणजे ग्रंथालय.
2. A great library contains the diary of the human race.
—*Rev. Dawson.*
भव्य ग्रंथालय म्हणजे मानवजातीची रोजनिशीच म्हणता येईल.
3. He that revels in a well-chosen library has innumerable dishes, and all of admirable flavour.
—*W. Godwin.*
ज्याला चांगल्या ग्रंथालयात रमण्यात हर्ष वाटतो त्याला असंख्य उंची चवदार पक्वान्ने मिळाली असे समजावे.
4. The richest minds need not large libraries. —*A. B. Alcott.*
ज्ञानी लोकांना फार मोठ्या ग्रंथालयांची गरज नसते.

5. It is a vanity to persuade the world one has much learning, by getting a great library. *—T. Fuller.*
स्वत:चे ग्रंथालय भव्य असले म्हणजे आपण ज्ञानी आहोत अशी पोकळ फुशारकी जगासमोर मारण्यात काही अर्थ नाही.

6. A good library is food for the soul. *—T. Jefferson.*
उत्तम ग्रंथालय हेच आत्म्याचे अन्न.

Lies :

1. Falsehood and fraud shoot up in every soil. *—Addison.*
खोटेपणा आणि लांडीलबाडी प्रत्येक देशात आढळते.

2. Sure men were born to lie, and women to believe them. *—J. Gay.*
खोटे बोलण्यासाठी पुरुषाने जन्म घेतलेला आहे आणि स्त्रीने त्यावर विश्वास ठेवण्यासाठी.

3. It is the nature of a scoundrel to deceive by lying. *—Cicero.*
खोटे बोलून दुसऱ्यांना फसविणे हा खलांचा स्वभावच आहे.

4. A good portion of speaking well consists in knowing how to lie. *—Erasmus.*
चांगले बोलावयला शिकावयाचे म्हणजे खोटे बोलण्याची कला शिकावयाची.

5. Parables are not lies because they descride events which never happened. *—B. Shaw.*
रूपककथांमध्ये न घडलेल्या गोष्टींचे वर्णन असते म्हणून त्या 'खोटया' नव्हेत.

6. A liar is always lavish of oaths. *—Corneille.*
खोटारडा इसम नेहमीच भरपूर शपथा घेतो.

7. No lie ever grows old. *—Euripides.*
कोणतेही अनृत घेतले तरी ते कधीच जीर्ण होत नाही.

8. Children and fools cannot lie. *—J. Heydood.*
लहान मुलांना आणि मूर्खांना खोटे बोलता येत नाही.

9. All is not false that seems at first a lie. *—R. Soulthey.*
जे प्रथमदर्शनी खोटे वाटते ते सारेच खोटे नसते.

10. One of the striking differences between a cat and a lie is that a cat has only nine lives. *—Mark Twain.*
खोटेपणा आणि मांजर यात एक ठळक फरक असा की मांजराला फक्त नऊच जन्म असतात (म्हणजे खोटेपणा हे जास्तच दीर्घायुषी असते.)

11. It is not the lie that passes through the mind, but the lie

that sinketh in, and settleth in it, that doth the hurt.

—*F. Bacon.*

जे अनृत केवळ मनात येऊन जाते ते इजा करीत नाही; तर जे मनात शिरते आणि मुरते ते मात्र जखम करते.

12. Man everywhere is the born enemy of lies. —*Carlyle.*
मानव हा सर्वत्र अनृताचा वैरी आहे.

13. Every violation of truth is not only a sort of suicide in the liar, but is a stab at the health of human society. —*Emerson.*
प्रत्येक असत्य हे खोटे बोलणाराने केलेली एक प्रकारची आत्महत्त्या हे तर खरेच; पण मानवी समाजाच्या आरोग्यावर तो एक शत्रप्रहारच म्हटला पहिजे.

14. Sin has many tools, but a lie is the handle which fits them all. —*O. W. Holmes.*
पापाची अनेक हत्यारे असतात; पण 'अनृत' नामक मूठ त्या सर्वांना चांगली बसते.

15. It is better to be lied about than to lie. *E. Hubbard.*
खोटे बोलण्यापेक्षा आपल्याबद्दल कोणी खोटे उठविलेले पत्करले.

16. Men lie who lack courage to tell fruth. —*J. Miller.*
सत्य सांगण्याचे धैर्य ज्यांच्या अंगी नसते ते लोक खोटे बोलतात.

17. The mouth that lies slays the soul. —*Jahn Ray.*
ज्या मुखातून खोटेपणा बाहेर पडतो, ते आत्म्याचा खून करते.

18. One falsehood treads on the heels of another. —*Terence.*
एक असत्य दुसऱ्याच्या पावलावर पाऊल टाकून येते.

19 He shall not prosper who deviseth lies. —*The Koran.*
जो खोटेपणा करील त्याची भरभराट कधी होणार नाही.

20. A mixture of a lie doth ever add pleasure. —*F. Bacon.*
किंचित खोटेपणाने जरा लज्जत येते.

21. A good portion of speaking well consists in knowing how to lie. —*Erasmus.*
खोटे कसे बोलावे याचाच चांगल्या भाषणात बराचसा अंश असतो.

22. What you do not know, relate as if you know it well.

—*Ovid.*

ज्याची तुम्हाला माहितीं नाही ते जणू उत्तम माहिती आहे अशा रीतीने ते सांगा.

23. You may prove anything by figures. *T. Carlyle.*
आकडेमोड करून काय वाटेल ते सिद्ध करून दाखविता येईल.

24. A good memory is needed after one has lied. —*Corneille.*

एकदा खोटे बोलल्यानंतर स्मृती ताजी-तवानी असणे जरुरीचे आहे.

25. He who is not sure of his memory should not undertake the trade of lying.

—Montaigne.

ज्याला आपल्या स्मरणशक्तीची खात्री देता येत नाही त्याने खोटे बोलण्याचा धंदा करू नये.

26. A liar needs a good memory.

—Quintilian.

खोटे बोलणाऱ्याची स्मृति तीव्र असणे अगत्याचे आहे.

27. This is the punishment of a liar. He is not believed even when he speaks the truth.

—Talmud.

खोटे बोलणाराला शिक्षा हीच की तो खरे बोलला तरी कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवीत नाही.

28. The greater fool, the greater liar. *—W. Blake.*

माणूस जितका गाढव, तितका तो खोटारडा.

29. Show me a liar, and I will show you a thief.

—G. Herbert.

खोटे बोलणारा इसम हा पक्का चोर असतो.

30. There is nothing so pathetic as a forgetful liar.

—F. M, Knowles,

विसराळू खोटारड्यासारखा करुणास्पद प्राणी दुसरा नाही.

Life :

1. Life is a pure flame, and we live by an invisible sun within us. *—Sir. T. Browne.*

जीवन म्हणजे एक पवित्र ज्वाला आहे, आणि आपल्या अंत:करणात जो अदृश्य सूर्य प्रकाशत असतो त्याच्यामुळे आपण जगत असतो.

2. Life is a tumble about thing of ups and downs. *—B. Disraeli.*

जीवन म्हणजे सुखदु:खांची खिचडी.

3. Life is just one damned thing after another. *—Hemingway.*

जीवन म्हणजे गचाळ घटनांची साखळी!

4. Life is like a scambled egg.

—Don Marques.

जीवन म्हणजे उबेने शिजविलेले अंडे.

5. The business of life is to go forward. *—S. Johnson.*

जीवन हे आगेकूच करण्यासाठी आहे.

6. We live not as we wish, but as we can. *—Menander.*

जसे शक्य असेल तसे आपण जगतो; आपल्या इच्छेनुसार नव्हे.

7. He who lives for no one does not necessarily live for himself,

—Seneca.

जो इतरांच्यासाठी जगत नाही, तो स्वत:साठीही जगत नसतो.

8. One's real life is so often the life that one does not lead.

—O. Wilde.

आपणाला जे जगावयाला मिळत नाही ते पुष्कळदा आपले खरे जीवन.

9. Man's life on earth is a warfare. —*Vulgate.*
पृथ्वीवरील माणसाचे जीवन म्हणजे (सतत चालणारी) लढाई. (रात्रंदिन आम्हा युद्धाचा प्रसंग.)

10. Life and love are all a dream. —*Burns,*
जीवन काय अगर प्रेम काय–सारे काही स्वप्न आहे.

11. This life at best is but an inn and we the passengers. —*J. Howell.*
आपले हे जीवन खाणावळीसारखे असून आपण त्या खाणावळीतली गिऱ्हाइके आहोत.

12. Life is a tragedy wherein we sit as spectators for awhile, and then act out our parts in it. —*Swift.*
जीवन ही एक शोकांतिका आहे; आपण ती थोडा वेळ प्रेक्षक बनून पाहतो, आणि नंतर त्यात नटाप्रमाणे काम करू लागतो.

13. Life is a tale told by an idiot full of sound and fury signifying nothing. —*Shakespeare.*
मूर्खाने सांगितलेल्या भंपक गोष्टीप्रमाणे आपले हे जीवन आहे.

14. And in the wreck of noble lives
Something immortal still survives. —*Longfellow.*
उदात्त पुरुषांच्या जीवनाचा विध्वंस झाला तरी त्यात अक्षय असे काहीतरी उरतेच.

15. The true pleasure of life is to live with your inferiors. —*Thackeray.*
आपल्यापेक्षा कनिष्ठ दर्जाच्या लोकात राहाणे यात जगण्याचे खरे सुख आहे.

16. As long as you live, keep learning how to live. —*Seneca.*
जोपर्यंत जिवंत आहात तोपर्यंत कसे जगावयाचे ते शिका.

17. Life, if thou knowest how to use it, is long enough. —*Seneca.*
जीवनाचा कसा उपयोग करावा ते तुम्हाला कळले तर ते अल्प असते अशी तक्रार तुम्ही करणार नाही.

18. As leaves on the trees, such is the life of man. —*Homer.*
वृक्षावरील पानाप्रमाणे मानवाचे जीवन असते.

19. Life is a pill which none of us can bear to swallow without gilding. —*S. Johnson.*
जर तिच्यावर साखरेचा थर दिला नाही तर जीवन नावाची गोळी आपणाला गिळवणार नाही.

20. It matters not how a man dies, but how he lives.—*S. Johnson.*
मनुष्य कसा मरण पावला याला महत्व नसून त्याने कसे जीवन घालविले याला आहे.

21. Life is a dusty corridor shut at both ends. —*Roy Campbell.*
जीवन म्हणजे दोन्ही बाजूंनी बंद असलेला, धुळीने माखलेला जिना.

22. T'is not for nothing that we life pursue,
It pays our hopes with something still that's new. —*Dryden.*
आपण उगाचच जीवन जगत नाही; काहीतरी नवे असे आपणाला लाभत असतेच.

23. Life is sweet to everyone. —*G. Gowper.*
प्रत्येकालाच जीवनाची गोडी वाटते.

24. Live so that, when you come to die.
You will have wished to live. —*C. Gellert.*
माणसाने असे जीवन घालवावे की मरणाच्या क्षणी आणखी जगावे अशी इच्छा व्हावी.

25. I count life just a stuff
To try the soul's strength on. —*R. Browning.*
जीवन म्हणजे आत्म्याचे बल ओळखण्याचे साधन.

26. Life is but thought. —*Coleridge.*
विचार म्हणजेच जीवन.

27. Life consists in what man is thinking of all day.
मनुष्य दिवसभर ज्याचा विचार करीत असतो त्यालाच जीवन म्हणतात.

28. Life is an ecstasy.
जीवन म्हणजे अत्युत्कट आनंद.

29. Life is a long lesson in humility. —*J. M. Barrie.*
जीवन म्हणजे विनम्रतेचे शिक्षण देणारा लांबलचक पाठ.

30. Life is one long process of getting tired. —*S. Butler.*
जीवन म्हणजे कंटाळा आणणारी बाब.

31. Life is a bundle of little things. —*O. W. Holmes.*
जीवन म्हणजे फालतू गोष्टींचे भलेमोठे बोचके !

32. Life is a progress from want to want, not from enjoyment to enjoyment. —*S. Johnson.*
जीवन म्हणजे चैन नव्हे तर केवळ गरजांची मालिका.

33. Life is a long headache in a noisy street. —*J. Masefield.*
जीवन म्हणजे गजबजलेल्या रस्त्यावरची दीर्घकालीन डोकेदुखी.

34. Life is like a library owned by an author. In it are a few books which he wrote himself, but most of them were written for him. —*H. E. Fosdick.*
जीवन म्हणजे लेखकाचे स्वतःचे ग्रंथालय. या ग्रंथालयातील काही पुस्तके त्याने स्वतः लिहिलेली असतात; पण बहुतेक पुस्तके त्याच्यासाठी लिहिलेली असतात.

35. Life, like poverty, makes strange bed fellows. —*Bulwer Lytton.*
दारिद्र्याप्रमाणेच जीवनातही कोणाची संगत घडेल ते सांगता येत नाही.

36. Our life consisteth partly in folly and partly in wisdom.
—*Montaigue*
जीवन म्हणजे थोडा आचरटपणा आणि थोडा शहाणपणा यांची गल्लत.

37. Life is short to the fortunate, long to the unfortunate.
—*Apollonius.*
जे सुदैवी आहेत त्यांना जीवन कमी वाटते, तर दुर्दैवी लोकांना ते दीर्घ वाटते.

38. Life is a fortress which neither you nor I know anything about. —*Napoleon.*
जीवन हा असा एक दुर्ग आहे की ज्याची तुम्हाला अगर मला काही एक माहिती नाही.

39. The mystery of life is not a problem to be solved; it is a reality to be experienced.
—*Van der Leeuw.*
जीवनाच्या गूढतेचा अनुभव घ्यावयाचा असतो; सोडविण्यासाठी दिलेला तो प्रश्न नव्हे.

40. The hope of life returns with the sun. —*Juvenal.*
जीवनाची आशा ही सूर्योदयाबरोबरच परत उगम पावत असते.

41. Most men employ the earlier part of life to make the other part miserable. —*La Bruyere.*
बहुतेक लोक जीवनाचा दुसरा भाग हा दुःखात जावा म्हणून पहिल्या भागाचा वापर करीत असतात.

42. To destroy life is a power which the vilest of earth possess. To bestow it belongs to gods and kings alone.
पृथ्वीवरील सर्वांत नीच इसम देखील जीवनाचा नाश करू शकेल; पण देव आणि राजेलोकच जीवनाचे दान करू शकतात.

43. One half of the world knows not how the other half lives.
—*G. Herbert.*
जगातल्या अर्ध्या लोकांना बाकीचे लोक कसे जीवन जगत असतात याची कल्पना नसते.

44. The world is like a board with holes in it, and the square men have got into the round holes, and the round into the square.
—*Bishop George Berkeley.*
जग हे भोके पाडलेल्या फळ्यासारखे आहे; त्यात चौकोनी लोक वाटोळ्या भोकात पडलेले तर वाटोळे लोक चौकोनी भोकात अडकलेले असतात.

45. Life is a hollow bubble.
—*E. V. Cooke.*
जीवन म्हणजे एक पोकळ बुडबुडा.

46. As a rule, the game of life is worth playing, but the struggle is the prize. —*Dean Inge.*

खरे म्हणजे जीवनाचा खेळ खेळण्याजोगा आहे, मात्र धडपड एवढेच त्याचे बक्षीस.

47. Life is but a dream.—*Calderon.*
जीवन म्हणजे केवळ स्वप्न.

48. Teach me to live that I may dread
The grave as little as my bed.
—*Bishop Thomas Ken.*
मला असे जगावयाला शिकवा की मला जशी बिछान्याची भीती वाटत नाही तशीच थडग्याची वाटू नये

49. May we so live we dread not here to die. —*P. J. Bailey.*
आपण असे जीवन घालवूया की मृत्यूचे भय वाटू नये.

50. The hour which gives us life begins to take it away.
—*Seneca.*
ज्याक्षणी आपण जन्माला येतो, त्या क्षणापासून आपण आयुष्याला दुरावत असतो.

51. What new thing then is it for a man to die, whose whole life is nothing but a journey to death ? —*Seneca.*
माणसाचा सारा प्रवासच मृत्यूच्या दिशेने चालला असताना मरणासाठी नवे कारण असे काय असणार ?

52. Aren't you dying daily ?
—*Seneca.*
आपण दररोजच मरत नाही काय ?

53. He that begins to live begins to die. —*F. Quarles.*
ज्याचे जीवन सुरू झाले त्याने मरणालाही प्रारंभ केला असे समजावे.

54. Many people are so afraid to die that they never begin to live. —*Henry Van Dyke.*
काहीजण मृत्यूला एवढे घाबरतात की ते जीवन जगण्याला सुरवातच करीत नाहीत.

55. One laughs, while others mourn; some toil, while others pray; one dies, and one is born—so runs the world away.
—*S. Wesley.*
काहीजण हसतात, तर काहीजण शोक करतात; काहीजण श्रमात गुंतलेले असतात, तर काहीजण प्रार्थनेत. एक मरण पावतो, तर दुसरा जन्माला येतो. अशी जगाची रहाटी चालू असते.

56. He who does not wish to die cannot have wished to live.
—*Seneca.*
ज्याला मरण आवडत नाही, त्याला जगण्याचीही इच्छा होत नसावी.

57. If anything forbids you to live nobly, nothing forbids you to die nobly. —*Seneca.*
जर जीवन प्रतिष्ठेने घालविण्याला अडथळा झाला तरी प्रतिष्ठेने मरणे तर आपल्या हातात आहे ना!

58. A good death does honour to a whole life. —*Petrarch.*
चांगल्या रीतीने जर मरण आले तर त्याने सर्व जीवनाची प्रतिष्ठा वाढते.

59. He rightly lives that nobly dies. —*F. Quarles.*
ज्याला उदात्तपणे मरण येते त्याचे जीवन चांगले गेले आहे असे समजावे.

60. As the life, so is the end. —*A Latin Proverb.*
जसे जीवन तसा त्याचा अंत.

61. The name of death was never terrible to him that knew to live. —*Emerson.*
जीवन कसे जगावे हे ज्याला कळते त्याला मृत्यूची कधीच दहशत वाटत नाही.

62. Live righteously, you shall die righteously. —*Ovid.*
सात्विकपणाने जीवन घालविलेत तर मृत्यूही तसाच येईल.

63. No one has died miserably who has lived well.—*Erasmus.*
ज्याने चांगले जीवन घालविले आहे त्याला वाईट रीतीने मरण येतच नाही.

64. Life is a tragedy to those who feel, a comedy to those who think. —*Disraeli.*
जे भावनांकित होऊन जीवन जगतात त्यांना ते दुःखाचे वाटते; जे विचार करून जगतात त्यांना ते सुखदायक वाटते.

65. Our life must once have end; in vain we fly from following fate; e'en now, e'en now, we die. —*Lucretius.*
आपल्या जीवनाला केव्हातरी अंत हा ठरलेलाच. उगाचच आपण नशिबाला टाळू पाहतो; अहो या क्षणी-याच क्षणी आपण मरण भोगीत आहोत.

66. A useless life is an early death. —*Goethe.*
नालायकीचे जीवन म्हणजे लवकर आलेला मृत्यूच म्हणावयाचा.

67. Life is a mystery as deep as ever death can be,
Yet, oh, how dear it is to us, this life we live and see. —*Mary Dodge.*
मृत्यूइतकेच जीवन हे गूढ आहे; तरीदेखील आपणाला आपले जीवन किती प्यारे असते !

68. Let's learn to live, for we must die alone. —*G. Crabbe.*
आपल्याला एकट्याला मरावयाचे आहे, तेव्हा आपण जगावयाला शिकूया.

69. Not life itself, but living ill, is evil. —*Diogenes.*
जीवन हे वाईट नाही; वाईट काय तर वाईट रीतीने जगणे.

70. Life hath more awe than death. —*P. J. Bailey.*
मृत्यूपेक्षाही जीवन हे अधिक भीतिप्रद आहे.

71. It is a misery to be born, a pain to live, a trouble to die. —*St. Bernard.*
जन्म हेच दुःख, जगणे हीच वेदना, आणि मरण हाच त्रास.

72. Life is a sweet and joyful thing for one who has some one to love. —*Carlyle.*
ज्याला प्रेम करावयाला कोणी आहे त्याला जीवन हे मधुर आणि आनंदाचे वाटते.
73. How good it is to live, even at the worst. —*Stephen Phillips.*
अगदी कनिष्ठ दर्जाचे जीवन घेतले तरी त्यात मौज आहेच.
74. Life is a festival only to the wise. —*Emerson.*
फक्त सूज्ञांनाच जीवन हे सणासारखे वाटते.
75. Life is a pleasant institution, let us take it as it comes. —*W. S. Gilbert.*
जीवन ही एक मजेदार संस्था आहे; ते जसे आहे तसे ते आपण स्वीकारूया.
76. Life is perfected by death. —*E. B. Browning.*
मृत्यूने जीवनाला परिपूर्णता येते.
77. You never know what life means till you die. —*R. Browing.*
मरण येईपर्यंत जीवन म्हणजे काय ते माणसाला कळत नही.
78. T'is more brave to live than to die. —*O. Meredith.*
मरणापेक्षा जीवन जगावयाला जास्त धैर्य लागते.
79. The life of man is the play-thing of fortune. —*Palladas.*
मानवाचे जीवन म्हणजे दैवाच्या हातचे खेळणे.
80. Life is a parting. —*D. Malloch.*
जीवन म्हणजे वियोग.
81. Human life is everywhere a state in which much is to be endured, and little to be enjoyed. —*S. Johnson.*
मानवी जीवनात आनंदाचे क्षण उपभोग-ण्यापेक्षा दुःखेच जास्त सोसावी लागतात.
82. Fate has wove the thread of life with pain. —*Homer.*
दैवाने जीवनाचा धागा दुःखाने विणलेला आहे.
83. The basic fact about human existence is not that it is a tragedy but that it is a bore. —*H. L. Mencken.*
मानवी अस्तित्व हे दुःखपूर्ण नसून ते कंटाळवाणे आहे ही खरी मूलभूत बाब.
84. Life is but a dew-drop on the lotus leaf. —*R. Tagore.*
जीवन हे कमलपत्रावरील दवबिंदू सारखे (क्षणभंगुर) आहे.

Light :

1. Light even though it passes pollution is not polluted. —*St. Augustine.*
घाणीतून प्रकाशाची किरणे गेली तरी ती खराब होत नाहीत.

2. Where there is much light the shadows are deepest —*Goethe.*
ज्या ठिकाणी फार प्रकाश त्या ठिकाणी छाया देखील फार दाट असतात.
3. The thing to do is to supply light and not heat.—*W. Wilson.*
महत्वाची गोष्ट कोणती करावयाची तर ती म्हणजे, केवळ उष्णता न देता 'प्रकाश' द्यावयाचा.

Likeness :

Likeness causeth liking.
—*J. Clarke.*
साम्यता असली की आवड निर्माण होते.

Lion :

1. If the lion was advised by the fox, he would be cunning.
—*W. Blake.*
जर कोल्ह्याने सिंहाला उपदेश केला, तर सिंह देखील धूर्त बनेल.
2. A lion may be beholden to a mouse. —*T. Fuller.*
(कधी कधी) उंदराचे देखील सिंहावर उपकार असतात.
3. Even the lion must defend himself againsf the flies.
—*Goethe.*
सिंहाला देखील माशांचा उपद्रव न व्हावा म्हणून धडपडावे लागते.
4. It is not good to wake a sleeping lion. —*Sir. P. Sidney.*
झोपलेल्या सिंहाला जागे करणे बरे नव्हे.
5. The very hares insult the body of a dead lion. —*Cicero.*
मृत सिंहाच्या देहाचा ससे देखील अपमान करतात.

Lip :

1. Lips were made for kisses.
—*O. Wilde.*
ओठांची योजना चुम्बनासाठी आहे.
2. Lips however rosy must be fed. —*A. B. Cheales.*
ओठ कितीही लाल असले तरी त्यांनाही अन्न खावे लागते.

Listening :

1. To listen well is a mark of wisdom. —*Dryden.*
नीट ऐकून घेणे हे शहाणपणाचे लक्षण.
2. Listners seldom hear good of themselves. —*J. Ray.*
ऐकणारांना त्यांची स्वतःची प्रशंसा क्वचितच ऐकण्याचे भाग्य लाभते.

Literature :

1. Literature is the expression of a nation's mind in writing.
साहित्य म्हणजे लेखनरूपाने राष्ट्राच्या मनाचा झालेला आविष्कार.
2. Great literature is simply language charged with meaning to the utmost possible degree.
थोर साहित्य म्हणजे अत्यंत अर्थगर्भ भाषा.

3. To turn events into ideas is the function of literature. —*G. Santayana.*

घटनांना विचारांचे स्वरूप देणे हे वाङ्मयाचे कार्य आहे.

4. Literature is a very bad crutch, but a very good walking-stick. —*C. Lamb.*

कुबडी म्हणून वाङ्मय फार वाईट; छडी म्हणून फार चांगले.

5. Literary fame is the only fame of which a wise man ought to be ambitious, because it is the only lasting fame. —*R. Southey.*

वाङ्मयाच्या द्वारे जी कीर्ती लाभते तिचीच महत्त्वाकांक्षा शहाण्या माणसाने बाळगावी, कारण तीच कीर्ती शाश्वत टिकणारी आहे.

6. Our high respect for a well-read man is praise enough of literature. —*Emerson.*

व्यासंगी माणसाला आपण आदर दाखवितो यातच वाङ्मयाची भरपूर प्रशंसा झाली.

7. Literature, like a gypsy, to be picturesque should be a little ragged. —*Douglas Jerrold.*

साहित्य हे चित्ताकर्षक होण्यासाठी जिप्सीप्रमाणे ते थोडे रांगडे आणि खडबडीत असावे.

Loss :

1. No man can lose much when but a driblet remains.—*Seneca.*

जवळ केवळ दमडा उरला असताना माणसाचे नुकसान ते काय होणार ?

2. A man loses nothing if he but save himself. —*Monta igue.*

जर माणसाने आपल्या आत्म्याचे संरक्षण केले तर त्याचे काहीच जात नाही.

3. No man can lose what he never had. —*I. Walton.*

जे जवळ नसते ते माणसाकडून कोणी हिरावून घेऊ शकत नाही.

4. Things that are not at all, are never lost. —*C. Marlowe.*

अस्तित्वात नसलेल्या गोष्टी कधी गमावत नाहीत.

Love :

1. Nuptial love maketh mankind, friendly love perfecteth it, wanton love corrupteth and debaseth it. — *F. Bacon.*

वैवाहिक प्रेम प्रजानिर्मितीला उपयोगी पडते; स्नेहाने मानवी जीवनाला परिपूर्णता येते, तर उच्छृंखल प्रेमाने जीवन खराब होऊन त्याची अधोगति होते.

2. Love is a beautiful dream. —*W. Sharp.*

प्रेम हे एक सुंदर स्वप्न आहे.

3. Love is the business of the idle. —*Bulwer-Lytton.*

प्रेम करणे हे आळशी लोकांचे काम.

4. Love is a sickness full of woes;
All remedies refusing; a plant
that with most cutting most
barren with grows best using.
—S. Daniel.
अनेक घ्याधींनी भरलेले दुखणे म्हणजे प्रेम. त्याला कसलाच इलाज चालत नाही. हे झाड तोडावे तो जास्तच वाढते; फार वापरले नाही तर निष्पर्ण होते.

5. Love is only one of the passions, and has no great influence on the sum of life.
—S. Johnson.
प्रेम हे अनेक भावनांपैकी एक भावना आहे आणि एकंदर जीवनावर त्याचा विशेष परिणाम होत नाही.

6. Love is merely madness and deserves as well a dark house and a whip as mad men do.
—Shakespeare.
प्रेम म्हणजे भ्रमिष्टपणा; त्याला वेडया माणसाप्रमाणे अंधार कोठडीत कोंबले पाहिजे आणि चाबकाचे फटकेही दिले पाहिजेत.

7. Love is based upon a view of women, that is impossible to any man who has had any experience of them.
—H. L. Mencken.
ज्याला स्त्रियांचा अनुभव आहे त्यांना प्रेमाची किंमत वाटणार नाही; कारण प्रेम हे स्त्रियांबद्दल (भरमसाट) कल्पना करून घेण्याचा परिपाक आहे.

8. Love and a cough cannot hid.
—G. Herbert.
खोकल्याप्रमाणेच प्रेमही लपविता येत नाही.

9. Hot love soon cold.
—J. Heywood.
प्रेमात उष्णता जितकी जास्त तितके ते लवकर थंड होते.

10. We learn only from those we love.
—Goethe.
ज्यांच्यावर आपण प्रेम करतो त्यांच्याकडूनच फक्त आपण काही शिकतो.

11. Love is like the measles all the worse when it comes late in life.
—D. Jerrold.
प्रेम हे गोवरासारखे असते; ते आयुष्यात उशीरा आले की फार वाईट.

12. Where true love is, there is little need of prim formality.
—W. S. Gilbert.
खरे प्रेम औपचारिकपणाला जुमानत नाही.

13. Delicacy is to love what grace is to beauty.
—Madame de Maintenon.
सौंदर्याला जशी स्वभावाने शोभा येते तशीच प्रीतीला नाजुकपणाने.

14. We are easily duped by what we love.
—Moliere.
जे आपल्या प्रीतीचा विषय होते, त्याच्यामुळे आपण सहजासहजी फसतो.

15. Never was owl more blind.
प्रेमिकाइतके घुबड देखील आंधळे नसते.

16. It is impossible to love and be wise. *—F. Bacon.*
प्रेम करूनही शहाणपणाने वागणे अशक्य आहे.

17. In women pity begets love, in men love begets pity. *—C. Collins.*
स्त्रियांच्या बाबतीत दयेतून प्रेम निर्माण होते, तर पुरूषांच्या बाबतीत प्रेमातून दया निपजते.

18. Love sees no faults.—*T. Fuller.*
प्रेमात पडलेल्या माणसाला दोष दिसत नाहीत.

19. Take away love from life and you take away all. *—Seneca.*
जीवनातून प्रेम गेले तर उरलेच काय?

20. A man can be happy with any woman as long as he does not love her. *—O. Wilde.*
जिच्यावर प्रेम बसलेले नाही त्या कोणत्याही स्त्रीच्या सहवासात पुरुष सुखी होऊ शकतो.

21. There is no heaven like mutual love. *—G. Granville.*
परस्पर प्रेम हाच स्वर्ग.

22. Love is love's reward. *—Dryden.*
प्रेम करणे हेच प्रेमाचे बक्षीस.

23. Loving comes by looking. *—J. Clarke.*
एकमेकाकडे पाहिल्याने प्रेम निर्माण होते.

24. Love is a malady without a cure. *—Dryden.*
प्रेम ही अशी व्याधी आहे की जिच्यावर उपाय नाही.

25. It's love, it's love that makes the world go round. *—Seneca.*
प्रेमामुळे तर सारे जग चालले आहे.

26. Love stops at nothing but possession. *—T. Southerne.*
जिच्यावर प्रेम बसले आहे त्या व्यक्तीचा कबजा घेतल्याशिवाय प्रेमिकाला बरे वाटत नाही.

27. As soon as women belong to us, we no longer belong to them. *—Montaigue.*
बाई एकदा ताब्यात आली की तिचे आपण काहीएक लागत नाही.

28. To love foolishly is better than not to be able to love at all. *—Dryden.*
अजिबात प्रेम न करण्यापेक्षा मूर्खपणाचे प्रेम पत्करले.

29. A women either loves or hates; there is no third course. *—P. Syrus.*
स्त्री एखाद्यावर प्रेम तरी करते, नाहीतर त्याचा द्वेष तरी करते–तिसरा मार्ग तिला ठाऊक नसतो.

30. If you hate a man, eat his bread; if you love him, do the same. *—T. Fuller.*

जर एखाद्या माणसाचा तुम्हाला तिरस्कार वाटत असला तर त्याच्याकडे जेवण करा; जर त्याच्यावर मर्जी बसली तरी तेच करा.

31. Perfect love casteth out all fear. —*New Testament.*
खऱ्या प्रेमाला भीती अशी ठाऊकच नसते.

32. Love is a talkative passion. —*T. Wilson.*
प्रीती ही फार बडबडी भावना आहे. (प्रेमात पडलेले माणूस जीभ फार सैल सोडते.)

33. Love comforteth like sunshine after rain. —*Shakespeare.*
पावसानंतर ऊन जसे सुखदायक असते तसेच प्रेम हे मनाला सुखकारक असते.

34. To be carnally minded is death. —*New Testament.*
विषयासक्तता म्हणजे मृत्यूच.

35. A secret love is bad; it's sheer ruin. —*Plantus.*
गुप्त प्रेम ही वाईट गोष्ट आहे, त्याच्यामुळे जीवनाचा विध्वंस होतो.

36. There's no greater nor keener pleasure than that of bodily love and none which is more irrational. —*Plato.*
शारीरीक प्रेमाइतकी उत्कट आनंद देणारी पण निर्बुद्ध गोष्ट दुसरी नाही.

37. The pleasure of the act of love is gross and brief, and brings loathing after it. —*Petronius.*
विषयसुखाचा आनंद क्षणिक आणि ग्राम्य असतो, आणि ते सुख लाभल्यानंतर मनाला किळस येते.

38. Skill makes love unending. —*Ovid.*
कौशल्यानेच प्रेम अनंत काळ टिकू शकते.

39. As stolen love is pleasant to a man, so is it also to a woman; the man dissembles badly; she conceals desire more cleverly. —*Ovid.*
गुप्त प्रेमामुळे पुरुषाला जसा आनंद होतो, तसाच तो स्त्रीला देखील होतो. पुरुषाला नाटक करणे नीट जमत नाही; स्त्री मात्र आपली इच्छा चातुर्याने लपवू शकते.

40. Were it not for imagination sir, a man would be as happy in the arm of a chamber maid as of a Duchess. —*S, Johnson.*
जर कल्पनाशक्तीने घोटाळा केला नसता तर मनुष्य हा सरदारणीच्या सहवासाइतकाच दासीच्या संगतीतही रमला असता.

41. Under the blanket the black one is as good as the white. —*T. Fuller.*
अंथरुणाच्या आत गोरी स्त्री काय अगर काळी काय, सारे सारखेच!

42. Darkness makes any woman fair. —*Ovid.*
अंधारात प्रत्येक स्त्री सुंदर भासते.

43. It is as safe to play with fire, as to dally with a friend's wife. *—Lord Halifax.*
मित्राच्या पत्नीबरोबर खेळ करणे म्हणजे विस्तवाशी खेळ खेळण्यासारखे आहे.

44. Love deceives the best of womankind. *—Homer.*
प्रेमात सापडून उत्तमोत्तम स्त्रियांची देखील फसगत झालेली आहे.

45. For when success a lover's toil attends,
Few ask if fraud or force attain'd his ends. *—Pope.*
जेव्हा प्रेमिक यशस्वी होतो तेव्हा त्याने हे यश लबाडी करून अगर बळजबरी करून मिळविले काय याची चौकशी कोणी करीत नाही.

46. Great is their love who love in sin and fear. *—Byron.*
जे पापाची फिकीर न करता आणि भीतीचे वातावरण असतानाही प्रेमात पडतात. त्यांचे प्रेम साधेसुधे म्हणता येणार नाही.

47. Lovc while you are able to love. *—Freiligraph.*
प्रेम करण्याची ताकद आहे तोपर्यंत प्रेमाचा अनुभव घ्या.

48 There's no sorrow like love denied. *—R. Hovey,*
प्रेमभंगासारखे दारुण दुःख नाही.

49. When love is satisfied, all its charm is gone. *—Corneille.*
प्रेमाची पूर्ती झाली की त्याची जादू संपलीच म्हणून समजावे.

50. Women enjoyed are like romances read or sights once seen. *—Sir J. Suckling.*
ज्या स्त्रियांचा उपभोग घेतला जातो त्या वाचून टाकलेल्या कादंबरीसारख्या अगर एकदा पाहून झालेल्या स्थळासारख्या असतात.

51. Love can vanquish Death.
—Tennyson.
प्रेम हे मृत्यूवर देखील मात करू शकते.

52. Love is strong as death.
—Old Testament.
मृत्यूसारखेच प्रीती ही खंबीर असते.

53. For heav'n be thanked, we live in such an age,
When no man dies for love, but on the stage. *—Dryden.*
ज्या युगात माणसे फक्त नाटकातच प्रेमासाठी मरण पावतात अशा युगात आपण राहतो ही देवाची कृपा !

54. Men have died from time to time and worms have eaten them, but not for lova.
—Shakespeare.
माणसे मरण पावली आहेत आणि किड्यांनी त्यांना खाऊनही टाकले आहे पण प्रेमाखातर कोणी मेलेले नाही.

55. Love is not fool of death.
—E. Dickinson.
प्रीती ही मृत्यूच्या हातातले खेळणे नव्हे

56. I had rather live and love where death is king, than have eternal life where love is not. —*R. G. Ingersoll.*
जेथे मृत्यूचे राज्य आहे तेथे राहून प्रेमाचे जीवन मी घालवीन; पण जेथे प्रेमाचा अभाव आहे असले अमरत्त्वाचे जिणे मला नको.

57. Love either finds equality or makes it. —*Dryden.*
प्रेम हे समतावादी असते

58. To love and win is the best thing; to love and lose the next best. —*Thackeray.*
प्रेम करून विजयी होणे ही उत्तम गोष्ट, तसेच प्रेम करून पराभूत होणे ही त्यानंतरची उत्तम गोष्ट.

59. Love lights more fire than hate extinguishes.
—*E. W. Wilcox.*
द्वेष देखील विझवू शकणार नाही एवढा (प्रचंड) अग्नी प्रेम निर्मिते.

60. Who cannot hate, can love not. —*Swinburne.*
ज्याला द्वेष माहीत नाही, त्याला प्रेमही माहीत नसणार.

61. He who for love hath undergone,
The worst that can befall,
Is happier thousandfold than
One who never loved at all.
—*R. M. Milnes.*
जो प्रीतीखातर अत्यंत खडतर अशी दुःखे भोगतो तो ज्याला प्रेम ही चीज ठाऊक नाही अशा इसमापेक्षा हजारोपट जास्त सुखी असतो.

62. It is better to have loved and lost than never to have loved at all. —*S. Butler.*
अजिबात प्रेम न करण्यापेक्षा प्रेम करून पराभूत झालेले परवरले.

63. A death for love is no death; it is martyrdom.—*G. Chapman.*
प्रीतीखातर जो मृत्यू स्वीकारावा लागतो त्याला बलिदान म्हणतात.

64. What medicine then can such disease remove,
Where love draws hate, and hate engenders love?
—*Sir Philip Sidney.*
जेथे प्रेमातून द्वेष निर्माण होतो आणि द्वेषातून प्रेम निर्माण होते तेथे कोणते औषध ही व्याधी बरी करणार ?

65. One loves without reason and without reason one hates.
—*Regnard.*
कारणावाचून माणूस प्रेम करतो तसा द्वेषही करतो.

66. Nothing is more hateful than love. —*John Lyle.*
प्रीतीसारखी तिरस्करणीय गोष्ट दुसरी नाही.

67. Who love too much, hate in the like extreme —*Homer.*
जे प्रेमाचा अतिरेक करतात त्यांचा द्वेषही असाच अतिरेकी असतो.

68. The more one loves a mistress, the more one is ready to hate her. —*La Rochefoucauld.*
माणूस ठेवलेल्या बाईवर जेवढे प्रेम करतो तेवढाच तिचा द्वेष करावयालाही तो सज्ज असतो.

69. Love is a thing full of anxious fears. —*Ovid.*
प्रेम म्हटले की चिन्तायुक्त भीती त्या-बरोबर आलीच.

70. They love indeed who quake to say they love.
—*Sir Philip Sidney,*
जे आपले प्रेम व्यक्त करावयाला घाबर-तात त्यांचे प्रेम खरे असते.

71. Love is a glass that causes optical illusion. —*O. Wilde.*
प्रेम म्हणजे दृग्भ्रम निर्मिणारे कांचेचे भिंग.

72. Life is a tragedy to those who fall in love, a comedy to those who jump out of it.
—*O. Wilde.*
जे प्रेमात पडतात त्यांचे जीवन दुःखाचे होते; जे प्रेमातून उडी मारून अचूक बाहेर पडतात त्यांचे जीवन सुखाचे जाते.

73. Love is a folly that makes you think that all that glitters is gold. —*B. Shaw.*
जे चमकते ते सारे सोनेच होय, असा भ्रम निर्मिणारा आचरटपणा म्हणजे प्रेम.

74. Women are meant to be loved, not to be understood.
—*O. Wilde.*
स्त्रिया या प्रेम करण्यासाठी निर्मिल्या आहेत; समजून घेण्यासाठी नव्हे.

75. No wise man ever falls in love with a learned woman.
—*O. Wilde.*
विद्वान स्त्रीच्या प्रेमात शहाणा माणूस कधी पडत नाही.

76. Love is the delusion that one girl differs from another.
—*O. Wilde.*
एक मुलगी दुसऱ्या मुलीपेक्षा भिन्न आहे असला भ्रम निर्मिणारा भ्रमिष्टपणा म्हणजे प्रेम.

77. Love consists of a little sighing, a little crying, a little dying and a deal of lying !
—*T. Fuller.*
प्रेम करणे म्हणजे काय करणे ? जरा थोडेसे मुस्कारे टाकणे, थोडेसे रडणे, थोडस मरणे, आणि र खोटे बोलणे!

78. Love is like getting drunk, marriage is like the headache the next morning, and divorce is the aspirin tablet.—*B. Shaw.*
प्रम म्हणजे मद्यपान; विवाह म्हणजे दुसऱ्या दिवशीची डोकेदुखी आणि घटस्फोट म्हणजे डोकेदुखी घालविणारी अॅस्पिरिनची गोळी.

79. A girl may love you from bottom of her heart, but there is always room for some other guy at the top. —*T. Fuller.*

एखादी छोकरी तुमच्यावर अंत:करणाच्या तळापासून प्रेम करील हे खरे, पण विसरू नका की त्याच अंत:करणाच्या वरच्या टोकाला दुसऱ्या कोणातरी छोकऱ्यासाठी मोकळी जागा असतेच.

80. First love is only a little foolishness, and a lot of curiosity. —*G. B. Shaw.*
पहिले प्रेम म्हणजे थोडासा आचरटपणा आणि भरपूर कुतूहल–दुसरे काय ?

81. People say you must not love your friend's wife, but how are you to love your enemy's wife ? —*O. Wilde.*
म्हणे मित्राच्या बायकोवर प्रेम करू नये ! मग काय शत्रूच्या बायकोवर करावे ? अन् ते कसे ?

82. He that falls in love with himself will have no rivals. —*Terence.*
जो स्वत:वर प्रेम करतो त्याला प्रतिस्पर्ध्याची भीती नाही.

83. Love is an ocean of emotions entirely surrounded by expenses. —*Lord Dewar.*
प्रेम म्हणजे सर्व तऱ्हेच्या खर्चांनी वेढिलेला भावसागर.

84. Where th erais marriage without love, there will be love without marriage. –*B. Franklin.*
ज्याचे प्रेम नसताना लग्न होते ते विवाहबाह्य प्रेमाची लज्जत चाखणारच.

85. It is commonly a weak man who marries for love. —*S. Johnson.*
प्रेमाखातर लग्नाच्या फंदात पडणे हे सामान्यत: दुर्बळाचे काम !

86. It is easier to fall in love when you are out of it than to get out of it when you are in. —*La Rochefoucauld.*
प्रेमापासून दूर असताना प्रेमात पडणे सोपे; पण त्यात पडल्यानंतर बाहेर निसटणे तेवढे सोपे नसते. –*O. Wilde.*

87. We are always nervous of seeing the person we love if we have just been flirting with somebody else. —*La Rochefoucauld.*
जर आपण प्रेमाच्या बाबतीत लबाडी करत असलो तर आपण ज्या व्यक्तीवर प्रेम करतो तिची भेट घेताना जरा दचकतच ती घेतो.

88. To be lukewarm in love oneself is a sure way of inspiring love. —*La Rochefoucauld.*
प्रेम करण्याच्या बाबतीत विशेष उत्साह दाखविला नाही की हमखास दुसऱ्या माणसाला प्रेमाची स्फूर्ती उसळते.

89. Love is to the soul of a lover what the soul is to the body it animates.–*La Rochefoucauld.*
शरीरात जे आत्म्याचे स्थान तेच आत्म्यात प्रीतीचे.

90. When we are tired of loving we are delighted at the other's unfaithfulness, for that rele-

उत्कट आनंद ओसरेपर्यंत प्रेमिक हे आपल्या प्रेयसीचे दोष ओळखू शकत नाहीत.

92. When we love over much it is hard to realise that we are no longer loved in return.

—*La Rochefoucauld.*

जेव्हा आपण प्रेमात पूर्णपणे बुडलेले असतो तेव्हा आपणावर तेवढेच उत्कट प्रेम केले जात नाही याची आपणाला जाणीव असत नाही.

93. Lovers do not see their mistresse's defects until the rapture is over. —*La Rochefoucauld.*

second. —*B. Shaw.*

जेव्हा एखाद्या स्त्रीचे दुसरे प्रेमप्रकरण सुरू होते तेव्हा आपण तिच्या पहिल्या प्रेम-प्रकरणाचा विचार करू लागतो.

97. Love often leads on to ambition but seldom does one return from ambition.

—*La Rochefoucauld.*

प्रेमामुळे माणूस महत्वाकांक्षी बनतो; पण महत्वाकांक्षेमुळे माणूस प्रेमाकडे वळल्याचे ऐकिवात नाही.

98. In their first affairs women are in love with their lover, later they are in love with love.

—*Ra Rochefoucauld.*

प्रारंभी जेव्हा प्रेमाची भानगड सुरू होते तेव्हा स्त्रिया प्रियकरावर प्रेम करतात; तदनंतर त्या केवळ प्रेमावर प्रेम करतात.

99. Rare though true love may be, true friendship is rarer still.

—*La Rochefoucauld.*

खरे प्रेम दुर्मिळ असले तरी खरी मैत्री जास्तच दुर्मिळ.

100. There are several cures for love, but none of them is infallible. —*La Rochefoucauld.*

प्रेमव्याधी बरी करणारी अनेक औषधे आहेत पण त्यातले एकही अस्सल नाही.

101. In friendship, as in love, we are often happier because of the things we do not know than because of those we know. —*La Rochefoucauld.*

प्रेमासारखीच स्नेहाची गोष्ट आहे. ज्या गोष्टी आपणास माहीत आहेत त्यापेक्षा ज्या माहीत नाहीत त्यामुळे आपण सुखी असतो.

102. The reason why friendship means little to most women is that it is insipid once they have tasted love.

—*La Rochefoucauld*

स्त्रियांना मैत्रीत रस वाटत नाही याचे कारण असे की प्रेमाची चव घेतल्यानंतर त्यांना ती नेभळट वाटते

103. Woman in love forgive big indiscretions more easily than little infidelities.

—*La Rochefoucauld.*

प्रेमात पडलेल्या स्त्रिया तुमच्या घोडचुकांना क्षमा करतील, पण तुमच्या किरकोळ कपटीपणाला मात्र क्षमा करणार नाहीत.

104. In love's old age, as in that of life itself, we are still alive for the sufferings but no longer for the pleasures.

—*La R.ochefoucauld.*

जीवनाच्या वार्धक्याच्या काळात काय अगर प्रीतीच्या वार्ध्यक्यावस्थेत काय आपण जगतो दुःखासाठी, सुखासाठी नव्हे.

105. In love, first cured is always best cured.—*La Rochefoucauld.*

प्रेमाच्या राज्यात जो प्रथम बरा होतो तो खरा व्याधिमुक्त होतो.

Luck :

1. Good luck never comes too late. —*M. Drayton.*

चांगले नशीब उजाडलेले पाहिजेच असते, मग ते उशीरा का उजाडेना !

2. Shallow men believe in luck; strong men in cause and effect.

—*Emerson.*

उथळ लोकांचा दैवावर विश्वास असतो; तर समर्थ लोकांचा कार्य-कारणावर विश्वास असतो.

3. A lucky man is rarer than a white cow. —*Juvenal.*
पांढऱ्या गायीपेक्षाही नशीबवान प्राणी दुर्मिळ आहे.
4. Against a lucky man even a god has little power. —*P. Syrus.*
ज्याला नशिबाने हात दिलेला आहे त्याला देव देखील काही करू शकत नाही.
5. Bad luck often brings good luck —*T. Fuller.*
दुर्दैवातूनच चांगले दिवस येतात.
6. Good luck never comes too late. —*M. Drayton.*
सुदैव उशीरा आले तरी स्वागतार्हच.
7. Many a stroke of luck has come to many a hopeless man. —*Plautus.*
अनेक निराशाग्रस्तांना सुदैवाचा लाभ झालेला आहे.
8. It is better to be lucky than wise. —*W. G. Benham.*
शहाणे होण्यापेक्षा नशीबवान होणे जास्त बरे,

Luxury :

1. Superfluities do not hurt. —*St. Augustine.*
चैनीच्या जादा वस्तू कसलीच इजा करीत नाहीत.
2. Too much plenty makes mouth dainty. —*B. Franklin.*
फार भरभराट झाली म्हणजे माणूस फार चोखंदळ बनतो.
3. Most of the luxuries, and many of the so-called comforts of life, are not only not indispensable but positive hindrances to the elevation of mankind. —*Thoreau.*
जीवनात लाभणाऱ्या चैनीच्या आणि आरामाच्या गोष्टींची खरोखरच आवश्यकता नाही, कारण त्या मानवाच्या प्रगतीच्या आड येतात.
4. It is the superfluous things for which men sweat. —*Seneca.*
गरज नसलेल्या चैनीच्या वस्तूसाठी माणसे (उगाचच) घाम गाळतात.
5. Luxury is like a wild beast first made fiercer with tying, and then let loose. —*Montaigue.*
चैन ही जंगली जनावरासारखी आहे; तिला दावे बांधले आणि नंतर मोकळे केले तर ती अधिकच हिंस्त्र होते.
6. A rich man's superfluities are often a poor man's redemption. —*G. Colman.*
श्रीमंताना नको असलेल्या चैनीच्या वस्तूवर गरीबांचे उदरंभरण होऊ शकते.
7. You can only drink thrity or forty glasses of beer a day, no matter how rich you are. —*Col. Busch.*
तुम्ही कितीही श्रीमंत असला तरी दिवसाला तीस-चाळीस बियरचे ग्लासेस पिण्यापलीकडे काय जास्त पराक्रम गाजवू शकणार ?

M

Machine :

1. Man is a tool-using animal.
—Carlyle.
मानव हे एक हत्यार वापरणारे जनावर आहे.

2. One machine can do the work of fifty ordinary men. No machine can do the work of one extra-ordinary man.
—Elebert Hubbard.
एक यत्र पन्नास सामान्य लोकांचे काम करू शकेल, पण कोणतेही यंत्र एका असामान्य व्यक्तीचे काम करू शकणार नाही.

3. Men have become the tools of their tools.*—Thorau-Walden.*
(आजकाल) माणसे ही त्यांच्या हत्यारांच्या हातातली हत्यारे बनली आहेत.

4. The mystery of mysteries is to view machines making machines. *—B. Disraeli.*
सर्वात मोठा चमत्कार कोणता असेल तर तो यंत्रांनी यंत्रे निर्मिणे हा !

5. The machine unmakes the man. *—Emerson.*
यंत्र हे मानवाला दुबळे बनविते.

6. Now that the machine is so perfect, the engineer is nobody.
—Emerson.
यंत्रे आता एवढी चोख कामे करू लागली आहेत की इंजिनियरला काही महत्वच उरलेले नाही.

7. It is never the machines that are dead. It is only the mechanically minded men that are dead. *—G. S. Lee.*
यंत्रे कधी निर्जीव होत नाहीत; जी यांत्रिक वृत्तीची माणसे असतात ती मात्र चैतन्यहीन असतात.

8. Machinery is the bane of man.
—G. S. Lee.
यंत्रे म्हणजे मानवाला शापच होय.

9. Without doubt machinery has greatly increased the number of well-to-do idlers.
—Karl Marx.
यंत्रांच्यामुळे सुस्थितीतील आळशी लोकांचा वर्ग वाढत आहे.

Majority :

1. A minority may be right, a majority is always wrong.
—Ibsen.
अल्पसंख्य व्यक्तींचे (कधीकधी) बरोबर असेल, पण बहुसंख्य व्यक्तींचे नेहमीच चुकते.

2. It is my principle that the will of the majority should always prevail. *—Jefferson.*

माझे असे तत्त्व आहे की बहुसंख्य लोकांना जे वाटते त्याप्रमाणे सारे झाले पाहिजे.

3. One, on god's side, is a majoriy.
—*Wendell Philips.*
ईश्वराच्या बाजूचा एक जरी माणूस असला तरी तो बहुसंख्यच आहे.

Madness :

1. It is pleasant to go mad.
—*Horace.*
वेड लागणे ही आनंददायक बाब आहे.

2. There is a pleasure sure
In being mad, which none but
madmen know. —*Dryden.*
वेडेपणात एक प्रकारचा आनंद आहे आणि तो आनंद फक्त वेडयांनाच ठाऊक.

3. Though this be madness, yet there is method in it.
—*Shakespeare.*
जरी ते वेड वाटले तरी त्या वेडातही काही पद्धत म्हणून आहे.

4. All power of fancy over reason is a degree of insanity.
—*Samuel Johnson.*
जेव्हा बुद्धीवर कल्पनेचा पगडा बसतो तेव्हा त्यात वेडसरपणाचा अंश आलाच म्हणून समजा.

5. With the mad it is necessary to be mad. —*Petronius Arbiter.*
वेडयांच्या बरोबर रहावयाचे म्हणजे वेडेच व्हावयाला हवे.

6. Though I am mad, I will not bite him. —*Shakespeare.*
मी वेडा असलो तरी त्याला चावा घेणार नाही.

7. It is a common calamity : we are all mad at some time or other.
—*Johannes Baptista Mantuaous.*
आपले केव्हा ना केव्हा तरी डोके फिरलेलेच असते; ते एक सर्वसामान्य असे संकटच म्हटले पाहिजे.

8. Every madman thinks all other men mad. —*Publilius Syrus.*
प्रत्येक वेडयाला दुसऱ्याचे डोके फिरलेले आहे असे वाटते.

Maid :

1. And let him learn to know,
When maidens sue,
Men give like gods.
—*Shakespeare.*
त्याला हे कळू दे की जेव्हा कुमारिका एखाद्या गोष्टीची विनवणी करतात, तेव्हा पुरुषाची जात देवाप्रमाणे उदार होऊन त्यांना सारे काही देऊन टाकते.

2. Glass and a maid are ever in danger. —*Torriano.*
काचेचा प्याला आणि कुमारिका यांचे जीवन नेहमीच धोक्यात.

3. Glasses and lasses are brittle ware. —*A. B. Cheales.*
काचेचे प्याले आणि कुमारिका या नाजुक आणि फुटणाऱ्या वस्तू आहेत.

4. A maid should be seen but not heard. —*Unknown.*
कुमारिकेचे दर्शन घ्यावे; पण तिचे बोलणे ऐकू नये.

Majority :

1. When bad men combine, the good must associate; else they will fall one by one in a contemptible struggle.
—*Edmund Burke.*
जेव्हा वाईट माणसांची एकजूट होते, तेव्हा चांगल्या लोकांनीही एकत्र आले पाहिजे; नाहीतर एका तिरस्करणीय झगड्यात ते निष्कारण एकामागून एक कामाला येतील.

2. That cause is strong which has not a multitude, but one strong man behind it.
—*J. R. Lowell.*
ज्या कार्याला केवळ अनेक लोकांच्या पाठिंब्यापेक्षा एकच पण समर्थ असा माणूस लाभला आहे ते कार्य खरे बलवान्.

3. The most dangerous foe to truth and freedom in our midst is the compact majority.
—*Henrlk Ibsen.*
बहुसंख्य लोकांची एकजूट ही सत्याला मारक असा वैरीच होय.

4. The only tyrannies from which men, women and childern are suffering in real life are the tyrannies of minorities.
—*Theodore Roosevelt.*
आजकाल जर पुरूष, स्त्रिया आणि मुले यांच्यावर कोणाचा जुलूम होत असेल तर तो अल्पसंख्याकांकडून.

5. The minority is always in the right. —*Henrik Ibsen.*
अल्पसख्याक कधीच चुकत नाही.

6. The opinion of the majority is not the final proof of what is right. —*Schiller.*
बहुसंख्याकांचे मत हे एकादी गोष्ट बरोबर असल्याबद्दलचा निर्विवाद पुरावा नव्हे.

7. As a rule the major:ty are wrong. —*Eugene V. Debs.*
सामान्यत: बहुसंख्याकांचे वागणे चुकीचेच असते.

8. The fact disclosed by a survey of the past that majorities have been wrong, must not blind us to the complementary fact that majorities have usually not been entirely wrong.
—*Herbert Spencer.*
गतेतिहासाच्या पाहाणीवरून जरी ही गोष्ट उजेडात आली असली की बहुसंख्याकांचे चुकत असते, तरी पण त्याच्या बरोबर हेही विसरू नये की बहुसंख्याकांचे नेहमी सारे चुकलेलेच असते असेही नव्हे.

Malice :

1. Malice seldom wants a mark to shoot at. —*H. G. Bohn.*
द्वेष करण्याची सवय असलेल्या इसमाला हल्ला करावयाला कोणीही चालते.
2. Malice never spoke well. —*William Camden.*
द्वेष्टी माणसे कधी कोणाबद्दल चांगले बोलत नाहीत.
3. Malice is cunning. —*Cicero.*
द्वेष्टी माणसे (नेहमी) धूर्त असतात.
4. Malice is pleasure derived from another's evil which brings no advantege to oneself. —*Cicero.*
स्वतःचा कसलाच फायदा न होताही दुसऱ्याचा नाश झाला की जो आनंद होतो त्याला द्वेष म्हणतात.
5. The malice of one man quickly becomes the ill word of all. —*Publilius Syrus.*
एका माणसाच्या द्वेष्टेपणामुळे इतर सर्वजणांना वाईट बोलण्याची खोड लागते.
6. He who digs out malicious talk disturbs his own peace. —*Seneca.*
जो द्वेषाची भाषा खणून-उकरून काढतो तो स्वतःच्या मनाची शांतता गमावून बसतो.
7. Malice bears down truth. —*Shakespeare.*
द्वेष हा (नेहमी) सत्यावर मात करतो.
8. There is much in men as to rejoice in misfortunes, and from another's woes to draw delight. —*Terence.*
काही लोक असे असतात की त्यांना दुर्दैवात धन्यता वाटते आणि दुसऱ्याच्या दुःखापासून आनंद होत असतो.

Mammon :

1. Those who set out to serve both God and mammon soon discover that there is no God. —*Logan Pearsall.*
जे ईश्वर आणि पैसा या दोघांची सेवा करू पाहतात त्यांना लवकरच कळून चुकते की ईश्वर नावाची चीजच नाही.
2. Ye cannot serve God and mammon. —*Mathew.*
देव आणि संपत्तीचा देव या दोघांचीही सेवा तुम्ही एका वेळी करू शकत नाही.
3. What treasures here do mammon's sons behold !
Yet know that all that which glitters is not gold. —*Quarles.*
या ठिकाणी संपत्तीच्या दासांना केवढा तरी खजिना बघावयाला मिळतो ! पण लक्षात ठेवा जे चमकते ते सारे सोने नव्हे.

Man :

1. Let each man think himself an act of God
His mind a thought, his life a breath of god. —*Bailey Festus.*

प्रत्येकाने आपण ईश्वराची कृती असे समजावे; आपले मन म्हणजे एक विचार आणि आपले जीवन म्हणजे ईश्वराचा श्वास.

2. A man's a man for all that.
—*Burns.*
काही झाले तरी मानव हा मानवच राहणार!

3. Man, Thou pendulum betwixt a smile and tear. —*Byron.*
मानवा, तू स्मित आणि अश्रू यांत झुकणारा एक लंबक आहेस.

4. We are the miracle of miracles; the great inscrutable mystery of God. —*Carlyle.*
आपण सर्व चमत्कारांचे राजे आहोत; न उलगडणारे असे ईश्वरनिर्मित कोडे आहोत.

5. Man's inhumanity to man makes countless thousands mourn ! —*Burns.*
मानव हा मानवाशीच क्रूरपणे वागतो, त्यामुळे हजारो लोकांना शोक करावा लागतो.

6. Every man is a volume, if you know how to read him.
—*William Ellery Channing.*
प्रत्येक व्यक्ती म्हणजे एक ग्रंथ आहे; मात्र तो कसा वाचावा ते कळले पाहिजे.

7. Man is the only animal that laughs and weeps for he is the only animal that is struck with the difference between what things are, and what they ought to be. —*Hazlitt.*
हसणारे आणि रडणारे असे मानव हे एकमेव जनावर आहे, कारण वस्तुस्थिती कशी आहे आणि ती कशी असावी यातील फरक फक्त त्याला एकट्यालाच कळतो.

8. It is easier to know mankind in general than man individually. —*Ovid.*
अखिल मानवजातीचे ज्ञान होणे सोपे, पण प्रत्येक व्यक्तीचे ज्ञान होणे अवघड.

9. Men, in general, are but great children. —*Seneca.*
मानवांचा एकंदरीत विचार करता वय वाढलेली ती मुलेच म्हटली पाहिजेत.

10. Man's the bad child of the universe. —*Quarles.*
मानव म्हणजे विश्वाचे एक वाह्यात पोरटे आहे.

11. Does man differ from the other animals ? Only in posture. the rest are bent, but he is a wild beast who walks up right.
—*Carlyle.*
मानवात आणि इतर जनावरांत काही फरक आहे ? होय, फक्त ठेवणीत. इतर जनावरे वाकलेली असतात, पण मानव हे एकटेच जनावर ताठ चालते.

12. We must laugh at man to avoid crying for him. —*Swift.*

जर मानवाकडे पाहून आपण हसलो नाही तर आपणाला रडू कोसळेल.

13. Know then thyself, presume not God to scan;
The proper study of mankind is man. —*A. Pope.*
स्वतःला नीट समजावून घे. ईश्वराबद्दल चिकित्सा करण्याचा उपद्व्याप सोडून दे. मानव हाच मानवाच्या अभ्यासाचा विषय समज.

14. Man is the measure of all things. —*A. Pope.*
सर्व वस्तूंना मोजण्याचे मानव हा एक माप आहे.

15. What a piece of work is a man ! how noble in reason ! how infinite in faculty ! in form and moving how express and admirable ! in action how like an angel ! in apprehension how like a god ! the beauty of the world ! the paragon of animals. —*Shakespeare.*
मानव हा किती अजब प्राणी आहे ! त्याला उदात्त बुद्धिमत्ता लाभलेली आहे. त्याचे सामर्थ्य असीम आहे. त्याचा देह आणि त्याची हालचाल किती कौतुकास्पद आणि अर्थसूचक ! कृतीत देवदूत. आकलनाच्या बाबतीत देवासारखा. तो सृष्टीचा अलंकार आहे ! जिवंत प्राण्यांत सर्वश्रेष्ठ !

16. Man is a social animal. —*Aristotle.*
मानव हा समाजप्रिय प्राणी आहे.

17. Man is a bundle of contradictions. —*Ovid.*
मानव म्हणजे विसंगतींचे एक गाठोडेच.

18. Every man of us has all the centuries in him.—*John Morley.*
आपणापैकी प्रत्येकात युगायुगांचा इतिहास सामावलेला असतो.

19. A man is a god in ruins. —*Emerson.*
मानव म्हणजे अवनत अवस्थेत असलेला देव.

20. Man is nature's sole mistake ! —*W. S. Gilbert.*
मानव म्हणजे निसर्गाची एकमेक (घोड) चूक !

21. Man is the tool of fate.—*Homer.*
मनुष्य म्हणजे दैवाच्या हातचे खेळणे.

22. Man is the miracle in nature. —*J. Ingelow.*
मानव म्हणजे निसर्गातील चमत्कार.

23. Man is a machine into which we put what we call food, and produce what we call thought. —*R. G. Ingersoll.*
मानव हा एक यंत्र आहे. या यंत्रात आपण 'अन्न' नावाची चीज टाकतो आणि त्यातून 'विचार' उत्पन्न होतो.

24. Man is an animal, but he is a thinking animal. —*Seneca.*
मानव हे जनावर खरे, पण ते विचार करणारे जनावर आहे.

25. It is a misfortune to be too handsome a man. *—Plautus.*
पुरुषांच्या अंगी अतिशय देखणेपणा असणे ही दुर्दैवाची बाब आहे.

26. Every man should measure himself by his own standard. *—Horace.*
प्रत्येक मानवाने स्वतःचे मूल्यमापन करून स्वतःची किंमत ठरवावी.

27. Man was made by the Gods for them to toy and play withal. *—Plato.*
स्वतःसाठी एक खेळणे असावे म्हणून देवांनी मानवाची निर्मिती केली.

28. The only competition worthy of a wise man is himself *—Mrs. A. Jameson.*
शहाण्या माणसाने फक्त स्वतःबरोबर स्पर्धा करावी.

29. Every man has a wild beast within him. *—Frederick The Great.*
प्रत्येक मानवात जंगली पशूचा अंश असतो.

30. Man is a dreaming animal. *—T. Carlyle.*
मानव हे स्वप्नाळू जनावर आहे.

31. Man is an imitative animal. *—T. Jefferson.*
मानव हे एक अनुकरण करणारे जनावर आहे.

32. The only laughing animal is man. *—W. Whitehead.*
मानव हे हसणारे असे एकमेव जनावर आहे.

33. Man is the only animal that eats when he is not hungry, and drinks when he is not thirsty. *—Mark Twain.*
मानव हे एवढेच असे जनावर आहे की जे भक नसतानाही खाते आणि तहान लागली नसतानाही पिते.

34. Man is but a bubble.*—Seneca.*
मानव (मानवाचे जीवित) म्हणजे केवळ एक बुडबुडा !

35. What is man ? A foolish baby vainly strives, and fights and frets,
Demanding all, deserving nothing,
One small grave is all he gets. *—T. Carlyle.*
मानव म्हणजे उगाचच धडपड करणारे, मारामारी करणारे, चरफडणारे एक मूर्ख पोरच होय. त्याला लायकी नसताना सर्व काही पाहिजे असते आणि अखेर लाभते काय तर एक छोटेसे थडगे !

36. Man is to the last but a forward child;
So eager for the future, come what may,
And to the present so insensible. *—Samuel Rogers.*

मानव म्हणजे एक अवखळ मूल. काय वाटेल ते झाले तरी त्याला भविष्याबद्दल जिज्ञासा असते, वर्तमानकाळाची मात्र त्याला जाणीव नसते.

37. The noble man is only God's image. —*L. Tieck.*
उदात्त वृत्तीचा पुरुष म्हणजे ईश्वराची प्रतिमाच.

38. On earth there is nothing great but man; in man there is nothing great but mind.
—*Sir. W. Hamilton.*
पृथ्वीतलावर मानव हाच सर्वश्रेष्ठ; आणि मानवातील सर्वश्रेष्ठ वस्तू म्हणजे त्याचे मन.

39. Can man be free if woman be a slave? —*Shelley.*
जर स्त्री दास्यात असली तर पुरुष स्वतंत्र कसा?

40. Man to command, woman to obey.
All else is confusion.
—*Tennyson.*
पुरुषाने हुकूम करावा, आणि स्त्रीने तो पाळावा (हेच उत्तम); बाकी सारा सावळा गोंधळ!

41. Man is the hunter; woman is his game. —*Tennyson.*
पुरुष हा शिकारी असतो, आणि तो स्त्रीची शिकार करीत असतो.

42. Men have marble, women waxen minds. —*Shakespeare.*
स्त्रियांचे अंतःकरण मेणासारखे मऊ असते तर पुरुषांचे संगमरवरी दगडासारखे कठोर.

43. Men work and think, but women feel. —*C. Rossetti.*
पुरुष श्रम आणि विचार करतात; स्त्रिया मात्र भावनांकित वृत्तीच्या असतात.

44. I had rather live with the woman I love in a world full of trouble than to live in heaven with nobody but men.
—*R. G. Ingersoll.*
स्वर्गात फक्त पुरुषांच्या सहवासात राहण्यापेक्षा जिच्यावर माझे प्रेम आहे तिच्या संगतीत मी दुखःपूर्ण जगातही राहणे पसंत करीन.

45. Women may fall, when there's no strength in men.
—*Shakespeare.*
पुरुष निर्बळ झाले की स्त्रियांचा अधःपात ठरलेलाच.

46. Women's dearest delight is to wound man's self-conceit, though man's dearest delight is to gratify hers. —*B. Shaw.*
पुरुषांचा मिजासखोरपणा जिरविण्यात स्त्रियांना आनंद होतो, तर स्त्रियांच्या मिजासीला उचलून धरण्यात पुरुषांना आनंद वाटत असतो.

47. Men are more eloquent than women made;
But women are more powerful to persuade. —*T. Randolph.*

स्त्रियांपेक्षा पुरुषांना वक्तृत्वाची जास्त चांगली देणगी असते, तर मधुरपणे बोलून मन वळविण्याच्या बाबतीत त्या पुरुषापेक्षा जास्त समर्थ असतात.

48. It is because of men that women dislike each other.

—La Bruyere.

पुरुषांच्या मुळेच स्त्रिया एकमेकींचा तिरस्कार करतात.

49. A man of straw is more worth than a woman of gold.

—J. Florio.

पैसेवाल्या स्त्रीपेक्षा क्षुद्र पुरुषदेखील जास्त लायकीचा असतो.

50. Women commend a modest man, but like him not.

—T. Fuller.

नम्र पुरुषाचे स्त्रिया कौतुक करतात पण त्यांना तो खरा आवडत नाही.

51. Men make laws, women make manners. *—Guibert.*

पुरुष कायदे करतात; तर स्त्रिया या समाजातील वागणुकीचे नियम करतात.

52. Time and circumstance, which enlarge the views of most men, narrow the views of women almost invariably.

—T. Hardy.

काल आणि परस्थिती यांच्यामुळे पुरुषांचे विचार जास्त व्यापक होतात तर त्याचमुळे स्त्रियांचे विचार नेमके आकुंचित होतात.

53. Married men laugh at single men. Single men laugh at the married men. But women laugh up their sleeves at both.

—H. Harrison.

विवाहित पुरुष अविवाहितांची टिंगल करतात आणि अविवाहित पुरुष विवाहितांची कुचेष्टा करतात. स्त्रिया मात्र दोघांनाही गालातल्या गालात हसतात.

54 The only way for a woman to provide for herself decently is for her to be good to some man that can afford to be good to her. *—B. Shaw.*

जर स्त्रीला चांगल्या इसमाने आपले पोषण करावे असे वाटत असेल तर तिने एखादा चांगला माणूस गाठन त्याच्याशी गोड वागावे.

55. I love men, not because they are men, but because they are not women.

—Queen Christina of Sweden.

पुरुष हे पुरुष आहेत म्हणून मला आवडतात असे नव्हे; तर ते स्त्रिया नाहीत म्हणून.

56. I am glad that I am not a man, as I should be obliged to marry a woman.

—Madame de Stael.

मी पुरुष नाही म्हणून मला बरे वाटते, नाहीतर मला एखाद्या स्त्रीबरोबर लग्न करावे लागले असते.

57. If man were as unselfish as women, women would very soon become more selfish than men. —*Churton Collins.*
जर स्त्रियांइतके पुरुष निःस्वार्थी झाले तर स्त्रिया पुरुषांपेक्षा जास्त स्वार्थी बनतील.

58 Were there no women, men might live like gods.
—*T. Dekker.*
जर स्त्रियाच नसत्या तर पुरुषांचे जीवन देवासारखे गेले असते.

59. There is nothing enduring in life for a woman except what she builds in a man's heart.
—*Judith Anderson.*
पुरुषाच्या हृदयात जे स्थान स्त्री मिळवील तेवढीच तिची जीवनातली शाश्वत चीजवस्त !

60. Most men and women are merely one couple more.
—*Emerson.*
बहुतेक स्त्रीपुरुष (वैशिष्ट्यहीन जीवन घालविणारी) केवळ जोडपी असतात.

61. It needs a man to perceive a man. —*A. B. Alcott.*
पुरुषाला ओळखावयाला पुरुषच हवा.

62. It is more necessary to study men than books.
—*La Rochefoucauld.*
पुस्तकांपेक्षाही माणसांचा अभ्यास जास्त आवश्यक.

63. Man delights to ruin man.
—*Seneca.*
एका पुरुषाला दुसऱ्याचा नाश करण्यात धन्यता वाटते.

64. Of all beasts, the man-beast is the worst. —*R. Baxter.*
सर्व जनावरांत मानवी जनावर फार भयानक !

65. Every man is odd.
—*Shakespeare.*
प्रत्येक माणूस एक विचित्र चीज असते.

66. Man is no man, but a wolf.
—*Plautus.*
मानव हा मानव नसून तो एक लांडगा असतो.

67. What the superior man seeks is in himself; what the small man seeks is in others.
—*Confucius.*
उच्च दर्जाचे लोक काय पाहिजे ते स्वतःच्या हृदयात शोधतात; पण क्षुद्र वृत्तीचे लोक याच गोष्टीचा इतरांच्यात शोध करतात.

68. What dwarfs men are !
—*Plautus.*
पुरुषांची जात किती क्षुद्र (ठेंगू मनाची) असते !

69. Trust not a man; we are by nature false. —*T. Otway.*
माणसावर विश्वास ठेवू नका! आपण निसर्गतःच कपटी वृत्तीचे असतो.

70. The mass of men are neither wise nor good. —*John Jay.*

जनसमूह हा शाहणाही नसतो अगर चांगल्या वृत्तीचाही नसतो.

71. Good and bad men are each less so than they seem.
—Coleridge.
चांगली माणसे अगर वाईट माणसे ही आपणाला वाटतात त्यापेक्षा काहीतरी कमी (गुणावगुणाची) असतात.

72. Nature revolves, but man advances. *—Young.*
निसर्गाचे वर्तुळाकार भ्रमण चालू असते, पण मानव हा प्रगमनशील आहे.

Manners :

1. Manners must adorn knowledge and smooth its way through the world.
—Lord Chesterfield.
ज्ञान हे शिष्टाचारांनी अलंकृत असावे. त्यामुळे ज्ञानाचा (ज्ञानी माणसाचा) जगातील प्रवास सुकर होतो.

2. What once were vices are now manners. *—O. Wilde.*
एके काळी जे दुर्गुण समजले जात त्यांना आता 'चालरीत' असे संबोधिले जाते.

3. Politeness goes far, yet costs nothing. *—Todd.*
सभ्यतेला काही किंमत पडत नाही, पण तिचा फार फायदा होतो.

4. Good manners is the art of making those people easy with whom we converse.
—Lord Chesterfield.
ज्यांच्याशी आपण बोलतो त्यांना संकोच न वाटू देणे याला शिष्टाचार म्हणतात.

5. Suit your manner to the man.
—Ovid.
माणसाची पारख करून त्याप्रमाणे त्याच्याशी वागा.

Marriage :

1. Marriage is a romance in which the hero dies in the first chapter. *—T. Fuller.*
ज्या प्रणयरम्य कादंबरीत नायक हा पहिल्याच प्रकरणात मरण पावतो तिला 'विवाह' म्हणतात.

2. It is better for a woman to marry a man who loves her than a man she loves.
—T. Fuller.
स्त्री ज्याच्यावर प्रेम करते त्याच्याशी लग्न करण्यापेक्षा जो तिच्यावर प्रेम करतो त्याच्याशी तिने विवाहबद्ध व्हावे हे जास्त चांगले.

3. Marriage is a committee of two with powers to add to the numbers. *—M. Twain.*
विवाह म्हणजे दोघांची कमिटी. या कमिटीला सभासदांचा आकडा वाढविण्याचा हक्क असतो.

4. A man finds himself seven years older the day after his marriage. *—B. Shaw.*
लग्नाच्या दुसऱ्याच दिवशी आपण सात वर्षांनी म्हातारे झालो आहोत असे पुरुषाला वाटू लागते.

5. A woman must be a genius to create a good husband.
—Young.
जी आपल्या नवऱ्याला ' चांगला प्राणी ' बनविते ती स्त्री खासच प्रतिभासंपन्न असणार.

6. Married in haste, we may repent at leisure. *—J. Ray.*
जे घाईघाईने लग्न करतात त्यांना पश्चात्ताप करावयाला भरपूर फुरसत मिळते.

7. A deaf husband and a blind wife are always a happy couple.
—J. Ray.
बहिरट पतिराज आणि आंधळी पत्नी हे जोडपे नेहमी सुखी असते.

8. To marry once is a duty, twice a folly, thrice is madness.
—J. Ray.
पहिले लग्न कर्तव्य समजावे, दुसऱ्यांदा करणे हा गाढवपणा, आणि तिसऱ्यांदा करणे म्हणजे खुळेपणा.

9. Love is the dawn of marriage, and marriage is the sunset of love. *—French Proverb.*
प्रेम म्हणजे विवाहाची पहाट तर विवाह म्हणजे प्रेमाचा सूर्यास्त.

10. It destroys one's nerves to be amiable every day to the same human being. *—T. Fuller.*
दररोज त्याच व्यक्तीशी जमवून घेऊन घळन माणसाचे मज्जातंतू खलास होतात.

11. Every woman should marry and no man. *—J. Ray.*
प्रत्येक स्त्रीने लग्न करावे, पण कोणत्याच पुरुषाने करू नये.

12. Where there's marriage without love, there will be love without marriage. *—J. Ray.*
प्रेम नसताना जिथे लग्न केले जाते, तेथे लग्नावाचून प्रेमाचा प्रकार घडणारच.

13. Keep the eyes wide open before marriage and half shut afterward. *—J. Ray.*
लग्न करण्यापूर्वी डोळे उघडे ठेवा: लग्न झाल्यानंतर मात्र ते फक्त अर्धेच उघडा.

14. It is not good that the man should be alone. *—T. Fuller.*
माणसाने एकलकोंडे (अविवाहित) रहाणे ठीक नव्हे.

15. Matrimony is the high sea for which no compass has yet been invented. *—J. Ray.*
विवाह हा असा एक सागर आहे की ज्याच्यासाठी अजून होकायंत्र सापडलेले नाही.

16. Marriage is something you have to give your whole mind to.
—O. Wilde.
विवाह ही चीज अशी आहे की तिच्यात तुम्हाला पूर्ण लक्ष घालावेच लागते.

17. Heaven will be no heaven to me if I do not meet my wife there. *—P. Syrus.*

जर मला स्वर्गात माझी पत्नी भेटली नाही. तर तो मला स्वर्ग वाटणार नाही.

18. What, therefore, God hath joined together let not man put asunder. —*J. Ray.*
देवाने ज्यांना एकत्र आणिले त्यांची ताटातूट मानवाने करू नये.
19. If thou wouldst marry wisely marry thine equal. —*Ovid.*
जर शहाणपणाने लग्न करावयाचे असेल तर बरोबरीच्या व्यक्तीशी करा.
20. The woman cries before the wedding, the man afterward. —*Terence.*
स्त्री ही लग्नाअगोदर रडते, आणि पुरुष लग्नानंतर.
21. Marriage is a lottery in which men stake their liberty and women their happiness. —*B. Shaw.*
विवाह ही एक सोडत आहे; तिच्यात पुरुष आपले स्वातंत्र्य पणाला लावतो, आणि स्त्री आपले सुख.
22. Men are April when they woo, December when they wed. —*Shakespeare.*
प्रेम करतांना पुरुष हे एप्रिल महिन्यासारखे चांगले असतात; लग्न केल्यानंतर मात्र डिसेम्बर महिन्यासारखा थंड निर्विकारपणा त्यांच्या अंगी येतो.
23. Advice to persons about to marry–" Dont." —*O. Wilde.*
लग्न करू पाहणारांना सल्ला–'बिलकूल त्या भानगडीत पडू नका.'
24. The whole world is strewn with shares, traps, gins and pitfalls for the capture of men by women. —*B. Shaw.*
अखिल जगात पुरुषांना पकडण्यासाठी स्त्रियांनी जाळी, सापळे, पिंजरे आणि खड्डे यांची पेरणी केलेली आहे.
25. Marriages are made in Heaven. —*Ovid.*
विवाह हे स्वर्गात ठरले जातात.
26. Remember, it is as easy to marry a rich woman as a poor woman. —*J. Ray.*
लक्षात ठेव, गरीब बाईबरोबर लग्न करणे जितके सोपे तितकेच श्रीमंत बाईबरोबर.
27. Marriage is the one subject on which all women agree and all men disagree. —*B. Shaw.*
'विवाह' हा असा एकच विषय आहे की ज्याबाबत सर्व स्त्रियांचे एकमत असते पण सर्व पुरुषांचे मात्र दुमत असते.
28. Men marry because they are tired, women because they are curious–both are disappointed. —*B. Shaw.*
कंटाळा आला म्हणून पुरुष लग्न करतात; जिज्ञासा म्हणून स्त्रिया लग्नाच्या फंदात पडतात; अखेरी दोघांचीही निराशा होते.
29. A husband must be deaf, and his wife blind, to have quietness. —*Torriand.*

घरात शांतता हवी असेल तर नवरा बहिरट पाहिजे आणि बायको आंधळी.

30. Twenty years of romance makes a woman look like a ruin; but twenty years of marriage make her something like a public building. —*Oscar Wilde.*

वीस वर्षे प्रेमाचे चाळे केले की, स्त्रीचा फडशा उडतो; पण वीस वर्षे वैवाहिक जीवन घालविलेल्या स्त्रीची सार्वजनिक इमारतीसारखी थोडीफार अवस्था होते.

31. Married life is a perpetual bondage. —*O. wilde.*

वैवाहिक जीवन म्हणजे कायमची गुलामगिरी.

32. Honest men marry quickly; but wise men not at all. —*Cervantes.*

प्रामाणिक माणसे तातडीने लग्न करतात. पण समंजस लोक त्या फंदातच कधी पडत नाहीत.

33. Marry your son when you will; your daughter when you can. —*George Herbert.*

मर्जी असेल तेव्हा मुलाचे लग्न करा; शक्य होईल तेव्हां मुलीचे उरकून घ्या.

34. Be careful to marry a woman who lives near to you.—*Hesiod.*

जी तुमच्या घराजवळ राहते त्या स्त्री-शीच लग्न करा.

35. Who marries does well, who marries not, does better. —*James Howell.*

जो लग्न करतो त्याचे ठीक होते; जो करीत नाही त्याचे जास्तच चांगले होते.

36. To wive and to thrive is not given to man. —*J. Ray.*

लग्नही करायचे आणि उत्कर्षही साधायचा या दोन्ही गोष्टी माणसाला जमणाऱ्या नाहीत.

37. Marry in May, repent alway. —*John Ray.*

मे मध्ये लग्नाचा बार उडविला की मागाहून फक्त पश्चाताप करायचा.

38. If you must marry; marry a fool; for wise men will never be fooled. —*O. Wilde.*

लग्न करायचे असेल तर गाढवाला गाठा; कारण शहाण्या माणसांना कोणी बनवू शकणार नाही.

39. 'Tis my maxim, he's a fool that marries; but he's a greater fool that does not marry a fool. —*Wycherley.*

माझे हे सूक्तिवचनच आहे की जो लग्न करतो तो गाढव; पण जो गाढवाशी लग्न करीत नाही तो पक्का गाढव !

40. Intelligent women always marry fools. —*Anatole France.*

बुद्धिमान स्त्रिया नवरा म्हणून नेहमी मूर्ख प्राणी निवडतात.

41. No woman should marry a teetotaller or a man who does not smoke. —*R. L. Stevenson.*
जो दारूला शिवत नाही, अगर धूम्रपान करीत नाही असल्या माणसाशी स्त्रीने विवाह करू नये.

42. For any man to match above his rank is but to sell his liberty. —*Terence.*
जो आपली पातळी सोडून वरच्या दर्जाच्या व्यक्तीशी लग्न करतो त्याचे स्वतंत्र्य गेलेच म्हणून समजा.

43. Marry Monday, marry for wealth.
Marry Tuesday, marry for health. Marry Wednesday, the best day of all,
Marry Thursday, marry for crosses,
Marry Friday, marry for losses,
Marry Saturday, no luck at all. —*Anonymous.*
सोमवारी लग्न केलेत तर पैसा मिळेल. मंगळवारी लग्न केलेत तर प्रकृती ठीक राहील. बुधवारचा दिवस लग्नाला सर्वात चांगला. गुरुवारी जे लग्न करतील त्यांच्यात वितुष्ट येईल. जे शुक्रवारी बोहल्यावर चढतील ते नुकसानीत येतील. शनिवारी लग्न करणारांना नेहमी दुर्दैवाला तोंड द्यावे लागेल.

44. A poor man who marries a wealthy woman gets a ruler, not a wife. —*Anaxandrides.*
जो कंगाल माणूस श्रीमंत बाईशी लग्न करील त्याला बायको मिळणार नसून त्याच्या घरात एक हुकुमशहा शिरेल.

45. He that marries for wealth sells his liberty.–*Thomas Fuller.*
जो पैशासाठी लग्न करतो तो स्वातंत्र्य गमावून बसतो.

46. Better be an old man's darling than a young man's warling. —*John Heywood.*
वृद्ध माणसाची प्रेयसी होणे चांगले पण तरुण माणसाची गुलामगिरी नको.

47. You cannot pluck roses without fear of thorns,
Nor enjoy a fair wife without danger of horns.—*B. Franklin.*
काटयावाचून गुलाब नाही आणि छिनालपणाच्या भीतीवाचून सुंदर स्त्रीशी लग्न नाही.

48. Where I love I must not marry. —*Thomas More.*
जिच्यावर माझे प्रेम आहे तिच्याशी मी विवाहबद्ध होताच कामा नये.

49. Who marries for love without money, hath merry nights, and sorry days. —*John Ray.*
जो केवळ प्रेमासाठी जवळ पैसे नसताना लग्न करील त्याची रात्री चंगळ आणि दिवसा भिक्षांदेहि !

50. Though women are angels,
Yet wedlock's the devil.—*Byron.*
स्त्रिया देवदूत असल्या तरी विवाह म्हणजे सैतानाशी गाठ !

51. Man and wife are coupled together for the sake of strife.
—Charles Churchill.
स्त्री आणि पुरुष जवळ येतात ते केवळ झगडा करण्यासाठी.

52. There are convenient marriages, but none delightful.
—La Rochefoucauld
सोयीस्कर लग्ने असतील, पण आनंददायक लग्ने नसतात.

53. A young man married is a man that's marred.
—Shakespeare.
लग्न झालेला तरुण माणूस म्हणजे वाया गेलेला प्राणी

54. When a man marries again it is because he adored his first wife. *—Oscar Wilde.*
माणूस जेव्हा दुसऱ्यांदा लग्न करतो तेव्हां याचा अर्थ एवढाच समजावा की, त्याचे पहिल्या बायकोवर प्रेम होते.

Medicine :

1. All that medicines do is to tax your purse. *—Livy.*
औषधांचा उपयोग एवढाच की त्यांना पैसे मोजावे लागतात.

2. Nature, time and patience are the three great physicians.
—Aristotle.
निसर्ग, काल, आणि धिम्मेपणा हेच खरे तीन राजवैद्य.

3. The best doctor is the one you run for and can't find.
—J. Ray.
ज्याच्यामागे तुम्ही धावता आणि जो कधीच सापडत नाही, तो उत्तम डॉक्टर.

4. An apple a day keeps the doctor away.
दररोज एक सफरचंद खाल्लेत तर डॉक्टरची कधी गरज पडणार नाही.

5. God heals and the doctor takes the fee. *—J. Ray.*
देव बरा करतो, मात्र फी मिळते डॉक्टरला.

6. He's the best physician that knows the worthlessness of the most medicines.*—M. Twain.*
ज्याला बहुतेक औषधे कशी कुचकामाची आहेत हे कळले तो उत्तम वैद्य.

7. I firmly believe that if the whole materia medica as now used, could be sunk to the bottom of the sea, it would be all the better for mankind, and all the worse for the fishes.
—O. W. Holmes.
मला असे निश्चितपणे वाटते की जर सर्व 'औषधि विज्ञान' समुद्रात बुडवून टाकले तर जगाचे ठीक होईल, पण माशांचे मात्र फार वाईट होईल.

8. Physician, heal thyself.
डॉक्टरसाहेब, आपणच प्रथम बरे व्हा !

9. Doctors are men who prescribe medicines of which they know little, to cure diseases of which they know less, in human beings of whom they know nothing. —*A German Proverb.*

डॉक्टर कोणाला म्हणावे ? ज्या औषधांची विशेष माहिती नाही त्यांची शिफारस करणारे, ज्या व्याधींची कमी माहिती आहे त्या बरे करणारे, आणि हे सारे अशा रोग्यांवर प्रयोग करणारे की ज्यांची त्यांना अजिबात माहिती नाही ते डॉक्टर !

10. A sound mind in a sound body is a thing to be prayed for. —*Terence.*

प्रार्थना कशासाठी करावयाची तर ती 'कणखर शरीरात कणखर मन लाभावे' यासाठी.

11. All that medicines do is to exchange one disease for another. —*M. B. Eddy.*

एक व्याधी घालवून दुसरी निर्माण करावयाची एवढेच औषधे करू शकतात.

12. The art of medicine is a question of timeliness; wine timely given helps, untimely, harms. —*Ovid.*

औषधाची योजना योग्य कालानुसार केली पाहिजे. योग्य वेळी घेतलेले मद्य उपयुक्त ठरते, तर अयोग्य वेळी घेतलेले हानी करते.

13 Nothing hinders a cure so much as frequent change of medicine. —*Seneca.*

औषधात वरचेवर बदल केला की रोग लवकर बरा होत नाही.

14. A salve there is for every sore.

प्रत्येक जखमेसाठी मलम हे आहेच.

15. Many dishes many diseases; many medicines, few cures. —*B. Franklin.*

जितकी पक्वान्ने जास्त तितके रोग जास्त; तितकी औषधे जास्त, तितक्या कमी बऱ्या होणाऱ्या व्याधी.

16. Too late is the medicine prepared when the disease has gained strengfh by long delay. —*Ovid.*

जेव्हां औषध.योजनेला उशीर केल्यामुळे रोग बळावतो, तेव्हां औषधाचा उपयोग होत नाही.

17. It is the part of the cure to wish to be cured. —*Seneca.*

रोग बरा व्हावा अशी इच्छा असेल तर तो बरा होण्याची इच्छा ठेवा.

18. Our remedies oft in ourselves do lie which we ascribe to heaven. —*Shakespeare.*

व्याधींच्या उपाययोजना आपणाजवळच असतात; आपण उगाचच ईश्वराला मध्ये ओढतो.

19. The medicine increases the disease. —*Virgil.*

औषधाने रोग बळावतो.

20. No remedies cause so much pain as those which are efficacious. —*Bacon.*

ज्या औषधांनी रोग बरा होतो ती गुणकारक औषधे फार यातना देतात.

21. Extreme remedies are very appropriate for extreme diseases. —*Hippocrates.*
रोग जबरदस्त असला तर त्यावरचा उपायही तेवढाच जालीम असावा लागतो.

22. No one tries desperate remedies at first. —*Seneca.*
कोणीही प्रारंभी जालीम उपायांची योजना करीत नाही.

23. Prevention is so much better than healing. —*T. Adams.*
रोग बरा करण्यापेक्षा तो न होऊ देणेच चांगले.

24. Will toys amuse, when medicines cannot cure? —*Young.*
जर औषधांचा काही उपयोग झाला नाही तर खेळण्यात मन रमेल काय?

25. If the pills were pleasant, they would not want gilding.
—*D. Jerrold.*
जर गोळ्या चवीला गोड असल्या तर त्यांच्यावर कोण गोडाचा तर बसवील?

Memory

1. To live in hearts we leave behind.
Is not to die. —*T. Moore.*
जर आपल्या पाठीमागे राहिलेल्यांच्या हृदयात आपण वास करीत असलो तर आपण मृत कसे?

2. We must always have old memories and young hopes.
—*G. Griffin.*
आपण नेहमी जुन्या स्मृती आणि नवनवीन आशा यांच्या संगतीं राहिले पाहिजे.

3. The true art of memory is the art of attention. —*S. Johnson.*
नीट लक्ष देणे हीच स्मृतीची कला.

4. Women and elephants never forget. —*T. Fuller.*
स्त्रिया आणि हत्ती यांना कशाचाच कधी विसर पडत नाही.

Mercy :

1. Among the attributes of God; although they are all equal, mercy shines with even more brilliancy than justice.
—*J. S. Knoll.*
ईश्वरनिर्मित सारेच गुण समान दर्जाचे असले तरी न्यायापेक्षा दया ही अधिकच तेजाने तळपते.

2. The mercy of the Lord is from everlasting to everlasting upon them that fear Him.—*R. Herrick.*
जे ईश्वराला भिऊन वागतात त्यांना त्याच्या दयेचा लाभ अनंतकाळपर्यंत होतो.

3. Being all fashioned of the self-same dust.
Let us be merciful as well as just. —*Seneca.*

आपणा सर्वांची घडण एकाच मातीतून झालेली असल्यामुळे आपण न्यायाने आणि दयेने वागू या.

Mind :

1. The true, strong mind is the mind that can embrace equally great things and small.
—*S. Johnson.*
तेच खरे समर्थ मन की जे मोठ्या तशाच छोट्याही गोष्टींचे आकलन करू शकते.

2. What is mind? No matter. What is matter? Never mind.
—*T. H. K3y.*
मन म्हणजे काय ? तो कसला 'पदार्थ' नव्हे. पदार्थ कशाला म्हणावे ? जो 'मन' नाही तो. [मन म्हणजे काय ? जाऊ द्या हो ! कशाला विचारता ? पदार्थ म्हणजे काय ? कुछ फिकीर नही.]

3. The mind is its own place and in itself
Can make a heaven of hell and hell of heaven. —*Milton.*
मन हेच असे एक (अजब) स्थळ आहे की, या स्थळी नरकाचे स्वर्गात आणि स्वर्गाचे नरकात रूपान्तर होऊ शकते.

4. A feeble body weakens the mind. —*Rousseau.*
दुर्बळ देहामुळे मनही दुर्बळ होते.

5. 'Tis but a base, ignoble mind that mounts no higher than a bird can soar. –*Shakespeare*
पक्षी जितका उंच उडू शकतो त्याच्यापेक्षा जर मनाचे उंच उड्डाण होत नसेल तर ते क्षुद्र आणि हिणकस समजावे.

6. There are but two powers in the world—the sword and the mind. In the long run the sword is always beaten by the mind. —*Napoleon.*
जगात फक्त दोनच समर्थ अशा शक्ती आहेत; त्या म्हणजे तलवार आणि मन. अखेरीस मन हे नेहमीच तलवारीवर मात करते.

7. The mind alone cannot be exiled. —*Ovid*
एकट्या मनाला तेवढे हद्दपार करता येत नाही.

8. What darkness rules the minds of men ! —*Ovid.*
मानवी मनावर अंधाराचे केवढे तरी दारुण साम्राज्य चालते !

9. Small minds are always hypercritical. —*D. Emkaie.*
क्षूद्र माणसे नेहमीच अतिचिकित्सक असतात.

10. To be bored by noble things is characteristic of small minds.
—*Ovid.*
उदात्त गोष्टींचा कंटाळा येणे हे क्षूद्र मनाचे लक्षणच आहे;

11. It is impossible to find out what passes in the interior of any man's mind.
—*Sidney Smith.*

मानवी मनाच्या गाभ्यात काय चालते ते ओळखणे अशक्य आहे.

12. Bad mind, bad heart.—*Terence.*
ज्याचे मन घाणेरडे असते त्याचे अंतःकरणही घाणेरडे असते.

13. The mind that would be happy, must be great. —*Young.*
मन थोर असेल तरच ते सुखी होईल.

14. A golden mind stoops not to shows of dross.—*Shakespeare.*
सोनेरी मन हे नकली गोष्टींना कधीच मानत नाही.

15. An undisturbed mind is the best sauce for affliction.
—*Plautus.*
दुःखावर रामबाण औषध म्हणजे न विचलित होणारे असे स्थिर मन.

16. No beauty's like the beauty of the mind. —*J. Cooke.*
मानसिक सौंदर्य हेच खरे सौंदर्य !

17. Little minds are wounded too much by little things.
—*La Rochefoucauld.*
क्षुद्र मनांना क्षुद्र गोष्टींपासून जखम होते.

18. Measure your mind's height by the shade it casts.
—*R. Browning.*
मनाची उंची मोजावयाची असेल तर ते कोठवर सावली टाकते ते पाहा.

19. Each man has his own peculiar cast of mind —*Phaedrus.*
प्रत्येकाची मनोरचना विशिष्ट स्वरूपाची असते.

20. The march of the human mind is slow. —*Edmund Burke.*
मानवी मनाची प्रगती मंद चालीने होत असते.

21. He who endeavours to control the mind by force is a tyrant, and he who submits is a slave.
—*R. G. Ingersoll.*
जो बळजबरीने मनावर अंमल बसवू पाहातो तो जुलमी समजावा; जो या जुलमाला मान तुकवितो तो गुलाम!

22. Mind is ever the ruler of the universe. —*Plato.*
विश्वावर राज्य कोणाचे, तर ते मनाचे.

23. It is the mind that maketh good or ill. —*E. Spenser.*
चांगले अगर वाईट सारे मनावर असते.

24. Constant attention wears the mind. —*C. Churchill.*
एकसारखे अवधान ठेवावे लागले की (ताण पडून) मन झिजू लागते.

25. Rule your mind, which if it is not your servant, is your master. —*Horace.*
मनावर ताबा ठेवा; जर ते तुमचे चाकर बनले नाही तर धनी होईल.

26. It is good to rub and polish our brain against that of others.
—*Montaigue.*
इतरांच्या संगतीत आपले मन घासून-पुसून स्वच्छ ठेवावे हे बरे.

27. Straining breaks the bow, relaxation the mind. —*P. Syrus*
जास्त ताण दिला तर धनुष्य मोडते; पण (जादा) आराम केला तर मन मोडून जाते.

28. Strength of mind is exercise, not rest. —*Pope.*
मनाला ताकद येते ती श्रमाने (व्यायामाने), विश्रांतीने नव्हे.

29. We should toughen our minds. —*Seneca.*
आपण आपले मन जास्त कणखर केले केले पाहिजे.

30. A sick mind cannot endure any harshness. —*Ovid.*
रुग्ण मनाला कठोरपणाचा प्रहार सहन होत नाही.

31. A mental stain can neither be blotted out by the passage of time not washed away by any waters. —*Cicero.*
मनावरचा कलंक हा काळ उलटला तरी पुसून जात नाही आणि तो कोणत्याही पाण्याने धुतला जात नाही.

32. In a disordered mind, as in a disordered body, soundness of health is impossible. —*Cicero.*
विस्कळित देहाप्रमाणेच विस्कळित मनाला खरेखुरे आरोग्य लाभणे अशक्य.

33. All things can corrupt perverted minds. —*Ovid.*
विकृत मनाचा सर्वच गोष्टींनी अधःपात होतो

34. Fair bodies, lean brains. —*John Ray.*
देखणी माणसे दुर्बळ मनाची असतात.

35. Bodies devoid of mind are as statues in the market place. —*Euripides.*
मन नसलेली शरीरे म्हणजे मंडईतले पुतळे.

36. Mind strengthens and decays with the body. —*Lucretius.*
देहाबरोबरच मन बलिष्ठ होते तसेच दुर्बळही होते.

37. The body must be repaired if we would preserve the mind in all its vigour. —*Pliny the younger.*
जर मनाची शक्ती जतन करावयाची असेल तर शरीर ठाकठीक ठेविले पाहिजे.

38. Mind moves matter —*Vergil.*
अचल पदार्थात मनामुळे चैतन्य निर्माण होते.

39. The clothing of our mind certainly ought to be regarded before that of our bodies. —*R. Steele.*
शरीरासाठी लागणाऱ्या कपड्यांपेक्षा मनाला कोणते कपडे असावेत याचा विचार प्रथम केला पाहिजे.

40. It's the mind that makes the body rich. —*Shakespeare.*
देहाला संपन्नता मनामुळे येते.

41. The contagion of a sick mind affects the body. —*Ovid.*
जर मन निरोगी नसेल तर त्याचा संपर्क देहालाही होतो.
42. Pain of mind is worse than pain of body. —*P. Syrus.*
शरीराच्या यातनेपेक्षा मनाच्या वेदना जास्त दारुण असतात.
43. A feeble body enfeebles the mind. —*Rousseau.*
दुर्बळ शरीर हे मनही दुर्बळ करते.
44. A wise man will be master of his mind, a fool will be its slave. —*Horace.*
समंजस व्यक्ती ही आपल्या मनावर ताबा ठेवते, तर मूर्ख इसम हा त्याच्या ताब्यात जातो.

Misery :

1. He that is down need fear no fall.
जो जमिनीवर आहे त्याला पडण्याचे भयच नाही.
2. Misery loves company.
दुःखात असलेल्या व्यक्तींना संगत आवडते.
3. Fire tries gold, misery tries brave men.
अग्नीने सोन्याची परीक्षा होते आणि शूरांची विपत्तीने.
4. Misery acquaints a man with strange bedfellows.
अडचणीत सापडलेल्या माणसाचा भलभलत्याशी संबंध येतो.

Misfortune :

1. Misfortunes always come in by a door that has been left open for them.
दुर्दैवाची फौज त्याच्यासाठी उघड्या ठेवलेल्या दारातून आत घुसते.
2. Little minds are tamed and subdued by misfortune; but great minds rise above it.
क्षुद्र लोक दुर्दैवामुळे खचून जातात, तर थोर लोक त्याच्यावर मात करतात.
3. We have all of us sufficient fortitude to bear the misfortunes of others. *O. Wilde.*
इतरांचे दुर्दैव सहन करण्याइतके आपल्याअंगी धैर्य असते.
4. Let us be of good cheer, however, remembering that the misfortunes hardest to bear are those which never come.
जी कधीच कोसळत नाहीत ती संकटे सहन करावयाला अवघड असतात हे लक्षात ठेवून आपण मजेत राहू या.

Mobs :

1. The mob is man voluntarily descending to the nature of the beast,
पशूप्रमाणे जे वागतात त्यांना आडदांड लोकांचा घोळका म्हणावे.

2. The mob is the sort of bear; while your ring is through its nose, it will even dance under your cudgel; but should the ring slip, and you lose your hold, the brute will turn and tear you.

जनसमूह हा अस्वलासारखा असतो. तुमची वेसण त्याच्या नाकात असते तो-पर्यंत ते तुम्ही काठी दाखविली की नाचत राहाते; पण जर वेसण निसटले, आणि तुमचा ताबा गेला तर हे अस्वल तुमच्यावर हल्ला करून तुम्हाला फाडून टाकील.

3. It has been very truly said that the mob has many heads but no brains.

जनसमूहाला खूप डोकी असतात, पण त्यांत मेंदू नसतो हे म्हणणे खरे आहे.

Moderation :

1. It is best to rise from life as from a banquet neither thirsty nor drunken.

मेजवानीच्या वेळी अगर जीवनात जास्त तहानलेल्या अगर तर्रर् स्थितीला पोचण्याच्या अगोदरच पाटावरून उठावे हे उत्तम.

2. To live long, it is necessary to live slowly.

जर दीर्घायुष्य हवे असेल तर धीमेपणाने जगले पाहिजे.

3, Moderation in temper is always a virtue; but moderation in principle is always a vice.

स्वभावात मितपणा हा चांगला, पण तत्वांच्या बाबतीत मितपणा हा दुर्गुण होय.

4. Give me neither poverty nor riches.

मला दारिद्र्य नको तशीच संपत्तीही नको.

5. Observe moderation; proportion is best in all things.

—*Hesiod.*

नेमस्तपणा राखा; सर्व गोष्टींत प्रमाण-शीर असणे फार चांगले.

6. Be not too zealous; moderation is best in all things.

—*Theognis.*

उत्साहाचा अतिरेक करू नका; सर्व बाबतींत नेमस्तपणा उत्तम.

7. Little wealth, little care.

—*George Herbert.*

पैसा जितका कमी तितकी चिंता कमी.

8. A little with quiet is the only diet. —*George Herbert.*

जे काही थोडे असेल ते शांत चित्ताने ग्रहण करणे हे खरे पथ्य !

9. Measure is medicine.

—*William Langland.*

माफकपणा हेच (खरे) औषध.

10. For measure is treasure.

—*Francis Segar.*

माफकपणा यालाच खजिना म्हणावयाचे.

11. My glass is not large, but I drink from my glass.
—Alfred De Musset.
माझा प्याला मोठा नसला तरी मी त्यातून पितो.
12. Moderation is the languor and sloth of the soul, as ambition is its ardour.–*La Rochefoucauld.*
माफकपणामुळे आत्म्याला सुस्ती आणि आळशीपणा येतो, तर महत्त्वाकांक्षेमुळे त्यात चैतन्य स्फुरते.
13. Who wishes to travel far spares his steed. *—Racine.*
ज्याला फार दूरचा प्रवास करावयाचा आहे तो आपला घोडा जास्त दामटवीत नाही.
14. Things that are moderate last a long while. *—Seneca.*
माफकपणाचा अंश असलेल्या गोष्टी दीर्घकाल टिकतात.
15. Short is the duration of things which are immoderate.
—Martial.
नेमस्तपणाचा अभाव असलेल्या गोष्टी फार काळ टिकत नाहीत.
16. The golden rule in life is moderation in all things.
—Terence.
सर्व बाबतीत नेमस्तपणा हाच जीवनाचा सोनेरी (सर्वोत्तम) कायदा.
17. Everything in excess is opposed to nature. *—Hippocrates*
अतिरेक ही निसर्गाविरुद्ध गोष्ट आहे.
18. The best things carried to excess are wrong.
—Charles Churchill.
चांगल्या गोष्टींचा देखील अतिरेक केला तर त्यांना विपर्यस्त स्वरूप येते.
19. In everything the middle course is best. All excess brings trouble to mankind. *—Plautus.*
सर्व बाबतीत नेमस्तपणा चांगला; अतिरेकाने मानवजातीला उपद्रव होतो.
20. The too constant use even of good things is hurtful.
—Publilius Syrus.
चांगल्या गोष्टींचाही जादा वापर उपद्रवकारक ठरतो.
21. He who has plenty of pepper will pepper his cabbage.
—Publilius Syrus.
ज्याच्यावर भरपूर मिरीचा साठा आहे तो ती कोबीवर शिपडीलच.
22. It is the quality of a great soul to prefer moderation to excess.
—Seneca.
अतिरेकापेक्षा माफकपणा पसंत करणे हा थोर लोकांचा गुणच आहे.
23. Can we ever have too much of a good thing ? *—Cervantes.*
चांगली वस्तू कितीही मिळाली तरी कमीच वाटते.
24. Moderation is a fatal thing, Nothing succeeds like excess.
—Oscar Wilde.

मितपणा फार घातक गोष्ट आहे. अति-रेकासारखी यशोदायक बाब दुसरी नाही.

25. There is moderation even in excess. —*Benjamin Disraeli.*
अतिरेकात देखील मितपणा असतो.

26. Men live better on little. —*Claudion.*
अल्प गोष्टीवर माणसाला चांगले जगता येते.

27. He who understands the limits of life knows how easy it is to procure enough to remove the pain of want and make the whole life perfect. —*Epicurus.*
ज्याला जीवनाच्या मर्यादा कळतात तो जाणतो की माणसाला आपली गरज सहज भागविता येते, आणि अशा रीतीने जीवनाला परिपूर्णता आणता येते.

28. He will always be a slave who does not know how to live upon a little. —*Horace.*
ज्याला थोडक्या गोष्टींवर जगता येत नाही तो नेहमीच गुलाम राहणार.

29. Who covets more is evermore a slave. —*Herrick.*
जो जास्त आधाशीपणा करतो तो सदैव गुलामच असतो.

30. What, and how great, the virtue and the art
To live on little wirh a cheer-ful heart! —*Horace.*
आनंदी आणि अल्पसंतुष्ट वृत्तीने जगणे ही कला आहे, तसाच तो मोठा सद्-गुणही आहे.

31. Do learn how little it costs to prolong life, and how little nature demands. Running water and bread are enough for mankind. —*Lucan.*
दीर्घायुषी व्हावयाला किती कमी खर्च पडतो, आणि निसर्ग किती कमी गोष्टींची अपेक्षा करतो ते जाणुन घ्या. वाहते पाणी आणि भाकरीचा तुकडा या गोष्टी मानवजातीला पुरेशा आहेत.

32. Thou seest how few be the things, the which if a man has at his command his life flows gently on. —*Marcus Aurelius.*
तुम्ही पाहताच की जीवनाचा प्रवाह सुसूत्र वाहावयाला किती थोड्या गोष्टींची गरज लागते ती !

33. Remember this, that very little is needed to make a happy life. —*Marcus Aurelius.*
हे विसरू नका की सुखी जीवनासाठी फार थोड्या गोष्टींची आवश्यकता असते.

34. The point is how many things I can do without! —*Socrates.*
महत्त्वाची बाब हीच की किती गोष्टी-वाचून मी (चांगला) राहू शकेन.

35. Man's rich with little, were his judgment true;
Nature is frugal, and her wants are few;

Those few wants answer'd, brings sincere delights,
But fools create themselves new appetites —*Young.*
मानवाला जर अक्कल असेल तर जवळ मोजक्या गोष्टी असूनही तो श्रीमंत असू शकतो. निसर्गाला उधळपट्टी आवडत नाही; त्याच्या गरजा फारच अल्प असतात. जर या गरजा जाणल्या तर खराखुरा आनंद लाभतो. पण मूर्ख लोक नव-नवीन भुकांची (गरजांची) निर्मिती करतात.

36, Enough sufficeth for the wise. —*Euripides.*
एकादी वस्तू पुरेशी मिळाली की शहाणा माणूस संतुष्ट असतो.

37. Who has enough, of no more has he need. —*Robert Henryson.*
ज्याला पुरेसे लाभले आहे त्याला आणखी कशाची गरज नसते.

38. Enough is as good as a feast. —*John Heywood.*
पुरेसे लाभणे म्हणजे मेजवानीच की !

39. Enough is a plenty, too much a pride. —*Thomas Tusser.*
पुरेसे लाभणे हीच सुबत्ता; जास्त मिळाले की माणसाला गर्व चढतो.

40. Moderation : the noblest gift of Heaven. —*Euripides.*
नेमस्तपणा ही एक उदात्त ईश्वरी देणगी आहे.

41. Moderation : a virtue not to be despised by the most exalted among men. —*Tacitus.*
नेमस्तपणा हा असा गुण आहे की उच्च-पदस्थांनी देखील त्याचा तिरस्कार करता कामा नये.

42. Moderation is the silken string running through the heart-chain of all virtues. —*Thomas Fuller.*
सर्व सद्‌गुणांना एकत्र गुंफणारा रेशमी धागा म्हणजे नेमस्तपणा.

43. True happiness springs from moderation. —*Goethe.*
नेमस्तपणातून खरे सुख निर्माण होते !

44. Let him who has enough ask for nothing more. —*Horace.*
ज्याला पुरेसे लाभले आहे त्याने जास्त मागू नये हे बरे.

45. You never know what is enough, unless you know what is more than enough. —*William Blake.*
'पुरेसे' म्हणजे काय हे कळण्यासाठी गरजेपेक्षा जास्त वस्तूचे ज्ञान झाले पाहिजे.

46. He who desires only what is enough, is troubled neither by raging seas, nor hail-smitten vineyards, nor an unproductive farm. —*Horace.*
जो फक्त गरजेपुरते अपेक्षितो त्याला वादळी सागर, गारांचा मार खाणाऱ्या द्राक्षांच्या बागा, आणि नापीक शेते यांचा त्रास होत नाही.

47. The moderation of fortunate people comes from the calm which good fortune gives to their tempers.
—*La Rochefoucauld.*
चांगल्या परिस्थितीमुळे वृत्तीला जो शांतपणा येतो त्यातून सुदैवी लोकांचा नेमस्तपणा जन्म पावतो.

48. Enjoy thy possessions as if about to die, and use them sparingly, as if about to live.
—*Lucian*
जे जवळ आहे ते अशा रीतीने उपभोगा की जणू मृत्यू नजीक आला आहे, आणि ते असे हात राखून वापरा की आपणाला जणू (फार दिवस) जगावयाचे आहे.

49. It is great riches to a man to live sparingly with an even mind. —*Lucretius.*
जो मनाचा तोल न जाऊ देता काटकसरीने राहतो तो सधनच म्हटला पाहिजे.

50. Take this at least, this last advice, my son; keep a stiff rein, and move but gently on. The coursers of themselves will run too fast. Your art must be to moderate their haste. —*Ovid.*
माझ्या मुला, हा एवढा शेवटला उपदेश ध्यानात ठेव. लगाम खेचून सावकाश पुढे जा. घोड्यांना आवरले नाही तर ते जादा वेगाने दौड करू लागतात, त्यांची गती आवरण्यात तुझे (खरे) कौशल्य आहे.

51. Up hill, our course is rather slow. Down hill, how merrily we go. But when 'tis neither up nor down, it is a middling pace I own. —*William Combe.*
टेकडी चढून वर जावयाचे तर गती मंद होते; खाली यावयाचे तर मजेत येता येते. पण जेथे वर अगर खाली असा प्रश्न उपस्थित होत नाही असला मधला संथ मार्ग माझा आहे.

52. In many things the middle have the best; be mine a middle station. —*Phocylides.*
अनेक बाबतीत मधला मार्ग सर्वात उत्तम; मला असेच सुवर्णमध्याचे जीवन लाभो.

53. He knows to live who keeps the middle state. —*Pope.*
ज्याला मधल्या मार्गावर कसे राहावे ते कळते त्याला जीवन कसे जगावे ते कळते.

54. Give me neither poverty nor riches, feed me with food convenient for me.—*Old Testament.*
मला दरिद्री ठेवू नकोस अगर श्रीमंत करू नकोस; फक्त पोटापुरते अन्न दे.

55. A thatched roof once covered free men; under marble and gold dwells slavery. —*Seneca.*
पूर्वी कौंबळाच्या झोपडीत स्वतंत्र वृत्तीचे लोक राहात. संगमरवरी आणि सोनेरी राजप्रासादांत गुलाम राहतात.

56. In modesty of fortune there are the fewer dangers. —*Tacitus.*
फार मोठे वैभव नसले की संकटांचीही भीती नसते.

57. There is a limit to enjoyment, though the sources of wealth be boundless,
And the choicest pleasures of life lie within the ring of moderation. —*M. F. Tupper.*
संपत्तीचे असंख्य झरे असले तरी चैनीला मर्यादा आहे. जीवनातील निवडक सुखे ही नेमस्तपणावर अवलंबून असतात.

58. In the downhill of life when I find I'm declininig,
May my lot no less fortunate be than a smug elbow-chair can afford for reclining,
And a cot that looks o'er the wide sea. —*John Collins.*
माझ्या वृद्धपणी जेव्हा माझ्या शक्ती कमी होऊ लागतील त्यावेळी मला फक्त दोनच गोष्टी हव्या—एक टेकण्यासाठी आराम-खुर्ची आणि समुद्राचा देखावा जेथून दिसेल अशा ठिकाणी एक पलंग !

59. May I a small House and large Garden have,
And a few Friends, and many Books, both true
Both wise, and both delightful too. —*Abrham Cowley.*
एक छोटेसे घर, विस्तृत बाग, मोजकेच परंतु प्रामाणिक, आनंद देणारे समंजस मित्र, आणि असलेच गुण असलेली थोडीशी पुस्तके एवढीच माझी अपेक्षा.

60. This only grant me, that my means may lie
Too low for envy, for contempt too high. —*Abraham Cowley.*
हे ईश्वरा, मला असले जीवन दे की माझी तुटपुंजी प्राप्ती पाहून कोणाला मत्सर वाटणार नाही आणि माझी संपन्नता पाहून कोणाला तिरस्कार वाटणार नाही.

61. Some have too much, yet still they crave,
I little have, yet seek no more;
They are but poor, though much they have,
And I am rich with little store.
—*Sir Edward Dyer.*
काहीजणांच्या जवळ नको त्यापेक्षा जास्त असते पण त्यांचा आधाशीपणा जात नाही. माझ्याजवळ बेताचेच आहे पण मी जास्त हाव धरीत नाही. त्यांच्या-जवळ भरपूर असले तरी ते कंगाल; माझ्याजवळ कमी असले तरी मी सधन.

62. Give me, ye gods, the produce of one field,
That so I neither may be rich nor poor;
And having just enough, not covet more. —*Dryden.*

हे ईश्वरा, फक्त एका शेतात पिकेल एवढेच धान्य मला मिळावे. त्यामुळे मी गरीब राहणार नाही आणि श्रीमंतही होणार नाही; आणि पुरेसे मिळाल्यामुळे जास्त हावरेपणा करणार नाही.

63. O grant me Heaven, a middle state,
Neither too humble nor too great,
With something left to treat my friends. —*David Mallet.*
ईश्वरा, जी अगदीच निकृष्ट नाही, अगर फारच उच्च नाही अशा परिस्थितीत मला ठेव. मित्रांचे स्वागत करता येईल एवढे जवळ असले म्हणजे झाले.

64. Ye gods! my wishes are confined to health of body, peace of mind, clean linen, and a guinea! —*Edward Lysaght.*
ईश्वरा, माझ्या अपेक्षा एवढ्याच-मला आरोग्य हवे, मनाची शांतता हवी, स्वच्छ चादर हवी आणि थोडेसे पैसे. बस्स!

Modesty :

1. Modesty is the only sure bait when you angle for praise. —*Lord Chesterfield.*
जर लोकांकडून प्रशंसा मिळवावयाची असेल तर विनयशीलतेचे नाटक करा.

2. Modesty died when false modesty was born. —*Ovid.*
जेव्हा खोटा विनय जन्माला आला, तेव्हा खरा विनय मरण पावला.

3. Man is the only animal that blushes or needs to. —*S. Johnson.*
मानव हे एवढेच लाजणारे, किंवा लाजण्याची गरज असणारे जनावर आहे.

4. A modest man never talks of himself. —*T. Fuller.*
विनयशील व्यक्ती स्वत:बद्दल कधी बोलत नाही.

5. With people of only moderate ability modesty is mere honesty; but with those who possess great talent it is hypocrisy. —*Young.*
सामान्य गुण अंगी असलेल्या लोकांचा विनय प्रामाणिकपणाचा असतो, पण ज्यांच्या अंगी फार मोठे गुण आहेत त्यांचा विनय म्हणजे दांभिकपणा.

6. Modest dogs miss much meat. —*John Ray.*
नम्र कुत्र्यांना विशेष मांस मिळत नाही.

7. Modesty in a man is a crime. Don't be modest. It's a woman's virtue. —*F. Warde.*
पुरुषांच्या बाबतीत विनय हा एक गुन्हा आहे. कधी विनयशील बनू नका. तो बायकांना शोभणारा गुण आहे.

8. Modesty is the beauty of women.
विनय हेच स्त्रियांचे सौन्दर्य.

9. Everything that is exquisite hides itself. —*J. Roux.*

जे जे म्हणून सर्वोत्कृष्ट असते ते स्वत: प्रगट होत नाही.

10. Modesty once banished never returns. —*P. Syrus.*
विनयाची एकदा हकालपट्टी केली की तो पुन: परतत नाही.

11. Modesty sets off one newly come to honour. —*G. Herbert.*
नवीन मानसन्मान लाभलेल्या व्यक्तीला विनय खुलून दिसतो.

12. Modesty is often a kind of fear of disrepute. —*Aristotle.*
कधीकधी दुष्कीर्तीची भीती वाटल्यामुळे मनुष्य विनय धारण करतो.

13. Modesty does not long survive innocence. —*E. Burke.*
निष्पापवृत्ती गेल्यानंतर विनय फार काळ मागे टिकत नाही.

14. Modesty cannot be taught; it must be born —*P. Syrus.*
विनय हा मारून मुटकून शिकविता येत नाही; तो जन्मजातच असावा लागतो.

15, When one remains modest, not after praise but after blame, then is he really so.
—*J. P. Ritcher.*
स्तुतीनंतर नव्हे तर लोकांनी दोष दिल्यानंतरही ज्याचा विनय टिकतो तो खराखुरा विनयशील.

16. Modesty becomes a young man. —*Plautus.*
विनय हा तरुणाला शोभून दिसतो.

17. An impudent fellow may counterfeit modesty, but I'll be hanged if a modest man can ever counterfeit impudence.
—*Goldsmith.*
उर्मट माणूस विनयाचे सोंग करील पण विनयशील व्यक्तीला उर्मटपणाचे सोंग कधीच जमणार नाही.

18. Modesty is to merit what shadows are to a painting; it gives it force and relief.
—*La Bruyere.*
चित्राला जशी छायेने खुलावट आणि तेज लाभते त्याप्रमाणे विनय हा सद्गुणाला खुलून दिसतो.

Money :

1. Money makes the man.

माणसाला पैशाने महत्त्व येते.

2. A fool and his money are soon parted. —*G. Buchanan.*
मूर्खाजवळ पैसा फार वेळ टिकत नाही.

3. He that wants money wants everything. —*R. Cumberland.*
ज्याच्याजवळ पैसा नाही, त्याच्याजवळ काहीच नाही.

4. A man without money is a bow without an arrow.
—*T. Fuller.*
ज्याच्याजवळ पैसा नाही तो इसम बाण नसलेल्या धनुष्यासारखा असतो.

5. The skilfullest wanting money is scorned. —*John Ray.*
   माणसाच्या अंगी कितीही कौशल्य असले तरी पैशाच्या अभावी त्याला कोणी पुसत नाही.

6. Be it better or be it worse, please you the man who bears the purse. —*T. Delcney.*
   त्याला चांगले म्हणा, अगर वाईट म्हणा, पण पैसेवाल्याला खूष करावयाला विसरू नका.

7. To have money is a fear, not to have it, a grief.
   —*G. Herbert.*
   पैसे जवळ असले की भीती, नसले की दु:ख.

8. Money maketh horses run.
   —*J. Floris.*
   पैसे ओतले की घोडे (देखील) दौडू लागतात

9. Money is a good servant but a bad master. —*F. Bacon.*
   पैसा हा गडी म्हणून ठीक, धनी म्हणन फार वाईट.

10. If you would know the value of money, go and try to borrow some. —*B. Franklin.*
    पैशाची किंमत कळावी असे वाटत असेल तर दुसऱ्याकडे जाऊन ते उसने मागण्याचा प्रयत्न करून पाहा.

11. Nothing stings more deeply than the loss of money. —*Livy*
    पैसा गमावल्याच्या वेदनेइतकी दंश मारणारी वेदना दुसरी नाही.

12. He that hath no money, needeth no purse. —*T. Draxe.*
    ज्याच्याजवळ पैसे नसतात त्याला (पैशाच्या) पिशवीची गरज नसते.

13. When it is a question of money, everybody is of the same religion. —*Voltaire*
    पैशाचा प्रश्न निघाला की सर्वांचा धर्म (सर्वांची वृत्ती) एकच.

14. Why is the form of money round? Because it is to run from every man. —*Unknown.*
    पैशाचा आकार वाटोळा कां असतो ? त्याला माणसापासून पळता यावे म्हणून.

15. Who in his pocket hath no money,
    In his mouth he must have honey. —*R. Watkins.*
    ज्याच्याजवळ पैसा नसतो त्याने आपली वाचा गोड ठेवावी.

16. You see beggars in the midst of wealth. —*Seneca.*
    गडगंज पैसा जवळ असणारे भिकारीही आपणाला आढळतात.

17. That is but an empty purse that is full of other people's money. —*John Ray.*
    ज्या पिशवीत दुसऱ्यांचा पैसा असतो ती रिकामीच नव्हे का ?

18. Lack of money is trouble without equal. —*Rabelais.*
    पैशाची वाण पडावी याच्याइतके दु:ख दुसरे कोणते ?

19. Money's the only power that all mankind falls down before.
—Butler.
पैसा ही अशी एकच शक्ती आहे की जिच्यापुढे सारे जग लोटांगण घालते.
20. The best foundation in the world is money. *—Cervantes.*
जगात सर्वात भक्कम पाया म्हणजे पैशाचा.
21. Money is the god of our time.
—Heine.
आजकालचा देव म्हणजे पैसा.
22. There is no fortress so strong that money cannot take it.
—Cicero.
पैशाचा हल्ला करूनही जिंकता येणार नाही असा भक्कम किल्लाच नाही.
23. Money masters all things.
—M. Deloney.
पैशाच्या जोरावर सर्व गोष्टींवर ताबा मिळविता येतो.
24. Money cures melancholy.
—John Ray.
विषण्णतेवर औषध एकच ते म्हणजे पैसा.
25. Money brings honour, friends, conquest and realms,
—Milton.
मानसन्मान, मित्र, विजय आणि राज्ये ही सारी पैशाने मिळतात.
26. Money is honey, my little sonny,
And a rich man's joke is always funny.
—Tomas Brown.
माझ्या बच्च्या, पैसा म्हणजे गोड मध. आणि श्रीमंताने केलेला (भिकार) विनोद नेहमीच लोकांना मौजेचा वाटतो.
27. Money makes the pot boil.
—Sir R. L. Estrange.
पैशामुळेच पोटाला अन्न मिळते.
28. Money begets money.
—John Ray.
पैशातून पैसा निर्माण होतो.
29. If money go before, all ways do lie open. *—Shakespeare.*
जर पैसा अगोदर पुढे रवाना केला तर सारे रस्ते खुले होतात.
30. You must spend money if you wish to make money.*—Plautus.*
पैसा मिळवावयाचा असेल तर थोडा खर्च करा.
31. Blessed is the man who has both mind and money, for he employs the latter well.
—Menander.
ज्याच्याजवळ पैसा असून अक्कलही आहे तो सुखी; कारण अकलेमुळे तो पैशाचा नीट उपयोग करील.
32. The love of money and the love of learning seldom meet.
—G. Herbert.
पैशाचे प्रेम आणि ज्ञानाचे प्रेम यांची क्वचितच गाठ पडते.

33. Who steals my purse steals trash. —*Shakespeare.*
जो माझा पैसा चोरतो तो कचऱ्याची चोरी करतो.
34. A fool may make money, but it needs a wise man to spend it. —*C. H. Spurgeon.*
मूर्ख माणूस पैसा कमाऊ शकेल; पण शहाणा माणूसच तो (नीट रीतीने) खर्च करू शकतो.
35. What is infamy so long as our money is safe? —*Juvenal.*
पैसा सुरक्षित असल्यावर दुष्कीर्तीची कोण पर्वा करतो?
36. Money is the bane of bliss, and source of woe. —*G. Herbert.*
पैसा हा सुखाचा घात करतो आणि दु:खाला कारणीभूत होतो.
37. There are few ways in which a man can be more innocently employed than in getting money. —*S. Johnson.*
पैसा मिळविण्यासाठी माणूस जो वेळ खर्ची घालतो त्या वेळेइतका चांगल्या रीतीने घालविलेला वेळ दुसरा क्वचितच दाखविता येतील.
38. To despise money at the right moment is sometimes the way to make it. —*Terence.*
योग्य वेळी पैशाबद्दल तिरस्कार दाखविणे ही कधीकधी पैसा मिळविण्याची युक्तीच असते.

Money :

1. He that gets money before he gets wit,
Will be but a short while master of it. —*Thomas Fuller.*
अक्कल येण्याच्या अगोदर ज्याला संपत्ती लाभेल त्याच्याजवळ ती फार काळ टिकणार नाही.
2. Money never cometh out of season. —*Thomas Draxe.*
पैसा हा सर्वकाळी स्वागतार्हच असतो.
3. They who are of the opinion that money will do everything, may very well be suspected to do everything for money. —*Lord Halifax.*
ज्यांना असे वाटते की पैशाच्या जोरावर काय वाटेल ते करता येईल ते पैसा मिळविण्यासाठी काय वाटेल ते करतील.
4. Without money and without price. —*Old Testament.*
जवळ पैसा नसेल तर (माणसाला) किंमतही नसते.
5. Loss of money is bewailed with louder lamentations than a death. —*Juvenal.*
प्राण गेल्यापेक्षाही माणसे संपत्ती गेली की जास्त जोराने विलाप करतात.
6. By heaven, money is a beautiful gift! —*Plautus.*
खरोखर पैशासारखे दुसरे सुंदर बक्षीस नाही!

7. As for money, enough is enough; no man can enjoy more. —*Southey*.
पैशाच्या बाबतीत एवढेच म्हणता येईल की पुरेसे असले म्हणजे बस्स ! कोणीच (जरुरीपेक्षा) पैशाचा जास्त उपभोग घेऊ शकत नाही.

8. Money is the symbol of nearly everything that is necessary for man's well-being and happiness. Money means freedom.
—*Edward E. Beals*.
माणसाच्या आरामासाठी आणि सुखासाठी ज्या ज्या गोष्टींची गरज असते त्यांचे पैसा हे प्रतीक आहे. पैसा म्हणजेच स्वातंत्र्य.

9. Money answereth all things.
—*Old Testament*.
पैशाने साऱ्या गोष्टी पदरात पडतात.

10. Queen cash gives birth and beauty. —*Horace*.
जवळ पैसा असला म्हणजे माणूस उच्चकुलोत्पन्न मानला जातो आणि देखणाही गणला जातो.

11. Money brings honour, friends, conquest, and realms.—*Milton*.
पैशाच्या जोरावर मानसन्मान, मित्र, विजय आणि राज्ये संपादन करता येतात.

12. Money you must seek first; virtue after self. —*Horace*.
प्रथम पैसा मिळवा; नंतर सद्गुण.

13. Get place and wealth, if possible with grace;
If not, by any means get wealth and place. —*Pope*.
प्रतिष्ठेने सामाजिक दर्जा आणि संपत्ती मिळत असेल तर ठीकच; नाहीतर काय वाटेल ते करून पैसा आणि प्रतिष्ठा मिळवा.

14. Money is welcome tho' it be in a dirty clout, but 'tis far more acceptable if it come in a clean handkerchief.
—*James Howell*.
गलिच्छ चिन्धीतून जरी पैसा हाती आला तरी तो स्वागतार्ह आहे; मात्र जर तो स्वच्छ हातरुमालातून आला तर उत्तमच.

15. The savour of lucre is good, howsoever a man come by it.
—*Thomas Bacon*.
पैसा कसाही मिळविला तरी त्याची चव गोडच असते.

16. What beauty is there in a piled up heap ! —*Horace*.
पैशाचा ढीग हे केवढे सुंदर दृश्य !

17. Money amassed with excessive care chokes many.
—*Juvenal*.
अतिशय काळजीने मिळविलेला पैसा (कधी कधी) जीव गुदमरून टाकतो.

18. The price we pay for money is paid in liberty.
—*R. L. Stevenson*.
पैशासाठी स्वातंत्र्याचे मोल द्यावे लागते.

Monk :

1. Despair makes the monk.
—R. Burton.
मनुष्य निराश झाला की तो धर्मगुरु (संन्याशी) बनतो.

2. The habit does not make the monk. *—Rabelais.*
भगवे कपडे घातले म्हणजे कांही माणूस संन्याशी होत नाही.

Monument :

The monuments of noble men are their virtues. *—Euripides.*
थोरांचे सद्गुण हीच त्याची स्मारके.

Moon :

1. Doth the moon care for the barking of a dog ?*—R. Burton.*
चन्द्र थोडाच कुत्र्याच्या भुंकण्याची पर्वा करतो !

2. The moon is not seen where the sun shines. *– J. Ray.*
सूर्य प्रकाशत असताना चन्द्र दिसत नाही.

3. Everyone is a moon, and has a dark side which he never shows to anybody.*—M. Twain.*
प्रत्येक व्यक्ती ही चंद्रासारखी असते; ती आपली काळी बाजू जगाला दिसू देत नाही.

Morality :

1. Let us be moral. Let us contemplate existence.
—Dickens M. C.
चला आता आपण नीतिमान बनून एकंदर अस्तित्वाचा विचार करू या.

2. Morality, said Jesus, is kindness to the weak; morality, said Nietzsche, is the bravery of the strong; morality, said Plato, is the effective harmony of the whole. Probably all three doctrines must be combined to find a perfect ethic.
—Will Durant.
दुर्बळांना दयाळूपणाने वागविणे म्हणजे येशू ख्रिस्त 'नीति' म्हणे; बलिष्ठाचे शौर्य म्हणजे 'नीति' असे नीत्शेचे म्हणणे; आणि सर्व गोष्टींचा प्रभावी मिलाफ म्हणजे 'नीति' असे प्लेटोचे म्हणणे असे. कदाचित् या तिन्ही तत्त्वांना ज्यात स्थान असेल अशी निर्दोष नीतीची व्याख्या आपण बनविली पाहिजे.

3. Morality, when vigorously alive, sees farther than intellect. *—J. A. Froude.*
चैतन्ययुक्त नीतीची नजर बुद्धीपेक्षा जास्त दूरगामी असते.

4. It is for each man to procure himself the morality which suits him.
—Remy De Gourmont.

आपणाला जी सोयीची पडेल तसली नीतिमत्ता प्रत्येकाने संपादन करावी.

5. We are doomed to be moral and cannot help ourselves.

—*John Haynes Holmes.*

आपण नीतिमान होणारच; त्याला मुळी इलाजच नाही.

6. Veracity is the heart of morality. —*Thomas Henry Huxley.*

सत्य हे नीतिमत्तेचे मर्म होय.

7. Morality without religion is only a kind of dead reckoning.

—*Longfellow.*

धर्माशिवाय नीतिमत्तेत काहीएक अर्थ नाही.

8. The difference between a moral man and a man of honour is that the latter regrets a discreditable act even when it has worked. —*H. L. Mencken*

नीतिमान व्यक्ती आणि सभ्य गृहस्थ यात फरक एवढाच की नीच कृती जरी यशस्वी ठरली तर तिची सभ्य माणसाला खंत वाटते.

9. Morality is for the weak.

—*Napoleon.*

नीतीच्या गोष्टी दुर्बळांनी कराव्या.

10. There are many religions, but there is only one morality.

—*Rusken.*

धर्म अनेक आहेत; पण नीतिमत्ता एकच आहे.

11. Absolute morality is the regulation of conduct in such a way that pain shall not be inflicted. —*Herbert Spencer.*

आपल्या वर्तनामुळे इतरांना अजिबात दुःख न देण्याबद्दल खबरदार राहणे हीच निर्मळ नीतिमत्ता.

12. Morality knows nothing of geographical boundaries or distinctions of race.

—*Herbert Spencer.*

नीतिमत्ता ही भौगोलिक मर्यादा अगर वंशभेद जाणत नाही.

13. If thy morals make thee dreary, depend upon it, they are wrong. —*R. L. Stevenson.*

जर तुमच्या नैतिक कल्पनांमुळे तुम्ही शुष्क आणि अरसिक बनलात तर धरून चाला की त्या कल्पना चुकीच्या आहेत.

14. Morals are a personal affair.

—*R. L. Stevenson.*

नीति ही व्यक्तिगत बाब आहे.

15. There is no such thing as morality; it is not immoral for the tiger to eat the wolf, or the wolf the cat, or the cat the bird, and so on down. It is not immoral to create the human species with or without ceremony; nature intended exactly these things.

—*Mark Twain.*

नीतिमत्ता नावाची चीजच नाही. जेव्हा वाघ कोल्ह्याचा फडशा उडवितो, कोल्हा मांजराचा, आणि मांजर पक्ष्याचा तेव्हा या सर्व कृतीत नीती-अनीतीचा प्रश्न यत नाही. समारंभाने (लग्न करून) अगर त्याशिवाय प्रजोत्पत्ती करणे यातही अनैतिक काही नाही. या साऱ्या निसर्गाच्या प्रेरणा आहेत.

16. Morality is simply the attitude we adopt towards people we personally dislike.

    —*Oscar Wilde.*

    नीतिमत्ता म्हणजे जे लोक आपणाला आवडत नाहीत त्यांच्याबद्दल आपण स्वीकारलेली वृत्ति.

17. Modern morality consists in accepting the standard of one's age. —*Oscar Wilde.*

    युगधर्माप्रमार्माणेवागणे याला आधुनिक नीति म्हणतात.

18 Morality was made for man, not man for morality.

    —*Israd Zangwill.*

    नीतिमत्ता ही मानवासाठी आहे; मानव हा नीतिमत्तेसाठी नाही.

Morning :

'Tis always morning some-where in the world.

—*R. H. Horne.*

जगात कोठे ना कोठेतरीं नेहमी सकाळ असतेच.

Mortality :

1. Who then to frail mortality shall trust
   But on water, or but writes in dust. —*F. Bacon*

   जो दुबळ्या मानवी जीवनावर विश्वास ठेवील तो पाण्यावर चित्र रंगवितो, अगर धुळीत अक्षरे लिहितो असे समजावे.

2. Learn not to esteem human things overmuch. —*Aeschylus.*

   मानवी गोष्टींना फाजील महत्व न द्यावयाला शिका,

3. Earth all things bears and gathers in again. —*Meander.*

   पृथ्वी साऱ्या वस्तू निर्मिते आणि पुनः त्या साऱ्या गोळा करून घेते.

4. All that in this world is great or gay
   Doth as a vapour vanish and decay. —*Spencer.*

   या जगात जे जे थोर आणि सुंदर दिसते ते सारे धुक्यासारखे विरून जाते आणि त्याचा नाश होतो.

5. All men think all men mortal but themselves. —*Young.*

   सर्व लोक स्वतःला वगळून इतरांना मर्त्य समजतात.

6. All flesh is as grass.

   —*New Testament.*

   मानवी देह हा तृणवत् आहे.

7. We all are mortal, and each is for himself. —*Moliere.*
आपण सारे मर्त्य आहोत, आणि कोणी कोणासाठी नाही.

Mother :

1. Where there is a mother in the house, matters speed well. —*A. B. Alcott.*
घरात आई असली की सारे काही सुरळीत चालते.
2. The mother's heart is the child's school-room. —*H. W. Beecher.*
आईचे अंत.करण म्हणजे मुलाला शिक्षण देणारा शाळेचा वर्गच म्हणावयाचा.
3. A mother is a mother still, The holiest thing alive. —*Coleridge.*
आई म्हणजे आई (तिला तोड नाही); सर्व सजीव प्राण्यांत ती अत्यंत पवित्र.
4. Mother's darlings make but milksop heroes. —*T. Fuller.*
आईने लाडावलेली पोरे मेषमात्र निघतात.
5. What is home without a mother ? —*Alice Hawthorue.*
आईशिवाय घराला काय किंमत आहे ?
6. Only a mother knows mother's fondness.
—*Lady Mary Wortley Montaigue.*
फक्त आईलाच आईचे प्रेम कळते.
7. God could not be everywhere, and therefore he made mothers. —*A Jewish Proverb.*
ईश्वराला सर्वत्र जाता येईना, म्हणून त्याने मातांची निर्मिती केली.
8. Simply having children does not make mothers–*J. A. Shedo.*
जिला मुलेबाळे असतात तिलाच केवळ 'आई' म्हणत नाहीत.
9. A mother who boasts two boys was ever accounted rich. —*Browning.*
जिला दोन मुलगे आहेत तिला नेहमी श्रीमंत गणले आहे.
10. Children are the anchors that hold a mother to life. —*Sophocles.*
मातेला जीवनाशी जोडून ठेवणारे नांगर म्हणजे मुले.
11. Is not a young mother one of the sweetest sights life shows us ? —*Thackeray.*
तरुण माता हे जीवनातील अत्यंत विलोभनीय दृश्य नव्हे काय ?
12. Years to a mother bring distress But do not make her love the less. —*Wordsworth.*
जीवनात आईला दु:खे भोगावी लागतात, पण त्यामुळे तिचे प्रेम कमी होत नाही.
13. Men are what their mother made them. —*Emerson.*
माणसांची घडण त्यांच्या माता करतात.

14. Mother is the name for God in the lips and hearts of little children. —*Thackeray.*
लहान मुलांच्या तोंडी आणि हृदयात आई हे नाव देवाबद्दल असते.

15. Youth fades, love droops, the leaves of friendship fall; but a mother's love knows no end. —*Ovid.*
यौवन कोमेजते, प्रीती मलूल होते; स्नेहाची पाने गळून पडतात, पण आईच्या प्रेमाला अंत नाही.

16. A mother loves her child more fhan the father does, because she knows it's her own, while the father only thinks it's his. —*Menander.*
वडिलापेक्षा आईला मुलाची माया जास्त असते, कारण ते आपले मूल आहे हे आईला ठाऊक असते; पण ते आपले अपत्य आहे असे बापाला केवळ वाटत असते.

17. The bravest battle that ever was fought;
Shall I tell you where and when?
On the maps of the world you will find it not.
It was fought by the mothers of men. —*Jaoquin Miller.*
सर्वात खऱ्या शौर्याचा कस पाहणारी लढाई कोठे खेळली जाते ठाऊक आहे? तिचा उल्लेख तुम्हांला जगाच्या नकाशात सापडणार नाही. कारण ती लढाई माता लढत असते.

Mountain :

1. A mountain and a river are good neighbours—*G. Herbert.*
पर्वत आणि नदी यांची संगत फार चांगली.

2. Friends may meet but mountains never greet. —*John Ray.*
मित्र एकमेकाला भेटू शकलात पण पर्वत मात्र एकमेकाला शुभचिंतन करीत नाहीत.

3. Longer shadows fall from lofty mountains. —*Vergil.*
उंच पर्वतावरून लांबलांब छाया पसरतात.

4. A mountain labours to produce a mouse.
डोंगर पोखरून काढला काय, तर! उंदीर

Mourning :

1. How wretched is the man who never mourned ! —*Young.*
ज्याने कधी शोकच केलेला नाही तो किती दुर्दैवी प्राणी!

2. None mourn more ostentatiously than those who are rejoicing most. —*Tacitus.*
ज्यांना मनातून आनंदाच्या उकळया फुटत असतात तेच शोकाचे भपकेबाज प्रदर्शन करतात.

Mouse :

1. No house without mouse, —*W. G.Benham.*
उंदरावाचून घर नाही.

2. I gave the mouse a hole, and she is become my heir.
—*G. Herbert.*

मी उंदराला (राहायला) बीळ दिले, आणि तो आता माझा वारस झाला आहे. (भटाला दिली ओसरी, भट हातपाय पसरी.)

3. When a building is about to fall down, all the mice desert it. —*Pliny the Elder.*

जेव्हा घर पडायला येते, तेव्हा सारे उंदीर पसार होतात.

4. Don't make yourself a mouse or the cat will eat you.
—*Cheales.*

उंदीर बनू नका, नाहीतर मांजर तुम्हाला खाऊन टाकील.

Mouth :

1. In man, the gateway to the soul; in woman, the outlet of the heart. —*Ambrose Biarce.*

पुरुषांच्या बाबतीत मुख हे आत्म्याचे द्वार असते, तर स्त्रियांच्या बाबतीत ते अंतःकरणाचे दार असते.

2. A closed mouth catches no flies. —*Cervantes.*

मिटल्या तोंडाने माशा पकडता येत नाहीत.

3. No flies will go down your throat if you keep your mouth shut. —*C. H. Spurgeon.*

जर तोंड बंद ठेविलेत तर तुमच्या घशात माशा जाणार नाहीत.

4. One mouth doth nothing without another.
—*George Herbert.*

एका तोंडाने काहीएक करता येत नाही. (भांडणासाठी दुसरे एक तोंड असावे लागते.)

5. A lying mouth is a stinking pit. —*Ben Jonson.*

खोटारडे तोंड म्हणजे गटार.

Murder :

1. Assassination has never changed the history of the world. —*B. Disraeli.*

खुनाने जगाचा इतिहास कधीच बदललेला नाही.

2. Even those who do not wish to kill anyone, would like the power to do it. —*Juvenal.*

कुणाला ठार करण्याची ज्यांची इच्छा नसते त्यांना देखील तो अधिकार आपल्याला असावा असे वाटते.

3. Murder, like talent, seems occasionally to run in families.
—*George Henry Lewes.*

बुद्धिमत्तेप्रमाणेच खुनशीपणा कधी कधी कुटुम्बातून दिसतो.

4. One murder made a villain, Millions a hero.
—*Bishop Beilby Porteus.*

एक खून केलात तर लोक तुम्हाला नीच खुनी समजतील; जर हजारो लोक मारलेत तर लढवय्या म्हणून लोक तुमचा जयजयकार करतील.

5. Yet each man kills the thing he loves. —*Oscar Wilde.*
ज्याच्यावर (फार) प्रीती असते त्याच व्यक्तीला माणूस ठार करतो.

6. When we want to read of the deeds that are done for love whither do we turn? To the murder column.
—*Bernard Shaw.*
प्रेमाखातर केलेल्या कृत्यांचे वर्णन जर आपणाला वाचावयाचे असेल तर आपण कोणता स्तंभ वाचतो? अर्थातच खुनाची माहिती देणारा.

7. In no man's hat murder may hide. —*Unknown.*
कोणालाही आपल्या टोपीत खून लपविता येणार नाही.

8. Murder may pass unpunish'd for a time,
But tardy justice will o'ertake the crime. —*Dryden.*
खून हा काही दिवस पचेल, पण आज ना उद्या त्या गुन्ह्याबद्दल शासन हे होणारच, मग ते शासन उशीरा झाले तरी हरकत नाही.

Music :

1. Music, the greatest good that mortals know,
And all of heaven we have below. —*Addison.*
मानवाला जर सर्वांत उत्कृष्ट गोष्ट कोणती माहीत असेल तर ते संगीत; पृथ्वीवर स्वर्गलोकीचा आनंद ते देते.

2. There is no truer truth obtainable,
By man than comes of music.
—*Robert Browning.*
संगीताइतके निर्मळ सत्य दुसरे नाही.

3. Music tells no truths.
—*P. J. Bailey.*
संगीत कधी सत्यकथा सांगत नाही.

4. Music is well said to be the speech of angels. —*Carlyle.*
संगीताला देवदूतांची भाषा म्हटले आहे ते योग्यच आहे.

5. There is no music in nature, Music is the creation of man.
—*H. R. Hawels.*
संगीत हे मानवनिर्मित आहे. निसर्गात संगीत नाही.

6. Music is the poor man's Parnassus. —*Emerson.*
संगीत हे गरिबांचे नंदनवन.

7. Emotion, not thought, is the sphere of music; and emotion quite as often precedes as follows thought.
—*H. R. Hawels.*

विचार नव्हे तर भावना हे संगीताचे क्षेत्र आणि भावनाही विचाराच्या जशी अगोदर येते तशीच ती मागाहूनही येते.

8. O sweet and healing balm of troubles ! —*Horace.*

संगीत म्हणजे दु:ख बरे करणारे मलम.

9. Music is the medicine of a troubled mind.

—*Walter Haddon.*

दु:खी मनाला बरे करणारे औषध म्हणजे संगीत.

10. Music is the only one of the arts that cannot be prostituted to a base use.

—*Elbert Hubbard.*

जिचा हीन उपयोग करता येत नाही अशी 'संगीत' ही एकच कला आहे.

11. Music is the only sensual pleasure without vice.

—*Samuel Johnson.*

दुर्गुणाचा दर्प नसलेले संगीत हे एकमेव इन्द्रियजन्य सुख आहे.

12. Music resembles poetry; in each are nameless graces which no methods teach, and which a master hand alone can reach. —*Pope.*

संगीत हे काव्यासारखे आहे. कोणत्याही तंत्राने त्यातील गूढ सौन्दर्य शिकविता येणार नाही. मात्र एकटा मातब्बर गुरूच ते शिकवू शकेल.

13. Music is the universal language. —*John Wilson.*

संगीत ही सर्व जगाला कळणारी भाषा आहे.

14. Where there's music there cant's be mischief.—*Cervantes.*

जेथे संगीताचे वास्तव्य आहे तेथे बेबनाव असणेच शक्य नाही.

15. The man who has music in his soul will be most in love with the loveliest. —*Plato.*

ज्याच्या रक्तात संगीताची गोडी आहे त्याला अत्यंत रमणीय वस्तूंचे आकर्षण वाटणारच.

16. Music is essentially useless, as life is. —*George Santayana.*

जीवनाप्रमाणेच संगीतही निरर्थक बाब आहे.

17. Among all the arts, music alone can be purely religious.

—*Madame De Stael.*

सर्व कलांत जर कोणती धार्मिक (पवित्र) कला असेल तर ती संगीत.

18. Music has charms alone for peaceful mind. —*Pope.*

जे शांतवृत्तीचे असतात त्यांनाच संगीताची माधुरी कळते.

19. Music exalts each joy, alloys each grief. —*John Armstrong.*

संगीत हे आनंद वृद्धिगत करते आणि दु:खात आनंदाचे मिश्रण करते.

20. Is there a heart that music cannot melt ? – *James Beatrie.*
संगीताने विरघळणार नाही असे एक तरी अंत:करण सापडेल काय ?

21. Who hears music, feels his solitude peopled at once
—*Robert Browning.*
जो गायन ऐकतो त्याला एकलकोंडेपणा जाणवत नाही.

22. Music helps not the toothache.
—*George Herbert.*
संगीताने काही दातदुखी थांबत नाही.

23. Heard melodies are sweet, but those unheard are sweeter.
—*Keats.*
ऐकलेल्या ताना मधुर असतातच; पण न ऐकलेल्या जास्तच मधुर असतात.

24. There's sure no passion in the human soul but finds its food in music. —*George Lillo.*
मानवी अंत:करणातील प्रत्येक भावनेचे पोषण संगीताने होते.

25. If I were to begin life again, I would devote it to music. It is the only cheap and unpunished rapture upon earth.
—*Sydney Smith.*
जर मला पुनर्जीवन लाभले तर ते संगीताच्या उपासनेत मी खर्च करीन. फार खर्च न पडणारी, न शिक्षा होणारी, आणि उत्कट आनंद देणारी ही पृथ्वी-वरील एकच गोष्ट आहे.

26 I am never merry when I hear sweet music. —*Shakespeare.*
मधुर संगीत ऐकले की मी विषण्ण होतो.

27. How strange that sheep's guts should stir souls in men's bodies. —*Livy.*
बकरांच्या आतड्याच्या तारेने माणसा-च्या शरीरातील आत्मा हलविला जावा ही केवढी नवलाची गोष्ट !

Mystery :

1. It happens, by a common vice of human nature, that we trust most in and are most seriously frightened at, things which are strange and unknown. —*Caesar.*
ज्या गोष्टी विचित्र आणि गूढ असतात त्यांवर विश्वास ठेवणे आणि त्यांना भेदरणे हा मानवी स्वभावातील एक दोषच दिसतो.

2. Plain truth will influence half a score of men at most in a nation, or an age, while mystery will lead millions by the nose. —*Henry.*
उघडेनागडे सत्य फार तर आठदहा लोकांवर परिणाम करील, पण गूढ आणि अतर्क्य गोष्टीमुळे असंख्य लोक प्रभावित होतात (बनले जातात.).

3. If you go direcly at the heart of a mystery, it ceases to be a mystery. —*Christopher Morley.*
जर तुम्ही रहस्य अचूक ओळखून काढलेत तर ते ' रहस्य ' म्हणून उरतच नाही.

4. Let not the conceit of intellect hinder thee from worshipping mystery.
—*M. F. Tupper.*
बौद्धिक गुर्मीच्या आहारी जाऊन गूढतेचे पूजन करावयाला विसरू नका.

N

Nail :

1. Nail is driven out by nail.
—*Aristotle.*
खिळा हा खिळ्यानेच काढून टाकता येतो. (काट्यानेच काटा निघतो.)

2. Drive not the second nail till the first be clinched.
—*T. Fuller.*
पहिला खिळा घट्ट ठोकल्याशिवाय दुसरा मारू नका.

Name :

1. There is no stone without its name. —*Lucan.*
प्रत्येक दगडाला नाव हे असतेच.

2. The evil wound is cured, but not the evil name.—*John Ray.*
दारुण जखम बरी होऊ शकते, पण खराब झालेले नाव तसेच राहते.

3. What's in a name ? that which we call a rose.
By any other name would smell as sweet. —*Shakespeare.*
नावात काय आहे? ज्याला आपण 'गुलाब' म्हणतो त्याला दुसरे एखादे नाव दिले तरी त्याचा तेवढाच मधुर वास येणार.

4. Great names debase instead of elevating those who do not know how to sustain them.
—*Cicero.*
ज्यांना बड्या नावाची कशी प्रतिष्ठा राखावी ते कळत नाही, त्यांच्या बाबतीत मोठमोठी नावे उच्चपद न देता त्यांना हिणकस बनवितात.

5. When once the trumpet of fame has sounded a poor man's name, farewell his repose for ever. —*Voltaire.*
गरीबाला कीर्ती लाभली की त्याचे स्वास्थ्य कायमचे गेले म्हणून समजा.

6. There is more force in names
Than most men dream of; and a lie may keep
Its throne a whole age longer if it skulk
Behind the shield of some fair-seeming name. *—J. R. Lowel.*
लोकांना वाटते त्यापेक्षा नावात जास्त सामर्थ्य असते. एखाद्या खोट्या गोष्टीला जर चांगल्या समजणाऱ्या नावाचा आधार मिळाला तर ती कितीतरी काळ तशीच टिकून राहते.

7. The name of the Lord is a strong tower.
—Old Testament.
ईश्वराचे नाव हे एखाद्या बलिष्ठ बुरुजासारखे (संरक्षक) असते.

8. He is a fool and ever shall, who writes his name upon a wall. *—John Ray.*
जो आपले नाव भिन्तीवर लिहील तो महामूर्ख.

9. Fool's names, like fools faces,
Are often seen in public places.
—Unknown.
मूर्खांच्या चेहऱ्याप्रमाणेच त्यांची नावेही सार्वजनिक ठिकाणी नेहमी नजरेस पडतात.

10. Giving a name, indeed, is a poetic art. *—Carlyle.*
योग्य ते नाव देणे ही एक काव्यात्म कलाच आहे.

11. Navies nor armies can exalt the state,
But one great name can make country great. *—R. W. Gilder.*
नाविकदल आणि सैन्य यांच्या जोरावर राष्ट्र वर येते; पण एकच मोठे नाव राष्ट्राला थोरपदाला पोचविते.

12. What a heavy burden is a name that has become too famous. *—Voltaire.*
फार मोठे नाव झाले की ते केवढे तरी अवजड असे ओझेच होऊन बसते !

13. Bright names will hallow song.
—Byron.
तेजस्वी नावामुळे गीताला पावित्र्य येते.

14. Men but like visions are, time all doth claim,
He lives, who dies to win a lasting name.
—William Drummond.
माणसे ही स्वप्नातील दृश्यांसारखी असतात आणि काल त्यांना गिळंकृत करतो; पण जो अमर कीर्तीसाठी बलिदान करतो तोच (खरा) जिवंत राहतो.

15. Thrice happy he whose name has been well spelt in the despatch. *—Byron.*
पत्रव्यवहारात ज्याच्या नावाचे स्पेलिंग बिनचूक लिहिले जाते तो खरा भाग्यवान !

16. A nickname is the heaviest stone that the devil can throw at a man. *—Hazlitt.*

टोपण नांव म्हणजे सैतानाने माणसाच्या अंगावर फेकलेला एक मोठा थोरला दगड.

17. Nicknames and whippings, when they are once laid on, no one has discovered how to take off. —*W. S. Londor.*
टोपण नांव आणि चाबकाचे फटकारे दोन्हीही कोणी पुसून टाकू शकत नाही.

Nation :

1. Individuals may form communities; it is institutions alone that can create a nation. —*B. Disraeli.*
व्यक्तींची जमात बनते; तथापि संस्थांच्यामुळे राष्ट्र निर्माण होते.

2. Nations, like men, have their infancy. —*Henry S. John.*
माणसाप्रमाणेच राष्ट्रांचीही बाल्यावस्था असते.

3. No nation is fit to sit in judgement upon any other nation. —*W. Wilson.*
एका राष्ट्राला दुसऱ्या राष्ट्रावर शेरा मारण्याचा हक्क नाही.

4. The true greatness of a nation is in those qualities which constitute the greatness of the individual. —*C. Sumner.*
ज्या गुणविशेषांमुळे व्यक्तीला मोठेपण लाभते त्याच गुणांमुळे राष्ट्रही मोठे होते.

5. The true wealth of a nation is its men and women. —*Cicero.*
राष्ट्राची खरी संपत्ती म्हणजे त्यातील स्त्री आणि पुरुष.

6. The true wealth of a country lies in its men and women; If they're mean or unhappy the country is poor. —*Richard Aldington.*
राष्ट्राची खरी संपत्ती म्हणजे त्यातील स्त्रीपुरुष; तेच जर क्षुद्र अथवा दुःखी असतील तर देश कंगालच राहणार.

7. That nation is worthless which does not joyfully stake everything in defence of her honour. —*Schiller.*
जे राष्ट्र आपल्या अब्रूच्या रक्षणासाठी सर्वस्व पणाला लावत नाही ते नालायक समजावे.

8. The nation's honour is dearer than the nation's comfort; yes than the nation's life itself. —*Woodrow Wilson.*
राष्ट्राची अब्रू ही राष्ट्राच्या सुखसोयीपेक्षा जास्त महत्त्वाची आहे; एवढेच नव्हे तर राष्ट्राच्या प्राणापेक्षाही तिचे महत्त्व अधिक आहे.

9. A nation is the unity of a people. King and parliament are the unity made visible. —*S. T. Coleridge.*
राष्ट्र म्हणजे त्या राष्ट्रातील लोकांची एकी. राजा आणि पार्लमेंट हे या एकीचे दृश्य स्वरूप होय.

10. A nation is a thing that lives and acts like a man, and men are the particles of which it is composed. —*J. G. Holland.*
राष्ट्र हे माणसाप्रमाणेच जगते आणि वागते; 'माणसे' नामक अणूंचे ते बनलेले असते.
11. A treaty is the promise of a nation. —*Fisher Ames.*
करार म्हणजे राष्ट्राने दिलेले वचन.
12. If a nation expects to be ignorant and free, it expects what never was and never will be. —*Thomas Jefferson.*
अज्ञानी राहून स्वतंत्रही रहायचे असे ज्या राष्ट्राला वाटते ते जे कधी घडले आणि पुढे घडणारही नाही अशा गोष्टीची अपेक्षा करते.

Nature :

1. Nature to be commanded must be obeyed. —*F. Bacon.*
निसर्गावर हुकमत गाजवावयाची असेल तर त्याच्या आज्ञेचे पालन करा.
2. Nature does nothing in vain. —*Sir. T. Browne.*
निसर्ग हा कोणतीही गोष्ट उगाचच करीत नाही.
3. Nature admits no lie.—*Carlyle.*
निसर्गाला खोटे बोललेले सहन होत नाही.
4. Nature abhors a vacuum. —*Rabelais.*
निसर्गाला 'पोकळी' आवडत नाही.
5. Nature tells every secret once. —*Emorson.*
निसर्ग हा आपले गुपित एकदाच सांगतो.
6. Nature never did betray the heart that loved her. —*Wordsworth.*
ज्याने आपणावर प्रेम केले त्याच्याशी निसर्ग कधी कपट करीत नाही.
7. Nature pardons no mistakes. —*Emerson.*
निसर्ग कोणाला चुकाबद्दल क्षमा करीत नाही.
8. Nature subjects the weak to the strong. —*Seneca.*
बळी तो कान पिळी हा निसर्ग नियम.
9. Every one follows the inclinations of his own nature. —*Seneca.*
प्रत्येकजण अ या स्वभावानुसार वागत असतो.
10. Everything unnatural is imperfect. —*Nepoieon.*
जे जे म्हणून अनैसर्गिक असते ते अपूर्ण असते.
11. Whatever befalls in accordance with nature should be accounted good. —*Cicero.*
निसर्गानुसार जे वाट्याला येते ते चांगलेच समजावे.
12. Where man is not, nature is barren. —*Willam Blake.*

जेथे माणसाची वस्ती नसते तेथला निसर्ग उजाड असतो.

13. Nature abhors annihilation.

—Cicero.

निसर्गाला सर्वनाश मान्य ना ी

14. In nature there is nothing melancholy.—*S. T Coleridge.*

निसर्गात उदास असे काही नसते.

—Democritus.

15. The mystery of nature lieth hid in deep mines and caves.

निसर्गाचे गूढ खोल अशा खाणीत आणि गुहेत लपलेले असते.

16. The language of nature is the universal language.

—Christoph Gluck.

निसर्गाची भाषा सर्वांना कळणारी अशी असते.

17. Chase nature away, it returns at a gallop. *—Destouches.*

निसर्गाची (स्वभावाची) हकालपट्टी केली तरी तो दौडत परत येतो.

18. To be beautiful and to be calm is the ideal of nature.

—Richard Jefferies.

सौन्दर्य आणि शांतता हे निसर्गाचे ध्येय आहे.

19. Deviation from nature is deviation from happiness.

—Samuel Johnson.

निसर्गाला सोडून वागणे म्हणजे सुखाला तिलांजली देणे.

20. Nature does not proceed by leaps. *—Linn.*

निसर्गाचा प्रवास उड्या मारत असा होत नाही (तो सावकाश आणि क्रमाक्रमाने होतो.)

21. No man finds it difficult to return to nature except the man who has deserted nature.

—Seneca.

ज्याने निसर्गाची संगत सोडिली आहे त्याला वगळले तर कोणालाही निसर्गाकडे परतताना अडचण भासत नाही.

22. No men sleep so soundly as they that lay their head upon nature's lap. *—Jeremy Taylor.*

निसर्गाच्या मांडीवर डोके ठेवून जे झोपतात त्योच्याइतकी गाढ निद्रा दुसऱ्या कोणालाही लाभत नाही.

23. It is the marriage of the soul with nature that makes the intellect fruitful, and gives birth to imagination.

—H. P. Thoreau.

जेव्हा आत्मा निसर्गाशी तद्रूप होतो तेव्हा बुद्धी सफल होऊन कल्पनाशक्तीचा उदय होतो.

24. Nature speaks in symbols and in signs. *—Whittier.*

निसर्ग हा प्रतीके आणि चिन्हे यांच्याद्वारे बोलत असतो.

25. I love not man the less, but nature more. *—Byron.*

मला माणसाबद्दल कमी प्रेम नसले तरी निसर्गाबद्दल जास्त आहे.

26. He that can draw a charm from rocks or woods or weeds, or things that seem all mute, and does it, is wise.

—*Bryan Waller Procter.*

जो खडक, अरण्ये, तण आणि मूक वाटणाऱ्या वस्तूतून जादू मिळवू शकतो तो खरा शहाणा.

27. He who knows what sweets are in the ground, the waters, the plants, the heavens, and how to come at these enchantments, is the rich and royal man. —*Emerson.*

ज्याला भूमी, जल, वनस्पती आणि आकाश यातला गोडवा कळतो आणि ही जादू कशी संपादावी ते कळते तो खरा राजबिंडा श्रीमान् !

28. Yet nature's charms the hills and woods
The sweeping vales and foaming floods
Are there alike to all.

—*Robert Burns.*

टेकड्या, अरण्ये, दऱ्या आणि फेसाळलेले पाण्याचे लोंढे–निसर्गातील या जादू सर्वांसाठी आहेत.

29. There are no grotesques in nature —*Sir Thomas Browne.*

निसर्गात बेडौल वस्तूच नाहीत.

30. Nothing in nature is unbeautiful. —*Tennyson.*

निसर्गाच्या राज्यात असुंदर असे काही नसते.

31. Art, Glory, Freedom fail, but nature still is fair. —*Byron.*

कला, कीर्ती आणि स्वातंत्र्य या दगा देतील पण निसर्ग हा नेहमीच प्रामाणिकपणे वागतो.

32. We are what suns and winds and waters make us.

—*Walter Savage Landor.*

सूर्य, वायू, आणि जल यांच्या मुळेच आपली घडण होत असते.

33. Nature is the true law.

—*John Florio.*

निसर्ग हाच खरा कायदा.

34. Laws of nature are God's thoughts thinking themselves out in the orbits and the tides.

—*C. H. Parkhurst.*

निसर्गाचे कायदे म्हणजे ग्रहांचे भ्रमण आणि सागराची भरती-ओहोटी यांच्या द्वारे प्रगट झालेले ईश्वराचे मनोगत.

35. The study of nature is intercourse with the highest mind; you should never trifle with nature. —*Jean Lovis Agassiz.*

निसर्गाचा जेव्हा आपण अभ्यास करतो तेव्हा आपला अत्यंत श्रेष्ठ अशा मनाशी संवाद घडत असतो. म्हणून निसर्गाशी टिवल्याबावल्या करू नका.

36. Never does nature say one thing and wisdom another.

—*Juvenal.*

निसर्गाची आणि शहाणपणाची भाषा एकच.

37. Nature is always wise in every part.—*Edward Hovell-Thurlow.*
प्रत्येक बाबतीत निसर्गाचे शहाणपण अनुभवाला येते.

38. Nature has always had more power than education.
—*Voltaire.*
(मानवी) शिक्षणापेक्षा निसर्गच जास्त समर्थ आहे.

39. One impulse from a vernal wood
May teach you more of man,
Of moral evil and of good,
Than all the sages can.
—*Wordsworth.*
वसंतकालीन अरण्यातून जरी एकच प्रेरणा लाभली तरी नैतिक दृष्ट्या ज्याला चांगले अथवा वाईट गणले जाते त्याचे ज्ञान माणसाला सर्व ज्ञानी लोकांच्या अध्यापनापेक्षा अधिक लाभते.

40. On every thorn delightful wisdom grows;
In every rill a sweet instruction flows. —*Young.*
प्रत्येक काटेरी झुडुपातून शहाणपण लाभते; प्रत्येक झरा गोड असा धडा शिकवीत असतो.

41. The volume of nature is the book of knowledge.—*Goldsmith.*
निसर्गाचा ग्रंथ हा ज्ञानाने पुरेपूर भरलेला असतो.

42. And this our life exempt from public haunt,
Finds tougues in trees, books,
In the running brooks,
Sermons in stones and good in every thing.
—*Shakespeare.*
लोकांच्या वर्दळीपासून दूर अशा या निवांत स्थळी झाडे आपणाशीं बोलतात, वाहते झरे धडे शिकवितात, खडक प्रवचन करतात, आणि प्रत्येक वस्तुमात्रातून चांगुलपणाचा लाभ होतो.

43. Strange to the world, he wore a bashful look,
The fields his study, nature was his book.
—*Robert Bloomfield.*
जगाला नवखा असणारा तो प्राणी लाजाळू वृत्तीचा होता ! शेतातून फिरणे हाच त्याचा अभ्यास. आणि निसर्ग नामक ग्रंथाचे वाचन तो करीत असे.

44. See thou bring not to field or stone
The fancies found in books;
Leave author's eyes, and fetch your own,
To brave the landscape's looks.
—*Emerson.*
निसर्गाच्या राज्यात प्रवेश करताना पुस्तकातून गोळा केलेल्या भ्रमिष्ट कल्पना बरोबर घेऊन येऊ नका; लेखकांचे नेत्र टाकून, स्वतःचे नेत्र वापरा, आणि एकंदर वनश्रीचे निरीक्षण करा.

45. Nature is a volume of which God is the author.
—*Moses Harvey.*
निसर्ग हा एक बडा ग्रंथ आहे आणि या ग्रंथाचा कर्ता ईश्वर हा आहे.

46. Nature is the art of God.
—*Dante.*
निसर्ग म्हणजे परमेश्वरी (लीला) कलेचा विलास.

47. Nature is often hidden, sometimes overcome, seldom extinguished —*Francis Bacon.*
माणसाचा स्वभाव लपविता येतो; कधी कधी त्यावर चढाई करता येते; पण कोणीही तो संपूर्णतया मालवू शकत नाही.

48, It is difficult indeed to change nature. —*Seneca.*
स्वभावात बदल करणे फारच अवघड गोष्ट आहे. (स्वभावो दुरतिक्रम:)

49. Nature never deceives us; it is always we who deceive ourselves. —*Rousseau.*
निसर्ग आपणाला कधीच फसवत नाही; आपणच आपली वंचना करून घेत असतो.

Necessity :

1. The force of necessity is irresistible. —*Aeschylus.*
गरजेचा जोरच असा असतो की त्याचा प्रतिकार करता येत नाही.

2. Necessity knows no shame.
—*Plautus.*
गरजवंताला लाज नसते.

3. Necessity makes an honest man a knave. —*D. Defoe.*
गरज पडली की प्रामाणिक इसम देखील खल बनतो.

4. Necessity has no law.
St. Augustine.
गरज कोणताही कायदा मानत नाही.

5. Necessity urges desperate measures. —*Cervantes.*
गरजेमुळे माणूस वाटेल त्या गोष्टी करू लागतो.

6. Necessity doth front the universe with an invinciblegesture.
—*Æschylus.*
गरजू इसम जगाकडे निर्भय (अजिक्य) नजरेने बघू शकतो.

7. Necessity hath no law.
—*Oliver Cromwell.*
गरज ही कोणताही कायदा मानत नाही.

8. We do what we must, and call it by the best names.
—*Emerson.*
जे करण्यावाचून गत्यंतर नाही ते आपण करीत असतो आणि नंतर (लपवाछपवीसाठी) त्याला सोज्वळ नाव देतो.

9. Necessity does everything well.
—*Emerson.*
गरजू इसम सारे काही ठीकपणे करतो.

10. Necessity will teach a man, however stupid he be, to be wise. —*Euripides*.
माणूस कितीही मूर्ख असला तरी गरज त्याला शहाणपण शिकविते.

11. Even the gods do not fight against necessity. —*Pittacus*.
गरजेविरुद्ध प्रत्यक्ष देवांना देखील झुंज देता येत नाही.

12. A wise man never refuses anything to necessity.
—*Publilius Syrus*.
शहाणा माणूस ज्याची खरी गरज भासेल ते सारे मिळवितो.

13. Necessity never made a good bargain. —*Benjamin Franklin*.
गरजेला नीट व्यवहार जमत नाही.

14. Need makes the old wife trot.
—*Hill*.
गरज पडली की म्हातारी बायको देखील तुरुतुरु दौडू लागते.

15. Need makes the naked man run. —*John Ray*.
गरजेमुळे नग्न इसम (देखील) पळत सुटतो.

16. Necessity is a violent schoolmistress. —*Montaigue*.
गरजेसारखी कडक मास्तरीण नाही दुसरी.

17. All idealism is falsehood in the face of necessity.
—*Friedrich Nietzche*.
गरजू माणसाला सारा ध्येयवाद पोकळ वाटू लागतो.

18. Necessity makes even the timid brave. —*Sallust*.
गरजेचा अंकुश लागला की भेकड इसम देखील धीट बनतो.

19. Stern is the visage of necessity.
—*Schiller*.
गरजेचा (गरजवंताचा) चेहरा मोठा उग्र असतो.

20. You cannot escape necessities but you can conquer them.
—*Seneca*.
गरजा कोणी टाळू शकत नाही; पण त्यांना काबूत ठेवता येते.

21. Necessity's sharp pinch !
—*Shakespeare*.
गरजेचा चिमटा किती तीव्र !

22. Necessity is the mother of invention. —*Unknown*.
गरज ही शोधाची जननी आहे.

Neck :

The stately neck is manhood's manliest part. —*O. W. Holmes*.
रुबाबदार मान ही मानवाच्या पुरुषत्वाची जाहिरातच म्हणा ना !

Neighbour :

1. A hedge between keeps friendship green.
मध्ये कुंपण असले की स्नेह चांगला टिकतो.

2. What is nearest touches us most. —*S. Johnson*.

नजीकच्या गोष्टींचा आपणावर फार परिणाम होतो.

3. Every man's neighbour is his looking glass. —*James Howell.*
   शेजाऱ्यावरून माणसाची परीक्षा करता येते.
4. All is well with him who is beloved of his neighbours. —*G. Herbert.*
   ज्याच्यावर शेजाऱ्याचे प्रेम असते त्याचे भले होते.
5. Love your neighbour, yet pull not down your hedge. —*George Herbert.*
   शेजाऱ्यावर प्रेम करा; पण तुमचे कुंपण काढून टाकू नका.
6. You must ask your neighbour if you shall live in peace. —*John Glarke.*
   शांततेने रहावयाचे असेल तर शेजाऱ्याची जरूर विचारपूस करा.
7. The most pious may not live in peace, if he does not please his wicked neighbour. —*Schiller.*
   जो आपल्या दुष्ट शेजाऱ्याला खूप ठेवणार नाही तो कितीही धर्मशील असला तरी त्याच्या जिवाला शांतता लाभणार नाही.
8. A bad nelghbour is as great a plague as a good one is a blessing. —*Hesiod.*
   चांगला शेजारी असणे हे जसे वरदान तसेच वाईट शेजारी असणे हा महा उपद्रव.
9. A bad neighbour brings bad luck. —*Plautus.*
   वाईट शेजारी असला की आपले दैवही उलटते.
10. Your own safety is at stake when your neighbour's house is in flames. —*Horace.*
    शेजाराच्या घराला आग लागली की तुमचे जीवनही धोक्यात सापडते.
11. The same reason that make us wrangle with a neighbour causes a war between princes. —*Montaigne.*
    ज्या कारणासाठी दोन शेजाऱ्यांत वैर निर्माण होते त्याच कारणासाठी दोन राजे लोकांत युद्ध उद्‌भवते.
12. Withdraw thy foot from thy neighbour's house; lest he be weary of thee, and so hate thee. —*Old Testament.*
    शेजाऱ्याच्या घरात पाऊल टाकू नका नाहीतर त्याला तुमचा वीट येऊन तो तुमचा तिरस्कार करू लागेल.
13. Thou shalt love thy neighbour as thyself. —*Old Testament.*
    स्वतःवर कराल तसेच शेजाऱ्यावर प्रेम करा.

News :

1. No news is better than evil news. —*James I.*

वाईट बातमीपेक्षा कोणतीच न आलेली पत्करली.

2. No news is good news.
—D. Lupton,
काहीच वार्ता कळली नाही की सारे ठीक आहे असे समजावे.

3. Ill news hath wings, good news no legs. *—M. Cavendish.*
वाईट बातमीला पंख असतात, तर शुभ वार्तेला पायच नसतात.

4. When a dog bites a man that is not news, but when a man bites a dog that is news.
—C. A. Dana.
जेव्हा कुत्रा माणसाला चावतो तेव्हा ती (नवलाची) बातमी म्हणत नाहीत; पण जेव्हा माणूस कुत्र्याला चावा घेतो तेव्हा ती (खरी) बातमी !

5. News is as hard to hold as quicksilver. *—Stanley Walker.*
पाऱ्याप्रमाणे वार्ताही पकडून ठेवता येत नाही.

6. Good news may be told at any time, but ill in the morning.
—G. Herbert.
सुवार्ता केव्हाही सांगितली तरी चालेल, पण अशुभ वार्ता मात्र सकाळी सांगावी.

7. Do not awake me when you have good news to communicate; with that there is no hurry. But when you bring bad news, not a moment is to be lost. *—Napoleon Bonaparte.*
चांगली बातमी घेऊन आलात तर मला झोपेतून उठवू नका; कारण तेवढी घाई करण्याचे कारण नाही. पण वाईट असली तर लगेच उठवा, कारण मग एक पळ देखील वाया घालवून चालणार नाही.

8. Stay a little, and news will find you. *—George Herbert.*
थोडावेळ थांबला तर कोणीतरी तुमच्या बद्दल वार्ता पसरवीलच.

9. As cold waters to a thirsty soul, so is good news from a far country. *—Old Testament.*
तहानेल्या व्यक्तीला जसे थंड पाणी गोड वाटते तशीच दूर देशातून आलेली चांगली बातमी.

10. Evil news fly faster still than good. *—Thomas Ryd.*
चांगल्या वार्तांपेक्षा वाईट वार्ता जास्त वेगाने फैलावतात.

11. The nature of bad news infects the teller. *—Shakespeare.*
जो वाईट वार्ता सांगतो त्याच्यावरही त्या वाईट बातमीचा अनिष्ट परिणाम होतो.

12. The messenger of good news is always an object of benevolence. *—Sydney Smith.*
चांगली बातमी आणणाराचे नेहमीच प्रेमाने स्वागत केले जाते.

Newspaper :

1. Three hostile newspapers are more to be feared than a thousand bayonets. *—Napoleon.*

वैरी बनलेली तीन वर्तमानपत्रे ही शेकडो संगिनीपेक्षा जास्त घातक समजा.

2. The newspaper is a people's university. —*T. Youug.*
वर्तमानपत्रे हीच जनतेची विश्वविद्यालये.

3. Blessed are they who never read a newspaper. —*Thoreau.*
जे कधीच वर्तमानपत्र वाचीत नाहीत ते खरे भाग्यवान् !

Night :

1. The night shows stars and women in a better light.–*Byron.*
रात्रीच्या वेळी तारका आणि स्त्रिया खुलून दिसतात.

2. Night is the mother of thought. —*G. Herbert.*
रात्री माणसाला विचार सुचतात.

3. What hath night to do with sleep ? —*Milton Comus.*
रात्रीचा निद्रेशी काय संबंध ?

4. How long the night seems to one kept awake by pain ! —*J. Smith.*
वेदनांमुळे झोप न येणाऱ्याला रात्र कशी दीर्घ वाटते !

5. Night brings our troubles to light, rather than banishes them. —*Seneca.*
रात्रीच्या समयी आपली दु:खे न जाता ती जास्तच तीव्रतेने जाणवतात

6. By night comes counsel to the wise. —*Menander.*
रात्रीच्या समयी शहाण्यांना शहाणपण सुचते.

7. You know not what the night will bring. —*Varro.*
रात्रीकाय उद्‌भवेल ते कोणालाच सांगता येणार नाही.

8. Night is the time to weep;
To wet with unseen tears
Those graves of memory, where sleep
The joys of other years. —*Jomes Montgomery.*
रात्र ही अश्रू गाळण्यासाठी आहे. त्या वेळी पूर्वीच्या सुखकारक स्मृती आठवून त्या स्मृतीच्या कबरा अश्रूंनी ओल्या करावयाच्या.

9. There never was night that had no morn. —*Dinah M. M. Craik.*
जी संपल्यानंतर सकाळ उजाडत नाही अशी एकहि रात्र नाही.

10. Most men are begotten in the night; most animals in the day. —*Sir Thomas Browne.*
बहुतेक पुरूषांचा रात्री जन्म होतो आणि बहुतेक जनावरांचा दिवसा!

11. The night is long that never finds the day. —*Shakespeare.*
ज्या रात्रीनंतर दिवस उजाडत नाही ती फार दीर्घ (असह्य) वाटते.

12. Night holds the keys that ope the door of day. —*Theodore Watts–Dunton*

रात्रीच्या जवळ ज्या किल्ल्या असतात त्यांनी दिवसाचा दरवाजा उघडला जातो.

Nobility ;

1. The true standard of quality is seated in the mind; those who think nobly are noble. —*Dryden.*
माणसाचा मोठेपणा त्याच्या मनावर अवलंबून असतो; ज्यांचे विचार उदात्त ते खरे उदात्त.
2. True nobility is exempt from fear. —*Shakespeare.*
जे खरेखुरे उदात्त वृत्तीचे असतात त्यांना भीती माहीत नसते.
3. Better not to be at all, than not to be noble. —*Tennyson.*
उदात्तता अंगी नसेल तर न जगलेले बरे.
4. Unto the noble everything is good. —*Euripides.*
उदात्त वृत्तीच्या लोकांना सारेच चांगले दिसते (वाटते).
5. There are epidemics of nobleness as well as epidemics of diaease. —*Froude.*
रोगांच्या जशा साथी असतात, तशाच उदात्तपणाच्याही असतात.
6. A noble soul alone can noble souls attract. —*Goethe.*
उदात्त वृत्तीचा इसमच उदात्त व्यक्तींना आकर्षून घेतो.
7. Men do not care how nobly they live, but only how long, although it is within the reach of every man to live nobly, but within no man's power to live long. —*Seneca.*
माणसे आपण किती काळ जगणार याचा विचार करतात; किती चांगल्या रीतीने जगलो याचा मात्र विचार करीत नाहीत. वास्तविक दीर्घकाळ जगणे हे माणसाच्या हातात नाही, पण उदात्तपणे जगणे ही मात्र त्याच्या हातातली गोष्ट आहे,

Nonsense :

1. It is pleasant at times to play the madman. —*Seneca.*
कधी कधी वेडयाचे सोंग घेण्यात मौज असते.
2. No one is exempt from talking nonsense; the misfortune is to do it solemnly. —*Montaigue.*
प्रत्येक जणच अर्थशून्य बोलत असतो; दुर्दैव केव्हा ओढवते तर जेव्हा माणूस असली बडबड गंभीरपणे करू लागतो तेव्हा.
3. A careless song with a little madness in it now and then does not misbecome a monarch. —*Walpole.*
कधी कधी बेछूटपणे म्हटलेले गाणे राजाला अगदीच शोभत नाही असे नव्हे.

4. A little madness in the spring is wholesome even for the king. —*Emily Dickinson*.
वसंतऋतूत थोडासा वात्रटपणा केला तर तो राजाला देखील शोभून दिसतो.
5. A little nonsense now and then is relished by the wisest men. —*Unknown*.
शहाण्यांना देखील मधून मधून अचरट वागायला आवडते.

Nose :

1. He that hath a great nose thinks everybody is speaking of it. —*T. Fuller*.
ज्याला मोठे नाक असते त्याला वाटते की सर्वजण आपल्या नाकाबद्दलच बोलत आहेत.
2. Your nose betrays what porridge you love. —*T. Lodge*.
नाकावरून कोणते पॉरिज (खीर) तुम्ही खाता ते कळते.
3. It is not given to everyone to have a nose. —*Martial*.
प्रत्येकालाच काही शोध करण्याचे कसब लाभलेले नसते.
4. If Cleopatra's nose had been flat, the face of the world have been changed.
—*Brander Matthews*.
जर क्लिओपॅट्रा नकटद्या नाकाची असती तर जगाचे रूपच बदलले असते.
5. Men suffer themselves to be led by the noses like brute beasts. —*Golding*.
जनावराप्रमाणे माणसे देखील कोणी नाकास वेसण घालून नेऊ लागले तर निमूटपणे ऐकतात.
6. Give me a man with a good allowance of nose; when I want any good head-work done I always choose a man, if suitable otherwise, with a long nose.
—*Napoleon Bonaparte*.
मला भरपूर मोठे नाक असलेला इसम आवडतो; मला जेव्हा डोक्याचे काम करायला इसम पाहिजे असतो तेव्हा जर तो इतर बाबतीत ठीक असला तर लांब-नाक्याच मी हमखास पसंत करतो.
7. Thou can'st tell why one's nose stands in the middle one's face ? Why, to keep one's eyes on either side.
—*Shakespeare*.
काय म्हणता ? चेहऱ्याच्या मध्येच नाकाची स्थापना कां केली आहे ते कळत नाही ? अहो, दोन डोळयांना एकमेकापासून दूर ठेवण्यासाठी!
8. Follow the nose, and thou wilt be there presently.
—*Thymas Heywood*.
थेट नाकासमोर जा, म्हणजे लवकरच इष्ट ठिकाणी जाऊन पोचाल.

Nothingness :

1. They that have nothing need fear to lose nothing.
—J. Clarke.
ज्याचा खिसा रिकामा त्याला काही गमावण्याची भीतीही नाही.
2. There's nothing new under the sun. *—Cicero.*
या जगात नवीन असे काही नाही.
3. Nothing will come of nothing.
—Shakespeare.
शून्यातून काय उपलब्ध होणार ?
4. Nothing exists. *—Zeno.*
कशाचेच अस्तित्व नसते.
5. Nothing hath no savour.
—T. Bacon.
जे नाहीच त्याला काय चव असणारच?

Novelty :

1. What is valuable is not new, and what is new is not valuable. *—Lord Brougham.*
जे मौल्यवान असते ते नवे नसते, आणि जे नवे असते ते मौल्यवान असतेच असे नव्हे.
2. The novelty of noon is out of date by night.*—Robert Itillyer.*
दुपारी जे नाविन्यपूर्ण भासले ते रात्री शिळे वाटू लागते.
3. Human nature is greedy of novelty. *—Pliny the Elder.*
मानवी स्वभावाला नावीन्याची मुळी चटकच असते.

Nudity :

1. Naked came we in to the world, and naked shall we depart from it. *—Aesop.*
या जगात आपण जसे उघडे नागडे आलो, तसेच त्यातून जाणार.
2. Nothing is so chaste as nudity. *—George Du Meurier.*
नग्नतेइतकी (स्वच्छ) पवित्र गोष्ट दुसरी कोणती ?

O

Oak :

Oaks may fall when reeds stand the storm. —*T. Fuller.*
महापुरे झाडे जाती, तेथे लव्हाळे वाचती.

Oath :

1. Oaths help not.—*G. Santyana.*
शपथांचा काही एक उपयोग होत नाही.
2. Truth needs no prop of oaths. —*Cicero.*
सत्याला शपथांच्या टेकूची गरज नसते.

Obedience :

1. Obedience is the mother of success. —*Aeschylus.*
आज्ञाधारकतेमुळे यश लाभते.
2. All the good of which humanity is capable is comprised in obedience. —*Cicero.*
मानवी जीवनात चांगुलपणा म्हणून जो आहे तो सारा आज्ञापालनात सामावला आहे.
3. Obedience is the key to every door. —*Seneca.*
आज्ञाधारक माणसाचे सर्वत्र स्वागत होते.
4. No man securely commands but he who has learned to obey. —*J. Thomson.*
ज्याला आज्ञा पाळता येत नाही तो नीट हुकूमही करू शकत नाही.
5. Obedience is yielded more readily to one who commands gently. —*Seneca.*
जो मृदुपणे हुकूम करतो त्याला सारे जण चटकन नमतात.
6. In time the savage bull sustains the yoke. —*T. Kyd.*
कालांतराने वांड बैल देखील जूंत मान अडकवून घेतो.
7. The fear of some divine and supreme powers keeps men in obedience. —*Burton.*
कोणत्यातरी स्वर्गीय आणि अत्युच्च शक्तीच्या भीतीने माणसे आज्ञाधारक बनतात.
8. What the law demands, give of your own free will. —*Terence.*
कायदा ज्याची सक्तीनें मागणी करतो, ते तुम्ही आपखुषीने देऊन टाका पाहु !
9. The man who commands efficiently must have obeyed others in the past. —*Cicero.*
जो निष्णातपणे दुसऱ्यांना हुकूम करू शकतो त्याने पूर्वी केव्हातरी कोणाचा हुकूम पाळलेला असणारच.

10. Obedience alone gives the right to command. —*Emerson.*

आज्ञाधारतेमुळेच दुसऱ्यांना हुकूम करण्याचा अधिकार प्राप्त होतो.

11. Who hath not served cannot command. —*John Florio.*

ज्याने कोणाची सेवा चाकरी केलेली नसेल तो हुकूम करूच शकणार नाही.

12 How fit he is to sway that can so well obey !

—*Andrew Marvell.*

जो इतक्या उत्तम रीतीने आज्ञापालन करतो तो दुसऱ्यावर हुकमत गाजवायाला कितीतरी लायक असतो !

13. No one can rule except one who can be ruled. —*Seneca.*

ज्याला हुकूम कसा पाळावा याचा अनुभव नाही तो राज्य करूच शकणार नाही.

14. No man can ever end with being superior

Who will not begin with being inferior. —*Sydney Smith.*

ज्याला दुय्यम भूमिकेचा अनुभव नाही तो उच्च जागेवर येऊच शकणार नाही.

15. Learn to obey before you command. —*Solon.*

हुकूम करण्यापूर्वी हुकूम पाळावयाला शिका.

Oblivion :

What is it that can withstand oblivion ? —*Cicero.*

विस्मृतीला कोण आडवू शकेल?

Obscurity :

1. Obscurity keeps men in peace, and a cottage bestows an untroubled age. —*Seneca.*

प्रसिद्धी नसली की माणसाला शांतता लाभते, आणि झोपडीत राहिले की वृद्धपणी कसला त्रास होत नाही.

2. How often the highest talent is wrapped in obscurity.

—*Plautus.*

कितीतरी उच्च बुद्धिमत्तेच्या लोकांना प्रसिद्धी लाभत नाही.

3. The greatest happiness is to live un-known.

—*Charles Churchill.*

अप्रसिद्ध स्थितीत आयुष्य काढणे याच्याइतके दुसरे सुख नाही.

4. He has lived well who has lived obscurely. —*Ovid.*

ज्याने अप्रसिद्ध स्थितीत जीवन घालविले त्याचेच जीवन चांगले गेले.

5. Thus let me live, unseen, unknown,

Thus unlamented let me die;

Steal from the world,

and not a stone.

Tell where I lie. —*Pope.*

याप्रमाणे मला कोणाच्या दृष्टीस न पडता, न ओळखले जाता जगू द्या; कोणीही शोक न करता मला मरण

येऊ दे. जगापासून मला दूर रहावयाचे आहे आणि मला कोठे पुरले आहे ते दाखविणारा दगड देखील तेथे उभारला जाऊ नये.

6. Sweet were the days when I was all unknown. —*Tennyson.*
ज्यावेळी मला कोणी ओळखीत नव्हते त्यावेळचे दिवस किती आनंदाचे असायचे !

Observation :

Observation is the most enduring of the pleasures of life. —*G. Meredith.*
निरीक्षण ही जीवनातली अक्षय आनंद देणारी गोष्ट आहे.

Obstinacy :

1. Men possessed with an idea cannot be reasoned with.
—*Froude.*
ज्यांच्या डोक्यात एकच वेड भरले आहे त्यांची समजूत काढता येणार नाही.
2. Obstinacy and heat of opinion are the surest proof of stupidity. —*Montaigue.*
हट्टीपणा आणि मत व्यक्त करतांना दाखविलेला आवेश ही मूर्खपणाची लक्षणे आहेत.
3. And obstinacy's ne'er so stiff As when 'tis in a wrong belief.
—*Butler.*
जेव्हा चुकीच्या तत्त्वांचा प्रश्न येतो तेव्हा माणसे असा काही हट्टीपणा दाखवितात की विचारू नका.
4. A stubborn heart shall fare evil at the last. —*Apocrypha.*
हट्टी माणसाला अखेर फार हालात दिवस काढावे लागतील.

Occupation :

1. The vices of leisure are dispersed by occupation.
—*Seneca.*
फावल्या वेळात केलेली दुष्कृत्ये ही कामात गुंतवून घेतले की आपोआप वाऱ्यावर उडून जातात.
2. Absence of occupation is not rest. —*Cowper.*
कामधंदा नसणे म्हणजे काही विश्रांती नव्हे.
3. There is a restlessness in inactivity. —*W. S. Landor.*
काही काम नसले की वेळ फार अस्वस्थपणात जातो.

Offence :

1. The offender never pardons.
—*G. Aerbert.*
गुन्हा करणारा (दुसऱ्याला) कधी क्षमा करीत नाही.
2. Time to me this truth hath taught.
('Tis a treasure worth revealing)

More offend from want of thought
Than from any want of feeling.
—*I. Walton.*

जीवनाने मला हे शहाणपण शिकविले आहे (आणि हे धन लोकांना दाखविलेच पाहिजे) की भावनेच्या अभावामुळे नव्हे तर विचाराच्या अभावामुळे माणसे गुन्हे करतात.

3. What dire offence from am'rous causes springs !
—*Pope.*

प्रेमाचे खूळ डोक्यात शिरले की माणसे काय वाटेल तो गुन्हा करतात.

4. It is not well to see everything, to hear everything; let many causes of offence pass by us unnoticed. —*Seneca.*
सर्वच गोष्टी पाहिल्या पाहिजेत अगर कानाने ऐकिल्या पाहिजेत असे नव्हे; मनाला दुःख देणाऱ्या पुष्कळ घटनांकडे आपण लक्ष देता कामा नये.

Opinion :

1. Opinion in good men is but knowledge in making.
—*Milton.*

चांगल्या लोकांचे मत म्हणजे पक्व होत असलेले ज्ञानच.

2. Opinion is ultimately determined by the feelings, and not by the intellect. —*H. Spencer.*
अखेर आपली मते ही आपल्या भावनांवर अवलंबून असतात, बुद्धीवर नव्हे.

3. Every opinion reacts on him who utters it. —*Emerson.*
जो आपले मत व्यक्त करतो त्याच्यावरच त्या मताची प्रतिक्रिया होत असते.

4. Men are tormented by their own opinions of things, and not by the things themselves.
—*Montaigne.*

वस्तूपेक्षा त्या वस्तूबद्दल माणसाची जी मते असतात त्यांनीच माणसाला त्रास होतो.

5. The only sin which we never forgive in each other is difference of opinion. —*Emerson.*
मतभिन्नता हे एवढेच असे पाप आहे की ज्याबद्दल कोणी कोणाला क्षमा करीत नाही.

6. Wind puffs up empty bladders; opinion, fools. —*Socrates.*
वाऱ्याने पोकळ फुगे फुगतात, तर मताने मूर्ख लोक फुगून जातात.

7. For a thousand heads, a thousand tastes. —*Horace.*
जितके लोक तितक्या त्यांच्या अभिरुची.

8. We are all of us more or less the slaves of opinion.
—*W. Hazlitt.*

आपण आपल्या मतांचे कमी अधिक प्रमाणांत दास असतो.

9. The man who never alters his opinion is like standing water, and breeds reptiles of the mind.
—*W. Blake.*

जो आपले मत कधीच बदलत नाही तो स्थिर पाण्यासारखा असतो; त्यांत मनाचे जीवजंतू वळवळत राहतात.

10. Most men live on second hand opinions. —*Carlyle.*
बहुतेकजण उसनवार मतांवर गुजराण करतात.

11. Nothing is more capricious than public opinion. —*Hazlitt.*
जनतेच्या मताइतकी चंचल गोष्ट दुसरी नाही.

12 What matters is not what others think of you, but what opinion you have of yourself. —*W. Churchill.*
लोकांचे तुमच्याबद्दल काय मत आहे यापेक्षा तुमचे तुमच्याबद्दल काय मत आहे याला महत्त्व आहे.

13. Opinion is the mistress of fools. —*W. G. Benhan.*
मूर्खांच्या मनावर मतांची फार हुकमत असते

14. It is according to opinion that we suffer. —*Seneca.*
आपण आपल्या मतानुसार दुःखे भोगत असतो.

15. All creeds and opinions are nothing but the result of chance and temperament. —*J. H. Shorthouse.*
सर्व धर्मतत्त्वे आणि मते ही योगायोग आणि माणसाचा स्वभाव यांचा परिपाक होय.

16. " There are no diseases, but only person who are diseased," some doctors say, and I say that there are no opinions, but only opining person. —*Migule De Unamuno.*
काही डॉक्टरमंडळी सांगतात की रोग असे नसतातच पण रोगाने पछाडलेले लोक मात्र असतात; तसेच माझेहि म्हणणे असे की मत नावाची चीजच नाही फक्त मतवाले लोक मात्र असतात.

17. A difference of opinion, though in the merest trifles, alienates little minds.—*Lord Chesterfield.*
अगदी किरकोळ बाबतीत जरी मतभेद झाला तरी क्षुद्र लोकांत वैर निर्माण होते.

18. It were not best that we should all think alike; it is difference of opinion that makes horse races. —*Mark Twain.*
आपणा सर्वांचे विचार एकाच थाटाचे असावेत यांत गंमत नाही; अहो, मतमतात फरक असतो म्हणून तर घोड्यांच्या शर्यती होतात.

19. The average man belives a thing first, and then searches for proof to bolster his opinion. —*Elbert Hubbard.*
सर्वसामान्य व्यक्ती ही प्रथम कशावर तरी विश्वास ठेवते, आणि नंतर आपल्या मतासाठी पुराव्याचा शोध करू लागते.

20. New opinions are always suspected, and usually opposed without any other reason, but because they are not already common. —*John Locke.*
नवी मते ही केवळ सर्वसामान्य (प्रचलित झालेली) नसतात, म्हणूनच केवळ त्यांच्याबद्दल संशय व्यक्त केला जातो, आणि त्यांना विरोध केला जातो.

21. Men are never so good or so bad as their opinions.
—*James Mackintosh.*
माणसे ही त्यांच्या मताइतकी चांगली नसतात अगर वाईटही नसतात.

22. Remember that to change thy mind and to follow him that sets thee right, is to be none the less a free agent.
—*Marcus Aurelius.*
लक्षात ठेवा की स्वतःचे मत बदलून योग्य मार्ग दाखविणाऱ्याचे अनुकरण करण्यात आपल्या इच्छा-स्वातंत्र्याचा भंग होत नाही.

23. We can never be sure that the opinion we are endeavouring to stifle is a false opinion; and even if we were sure, stifling it would be an evil still.
—*John Stuart Mill.*
जे मत आपण दाबून टाकण्याचा प्रयत्न करीत असतो ते चुकीचेच मत आहे असे आपण कधीच पैजेवर सांगू शकणार नाही; इतकेच नव्हे तर जरी आपणाला त्याबद्दल खात्री वाटत असली तरी ते मत दाबून टाकणे ही गैर गोष्ट आहे.

24. Some praise at morning what they blame at night,
But always think the last opinion right. —*Pope.*
काहीजण ज्या गोष्टीची सकाळी प्रशंसा करतात तिलाच रात्री नावे ठेवतात, आणि शेवटचे मत हेच खरे मत असे मानतात.

25. Vain opinion all doth sway.
—*Thomas Campion.*
सर्वावर कोणाचा ताबा असेल तर तो पोकळ मताचा.

26. Count all the folks in the world, you'll find
A separate fancy for each separate mind. —*Horace.*
जगातल्या, सर्व लोकांची मोजदाद केलीत तर तुम्हाला आढळून येईल की प्रत्येकाच्या डोक्यात एक स्वतंत्र पण विचित्र खूळ असते.

27. There never were in the world two opinions alike, no more than two hairs or two grains; the most universal quality is diversity. —*Montaigne.*
या जगात तुम्हाला दोन मते, दोन केस अथवा धान्यांचे दोन दाणे यात सारखेपणा आढळणार नाही. दुनियेत सर्वत्र वैचित्र्य भरले आहे.

28. So many men, so many minds. —*Terence*.
व्यक्ती तितक्या प्रकृती.

29. Opinion governs all mankind, Like the blind's leading of the blind. —*Butler*.
एका आंधळ्याने दुसऱ्या आंधळ्याला मार्ग दाखवावा तसे मत हे मानवी जीवनावर अंमल गाजविते.

30. Opinion can do much, and indeed she is that great lady which rules the world.– *James Howell*.
मताच्यामुळे बरेच कार्य घडून येते; एवढेच नव्हे तर ही बडी स्त्री साऱ्या जगावर राज्य करते.

31. Opinion is the queen of the world. —*Pascal*.
मत म्हणजे जगाची राज्ञी !

32. An illogical opinion only requires rope enough to hang itself. —*Augustine Birrell*.
तर्कदुष्ट मताला आत्महत्त्या करण्यासाठी फक्त दोरखंडाची गरज असते.

33. Stiff in opinions; always in the wrong. —*Dryden*.
जे दुराग्रही मताचे असतात त्यांचे कधीच बरोबर नसते.

34. Those who never retract their opinions love themselves more than they love truth. —*Joubert*.
जे आपल्या मताबाबत कधींच माघार घेत नाहीत त्यांना सत्यापेक्षा स्वतःचे महत्त्व जास्त वाटत असते-

35. The foolish and the dead alone never change their opinion. —*J. R. Lowell*.
मूर्ख माणसे आणि मृत व्यक्ती याच कधी आपल्या मतात बदल करीत नाहीत.

36. Loyalty to petrified opinion never yet broke a chain or freed a human soul. —*Mark Twain*.
पाषाणवत् झालेल्या मताचा उदो उदो करून कोणीही मानवी आत्म्याला शृंखला तोडून मुक्त केलेले नाही.

37. For the most part, we inherit our opinions. We are the heirs of habits and mental customs. Our beliefs, like the fashion of our garments, depend on where we were born. —*R. G. Ingersoll*.
सामान्यतः आपण आपली मते वाडवडिलाकडून जणू वारसा म्हणून घेते असतो. कुटुंबातील सवयी आणि मानसिक वैशिष्टच यांचे आपण वारसदार असतो. आपल्या कपडयांची तऱ्हा जशी आपण कुठे जन्मतो त्यावर आवलंबून असते, तीच तऱ्हा आपल्या विचारांची.

38. It is difficult, if not impossible, for most people to think otherwise than in the fashion of their own period. —*Bernard Shaw*.
ज्या कालखंडात आपण राहतो त्यातील प्रचलित विचारापेक्षा भिन्न विचारसरणी स्वीकारणे बहुतेकांना अवघड जाते.

39. Where an opinion is general, it is usually correct.

—Jane Austen.

जे मत सर्वत्र प्रचलित असते ते सामान्यत: चुकीचे नसते.

40. When the people have no other tyrant, their own public opinion becomes one.

—Bulwer-Lytton.

लोकावर जुलूम करावयाला कोणी नसले की सार्वजनिक मत हेच जुलमी राजाची भूमिका घेते.

41. Nothing is more unjust or capricious than public opinion.

—William Hazlitt.

जनतेच्या मतासारखी अन्याय्य आणि लहरी गोष्ट दुसरी नाही.

42. Public opinion has its natural flux and reflux. *—Macaulay.*

जनमत हे सदैव दोलायमान असते.

43. To take by armed conquest is spasmodic and temporary, the conquest of public opinion alone is enduring.

—Dora Russell.

सैन्य पाठवून जो विजय संपादन केला जातो तो अस्थिर आणि क्षणभंगूर असतो. जनतेचे मत जिंकणे हाच टिकाऊ विजय.

Opportunity

1. Opportunity makes a thief.

—F. Bacon.

संधी मिळाली की माणूस चोरटा बनतो.

2. No great man ever complained of want of opportunity.

—Emerson.

'संधी मिळते नाही' अशी तक्रार कोणत्याही थोर व्यक्तीने कधी केलेली नाही.

3. Small opportunities are often the beginning of great enterprises. *—Demosthenes.*

लहानसहान संधीमुळेच मोठमोठीसाहसे हातून घडतात.

4. There is a tide in the affairs of men,
Which, taken at the flood, leads on to fortune.

—Shakespenre.

समुद्राच्या लाटेप्रमाणे माणसाच्या जीवनातही लाट येते; ती उंच उसळली असताना तिचा उपयोग केला तर भाग्य उजळते.

5. When fair occasion calls, it is fatal to delay. *—Lucan.*

चांगली संधी आली असताना अळंटळं करणे फार घातक.

6. He that will not when he may
When he would he shall have nay. *—J. Heywood.*

जेव्हा आलेल्या संधीचा उपयोग करावयाला हवा तेव्हा तो केला जात नाही, तेव्हा इच्छा झाली तरी काही एक करता येत नाही.

7. What is opportunity to the man who can't use it ?
—George Eliot.
ज्याला आलेल्या संधीचा कसा उपयोग करून घ्यावा ते कळत नाही त्याला त्या संधीचा काय उपयोग ?

8. Opportunity is a god.–*Palladas.*
सुसंधी म्हणजे प्रत्यक्ष परमेश्वरच म्हणावयाचा.

9. Opportunity without endeavour is fruitless. *—Sophocles.*
प्रयत्नावाचून सारी संधी वाया जाते.

10. A man must make his opportunity, as oft as find it.
—Francis Bacon.
जेव्हा जेव्हा संधी येईल तेव्हा माणसाने तिचा उपयोग करून घेतला पाहिजे.

11. A wise man will make more opportunities than he finds.
—Bacon.
शहाणा इसम हा मिळणाऱ्या संधीपेक्षा जास्त स्वतः निर्माण करतो.

12. When one door is shut, another opens. *—Cervantes.*
एक दार बंद झाले तरी दुसरे उघडतेच.

13. Fortune once in the course of our life doth put into our hands the offer of a good turn.
—Sir Geoffrey Fenton.
दैव हे केव्हातरी आपल्या आयुष्यात एक तरी सुसंधी आणून देतेच.

14. Seek not for fresher founts afar,
Just drop your bucket where you are. *—Sam Walter Foss.*
पाण्यासाठी फार दूरवर पायपीट करू नका; आहात तेथेच पाण्यात बादली बुडवा.

15. He who seizes the moment is the right man. *—Goethe.*
जो हाताशी आलेल्या संधीचा उपयोग करून घेतो तो खरा माणूस.

16. To improve the golden moment of opportunity, is the great art of life.
—Samuel Johnson.
आलेल्या सोनेरी संधीचा स्वतःच्या हितासाठी उपयोग करून घेणे यालाच जीवन-कला म्हणतात.

17. Opportunity lies hid everywhere; always let your hook be hanging; where you least expect it there will swim a fish. *Ovid.*
संधी ही सर्वत्र लपून बसलेली असते. माशाचा गळ नेहमी सज्ज ठेवा. ज्या ठिकाणी तुम्ही अपेक्षाही करणार नाही त्याच ठिकाणी मासा पोहत येईल.

18. Know your opportunity.
—Pittacus.
कोणती संधी वाढून आली आहे ते नीट जाणून घ्या.

19. An opportunity well taken is the only weapon of success.
—John Vdall.
आलेल्या संधीचा नीट उपयोग करून घेणे हेच यशाचे शस्त्र.

20. Weep not for precious chances passed away !
Each night I burn the records of the day.
At sunrise every soul is born again ! —*Walter Malone.*
हातातून गेलेल्या सुवर्ण-संधीचा शोक करीत बसू नका. दिवसभर जे काम केले त्याचे कागद मी रात्री जाळून टाकतो. सूर्योदयाच्या समयी प्रत्येक आत्म्याचा पुनर्जन्म होत असतो.

21. Let nothing pass that will advantage you; hairy in front, opportunity is bald behind.
—*Dionysius Cato.*
जिचा फायदा होईल अशी एकही संधी दवडू नका. संधीला डोक्याच्या पुढच्या बाजूला भरपूर केस असतात पण पाठीमागे. तिला टक्कल पडलेले असते.

22. Who lets slip fortune, her shall never find. Occasion is bald behind. —*Abraham Cowley.*
एकदा हाताशी आलेले सुदैव गेले की पुन: परतणार नाही. संधीच्या डोक्याला मागे टक्कल असते.

23. Occasion being bald cannot easily be gotten again if she be once let slip.
—*William Painter.*
संधीला टक्कल असल्यामुळे जर ती हातातून एकदा निसटली तर ती पुन: हाती लागणार नाही.

24. The goddess Occassion behind hath not one hair. —*Terence.*
संधी नामक देवतेच्या डोक्याला मागे एकही केस नसतो.

25. There is an hour in each man's life appointed.
To make his happiness, if then he seize it.
—*Beaumont And Fletcher.*
प्रत्येक व्यक्तीच्या आयुष्यात एक असा क्षण येतो की जर त्याचा अचक उप-योग केला तर जीवन सुखी होते,

26. Strike now or never !
—*Beaumont And Fletcher.*
आताच घण मारा, नाहीतर पुन: कधी संधी येणार नाही.

27. Strike while the iron is hot.
—*George Farquhar.*
लोखंड तापलेले आहे तोपर्यंत त्यावर घण मारा.

28. If you trap the moment before it's ripe,
The tears of repentance you'll certainly wipe;
But if onces you let the ripe moment go,
You can never wipe off the tears of woe. —*William Blake.*
योग्य संधी येण्याच्या अगोदर धडपड केली तर पश्चात्तापाची पाळी येते आणि जर चांगली संधी येऊनही ती हातातून निसटू दिली तर सदैव दुखाश्रू पुसत बसावे लागेल.

29. Four things come not back.
The spoken word, the sped arrow,
Time past, the neglected opportunity. —*Omar Ibn.*
चार गोष्टी परत येऊ शकत नाहीत. त्या म्हणजे तोंडातून गेलेला शब्द, हातातून सुटलेला बाण, गतकाल आणि वाया घालविलेली संधी.

30. Pluck with quick hand the fruit that quickly passes.—*Ovid.*
जे फळ लवकर जाणार आहे त्याला लगेच हाताने पकडा.

31. It is a maxim universally agreed upon in agriculture, that nothing must be done too late; and again; that everything must be done at its proper season; while there is a third precept which reminds us that opportunities lost can never be regained. —*Pliny The Elder.*
शेतीबद्दलचा असा एक सर्वसामान्य नियम आहे की कोणतीही गोष्ट फार उशीरा करता कामा नये; प्रत्येक गोष्ट योग्य वेळीच केली पाहिजे. तिसरे सुवचन बजावते की गेलेली संधी पुन: कधीच हाती लागणार नाहीं.

32. You must be not only present in the body, but watchful in mind, if you would avail yourself of the fleeting opportunity. —*Seneca.*
जर चंचल वृत्तीच्या संधीचा फायदा करून घ्यावयाचा असेल तर तुम्ही हजर तर राहिलेच पाहिजे पण तुमचे मन देखील तत्पर ठेविले पाहिजे.

33. Who seeks, and will not take when once 'tis offerd.
Shall never find it more.
—*Shakespeare.*
जो संधी मिळावी म्हणून प्रयत्न करतो पण ती लाभताच तिचा स्वीकार करीत नाही त्याला ती पुन: लाभणार नाही.

Optimism :

1. The optimist is a man who fancies that black is white.
—*Emerson.*
ज्याला 'काळे' हे 'पांढरे' वाटते त्याला आशावादी म्हणतात,

2. The optimist proclaims that we live in the best of all possible worlds, and the pessimist fears this is true. —*B. Cabell.*
आपण अत्यंत चांगल्या जगात राहतो असे आशावादी सांगतो, तर हे सारे खरे असावे अशी भीती निराशावाद्याला वाटते.

3. Optimism is a mania for declaring when things are going badly that all is well.—*Voltaire.*
परिस्थिती बिघडली असतानाही सर्वकाही ठीक आहे असे भासविणे या वेडाला 'आशावाद' म्हणतात.

4. Everything that is, is reasonable —*Hegel.*
जे जे म्हणून अस्तित्वात आहे ते यथायोग्यच आहे.
5. Optimism is a kind of heart-stimulant. —*Elbert Hubbard.*
आशावाद ही हृदयाला उत्तेजित कणारी बाब आहे.
6. A glass is good, and a lass is good,
And a pipe to smoke in cold weather;
The world is good, and the people are good,
And we're all good fellows together. —*John O'keeffe.*
मद्याचा प्याला, छोकरी, थंडी पडली की ओढायला चिलीम या सान्या उत्तम गोष्टी आहेत. जगही चांगले आहे; जगातले लोकही चांगले आहेत; आणि आपण सारेजणही चांगले आहोत.

Orange :

It's the nature of man to squeeze an orange and throw away the rind.
—*Frederick the Great.*
संत्रे पिळल्यानंतर त्याची साल टाकून द्यावयाची हा माणसाचा स्वभावच आहे.

Orator :

1. An orator is a man who says what he thinks, and feels what he says. —*W. J. Bryan.*
जे विचार मनात असतात ते जो बोलून दाखवितो आणि आपले बोलणे ज्याला जाणवते त्याला 'वक्ता' म्हणतात.
2. Oratory is the power of beating down your adversary's arguments, and putting better in their place. —*S. Johnson.*
प्रतिपक्ष्याला चीत केल्यानंतर स्वतःची जास्त सरस मते मांडणे याला वक्तृत्व-कला म्हणतात.
3. The orator persuades and carries all with him, he knows not how. —*Carlyle.*
वक्ता हा श्रोत्यांचे मत वळवून त्यांना मंत्रमुग्ध करून टाकतो; पण ही जादू तो कशी करतो ते त्याचे त्यालाच सांगता येत नाही.
4. Loud-bawling orators are driven by their weakness to noise, as lame men to take horse.
—*Cicero.*
लंगड्या लोकांना जशी घोड्याची जरुरी भासते, त्याप्रमाणेच कमकुवत वृत्तीच्या वक्त्यांना आरडाओरडीची गरज असते.
5. Men of action intervene only when the orators have finished. *Emile Gaboriau.*
वक्त्यांचे वक्तव्य संपले की मग कृती करणारे पुढे सरसावतात.
6. Frequent and soft as falls the winter's snow,
Thus from his lips the copious periods flow. —*Homer.*

हिवाळ्यात जसा बर्फ हा एकसारखा आणि अलगद पडतो, त्याप्रमाणेच त्यांच्या मुखातन तोलीव वाक्यांचा प्रवाह वाहतो.

7. It makes a vast difference whether a god or a hero speaks. —*Horace.*

देव बोलतो आहे का वीर बोलतो आहे यावर सारे अवलंबून असते.

8. There is no true orator who is not a hero. —*Emerson.*

चांगला वक्ता हा वीरमणी देखील असतो.

9. What otators lack in depth they make up to you in length. —*Montesquieu.*

वक्त्यांच्या विचारांना खोली नसली म्हणजे ते लांबलचक भाषण करून त्याची भरपाई करतात.

10. I never failed to convince an audience that the best thing they could do was to go away. —*T. L. Peacock.*

मी श्रोत्यांना हे नेहमीच पटवून दिले आहे की उत्तम गोष्ट म्हणजे त्यांनी सभेतून निघून जाणे.

11. An orator's virtue is to speak the truth. —*Plato.*

'खरे बोलणे' हाच वक्त्याचा गुण.

12. The orator is the mouth of a nation. —*Joseph Roux*

वक्ता म्हणजे राष्ट्राचे मुख.

13. Most people have ears; but few have judgement: tickle those ears; and, depend upon it, you will catch their judgements, such as they are. —*Lord Chesterfield.*

बहुसंख्य लोकांना कान असतात, पण अक्कल नसते; त्या कानाला गुदगुल्या करा म्हणजे त्यांची सारी अक्कल तुम्हाला खिशात घालता येईल.

14. The object of oratory alone is not truth, but persuasion. —*Macaulay.*

केवळ सत्य बोलणे एवढेच वक्त्याचे कार्य नसते; श्रोत्यांचे मन कळविणे हाही त्यात भाग असतो.

15. Rhetoric or the art of speaking is an enchantment of the soul. —*Plato.*

वक्तृत्व-कला म्हणजे आत्म्याला पाडणारी जादूची भुरळ.

16. Far more effective is the spoken word. There is something in the voice, the countenance, the bearing, and the gesture of the speaker that concur in fixing an impression upon the mind, deeper than can even vigorous writings. —*Pliny The Younger.*

बोललेल्या शब्दांत सामर्थ्य असते. वक्त्याचा आवाज, त्याची मुद्रा, एकंदर

स्वाव, हावभाव यांच्या पद्धतीने तो मनावर असा काही परिणाम करू शकतो की जो जोरदार लेखनालाही जमणार नाही.

17. Few speeches which have produced an electrical effect on an audience can bear the colourless photography of a printed record.—*Lord Rosebery.*
जी भाषणे श्रोत्यांवर विलक्षण परिणाम करितात ती छापली की पुळचट वाटतात.

Order

1. Good order is the foundation of all good things. —*E. Bruke.*
व्यवस्थितपणा हा सर्व चांगल्या गोष्टींचा पाया आहे.
2. Order is Nature's first law. —*Livy.*
सुव्यवस्था हा निसर्गाचा पहिला कायदा आहे.

Originality

1. All good things that exist are the fruits of originality. —*J. S. Mill.*
ज्या उत्कृष्ट गोष्टी आपण पाहतो त्या सान्या अस्सलपणाची फळे आहेत.
2. Originality is the one thing which unoriginal minds cannot feel the use of. —*J. S. Mill.*
ज्यांच्याजवळ विचारांचे नावीन्य नसते त्यांना वैचारिक नावीन्याचे महत्व कळत नाही.
3. The merit of originality is not novelty; it is sincerity. —*Carlyle.*
अस्सलपणात नावीन्यापेक्षा कळकळीचा भाग जास्त असतो.
4. Originality provokes originality. —*Goethe.*
अस्सलपणातूनच अस्सलपणा निर्माण होत असतो.
5. A thought may be original, though you have uttered it a hundred times. —*O. W. Holmes.*
एखादा विचार शेकडो वेळा बोलून दाखविला तरी त्याचा अस्सलपणा कमी होत नाही.
6. Originality, I fear, is too often unconscious plagiarism. —*Dean W. R. Inge.*
ज्याला आपण अस्सल लिखाण समजतो ते बहुधा नकळत केलेले वाङ्मयचौर्य असते.
7. That so few now dare to be eccentric makes the chief danger of the time. —*John Stuart Mill.*
आजचे खरे संकट हेच की फार थोड्या जणांच्या अंगी स्वतंत्रपणे लिहिण्या-वागण्याचे धैर्य असते.

Owl

1. The owl is not accounted the wiser for living retiredly. —*T. Fuller.*
घुबड एकटे राहते म्हणून कोणी त्याला शहाणे समजत नाही.

2. An owl is the king of the night. *—T. Drake.*
घुवड हा रात्रीचा राजा आहे.

Ox :

1. An ox is taken by the horns, and a man by the tongue.
—G. Herbert.
बैलाला शिंगाने पकडता येते, तर माणसाला जिभेने.

2. The old ox makes the staightest furrow. *—J. Howell.*
वृद्ध (अनुभवी) बैल शेत सरळ नांगरतो.

Oyster :

1. It is the sick oyster which possesses the pearl.
—J. Shedd.
आजारी शिपल्यातच मोती सापडतो.

2. The oyster is a gentle thing And will not come unless you sing. *—G. Crabbe.*
शिंपला हा गरीब प्राणी आहे; पण तुम्ही गाणे म्हटल्याशिवाय तो तुमच्याकडे येणार नाही.

P

Pain :

1. Pain is the price that God putteth upon all things.
—J. Howell.
प्रत्येक गोष्टीची किंमत म्हणून ' दुःख ' हे देवाने निर्मिलेले आहे.

2. There is purpose in pain,
Otherwise it were devilish.
—O. Meredith.
दुःख निर्मिण्यात काहीतरी हेतू दिसतो; नाहीतर त्याच्यासारखी सैतानी गोष्ट दुसरी नाही.

3. Pain forces even the innocent to lie. *—P. Syrus.*
दुःखामुळे निष्पाप माणसे देखील खोटे बोलू लागतात.

4. No pains, no gains. *—J. Ray.*
कष्ट नाही, तर प्राप्तीही नाही.

5. Sweet is pleasure after pain.
—Dryden.
दुःखानंतर लाभणारे सुख फार मधुर असते.

6. There is a pleasure that is born of pain. *—O. Meredith.*
सुखाचा असा एक प्रकार आहे की जो दुःखातून उगम पावतो.

7. If pleasure was not followed by pain, who would forbear it?
—S. Johnson.
जर दुःखानंतर सुख न लाभते तर ते दुःख कोण सहन करील ?

8. He has seen but half the universe who never has been shewn the house of pain.
—Emerson.
ज्याला जगातील दुःखाची ओळख करून देण्यात आलेली नाही, त्याला दुनियेची फक्त अर्धीच ओळख झालेली आहे असे समजावे.

9. Ah me! the Prison House of Pain! what lessons there are tought!
Lessons of a sublimer strain than any elsewhere taught.
—Florence Earle Coates.
खरोखर दुःखाच्या तुरुंगापासून माणसाला केवढे तरी उदात्त धडे शिकावयाला मिळतात.

10. Those who do not feel pain seldom think that it is felt.
—Samuel Johnson.
ज्यांनी कधी दुःख भोगलेच नाही, त्यांना कुणाला दुःखाची झळ पोचते असे मुळी वाटतच नाही.

11. Pain is no evil, unless it conquer us.*—Charles Kingsley.*
जर दुःखाने आपणावर मात केली नाही तर ती एक वाईट गोष्ट आहे असे समजण्याचे कारण नाही.

12. Pain is no longer pain when it is past.
—Margaret Jenkin Preston.
गतकालीन दुःखाचा चटका माणसाला बसत नाही.

13. Pain is forgotten where gain comes. *—John Ray.*
जेव्हा सुखाचे दिवस येतात तेव्हा दुःखाचा विसर पडतो.

14. Remember that pain has this most excellent quality; if prolonged it cannot be severe, and if severe it cannot be prolonged. *—Seneca.*
दुःखात हा एक फार चांगला गुण आहे- ते फार लांबले तर त्यात तीव्रता उरत नाही, आणि जर ते तीव्र स्वरूपाचे असले तर ते लांबत नाही.

15. One fire burns out another's burning;
One pain is lessen'd by another's anguish.
—Shakespeare.
एक अग्नी दुसऱ्या अग्नीचे शमन करतो, त्याप्रमाणे दुसऱ्याच्या दुःखामुळे आपले दुःख कमी होते.

16. Nothing begins and nothing ends
That is not paid with a moan;
For we are born in other's pain
And perish in our own.
—Francis Thompson.

या जीवनात प्रत्येक गोष्टीचा प्रारंभ आणि शेवट हा दु:खाने होतो. दुसऱ्याला (मातेला) दु:ख देऊन आपण जन्म घेतो, आणि नंतर आपण आपल्या दु:खाने नाश पावतो.

17. But soon or late, the fact grows plain,
To all through sorrow's test

18. The only folks who give us pain,
Are those we love the best.

—*Ella Wheeler Wilcox.*

प्रत्येकालाच आज ना उद्या या गोष्टीचा प्रत्यय येतो की ज्यांच्यावर आपण निरतिशय प्रेम करतो तेच आपणाला दु:ख देतात.

19. When pain can't bless heaven quits us in despair. —*Young.*

जर दु:खाच्या मुळे काही फायदा झाला नाही तर ईश्वराचा आपल्यावरचा अनुग्रह संपला असे समजावे.

20. Pleasure must succeed to pleasure else past pleasure turns to pain.

—*Robert Browning.*

आनंदा मागून लगेच आनंद आला तर ठीक; नाहीतर पूर्वीच्या आनंदातून दु:ख उद्भवण्याची भीती असते.

21. Chords that vibrate sweetest pleasure thrill the deepest notes of woe, —*Burns.*

ज्या तारांतून आनंदाचे तरंग निर्माण होतात, त्याच दु:खाचे गाढ तरंग जागृत करतात.

22. Our pains are real things, but all our pleasures but fantastical. —*Samuel Butler.*

आपली दु:खे तेवढी खरी असतात; आपले सारे आनंद मात्र भ्रमिष्टपणाचे असतात.

23 Faint is the bliss, that never past thro pain.—*Colley Cibber.*

ज्या सुखाला दु:खाचा चटका बसलेला नसतो ते मचूळ वाटते.

24. The more perfect the thing, more deeply it feels pleasure and also pain. —*Dante.*

एखादी गोष्ट जितकी परिपूर्ण तितकी ती आनंदाबरोबर दु:खाचाही अनुभव देते.

25. We by our suff'rings, learn to prize our bliss. —*Dryden.*

दु:ख भोगल्यानंतरच आपणाला सुखाची किंमत कळते.

26. Pain past is pleasure.

—*Thomas Fuller.*

गतकालात जमा झालेले दु:ख आनंददायक असते.

27. Pains are the wages of ill pleasures. —*Thomas Fuller.*

वाईट गोष्टीत रममाण झाले की दु:खाच्या रूपाने त्याबद्दल शासन मिळते.

28. Alas ! by some degree of woe
We every bliss must gain;
The heart can ne'er a transport know
That never feels a pain.
—*George Lyttylton.*
दुःखामुळे सुखाला चव येते; ज्या अंतःकरणाला वेदनेचा चटका बसलेला नाही त्याला उत्कट आनंदाचाही अनुभव येणार नाही.

29. There is a certain pleasure which is akin to pain.
—*Metrodorus.*
आनंदाची अशी एक जात आहे की ती दुःखासारखीच असते.

30. Sweet is the pleasure that springs from another's pain.
—*Ovid.*
दुसऱ्याच्या दुःखापासून मिळणारा आनंद मधुर असतो.

31. A man of pleasure is a man of pains. —*Young.*
चैनी इसमाचे आयुष्य दुःखात जाते.

Painting :

1. Good painting is like good cooking; it can be tasted but not explained. —*Vlaminck.*
उत्कृष्ट पक्वान्नासारखे उत्कृष्ट चित्र असते; त्याची चव घेता येते पण त्याचे स्पष्टीकरण करता येत नाही.

2. Painting is silent poetry and poetry is painting with the gift of speech. —*Simonides.*
चित्रकला म्हणजे मूक काव्य; आणि काव्य म्हणजे वाचा असलेली चित्रकला.

3. A picture is a poem without words. —*Cornificius.*
चित्र म्हणजे शब्दावाचून केलेले काव्य.

4. A life passed among picturss makes not a painter else the policeman in the National Gallery might assert himself. As well allege that he who lives in a library must needs be a poet.–*J. Mcneill Whistler.*
चित्रांच्या संगतीत आयुष्य घालविले म्हणजे माणूस कांही चित्रकार बनत नाही. नाही तर राष्ट्रीय चित्र प्रदर्शनात ठेवलेला पोलीस मोठा चित्रकारच म्हणावा लागेल. ग्रंथालयात वावरणारा इसम कवीच असतो असे म्हणण्याचाच हा प्रकार !

5. He best can paint them who shall feel them most. —*Pope.*
ज्या गोष्टी चित्रकाराच्या अंतःकरणाला जाऊन भिडतात त्यांचेच रेखाटन तो उत्तम तऱ्हेने करू शकतो.

6. The love of gain never made a painter, but it has marred many. —*Washington Allston.*
पैशाच्या आशेने कोणी चित्रकार बनलेला नाही; पण त्या हावरेपणामुळे अनेकांचा नाश मात्र झालेला आहे.

7. Paint me as I am. If you leave out the scars and wrinkles, I will not pay you a shilling. —*Oliver Cromwell.*

मी आहे तसा माझे चित्र काढ ! जर माझ्या तोंडावरच्या जखमा आणि सुरकुत्या तू दाखविल्या नाहीस तर एक दमडाही मी तुला देणार नाही.

8. On painting and fighting look afar off. —*John Ray.*
चित्रे आणि मारामारी यांचे दुरून निरीक्षण करावे.

9. A mere copier of nature can never produce anything great.
—*Sir Joshua Reynolds.*
जो केवळ निसर्गाची नक्कल करतो त्याला महान कलाकृती निर्मिता येणार नाही.

10. Every portrait that is painted with feeling is a portrait of the artist, not of the sitter.
—*Oscar Wilde.*
अंतःकरणपूर्वक जी तसबीर काढिली जाते तीत चित्र-विषयापेक्षा चित्रकाराची प्रतिमा अधिक स्पष्टपणे उमटलेली असते.

11. A great artist displays in a painting the countenence and also the mind. —*Horace.*
जो महान चित्रकार आहे तो चित्रात मुद्रा तर दाखवितोच पण चित्र-विषय असलेल्या व्यक्तीचे मनही रंगवितो.

12. By portraits I do not mean the outlines and the colouring of the human figure, but the inside of the heart and mind of man. —*Lord Chesterfield.*
माझ्या मते 'तसवीर' म्हणजे मानवी शरीराचा केवळ रंग आणि रूपरेखा नव्हे; तर अंतःकरण आणि मन यांची प्रतिमा.

13. What has reasoning to do with the art of painting ?
—*William Blake.*
चित्रकलेचा युक्तिवादाशी काय संबंध ?

14. Indifferent pictures, like dull people, must absolutely be moral. —*William Hazlitt.*
मदबुद्धीच्या लोकांप्रमाणेच भिकार चित्रे देखील नीतीचे प्रदर्शन करणारी असतात.

15. I had rather see the portrait of a dog that I know than all the allegorical paintings in the world. —*Samuel Jahnson.*
जगातील प्रतीकात्मक चित्रे पाहण्यापेक्षा मला ठाऊक असलेल्या कुत्र्याचे चित्र पाहणे मी जास्त पसंत करीत.

16. No picture can be good which deceives by its imitation, for the very reason that nothing can be beautiful which is not true. —*Ruskin.*
जे केवळ नक्कल करून फसविते ते चांगले चित्र होणे शक्यच नाही. कारण जे 'खरे' नाही ते 'सुंदर' असूच शकणार नाही.

17. Painters an' poets a've liberty to lie. —*John Ray.*
चित्रकार आणि कवी यांना खोटेपणा करण्याची मुभा आहे.

Paradise :

1. He that will enter into Paradise must come with the right key. —*T. Fuller.*
ज्याला स्वर्गात प्रवेश करावयाचा असेल त्याने बरोबर योग्य ती किल्ली आणिली पाहिजे.

2. The fruit of the tree of knowledge always drives man from some paradise or other.
—*Dean Inge.*
ज्ञानवृक्षाच्या फळामुळे माणसला कोणता ना कोणता तरी स्वर्ग गमवावा लागतो.

3. He that lives retired in mind and spirit is still in paradise.
—*Beaumont & Fletcher.*
जो मनाने आणि वृत्तीने अलिप्त राहू शकतो तो स्वर्गातच वास करीत असतो असे समजावे.

4. O Paradise ! O Paradise !
Who doth not crave for rest ?
Who would not seek the happy land.
Where they that love are blest ?
—*Frederick William Faber.*
मला स्वर्ग हवा ! स्वर्ग हवा ! अहो, विश्रांती कोणाला नको ? ज्या भाग्यशाली भूमीत प्रेमळ लोकांना सुख लाभते त्या भूमीचा कोण शोध करणार नाही ?

5. If God hath made this world so fair,
Where sin and death abound,
How beautiful, beyond compare.
Will paradise be found !
—*James Montgomery.*
जेथे पाप आणि मृत्यू यांचे थैमान चालते त्या पृथ्वीला जर देवाने एवढे सुंदर केले आहे, तर स्वर्ग किती अनुपमेय सुंदर असेल ?

Parents :

1. To love our parents is the first law of nature.
—*V. Maximus.*
आई-वडिलांवर प्रेम करणे हा निसर्गाचा पहिला कायदा आहे.

2. Conduct thyself towards the parents as thou wouldst with thy children to conduct themselves towards thee.—*Isocrates.*
तुमची मुले तुमच्याशी जशी वागावी अशी तुमची अपेक्षा असेल तसेच तुम्ही तुमच्या आई-वडिलांशी वागा.

3. If parents want honest children they should be honest themselves. —*Ingersoll.*
आपली मुले प्रामाणिक निपजावी असे आईवडिलांना वाटत असेल तर प्रथम त्यांनी स्वत: प्रामाणिक व्हावे.

4. The virtue of parnets is a great dowry. —*Horace.*
आपले आईबाप सद्गुणी असणे हाच सर्वांत मोठा हुंडा.

5. The eye that mocketh at his father, and despiseth to obey his mother, the ravens of the valley shall pick it out, and the young eagles shall eat it. —*Old Testament.*
जो पुत्र वडिलांची कुचेष्टा करील आणि मातेची आज्ञा पाळण्याची कल्पना ज्याला तिरस्करणीय वाटेल, त्याचे डोळे दरीतील गिधाडे बाहेर काढतील, आणि गरुडाची पिले ते खाऊन टाकतील.

6. No fathers or mothers think their children ugly—*Cervantes.*
आईवडिलांना आपली मुले कधीच कुरूप दिसत नाहीत.

Parting :

1. Some weep because they part and languish broken–hearted, and others – O my heart ! – because they never parted.
—*T. B. Aldrich.*
वियोग झाला म्हणून काहीजण अश्रू गाळतात आणि हृदयभग्न होताते; आणि इतरांची अशीच अवस्था होते कारण वियोग कधीच होत नाही म्हणून.

2. Only in the agony of parting do we look into the depths of love. —*G. Eliot.*
वियोगाच्या वेदना सुरू झाल्या की प्रीतीची गाढता जाणवू लागते

Passion ;

1. It is with our passions, as it is with fire and water; they are good servants but bad masters. —*Sir Roger L'Estrange.*
अग्नी आणि पाणी यांच्याप्रमाणेच भावनांचे असते; गडी म्हणून चांगल्या, पण धनी म्हणून वाईट.

2. All the passions are extinguished with old age. —*Voltaire.*
वार्धक्याबरोबर सर्व विकारही लुप्त होतात.

3. When passion entereth at the fore-gate, wisdom goeth out of the postern. —*T Fuller.*
विकार पुढील दरवाजाने आत शिरला की शहाणपण मागल्या दरवाजाने पसार होते.

4. A man in passion rides a horse that runs away with him.
—*C. H. Spurgeon.*
विकारवश माणूस हा त्याला बरोबर घेऊन उधळत जाणाऱ्या घोड्यावर स्वार झालेला असतो.

5. There's no greater tyranny than that of passions.
—*Pythagoras.*

भावनांच्या जुलमाइतका दुसरा दारुण जुलूम नाही.

6. Nor can a man of passions judge aright,
Except his mind be from all passions free.—*Sir John Davies*.
विकारवश माणसाचे मन विकारशून्य झाल्यावाचून त्याला योग्य तो निर्णय घेता येणारच नाही.

7. We are ne'er like angels till our passion dies.
—*Thomas Dekker*.
आपण विकारशून्य झाल्याशिवाय आपणाला देवदूतांची सर येणार नाही.

8. Man is only truly great when he acts from the passions.
—*Benjamin Disraeli*.
जेव्हा भावनावश होऊन माणूस वागू लागतो तेव्हा तो खरा थोर असतो.

9. Passion, though a bad regulator, is a powerful spring.
—*Emerson*.
विकार हा नियंत्रणाचे कार्य नीट करीत नसला तरी कृतींना चालना देणारी जबरदस्त शक्ती तो आहे.

10. Passion overcometh sober thought;
And this is cause of direst ills to men. —*Euripides*.
(सामान्यतः) विकार हा शांत विचारावर मात करतो आणि जगातील दारुण दुःखाचे हेच कारण आहे.

11. Great passions are incurable diseases; the very remedies make them worse. —*Goethe*.
बलाढ्य विकार हे बऱ्या न होणाऱ्या व्याधी असतात; त्यांच्यासाठी जे उपाय म्हणून वापरले जातात त्यामुळेच ते जास्त चिघळतात.

12. The passions are the only orators which always persuade.
—*La Rochefoucauld*.
जनतेचे मन जिंकणारे खरेखुरे वक्ते म्हणजे विकार.

13. If we resist our passions, it is more because of their weakness than because of our strength.—*La Rouchefoucauld*.
जेव्हा आपण विकाराचा प्रतिकार करतो तेव्हा ते विकार दुबळे असतात म्हणून हा प्रतिकार जमतो; आपण बलिष्ठ आहोत म्हणून नव्हे.

14. The passions are merely different kinds of self-love.
—*La Rouchefoucauld*.
विकार हे आत्म-प्रीतीचे विविध प्रकार होत.

15. It is curious that we should be more anxious to conceal our best passions than our worst.—*Walter Savage Landor*.
आपले अधम विकार लपविण्यापेक्षा जे उत्तम विकार आहेत तेच आपण लपवू पाहतो ही मोठी नवलाची बाब आहे.

16. All passions that suffer themselves to be relished and digested are but moderate.
—*Montaigne*.
ज्या विकारांना आपण पचवू शकतो आणि ज्यांची गोडी वाटते ते सारे माफक प्रमाणाचे असतात.

17. It is a difficult thing for many to resist the natural necessity of mortal passions.—*Plutarch*,
नैसर्गिक गरज असलेल्या मानवी विकारांचा प्रतिकार करणे सोपे काम नव्हे.

18. What is young passion but a gusty breeze,
Ruffling the surface of a shallow. breeze ? -*H. Coleridge*.
तारुण्यातील विकार म्हणजे वादळी वारा; तो फक्त उथळ पाण्याचा पृष्ठभाग कंपित करतो.

19. One passion doth expel another still. —*George*.
एक विकार दुसऱ्या विकाराची नेहमी हकालपट्टी करीत असतो.

20. It is a harder lot to be a slave to one's passions than to tyrants. —*Pythagoras*.
जुलुमी राज्यकर्त्यांची गुलामगिरी ही विकारांच्या गुलामगिरीपेक्षा पुष्कळ बरी.

21. Passions are likened best to floods and streams :
The shallow murmur, but the deep are dumb.
—*Sir Walter Raleigh*.
पाण्याचे लोंढे आणि झरे यांच्याबरोबर विकारांची जी तुलना केली जाते ती योग्य आहे. कारण उथळ विकारांचा खळखळाट चालतो आणि जे गाढ असतात ते आवाज करीत नाहीत.

22. Give me that man
That is not passion's slave, and I will wear him
In my heart's core, ay, in my heart of heart. —*Shakespeare*.
जो विकाराधीन नाही असा माणूस मला दाखवा; असल्या माणसाला मी माझ्या अंतःकरणाते, नव्हे तर हृदयाच्या गाभाऱ्यात ठेवून देईन.

23. True quietness of heart is won by resisting our passions, not by obeying them.
—*Thomas A. Kempis*.
अंतःकरणाला शांतता लाभते ती विकारांचा प्रतिकार केल्यामुळे; त्यांच्या आधीन झाल्यामुळे नव्हे.

24. The seas are quiet when the winds give o'er;
So calm are we when pasisons are no more.—*Edmund Waller*.
वारा नसला की समुद्र शांत असतो; त्याचप्रमाणे विकार संपले की आपणही शांत होतो.

24. Passion and prejudice govern the world–only under the name of reason. —*John Wesley*.
बुद्धीच्या नावाखाली विकार आणि पूर्वग्रह यांचे जगावर राज्य चाललेले असते.

Past :

1. O Death in Life! the days that are no more. —*Tennyson.*
गेलेले दिवस म्हणजे जिवंतपणीचा मृत्यूच!
2. The present is the living sum-total of the whole past. —*Carlyle.*
गतकालाची सारी बेरीज म्हणजे वर्तमान.
3. You can never plan the future by the past. —*E. Burke.*
गतजीवन लक्षात घेऊन भविष्याची रूपरेखा तुम्ही आखू शकत नाही.
4. The past is like a funeral gone by
The future comes like an unwelcome guest. —*Edmund Gosse.*
गतकाल हा नुकताच संपलेल्या स्मशानयात्रेसारखा असतो, तर भविष्यकाल नको असलेल्या पाहुण्यासारखा येतो.
5. Nothing is certain except the past. —*Seneca.*
गतकाल ही एवढीच निश्चित बाब.
6. Let all things passed pass. —*John Heywood.*
झाले गेले गंगेला मिळाले.
7. What is past, even the fool knows. —*Homer.*
गतकाल म्हणजे काय हे मूर्ख माणूस देखील जाणतो.
8. The past is a bucket of ashes. —*Carl Sandburg.*
गतकाल म्हणजे राखेची बादली !
9. This only is denied even to God–the power to undo the past. —*Agathon.*
जे घडून गेले ते नष्ट करणे ईश्वराच्याही हाती नाही.
10. Even time, the father of all, cannot undo the past, whether right or wrong. —*Pindar.*
सर्वांचा पिता जो काल तो देखील गतकालात घडलेल्या बऱ्यावाईट गोष्टी नष्ट करू शकत नाही.
11. Not heaven itself upon the past has power. —*Dryden.*
गतकालावर प्रत्यक्ष ईश्वराचा देखील ताबा नाही.
12. A sensible man judges of present by events. —*Sophocles.*
समंजस माणूस हा गत घटना लक्षात घेऊन वर्तमान काळाचे मूल्यमापन करीत असतो.
13. The present contains nothing more than the past, and what is found in the effect was already in the cause. —*Henri Bergson.*
गतकालातून वर्तमानाचा जन्म होतो; आणि जे कारणात असते त्यातूनच कार्य उद्भवते.

14. Consult the dead upon things that were,
But the living only on things that are. —*Longfellow.*
घडून गेलेल्या गोष्टींबद्दल मृतांचा सल्ला घ्या, पण चालू घटनांबद्दल जिवंत व्यक्तींचा सल्ला विचारा.
15. The best prophet of the future is the past. —*Byron.*
भविष्याबद्दल सांगणारा उत्कृष्ट ज्योतिषी म्हणजे गतकाल.
16. The best way to suppose the way to come is to remember what is past. —*Lord Halifax.*
पुढे काय घडेल याचा अंदाज करावयाचा असेल तर गतकालात काय घडले त्याची स्मृती ठेवा.
17. I know of no way of judging the future but by the past. —*Patrick Henry.*
गतकालाच्या मदतीवाचून भविष्याचा विचार करण्याव्यतिरिक्त मला दुसरा मार्गच अवगत नाही.
18. The future is only the past again, entered through another gate ! —*Pinero.*
भविष्यकाल म्हणजे काय ? तर दुसऱ्या दरवाज्यातून आत घुसलेला गतकालच !

Patience :

1. Patience is a flower that grows not in every garden. –*Howell.*
सोशिकपणा हे फूल काही प्रत्येक बागेत उगवत नाही.
2. Patience provoked often turns to fury. —*P. Syrus.*
सहनशीलतेचा अंत पाहिला की तिचे संतापांत रूपान्तर होते.
3. Patience is sorrow's salve. —*Churchill.*
सोशीकपणा म्हणजे दुःखावरचे मलमच होय.
4. Petience achieves more than force. —*E. Burke.*
सहनशीलतेने जे साधते ते बळजबरीने साधत नाही.
5. In patience there is safety. —*Cicero.*
सहनशीलतेमुळे सुरक्षितता लाभते.
6. Patience is bitter but its fruit is sweet. —*Rousseaul.*
सहनशीलता ही कटु गोष्ट असली तरी तिचे फळ मधुर असते.
7. Patience is the virtue of an ass that trots beneath his burden, and is quiet. —*G. Granville.*
सहनशीलता म्हणजे ओझ्याखाली मरत असताना शांतपणा धारण करणाऱ्या गर्दभाचा गुण.
8. There is nothing so bitter that a patient mind cannot find some solace for it. —*Seneca.*
सहनशील वृत्तीचा इसम हा कितीही कटू अनुभव आला तरी मनाच्या समाधानाचा मार्ग शोधून काढतोच.

9. All men commend patience, although few be willing to practise it.—*Thomas A Kempis.*
सर्वजण सहनशीलतेचे कौतुक करतात; पण फार थोडेजण हा गुण आचरणात आणतात.

10. Patience is the best medicine that is for a sick man.
—*John Florio*
आजारी माणसाचे सर्वात उत्तम औषध म्हणजे धिम्मेपणा.

11. What cannot be removed becomes lighter through patience. —*Horace.*
जे टाळता येत नाही त्याचा भार धिम्मेपणाने हलका होतो.

12. Patience is the strongest of strong drinks, for it kills the giant despair.—*Douglas Jerrold.*
सहनशीलता हे एक अत्यंत जहाल असे पेय (मद्य) आहे; ते निराशा नामक राक्षसाचा प्राण घेते.

13. He that has patience may compass anything. —*Rabelais.*
ज्याच्या अंगी सहनशीलता आहे तो काय वाटेल ते संपादन करू शकेल.

14. Whosoever hath not patience, neither doth he possess philosophy. —*Sadi.*
ज्याच्या अंगी सहनशीलता नसते त्याचे तत्त्वज्ञानाशी वावडे असते.

15. How poor are they that have not patience ! —*Shakespeare.*
ज्यांच्या अंगी सहनशीलता नाही ते किती कंगाल म्हणून समजावे !

16. Patience with poverty is all a poor man's remedy.
—*J. Clarke.*
गरिबीचे जीवन सहनशीलपणाने घालविणे एवढाच उपाय गरिबाच्या हाती असतो.

17. Patience is the art of hoping.
—*Vauvenargues.*
सहनशीलता हा आशा कशी करीत राहावी या कलेचाच एक प्रकार म्हणता येईना.

18. He preacheth patience that never known pain.
—*H. G. Bohn.*
ज्याला दुःखाचा चटका बसलेला नसतो तो सहनशीलतेचे गोडवे गातो.

19. There is however a limit at which forbearance ceases to be a virtue. —*Edmund Burke.*
एका मर्यादेपलीकडे सहनशीलता हा गुण ठरू शकत नाही.

Patriotism :

1. True patriotism is of no party.
—*Smollett.*
खरी देशभक्ती ही कोणा एका पक्षाला बांधलेली नसते.

2. Patriotism is the last refuge of a scoundrel. —*S. Johnson.*
काही जमले नाही की शेवटी हलकट इसम देशभक्तीचे नाटक करू लागतो.

3. He who loves not his country, can love nothing. —*Byron.*
ज्याचे आपल्या देशावर प्रेम नसते त्याचे कशावरच नसते.

4. A patriot is a fool in every age. —*Pope.*
प्रत्येक कालखंडात देशभक्त हा गाढव समजला जातो.

5. Man was not born for himself alone, but for his country —*Plato.*
मानव हा केवळ स्वतःसाठी नसतो तर त्याच्यावर त्याच्या देशाचाही हक्क असतो.

6. Patriotism is a lively sense of collective responsibility; nationalism is a silly cock crowing on its own dunghill. ! —*Richard Aldington.*
देशभक्ती ही सामुदायिक जबाबदारीची एक चांगली जाणीव म्हणता येईल. पण राष्ट्रवाद म्हणजे स्वतःच्या उकिरड्यावर आरवत बसणारा आचरट कोंबडा !

7. Love of country is the expansion of filial love.—*D. D. Field.*
देशप्रेम म्हणजे अपत्य-प्रेमाचे विकसित असे स्वरूप.

8. Patriotism is the egg from which wars are hatched. —*Guy De Maupassant.*
देशभक्ती हे एक अंडे आहे; त्यातूनच युद्धे उबविली जातात.

9. To make us love our country, our country ought to be lovely. —*Edmund Burke.*
देशावर प्रेम करावयाला तो देश सुंदर असावयाला हवा.

10. He loves his country best who strives to make it best. —*R. G. Ingersoll.*
जो आपला देश उत्तम व्हावा म्हणून धडपड करतो त्याचे त्या देशावर खरे-खुरे प्रेम असते.

11. Nothing is more shameful than ignorance of one's fatherland. —*Gabriel Harvey.*
स्वदेशाबद्दल अज्ञानी असणे याच्या इतकी लांछनास्पद गोष्ट दुसरी नाही.

12. Why should patriotism and pessimism be identical ? Hope is the mainspring of partiotism. —*D. Lloyd George.*
देशप्रीती आणि निराशावाद हे एकाच रीतीचे कसे असतील ? आशा ही देश-प्रेमाचे उगमस्थानच होय.

13. It is glorious to serve one's country by deeds; even to serve her by words is a thing not to be despised. —*Sallust.*
प्रत्यक्ष कार्य करून देशाची सेवा करणे उत्तमच; पण शब्दांच्या द्वारे जरी सेवा केली तरी ती उपेक्षणीय नव्हे.

14. The more I see of other countries the more I love my own. —*Madame De Stael.*

जसजसे मला इतर देशांचे ज्ञान होते तसतसे माझा देश मला जास्तच आवडू लागतो,

15. Dear are our parents, dear are our children, neighbours, companions, but all the affections of all men are bound up in one native land. —*Cicero.*
आपली मातापितरे, मुलेबाळे, शेजारी-पाजारी, मित्र हे आपणाला प्रिय असतात; पण सर्व लोकांचे सारे प्रेम स्वदेशावर केन्द्रित झालेले असते.

16. Our country is the common parent of all. —*Cicero.*
आपला देश हा आपणा सर्वांना पित्याच्या ठिकाणी असतो.

17. Our country's welfare is our first concern,
And who promotes that best, best proves his duty.
—*William Havard.*
देशाच्या कल्याणाची प्रथम चिन्ता केली पाहिजे; जो असे कल्याण व्हावे म्हणून धडपडतो तो आपले कर्तव्य उत्तम रीतीने बजावितो.

18. God gave all men all earth to love,
But since our hearts are small,
Ordained for each one spot should prove
Beloved over all.
—*Rudyard Kipling.*
ईश्वराने अखिल पृथ्वी सर्व मानवांना प्रेम करण्यासाठी बहाल केलेली आहे. पण आपले हृदय छोटे असल्यामुळे एकच ठिकाण आपले सर्वात प्रिय असावे अशी त्याने योजना केलेली आहे.

19. What bosom beats not in his country's cause? —*Pope*
स्वदेशासाठी कोणाच्या हृदयाचे स्पंदन होत नाही !

20. Duty's claim and country's call
shall be conscience for us all.
—*J. L. Rentoul.*
कर्तव्याचा हक्क आणि देशाची हाक आम्ही सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून पाळू.

21. Breathes there a man with soul so dead
Who never to himself hath said,
This is my own my native land.
—*Scott.*
असा कोण मृतात्मा दाखविता येईल की जो अभिमानाने स्वतःशी म्हणाला नाही "हाच हाच माझा देश !"

22. Who is here so vile that will not love his country?
—*Shakespeare.*
स्वदेशावर प्रेम न करणारा कोण दुरात्मा आहे ?

23. Our country is that spot to which our heart is bound.
—*Voltaire.*
जेथे आपले हृदय गुंतते ते स्थळ म्हणजे आपला देश.

24. I only regret that I have but one life to lose for my country.
—Nathan Hale.
माझ्या देशासाठी माझ्याजवळ गमवावयाला फक्त एकच जन्म आहे याचा मला खेद होतो.

25. The patriot's blood's the seed of freedom's tree. *—Campbell.*
देशभक्ताचे रक्त म्हणजे स्वातंत्र्यवृक्षाचे बीज.

26. Happy the death of him who pays the debt of nature for his country's sake. *—Cicero.*
जो देशासाठी मरण पावतो त्याचा मृत्यू भाग्याचा !

27. Can a few days of life equal the happiness of dying for one's country ?
—Napoleon Bonaparte.
देशासाठी मरण पावण्यात जे सुख आहे ते नुसतेच चार दिवस जगून थोडेच लाभणार आहे ?

28. And they who for their country die
Shall fill an hounored grave,
—J. R. Drake.
जे देशासाठी मरण पावतात त्यांना सन्मानाचे मरण येते.

29. Who for his country falls, falls not. *—Ovid.*
जो देशासाठी मरण पावतो, तो अमर होतो.

30. Patriotism is not enough. I must have no hatred or bitterness towards anyone.
—Edith Cavell.
नुसत्या देशप्रीतीवर भागणार नाही; कोणाबद्दलही द्वेष अगर कटूभावना मनात असता कामा नये.

31. When a nation is filled with strife then do patriots flourish.
—Lao-Tsze.
देशात दुही माजली की देशभक्तांचे पीक येते.

32. You'll never have a quiet world till you knock the patriotism out of the human race.
—Bernard Shaw.
जोपर्यंत तुम्ही देशप्रेमाची भावना नाहीशी करत नाही तोपर्यंत जगात शांतता नांदणार नाही.

Patronage :

1. It's not a patron, my Lord, one who looks with unconcern on a man struggling for life in the water, and when he has reached ground, encumbers him with help ?
—Samuel Johnson.
महाराज, त्यालाच आश्रयदाता म्हणावयाचे ना की जो एखादा मनुष्य पाण्यात जीव बचावण्यासाठी धडपड असताना बेफिकिरी दाखवितो आणि तो जमिनीवर आला की त्याच्यावर मदतीचा वर्षाव करतो ?

2. We should seek support from merit, not from patrons; he has sufficient patrons who does rightly. —*Plautus.*
आपण आपल्या सद्‌गुणावर अवलंबून राहिले पाहिजे; पाठीराख्यावर नव्हे. जो नीट रीतीने (एखादी कला) संपादन करतो त्याला भरपूर पाठीराखे आहेत, असे समजावे.

3. No man's talents, however brilliant, can raise him from obscurity, unless they find scope, opportunity, and also a patron to commend them. —*Pliny the Younger.*
माणसाचे अंगी कितीही झगझगीत गुण असले तरी, जर त्याला संधी मिळाली नाही आणि कोणाचा मदतीचा हात लाभला नाही तर तो पुढे येऊच शकत नाही.

4. Getting patronage is the whole art of life.
A man cannot have a career without it. —*B. Shaw.*
आश्रयदाता संपादन करणे हीच खरी जीवनाची कला; त्यावाचून कोणालाही आपले नांव काढता येणार नाही.

Payment ;

1. Pay beforehand and your work will be behindhand. —*J. Ray.*
कोणाला कामाचे पैसे अगोदर दिले की काम मागे पडलेच म्हणून समजावे.

2. A good payer is master of another man's purse. —*G. Herbert.*
जो चांगला पगार देतो तो दुसऱ्याच्या पैशाच्या थैलीच्या मालक असतो.

3 Light is the dance, and double sweet the lays,
When, for the dear delight, another pays. —*Homer.*
जेव्हा करमणुकीखातर दुसरा इसम पैसे खर्च करतो तेव्हा नृत्य आल्हादकारक वाटते आणि गाणी कानाला दुप्पट गोड वाटतात.

4. He who pays the piper can call the tune. —*John Ray.*
जो पैसे देतो तो गायकाला आवडते गाणे म्हणायाला सांगू शकतो.

5. He that pays last payeth but once. —*James Howell.*
जो शेवटी पैसे देतो त्याला एकदाच पैसे द्यावे लागतात.

6. He that cannot pay, let him pray. —*Thomas Fuller.*
जो पैसे देऊ शकत नाही, त्याने प्रार्थना करावी.

7. He is well paid that is well satisfied. —*Shakespeare.*
जो संतुष्ट आहे त्याला योग्य ते बक्षीस मिळाले असे समजावे.

8. Pay what you owe,
And what you're worth you'll know. —*C. H. Spurgeon.*

दुसऱ्याचे जे देणे असेल ते देऊन टाका म्हणजे तुमची काय लायकी आहे ते तुम्हाला कळेल.

9. Who quick be to borrow and slow be to pay, their credit is naught. —*Thomas Tusser.*
जे उसने पैसे तावडतोब मागतात, पण ते परत करताना मात्र विलंब लावतात, त्यांना पत उरत नाही.

10 Who cannot pay with money, must pay with his body.
—*Unknown.*
जो पैशाच्या रूपाने देऊ शकत नाही, त्याला शारीरिक श्रम करून भरपाई करावी लागते.

Peace :

1. Peace is liberty in tranquillity.
—*Cicero.*
शांतता म्हणजे निवान्तपणीचे स्वातंत्र्य.

2. Peace is always beautiful.
—*W. Whitman.*
शांतता नेहमीच रमणीय असते.

3. Peace is the nurse of arts.
—*Cicer*
शांततेच्या काळात कलांचा विका होतो.

4. Even war is better than miserable peace. —*Tacitu*
तकलुपी शांततेपेक्षा युद्ध परवडले.

5. Peace is the nurse of drone and cowards. —*Churchil*
शांततेच्या काळात आयतोबा आणि भेकड यांची चिलत होते

6. Peace rules the day, when reason rules the mind.
—*W. Coltius.*
जेव्हा मनावर बुद्धीचा पगडा असतो तेव्हा (सर्वत्र) शांतता नांदते.

6. Fair peace is becoming to men; fierce anger belongs to beasts. —*Ovid.*
शांतता ही मानवाला शोभून दिसते; तर भयंकर संतापणे ही पशूंची रीत.

7. Who gives a nation peace, gives tranquillity to all.
—*Harace Walpole.*
जो देशात शांततेचे राज्य प्रस्थापित करतो तो सर्वांना निवान्तपणाची देणगी देतो.

8. If peace cannot be maintained with honour, it is no longer peace. —*Lord John Russell.*
जर अब्रू संभाळून शांतता राखता येत नसेल तर ती शांतताच नव्हे.

9. Peace cannot be kept by force; it can only be achieved by understanding. –*Albert Einstein*
बळजबरीने शांतता टिकविता येणार नाही; केवळ समजूतदारपणानेच ती संपादिता येईल.

10. The league of nations is a declaration of love without the promise of marriage.
—*Admiral Von Tirpitz.*
राष्ट्र-संघ म्हणजे लग्नाचे वचन न देता प्रेमाचा केलेला केवळ जाहीरनामा.

11. Beware of the man who does not return your blow.
—Bernard Shaw.
जो ठोश्याला ठोशा लगावीत नाही, त्याच्यापासून सावध राहा.
12. Nothing can bring you peace but yourself. *—Emerson.*
फक्त तुम्हीच स्वतःच्या मनाला शांतता मिळवून देऊ शकता.
13. When a man finds no peace within himself it is useless to seek it elsewhere.
—La Rochefoucauld.
जर माणसाच्या मनाला शांतता नसेल तर तिचा इतरत्र शोध करणे व्यर्थ आहे.
14. We should have much peace if we would not busy ourselves with the saying and doings of others.
—Thomas A. Kempis.
दुसऱ्यांचे बोलणे आणि त्यांची कृत्ये यांच्या भानगडीत आपण पडलो नाही तर आपणाला पुष्कळच शांतता लाभेल.
14. Peace begins just where ambition ends. *—Young.*
महत्त्वाकांक्षेचा शेवट झाला म्हणजे शांततेचे राज्य सुरू होते.

Peacock :

The pride of the peacock is the glory of god. *—W. Blake.*
ऐटबाज मोर हा ईश्वराच्या वैभवाचो जाहिरातच म्हणता येईल.

Pearl :

Has a pearl less whiteness
Because of its birth ?
—T. Moore.
मोती जेथे जन्म घेते त्या ठिकाणाचा त्यांच्या शुभ्रतेवर थोडाच अनिष्ट परिणाम होतो ?

Pedantry :

Pedantry is the dotage of knowledge. *—H. Iackson.*
ज्ञानाला म्हातारपणाची कळा आली की पांडित्यप्रदर्शन सुरू होते.

Pen :

1. The pen is the tongue of the mind. *—Cervantes.*
लेखणी ही मनाची वाचाच होय.
2. A sword less hurt does than a pen. *—W. King.*
लेखणीइतकी तलवार देखील दारुण जखम करीते नाही.
3. Many wearing rapiers are afraid of goose quilts.
—Shakespeare
तलवारबहाद्दर देखील लेखणीला घाबरतात.
4. There's no wound deeper than a pen can give,
It makes men living dead, and dead men live. *- John Taylor.*
लेखणीने केलेली जखम अत्यंत दारुण असते. जिवंत लोकांचा ती प्राण घेते आणि मृतांना जिवंत करते.

5. The pen is mightier than the sword —*Bulwer Lytton.*
तलवारीपेक्षा लेखणीचे सामर्थ्य अधिक असते.

6. Pens are most dangerous tools, more sharp by odds
Than swords, and cut more keen than whips or rods
—*John Taylor.*
लेखण्या या फार घातकी शस्त्रे आहेत. त्या तलवारीपेक्षा जास्त तीक्ष्ण धारेच्या असतात; चाबकाचे फटकारे आणि (चिंचेच्या) फोकाचे तडाखे देखील इतके मर्मभेदक नसतात.

People :

1. He who serves the public is a poor animal. —*Goethe.*
जो जनतेची सेवा करतो तो गाढव.

2. To worship the people is to be worshipped. —*F. Bacon.*
जनतेचे पूजन करणे म्हणजे एका परीने स्वतःचीच पूजा करून घेण्यासारखे आहे.

3. The man in the street does not know a star in the sky.
—*Emerson.*
सामान्य नागरिकाला आकाशातील एका तारकेचे देखील ज्ञान नसते.

4 A people's voice is a mighty power. —*Aeschylus.*
जनवाणी हे एक प्रचंड सामर्थ्य आहे.

5. People's voice is god's voice.
—*Pope.*
जनवाणी म्हणजे देववाणी.

6. The public is just a great baby.
—*J. Ruskin.*
जनता ही वय वाढलेल्या मुलासारखी असते.

7. The tyranny of a multitude is horrid tyranny. —*E Burke.*
जनसमूहाने केलेला जुलूम फार भयानक असतो.

8. The mob has many heads, but no brains. —*T. Fuller.*
जनसमूहाला खूप डोकी असतात, पण मेन्दू नसतो.

9. Trust not the populace; the crowd is many-minded.
—*Phocylides.*
जनसमूहावर विश्वास ठेवू नका; जनतेला एकच मन नसते.

10. Nothing is more uncertain than public opinion. —*Cicero.*
जनतेच्या मताइतकी अनिश्चित गोष्ट दुसरी नाही.

11. When the people contend for their liberty, they seldom get anything by their victory but new masters. —*Lord Halifax.*
जेव्हा लोक आपल्या स्वातंत्र्यासाठी झगडतात तेव्हा त्यांना विजय संपादन केल्यानंतर लाभते काय, तर फक्त नवे धनी.

12. The people cannot see, but they can feel.
—*James Harrington.*
लोकांना नीट निरीक्षण करता येत नसले तरी त्यांना अंत:करण असते.

13. They who have put out the people's eyes, reproach them of their blindness.–*John Milton.*
जे लोकांचे डोळे फोडतात तेच त्यांना त्याच्या आंधळेपणाबद्दल दोष देतात.

14. The Lord prefers common looking people. That is the reason He makes so many of them. —*Abraham Lincoln.*
ईश्वराला सामान्य चेहऱ्यांची माणसे जास्त पसंत असतात; म्हणूनच त्याने असली माणसे खूप निर्मिली आहेत.

15. It rather occurs to me that it's the common place people who do things. —*Stephen Leacock.*
माझ्या मनात असा विचार येतो की ज्यांना विशेष बुद्धी नसते असले लोकच पराक्रम गाजवितात.

16. All go free when multitudes offend.
जेव्हा जनसमूह चुकी करतो तेव्हा कोणालाच शिक्षा होत नाही.

17. Let the people think they govern and they will be governed. —*William Penn.*
तुमचेच राज्य आहे असे लोकांना भासवा, म्हणजे त्यांच्यावर चांगला अंमल गाजविता येईल.

18. It is a sin for a plebian to grumble in public. —*Phoedrus.*
सर्वसामान्य नागरिकाने जाहीर रीत्या तक्रार करणे पाप आहे.

19. Nothing moderate is pleasing to the crowd. —*Bacon.*
जनसमूहाला जे काही माफक असते ते रुचत नाही.

20. The public is an old woman, Let her maunder and mumble.
—*Thomas Carlyle.*
जनता म्हणजे एक म्हातारी; तिला खुशाल कुरकुरू दे अगर बुरबुरू दे

21. The rabble values few things according to truth, but many according to rumour.—*Cicero.*
जनसमूहाची वृत्ती सत्यापेक्षा वार्तेवर विश्वास ठेवण्याकडे असते.

22. The mob tramples on the coward. —*Seneca.*
जनसमूह हा भेकडांना पायाखाली तुडवून टाकतो.

23. The views of the mob are neither bad nor good.—*Tacitus.*
जनतेची मते वाईट नसतात अगर चांगलीही नसतात.

24. The three most intractable beasts : the owl, the serpent and the people.—*Demosthenes.*
तीन अत्यंत उनाड जनावरे म्हणजे घुबड, सर्प आणि जनता.

25. The voice of the people has about it something divine.
—*Francis Bacon.*
जनवाणीत स्वर्गीयतेचा अंश असतो.

26. Surely the voice of the public, when it calls so loudly and only for mercy, ought to be heard. —*Samuel Johnson.*
जेव्हा जनतेचा आवाज दयेची याचना करण्यासाठी एवढा जोरदारपणे उठतो तेव्हा तो ऐकलाच पाहिजे.

27. Sacred is the speech of the people. —*Seneca.*
जनवाणी पवित्र असते.

23. The conscience of a people is their power. —*Dryden.*
जनतेची सदसद्विवेक बुद्धि हेच तिचे सामर्थ्य.

29. The common crowd is wiser because it is just as wise as it need be. —*Lactantius.*
सामान्य लोक (इतरापेक्षा) जास्त शहाणे असतात; कारण जेवढ्याची गरज असते तेवढेच शहाणपण त्यांच्या अंगी असते.

30 The supremacy of the people tends to liberty. —*Tacitus.*
जनतेचे जेथे अधिराज्य असते तेथेच स्वातंत्र्य असते.

31. The mind of the people is like mud.
From which arise strange and beautiful things.—*W. J. Turner.*
जनतेचे मन चिखलासारखे असते त्यातून विचित्र आणि सुंदर गोष्टी निपजतात.

32. The public is a bad guesser.
—*Thomas De Quincay.*
जनतेच्या अंगी (अचूक) तर्क करण्याचे विशेष कसब नसते.

33. So void of pity is th' ignoble crowd
When others' ruin may increase their store ! —*Dryden.*
जेव्हा दुसऱ्याचा नाश झाला की स्वत:ची तुंबडी भरता येते तेव्हा जनसंमर्दाला कसलीच दया उरत नाही.

34. The people are to be taken in very small doses
If solitude is proud, so is society vulgar. —*Emersan.*
लोकाशी बेताचा संबंध ठेवावा. जसे एकलकोंडे जीवन घालविले की वृत्ती गर्विष्ठ होते, तसेच लोकांच्या सहवासाने मन ग्राम्य बनते.

35. The public have neither shame nor gratitude.
—*William Hazlitt.*
जनतेला लाजही नसते आणि तिच्याजवळ कृतज्ञतेचा गुणही नसतो.

36. There is not a more mean, stupid, pitiful, selfish, spiteful, envious, ungrateful animal than the public. It is the greatest of cowards, for it is afraid of itself —*Hazlitt.*

जनतेसारखे नीच, मूर्ख, दयनीय, स्वार्थी, तिरस्करणीय, मत्सरी, कृतघ्न जनावर दुसरे नाही. हे जनावर अत्यंत भेकडही असते, कारण त्याला स्वत:चीच भीती वाटत असते.

37. The public pays with ingratitude. —*John Ray.*
जनता फार कृतघ्न वृत्तीची असते.

38. Who that is pleased by virtue can please the mob? It takes trickery to win the mob's approval. —*Seneca.*
जो सद्‌गुणाने संतुष्ट होतो तो जनसमूहाला कसा खूष करणार ? जनतेची अनुमती मिळवावयाला लफंगेगिरी करावी लागते.

39. No man who depends upon the caprice of the ignorant rabble can be accounted great. —*Cicero.*
जो अज्ञानी जनतेच्या लहरीवर अवलंबून असतो त्याला कधीच थोर म्हणता येणार नाही.

40. Was ever feather so lightly blown to and from as this multitude ? —*Shakespeare.*
जनसमूहाइतके एखादे पीस देखील एवढे सहजपणे इकडे-तिकडे हलविता येईल काय ?

41. There is no tyranny so despotic as that of public opinion among a free people. —*Donn Piatt.*
स्वतंत्र देशातील जनतेच्या मताइतकी जुलमी शक्ती दुसरी नाही.

42. The angry buzz of a multitude is one of the bloodiest noises in the world. —*Lord Halifax.*
जगातील अत्यंत हिंस्र आवाजापैकी एक आवाज म्हणजे जनतेचा संतापी गोंगाट.

43. All we have a right to say is that individuals are occasionally guided by reason; crowds never. —*Dean W. R. Inge.*
आपण एवढेच म्हणू शकू की व्यक्ती ही मधूनमधून बुद्धीच्या आदेशानुसार चालेल; पण जनसंमर्द तर कधीच असा वागणार नाही.

44. The mob destroys spiritual values by accepting them; it destroys great men by adopting their principles. —*Frank K. Notch.*
जनता ही आध्यात्मिक मूल्यांचा स्वीकार करून त्यांचा नाश करते; त्याचप्रमाणे थोरांची तत्त्वे स्वीकारून ती त्यांचा विध्वंस करते.

45. The mass never comes up to the standard of its best member, but on the contrary degrades itself to a level with the lowest. —*H. D. Thoreau.*
जनसमूहातील जी श्रेष्ठ व्यक्ती असेल तिच्या उंचीपर्यंत हा समूह कधीच पोचत नाही; मात्र सर्वात नीच व्यक्तीची पातळी मात्र तो सहज गाठतो.

Perfection :

1. The desire of perf ection is the worst disease that ever afflicted the human mind.

—Fantanes.

पूर्णतेची आस हा मानवी मनाला जडलेला सर्वात वाईट रोग.

2. Trifles make perfection, but perfection is no trifle.

—Michel Angelo.

छोटया छोटया गोष्टींनी पूर्णत्त्व आकाराला येते; पण पूर्णता मात्र क्षुद्र बाब नसते.

3. No perfection is so absolute that some impurity doth not pollute. *—Shakespeare.*

कितीही निर्मळ पूर्णता असली तरी त्यात भेसळीचा अंश उरलेलाच.

4. A man cannot have an idea of perfection in another, which he was never sensibie of in himself. *—R. Steel.*

स्वतःला पूर्णतेची कल्पना असल्याशिवाय दुसऱ्यातील पूर्णत्त्व आपणाला जाणवत नाही.

5. By d'fferent methods different men excel,
But where is he who can do all things well ?

—Charles Churchill.

भिन्न-भिन्न लोक विविध तऱ्हेने प्रावीण्य मिळवितात, पण सर्वच गोष्टी उत्तम रीतीने करून दाखविणारा कोठे शोधावा ?

6. Everything splendid is rare, and nothing is harder to find than perfection. *—Cicero.*

जे जे अत्युत्तम म्हणून गाजले जाते ते दुर्मिळ असते, आणि सर्वांगपरिपूर्णता सापडणे तर फारच कठीण.

7. T'is true, perfection none must hope to find
In all the world, much less in womankind. *—Pope.*

जगात पूर्णावस्था सापडणे अवघड, आणि स्त्रीजातीच्या बाबतीत तर ती अधिकच अवघड.

8, He was equal only to himself.

—Sir William Temple.

त्याची फक्त स्वतःशीच बरोबरी होऊ शकत असे.

9. No perfect thing is too small for eternal recollection.

—Arthur Symonds.

पूर्णावस्थेस पोचलेली कोणतीही गोष्ट नित्य स्मरणीयच असते.

Perfume :

1. A woman smells well when she smells of nothing.

—Plautus.

जेव्हा तिला कसलाच वास येत नाही, तेव्हा स्त्री सुगंधा वाटते.

2. He does not smell well who always has a nice scent upon him. —*Martial.*
ज्याच्या अंगावर नेहमी सुवास दरवळत असतो त्याला चांगला वास येत नाही.
3. The best scent for a person is no scent at all. —*Seneca.*
जो नाही तो सर्वांत उत्तम सुगंध.
4. They that smell least, smell best. —*Cicero.*
ज्यांना सर्वात कमी वास येतो तेच फार सुगंधित वाटतात.
5. Look not for musk in a dog-kennel. —*H. G. Bohn.*
गव्हाणीत कस्तुरीची अपेक्षा करू नका.
6. There is nothing like an odour to stir memories. —*William McFee.*
स्मृतीला जागृत करणारी सुगंधासारखी दुसरी गोष्ट नाही.
7. The smell of an onion from the mouth of the lovely is sweeter than that of a rose in the hand of the ugly. —*Sadi.*
कुरूप व्यक्तीच्या हातातील गुलाब-पुष्पापेक्षा सुंदर व्यक्तीच्या मुखातील कांद्याचा वास देखील जास्त मधुर वाटतो.
8. He who frequents the perfumer's shop and lingers even for a short time, will carry with him the scent of the place. —*Seneca.*
जो गंध्याच्या दुकानाला वरचेवर भेट देईल आणि तेथे क्षणभर रेंगाळेल त्याच्या अंगी तेथला सुवास दरवळत राहील.

Perseverance :

1. God is with those who persevere. —*The Koran.*
जे चिकाटीने काम करतात त्यांचा कैवार देव घेतो.
2. By perseverance the snail reached the ark. —*C. H. Spurgeon.*
चिकाटीनेच गोगलगाय आच्छादिलेल्या तरंगत्या जहाजापर्यंत जाऊन पोचले.
3. Step after step the ladder is ascended. —*G. Herbert.*
पायरीपायरीने शिडीवरून माणूस वर चढून जातो.
4. Slow and steady wins the race. —*David Lloyd.*
सावकाशपणाने आणि संथपणाने शर्यत जिंकली जाते.
5. When men are arrived at the goal, they should not turn back. —*Plutarch.*
ध्येयापर्यंत पोचल्यानंतर माणसाने मागे वळता कामा नये.
6. There is nothing which persevering effort and unceasing care cannot overcome. —*Seneca.*
चिकाटी आणि अविरत तत्परता यांच्या जोरावर काय मिळविता येणार नाही ?

7. Nothing is achieved before it be thoroughly attempted.
—*Sir Philip Sidney.*
प्रयत्न केल्यावाचून काहीच लाभत नाही.

Personality :

1. Nothing endures but personal qualities. —*W. Whitman.*
वैयक्तिक गुणच फक्त टिकून राहतात.
2. Personality is to a man what perfume is to a flower.
C. M. Schwar.
फुलाला जसा सुगंध तसे माणसाला त्याचे व्यक्तिमत्त्व.
3. Every man has three characters–that which he exhibits, that which he has, and that he thinks he has. –*Alphonse Karr.*
प्रत्येक व्यक्तीचे तिहेरी स्वरूप असते. एक तो दाखवितो ते, दुसरे जे खरे असते ते आणि तिसरे ज्याला जसे वाटते ते.
4. Who is it that can tell me who I am ? —*Shakespeare.*
मी (खराखुरा) कोण आहे ते मला कोण सांगू शकेल ?

Persuasion :

Charming women can true converts make
We love the precepts for the teacher's sake. —*Farquhar.*

मोहक स्त्रिया या कोणाचेही मन वळवू शकतात; शिक्षक आवडला की त्याचा नीतिबोधही आपणाला आवडतो.

Perversity :

1. Perverseness makes one squint-eyed. —*C. Herbert.*
विकृतीमुळे माणसाला चकणेपणा येतो.
2. All things can corrupt perverted minds. —*Ovid.*
विकृत वृत्तीच्या लोकांना सर्वच गोष्टी नासवून टाकतात.
3. There is nothing which cannot be perverted in the telling.
—*Terence.*
सांगताना विपर्यास केला जात नाही अशी एकही गोष्ट नाही.
4. Nothing is in general more gloomy and monotonous than declamations on the hollow ness and transitoriness of human life and grandure.
—*Mathew Arnold.*
मानवी वैभव आणि जीवन यांच्या पोकळपणाबद्दल आणि क्षणभंगुरतेबद्दल जे काही बोलले जाते त्याच्या इतकी निराशाजनक आणि कंटाळवाणी बडबड दुसरी कोणतीच नसेल.

Pessimism :

1. Do you know what a pessimist is ? A man who thinks everybody as nasty as himself and hates them for it. —*B. Shaw.*

निराशावादी कोणाला म्हणावे ते ठाऊक आहे ? प्रत्येकजण आपल्या सारखाच उपद्रवी आहे असे जो समजतो आणि म्हणून प्रत्येकाचा तिरस्कार करतो तो निराशावादी.

2. Pessimism when you get used to it, is just as agreeable as optimism. —*Arnold Bennett.*

निराशावादाचा सराव झाला की तो आशावादाइतकाच स्पृहणीय वाटू लागतो.

3. A pessimist is one who has been intimately acquainted with an optimist.

—*Elbert Hubbard.*

ज्याची आशावादी इसमाबरोबर जानी दोस्ती असते त्याला निराशावादी म्हणतात.

4. A bilious philosopher's opinion of the world can only be accepted with a pinch of salt.

—*Aldous Huxley.*

पित्ताळू (कलुषित वृत्तीचा) तत्त्वज्ञानी जगाबद्दल जे शेरे मारतो त्याच्यावर बेताचाच विश्वास ठेवावयाचा असतो.

Philanthropy :

1. We rise by raising others.

—*Ingersoll.*

इतरांचा उद्धार करूनच आपण उच्च-पदी जातो.

2. Only those live who do good.

—*Tolstoy.*

जे सत्कृत्य करतात तेच जिवंत आहेत असे समजावे.

3. The hands that help are holier than the lips that pray.

—*Ingersoll.*

प्रार्थना म्हणणाऱ्या लोकापेक्षा मदत करणारे लोकच जास्त पवित्र.

4. The most acceptable service of God is doing good to man.

—*B. Franklin.*

मानवाची सेवा हीच सेवा ईश्वराला फार मंजूर असते.

5. No people do so much harm as those who go about doing good. —*Mandell Creighton.*

जे उपकार करीत जातात तेच फार हानी करतात.

6. Mankind will not be reasoned out of the feelings of humanity.

—*Blackstone.*

भूतदयेची मानवी भावना ही बुद्धिवाद करून घालविता येणार नाही.

7. Wipe the nose of your neighbor's son and take him into your house. —*Cervantes.*

शेजाऱ्याच्या पोराचे नाक पुसा आणि त्याला तुमच्या घरात घेऊन जा.

8. It is easy to live for others; everybody does. —*Emerson.*

दुसऱ्यासाठी जगणे फार सोपे; प्रत्येक जण तेच करतो.

9. Blessed is he that considereth the poor. —*Old Testament.*
ज्याला गरिबांच्याबद्दल आस्था वाटते तो खरा भाग्यशाली !

10. Benevolence is the distinguishing characteristic of man. —*Mencius.*
परोपकारबुद्धी हे एक मानवी वैशिष्ट्यच आहे.

11. What is done for another is done for oneself. —*Paulus.*
जे आपण दुसऱ्यासाठी करतो, ते वास्तविक आपण स्वतःसाठीच करत असतो.

12. What good thing you do, do not defer it
—*Albertano of Brescia.*
जे सत्कृत्य करावयाचे असेल ते लांबणीवर टाकू नका.

13. I expect to pass through this world but once. Any good therefore that I can do or any kindness that I can show to any fellow creature, let me do it now. Let me not defer or neglect it, for I shall not pass this way again.
—*Stephen Grellet.*
या जगातून मला फक्त एकदाच जावयाचे आहे. तेव्हा मला जे काही माझ्या बांधवासाठी चांगले करावयाचे असेल ते मला आताच करू दे; मला ते लांबणीवर टाकून चालणार नाही, कारण पुनः एकदा मला या मार्गाने जाण्याची संधी मिळणार नाही.

14. A little common sense, goodwill and a tiny dose of unselfishness could make this earth into an earthly paradise.
—*Richard Aldington.*
थोडासा अकलेचा वापर, सद्भावना आणि किंचित निःस्वार्थीपणा यांच्या जोरावर या जगाचे पृथ्वीवरील नंदनवनात रूपांतर करता येईल.

15. We praise those who love their fellow-men. —*Aristotle.*
जे बांधवावर प्रीती करतात त्यांची प्रशंसा केली जाते.

16. He who bestows his goods upon the poor,
Shall have as much again, and ten times more.—*John Bunyan.*
जो आपली मालमत्ता गरिबासाठी खर्च करील त्याला ती तितकीच, इतकेच नव्हे तर दसपटीने परत लाभेल.

17 In nothing do men more nearly approach the gods than in doing good to their fellowmen. —*Cicero.*
देशबांधवाच्या कल्याणासाठी जी माणसे झटतात ती ईश्वरसदृश होतात.

18. There is no beautifier of complexion, like the wish to scatter joy. —*Emerson.*
भौवताली आनंद पसरविण्याची जे इच्छा करतात त्यांची कांती जास्तच सुंदर दिसते.

19. He's true to God who's true to man. —*J. R. Lowell.*
जो मानवाशी सच्चाईने वागतो तो ईश्वराशी देखील प्रामाणिकपणे वागतो.

20. Be not weary in well-doing. —*New Testament.*
सत्कृत्य करताना कंटाळू नका.

21. T'is a kindly acti on, believe me, to assit the fallen. —*Ovid.*
पतितांना मदतीचा हात देणे हे मोठेपणाचे कृत्य होय.

22. Neither can any man live happily who has regard to himself to alone; thou must live for thy neighbour if thou wouldst live for thyself. —*Seneca.*
जो फक्त स्वतःचाच विचार करतो तो सुखी होणे शक्यच नाही. जर तुम्हाला तुमचे जीवन स्वतःसाठी घालवावयाचे असेल तर शेजाऱ्याची दुःखे लक्षात घ्या.

23. Take egotism out, and you would castrate the benefactors. —*Emerson.*
उपकारकर्ते हे स्वार्थी वृत्तीचे असतात; तो स्वार्थीपणा काढून घेतलात तर त्यांची खच्ची केल्यासारखेच होईल.

24. Philanthropy seems to me to have become simply the refuge of people who wish to annoy their fellow-creatures. —*Oscar Wilde.*
ज्यांना आपल्या बांधवांना उपद्रव देण्याची इच्छा असते ते परोपकाराचा उपद्व्याप करतात, असे मला आता वाटू लागले आहे.

Philosophy :

1. A little philosophy inclineth man's mind to atheism; but depth in philosophy bringeth men's minds about to religion —*F. Bacon.*
तत्त्वज्ञानात थोडे डोकावले की माणूस पाखंडी बनतो; पण त्यात गाढ अवगाहन केले की तो धर्मशील बनतो.

2. The true medicine of the mind is philosophy. —*Cicero.*
तत्त्वज्ञान हेच मनाचे खरेखुरे औषध.

3. The first step towards philosophy is incredulity. —*D. Diderot.*
श्रद्धाळूपणाचा त्याग करणे हेच तत्त्वज्ञानाच्या मार्गावरचे पहिले पाऊल.

4. To a philosopher, no circumstance however trifling, is too minute. —*Goldsmith.*
जो तत्त्वज्ञ असतो त्याला कोणतीही सामान्य घटना क्षुद्र वाटत नाही.

5. The first thing which philosophy attempts to give is fellow feeling with all men. —*Cicero.*
तत्त्वज्ञान जर कोणती पहिली गोष्ट करण्याचा प्रयत्न करते तर ते बंधुभावनेची लोकात जाणीव.

6. There is no record in human history of a happy philosopher.
—H. L. Mencken.
ज्याला सुख लाभले आहे अशा तत्त्वज्ञान्याची माहिती इतिहासात नोंदलेली आढळत नाही.

7. Philosophy is unitelligible answers to insoluble problems.
—B. L. Taylor.
तत्त्वज्ञान म्हणजे अतिगूढ प्रश्नांना दिलेली अनाकलनीय उत्तरे.

8. Philosophy is the account which the mind gives to itself of the constitution of the universe. *—Emerson.*
विश्वरचनेची मानवी मनाने दिलेली माहिती म्हणजे तत्त्वज्ञान.

9. The beginning of philosophy is a consciousness of a man's own weakness and impotance with reference to the things of real importance in life.
—Epictetus.
जीवनातील ज्या खऱ्याखुऱ्या महत्त्वाच्या गोष्टी आहेत त्या बाबतीत मानवाला जेव्हा आपल्या दुर्बलतेची आणि असहायतेची जाणीव होते तेव्हा तत्त्वज्ञानाचा प्रारंभ होतो.

10. What is philosophy ? Does it not mean preparation to face the things which may come upon us ? *—Epictetus.*
तत्त्वज्ञान म्हणजे काय ? ज्या गोष्टी आपणावर कोसळणार आहेत त्यांना (धैर्याने) तोंड देण्याची मनाची तयारी म्हणजे तत्त्वज्ञान.

11. Philosophy goes no further than probabilities.
संभाव्यतेपलीकडे तत्त्वज्ञानाची अजून मजल गेलेली नाही.

12. A modest confession of ignorance is the ripest attainment of philosophy.
—R. D. Hitchcock.
स्वतःच्या अज्ञानाची नम्र कबुली हाच तत्त्वज्ञानाचा परिपाक होय.

13. Philosophy is doubt.
—Montaigne.
तत्त्वज्ञान म्हणजे सारा संशयाचा पसारा.

14. Philosophy is discretion.
—John Selden.
तत्त्वज्ञान म्हणजे विवेक अथवा तारतम्याचे ज्ञान.

15. Philosophy calls for plain living, but not for penance.
—Seneca.
तत्वज्ञान हे साध्या राहणीची अपेक्षा करते, पण ते तपश्चर्या करावयाला सांगत नाही.

16. To be a philosopher is not merely to have subtle thought but so to love wisdom as to live according to its dictates a life of simplicity and trust.
—H. D. Thoreau.

अतिसूक्ष्म विचारात जो गुंततो त्याला तत्त्वज्ञानी म्हणत नाहीत; तर शहाणपणाचे जीवन जगणे, साधी राहाणी ठेवणे, स्वतंत्र वृत्ती जोपासणे, तसेच उदारबुद्धीने आणि विश्वासाने वागणे या गोष्टी ज्याला जमतात त्याला तत्त्वज्ञानी म्हणावयाचे.

17. Those who study particular sciences and neglect philosophy are like Penolope's wooers, who made love to the waiting women. —*Aristippus.*
तत्त्वज्ञानाची उपेक्षा करून जे इतर विशिष्ट शास्त्रांचा अभ्यास करतात त्यांची स्थिति पेनिलपीच्या प्रियकरासारखी असते; ते केवळ दासीवर अनुरक्त होतात.

18. Be a philosopher, but amidst all your philosophy, be still a man. —*David Hume.*
तत्त्वज्ञ बना; पण त्या सर्व जंजाळात आपण 'मानव' आहोत हे विसरू नका.

19. The whole life of the philosopher is a preparation for death. —*Plato.*
तत्त्वज्ञानी हा सर्व आयुष्यभर मृत्यूला कसे सामोरे जावे याची तयारी करीत असतो.

20. Clear thinking is the mark of a philosopher. —*Ovid.*
स्वच्छपणे विचार करण्याची शक्ती ज्याच्या अंगी आहे त्याला तत्वज्ञ म्हणतात.

21. What I have gained from philosophy is the ability to feel at ease in any society. —*Aristippus.*
कोणाचाही सहवास घडो, त्यात सहजपणे कसे समरस व्हावे ते मी तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास करून शिकलो आहे.

22. I have gained this by philosophy; that I do without being ordered what others do only from fear of the law. —*Aristotle.*
तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास करून मला एवढाच फायदा झाला की ज्या कृती लोक कायद्याची दहशत वाटते म्हणून करतात त्या मी कोणी हुकूम न फर्मावताही करू शकतो.

23. I have gained at least this from philosophy to be prepared for every fortune. —*Diogenes.*
प्रयेक भल्याबुऱ्या प्रसंगाला तोंड देण्याची कशी तयारी ठेवावी एवढे तरी तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास करून मी शिकलो, हे काय थोडे झाले !

24. Philosophy is medicine for superstition. —*Terence.*
अंधश्रद्धेवर तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास हे एक (गुणकारी) औषध आहे.

25. If you would enjoy real freedom you must be the slave of philosophy. —*Epicurus.*
जर तुम्हाला खरेखुरे स्वातंत्र्य हवे असेल तर तत्त्वज्ञानाचे गुलाम (अभ्यासक) बना.

26. Without philosophy the mind is sickly, and the body, too, though it may be very powerful is strong only as that of a madman is strong. —*Seneca.*
तत्त्वज्ञानावाचून मनाला आजारीपण येते आणि शरीर जरी बळकट असले तरी भ्रमिष्ट इसमाच्या अंगी जसली ताकद असते तसलीच (खोटी) ताकद देहात उरते.

27. Life is the gift of the immortal gods, but living well is the gift of philosophy. —*Seneca.*
अमर अशा देवांनी जीवनाची देणगी दिली हे खरे; पण ते जीवन चांगल्या रीतीने कसे असावे ते तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास केला तरच कळते.

28. As for philosophers, they make imaginary laws for imaginary commonwealth and their discourses are as the stars, which give little light because they are so high. —*F. Bacon.*
तत्त्वज्ञ हे काल्पनिक देशासाठी काल्पनिक कायदे बनवितात आणि त्यांच्या चर्चा फार उंचावर असल्यामुळे बेताचाच प्रकाश देणाऱ्या तारकासारख्या असतात.

29. No statement is too absurd for some philosophers to make. —*Terence.*
काही तत्त्वज्ञ काय वाटेल ती आचरट विधाने करताना दिसतात.

30. I hate the philosopher who is not wise for himself.
जो स्वतः शहाणपणाने वागत नाही त्या तत्त्वज्ञाचा मला तिरस्कार वाटतो.

31. Many talk like philosophers and live like fools. —*H. G. Bohn.*
पुष्कळ लोक तत्वज्ञान्यासारखे बडबतात पण मूर्खासारखे वागतात.

32. Philosophers dwell in the moon. —*John Ford.*
तत्वज्ञ मंडळी चंद्रलोकावर राहतात. (पृथ्वीवर नव्हे).

33. Do not all charms fly at the mere touch of cold philosophy? —*Keats.*
तत्वज्ञानाचा थंडगार स्पर्श होताच विश्वातील साऱ्या जादूच्या गोष्टी पसार होत नाहीत काय ?

34. Philosophy triumphs easily over past and future evils, but present evils triumph over it. —*La Rochefoucauld.*
तत्वज्ञान हे गतकालीन आणि भविष्यकालीन अशुभ घटनांवर मात करू शकते; पण वर्तमानकालीन अशुभ घटना त्यांच्यावर मात करतात.

35. For there was never yet a philosopher that could endure the toothache patiently. —*Shakespeare.*
दातदुखी धीमेपणाने सहन करणारा तत्वज्ञ अजून आढळलेला नाही.

36. To ridicule philosophy is truly philosophical. —*Pascal.*
तत्वज्ञानाची कुचेष्टा करणे हा खरोखर तात्विकतेचा एक भागच म्हटला पाहिजे.

Piety :

1. Piety is sweet to infant minds. —*Wordsworth.*
बालिश वृत्तीच्या लोकांना धर्मनिष्ठेचे मोठे कौतुक वाटते.
2. No piety delays the wrinkles. —*Horace.*
तुम्ही कितीही धर्मनिष्ठ झालात तरी चेहऱ्यावरच्या सुरकुत्या लांबणीवर टाकता येणार नाहीत.
3. Piety is the foundation of all virtues. —*Cicero.*
धर्मनिष्ठता हा सर्व सद्‌गुणांचा पायाच होय.

Pioneer :

Pioneering does not pay. —*A. Carnegie.*
एखाद्या क्षेत्रात प्रथम प्रारंभ करणे (विशेष) फायद्याचे ठरत नाही.

Pity :

1. Compassion will cure more sins than condemnation. —*Beecher.*
निर्भर्त्सनेपेक्षा दयेनेच माणसाच्या पापी वृत्तीला आळा बसतो.
2. He that pities another remembers himself. —*G. Herbert.*
जो स्वतःला विसरत नाही तोच दुसऱ्याला दया दाखवितो.
3. There's no beast so fierce but knows some touch of pity. —*Shakespeare.*
प्राणी कितीही हिंस्त्र झाला तरी त्याच्या अंगी दयेचा ओलावा असतोच.
4. Pity makes the world soft to the weak, and noble for the strong. —*Edwin Arnold.*
दयेमुळे दुर्बलांना जग मृदू भासत, आणि बलिष्ठांना ते उदात्त वाटते.
5. Nothing but the infinite pity is sufficient for the infinite pathos of human life. —*J. H. Shorthouse.*
मानवी जीवनातील असीम दुःखासाठी असीम दयेचीच गरज आहे.

Place :

1. It is not the places that grace men, but men the places. —*Agesilaus.*
पदांना शोभा माणसामुळे येते; पदे काही माणसांना शोभा आणीत नाहीत,
2. Each man has his own place. —*Horace.*
प्रत्येकाला आपले स्वतःचे स्थान हे असतेच.
3. There's no greater immorality than to occupy a place you cannot fill. —*Napoleon.*

ज्या जागी जाण्याची आपली लायकी नाही ती जागा पटकाविणे म्हणजे अनीतीचे कृत्य करण्यासारखे आहे.

4. The place does not make the man, nor the sceptre the king. Greatness is from within.

—*R. G.Ingersoll.*

माणसाला मोठेपणा जसा स्थानाने येत नाही, तसेच राजदंडाने राजाला तो येत नाही. मोठेपणा हा अंगीच असावा लागतो.

5. All things have their place, knew we how to place them.

—*G. Herbert.*

सर्व वस्तू कशा ठेवाव्या हे कळले तर समजेल की सर्व वस्तूंना त्यांचे स्वतःचे स्थान आहे.

6. Those to whom everybody allows the second place have an undoubted title to the first.

—*Swift.*

ज्यांना सारे जग दुय्यम जागा देते, त्यांची खरी जागा प्रथमची असते.

Plagiarism :

1. He that readeth good writers and picks out their flowers for his own nose is a thief.

—*S. Gosson.*

जो चांगली पुस्तके वाचून त्यातून वेचलेली फुले स्वतःच्या वासासाठी घेतो तो वाङ्मय–चोर समजावा.

2. Nothing is said nowadays that has not been said before.

—*Terence.*

आजकाल जे काही बोलले जाते त्यात नवीन असे काहीच नसते.

Platitude :

Platitudes, like stale fish, stink. —*Cicero.*

शिळ्या वचनांना शिळ्या माश्याप्रमाणे दुर्गंधी येते.

Pleasure :

1. The great pleasure in life is doing what people say you cannot do. —*W. Bagehot.*

लोकांच्या मते जे तुम्हाला अशक्य आहे ते करून दाखविण्यात तर जीवनातला खरा आनंद असतो.

2. Pleasure is far sweeter as a recreation, than a business.

—*R. D. Hitchcock.*

कामकाजापेक्षा करमणूक ही मौज म्हणून ठीक.

3. Pleasure is very seldom found where it is sought.—*S. Johnson.*

आनंद जेथे शोधावा तेथे तो क्वचितच गवसतो.

4. It is rarity that gives zest to pleasure. —*Juvenal.*

आनंदाला मौज येते ती दुर्मिळतेमुळे,

5. He that loves pleasure, must for pleasure fall.—*C. Marlowe.*

जो चैनीच्या मागे लागतो त्याचा चैनी-मुळेच अध:पात होतो.

6. The sine qua non of pleasure is virtue, for it is the one thing without which pleasure cannot be.

सद्‌गुण हे चैनीचे अधिष्ठान आहे. त्या शिवाय चैनीचा उपयोगच नाही.

7. Pleasure deferred is keenest. —*Ovid.*

जो आनंद लवकर लाभत नाही त्याची गोडी तीव्र असते.

8 Pleasure safely enjoyed is the less valued. —*Ovid.*

जो आनंद निर्धोकपणे लाभतो त्याची चव वाटत नाही.

9. The human mind always runs downhill from toil to pleasure. —*Terence.*

कामापेक्षा चैनीकडे असे वरून खाली धावणे हा मानवी मनाचा धर्मच आहे.

10. No civilized man ever regrets a pleasure. —*O. Wilde.*

कोणत्याही सुसंस्कृत माणसाला चैन केल्याबद्दल वैषम्य वाटत नाही.

11. Whenever you are sincerely pleased, you are nourished. —*Emerson.*

जेव्हा तुम्ही एखादी गोष्ट मनापासून उपभोगता तेव्हा ती आरोग्यदायक असते.

12. Pleasure in moderation relaxes and tempers the spirit. —*Seneca.*

जर माफक प्रमाणात चैन केली तर ती मनाला विरंगुळा देते आणि त्याला कणखर बनविते.

13. There is no pleasure unalloyed. —*Ovid.*

निर्भेळ असा आनंद कोठेच नसतो.

14. In everything satiety follows the great pleasures. —*Cicero.*

प्रत्येक बाबतीत भरपूर चैन केल्यानंतर वीट हा ठरलेलाच.

15. Pleasure is labour too and tires as much. —*Cowper.*

चैनीत देखील श्रमाचा भाग असतो, आणि श्रमाइतकेच चैनीनेही माणूस दमून जातो.

16. Fly that present joy
which in time will breed annoy. —*John Flario.*

कालान्तराने दु:ख निर्माण करणारी वर्तमानकालीन चैन टाळा.

17. There's no sterner
Moralist than pleasure. —*Byron.*

चैनीसारखा नीतीची शिकवण देणारा कडक नीतितज्ञ नाही.

18. But not even pleasure to excess is good,
What most elates then sinks the soul as low. —*Thomson.*

चैनीचा देखील अतिरेक करता कामा नये. जे मन एवढे उत्तेजित करते तेच आत्म्याचे अध:पतन करते.

19. The sweetest rose hath his prickle. —*John Lyly.*
कितीही सुंदर गुलाब पुष्प असले तरी त्याला काटे असतातच.

20. Pleasure is the greatest incentive to evil. —*Plato.*
चैनबाजीमुळे अपकृत्यांना अत्यंत जोरदार उत्तेजन मिळते.

21. Never pleasure without repentance. —*John Ray.*
चैन म्हटली की नंतर पश्चात्ताप ठरलेलाच.

22. After draught commyth rayne,
After pleasure commyth payne.
—*Unknown.*
अवर्षणानंतर जसा पाऊस, तसेच चैनीनंतर दुःख.

23. Too oft is transcient pleasure the source of endless woe.
—*Wieland.*
क्षणभंगर चैनीतून नेहमी कायमची दुःखे निर्माण होतात.

24. Pleasure is frail like a dewdrop; while it laughs it dies.
—*R. Tagore.*
चैन ही दवबिंदूसारखी क्षणभंगुर असते; हसता हसताच ती मरण पावते.

25. The shortest pleasures are the sweetest. —*Farquhar.*
क्षणभर केलेली चैन आनंददायक असते.

26. Pleasure is reciprocal,
To be pleased one must please.
—*Lord Chesterfield.*
आनंदात देखील देवघेव असते; जर तुम्हाला आनंद हवा असेल तर दुसऱ्यांना संतुष्ट करा.

27. Men seldom give pleasure where they are not pleased themselves. —*S. Johnson.*
मनुष्य स्वतः संतुष्ट नसला तर दुसऱ्याला आनंद देण्याकडे त्याची प्रवृत्ती नसते.

28. Too much desire to please pleasure divorces.
—*G. Chapman.*
दुसऱ्याला खूष करण्याचा अतिरेक केला की सारी मौज जाते.

29. The greatest mistake is the trying to be more agreeable than you can be.
—*Walter Bagehot.*
जेवढे जमते त्यापेक्षा इतरांना देण्याचा, संतुष्ट करण्याचा प्रयत्न करणे ही फार मोठी चूक आहे.

30. I would rather please one good man than many bad. —*Pittacus.*
अनेक अधमांना खूष करण्यापेक्षा एकाच सज्जनाला खूष करणे मी पसंत करीत.

31. If you mean to profit, learn to please. —*Ovid.*
जर फायदा करून घ्यावयाचा असेल तर लोकांना खूष करावयाला शिका.

32. He must rise early, yea, not at all go to bed,
Who will have every one's good word. —*Thomas Fuller*

ज्याला सर्वाकडून चांगले म्हणवून घ्यावयाचे आहे, त्याने लवकर उठले पाहिजे, नव्हे कधी झोपीच जाता कामा नये.

33. In great affairs, it is difficult to please all. —*Solon.*
मोठ्या घटनांच्या बाबतीत सर्वांना खूष करणे अवघड असते.

34. Satisfy a few; to please many is bad. —*Schiller.*
मोजक्या लोकांना खूष करा; अनेकांना खूष करू पाहणे ही गैर गोष्ट आहे.

35. Do not care how many, but whom you please. —*P. Syrus.*
तुम्ही कितीजणांना संतुष्ट करता याला महत्त्व नसून कोणाला संतोष देता याला महत्त्व आहे.

36. By whatever gifts you can please, please. —*Ovid.*
काय वाटेल ती बक्षिशी द्या, पण खूष करा, खूष करा !

37. The man who gives pleasure is as charitable as he who relieves suffering.
—*George Moore.*
जो आनंद देतो तो दुःखनिवारण करणाऱ्या इसमाइतकाच दयाशील असतो.

38 He that all men will please, shall never find ease.
—*John Clarke.*
जो सर्वांना खूष करू पाहील त्याला विसावा नाही.

39. No man takes pleasures who does not earn them by previous business. —*Lord Chesterfield.*
ज्या चैनीसाठी श्रमसायास करावे लागत नाहीत त्याला तिची विशेष चव वाटत नाही.

40. All the instances of pleasure have a sting in the tail.
—*Jeremy Taylor.*
चैनीची कोणतीही बाब घ्या; तीत अखेरी वेदनेची नांगी आहेच.

41. The art of pleasing is to seem pleased. —*W. Hazlitt.*
आपण खूष झालो आहोत असे भासविणे हीच (दुसऱ्याला) खूष करण्याची कला.

Poetry :

1. Only that is poetry which cleanses and mans me.
—*Emerson.*
त्याच्यामुळे माझे मन निर्मळ आणि समर्थ होते ते खरे काव्य.

2. Poetry should be as new as foam, and as old as the rock.
—*Emerson.*
काव्य हे फेसाप्रमाणे नवे असावे, आणि खडकाप्रमाणे जुने असावे.

3. The true poem is the poet's mind. —*Emerson.*
कवीचे मन हीच खरी कविता.

4. As civilization advances poetry almost necessarily declines.
—*Macaulay.*

सुधारणेची जसजशी वाढ होत जाते तसतसा काव्याचा ऱ्हास होत जातो.

5. Amateurs and women have but the feeblest ideas of poetry. —*Goethe.*
अपक्व अभिरुचीचे लोक आणि स्त्रिया यांच्या काव्याबद्दलच्या कल्पना दुबळ्या असतात.

6. Poetry is devil's wine.
—*St. Augustine.*
काव्य म्हणजे सैतानाने बनविलेली दारू.

7. Imagination is the life of poetry.
—*Ovid.*
कल्पनाशक्ती हा काव्याचा मूर्तिमंत प्राणच होय.

8. Human actions are the springs of poetry. —*Terence.*
मानवी कृतींतूनच काव्याचा उगम होतो.

9. True poetry raises and erects the mind. —*F. Bacon.*
खरे काव्य हे मनाची उंची वाढवून त्याला उभारी आणते.

10. All high poetry is at bottom an expression of human experience. —*A. Birrell.*
सारे उच्च दर्जाचे काव्य म्हणजे मानवी अनुभवाचा आविष्कार.

11. Poetry is the most beautiful way of experessing thought.
—*Matthew Greene.*
काव्य म्हणजे विचारांचा अतीव सुंदर रीतीने केलेला आविष्कार.

12. Poetry is something more than well-chosen words in a well-ordered line. —*Horace.*
काव्यात केवळ सुसंगत ओळीत निवडक शब्दांची मांडणी केलेली नसते.

13. Poetry is a criticism of life in terms of beauty.
—*Mrs. George Pierce.*
काव्य म्हणजे जीवनावरचे सुंदर भाष्य.

14. The essence of poetry is invention; such invention as by producing something unexpected, surprises and delights,
—*S Johnson.*
काव्याचे सारे मर्म नावीन्यात असते; हे नावीन्य काहीतरी अनपेक्षित असे निर्माण करून आश्चर्यचकित करते आणि मनाला आल्हाद देते.

15. I should define poetry as the exquisite impressions.
—*Joseph Roux.*
'अतिसूक्ष्म संस्कारांचा अति सुंदर आविष्कार' अशी मी काव्याची व्याख्या करीन.

16. Very sacred is the poet's task; he snatches all things from destruction and gives them immortality. —*Lucan.*
कवीचे कार्य महापवित्र असते; तो सर्व वस्तूंना विनाशापासून वाचवितो आणि त्यांना अमर करतो.

17. Poetry fools death. —*Ovid*
काव्य हे मृत्यूला (देखील) बनविते (काव्य हे अमर असते.)

18. Oh, love will make a dog howl in rhyme. —*Fletcher*.
प्रेम हे कुत्र्याला (क्षुद्र इसमाला) देखील काव्यात किंचाळावयाला लावील.

19. Could a man live by it, it were not unpleasant employment to be a poet. —*O. Goldsmith*.
जर कविता करून पोट भरत असेल तर कवीचा धंदा वाईट नाही.

20. Poets ever more are scant of gold. —*E. B. Browning*.
कवींना नेहमीच पैशाची टंचाई असते.

21. Indignation leads to the making of paetry. —*Juvenal*.
संतापातून काव्याची निर्मिती होते.

22. Most wretched men are cradled into poetry by wrong· They learn in suffering what they teach in song. —*Shelley*.
अन्याय झाल्यामुळे अनेक दुर्दैवी लोकांनी काव्यरचना केलेली आहे. त्यांनी जीवनात जो दुःखापासून शिकवण घेतलेली असते ती ते काव्याच्या द्वारे जगासमोर मांडतात.

23. A poet does not work by square or line. —*Cowper*.
कवी हा हातात फूटपट्टी घेऊन यांत्रिक पद्धतीने काही काव्यरचना करीत नाही.

Poets :

1. Poets are all who love, who feel great truths, and tell them. *P. T. Hailey*.
महान सत्ये ज्यांना जाणवतात, त्यांच्यावर ज्यांचे प्रेम असते आणि जे ही सत्ये बोलून दाखवितात त्यांना 'कवी' म्हणतात.

2. No man was ever yet a great poet without being at the same time a profound philosopher. —*Coleridge*.
कवी म्हटला की तो महान् तत्त्वज्ञही असणारच.

3. A poet is the painter of the soul. —*I. Disraeli*.
कवी म्हणजे आत्म्याचे चित्र रेखाटणारा चित्रकार.

4. A good poet is made as well as born. —*Ben Jonson*.
चांगल्या कवीजवळ जन्मतःच प्रतिभा असते पण तिची मशागतही करावी लागते.

4. All poets are mad.—*R. Burton*.
सारे कवी वेडपट असतात.

6. All great poets have been men of great knowledge. —*Bryant*.
सर्व थोर कवी हे महाज्ञानी होते.

7. It is a man's sincerity and depth of vision that makes him a poet. —*Carlyle*.
अंतरीची तळमळ आणि गाढ द्रष्टेपणा यांच्यामुळे माणूस कवी होतो.

8. The poet is the truest historian. *—James Anthony.*
कवी हाच खरा इतिहासकार.

9. Poets are the first instructors of mankind. *—Horace.*
कवी हेच खरे मानवजातीचे शिक्षक.

10. The true poet is all knowing. *—Novalis,*
खरा कवी हा सर्वज्ञ असतो.

11. Great poets are no sudden prodigies, but slow results. *—J. R. Lowell.*
थोर कवी अचानकपणे उद्भवत नाहीत त्यांचे आगमन सावकाश होते.

12. Poets utter great and wise things which they do not themselves understand. *—Plato.*
ज्यांचा अर्थ त्यांना स्वतःलाही कळत नाही असली भव्य सत्ये कवीमंडळी बोलून दाखवीत असतात.

13. Would you have your song endure ? Build on the human heart. *—R. Browning.*
जर तुमचे काव्य अमर व्हावे असे वाटत असेल तर मानवी अंतकरणावर त्याची उभारणी करा.

14. There was never a poet who had not the heart in the right place. *—Emevson.*
ज्याचे अंतःकरण मृदू नाही असा एकही कवी दाखविता येणार नाही.

15. True poets are the guardians of the state *—W. Dillon.*
थोर कवी हेच राष्ट्राचे खरे संरक्षक.

16. I learnt life from the poets. *—Madame de Stael.*
कवीकडून मी जीवन म्हणजे काय ते शिकले.

17 I have never yet known a poet who did not think himself the best. *—Cecero.*
जो स्वतःला उत्कृष्ट समजत नाही, असा एकही कवी मला भेटलेला नाही.

18. Poets are prosy in their common talk as ths fast trotters for the most part, walk. *—O. W. Hoimes.*
जलद धावणारे जसे बव्हंशी चालत जातात,त्याचप्रमाणे कवीलोकांचे नेहमीचे बोलणे गद्यप्राय (नीरस) असते.

19. Begger is jealous of beggar and poet of poet. *—Hesiod.*
एक भिकारी जसा दुसऱ्या भिकाऱ्याचा मत्सर करतो, त्याच प्रमाणेच कवीलोक एकमेकांचा मत्सर करतात.

20. Men of sense fear to come in contact with a raging poet. *—Horace.*
चिडखोर संतापी कवीच्या सहवासाला समंजस लोक भितात.

21. There is a pleasure in poefic pains which only poets know. *—Cowper.*

काव्यात्मक जे दुःख असते ते केवळ कवीच जाणतात.

22. I do but sing because I must.
—Tennyosn.
मी का गातो ? तर गाण्याशिवाय गत्यंतरच नाही म्हणून.

23. Doctors undertake a doctor's work; carpenters handle carpenter's tool, but skilled or unskilled, we scribble poetry all alike *—Harace.*
डॉक्टर लोक औषध देण्याचे काम करतात; सुतार सुतारी हत्यारे वापरतात; पण अंगी कला असो नसो, आपण सर्वजण कविता खरडत असतो.

Poison :

1. Poison is the coward's weapon
—P. Fletcher
विषाचा उपयोग भेकड लोक करतात.

2. Poison is drunk from cups of gold. *—Seneca.*
विष हे सुवर्णचषकातून पिण्यात येते.

3. Wicked poisons lurk in sweet honey. *—Gvid.*
मधुर मधातच भयानक विष दडलेले असते.

4. what to some is food, to others may be sharp poison.
—Lucretius.
जे एकाला अन्न वाटते ते दुसऱ्याला जहाल विष वाटेल.

5. One drop of poison infecteth the whole ton of wine.
—John Lyly.
विषाचा एक थेंब खंडीभर मद्याची नासाडी करू शकतो.

6. A liltle poison embittereth much sweetness.
थोडासा विषाने पुष्कळ गोड वस्तूंची खराबी होऊ शकते.

Politics :

1. There is no gambling like politics. *—B. Disraeli.*
राजकारणासारखी जुगार दुसरी नाही.

2. Politics is perhaps the only profession for which no preparation is thought necessary.
—Stevenson.
राजकारण हा असा एकच धंदा आहे की ज्याच्यासाठी आगाऊ तयारीची गरज कधी भासत नाही.

3. Politics makes strange bedfellows. *—C. D. Warncr.*
राजकारणात पडले की भलत्या लोकांच्या गाठी पडतात.

4. The public path of life is dirty.
—Young.
राजकारणाचा मार्ग गलिच्छ असतो.

5. It is as hard a thing to be a true politician as to be truly moral. *—Bacon.*
खरेखुरे नीतिमान असणे जितके अवघड तितकेच खरे राजकारणी असणे.

6. Man is a political animal.
—Aristotle.
मानव हे एक राजकीय जनावर आहे· (माणसाला राजकारणात लुडबुड करावयाला आवडते.)

7. Those who would treat politics and morality apart will never understand the one or the other. *—John Morley.*
जे नीती आणि राजकारण यांना भिन्न समजतात त्यांना दोहोंचेही ज्ञान होऊ शकणार नाही.

8. In politics what begins in fear usually ends in folly.
—Coleridge.
राजकारणात ज्या गोष्टींचा प्रारंभ भीतीपोटी होतो त्यांचा शेवट मूर्खपणात होतो.

9. In politics experitments mean revolutions. *—B. Disraeli.*
राजकारणातल्या प्रयोगांचे राज्यक्रान्तीत पर्यवसान होते.

10. In political discussion heat is in inverse proportion to knowledge. *—J. G, C. Minchin.*
राजकीय चर्चा चालू असताना जितके ज्ञान कमी तितका आवेश जास्त.

11. You can't adopt politics as a profession and remain honest.
—L. M. Howe.
राजकारणाचा धंदा करावयाचे ठरविले तर प्रामाणिकपणा राखणे कठीण आहे.

2. All political parties die at last of swallowing their own lies.
J. Arbuthnot.
सर्व राजकीय पक्ष हे स्वतःच निर्मिलेल्या खोटयानाटया गोष्टी खाऊन मरण पावतात.

3. Most schemes of political improvement are very laughable things. *—S. Johnson.*
राजकीय सुधारणेच्या बहुतेक सर्व योजना अत्यंत हास्यास्पद असतात.

4. He serves his party best who serves his country best.
R. B. Hayes.
जो आपल्या देशाची उत्तम रीतीने सेवा करतो तो आपल्या पक्षाचीही उत्तम सेवा करतो.

15. A good party is better than the best man that ever lived.
—T. B. Reed.
चांगला पक्ष हा कोणत्याही उत्कृष्ट व्यक्तीपेक्षा जास्त सरस असतो.

16. Politicians are men who pelt each other for public good.
—Cowper.
जनतेच्या कल्याणासाठी जे एकमेकाला दगड मारतात त्यांना 'राजकारणी' म्हणतात.

17. There are mountebanks for the public body just as there are mountebanks for the natural body. *—Bacon.*

वैद्यकीय प्रान्तात जसे लफंगे वैदू असतात त्याप्रमाणेच राजकारणाच्या क्षेत्रातही लबाड वैदू असतात.

18. Politicians are men of mediocre mentality, dubious morals and magnificent commonplaceness. – *W. B. Pitkin.*
राजकारणी लोक सुमार बुद्धिमत्तेचे, संशयास्पद चारित्र्याचे आणि विलक्षण फालतू तऱ्हेचे इसम असतात.
19. Office shows the man. *W. J. Bryan.*
माणूस अधिकारावर आला की त्याचा खरा स्वभाव प्रगट होतो.
20. Public officials are the trustees of the people. —*G.Cleveland.*
सरकारी अधिकारी हे जनतेचे विश्वस्त असतात.

Popularity :

1. When one has a good table, one is always in the right. —*Collin D' Harleville.*
ज्याच्या घरी सुबत्ता असते त्याचे कधी चुकत नाही.
2. That empty and ugly thing called popularity. —*Stevenson.*
लोकप्रियता म्हणजे पोकळ, गचाळ गोष्ट.
3. Popularity disarms envy in well-disposed minds. —*W. Hazlitt.*
जे चांगल्या वृत्तीचे लोक असतात ते कोणाची लोकप्रियता पाहून मत्सरग्रस्त होत नाहीत.
4. The popularity of a bad man is as treacherous as himself. —*Pliny the Younger.*
वाईट इसमाची लोकप्रियता त्याच्याइतकीच घातकी असते.
5. When fortune favours us, popularity bears her company. —*P. Syrus.*
दैव उघडले की त्याच्याबरोबर लोकप्रियताही लाभते.

Possession :

1. Bliss in possession will not last.
जवळच्या घबाडावर आधारलेले सुख टिकत नाही.
2. What is not ours charms us more than our own. —*Ovid.*
जे आपल्या मालकीचे नसते त्याबद्दल विशेष आकर्षण वाटते.
3. Much will have more. —*Emerson.*
जवळ गडगंज असले तरी हाव जात नाही.
4. The feeling of satiety is inseparable from large possessions. —*B. Disraeli.*
माणसाजवळ भलीमोठी मालमत्ता असली की तिचा वीट हा ठरलेलाच.
5. All the possessions of mortals are mortal. —*Metrodorus.*
मर्त्य मानवाच्या मालकीचे जे जे म्हणून असते ते शाश्वत टिकणारे नसते.

6 It is better to have a little than nothing. *P. Syrus.*
जवळ अजिबात काही नसण्यापेक्षा थोडेसे असलेले बरे.

7. Everything goes to him who wants nothing. —*John Ray.*
ज्याला कशाचीही कमतरता नसते त्याच्या कडेच सारे जाते.

8. No man can swim ashore and carry his baggage with him. —*Seneca.*
जवळ बाडबिस्तरा घेऊन कोणीही किनाऱ्यापर्यंत पोहत जाऊ शकत नाही.

9. To know how to do without is to possess. —*Regnard.*
कोणतीही गोष्ट जवळ नसताही नीट राहणे ज्याला जमते तो श्रीमंतच म्हटला पाहिजे.

10. We give to the rich and take from the poor. —*G. Herbert.*
गरिबांना लुबाडून ते सारे आपण श्रीमंतांना बहाल करीत असतो.

Posterity :

1. Posterity pays for the sins of their fathers. —*Q. C. Rufus.*
वंशजांना पूर्वजांच्या पापांचे प्रायश्चित्त भोगावे लागते.

2. Posterity gives to every man his proper praise. —*Tacitus.*
पुढील पिढीच प्रत्येकाची खरीखुरी पारख करून योग्य ती प्रशंसा करीत असते.

3. The care of posterity is most in them that have no posterity. —*Bacon.*
ज्यांना वंशज नसतात त्यांनाच पुढच्या पिढीची फार काळजी वाटत असते.

4. Why should we put ourselves out of the way to do anything for posterity ? What has posterity done for us ? —*Sir Boyle Roche.*
पुढील पिढीसाठींचे कल्याण साधण्यासाठी आपण उगाचच का धडपडावे ?
पुढल्या पिढीने आपल्यासाठी काय केले आहे ?

Pot :

1. A pot that belongs to many is rusted. —*Livy.*
जे भांडे सर्वांच्या मालकीचे ते गंजलेले असते.

2. Little pot is soon hot. —*J.Ray.*
छोटे भांडे लवकर तापते.

Potter :

Every potter praises his own pot. —*H. G. Bohn.*
प्रत्येक कुंभार आपल्या मडक्याची प्रशंसा करतो.

Poverty :

1. Poverty is the discoverer of all the arts. —*Plautus.*
कंगाल लोकांनीच सर्व कलांचा शोध लावलेला आहे.

2. Poverty is the mother of crime.
—*Cicero.*

दारिद्र्य असले की माणूस गुन्हे करू लागतो.

3. Poverty is the reward of honest fools. —*C. Cibber.*
जे मूर्ख लोक प्रामाणिकपणे वागतात त्यांच्या नशिबी दारिद्र्य हे ठेवलेलेच.

4. Poverty consists in feeling poor. —*Emerson.*
आपले विचार दरिद्री असले की आपण कंगाल बनतो.

5. Poverry is not a shame, but being ashamed of it, is.
—*T. Fuller.*

दारिद्र्यात लाज वाटण्याजोगे असे काही नसते; पण तिची लाज वाटणे हे मात्र खरे दारिद्र्य.

6. Poverty is no sin —*G. Herbert.*
दारिद्र्य म्हणजे काही पाप नव्हे.

7. To have nothing is not poverty.
—*Martial.*

जवळ काही नसणे म्हणजे दारिद्र्य नव्हे.

8. Poverty makes strange bed-fellows. —*B. Lytton.*
दारिद्र्यामुळे कोणा भलत्या लोकांची गाठ पडेल ते सांगता येणार नाही.

9. The loss of wealth is loss of dirt
As sages in all times assert
The happy man's without a shirt. —*J. Heywood.*

प्रत्येक युगातील सूज्ञाने म्हटलेच आहे की संपत्ती गमावणे म्हणजेच कचरा गमावणे; ज्याला घालावयाला शर्टही नसतो तो सुखी.

10. Poverty is a great enemy to human happiness. —*S. Johnson.*
दारिद्र्य म्हणजे मानवी सुखाचा दारुण वैरी.

11. Everywhere the poor man is despised. —*Ovid.*
गरीब माणसाचा सर्वत्र तिरस्कार केला जातो.

12. A poor man, though he speak the truth, is not believed.
—*Menander.*

गरीब माणूस खरे बोलला तरी त्याच्यावर कोणी विश्वास ठेवीत नाही.

13. Nothing is more luckless than a poor man. —*Menander.*
गरीब माणसाइतका दुर्दैवी प्राणी दुसरा कोणी नाही.

14. The poor man is never free; he serves in every country.
—*Voltaire.*

गरीब माणूस कधीच स्वतंत्र नसतो; प्रत्येक देशात त्याला गुलामाप्रमाणे राबावे लागते.

15. He is not poor that hath little but he that desireth much.
—*G. Herbert.*

ज्याच्याजवळ कमी आहे तो गरीब नव्हे, तर तो जास्त गोष्टींची हाव धरतो तो.

16. Contented poverty is an honourable estate. —*Epicurus.*
दारिद्र्यात समाधानाने राहणे हेच खरे प्रतिष्ठेचे जीवन.

17. Poverty is the mother of health. —*Vincent of Beaurais.*
दारिद्र्यामुळे आरोग्य टिकून राहाते.

18. He is not poor who hath enough for his needs.—*Horace.*
गरज भागण्यापुरते ज्याच्याजवळ आहे त्याला गरीब म्हणता येणार नाही.

19. Of all God's creatures man alone is poor. —*Jane Carlyle.*
ईश्वराने निर्मिलेल्या सर्व प्राण्यांत एकटा मानवच तेवढा कंगाल आहे.

20. It is natural for a poor man to count his flock. —*Ovid.*
गरीब इसम जर आपल्या मेंढ्या मोजू लागला तर ते नैसर्गिकच आहे.

21. Yes, we will do almost anything for the poor man, anything but get off his back.
—*Carlyle*
आपण गरीबांसाठी काय वाटेल ते करू पण त्याची पाठ सोडणार नाही.

22. Come away ! Poverty is catching. —*Aphra Behn.*
चल ऊठ ! दारिद्र्य हा सांसर्गिक रोग मागे लागेल.

23. They who have nothing
have little to fear
Nothing to lose or to gain.
—*Madison Cawein.*
ज्याच्याजवळ काहीच नाही त्यांना काही गमवावयाचे नसते, अगर मिळवायचेही नसते; तेव्हा त्यांना कशाचेही भय नसते.

24. Rich men never whistle; poor men always do.—*S. B. Elkins.*
श्रीमंत कधी शिट्या मारीत नाहीत : आणि गरीब नेहमीच मारतात.

25. The poor man before the thief doth sing. —*John Lydgate.*
गरीब इसम हा चोरासमोर (देखील) गाणे म्हणू शकतो.

26. There is nothing perfectly secure but poverty.
—*Longfellow.*
दारिद्र्यासारखी सुरक्षित गोष्ट दुसरी नाही.

:7. Religion always sides with poverty. —*G. Herbert.*
धर्म हा नेहमीच दारिद्र्याचा कैवार घेतो.

'8. It is not poverty that we praise, it is the man whom poverty cannot humble or bend. —*Seneca.*
आपण दारिद्र्याची प्रशंसा करीत नाही; तर जो दारिद्र्याला नमत नाही अगर त्याच्यापुढे मान वाकवीत नाही त्याची प्रशंसा आपण करतो.

9. No man should commend poverty but he who is poor.
St. Bernard.
जो दरिद्री आहे फक्त त्यानेच दारिद्र्याचे कौतुक करावे.

30. All the days of the poor are evil. —*Babylonian Talmud.*
दरिद्री माणसाचा एकही दिवस चांगला जात नाही.
31. The poor make no new friends. —*Lady Dufferin.*
गरीब इसम नवीन मित्र जोडू शकत नाही.
32. Poverty demoralizes. —*Emerson.*
दारिद्रय हे अध:पतनाला कारणीभूत होते.
33. There is no virtue that poverty destroyeth not. —*John Florio.*
असा एकही सद्‌गुण नाही की ज्याचा दारिद्रयाने नाश होत नाही.
34. Light purse, heavy heart. —*B. Franklin.*
ज्याची पैशाची पिशवी हलकी, त्याचे हृदय दु:खी.
35. Poverty parteth fellowship. —*John Heywood.*
दारिद्रयामुळे मैत्री तुटते.
36. To be poor and independent is very nearly an impossibility. —*W. Cobbett.*
दरिद्री असूनही स्वतंत्रवृत्ती जोपासणे जवळजवळ अशक्यप्राय गोष्ट आहे.
37. A man guilty of poverty easily believes himself suspected. —*Samuel Johnson.*
दरिद्री माणसाला लोक आपला नेहमी संशय घेतात असे वाटते.
38. Poverty causes me to be ridiculed. —*Plautus.*
दारिद्रयामुळे माझी कुचेष्टा होते.
39. This mournful truth is ev'rywhere confess'd,
Slow rises worth, by poverty depressed. —*S. Johnson.*
सर्वत्र या खेदकारक सत्याचा पडताळा मिळतो की दारिद्रयामुळे गुणी माणसाला द्रुतगतीने पुढे येता येत नाही.
40. The pleasures of the rich are bought with the tears of the poor. —*Thomas Fuller.*
श्रीमंतांच्या चैनी गरिबांच्या अश्रूंनी विकत घेतलेल्या असतात.
41. Painless poverty Is better than embittered wealth,—*Menander.*
दु:खहीन दारिद्रय हे कडवट श्रीमंतीपेक्षा परवडले.
42. Forever must the rich man hate the poor. —*W. Morris.*
श्रीमंत माणूस हा नेहमीच गरिबांचा तिरस्कार करणार.
43. I trust no rich man who is officiously kind to the poor. —*Plautus.*
जो श्रीमंत माणूस गरिबांशी दयाळूपणाने वागण्याचे नाटक करतो त्याच्यावर माझा विश्वास बसू शकत नाही.

Power :

1. The greater the power the more dangerous the abuse. —*E. Burke.*

अधिकार जितका मोठा, तितका त्याचा जास्त घातक गैरवापर.

2. Power weakeneth the wicked. —*J. Howell.*

अधिकारामुळे दुष्ट माणूस दुर्बळ (अविचारी) बनतो.

3. Power admits no equal and dismisses friendship for flattery.

अधिकारावर असलेल्या व्यक्तीला आपल्याशी कोणी बरोबरी केलेली खपत नाही; मैत्री म्हणजे खुषामतगिरी असे तो समजतो.

4. If you would be powerful, pretend to be powerful. —*H. Tooke.*

जर बलिष्ठ व्हावयाचे असेल तर अगोदरच बलिष्ठ आहोत असा बहाणा करा.

5. He who is too powertul seeks power beyond his power. —*Seneca.*

ज्याच्याजवळ वाजवीपेक्षा जास्त अधिकार असतो तो आपल्या ताकदीबाहेर अधिकच अधिकार मिळविण्याचा प्रयत्न करतो.

6. Power like a desolating pestilence, pollutes whatever it touches. —*Shelley.*

माणसांचे बळी घेणाऱ्या साथीप्रमाणे अधिकार हा ज्याला ज्याला म्हणून स्पर्श करतो ते तो कलंकित करून टाकतो.

7. It is a strange desire to seek power and to lose liberty; or to seek power over others and to lose power over a man's self —*Francis Bacon.*

स्वतःचे स्वातंत्र्य गमावून अधिकाराची लालसा धरणे, त्याचप्रमाणे स्वतःवर ताबा न ठेवता दुसऱ्यावर तावा ठेवण्याची इच्छा धरणे ही मोठी विचित्र भावना आहे.

8. He hath no power that hath no power to use.—*P. J. Bailey.*

ज्याला अधिकार वापरण्याचा हक्क नाही त्याच्याजवळ कसलीच सत्ता नाही.

9. I have never been able to conceive how any rational being could propose happiness to himself from the exercise of power over others. —*Thomas Jefferson.*

कोणताही बुद्धिवादी इसम इतरांवर ताबा चालवून स्वतः कसा सुखी होऊ शकेल याचा मला उमजच पडत नाही.

10. Whoever can do as he pleases, commands when he entreats. —*Corneille.*

जो स्वतःच्या मर्जीप्रमाणे वागू शकतो त्याची विनंती हुकुमाप्रमाणेच असते.

11. My opinion is that power should always be distrusted in whatever hands it is placed. —*Sir William Jones.*

माझे असे मत आहे की सत्ता ही कोणाच्याही हाती असो तिच्यावर कधीही विश्वास ठेवू नये.

12. The love of power may be as dominant in the heart of a peasant as of a prince.
—*S. T. Headley*.
सत्तेची हाव ही राजाइतकीच शेतकऱ्या-जवळही प्रबळ असते.

13. Unlimited power corrupteth the possessor. —*William Pitt*.
अमर्याद सत्तेमुळे सत्ताधारी बिघडून जातो.

14. To be out of place is not necessarily to be out ot power.
—*Samuel Johnson*.
प्रत्यक्ष अधिकाराच्या जागेवर नसणे म्हणजे सत्ताहीन असणे असे नव्हे.

15. A partnership with the powerful is never safe. —*Phaedrus*.
समर्थाच्या बरोबरची भागीदारी नेहमीच धोक्याची असते.

16. Lust of power is the most flagrant of all passions.
—*Tacitus*.
सत्तेची हाव हा एक अत्यंत प्रबळ विकार आहे.

17. Power acquired by guilt was never used for a good purpose.
—*Tacidus*.
दुष्कृत्ये करून मिळविलेली सत्ता सत्कार्यासाठी कधीच वापरली गेलेली नाही.

Praise :

1. Praise undeserved is scandal in disguise. —*Pope*.
ज्या स्तुतीला माणूस पात्र नसतो ती स्तुती म्हणजे वेगळ्या वेषातली कुटाळकी.

2. Praise a fool and you water his folly. —*W. G. Benham*.
मूर्खाची प्रशंसा केली की त्याचा मूर्खपणा फोफावू लागतो.

3. What woman can resist the force of praise ? —*J. Gay*.
स्तुतीचा आवेग कोणती स्त्री आवरू शकली आहे ?

4. Usually we praise only to be praised. —*Cicero*.
सामान्यत: आपली स्तुती व्हावी म्हणूनच आपण दुसऱ्याची स्तुति करतो.

5. Praising all alike is praising none. —*J. Gay*.
सर्वांची प्रशंसा करणे म्हणजे कोणाचीच न करणे.

6. He that praiseth himself spattereth himself.
—*G. Herbert*.
जो आत्म-प्रशंसा करतो तो स्वत:वर शितोडे उडवून घेत असतो.

7. The art of praising began the art of pleasing. —*Voltaire*.
स्तुती करण्याच्या कलेतून खूष करण्याच्या कलेचा जन्म झाला.

8. Praise makes good men better and bad men worse.
—*Thomas Fuller*.
स्तुतीने चांगली माणसे सुधारतात, तर वाईट माणसे बिघडतात.

9. Old praise dies unless you feed it. —*G. Herbert.*
पूर्वी केलेल्या स्तुतीला नवे खाद्य पुरवले नाही तर ती मरून जाते.

10. Modesty is the only sure bait when you angle for praise.
—*Lord Chesterfield.*
लोकांकडून वाहवा मिळवावयाची असेल तर नम्रतेचे नाटक करा.

11. The refusal of praise is a wish to be praised twice.
—*La Rochefoucauld.*
स्तुतीला नकार देणे म्हणजे दोनदा स्तुती करून घेण्याची इच्छा दर्शविणे.

12. He who loves praise loves temptation. —*Thomas Wilson.*
ज्याला स्तुती आवडते त्याला मोहही आवडतो.

13. Bring me all your flowers Whether pink, or white, or red today
I'd rather have one blossom now
Than a truckload when I'm dead. —*Unknown.*
तुमच्याजवळ जी काही फुले असतील-मग त्यांचा रंग गुलाबी असो, पांढरा असो अगर लाल असो-ती आज घेऊन या. मी मेल्यानंतर गाडीभर फुले आणण्यापेक्षा मी हयात असताना एक जरी फूल (गुच्छ) आणलेत तरी पुरे.

14. Praise, the fine diet which we're apt to love
If given to excess, does hurtful prove. —*John Oldham.*
स्तुती हे एक चांगले खाद्य आहे; ते आपणाला आवडते खरे पण प्रमाणाबाहेर खाल्ले तर प्रकृतीला बाधक ठरते.

15. A man's accusations of himself are always believed, his praises never. —*Montaigne.*
माणसाने जर स्वतःवर आरोप केले तर त्यावर विश्वास ठेवला जातो; जर स्वतःची स्तुती केली तर मात्र तिच्यावर विश्वास ठेवला जात नाही.

16. He that praiseth publicly will slander privately.
—*Thomas Fuller.*
जो जाहीरपणे स्तुती करतो तो खाजगी रीत्या बदनामी करतो.

17. Few are wise enough to prefer useful reproof to treacherous praise.
—*La Rochefoucald.*
घातक स्तुतीपेक्षा उपयुक्त निर्भर्त्सना पसंत करणारे समंजस लोक फार थोडे.

Prayer :

1. No man ever prayed heartily without learning something.
कळकळीने केलेल्या प्रार्थनेचा उपयोग काहीतरी शिकण्यासाठी होतोच.

2. They that have steeped their souls in prayer
Can every anguish calmly bear. —*R. Milnes.*
ज्यांनी आपले आत्मे प्रार्थनेत बुडविले आहेत ते कोणतेही दुःख धिम्मेपणाने सहन करू शकतात.

3. More things are wrought by prayer
Than this world dreams of. —*Tennyson.*
जगाला वाटते त्यापेक्षाही प्रार्थना जास्त उपकारक असते.

4. Common people do not pray; they only beg. —*B. Shaw.*
सामान्य लोक प्रार्थना करीत नाहीत; ते भिकेची झोळी पुढे करीत असतात.

5. He prayeth well who loveth well,
Both man and bird and beast. —*Coleridge.*
जो मानव, पक्षी आणि जनावरे यांच्यावर प्रेम करतो त्याने प्रार्थना केल्यासारखीच आहे.

Preaching :

1. Priests are extremely like other men, and neither the better nor worse for wearing a surplice. —*Lord Chesterfield.*
धर्मगुरूंनी विशिष्ट तऱ्हेचा पांढरा झगा घातला तरी ते इतर लोकांसारखेच असतात.

2. To a philosophic eye the vices of the clergy are less dangerous than their virtues.—*Gibbon.*
तात्विक दृष्टीने विचार करणाराला धर्मगुरूंच्या दुर्गुणांपेक्षा त्यांचे सद्‌गुणच जास्त घातक वाटतात.

3. I like the silent church before the service begins. —*Emerson.*
प्रार्थना सुरू होण्याच्या अगोदर जे शांत मंदिर असते ते मला फार आवडते.

4. More vacant pulpits would more converts make.—*Dryden.*
व्यासपीठे मोकळी असतील तर जास्त लोकांच्या मनात (आपोआप) बदल होईल.

5. Only the sinner has a right to preach. —*C. Morley.*
फक्त पाप्यालाच प्रवचन करण्याचा हक्क आहे.

Precedent :

1. The acts of to-day become the precedents of to-morrow. —*F. Herschell.*
आजची कृत्ये उद्याची शिरस्त्याची उदाहरणे म्हणून मानली जातात.

2. The more ancient an abuse the more sacred it is. —*Voltaire.*
एखादी घातुक प्रथा जितकी जुनी तितकी ती अधिक पवित्र.

Prejudice :

1. Prejudice is the child of ignorance. —*Hazlitt.*
अज्ञानातून खोटा ग्रह निर्माण होतो.
2. To be prejudiced is always to be weak. —*S. Johnson.*
मन कलुषित ठेवणे हे दुर्बलतेचे लक्षण आहे.
3. We all decry prejudice, yet are all prejudiced. —*H. Spencer.*
आपण सारे पूर्वग्रहाला कमी लेखतो तथापि सारेजण त्याने पछाडलेले असतो.

Preparedness :

1. The first blow is half the battle. —*Goldsmith.*
चांगली सुरवात म्हणजे अर्धाअधिक मात.
2. A disarmed peace is weak. —*G. Herbert.*
निःशस्त्रांची शांतता ही दुबळी असते.

Present :

1. Learn that the present hour alone is man's. —*S Johnson.*
हा चालू क्षणच तेवढा तुमचा आहे हे नीट ध्यानात ठेवा.
2. The present is never a happy state to any being.—*S. Johnson.*
वर्तमानकाळ हा कोणालाच सुखाचा वाटत नाही.
3. The present is big with the future. —*Leibnitz.*
वर्तमानातून भविष्यकालीन घटना निपजतात.
4. Present joys are more to flesh and blood,
Than a dull prospect of a distant good. —*Dryden.*
दीर्घकालानंतर लाभणाऱ्या सुखाच्या अपेक्षेपेक्षा आज जे सुख माणसाला लाभते ते त्याला जास्त महत्त्वाचे वाटते.

The Press :

1. Newspapers are the school-masters of the common people. —*H. W. Beecher.*
वर्तमानपत्रे म्हणजे सामान्य लोकांचे शिक्षक.
2. Journalists say a thing that they know isn't true in the hope that if they keep on saying it long enough it will be true —*A. Bennett.*
वृत्तपत्र-पंडितांना हे ठाऊक असते की आपण जे सांगत आहोत ते खरे नव्हे; पण त्यांना अशी आशा वाटते की जर तीच गोष्ट वरचेवर ठोकीत राहिले तर कालान्तराने ती खरी मानली जाईल.
3. In old days men had the rack, now they have the press. —*O. Wilde.*
पूर्वी ताणघोडा असे आता (जनतेचा छळ करण्यासाठी) वर्तमानपत्रे असतात.

Price :

1. What we obtain too cheaply we esteem too lightly; it is dearness only gives everything its value. —*T. Paine.*
जे स्वस्तात मिळते त्याची किंमत वाटत नाही; वस्तू महाग असली की तिचे महत्व वाटते.
2. Every man has his price. —*Sir. W. Wyndam.*
प्रत्येकाला स्वतःची किंमत अशी आहेच.

Pride :

1. Pride costs us more than hunger, thirst and cold. —*W. Hone.*
भूक, तहान, थंडी यापेक्षाही गर्वाचे दुष्परिणाम अधिक दारुण आहेत.
2. The proud are always most provoked by pride. —*Cowper.*
गर्विष्ट लोक दुसऱ्यांचा गर्विष्ठपणा पाहून अत्यंत भडकतात.
3. Pride shall have a fall.—*Dickens.*
गर्वाचे घर खाली होणारच.
4. He who would climb and soar aloft
Must needs keep ever at his side,
The tonic of a wholesome pride. —*A. H. Clough.*
ज्याला वर उंच चढावयाचे अगर उड्डाण करावयाचे असेल त्याने 'गर्व' नामक उपयुक्त शक्तिवर्धक औषध जवळ बाळगावे.
5. Pride is the sworn enemy to content. —*T. Fuller.*
घमेण्डखोरपणामुळे मनाची शांतता नष्ट होते.
6. Pride grows greater in prosperity, nor is it easy to bear good fortune with undisturbed mind. —*Ovid.*
भरभराट होऊ लागली की माणूस गर्विष्ठ बनत जातो; मन शांत ठेवून वैभवाचा उपभोग घेणे अवघड बाब आहे.
7. Pride grows, forsooth, by the reflection in the mirror.—*Ovid.*
आरशात बघितले की गर्व फुगू लागतो.
8. A proud man is always hard to be pleased, because he hath too great expectations from others. —*Richard Baxter.*
गर्विष्ठ व्यक्तीला खूष करणे फार अवघड; कारण तो इतरांकडून फारच जादा गोष्टींची अपेक्षा करतो.
9 All the parts of the universe I have an interest in; the earth serves me to walk upon, the sun to light me, the stars have their influence upon me —*Montaigne.*
विश्वातील सर्व गोष्टींत मला रस आहे. चालण्यासाठी मला पृथ्वीचा उपयोग होतो, सूर्य मला प्रकाश देतो, आणि ग्रहताऱ्यांचा माझ्या जीवनावर परिणाम होतो.

10. Pride, however disguised in its own majesty, is littleness,
—*Wordsworth.*
गर्वाने कसलेही झगझगीत वेषांतर केले तरी गर्व म्हणजे क्षुद्रपणा.

11. A man may be poor in purse, yet proud in spirit.
—*John Mason.*
माणूस पशाने गरीब असला तरी वृत्तीने ताठर असू शकतो.

12. Pride in prosperity turns to misery in adversity.
—*Thomas Fuller.*
वैभवाच्या दिवसांतल्या गर्विष्ठपणाचे पडत्या काळात दुःखात रूपान्तर होते.

13. Pride never feels pain.
—*Fuller.*
गर्विष्ट इसमाला (कसल्याच) वेदना होत नाहीत.

14. Pride and poverty often go together. *Ovid.*
गर्व आणि दारिद्र यांचा स्नेह असतो. (गर्विष्ठ माणूस कंगाल असतो.)

15. Pride is the spring of malice, and desire of revenge.
—*Terence.*
गर्वातून हेवादावा आणि सूड घेण्याची वृत्ती निर्माण होते.

16. In general, pride is at the bottom of all mistakes.
—*Ruskin.*
सामान्यतः सर्व चुकांच्या मुळाशी गर्व असतो.

17. He that is proud eats up himself. —*Shakespeare.*
गर्विष्ठ इसम हा स्वतःच स्वतःला खाऊन टाकीत असतो.

18. Pride may lurk under a threadbare cloak. —*T. Fuller.*
अत्यंत फाटक्या कपड्यातला इसम देखील गर्विष्ठ असू शकतो.

Prince :

1. Kings are like stars; they rise and set, they have the worship of the world, but no repose. —*Shelley.*
ताऱ्यांप्रमाणे राजे लोक हे उगवतात आणि मावळतात; लोक त्यांची पूजा करतात, पण त्यांना कधी स्वस्थता लाभत नाही.

2. The prince that is feared of many must of necessity fear many. —*Ovid.*
ज्या राजाला फार लोक भितात त्यालाही फार जणांना भ्यावे लागते.

Principle :

Principles do not mainly influence even the principled. We talk of principle but we act on interest.
—*W. S. Landor.*
तत्त्वनिष्ठ लोकांच्यावरही तत्त्वांचा परिणाम होत नाही; आपण तत्त्वाबद्दल बडबड करतो पण स्वार्थ लक्षात घेऊनच वागतो.

Printing :

If it is in print, it must be true. —*W. G. Benham.*
ते छापून आले आहे ना ? मग ते खरेच असणार.

Prison :

1. Prisons are built with stones of Law, brothels with bricks of Religion. —*W. Blake.*
तुरुंग हे कायद्याच्या दगडांनी बांधलेले असतात तर वेश्यागृहे ही धर्माच्या विटांनी उभारलेली असतात.
2. While we have prisons it matters little which of us occupies the cells. —*B. Shaw.*
जोपर्यंत तुरुंग अस्तित्वात आहेत तोपर्यंत आपल्यापैकी कोण तेथे राहतो याला महत्त्व नाही.
3. The most anxious man in a prison is the governor.
—*B. Shaw.*
तुरुंगात अत्यंत चिंताग्रस्त इसम कोण असेल तर तो तुरुंगाधिकारी.

Procrastination :

1. The procrastinating man is ever struggling with ruin.
—*Hesiod.*
चालढकल करणाऱ्या इसमाचा सत्यानाशाबरोबर सदैव झगडा चाललेला असतो.
2. While we are postponing, life speeds on. —*Seneca.*
आपली चालढकल चालू असताना जीवनाची आगेकूच कधी थांबत नाही.

Prodigality :

The prodigal robs his heir; the miser himself. —*T. Fuller.*
उधळपट्टी करणारा इसम वारसाला लुबाडतो, तर कंजूष इसम स्वतःला.

Progress :

1. What we call ‘progress’ is the exchange of one nuisance for another nuisance.
—*H. Ellis.*
ज्याला आपण ‘प्रगती’ असे नाव देतो ती दुसरी काही नसून एक उपद्रव जाऊन दुसऱ्या उपद्रवाचा प्रकार !
2. All that is human must retrograde if it does not advance.
—*E. Gibbon.*
मानवी जीवनात ज्याची प्रगती होणार नाही, त्याची परागती ठरलेलीच.
3. Life means progress, and progress means suffering. —*Ovid.*
जीवन म्हणजे प्रगती, आणि प्रगती म्हटली की दुःखे आलीच.

Prohibition :

1. Vicious actions are not hurtful because they are forbidden, but forbidden because they are hurtful. —*B. Franklin.*

दुष्कृत्ये ही मज्जाव केल्यामुळे हानिकारक ठरतात असे नव्हे, तर ती हानिकारक असल्यामुळे त्यांना मज्जाव केला जातो.

2. We are always striving for things forbidden, and desiring those denied us. —*Ovid.*
ज्या गोष्टींना मज्जाव केलेला असतो त्यांचा आपण पाठलाग करीत असतो, आणि ज्या आपणाला लाभलेल्या नाहीत त्यांची इच्छा करतो.

3. Things forbidden have a secret charm. —*Tacitus.*
मज्जाव केलेल्या गोष्टींत एक निराळीच खुमारी असते.

4. Stolen sweets are best. —*C. Cibber.*
चोरलेली मिठाई सर्वोत्कृष्ट.

5. Prohibition has made nothing but trouble. —*A. Capone.*
दारूबंदीमुळे झाले आहे काय तर नुसता त्रास.

Promise :

1. Promise is debt. —*Chaucer.*
जो वचन देतो तो एका परीने कर्जात सापडलेला असतो.

2. Some people make promises for the pleasure of breaking them. —*Hazlitt.*
काही लोक मोडण्यासाठीच वचने देतात.

3. Fair words fat few. —*J. Lyly.*
केवळ गोड शब्दांनी अंगावर मांस चढत नाही.

Proof :

1. What is now proved was once only imagined. —*W. Blake.*
आज जे सिद्ध झाले ते एके काळी केवळ कल्पनेत होते.

2. The proof of the pudding is in the eating. —*Cervantes.*
प्रत्यक्ष अनुभव हीच कसोटी. (पुडिंग खाल्यावाचून त्याची चव कळत नाही.)

3. Prove all things. —*New Testament.*
प्रत्येक गोष्ट (पुरावा देऊन) सिद्ध करून दाखवा.

Property :

1. My cow milks me. —*Emerson.*
माझी गायच माझे दूध काढते.

2. Property is theft. —*Prudhon.*
मालमता हा चोरीचा प्रकार आहे.

Prophecy :

1. A prophet is not without honour, save in his own country. —*New Testameut.*
जो प्रेषित असतो त्याला मान मिळत नाही असे नव्हे; फक्त त्याला त्याच्या देशात कोण पुसत नाही एवढेच.

2. Prophets are all a money-getting tribe. —*Sophocles.*
सारे ज्योतिषी पैसेखाऊ चोर असतात.

3. The best qualification of a prophet is to have a good memory. —*Lord Halifax.*

भविष्य सांगणाराने आपली स्मृती तल्लख ठेविली पाहिजे.

Prosperity :

1. Prosperity makes new friends. —*Ovid.*

   आपली चलती असली की नवनव्या मित्रांचा लाभ होतो.

2. We are corrupted by prosperity. —*Tacitus.*

   भरभराटीने आपण बिघडून जातो.

3. He who swells in prosperity will shrink in adversity. —*H. G. Bohn.*

   जो समृद्धीच्या काळात फुगून जातो तो विपत्तीच्या काळात सुरकतून जातो.

4. In prosperity caution; in adversity patience. —*J. Ray.*

   समृद्धीच्या काळांत माणसाने खबरदारीने वागावे, आणि विपत्तीच्या काळी सोशिकपणाने.

Proverbs :

1. Maxims are the condensed good sense of nations.–*Lamb.*

   सुभाषितांत राष्ट्राचे सारे शहाणपण अर्करूपाने वसत असते.

2. A proverb is a short sentence based on long experience. —*Cerventes.*

   दीर्घकालीन अनुभवावर आधारलेले छोटे वाक्य म्हणजे म्हण.

3. A proverb is no proverb to you till life has illustrated it. —*Keats.*

   जीवनात प्रत्यक्ष अनुभवाचा दाखला लाभल्याशिवाय म्हणीला काही अर्थ नाहीं.

4. Nothing is so useless as a general proverb. —*Macaulay.*

   सर्वसामान्य सत्य सांगणारी म्हण अगदीच निरुपयोगी.

5. The maxmis of men reveal their characters. —*Carlyle.*

   सुभाषितांवरून लोकांचा स्वभाव कळून चुकतो.

6. The genius, wit, and spirit of a nation are discovered in its proverbs. —*Francis Bacon.*

   राष्ट्राची प्रतिभा, बुद्धिचापल्य आणि स्वभावधर्म त्याच्या सुभाषितांत प्रतिबिम्बित झालेल्या असतात.

7. The proverbs of a nation furnish the index to its spirit and the results of its civilization. —*J. G. Holland.*

   राष्ट्राचे स्वभाववैशिष्टय आणि त्याच्या संस्कृतीचे परिणाम त्याच्या सुवचनांत प्रगट झालेले असतात.

8. There is no proverb which is not true. —*Cerventes.*

   खोटे असे एकही सुभाषित सापडणार नाही.

9. Proverbs are the daughters of daily experience. —*Terence.*

दैनंदिन अनुभवातून सुभाषिते जन्म पावतात.

10. Most maxim–mongers have preferred the prettiness to the justness of a thought.

—Lord Chesterfield.

बहुतेक सुभाषितकारांचे लक्ष विचारापेक्षा त्याच्या सुबकपणाकडे अधिक असते.

11. As a rule, proverbs are not true. *—Joseph Conrad.*

सामान्यत: सुभाषितांत सत्य असे नसतेच.

12. In all pointed sentences, some degree of accuracy must be sacrificed to conciseness.

—Samuel Johnson.

सर्व चपखल सुभाषितांत विचार संक्षिप्तपणे मांडण्याच्या प्रयत्नात अचूकपणाकडे जरा दुर्लक्षच केले जाते

13 A man of maxims only is like a cyclops with one eye, and that eye placed in the back of his head.

—S. T. Coleridge.

सुभाषिते बडबडणाऱ्या इसमाची एकडोळा असलेल्या सायक्लोप्स्सारखी स्थिती असते. हा डोळाही त्याच्या डोक्याच्या मागे असतो.

14. The wise make proverbs and fools repeat them.

—Issac D'Israeli.

शहाणे लोक सुभाषिते रचतात, आणि मूर्ख लोक ती नुसती तोंडाने बडबडतात.

15. Proverbs, like the sacred books of each nation, are the sanctuary of the intuitions.

—Emerson.

प्रत्येक देशातील धर्म-ग्रंथाप्रमाणे सुभाषिते ही अंत: संवेदनांची देवघरे असतात.

16. A proverb is much batter decocted into few words.

—Thomas Fuller.

सुभाषिते ही शक्य तितकी संक्षिप्त असलेली बरी.

17. Proverbs are made by men for their own advantage.

—Ovid.

सुभाषिते ही स्वत.च्या फायद्यासाठी लोकांनी निर्मिलेली असतात.

18. A maker of proverbs is synonymous with a pessimist.

--Joseph Roux.

सुभाषिते निर्मिणारा माणूस हा निराशवाद्या सारखाच असतो.

19. Almost every wise saying has an opposite one, no less wise.

—G. Santayana.

प्रत्येक सुभाषिताच्या उलट अर्थाचे आणि तितकेच शहाणपणाचे सुभाषित असतेच.

20. Proverbs are the wisdom of the streets. *—W. G. Benham.*

सुभाषिते म्हणजे रस्त्यावरून जाणाऱ्या सामान्य नागरिकांचे शहाणपणाचे उद्गार.

21. A maxim is an exact expression of an unquestionable truth.
—*Joubert.*
निर्विवाद सत्य अचूक शब्दांत जेव्हां मांडले जाते तेव्हा त्याला सुभाषित म्हणतात.

Providence :

1. Providence cares for every hungry mouth. —*R. Browning.*
देवाला प्रत्येक उपाशी माणसाची काळजी असते.
2. The ways of the Gods are full of providence. —*M. Aurelius.*
ईश्वरी लीला ही कधीच आगंतुक नसते.

Prudence :

1. Prudence is of no service unless it be prompt. —*F. Bacan.*
दूरदर्शित्वाचा तातडीने उपयोग केला नाही तर त्याचा काही फायदा नाही.
2. Look before you leap.
—*J. Heywood.*
उडी घेण्यापूर्वी पुढे पाहा.
3. Open not thine heart to every man. —*Cicera.*
प्रत्येकासमोर आपले अंतःकरण उघडे करू नका.
4. Beware of a mule's hind foot, a dog's tooth, and a woman's tongue. —*C. H. Spurgeon.*
खेचराचा मागचा पाय, कुत्र्याचा दात आणि स्त्रीची जीभ या सर्वांबद्दल खबरदार राहा.
5. That man is prudent who neither hopes nor fears anything from the uncertain events of the future.
—*Anatole France.*
भविष्यकालीन बिनभरवशाच्या घटनांमुळे जो भिऊन जात नाही, अगर आशेने फुलून जात नाही तो समंजस माणूस.
6. Let us not throw the rope after the bucket. —*Cervantes.*
बादलीच्या मागून दोर फेकण्याचा वेडेपणा आपण करू नये.
7. Whose house is of glass must not throw stones at another.
—*George Herbert.*
ज्याचे स्वतःचे घर काचेचे आहे त्याने दुसऱ्यांच्या अंगावर दगड फेकता कामा नये.
8. Speak with contempt of none, from slave to king;
The meanest bee hath and will use a sting.
—*Benjamin Franklin*
गुलामापासून ते राजापर्यंत कोणाबद्दलही तिरस्काराचे उद्गार काढू नका. अगदी क्षुद्र समजली जाणारी मधमाशी देखील दंश करू शकतो.
9. A stitch in time may save nine.
—*Thomas Fuller.*
वेळेवर एक टाका टाकला तर नऊ टाके घालण्याचे श्रम वाचतील.

10. Grasp not at much, for fear thou losest all.

—George Herbert.

मुठीत जास्त पकडण्याचा प्रयत्न करू नका, नाहीतर सारेच हातातून जावयाचे.

11. The first years of man must make provision for the last.

—Samuel Johnson.

माणसाने आपल्या आयुष्याचा पूर्वकाळ हा उत्तर कालाची तरतूद करण्यासाठी खर्चावा.

12. Watch thou and wake when others be asleep.*—Shakespeare.*

नीट नजर ठेव, आणि इतर झोपले असताना जागा रहा.

13. Use another's foot to kick a dog. *—Unknown.*

पाहुण्याकडून साप मारवणे बरे.

14. In buying needles examine the eyes. *—Unknown*

सुया विकत घेताना त्यांची नेडे नीट तपासून घ्या.

15. He is free from danger who even when he is safe, is on his guard. *—Publilius Syrus.*

जो सुरक्षित असतानाही गाफील रहात नाही तो नेहमीच संकटमुक्त असतो.

16. It is the part of a fool to give counsel to others, but himself not to be on his guard.

—Phædrus.

मूर्खाचे हे लक्षणच असते की स्वत: गाफील राहून तो दुसऱ्यांना सल्ला देत असतो.

17. Who fears all snares falls into none. *—Publilius Syrus.*

ज्याला सर्व सापळयांची भीती वाटते तो कोणच्याच सापळयांत (जाळयात) अडकत नाही.

18. An ounce of prudence is worth a pound of gold. *—Smollett.*

एक पौंडाचे सोने जवळ असण्यापेक्षा समजंसपणाचा थोडा अंश पत्करला.

19. Who never wins can rarely lose,

Who never climbs as rarely falls. *—Whittier.*

जो कधीच जिंकीत नाही तो काही गमावीत नाही; जो झाडावर चढत नाही तो कधी खाली पडतच नाही.

20. Prudence is a rich, ugly old maid, courted by incapacity.

—William Blake.

समंजसपणा ही एक श्रीमान वृद्ध कुरूप कुमारिका आहे; कर्तबगारी अंगी नसलेले लोक तिचे प्रणयाराधन करतात.

21. He that is over-cautious will accomplish little. *—Schiller.*

जो फाजील सावधपणाने वागेल त्याच्या हातून विशेष असे काही घडणार नाही.

22. Prudence keeps life safe, but does not often make it happy.

—S. Johnson.

दूरदर्शित्वामुळे सुरक्षितता लाभते, पण तिच्यामुळे जीवन सुखी होतेच असे नव्हे.

Publicity :

Great is advertisement with little men. —*O. Seaman.*
क्षूद्रांना फार बडी जाहिरात लागते.

Pun :

A man who could make so vile a pun would not scruple to pick a pocket. —*J. Dennis.*
जो इतकी क्षूद्र कोटी करू शकतो तो खिसा कापावयाला मागेपुडे पाहणार नाही.

Punishment

1. Punishment is lame, but it comes. —*G. Herbert*
शासन हे माणसाला उशीरा मिळाले तरी ते केव्हातरी मिळणारच.

2. Time that precedes punishment is the severest part of it —*Seneca*
शिक्षेच्या अगोदरचा काळ अत्यंत वाईट

Purity :

1. Blessed are the pure in heart for they shall see God. —*New Testament*
जे निर्मळ अंत:करणाचे असतात ते धन्य, कारण त्यांना ईश्वराचे दर्शन घडेल.

2. The stream is always purer at its source. —*Pascal.*
झरा हा उगमाच्या ठिकाणी नेहमीच स्वच्छ असतो.

Purpose :

1. What makes life dreary is the want of purpose. —*Ovid.*
ध्येय नसले की आयुष्य कंटाळवाणे जाते.

2 Purpose is what gives life meaning —*Cicero.*
जीवनात काही अर्थ येतो तो केवळ ध्येयामुळे!

3. A good archer is not known by his arrows but his aim. —*T. Fuller.*
चांगल्या तिरंदाजाची किंमत त्याने घेतलेल्या नेमावरून कळते, जवळ बाळगलेल्या बाणामुळे नव्हे.

Q

Quack :

Quackery gives birth to nothing; gives death to all things.
—*Carlyle.*

ढोंगी वैदूगिरीने निष्पन्न तर काही होत नाही पण सर्वाचा घात मात्र होतो.

Quarrelling :

1. Quarrelsome dogs get dirty coats. —*S. Lover.*
भांडखोर कुत्र्यांची अंगे चिखलांनी माखलेली असतात.
2. For souls in growth, great quarrels are great emancipations. —*L. P. Smith.*
विकसनशील आत्म्यांच्या बाबतीत मोठाली भांडणे म्हणजे मन मोकळे करण्याचे प्रसंग.
3. It takes two to make a quarrel. —*Socrates.*
एका हाताने कधी टाळी वाजत नाही.
4. Quarrels do not last long if the wrong is only on one side.
—*La Rochefoucauld.*
जर एक बाजू चुकीची असली तर भांडणे फार वेळ टिकत नाहीत.
5. Weakness on both sides is the motto of all quarrels.
—*Voltaire.*
जेव्हा दोन्ही बाजू कमकुवत असतात तेव्हा भांडणे होतात.
6. Above all, avoid quarrels caused by wine. —*Ovid.*
सर्वात महत्त्वाची गोष्ट ही की दारू पिऊन भांडणे करण्याचे टाळा.
7. Agreement is made more precious by disagreement.
भांडणानंतर एकोप्याचे मोल कळू लागते.
8. In a false quarrel there is no true valour. —*Shakespeare.*
खोटया भांडणात खऱ्या धैर्याचा प्रश्नच नसतो.
9. A quarrel is quickly settled when deserted by one party; there's no battle unless there be two. —*Seneca.*
एक पक्ष निघून गेला की भांडण तात्काळ मिटते; दोन पक्षांवाचून लढाई नाही.
10. There's no such test of a man's superiority of character as in the well-conducting of an unavoidable quarrel.
—*Sir Henry Taylor.*
अटळ असे भांडण करताना मनुष्य ज्या योग्य पद्धतीने ते भांडण करतो त्या वरून त्या माणसाच्या चारित्र्याची श्रेष्ठता कळून येते.
11. Those who in quarrels interpose,
Must often wipe a bloody nose. —*John Gay.*
जे दुसऱ्यांच्या भांडणात नाक खुपसतात त्यांचे नाक फुटल्यावाचून राहात नाही.

Question .

1. A sovereign's ear ill brooks a subject's questioning.
   —*Coleridge.*
   प्रजाजनांनी प्रश्न विचारिलेले राजेलोकांना आवडत नाहीत.
2. Questioning is not a mode of conversation among gentlemen. —*S. Johnson.*
   जेव्हा सभ्य लोक संभाषणात भाग घेतात तेव्हा ते (केवळ) प्रश्न विचारीत बसत नाहीत.
3. Hard questions must have hard answers. —*Plutarch.*
   कठोर प्रश्नांना कठोरच उत्तरे मिळणार.
4. It is not every question that deserves an answer.—*P. Syrus.*
   उत्तर द्यावेच एवढी प्रत्येक प्रश्नाची लायकी नसते.
5. When anyone explains himself guardedly, nothing is more uncivil than to put a new question. —*J. P. Ritcher.*
   जेव्हा एकादी व्यक्ती सावधानपणे स्पष्टीकरण देते, तेव्हा तिला नवीन प्रश्न विचारणे अशिष्टपणा होय.
6. The greatest men may ask a foolish question, now and then. —*J. Wolcot.*
   अत्यंत थोर लोक देखील कधी कधी मूर्खांसारखे प्रश्न विचारतात.
7. He that nothing questioneth, nothing learns. —*T. Fuller.*
   जो कधीच प्रश्न विचारीत नाही तो काहीच शिकू शकत नाही.

Quiet :

1. A little with quiet is the only diet. —*G. Herbert.*
   थोडेसे शांततेने वागणे हेच खरे पथ्य.
2. Sometimes quiet is an unquiet thing. —*Seneca.*
   कधीकधी शांततेत अशांतता भरलेली असते.
3. An inability to stay quiet is one of the most conspicuous failings of mankind.
   —*W. Bagehot.*
   शांतपणे राहण्याची असमर्थता हे एक ठळक मानवी व्यंग आहे.
4. Anything for a quiet life !
   —*T. Heywood*
   शांत जीवनासाठी काय वाटेल ती किंमत देण्याची (माझी) तयारी आहे.

Quotation :

1. A fine quotation is a diamond on the finger of a man of wit, and a pebble in the hand of a fool. —*Joseph Roux.*
   सुंदर अवतरण हे बुद्धिमान माणसाच्या बोटावरची हिऱ्याची जणू आंगठीच असते; पण मूर्खाच्या हातात मात्र ते गारगोटी बनते.

2. Quotation confesses inferiority.
—*Emerson*.

जे अवतरण देत बसतात ते स्वतःचा कमीपणा सांगत असतात.

3. Nothing gives an author so much pleasure as to find his works respectfully quoted by other learned authors.
—*B. Franklin*.

इतर पंडितांनी आपल्या ग्रंथातील अवतरणे आदरपूर्वक उल्लेखिली की लेखकाला जो आनंद होतो तो अपूर्व.

4. A saying often runs the risk of being thrown away when quoted as the speaker's own.
—*La Bruyere*.

जर दुसऱ्याचे अवतरण स्वतःचे आहे असे वक्ता भासवू लागला की ते अवतरण अव्हेरिले जाण्याची भीती असते.

5. To be occasionally quoted is all the fame I care for.
—*A. Smith*.

मधून मधून माझ्या ग्रंथांतली अवतरणे उल्लेखिली जावी एवढ्याच कीर्तीची मी फिकीर करतो.

6. Every quotation contributes something to the enlargement of the language. —*S. Johnson*.

प्रत्येक अवतरणामुळे भाषेत काहीतरी भर पडत असते.

7. The wisdom of the wise and the experience of ages may be preserved by quotations.
—*Issac D'Israeli*

शहाण्याचे शहाणपण आणि मानवजातीचा सारा पूर्वानुभव सुभाषितरूपाने जतन केला जातो.

8. Next to the originator of a good sentence is the first quoter of it. —*Emerson*.

जो पहिले उत्तम सुभाषित रचतो त्या नंतरची महत्त्वाची व्यक्ती म्हणजे त्या सुभाषिताचा प्रथम उपयोग करणारा माणूस.

9. A great man quotes bravely and will not draw on his invention when his memory serves him with a word as good. —*Emerson*.

थोर पुरुष दुसऱ्यांची सुभाषिते निर्भयपणे वापरतात. जर दुसऱ्या लेखकाचे चांगले वचन हाताशी असले तर तो स्वतःची कल्पनाशक्ती चालविण्याच्या भानगडीत पडत नाही.

10. One advantage there certainly is in quotation, that if the authors cited be good, there's at least so much worth reading in the book of him who quotes them. —*S. Johnson*.

चांगल्या लेखकाच्या सुभाषिताचा हा एक फायदा म्हणता येईल की जो त्याचा उपयोग करील त्याच्या पुस्तकात निदान तेवढातरी वाचनीय भाग असेल.

11. I quote others only in order the better to express myself. —*Montaigne.*
मला माझे विचार जास्त स्पष्टपणे मांडता यावे म्हणून मी इतरांची वचने उद्धृत करतो.

12. I am but a gatherer and disposer of other men's stuff.
—*Sir Henry Wotton.*
मी केवळ इतरांचा माल गोळा करून त्याचा वापर करतो.

R

Rain :

1. After the rain cometh the fair weather. —*Aesop.*
पाऊस पडून गेल्यानंतर सुंदर हवा पडते.
2. It never rains but it pours.
संकटे कधी एकटी येत नाहीत.
3. A little rain will fill the lily's cup —*E. Arnold.*
पावसाच्या थोडयाशा थेंबांनी मोगरीचे फूल भरून येते.
4. Soon dries the rain-drop on the April leaf. —*Bulwer Lytton.*
एप्रिल महिन्यातील झाडाच्या पानांवरचा पावसाचा थेंब लवकरच सुकतो.
5. A sunshiny shower won't last half an hour.
—*Michael Denham.*
ऊन असताना पडणारी पावसाची सर धड अर्धा तास देखील टिकत नाही.
6. When it rains, it rains on all alike. —*W. G. Benham.*
पाऊस पडू लागला की त्याचे पाणी सर्वत्र सारखे पडते.

Rake :

A reformed rake makes the best husband.
—*W. G. Benham.*
शुद्धीवर आलेला दुराचारी इसम बायकोशी उत्तम वागतो.

Rat :

1. It is the wisdom of rats that will be sure to leave a house somewhat before it fall.
—*F. Bacon.*
उंदरांना देखील शहाणपण असते; घर कोसळावयाच्या अगोदर ते घरातून पलायन करतात.
2. Too late repents the rat when caught by the cat. —*J. Florio.*
मांजराने पकडल्यानंतर उंदीर पश्चात्ताप करू लागला तर त्याचा काय उपयोग?

Reading :

1. Reading maketh a full man.
वाचनाने माणूस बहुश्रुत होतो.
2. Reading is to the mind, what exercise is to the body.
—J. Addison.
व्यायामाची जशी शरीराला गरज असते, त्याप्रमाणेच वाचनाची मनाला असते.
3. A man ought to read just as inclination leads him; for what he reads as a task will do him little good. *—S. Johnson*
माणसाने आपल्या मन:प्रवृत्ती प्रमाणे वाचन करावे; जे वाचन सक्तीने केले जाते त्याचा विशेष उपयोग होत नाही.
4. Some read to think–these are rare; some to write–these are common; and some to talk and those form the great majority.
—C. C Colton.
काहीजण विचाराला खाद्य मिळावे म्हणून वाचन करतात; असले लोक फार दुर्मिळ. काहीजण लेखनासाठीं वाचन करतात; असले वाचक पुष्कळ असतात. पण बहुसंख्य लोक केवळ बडबडता यावे म्हणून वाचन करतात.
5. Mere reading does not take you far. *—Emerson.*
नुसत्या वाचनाचा विशेष असा उपयोग होत नाही.
6. It is poor travelling that is only to arrive, and it is poor reading that is only to find out how the book ends.
—A. Colton.
केवळ घरी परतण्यासाठी जो प्रवास केला जातो त्यात काही राम नाही; त्याचप्रमाणे केवळ पुस्तक कसे संपते ते पाहण्यासाठी जे वाचन केले जाते त्यात गंमत नाही.
7. 'Tis the good reader that makes the good book.
—Emerson.
वाचक चोखंदळ असला म्हणजे (त्याच्यासाठी) चांगली पुस्तकेही लिहिली जातात.
8. We have not read an author till we have seen his object, whatever it may be, as he saw it. *—Carlyle.*
पुस्तक लिहिण्यात लेखकाचा काय खरा हेतू आहे याचा ज्याला अदमास लागलेला नाही त्याने ते पुस्तक वाचले आहे असे म्हणता येणार नाही.
9. Books must be read as carefully and sincerely as they are written. *—Cicero.*
ग्रंथ जितक्या काळजीने आणि कळकळीने लिहिले जातात तितक्याच काळजीने आणि कळकळीने ते वाचले गेले पाहिजेत.
10. Read much, but not many books. *—Pliny the Younger*

खूप वाचन करा, पण खंडीभर पुस्तके वाचू नका.

11. Let blockheads read what blockheads write.
—*Lord Chesterfield.*
निर्बुद्ध लेखकाची पुस्तके निर्बुद्धांनीच वाचावीत.

12. Read not to eat but to digest.
—*R. L. Stevenson.*
जे काही वाचाल ते पचवा; नुसतेच खाऊ नका.

13. His empty skull was filled with books; the brain remained untouched. —*Cicero.*
त्याच्या पोकळ कवटीत नुसती पुस्तके भरलेली होती; मेन्दूला त्यांचा स्पर्श झाला नव्हता.

14. What we should read is not the words, but the man whom we feel to be behind the words.
—*Samuel Butler, The Younger.*
पुस्तक वाचावयाचे म्हणजे नुसते शब्द वाचावयाचे नव्हेत; त्या शब्दांच्या मागे ग्रंथकाराचे जे व्यक्तिमत्त्व असते त्याची ओळख करून घ्यावयाची-याला वाचन म्हणतात.

15. The art of reading is to skip judiciously. —*P. G. Hamerton.*
समंजसपणाने पुस्तकाची पाने चाळण्यात वाचनाची कला असते.

16. All good and true book-lovers practise the pleasing and improving avocation of reading in bed. —*Eugene Field.*
जे खरे आणि चांगले ग्रंथप्रेमी असतात त्यांना बिछान्यात पडून वाचन करण्याचा उद्‌बोधक आणि आल्हाददायक छंद असतो.

17. The use of books for pleasure is the most satisfactory recreation; without having acquired the power of reading for pleasure, none of us can be independent. —*Viscount Grey.*
आनंदाचा लाभ व्हावा म्हणून वाचन करणे ही अत्यंत संतोषदायक करमणूक होय; जोपर्यंत आनंदासाठी वाचन कसे करावे ते आपणाला कळलेले नाही, तोपर्यंत आपले मन स्वतंत्र झाले आहे असे म्हणता येणार नाही.

18. There be some men born only to suck out the poison of books. —*Samuel Johnson.*
काहीजण पुस्तकांतले केवळ विष शोषून घेण्यासाठी जन्माला आलेले असतात.

19. If the Almighty God waited six thousand years for one to see what he had made I may surely wait two hundred for one to understand what I have written. —*Carlyle.*

जर सर्वसमर्थ अशा ईश्वराला स्वत: निर्मिलेल्या मानवाला पाहण्यासाठी सहा हजार वर्षे वाट पाहावी लागली, तर मग माझे लेखन ज्याला कळेल असा वाचक मिळण्यासाठी मी दोनशे वर्षे जरूर वाट पाहीन.

20. And better had they ne'er been born
Who read to doubt, or read to scorn. —*Scott.*
जे केवळ संशय प्रगट करण्यासाठी अगर तिरस्कार व्यक्त करण्यासाठी वाचन करतात ते जन्माला न आलेले बरे.

21. If thou receive profit, read with humility, simplicity and faith, and seek not at any time the fame of being learned.
—*Thomas A. Kempis.*
जर वाचनापासून खराखुरा फायदा व्हावा असे वाटत असेल तर नम्रपणे मन निर्मळ ठेवून आणि श्रध्देने वाचन करा.

22. To read well, that is, to read true books in a true spirit, is a noble exercise.
—*H. D. Thoreau.*
चांगले वाचन करणे म्हणणे उत्तम ग्रंथ उत्तम रीतीने वाचणे; ही उदात्त कृती होय.

23. It is not wide reading but useful reading that tends to excellence. —*Aristippus.*
उच्च तऱ्हेचा लाभ होतो तो विस्तृत वाचनापासून नव्हे तर उपयुक्त वाचनापासून.

24. Preserve proportion in your reading. Keep your view of men and things extensive.
—*Thomas Arnold.*
वाचन करताना देखील नीट प्रमाण राखा; मानवी व्यवहाराचा विस्तृत अभ्यास करावयाला विसरू नका.

25. In science, read by preference the newest works; in literature, the oldest. The classics are always modern.
Bulwer–Lytton.
विज्ञानाचा अभ्यास करताना अगदी ताजे ग्रंथ वाचा; वाङमयाचा अभ्यास करताना शक्य तितके जुने ग्रंथ वाचा, कारण अभिजात जुने ग्रंथ नेहमीच ताजे असतात.

26. The three practical rules, then which I have to offer, are 1. Never read any book that is not a year old. 2. Never read any but famed books. 3 Never read any but what you like. —*Emerson.*
(वाचनासाठी) व्यावहारिक दृष्ट्या उपयुक्त असे नियम मी सुचवितो ते असे : (१) जे पुस्तक बाजारात येऊन एक वर्ष झालेले नाही ते वाचू नका. (२) फक्त प्रसिद्ध ग्रंथ वाचा. (३) जे आवडत नाही ते वाचू नका.

27. I wish only to read that book it would have been a disaster to omit. —*Emerson.*
जे वाचले नाही तर (माझ्यावर) महा-संकट कोसळेल तेच पुस्तक मी वाचू इच्छितो.

28. Every book is worth reading which sets the reader in a working mood. —*Emerson.*
ज्या ग्रंथाच्या वाचनाने वाचकाच्या मनाला चालना मिळते ते प्रत्येक पुस्तक वाचनीय समजावे.

29. One should not read to swallow all, but rather see what one has use for. —*Henrik.*
आधाशीवृत्ती ठेवून वाचन करू नये: तर कशाचा उपयोग होईल ते हेरून वाचन करावे.

30. No man can read with profit that which he cannot learn to read with pleasure.
—*Noah Porter.*
जो ग्रंथ माणूस आनंदाने वाचू शकत नाही त्याच्यापासून काहीच फायदा होत नाही.

31. Life being short and the quiet hours of it few, we ought to waste none of them in reading valueless books.
—*John Ruskin*
जीवन ते किती छोटे, त्यातून निवांत असा वेळ तर फारच थोडा, म्हणून नालायक पुस्तके वाचण्यात वेळ घाल-विता कामा नये.

32 Life is too short for reading inferior books. —*James Bryce.*
आयुष्य इतके थोडे असते की भिकार पुस्तकांचे वाचन करण्यात वेळ घालवून चालणार नाही.

33 If time is precious, no book that will not improve by repeated readings deserves to be read at all. —*Carlyle.*
जर वेळेला महत्त्व आहे असे मानले तर मग ज्या ग्रंथाचे पुन: पुन: वाचन केले तरी माझ्यात सुधारणा होणार नाही असले पुस्तक वाचण्याच्या लायकीचे नसते.

34. You must linger among a limited number of master thinkers and digest their works, if you would derive ideas which shall win firm hold in your mind. —*Seneca.*
जर मनावर शाश्वत परिणाम करणाऱ्या विचारांचे संपादन करावयाचे असेल तर मोजक्याच अशा थोर विचारवंताच्या ग्रथांच्या सहवासात रहा.

35. It is not the reading of many books which is necessary to make a man wise or good, but the well reading of a few.
—*Richard Baxter.*
माणसाला शहाणे अगर चांगले होण्या-साठी अनेक ग्रंथांचे वाचन करण्याची गरज नाही. मोजक्याच पुस्तकांचे चांगले वाचन केले तर ते फलदायी ठरते

36. Nothing is worth reading that does not require an alert mind.

—*Charles Dudley Warner.*

ज्याचे वाचन करताना मन खबरदार राखण्याची गरज नसते ते वाचण्याच्या लायकीचेच नसते.

37. Books have always a secret influence on the understanding; we cannot at pleasure obliterate ideas, he that reads books of science, though without any fixed desire of improvement will grow more knowing; he that entertains himself with moral or religious treatises will imperceptibly advance in goodness; the ideas which are often offered to the mind, will at last find a lucky moment when it is disposed to receive them.

—*Samuel Johnson.*

पुस्तकांचा आपल्या मनावर नकळत असा परिणाम होत असतो. (त्यातून लाभलेले) विचार आपण मर्जीनुसार पुसून टाक शकत नाही. जो विज्ञानावरचे ग्रंथ सुधारणेची कसलीही इच्छा मनात नसतानाही वाचील, त्याच्या ज्ञानात भर पडेल, जो नीतिविषयक अथवा धर्मविषयक प्रबंधांचे वाचन करील त्याच्या चांगुलपणात वाढ होईल. ज्या कल्पना मनावर वरचेवर बिम्बविल्या जातात त्या एक दिवस कोणत्या तरी भाग्यशाली क्षणी ग्रहण करण्याची मनाला इच्छा होणारच.

38. Of all the human relaxations which are free from guilt, none so dignified as reading.

—*Egerton Brydges.*

मनाला विरंगुळा देणाऱ्या पण ज्यात गलिच्छपणाचा अंश नाही अशा ज्या बाबी आहेत त्यात सर्वात प्रतिष्ठेची गोष्ट म्हणजे वाचन.

39. Our high respect for a well-read man is praise enough of literature. —*Emerson.*

व्यासंगी व्यक्तीबद्दल आपणाला जो अत्यादर वाटतो त्यातच वाङ्मयाची सारी प्रशंसा आली.

40. If we encountered a man of rare intellect, we should ask him what books he read.

—*Emerson.*

जर अपूर्व बुद्धिमत्तेच्या माणसाची आपली गाठ पडली तर तुम्ही कोणते ग्रंथ वाचता असे त्याला विचारावे.

41. It is a tie between men to have read the same book

—*Emerson.*

जे लोक एकच ग्रंथ वाचतात त्यांच्यात (समान अभिरुचीमुळे) स्नेहबंध निर्माण होतो.

42. My early and invincible love of reading,

I would not exchange for the treasures of India.

—Edward Gibbon.

लहानपणापासून मला वाचनाची जी दुर्दम्य गोडी लागलेली आहे ती मला कोणी हिंदुस्तानची सारी संपत्ती देऊ केली तरी मी देऊन टाकणार नाही.

43. The first time I read an excellent book, it is to me just as if I had gained a new friend; when I read over a book I have perused before it resembles the meeting with an old one. *—Goldsmith.*

एकादे नवे परंतु उत्कृष्ट पुस्तक माझ्या वाचनात आले की नवा मित्र लाभल्याचा आनंद मला होतो, आणि पूर्वी वाचलेले पुस्तक पुन: वाचनात आले तर जुना मित्र भेटल्याचा आनंद होतो.

44. Every reader who holds a book in his hand is free of the inmost minds of men past and present; he needs no introduction to the greatest.

—Frederic Harrison.

वाचक एकादा ग्रंथ हातात धरतो तेव्हा तो गतकालीन आणि वर्तमानकालीन व्यक्तींच्या अंतरंगात प्रवेश करतो. थोरांची गाठ घेण्यासाठी त्याला अन्य शिफारसपत्राची गरज लागत नाही.

45. Read anything five hours a day, and you will soon be learned. *—Samuel Johnson.*

दररोज पाच तास कशाचेही वाचन करा, तुम्ही लवकरच विद्वान व्हाल.

46. I love to lose myself in other men's minds. When I am not walking, I am reading. I cannot sit and think. Books think for me. *—Charles Lamb.*

मला दुसऱ्यांच्या मनात विरून जावयाला आवडते. जेव्हा मी बाहेर फिरावयाला जात नाही, तेव्हा मी वाचनात दंग असतो. माझ्यातर्फे (साठी) विचार करण्याचे काम ही पुस्तके करतात.

47. To love to read is to exchange hours of ennui for hours of delight. *—Montesquieu.*

वाचनाची आवड असली म्हणजे कंटाळवाणा जाणारा वेळ आल्हादात जातो.

48. People say that life is the thing, but I prefer reading.

—Logan Pearsall Smith.

लोक म्हणतात की प्रत्यक्ष जीवन हेच खरे महत्त्वाचे; मी मात्र वाचनच जास्त पसंत करतो.

49. Give a man a pipe he can smoke;
Give a man a book he can read;
And his home is bright with a calm delight,
Though the room be poor indeed. *—James Thomson.*

कोणालाही ओढावयाला चिलीम आणि वाचावयाला पुस्तक द्या म्हणजे तो परिस्थितीने गरीब असला तरी त्याचे घर स्वास्थ्यपूर्ण आल्हादाने उजळन जाईल.

50. The habit of reading is the only enjoyment in which there is no alloy; it lasts when all other pleasures fade.

—Anthony Trollope.

वाचनाची सवय ही एवढीच निर्भेळ आनंद देणारी गोष्ट आहे; इतर सर्व सुखे उडून गेल्यानंतर हे एवढेच सुख मागे उरते.

51. With various readings stored his empty skull,
Learn'd without sense, and venerably dull.

—Charles Churchill,

ज्याच्या पोकळ कवटीत नुसता वाचलेला मजकर भरलेला असतो तो विद्वान वाटला तरी अकलेच्या नावाने पूज्य आणि आदरणीय वाटला तरी तो मंद बुद्धीचा असतो.

52. A man may as well expect to grow stronger by always eating as wiser by always reading. ' Tis thought and digestion which makes books serviceable, and gives health and vigour to the mind. *—Jeremy Collier.*

एकसारखे वाचन करून शहाणपण मिळविण्याचा प्रयत्न करणे म्हणजे एक-सारखे खात राहून शक्ती कमावण्याचा प्रयत्न करण्यासारखे आहे. वाचन पचले आणि विचार करण्याची शक्ती अंगी आली तरच पुस्तकांचा उपयोग होतो, आणि मनाचे आरोग्य आणि बल वाढते.

53. Book-learned fools miss the world. *—John Drinkwater.*

केवळ ग्रंथावर पोसलेल्या मूढांना जगाची खरी ओळख होत नाही.

54. Readings is sometimes an ingenious device for avoiding thought. *—Helps.*

कधीकधी विचार करण्याचा त्रास टाळण्यासाठी लोक वाचनाचे धूर्त तंत्र स्वीकारतात.

55. If I had spent as much time in reading as other men of learning, I should have been as ignorant as they.

—Thomas Hobbes.

जर इतर विद्वानांइतकाच मी माझा वेळ वाचनात घालविला असता तर मी त्यांच्या इतकाच अज्ञानी राहिलो असतो.

56. He hss left off reading altogether, to the great improvement of his originality.

—Charles Lamb.

त्याने वाचन अजिबात बंद करून टाकले आहे, त्यामुळे त्याच्या अस्सलपणात चांगली सुधारणा होईल.

57. Reading furnishes the mind only with materials of knowledge, it is thinking that makes what we read ours.

—John Locke.

वाचनामुळे फक्त ज्ञानाची सामग्री हाती पडते. जर आपण विचार करू शकलो तरच आपण जे वाचतो ते आत्मसात होते.

58. Reading wlthout thinking will never make a clear head.

—John Norris.

विचाराशिवाय केवळ वाचनच करीत राहिले तर मेंदू तसाच गढूळ राहील.

59. For men that read much and work little are as bells, the which do sound to call others, and they themselves never enter ınto the church.

—Thomas North.

जे नुसतेच वाचन करीत बसतात पण काम मात्र करीत नाहीत ते घंटेसारखे असतात. या घंटा आमंत्रणाचे काम करतात पण स्वत: देवळात कधी प्रवेश करीत नाहीत.

60. More true knowledge comes by meditation than by reading; for much reading is an oppression of the mind, and extinguishes the natural candle, which is the reason of so many senseless scholars in the world. *—William Penn.*

वाचनाने नव्हे तर चिंतनाने खरे ज्ञान लाभते; वाचनाचा अतिरेक म्हणजे केवळ मनावर टाकलेले ओझे; मनाचे खरे तेज त्यामुळे मालवते; यामुळेच आपणाला जगात अक्कलशून्य विद्वान दृष्टीस पडतात.

61. In reading of many books is distraction. *—Seneca.*

फार पुस्तके वाचली की चित्तविभ्रमाची बाधा होते.

62. To pass from hearing literature to reading it is to take a great and dangerous step.

—R. L. Stevenson.

वाङ्मय ऐकायचे सोडून त्याचे वाचन करायला लागणे म्हणजे मोठी घातकी गोष्ट करणे होय.

63. Who readth much, and never meditates,
Is like the greedy eater of much food,
Who so surcloys his stomach with his eates.
That commonly they do him little good. *—Joshua Sylvoster.*

जो चिंतन न करता नुसता वाचीतच राहतो त्याची खादाड माणसासारखी अवस्था होते. तो पोटात नुसते अन्न कोंबतो पण त्याचा काही उपयोग मात्र होत नाही.

64. Verily, when the day of judgment comes, we shall not be asked what we have read, but what we have done.

—Thomas A. Kempis.

जेव्हा अंतिम कसोटीची वेळ येईल तेव्हा आपण काय वाचले आहे असा प्रश्न विचारला जाणार नाही; आपण काय 'कार्य' केले असा प्रश्न विचारला जाईल.

Reason :

1. Reason is the choicest gift bestowed by heaven.

—Sophocles.

बुद्धिमत्ता ही ईश्वराने मानवाला बहाल केलेली सर्वोत्तम देणगी होय.

2. Nothing can be lasting when reason does not rule.

—Q. C. Rufus.

जर बुद्धिमत्तेच्या संचाराला वाव नसेल तर कोणतीच गोष्ट टिकणार नाही.

3. We walk evermore
To higher paths by brightening reason's lamp. *—G. Eliot.*

बुद्धिमत्तेचा दीप वापरून आपण उच्च मार्ग नेहमीच आक्रमीत असतो.

4. A man without reason is a beast in season. *—John Ray.*

ज्याच्याजवळ बुध्दिमत्ता नाही तो केवळ पशूच म्हटला पाहिजे.

5. Reason which ought always to direct mankind seldom does; but passions and weaknesses commonly usurp its seat and rule in its stead.

—Lord Chesterfield.

वास्तविक मानवी व्यवहार हा विचाराच्या नियंत्रणाखाली चालावयास हवा; पण प्रत्यक्षात पहावे तो विकार आणि इतर व्यंगे यानींच विचाराची जागा बळकावलेली असते.

6. Few have reason, most have eyes. *—C. Churchill.*

फार थोड्यांना बुध्दिमत्ता लाभलेली असते; बहुतेकांना नुसते डोळेच असतात.

7. If you wish to subject all things to yourself, subject yourself to reason. *—Seneca.*

जर सर्व गोष्टी मनाप्रमाणे व्हाव्या अशी इच्छा असेल तर बुध्दीचे नियंत्रण माना.

8. All the tools with which mankind works upon its fate are dull, but the sharpest among them is the reason.

—Carl Van Doren.

दैवावर आघात करण्यासाठी माणसे जी हत्यारे वापरतात ती सारी बोथट असतात; त्यातल्या त्यात सर्वांत तीक्ष्ण धारेचे हत्यार कोणते असेल तर ते बुध्दीचे.

9. What Reason weaves, by Passion is undone. *—Pope.*

बुध्दी ज्या गोष्टींचे जाळे विणिते त्याचा विकारामुळे नाश होतो.

10. Who reasons wisely is not therefore wise,
His pride in reas'ning, not in acting lies. —*Pope.*
जो नीट वादविवाद करतो तो शहाणा असतोच असे नव्हे; कारण कृती करण्यापेक्षा आपल्या वादविवाद-कौशल्याचाच जास्त अभिमान त्याला वाटत असतो.

11. The hearrt has reasons of which reason has no knowledge.
—*Pascal.*
बुध्दीला ज्यांचे ज्ञान नसते अशी अंतःकरणाची काही कारणे असतात.

12. Strong reasons make strong actions. —*Shakespear.*
जोरदार कारणातून जोरदार कृतीचा जन्म होतो.

Rebellion :

1. A little rebellion now and then is a good thing and as necessary in the political world as storms in the physical.
—*Thomas Sefferson.*
मधून मधून लहान-मोठे बंड उद्‌भवणे वाईट नाही; निसर्गात जशी वादळाची गरज असते, तशीच राजकीय क्षेत्रात बंडखोरीची.

Recreation :

1. Straining breaks the bow, and relaxation relieves the mind.
—*P. Syrus.*
ताणून ठेवलेले धनुष्य मोडन जाते, पण करमणुकी मुळे मनावरचा ताण कमी होतो.

2. The bow, if never unbent will lose its power. —*Ovid.*
जर धनुष्य सैल केले नाही तर त्याची ताकद जाते.

Reform :

1. Reform must come from within, not from without. You cannot legislate for virtue.
—*Cardinal Gibbons.*
सुधारणा ही बाहेरून लादता येत नाही; तिचा उगम आतूनच पाहिजे. कायदे करून तुम्ही कोणाला सद्‌गुणी बनवू शकत नाही.

2. If you wish to reform rhe world, reform yourself. —*Socrates.*
जर जगाची सुधारणा करावयाची इच्छा असेल तर प्रथम स्वतःची सुधारणा करा.

3. It is a general error to suppose the loudest complainers for the public to be the most anxious for its walfare.
—*Edmund Burke.*
जगाची सुधारणा व्हावी म्हणून जे मोठमोठ्याने आक्रोश करतात, त्यांना जगाच्या कल्याणाची फार काळजी असते असे आपण नेहमीच चुकीने समजतो.

4. It is never over-late to mend.
—*James Howell*

दुरुस्ती करावयाला जरी उशीर झाला तरी फिकीर नाही; उशीरा का होईना पण ती करावी.

5. To innovate is not to reform.
— Edmund Burke.
नुसती डागडुजी करणे याला सुधारणा म्हणत नाहीत.

6. All reform except a moral one will prove unavailing.
—Carlyle.
नैतिक सुधारणा वगळली तर इतर साऱ्या सुधारणा कुचकामाच्या आहेत.

7. Reforms are less to be dreaded than revolutions, for they cause less reaction.
—Charles John Darling.
क्रान्तीपेक्षा सुधारणांची कमी भीती असते, कारण त्यांची प्रतिक्रिया विशेष तीव्र नसते.

8. Every reform is only a mask under cover of which a more terrible reform, which dares not yet name itself, advances.
—Emerson.
प्रत्येक सुधारणेच्या मागे कोणतीतरी जास्तच भयप्रद सुधारणा नाव न सांगता लपून बसलेली असते.

9. Any essentail reform must like charity, begin at home.
—John Macy.
दयाधर्माप्रमाणेच कोणत्याही अत्यावश्यक सुधारणेचा प्रारंभ घरापासून होतो.

10. No true reform has ever come to pass.
Unchallenged by a lion and an Ass. *—Arthur Guiterman.*
कोणतीही चांगली सुधारणा समर्थ लोक आणि गाढव लोक यांचा प्रतिकार न होता अंमलात आलेली नाही.

11. It is essential to the triumph of reform that it should never succeed. *—William Hazlitt.*
सुधारणेचा विजय व्हावा असे वाटत असेल तर ती कधीच यशस्वी होता कामा नये.

12. Nothing is more unpleasant than a virtuous person with a mean mind. *—Bagehot.*
नीच वृत्तीच्या सद्‌गुणी इसमासारखा अप्रिय प्राणी दुसरा नाही.

13. Moderate reformers always hate those who go beyond them. *—J. A. Eroude.*
ज्यांना बेताची सुधारणा हवी असते, ते त्यांच्यावर मात करणारांचा नेहमी तिरस्कार करतात.

14. Those who are fond of setting things to right, have no great objection to seeing them wrong. *—William Hazlitt.*
ज्यांना परिस्थितीत चांगली दुरूस्ती करण्याची इच्छा असते त्यांना तिची बिघडलेली अवस्था पाहताना काही विशेष वाटत नाही.

15. The selfish wish to govern is often mistaken for a holy zeal in the cause of humanity.
—Elbert Hubbard.
अधिकार गाजविण्याची स्वार्थी लालसा ही मानवजातीच्या कल्याणाचा पवित्र उत्साह म्हणून (चुकीने) समजली जाते.

17. A single zealot may become persecutor, and better men be his victims. *–Thomas Jefferson.*
एकच अतिउत्साही माणूस जुलमी बनू शकेल आणि त्यांच्या पेक्षा चांगली माणसे त्याच्या जुलुमाचा बळी पडू शकतील.

18. The people who are regarded as moral luminaries are those who forego ordinary pleasures themselves and find compensation in interfering with the pleasures of others.
—Bertrand Russell.
ज्यांचा नीतिमान म्हणून लौकिक असतो ती माणसे जीवनांतील साध्यासुध्या सुखांपासून अलिप्त राहतात आणि इतरांच्या सुखात ढवळाढवळ करून त्यांची भरपाई करतात.

Refusal :

1. Who refuses courteously half grants your suit.
—Lord Chesterfield.
जो मधुरपणे नकार देतो तो एका परीने तुमची विनंती थोडीफार मान्यच करीत असतो.

2. He who refuses nothing will soon have nothing to refuse.
—Martial.
जो कशालाच नकार देत नाही, त्याच्या जवळ नकार द्यावयाला असे काहीच उरणार नाही.

3. It is kindness to refuse immediately what you intend to deny. *—Publilius Syrus.*
ज्याला तुम्ही नाही म्हणण्याचा विचार करीत असता त्याला चक्क नकार देण्याचा दयाळूपणा दाखवा.

4. A reason for refusing is never wanting to an avaricious man.
—Publilius Syrus.
आधाशी माणसाजवळ नकार देण्यासाठी भरपूर सबबी (कारणे) असतात.

5. Who grants a doubtful hope to sufferers, refuses. *—Seneca.*
दुःखितांना जो अंधुक आशा दाखवितो तो एका परीने नकारच देत असतो.

Regret :

To regret deeply is to live afresh. *—Thoreau.*
खरा पश्चाताप पावणे म्हणजे नवजीवनाला प्रारंभ करण्यासारखेच आहे.

Religion :

1. My own mind is my own church. *—Thomas Paine.*
माझे मन हेच माझं देवालय.

2. Man is by his constitution a religious animal. *—E. Burke.*

माणसाची एकंदर स्वभावरचनाच अशी आहे की त्याला धर्मांचे वेड हे जडणारच.

3. Religion should be the rule of life, not a casual incident in it. —*B. Disraeli.*

धर्म म्हणजे एकादी आगंतुक बाब नसून तो जीवनाचा नियम मानला पाहिजे.

4. In religion, as in friendship, they who profess most are least sincere. —*Sheridan.*

धर्म हा मैत्रीसारखा आहे. जे जास्त प्रदर्शन करतात ते जास्त लबाड असतात.

5. It is, I think, an error to believe that there is any need of religion to make life seem worth living. —*Sinclair Lewis.*

धर्माविाचून चांगले जीवन जगता येणारच नाही असे समजणे माझ्या मते चुकीचे आहे.

6. Religion without mystery ceases to be religion.
—*Bishop William Thomas Manning.*

ज्यांत गूढत्त्व नाही तो धर्मच नव्हे.

7. Religion is the voice of the deepest human experience.
—*Mathew Arnold.*

मानवाच्या अतिगाढ अशा अनुभवांना फुटलेली वाचा म्हणजे धर्म!

8. The true religion is built upon the rock; the rest are tossed upon the waves of time.
—*Bacon.*

खरा धर्म हा खंबीर पायावर (खडकावर) आधारलेला असतो, बाकीचे सारे काळाच्या लाटेवर फेकलेल्या वस्तू.

9. Religion is a daughter of hope and fear, explaining to Ignorance the nature of the unknowable. —*Ambrase Bierce.*

धर्म हा आशेतून आणि भयांतून उगम पावतो. जे अज्ञेय आहे त्याचे ज्ञान तो अज्ञानी जनांना करून देतो.

10. What is called religion effeminates and demoralizes.
—*Emerson.*

ज्या धर्म म्हणतात ती गोष्ट माणसाला बायकी आणि अनैतिक बनविते.

11. God builds his temple in the heart on the ruins of churches and religions. —*Emerson.*

ख्रिस्ती देवळे आणि धर्म यांच्या नाश झाल्यानंतर परमेश्वर हा स्वतःचे देऊळ (माणसाच्या) हृदयांत उभारतो.

12. The religions of the world are the ejaculations of a few imaginative men. —*Emerson.*

जगातले धर्म म्हणजे कल्पना (प्रतिभा,) संपन्न लोकांचे उद्गार !

13. The religion which allies itself with injustice to preach down the natural aspirations of the masses is worse than atheism.
—*Henry George.*

जो धर्म अन्यायाशी संगनमत करून जनतेच्या नैसर्गिक आकांक्षांना दाबून टाकण्याचा प्रयत्न करतो तो पाखंडीपणा-पेक्षाही जास्त वाईट.

14. All religion relates to life, and the life of religion is to do good. —*Swedenobrg.*
सर्व धर्माचा जीवनाशी संबंध असतो आणि सत्कृत्य करण्यातच धर्माचे मर्म साठविलेले असते.

15. A man's religion is the truth he lives habitually, subconsciously and consciously.
—*Benjamin C. Leeming.*
मानव जे सहेतुकपणे अगर अजाणते-पणाने सत्याचरण करतो तोच त्याचा 'धर्म' !

16. Religion is the opium of the people. —*Karl Marx.*
धर्म म्हणजे जनतेसाठी योजिलेली अफू (अफूची गोळी).

17. Religion is the friend of him who has no friend.
—*James Montgomery.*
ज्याला मित्र नाही त्याचा जो मित्र त्याला धर्म म्हणतात.

18. Religion is an attempt, a noble attempt, to suggest in human terms more than human realities. —*Ghristopher Morley.*
मानवी अनुभवापलीकडील जी सत्ये आहेत ती मानवी भाषेत सांगण्याचा उदात्त प्रयत्न म्हणजे धर्म !

19. True religion doth clear the mind from all impotent and unsatiable desires;
—*Benjamin Whichcote.*
खरा धर्म हा दुर्बळ आणि दुर्दम्य आस-क्तींना घालवून मन निर्मळ करतो.

20. Nothing is so fatal to religion as indifference.
—*Edmund Burke.*
उदासीनता ही धर्माला अत्यंत घातक असते.

21. Every man, either to his terror or consolation, has some sense of religion. —*James Harrington.*
भीतीच्या पोटी म्हणा अगर स्वतःच्या सांत्वनासाठी म्हणून म्हणा प्रत्येकाला धर्माची थोडीफार. जाणीव असतेच.

22. When kings interfere in matters of religion, they enslave instead of protecting it.—*Fenelon.*
जेव्हा राजेलोक धर्माच्या प्रांतात ढवळा-ढवळ करतात तेव्हा ते संरक्षण देण्या-ऐवजी लोकांना गुलाम करून टाकतात.

23. The writers against religion, whilst they oppose every system, are wisely careful never to set up any of their own.
—*Burke.*
जे लेखक धर्माविरूद्ध लिहिताना प्रत्येक धर्मव्यवस्थेला विरोध करतात, ते स्वतःची धर्मतत्त्वे न सांगण्याची मात्र खबरदारी घेतात.

24. God is for men and religion for women. —*Joseph.*
पुरुषासाठी देव, तर स्त्रियासाठी धर्म.

25. Religion without joy, it is no religion. —*Theodore Parker.*
आनंदहीन धर्म हा धर्मच नव्हे.

26. And what is grey with age becomes religion. —*Schiller.*
जे पुरातन होते ते अखेरी ' धर्म ' म्हणून गणले जाते.

27. We measure all religions by their civilizing power.
—*Emerson.*
धर्माची किंमत त्याच्यामुळे सुसंस्कृतता किती लाभते त्यावरून आपण करतो.

28. A complete nation does not import its religion. —*Emerson.*
जे राष्ट्र सर्वांगपरिपूर्ण असते ते आपल्या धर्माची बाहेरून आयात करीत नाही.

29. Religion is the best armour in the world, but the worst cloak.
—*Thomas Fuller.*
धर्म हे उत्तम ' चिलखत ' खरे, पण तो ' झगा ' म्हणून वापरला तर कुचकामाचा ठरतो.

30. Man without religion, is the creature of circumstances.
—*J. C. & A. W. Hare.*
धर्मशून्य व्यक्ती ही परिस्थितीच्या हातातले खेळणे असते.

31. Educate men without religion and you make them but clever devils. —*Duke of Wellington.*
लोकांना शिक्षण देतांना त्यातून धर्माची शिकवण वगळली तर केवळ तल्लख मेन्दूच्या सैतानांची निपज होईल.

32. Some persons, instead of making religion for their God, are content to make a god of their religion.
—*Sir Arthur Helps.*
काहीजण आपल्या देवासाठी धर्माचरण करण्याऐवजी आपल्या धर्मालाच देव समजून चालतात.

33. Religion can bear no jesting.
—*George Herbert.*
धर्म म्हणजे चेष्टेची बाब नव्हे.

34. Religion is in the heart, not in the knee. —*Douglas Jerrold.*
धर्म हा गुडगे टेकले म्हणजे आचरिला जातो असे नव्हे. त्याची वस्ती अंतःकरणात असते.

35. All religions die of one disease, that of being found out.
—*Johnr Morely.*
सर्व धर्म हे एकाच व्याधीने मरण पावतात, ती व्याधी म्हणजे त्यांचे बिंग बाहेर फुटणे.

36. It is right to be religious but one should shun religiosity.
—*Nigidius Figulus.*
धार्मिक असणे ठीक, पण धर्माचे अवडम्बर करता कामा नये.

37. To be furious in religion is to be irreligiously religious.
—*William Penn.*

धर्माच्या बाबतीत आक्रस्ताळेपणा करणे म्हणजे अधार्मिकपणे वागणे होय.

38. All false religion is in conflict with nature. —*Rousseau.*
सर्व खोट्या धर्माचे निसर्गाशी (मानवी स्वभावाशी) वैर असते,

39. The luxury of false religion is to be unhappy.
—*Sydney Smith.*
जे धर्माचे थोतांड माजवितात त्यांना दुःखाचे नाटक करण्यात गंमत वाटते.

40. Religion has nothing more to fear than not being sufficiently understood. —*Stanielaus.*
धर्माला खरे भय हेच की त्याचे खरे स्वरूप न उमगले जाणे.

41. A religious life is a struggle and not a hymn.
—*Madame De Stael.*
धार्मिक जीवन म्हणजे स्तुतिस्तोत्र (शांततेचे जीवन) नव्हे : तो एक शाश्वतचा संग्राम असतो;

42. I would rather think of my religion as a gamble than to think of it as an insurance premium. —*Stephen.*
माझा धर्म हा विम्याचा हप्ता न समजता मी तो एक फार तर जुगार मानीन.

43. Religion tends to speak the language of the heart, which is the language of friends, lovers, children, and parents.
—*E. S. Ames.*
धर्माचा कल अंतःकरणाची भाषा बोलण्याकडे असतो; स्नेही, प्रेमिक, बालके आणि मातापितरे यांची हीच भाषा असते.

44. Religion, if in heav'nly truths attir'd,
Needs only to be seen to be admir'd. —*Cowper.*
धर्माने जर स्वर्गीय सत्याचे कपडे अंगावर चढविले तर त्याचे दर्शन घडताच कौतुकाने तो स्वीकारला जातो.

45. Religion always sides with poverty. —*George Herbert.*
धर्म हा नेहमीच दारिद्र्याची बाजू घेतो (श्रीमंत नसलेले लोकच धार्मिक वृत्तीचे असतात.)

46. No priestcraft can make man content with misery here in the hope of compensation hereafter. —*G. Stanly Hall..*
स्वर्गातील सुखाची लालूच दाखवून कोणतीही पुरोहितकला या पृथ्वीवरील दुःखात माणसाने समाधान मानावयाला त्याचे मन वळवू शकणार नाही.

47. Formal religion was organized for slaves; it offers them consolation which earth did not provide.—*Elbert Hubbard.*
वरपांगी अथवा कर्मठ धर्माची योजना गुलामी वृत्तीच्या लोकांसाठी योजिण्यात आली; हा धर्म त्याना जे पृथ्वीवर लाभत नाही ते मानसिक समाधान मिळवून देतो.

48. What excellent fools Religion makes of men ! —*Ben Jonson.*
धर्म हा कसा माणसाना हातोहात गाढव बनवितो !

49. How many evils has religion caused ! —*Lucretius.*
धर्माने जी अमंगळ दुःखे निर्माण केली आहेत त्यांचे कोठवर वर्णण करावे !

50. Men never do evil so completely and cheerfully as when they do it from religious conviction. —*Pascal.*
धर्मश्रद्धेच्या आहारी जाऊन माणसे जेवढी ठासून आणि आनंदाने दुष्कृत्ये करतात तेवढी कशाच्याही आहारी जाऊन करीत नाहीत.

51. All religions must be tolerated, for in this country every man must get to heaven his own way. —*Frederick The Great.*
(आपण) सर्व धर्म मानले पाहिजेत, कारण या देशात प्रत्येकाने आपापल्या मार्गाने स्वर्गाप्रत गेले पाहिजे.

52. We cannot make a religion for others, and we ought not to let others make a religion for us,
Our own religion is what life has taught us.
—*Dean W. R. Inge.*
आपण कोणासाठी धर्म निर्मू शकत नाही; दुसरा कोणीही आपणासाठी धर्म निर्माण करू शकत नाही. आपले जीवन आपणाला जो शिकवण देते तोच आपला धर्म !

53. It is unworthy a religious man to view an irreligious one either with alarm or with any other feeling than regret; or brotherly commiseration.
—*Carlyle.*
जो धार्मिक वृत्तीचा आहे त्याने अधार्मिकाबद्दल तिरस्कार व्यक्त करणे. लांछनास्पद आहे, त्याने फार तर खेद व्यक्त करावा अगर भातृभावनेने अनुकंपा दाखवावी.

54. Every religion is good that teaches man to be good.
—*Thomas Paine.*
जो धर्म माणसाला चांगुलपणाची शिकवण देतो तो प्रत्येक धर्म चांगला समजावा.

55. The humble, meek, merciful, just, pious and devout souls are everywhere of one religion.
—*William Penn.*
जे विनयशील, दयाळू, सात्विक न्यायी आणि धर्मशील आहेत त्या सर्वांचा धर्म एकच.

Remorse :

1. A man's first care should be to avoid the redproaches of his own heart. —*Addison.*

आपले अंत:करण आपणाला टोचणार नाही याची माणसाने प्रथम काळजी घेतली पाहिज.

2. No ear can hear, no tongue can tell,
The tortures of that inward hell. —*Byron.*
अंत:करणातील पश्चात्तापाच्या दारूण वेदना कानाला ऐकू येणार नाही, अगर जिभेद्वारे वदविता येणार नाहीत.

3. He who repents his sins is well-high innocent. —*Seneca.*
ज्याला आपल्या पापांचा पश्चाताप झालेला असतो जवळ जवळ निष्पापच असतो

4. Reproach cuts deeper than the keenest sword,
And cleaves the heart.
—*Congreve.*
तीक्ष्ण धारेच्या तलवारीपेक्षाही खरडपट्टीमुळे जास्त खोल जखम होते आणि अंत:करण कापले जाते.

5. Remorse, the fatal egg by pleasure laid. —*Cowper.*
पश्चाताप म्हणजे चैन नामक कोंबडीने घातलेले घातक अंडे (चैनबाजाला अखेर पश्चातापाची पाळी येते).

6. Remorse begets reform.
—*Cowper.*
पश्चात्तापातून सुधारणा जन्मते.

7. Remorse does but add to the evil which bred it, when it promotes despair.
—*Arthur Helps.*
जर पश्चात्तापामुळे केवळ निराशा निर्माण झाली तर ज्या खराब गोष्टीतून तो निर्माण झाला ती गोष्ट अधिकच बिघडते

8. Better to stand ten thousand sneers than one abiding pang, such as time could not abolish, of bitter self-reproach.
—*Thomas De Quincey.*
कडवट अशा आत्म-निर्भत्सनेतून निपजणारी वेदना (की जी काळ देखील घालवू शकत नाही) ही हजारो कुत्सित टोमण्यापेक्षा जास्त वाईट.

9. Better be with the dead,
Than on the torture of the mind to lie,
In restless ecstasy.
—*Shakespeare* (*Macbeth*).
अस्वस्थ मन:स्थितीत मनाच्या वेदना सहन करण्यापेक्षा मरण पत्करले.

10. In all my life, I have never repented but of three things- that I trusted a woman with a secret, that I went by sea when I might have gone by land, and that I passed a day in idleness —*Marcus Cato.*
माझ्या आयुष्यात मला तीन गोष्टींचा पश्चात्ताप झाला–त्या म्हणजे मी स्त्रीला गुपित सांगताना तिच्यावर विश्वास ठेवला, खुष्कीच्या मार्गाने जाता येत असतानाही समुद्र–मार्गाने गेलो, आणि आळशीपणात एक दिवस वाया घालविला.

11. No power can the impenitent absolve —*Dante.*
ज्याला पश्चात्ताप होतच नाही त्याच्या पापाचे परिमार्जन कोणतीही शक्ती करू शकत नाही.

Repentance :

1. The true physician does not preach repentance; he offers absolution. —*H. L. Mencken.*
खरा वैद्य (संत) हा पश्चाताप करा असे सांगत नाही, तर तो मुक्ति मिळवून देतो.
2. Repentance is the virtue of weak minds. —*Dryden.*
पश्चात्ताप करणे हे दुर्बळांचे काम.
3. Never to repent and never to reproach others-these are the first steps to wisdom.
—*Denis Diderot.*
कधी पश्चात्ताप करावयाचा नाही, अगर कोणाची खरडपट्टी काढावयाची नाही–याच शहाणपणाच्या मार्गांवरच्या पहिल्या पायऱ्या.
4. Repentance is but want of power to sin. —*Dryden.*
पाप करण्याची ताकद नसली की माणसाला पश्चात्ताप सुचतो.
5. He that repents of his own act, either is, or was, a fool by his own confession.
—*Thomas Fuller.*
जो स्वतःच्या कृतीबद्दल पश्चाताप करतो तो आपण मूर्ख आहोत अगर होतो अशी स्वतःच कबुली देतो.
6. Repentance is good, but innocence better. —*Unknown.*
पश्चात्ताप ठीक पण निरागसता त्यापेक्षाही सरस.
7. A noble mind disdains not to repent. —*Homer.*
उदात्त वृत्तीचे लोक पश्चात्ताप टाळीत नाहीत.
8. It is too late to repent of fighting, once you have buckled on the helmet. —*Juvenal.*
शिरत्राण चढविल्यानंतर लढाईबद्दल पश्चाताप करून काय उपयोग ?
9. Our repentane is not so much sorrow for the ill we have done, as fear of the ill that may happen to us in consequence. —*La Rochefoucauld.*
आपण पश्चाताप करतो याचे कारण केलेल्या दुष्कृत्याबद्दल दुःख होते म्हणून नव्हे तर त्या दुष्कृत्यांच्या परिणामाची भीती वाटते म्हणून.
10. And he repents on thorns that sleeps in beds of roses.
—*Francis Quarles.*
जो पुष्पशय्येवर पहुडतो त्याला काटयावर पडून पश्चाताप करण्याची पाळी येते.
11. It is never too late to repent.
—*John Ray.*

उशीरा का होईना पण पश्चात्ताप केलेला बरा.

12. There's no repentance in the grave. —*Isaac Watts.*
थडग्यात कोठून आलाय् पश्चात्ताप ! (मृत माणसे पश्चात्ताप करीत नाहीत).

Reputation :

1. The great difficulty is first to win a reputation; the next to keep it while you live; and the next to preserve it after you die. —*B. R. Haydon.*
सर्वात अवघड गोष्ट म्हणजे नाव कमावणे; त्यानंतरची अवघड गोष्ट म्हणजे हयातील ते टिकवून ठेवणे, आणि त्यानंतरची बिकट बाब म्हणजे मृत्यूनंतर ते जतन करणे.

2. Men have their reputation by distance. —*Ben Jonson.*
सामान्यतः जी माणसे दूर असतात, त्यांच्याबद्दल चांगले मत असते.

3. A man has a reputation and is no longer free, but must respect it. —*Emerson.*
प्रत्येक माणसाला नाव लौकिकाचे बंधन असते, आणि ते त्याला पाळावेच लागते.

4. A great reputation is a great noise; the more there is made, the farther off it is heard. —*Napoleon.*
माणसाचा नावलौकिक म्हणजे आरडाओरडीचा प्रकार; जेवढा जास्त गाजावाजा करावा तेवढा आवाज दूरवर ऐकू जातो.

5. Reputation is a bubble which is bound to burst sooner or later. —*Seneca.*
नावलौकिक म्हणजे बुडबुडा; तो केव्हा तरी फुटणारच.

6. I consider him of small account who esteems himself as the popular breath many chance to raise him.
जो जनमताप्रमाणे स्वतःची किंमत करतो त्याला मी काहीएक किंमत देत नाही.

7. A wounded reputation is seldom cured. —*H. G. Bohn.*
गेलेले नाव सहसा परत मिळत नाही.

8. Woe unto you, when all men shall speak well of you ! —*New Testament.*
जेव्हा सारेजण तुझ्याबद्दल चांगले उद्गार काढू लागतील तेव्हा तुझा निकाल झालाच म्हणून समज.

9. To disregard what the world thinks of us is not only arrogant but utterly shameless. —*Cicero.*
जगाचे आपल्याबद्दल काय मत आहे याकडे दुर्लक्ष करणे म्हणजे उर्मटपणा तर आहेच पण तो निर्ल्लज्जपणाही आहे.

10. The contempt of good reputation is called impudence.
—Thomas Hobbes.
मुकीर्तीचा तिरस्कार करणे म्हणजे उद्धटपणाच होय.

11. Reputation is the life of the mind, as breath is the life of the body. *—Gracian.*
देहाला जशी प्राणाची (हवेची) आवश्यकता। तशीच मनाला चांगल्या नांवाची.

12. The invisible thing called a good name is made up of the breath of numbers that speak well of you. *—Lord Halifax*
माणसाला अदृश्य असे जे चांगले नाव लाभते ते अनेक लोक तुमच्याबद्दल जे चांगले उद्गार काढतात त्यातून मिळत असते.

13. How many people live on the reputation of the reputation they might have made !
—O. W. Holmes.
कितीतरी लोक जे नाव त्यांना कमवावयाचे होते त्याचा विचार करीत जगत असतात !

14. It sometimes happens that a person; when not known, shines by a good reputation, who when he is present, is disagreeable to them that see him. *—Thomas a Kempis.*
कधी कधी असे घडते की जो माणूस पाहिलेला नसतो त्यांचे चांगले नाव झळकत राहते, पण तोच जर समोर दिसला तर लोकांना तो अप्रिय वाटतो.

15. ' Tis better never to be named than to be ill spoken of.
—Susannah Centliver.
आपणाबद्दल कोणी वाईट उद्गार काढण्यापेक्षा आपल्या नावाचा कोणी उच्चार न केलेला बरा.

16. No man, however great, Is known to everybody and no man, however solitary, is known to nobody.
—George Moore.
माणूस कितीही थोर झाला तरी तो सर्वांना परिचित नसतो; आणि तो कितीही एकलकोंडा राहिला तरी तो कोणालाच माहीत नाही, असे घडणारच नाही.

17. Read not my blemishes in the world's report. *—Shakespeare.*
लोकांचे ऐकून माझे दोष काढू नकोस.

18. The only way to compel men to speak good of us is to do it.
—Voltaire.
लोकांना जर आपणाबद्दल चांगले उद्गार काढावयाला भाग पाडायचे असेल तर चांगले कृत्य करावे.

19. Associate yourself with men of good quality if you esteem your own reputation; for it is better to be alone than in bad company.*—George Washington.*

चांगल्या नावाची कदर असेल तर सज्जनाच्या सहवासात रहा; कारण वाईट संगतीत राहण्यापेक्षा एकटे राहिलेले पत्करले.

20. A good name is better than great riches. —*Cervantes.*
अमाप संपत्तीपेक्षा चांगले नाव जास्त महत्त्वाचे असते.
21. It's a fine thing to have a finger pointed at one ! —*Persius.*
लोकांनी आपल्याकडे बोट दाखविले म्हणजे गंमत वाटते !
22. If I can only keep my good name, I shall be rich enough. —*Plautus.*
मी जर माझे चांगले नाव राखू शकतो तर मी श्रीमंतच.
23. An honourable reputation is a second patrimony. —*Publilius Syrus.*
(कुटुंबाचे) चांगले नाव म्हणजे वडिलाकडून मिळालेली दुसरी दौलतच होय.
24. To an upright man a good reputation is the greatest inheritance. —*Publilius Syrus.*
दानतीच्या इसमाला चांगले नाव हे वारसा हक्काने मिळणारी बडी दौलतच वाटते.
25. A good name keeps its lustre in the dark. —*John Ray.*
चांगले नाव अंधारात देखील चमकत रहाते.
26. Reputation is a jewel. —*Vanbrugh*
चांगले नाव म्हणजे एक मौल्यवान रत्नच होय.
27. The solar system has no anxiety about its reputation. —*Emerson.*
सूर्यमंडळाला सुकीर्तीची चिन्ता नाही.
28. Those who have been most celebrated have not always been the most illustrious. —*Pliny The Younger.*
ज्याचे खूप नाव कानी येते ते सारेच काही विख्यात नसतात.
29. Nothing is so delicate as the reputation of a woman; it is at once the most beautiful and most brittle of all human things. —*Fanny Burney.*
स्त्रीची अब्रु ही फार नाजूक गोष्ट आहे. ती जेवढी सुंदर तेवढी ठिसूळ वस्तू आहे.

Research :

1. He that seeketh findeth. —*J. Heyhood.*
जो शोधील त्याला सापडते.
2. As is your sort of mind
So is your sort of search; you will find
What you desire. —*Browning.*
जसे तुमचे मन, तसा तुमचा शोध; जे इच्छाल ते तुम्हाला मिळेल.

Resignation :

When some great sorrow, like a mighty river,
Flows through your life with peace–destroying power,
And dearest things are swept from sight forever,
Say to your heart each trying hour;
" This, too, will pass away."

—*L. W. Smith.*

जेव्हा एकाद्या प्रबळ नदीप्रमाणे प्रचंड दुःखाची लाट येऊन तुमच्या मनाची शांतता हरण करते, आणि तुमच्या प्रिय तम गोष्टींना हिरावून नेते तेव्हा या कसोटीच्या क्षणी आपल्याला हृदयाला सांगा.
" बाबा, हे देखील टिकणार नाही ".

Resolution :

1. All things are what you make them. —*Plautus.*
   जसे निर्धाराने वागाल त्याप्रमाणे परि-स्थितीला वळण मिळेल.
2. What may resolution not do ? —*Seneca.*
   निर्धाराला काय अशक्य आहे ?

Respectability :

1. Men are respectable only as they respect. —*Emerson.*
   आपण कशाला मानतो, आदर देतो, त्यावर आपली प्रतिष्ठा अवलंबून असते.
2. The only man to me who is not respectable is the man who consumes more than he produces. —*E. Hubbard.*
   जो निर्माण केलेल्या वस्तूपेक्षा जास्त संपवितो तो माझ्यामते नालायक समजावा.
3. We are ashamed of everything that is real about us. The more things a man is ashamed of the more respectable he is. —*B. Shaw.*
   जे काही खरे आहे त्याचीच आपणाला लाज वाटू लागली आहे. जितक्या वस्तूंची माणसाला शरम वाटेल, तितक्या प्रमाणात तो प्रतिष्ठित मानला जातो.

Rest :

1. Rest is sweet after strife. —*O. Meredith.*
   संग्रामानंतर लाभणारी विश्रांति फार मधुर असते.
2. Rest is not idleness. —*Lord Avebury.*
   विश्रांति म्हणजे आळशीपणा नव्हे.
3. Absence of occupation is not rest
   A mind quite vacant is a mind distress'd. —*W. Cowper.*
   उद्योगाचा अभाव म्हणजे विश्रांति नव्हे; जे मन पोकळ असते ते गांजलेले असते.

4. The end and reward of toil is rest. —*J. Beattie.*
विश्रांति म्हणजे श्रमाचा शेवट आणि बक्षिसी.

Retribution :

1. He that plants thorns must never expect to gather roses. —*Pilpay.*
जो काटयांची पेरणी करतो त्याने गुलाबांची अपेक्षा करू नये.
2. God's will grinds slow but sure.
परमेश्वरी शिक्षेला वेळ लागला तरी ती निश्चितपणे मिळणारच.
3. The camel set out to get him horns, and was shorn of his ears. —*Emerson.*
शिंगे यावी म्हणून उंटाने धडपड केली, आणि झाले काय तर दोन्हीही कान गेले.
4. Every man's judgement returns to his own door.
आपल्या इच्छेनें आपल्यालाच फळ भोगावे लागते.

Revenge :

1. The noblest revenge is to forgive.
क्षमा करणे हाच सूड घेण्याचा सर्वोत्तम मार्ग.
2. Revenge proves its own executioner. —*John Ford.*
सूडाची भावना ही स्वतःच्याच नाशाला कारणीभूत होते.
3. It is foolish to be avenged on your neighbour by setting his house on fire. —*P. Syrus.*
शेजाऱ्यावर सूड घेण्यासाठी त्याच्या घराला आग लावणे म्हणजे मूर्खपणा होय.

Revolution :

1. Repression is the seed of revolution.
दडपशाहीतून क्रान्ती जन्म पावते.
2. Revolutions never go backward. —*W. Phillips*
क्रान्तीचे पाऊल नेहमी पुढेच असते.
3. Revolutions are not made; they come. —*W. Phillips.*
क्रान्त्या कधी जाणुनबुजून केल्या जात नाहीत; त्या घडत असतात.
4. Revolutions are not made with rose-water. —*Bulwer-Lytton.*
क्रान्त्या या गुलाब-पाणी शिंपडून केल्या जात नाहीत.

Reward :

1. Service without reward is punishment. —*G. Herbert.*
बक्षिसावाचून काम म्हणजे शिक्षाच म्हणावयाची.
2. The reward of a thing rightly done, is to have done it. —*Seneca.*
चांगल्या रीतीने एखादे कृत्य करणे हेच त्याचे बक्षिस,

3. The virtue lies in the struggle, not the prize.

—R. M. Milnes.

बक्षिसात नव्हे तर काम करीत राहण्यात मौज आहे.

Riches :

1. Riches are gotten with pain, kept with care, and lost with grief. *—T. Fuller.*
संपत्ती मिळवावयाला त्रास पडतो, ती जतन करताना चिन्ता वाहावी लागते, आणि ती गेल्यानंतर नशिबी दुःख.

2. A man is rich in proportion to the number of things which he can afford to let alone.
—Thoreau.
जितक्या गरजा कमी तितका माणूस श्रीमंत.

3. Rich men have no faults.
—T. Fuller.
श्रीमंतांच्या अंगी कधी दोष असतात होय ?

4. He is rich enough that needeth niether to flatter nor to bórrow. *—T. Fuller.*
ज्याला खुषामत करावी लागत नाही, अगर उसनी रक्कम मागावी लागत नाही तो भरपूर श्रीमंत समजावा.

5. Rich men's spots are covered with money. *—T. Fuller.*
धनिकांची वैगुण्ये पैशाने झाकली जातात.

6. He enjoys riches most who needs them least. *—Seneca.*
ज्याला पैशाची अगदी कमी गरज पडते तोच संपत्तीचा खराखुरा उपभोग घेत असतो.

7. The greater your fortunes the greater your cares. *—Periander.*
जितके वैभव जास्त, तितक्या चिंता जास्त.

8. I cannot call riches better than the baggage of virtue. For as the baggage is to an army so is riches to virtue.
—Francis Bacon.
संपत्तीला मी सद्‌गुणाचा बाडबिस्तरा समजतो. सैन्याला जशी बाडबिस्तऱ्याची गरज असते, त्याचप्रमाणे सद्‌गुणाला 'पैसा' नामक पोत्याची गरज असते.

9. Both rank and valour without wealth, are more worthless than seaweed. *—Horace.*
प्रतिष्ठा आणि शौर्य यांना जर पैशाचा पाठिंबा नसेल तर त्यांची किंमत शेवाळापेक्षाही कमी.

10. Wealth excuses folly .*—Horace.*
श्रीमंतांनी आचरटपणा केला तरी तो क्षम्य मानला जातो.

11. Among us most sacred of all is the majesty of wealth.
—Juvenal.
आपल्याकडे सर्वांत पवित्र कोणती गोष्ट असेल तर ती संपत्तीची ऐट.

12. Wealth is an excellent thing, for it means power, it means leisure, it means liberty.
    —*J. R. Lowell.*
    संपत्तीमुळे अधिकार हाती येतो, फावला वेळ लाभतो, स्वतंत्र जीवन जगता येते, तेव्हा ती फार उत्तम गोष्ट आहे.
13. Riches cover a multitude of woes. —*Menander.*
    श्रीमंतीच्या आवरणाखाली अनेक दुःखे लपविली जातात.
14. The most valuable of all human possessions, next to a superior and disdainful air, is the reputation of being well-to-do.
    —*H. L. Mencken.*
    मिजासखोरीने वागण्यानंतर जर कोणता महत्त्वाचा ठेवा जवळ असेल तर तो म्हणजे आपण सुस्थितीत असल्याची सुवार्ता.
15. And wealth, more bright with virtue joined,
    Brings golden opportunity.
    —*Pindar.*
    जर सद्‌गुणाला संपत्तीची जोड मिळाली तर सुवर्णसंधीचा लाभ होतो.
16. The foolish sayings of the rich pass for wise saws in society.
    —*Cervantes.*
    धनिकांचे आचरट उद्‌गार समाजात शहाणपणाचे मानले जातात.
17. The jests of the rich are ever successful. —*Goldsmith.*
    श्रीमंतांनी केलेला विनोद कधीच वाया जात नाही.
18. Get wealth—wealth makes the dullard's jest
    Seem witty when true wit falls flat. —*T. B. Aldrich.*
    पैसा मिळवा, कारण जेव्हां खऱ्या बुद्धिमान लोकांचा विनोद परिणामकारक ठरत नाही तेव्हा मंदबुद्धी धनिकांचे विनोद फार हुशारीचे मानले जातात.
19. Now I have got an ewe and a lamb, everyone cries, "Welcome, Peter."—*Thomas Fuller.*
    आता माझ्याकडे एक मेंढी आणि एक कोकरू आहे तेव्हा सर्वजण उद्‌गारतात. "पीटर, ये ! सुस्वागतम् !"
20. As long as I am rich reputed.
    With solemn voice I am saluted;
    But wealth away once worn,
    Not one will say good morn.
    —*Unknown.*
    जोपर्यंत मी श्रीमंत आहे अशी लोकांची समजूत आहे तोपर्यंत ते मला गंभीरपणे प्रणाम करतील, पण एकादा का पैसा हातातून गेला की कोणीही मला 'सुप्रभात' म्हणणार नाही.
21. He who has made his pile will be famous, brave and just.
    —*Horace.*
    ज्याने गडगंज पैसा कमावला आहे त्याला कीर्ती लाभते आणि शूर आणि न्यायी म्हणून त्याची ख्याती होते.

22. We all ask whether he is wealthy; none whether he is good. *—Seneca*.
आपण सारेजण त्याच्या पैशाची चौकशी करतो; तो चांगला आहे की नाही हे मात्र विचारीत नाही.
23. So he be rich, even a barbarian pleases. *—Ovid.*
श्रीमंत इसम, मग तो जंगली असला तरी आपणाला आवडतो.
24. A man of wealth is dubb'd a man of worth. *—Pope.*
पैसेवाला गुणसंपन्न म्हणून गणला जातो.
25. The wealthiest man among us is the best. *—Wordsworth.*
आपल्या मधला सर्वात श्रेष्ठ माणूस कोण तर जो सर्वात श्रीमंत असेल तो.
26. To gain wealth is easy; to keep it hard. *—Unknown*
पैसा मिळविणे सोपे आहे; तो जतन करून ठेवणे अवघड आहे.
27. Without a rich heart, wealth is an ugly beggar. *—Emerson.*
जर तुम्हाला अंत:करणाची श्रीमंती नसेल तर तुम्ही (पैसा जवळ असूनही) कुरूप भिकारी ठराल.
28. One is not rich by what one owns, but more by what one is able to do without with dignity. *—Immanuel Kant.*
श्रीमंतीचे मोजमाप जवळ काय (माया) आहे यावरून करायचे नसते, जो इसम विशेष जवळ नसताना प्रतिष्ठेने राहू शकतो तो खरा श्रीमंत.
29. A little house well-fill'd, a little land well-till'd, and a little wife well-will'd are great riches. *—John Ray.*
सुसज्ज असे छोटेसे घर, चांगली नांगरलेली थोडीशी जमीन आणि सत्प्रवृत्तीची पत्नी हेच खरे धन !
30. Not oaks alone are trees, nor roses flowers;
Much humble wealth makes rich this world of ours.
—Leigh Hunt.
ओक वृक्ष एवढेच वृक्ष नव्हेत; तसेच गुलाब म्हणजेच काही फुले नव्हेत. याक्षा कितीतरी कमी समजलेल्या वस्तूंनी हे जग संपन्न झालेले आहे.
31. He is rich enough who does not want bread. *—St. Jerome.*
ज्याला भाकरीची कमतरता पडत नाही तो श्रीमंतच की !
32. He is rich, not that hath much, but that coveteth least.
ज्याच्याजवळ खूप आहे तो श्रीमंत नव्हे, तर जो जास्त हावरेपणा करीत नाही तो.
33. What riches have you that you deem me poor,
Or what large comfort that you call me sad ?
Tell me what makes you so exceeding glad
Is your earth happy or your heaven sure ?
—George Santayana.

तुझ्याजवळ असे कोणते धन आहे की ज्याच्यामुळे तू मला गरीब म्हणतोस ? तुला कसले आरामाचे जीवन लाभलेले आहे की तू मला दुःखी समजतोस ? तुला एवढा आनंद कशामुळे झाला आहे ते सांग. बोल, ज्या पृथ्वीवर तू राहतोस ती सुखी आहे का ? आणि स्वर्गाची तुला खात्री वाटते?

34. Do you ask what is the proper limit to wealth ?
It is, first, to have what is necessary; and second, to have what is enough.
—*Seneca.*

संपत्तीच्या मर्यादा कोणत्या ते सांगू म्हणतोस ? ऐक तर. जे गरजेपुरते लाभते आणि जे पुरेसे असते यालाच श्रीमंती म्हणायची, कळले ?

35. Great wealth and content seldom live together.
—*Thomas Fuller.*

खूप संपत्ती आणि मानसिक समाधान यांचे सूत क्वचितच जमते.

36. There is a limit to enjoyment, though the sources of wealth be boundless. —*M. F. Tupper.*

संपत्ती मिळविण्याचे मार्ग अमर्याद असले तिच्या उपभोगाला मर्यादा आहेतच.

37. Wealth lightens not the hearts and cares of men. —*Tibullus.*

श्रीमंतीमुळे माणसाचे अंतःकरण हलके होत नाही अगर त्याच्या चिंताही कमी होत नाहीत.

38. Can wealth give happiness ? look round and see,
What gay distress ! what splendid misery !
Whatever fortune lavishly can pour
The mind annihilates, and calls for more ! —*Young.*

श्रीमंतीमुळे सुख लाभते का ? भोवताली नजर टाक म्हणजे तुला आनंदी मुद्रेचे दुःखी लोक दिसतील आणि वैभवात झळकणारे लोक यातनांनी विटलेले दिसतील. जे आपणाला विपुल प्रमाणात लाभते ते सारे आपले मन खलास करून टाकते आणि आणखी जास्त गोष्टींची हाव ते धरते.

39. Those that have wealth must be watchful and wary,
Power, alas ! naught but misery brings ! —*T. H. Bayly.*

पैसेवाल्यांनी मोठ्या खबरदारीने आणि दक्षतेने वागले पाहिजे; कारण (संपत्तीमुळे) अधिकार हाती आला की केवळ दुःखेच वाट्याला येतात.

40. If Heaven had looked upon riches to be a valuable thing, it would not have given them to such a scoundrel. —*Swift.*

जर देवाला पैशाचे महत्व वाटले असते, तर त्याने असल्या नीचाला पैसा दिला नसता.

41. Riches oft bring harm and ever fear. —*John Heywood.*

पैसा जवळ असला की जीव धोक्यात येतो आणि मन नेहमी भीतीने भरून जाते.

42. As money grows, care and greed for greater riches follow after. —*Horace.*

पैसा वाढू लागला की काळजी आणि जास्त संपत्तीची हावही वाढू लागते.

43. Common sense among men of fortune is rare. —*Juvenal.*

श्रीमंताच्या जवळ अक्कल अशी बेताचीच असते.

44. It is easier for a camel to go through the eye of a needle, than for a rich man to enter into the kingdom of God.

—*New Testament.*

एखादे वेळी उंट देखील सुईच्या नेडच्यातून जाऊ शकेल पण श्रीमंत इसमाला ईश्वराच्या राज्यात प्रवेश मिळणार नाही.

45. A great fortune is a great slavery. —*Seneca.*

खूप संपत्ती म्हणजे एकप्रकारची गुलामगिरीच म्हणावयाची.

46. It is the wretchedness of being rich that you have to live with rich people.

—*Logan Pearsall Smith.*

श्रीमंतीचा हाच तोटा की माणसाला श्रीमंतांच्या संगतीत रहावे लागते.

47. The rich man's wealth is most enemy unto his health.

—*George Whetstone.*

श्रीमंताचा पैसा त्याच्या आरोग्याला घातक असतो.

48. Surplus wealth is a sacred trust which its possessor is bound to administer in his lifetime for the good of the community.—*Andrew Carnegie.*

ज्याच्याजवळ जरुरीपेक्षा जास्त पैसा आहे तो त्याने पवित्र निधी समजून हयात असताना त्याचा विनिमय समाजकल्याणासाठी केला पाहिजे.

49 The ideal social state is not that in which each gets an equal amount of wealth, but in which each gets in proportion to his contribution to the general good. —*Henry George.*

आदर्श समाज-व्यवस्था म्हणजे प्रत्येकाला सारखा पैसा मिळणे नव्हे, तर व्यक्ती ज्या प्रमाणात सर्वांच्या सुखासाठी झटेल त्या प्रमाणात तिला धन लाभणे.

50. It is great riches to a man to live sparingly with an even mind. —*Lucretius.*

काटकसरीने आणि मनाचा तोल जाऊ न देता राहणे हीच मोठी संपत्ती.

51. Riches, the incentive to evil, are dug out of the earth.

—*Ovid.*

जमिनीतून उकरून वर काढलेला पैसा वाईट गोष्टी करावयाला माणसाला प्रवृत्त करतो.

52. Usefulness is value in the hands of the valiant; wealth is the possession of the valuable by the valiant. —*Ruskin.*
शूर लोक हे (कोणत्याही गोष्टीच्या) उपयुक्ततेला किंमत देतात तेव्हा पैसा म्हणजे शूरांच्या हातातील मौल्यवान गोष्ट होय.

53. No man's fortune can be an end worthy of his being. —*Bacon.*
पैसा मिळविणे हे कोणाचेही आयुष्याचे अंतिम ध्येय होऊ शकत नाही.

54. The man who dies rich dies disgraced. —*Andrew Carnegie.*
जो माणूस श्रीमंतीत मरण पावतो त्याचा मृत्यू लांछनास्पद समजला पाहिजे.

55. The amassing of wealth is one of the worst species of idolatry, no idol more debasing. —*Andrew Carnegie.*
मूर्तिपूजेचा सर्वांत भ्रष्ट प्रकार म्हणजे पैसा मिळविण्याचे वेड. या मूर्तीइतकी गचाळ मूर्ती दुसरी दाखविता येणार नाही.

56. Knowledge makes one laugh, wealth makes one dance. —*George Herbert.*
ज्ञान लाभले की माणसाला आनंदाने हसू येते, तर पैसा मिळाला की माणूस आनंदाने नाचू लागतो.

57. Excess of wealth is cause of covetousness. —*Marlowe.*
अति पैसा झाला की हावरेपणा वाढतो.

58. A golden bit does not make a better horse. —*Seneca.*
घोड्याच्या तोंडातला लगाम सोन्याचा असला म्हणजे काही घोडा सरस ठरत नाही.

59. We must spurn riches, the diploma of slavery. —*Seneca.*
संपत्ती म्हणजे गुलामगिरीचे चिन्ह; म्हणून आपण तिचा तिरस्कार केला पाहिजे.

60. Rich men without convictions are more dangerous in modern society than poor women without chastity. —*Bernard Shaw.*
ज्यांना स्वतःचे दृढ असे मत नाही असले श्रीमंत लोक हे आजच्या काळात चारित्र्यशून्य कंगाल स्त्रियांपेक्षा तो जास्त घातक आहेत.

61. He that is proud of riches is a fool. For if he be exalted above his neighbours because he hath more gold, how much inferior is he to a gold mine! —*Jeremy Taylor.*

जो आपल्या श्रीमंतीचा गर्व वाहतो तो मूर्ख होय. जर त्याच्याजवळ शेजाऱ्यांच्यापेक्षा जास्त सोने आहे म्हणून त्याला जास्त मान द्यावयाचा तर मग सोन्याच्या खाणीशी तुलना करता तो कितीतरी दरिद्री ठरेल.

62. Superfluous wealth can buy superfluities only.

—*H. D. Thoreau.*

जादा पैसा केवळ फालतू वस्तू विकत घ्यावयाला उपयोगी पडतो.

63. A rich person ought to have a strong stomach.

—*Walt Whiman.*

श्रीमंत माणसाला (खरे पाहता) चांगली भूक लागावयाला हवी.

64. There are only three ways by which any individual can get wealth–by work, by gift or by theft. And, clearly, the reason why the workers get so little is that the beggars and thieves get so much. —*Henry George.*

केवळ तीन मार्गांनीच माणसाला पैसा मिळू शकतो; काम करून, बक्षीस म्हणून अगर चोरी करून; आणि कामकरी लोकांना एवढा कमी पैसा मिळतो याचे कारण भिकारी आणि चोर यांना जास्त मिळतो हेच !

65. He who wants riches, wants them at once. —*Juvenal.*

ज्याला पैसा कमी पडतो त्याला पैशाची तात्काळ गरज असते.

66. No just man ever became rich all at once. —*Menander.*

कोणताही न्यायप्रिय माणूस एकाएकी श्रीमंत झालेला नाही.

67. The man who gets rich quickly must economize quickly, or he'll go hungry quickly.

—*Plautus.*

जो अचानकपणे श्रीमंत होतो त्याने तात्काळ काटकसर करावयाला सुरवात करावी. नाहीतर लवकरच उपाशी मरण्याची त्याच्यावर पाळी येईल.

68. He that maketh haste to be rich shall not be innocent.

—*Old Testament.*

जो पैसा मिळविण्याची घाई करील तो निष्पाप राहणे शक्य नाही.

69. The shortest way to riches is by contempt of riches.

—*Seneca.*

पैसा मिळविण्याचा हमखास मार्ग म्हणजे त्याचा तिरस्कार करणे.

70 Knowing how to make money and also how to keep it, either one of these gifts might make a rich man. —*Seneca.*

माणूस श्रीमंत होतो तो पैसा कसा मिळवावा हे कळल्यामुळे, अगर तो कसा राखावा ते समजल्यामुळे.

71. Riches are for spending.

—*Francis Bacon.*

पैसा हा खर्चण्यासाठी असतो.

72. Riches have wings, and sometimes they fiy away of themselves, sometimes they must be set flying to bring in more.
—Francis Bacon.
पैशाला पंख असतात; कधी कधी तो स्वतःच उडून जातो, तर कधी कधी जास्त पैसा मिळविण्यासाठी त्याला उड्डाण करण्याला प्रवृत्त करावे लागते.

73. Riches, like insects, when conceal'd they lie
Wait but for wings, and in their season fly. *—Pope.*
पैसा हा कीटकासारखा असतो; तो लपून राहून (त्यांच्याप्रमाणेच) पंख फुटण्याची वाट पाहातो आणि मग योग्य वेळी या कीटकांप्रमाणेच तो उडून जातो.

74. A man that keeps riches and enjoys them not is like an ass that carries gold and eats thistles. *—Thomas Fuller*
जो इसम जवळ पैसे असूनही त्याचा उपभोग घेत नाही त्याची अवस्था पाठीवरून सोने वाहून नेणाऱ्या परंतु काटेकुटे खाणाऱ्या गाढवासारखी असते.

75. He is not fit for riches who is afraid to use them.
—Thomas Fuller.
ज्याला पैसा वापरावयाचे भय वाटते त्याची संपत्ती बाळगण्याची लायकीच नसते.

76. Riches abuse them that know not how to use them.
—Thomas Fuller.
ज्यांना संपत्ती कशी खर्च करावी ते कळत नाही त्यांना तिच्याकडून शिव्या-शाप मिळतात.

77. What good to you is a vast weight of silver and gold, if in terror you stealthily bury it in a hole in the ground?
—Horace.
जर तुम्ही तो माल भीतीने जमिनीत पुरून ठेवणार असाल तर तुमच्याजवळ सोने आणि चांदी यांचा अवाढव्य ढीग असून उपयोग काय ?

78. Wealth is not his who has it, but his who enjoys it.
—James Howell.
ज्याच्याजवळ नुसती संपत्ती असते त्याची ती नसते, तर जो तिचा वापर करतो त्याची ती असते.

79. It is better to live rich than to die rich. *—Samuel Johnson.*
मरताना पैसे मागे ठेवण्यापेक्षा श्रीमंतीत जगावे हेच चांगले.

80. Life is short; the sooner that a man begins to enjoy his wealth the better.
—Samuel Johnson.
जीवन हे चार दिवसांचा खेळ असल्या-मुळे जितक्या लवकर माणूस आपल्या संपत्तीचा उपभोग घेईल तितके बरे.

81. The shade of the rich man will carry nothing to his abode in the other world. *—Ovid.*

श्रीमंत माणसाचा आत्मा आपल्या बरोबर परलोकात काही एक घेऊन जाणार नाही.

82. Why, who know all the wealth they have, are poor;
He's only rich that cannot tell his store.

—*Sir John Suckling.*

ज्यांना आपल्याजवळ किती संपत्ती आहे ते माहीत आहे ते गरीब समजावे; ज्याला आपल्या जवळच्या संपत्तीच्या साठ्याची कल्पना नाही तोच खरा श्रीमंत.

83 Not he that knows the wealth he has, is poor,
But he that dares not touch, nor use, his store.

—*Edmund Waller.*

जो आपल्या जवळच्या संपत्तीला हात लावीत नाही अगर तिचा वापर करीत नाही तो खरा गरीब; ज्याला आपल्या जवळच्या संपत्तीची कल्पना आहे तो गरीब नव्हे.

84. Wealth is a good servant, but a very bad mistress.

—*Francis Bacon.*

संपत्ती ही चाकर म्हणून चांगली; पण धनीण म्हणून फार वाईट.

85. If we command our wealth, we shall be rich and free; if our wealth commands us, we are poor indeed. —*Edmund Burke.*

जर आपली आपल्या संपत्तीवर हुकमत असेल तरच आपण स्वतंत्र आणि श्रीमंत, जर ती आपणावर हुकमत गाजवीत असेल तर मात्र आपण कंगाल.

86. The rich are indeed rather possessed by their money than possessors. —*Robert Burton.*

श्रीमंताच्या जवळ पैसा नसतो, तर ते पैशाने पछाडलेले असतात.

87. Riches serve wise man, but command a fool.

—*Pierre Chorron.*

संपत्ती ही शहाण्याची चाकरी करते पण मूर्खावर हुकमत गाजवते.

88. Riches either serve or govern the possessor. —*Horace.*

संपत्ती ही पैसेवाल्याची चाकरी तरी करते, अगर त्याच्यावर वर्चस्व तरी गाजवते.

89. As wealth is power, so all power will infallibly draw wealth to itself by some means or other. —*Edmund Burke.*

पैसा ही एक शक्ती आहे; तेव्हा सर्व तऱ्हेच्या शक्ती या ना त्या मार्गाने पैसा स्वत:कडे ओढून घेण्याचा हमखास प्रयत्न करणारच.

90. Men desire riches for the enjoyment of pleasure.—*Cicero.*

चैन करता यावी म्हणून लोक पैशाची इच्छा करतात.

91. Morals today are corrupted by our worship of riches.

—*Cicero.*

संपत्तीचे पूजन करून माणसाने आजकाल आपली नीती बिघडवून घेतली आहे.

92. Riches rule the roast.

—*Thomas Fuller.*

पैसा राज्य करतो.

93. All things, divine and human, virtue, fame, honour are slaves to the beauty of riches.

—*Horace.*

सद्‌गुण, कीर्ती, मानसन्मान या सारख्या स्वर्गीय आणि मानवी गोष्टी या श्रीमंतीच्या सौन्दर्याच्या अंकित असतात.

Ridicule :

1. Mockery is the fune of little hearts. —*Tennyson.*

   कुचेष्टेत आनंद मानणे हे क्षुद्रांचे काम.

2. Ridicule is the best test of truth. —*Lord Chesterfield.*

   सत्याची खरी कसोटी पाहण्यासाठी कुचेष्टा उपयोगी पडते.

Ridiculousness :

The ridiculous usually touches the sublime. —*Marmontel.*

हास्यास्पदता आणि उदात्तता यांचे अगदी जवळचे नाते आहे.

Right :

1. They are slaves who dare not be
   In the right with two or three.

   —*J. R. Lowell.*

   जे चारदोन जणांच्या मदतीने सत्याचा कैवार घेत नाहीत तेच खरे गुलाम !

2. When everyone is wrong, everyone is right. —*Seneca.*

   जेव्हां सर्वांचेच चुकते तेव्हा सर्वांचेच बरोबर असते.

Righteousness :

Righteousness exalteth a nation

—*Old Testament.*

सात्विकतेमुळेच राष्ट्राला उच्चत्त्व प्राप्त होते.

Rising :

1. The early bird catches the worm. —*W. Camden.*

   लवकर उठणाराचा फायदा होतो.

2. Who riseth late must trot all the day. —*B. Franklin*

   जो उशीरा उठतो त्याला दिवसभर रखडावे लागते.

Rivalry :

1. Heaven cannot brook two suns, nor earth two masters.

   —*Alexander the Great.*

आकाश हे दोन सूर्यांना सहन करीत नाही, तसेच पृथ्वी ही दोन पृथ्वीपतींना.

2. No man keeps such a jealous lookout as a rival. —*W. Hare.*
तुमच्या प्रतिस्पर्ध्यासारखा कडक नजर ठेवणारा दुसरा नाही.

3. In arms and science t'is the same
Our rival's hurts create our fame. —*M. Prior.*
शस्त्रे काय अगर विज्ञान काय दोन्ही क्षेत्रात आपल्या प्रतिस्पर्ध्याला जखम झाली की आपली कीर्ती होते.

River :

1. Follow the river and you will get to sea. —*John Ray.*
नदीचा मार्ग अनुसरून जा म्हणजे तुम्ही समुद्रापर्यंत पोचाल.

2. The deepest rivers flow with the smallest noise.
—*Q. C. Rufus.*
खोल नद्यांच्या पाण्याचा विशेष खळ-बळाट होत नाही.

3. He that has never seen a river imagines the first he meets to be the sea.
—*Montaigne.*
ज्याने कधी नदीच पाहिलेली नसते त्याला जी पहिली दिसते तो समुद्रच वाटतो.

Road :

1. Keep the common road, and thou art safe. —*T. Fuller.*
धोपट मार्गाने जा म्हणजे काही त्रास नाही.

2. What is the use of running when you are on the wrong road ? —*W. G. Benham.*
चुकीच्या रस्त्यावर असताना पळण्याचा काय उपयोग ?

3. Any road leads to the end of the world. —*E. Fitzerald.*
कोणत्याही रस्त्याने जगाचा शेवट गाठता येतो.

Romance :

1. Every form of human life is romantic —*T. W. Higginson.*
मानवी जीवनाच्या प्रत्येक प्रकारात अद्भुतरम्यता भरलेली आहे.

2. Romance is always young.
—*Whittler.*
अद्भुतरम्यता ही चिरतरुण असते.

Rose :

1. Will it ever rain roses ?
—*G. Eliot.*
पावसाप्रमाणे आकाशातून कधी गुलाब-पुष्पांचा वर्षाव होऊ शकेल काय ?

2. What would be the rose with all her pride be worth, were there no sun to call her brightness forth ? —*T. Moore.*

जर त्याचे तेज प्रगट करण्यासाठी सूर्य नसता तर गुलाब-पुष्पाला कोण विचारतो ?

3. Rose is a rose is a rose is a rose. —*G. Stein.*

गुलाबाचे फूल ते गुलाबाचे फूल !

4. The sweetest rose hath his prickle. —*J. Lyly.*

सर्वात उत्तम असे गुलाबाचे फूल घेतले तरी त्याला काटे असतातच.

5. Because the rose must fade shall I not love the rose ?

—*R. W. Gilder.*

गुलाबाचे फूल कोमेजते म्हणून काय मी त्यावर प्रीती करू नये ?

Ruin :

1. The road to ruin is always in good repair; the travellers pay the expense of it

—*W. G. Benham.*

विनाशाच्या मार्गाची दुरुस्ती करून तो नेहमीच ठाकठीक ठेवावा लागतो; मात्र या दुरुस्तीचा खर्च प्रवाश्यांवर पडतो.

2. All men that are ruined are ruined on the side of their natural propensities.

—*E. Burke.*

माणसाचा नाश होतो तो त्याच्या नैसर्गिक प्रवृत्तीमुळे.

Rule :

1. There is no rule without an exception. —*Ceravntes.*

प्रत्येक नियमाला अपवाद हा आहेच.

2. Rules and models destroy genius and art. —*Hazlitt.*

नियम आणि नमुने प्रतिभेला आणि कलेला बाधक ठरतात.

Ruler :

1. He who is to be a good ruler, must have first been ruled.

—*Aristotle.*

ज्याला नीट रीतीने राज्य करावयाचे आहे त्याने प्रथम स्वत:वर नियंत्रण ठेवावे.

2. Let the ruler be slow in punishing, swift in rewarding.

—*Ovid.*

राज्यकर्त्याने शिक्षा करताना घाई करू नये; बक्षिसे देताना मात्र जरूर करावी.

Rumour :

1. What men invent the rest enlarge. —*Swift.*

लोकांच्या डोक्यातून जे निघते ते इतर जण अवाच्या सवा वाढवीत जातात.

2. Rumour is a pipe blown by surmises, jealousies, conjectures. —*Shakespeare.*

वार्ता ही एक चिलीम आहे. तर्क, मत्सर; आणि अंदाज यांचा तंबाखू या चिलीमीला लागतो.

3. In calamity any rumour is believed, —*P. Syrus.*
माणूस संकटात सापडले की वाटेल त्या वार्तेवर विश्वास ठेवते.

4. Rumour is a great traveller.
वार्ता ही बडी प्रवासी आहे.

Rust :

1. It is better to wear out than to rust out. —*R. Cumberland.*
गंजत पडण्यापेक्षा झिजून गेलेले परवडले

. If I rest, I rust.–*Martin Luther.*
मी विश्रांती घेऊ लागलो तर गंजू लागेन.

. The brighest blades grow dim with rust. —*O. W. Holmes.*
चकाकणारी पाती देखील गंज चढला की तेवढी चमकत नाहीत.

Safety:

1. Safety lies in the middle course.
सुरक्षिततेचा मार्ग म्हणजे सुवर्ण-मध्याचा.

2. He is safe from danger who is on guard even when safe.
सुरक्षित असतानाही जो खबरदार असतो त्याला संकटाचे भय नाही.

3. A ship in harbour is safe, but that is not what ships are built for.
बंदरातील जहाजाला धोका नसतो; पण जहाजे बांधली जातात ती बंदरात ठेवण्यासाठी नव्हे.

4. Who can hope to be safe? who sufficiently cautious? Guard himself as he may, every moment's an ambush. —*Horace.*
सुरक्षित राहण्याची कोण आशा करू शकेल? खबरदारी अशी घेणार ती किती? कितीही स्वतःचे संरक्षण करू पाहिले तरी प्रत्येक क्षणी (संकट हे) दबा धरून बसलेले असते.

5. Better ride safe in the dark, than in daylight with a cut-throat at your elbow. —*Scott.*
दिवसाढवळ्या गळेकापूच्या संगतीत राहण्यापेक्षा अंधारात एकटे निर्धोक घोड्यावरून फिरलेले बरे.

Saint :

1. The way of this world is to praise dead saints and persecute living ones.
   —*Nathaniel Howe.*
   मृत संतांचा जयजयकार करणे; आणि जिवंत संतांचा छळ करणे ही जगाची रीतच आहे.
2. All are not saints that go to church.
   चर्चमध्ये जाणारे सारेच काही संत नसतात.
3. The saint who works no miracles has few pilgrims
   —*W. G. Benham.*
   जो चमत्कार करून दाखविणार नाही त्या संताला फार वारकरी लाभणार नाहीत.
4. The only difference between the saint and the sinner is that every saint has a past and every sinner has a future.
   —*O. Wilde.*
   संत आणि पापी यातील फरक एवढाच की संतांच्या गतायुष्यात काही घडलेले असते, तर पापी माणसाला भविष्याची आशा असते.

Salt :

1. Salt seasons all things.
   —*John Florio*
   मिठामुळे साऱ्या वस्तू चवदार होतात.
2. Before you make a friend, eat a bushel of salt with him.
   —*George Herbert.*
   एखाद्या बरोबर मैत्री जोडण्याच्या अगोदर त्या इसमाबरोबर थोडी मिठाची चव घ्या.
3. Spilt salf is never all gathered.
   —*W. G. Benham.*
   सांडलेले मीठ कधीच सगळेच्या सगळे गोळा करता येत नाही.
4. Trust no one until you have eaten much salt with him.
   —*Cicero.*
   एखाद्याबरोबर भोजन केल्याशिवाय त्याच्यावर विश्वास ठेवू नये.
5. It is a foolish bird that stayeth the laying of salt on her tail.
   —*John Lyly.*
   शेपटीवर मीठ ठेवीपर्यंत जो थांबतो तो पक्षी मूर्खच म्हटला पाहिजे.

Salvation :

The fearless man is his own salvation. —*Robert Bridges.*
निधड्या छातीचा इसम हा आपणच आपली मुक्ती मिळवीत असतो.

Satire

1. Men are satirical from vanity more often than from malice.
   —*La Rochefoucauld.*
   आकसापेक्षा पोकळ गर्वामुळेच माणसे उपरोधी बनतात.

2. Strange ! that a man who has wit enough to write a satire should have folly enough to publish it. —*B. Frankline.*
जो उपहासात्मक टीका लिहू शकण्या-इतका अकलेचा असतो तो ती टीका प्रसिद्ध करण्याचा मूर्खपणाही करतो ही मोठी नवलाची बाब आहे.
3. Satire should like a polished razor keen wound
With a touch that's scarcely felt or seen.
—*Mary Wortley Montagu.*
उपरोध कसा असावा ? तर तो तीक्ष्ण धारेच्या वस्तऱ्यासारखी जी जखम करायची तिचा स्पर्श कळता कामा नये, अगर दिसताहि कामा नये.

Savagery :

Savageness begets savageness. —*Herbert Spencer.*
रानटीपणातून जंगलीपणाच निपजतो.

Scandal

1. In the case of scandal, as in that of robbery, the receiver is always thought as bad as the thief. —*Lord Chesterfield.*
बदनामी ही चोरीसारखी असते. जो चोरीचा माल स्वीकारतो तो चोरा-इतकाच वाईट मानला जातो.
2. Gossips are frogs–they drink and talk. —*George Herbert.*
कुचाळखोर लोक हे बेडकासारखे असतात; प्यायचे आणि बडबडायचे एवढेच त्यांना ठाऊक.
3. Love and scandal are the best sweeteners of tea. —*Fielding.*
चहाला लज्जत कशाने येते तर ती प्रीतीच्या भाषेने आणि कोणाची तरी बदनामी केल्याने.
4. Everybody says it, and what everybody says must be true. —*J. Fenimore Cooper.*
प्रत्येकजण ते म्हणतो, तेव्हा ते खरे असलेच पाहिजे.
5. That scandal abominable tittle tattle, which is the cud es-chew'd by human cattle. —*Byron.*
मानवी गुरेढोरे जो कडबा खात बसतात त्या गप्पाष्टकांनाच ' बदनामी ' म्हणतात.
6. Gossip is a sort of smoke that comes from the dirty tobacco-pipes of those who diffuse it; it proves nothing but the bad taste of the smoker, —*George Eliot.*
गावगप्पा म्हणजे तंबाखू ओढणारांच्या चिलिमीतला घाणेरडा धूर. त्यातून सिद्ध काहीच होत नाही, फक्त धूम्रपान करणाऱ्याची हीन अभिरुची मात्र दिसून येते.

7. The opposite of gossip about men and affairs is often the truth. —*La Bruyere.*
लोक आणि त्यांचे व्यवहार यांच्याबद्दल ज्या गप्पा मारल्या जातात त्याच्या अगदी उलट सत्य असते.

8. That which passes out of one mouth passes into a hundred ears. —*Ernest Bramah.*
जे एकाच्या मुखातून बाहेर पडते ते षट्कर्णी होते.

9. Dead scandals form good subjects for dissection, —*Byron.*
शिळे झालेले (बदनामीचे) शितोडे कापाकापीसाठी चांगले विषय होतात.

10. The more you are talked about the less powerful you are. —*Benjamin Disraeli.*
तुमच्याबद्दल जितका गवगवा होतो तितके तुम्ही कमी ताकदीचे असता.

11. Scandal will rub out like dirt when it is dry.–*Thomas Fuller.*
वाळलेला चिखल जसा घासून निघून जातो त्याप्रमाणेच बदनामी नाहीशी होते.

12. Knowing, what all experience serves to show,
No mud can soil us but the mud we throw.—*J. R. Lowell.*
आपला अनुभवच आहे की जो चिखल आपण फेकतो त्यानेच आपण मलीन होतो.

13. It's merry when gossips meet. —*Ben Jonson.*
गप्पीदास जमले की वेळ मजेत जातो.

14. For greatest scandal waits on greatest state, —*Shakespeare.*
तुमची प्रतिष्ठा जेवढी मोठी तेवढी तुमची बदनामी जास्त.

15. Well, for my part, I believe there never was a scandalous tale without some foundation. —*Sheridan.*
माझे असे मत आहे की कोणत्याही कुवार्तेत थोडे तरी सत्य असतेच.

16. There is nothing that can't be made worse by telling. —*Terence.*
दुसऱ्याला निवेदन करताना बिघडविता येत नाही अशी एकही गोष्ट नाही.

17. A cruel story, runs on wheels, and every hand oils the wheels as they run. —*Ouida.*
बदनामीची वार्ता चाकांवर फिरत राहत, आणि प्रत्येकजण त्या चाकांना आपले वंगण घालीत असतो

18. Scandal's the sweetener of a female feast. —*Young.*
स्त्रियांच्या मेजवान्या चालू असताना टिंगलबाजीने एकंदर जेवण जास्तच चवदार होते.

Scholar :

1. The ink of the scholar is more sacred than the blood of the martyr. —*Mohammed.*

   हुतात्म्याच्या रक्तापेक्षा पंडिताची शाई जास्त पवित्र असते.

2. A scholar at court is an ass among apes. —*John Clarke.*

   राजदरबारी पंडित म्हणजे माकडांच्या संगतीतले गाढव.

3. The scholar who cherishes the love of comfort is not fit to be deemed a scholar.—*Confucius.*

   जो आरामाची अपेक्षा करतो तो पंडितात जमा होण्याच्या लायकीचा नाही.

4. Shall I tell you the secret of the true scholar ? It is this. Every man I meet is my master in some point, and in that I learn of it. —*Emerson.*

   खऱ्या पंडिताचे रहस्य तुम्हाला सांगू काय ? मला जो जो माणूस भेटतो तो कोणत्या तरी बाबतीत माझा शिक्षक असतो. तेव्हा मला तो काहीतरी शिकवीत असतोच.

5. A mere scholar, a mere ass. —*Robert Burton*

   जो नुसताच पंडित असतो तो केवळ गाढवच म्हणावयाचा !

Science :

1. Men love to wonder, and that is the seed of our science. —*Emerson.*

   माणसाला कुतूहलाची आवड असते; या कुतूहल-बुद्धीतूनच विज्ञान जन्म पावले.

2. True science reaches, above all, to doubt. —*Miguel De Unauind.*

   खरे विज्ञान हे संशय घ्यावयास शिकविते.

3. Science is organised knowledge. —*H. Spencer.*

   विज्ञान म्हणजे संघटित ज्ञान.

4. Science is madness if good sense does not care it. —*A Spanish Proveib.*

   जर विज्ञानावर शहाणपणाचे नियंत्रण नसेल तर ते भ्रमिष्टपणाने वागेल.

5. Science moves but slowly. —*A. Tennyson.*

   विज्ञानाची प्रगती मंद गतीने होते.

6. Science is nothing but perception. —*Plato.*

   विज्ञान म्हणजे ग्रहणशक्ती.

7. Science is for those who learn; poetry, for those who know. —*Joseph Roux.*

   ज्यांना शिकावयाचे असेल त्यांच्यासाठी ‘ विज्ञान ’ असते; ज्यांना कळते त्यांच्यासाठी ‘ काव्य ’ असते.

8. Equipped with his five senses, man explores the universe around him and calls the adventure Science.
—*Edwin Powell Hubble.*
पंचेन्द्रियांच्या मदतीने मानव हा भोवताlच्या विश्वाचे संशोधन करतो आणि त्या साहसी कृत्याला 'विज्ञान' असे नाव तो देतो.

9. Human science is uncertain guess. —*Mathew Prior.*
मानवी विज्ञान म्हणजे सारा बिनभरवश्याच्या तर्काचा खेळ.

10. Science is the great antidote to the poison of enthusiasm and superstition.—*Adam Smith.*
उत्साहाचा अतिरेक आणि श्रद्धाळूपणा यावर 'विज्ञान' हा मोठा उतारा आहे.

11. Science when well digested is nothing but good sense in action. —*Stanislaus.*
नीट पचविलेले बरे विज्ञान म्हणजे कृतीत उतरविलेले शहाणपण.

12. Science, is a first rate piece of, furniture for a man's upper chamber, if he has common-sense on the ground floor.
—*O. W. Holmes.*
ज्याच्या घरी अक्कल नावाची सतरंजी खालच्या मजल्यावर आहे त्याच्या घरी 'विज्ञान' हे वरच्या खोलीत ठेवावयाला उत्तम फर्निचर आहे.

13. Science is a cemetery of dead ideas. —*Miguel De Unamuno.*
विज्ञान म्हणजे मृतकल्पनांची स्मशानभूमी.

14. Every science has been an outcast. —*R. G. Ingersoll.*
प्रत्येक विज्ञान-शाखेची हद्दपार (बहिष्कृत) केलेल्या इसमासारखी अवस्था असते.

15. Science is like virtue, its own exceeding great reward.
—*Charles Kingsley.*
विज्ञान हे सद्गुणासारखे आहे. त्याला दुसऱ्या बक्षिसाची गरजच काय ?

16. One Science only will one genius fit,
So vast is Art, so narrow human wit. —*Pope.*
माणसाच्या बुध्दीची ताकद इतकी मर्यादित आहे आणि कलेचा प्रांत एवढा विशाल आहे की एका प्रतिभासंपन्न इसमाला एक विज्ञानशाखा पुरे.

17. Only when genius is married to science, can the highest results be produced.—*Herbert.*
जेव्हा प्रतिभा आणि विज्ञान यांची युती होते तेव्हाच उत्कृष्ट फळे हाती पडतात.

18. Science robs man of wisdom and usually converts him into a being loaded up with facts.
—*Miguel De Unamuno.*
विज्ञान हे माणसाचे शहाणपण हिरावून घेते आणि त्याला केवळ माहितीचा गठ्ठा बनविते.

19. The higher we soar on the wings of science, the worse our feet seem to get entangled in the wires. —*Unknown.*
जसजसे आपण विज्ञानाच्या पंखावर बसून उंच उडू लागतो तसतसे आपले पाय खाली तारांत जास्तच अडकून बसतात.

Scorn :

1. Scornful dogs will eat dirty puddings —*Swift.*
तिरस्कार करणारी कुत्री गचाळ पुडिंग खातात.
2. When one is marching toward the goal of honour, one should scorn scorn itself. —*Seneca.*
ज्याला सन्मान मिळवावयाचा आहे त्याने तिरस्काराच्या भावनेचाच तिरस्कार केला पाहिजे.

Scratch :

1. Mules may ease each other's scratch. —*Ausonius.*
खेचरे एकमेकाला खाजवून खाज घालवू शकतात.
2. T'is better than riches to scratch when it itches. —*Unknown.*
खाज सुटली की खाजविणे हे संपत्तीपेक्षा जास्त चांगले.

Sea :

1. The sea doth wash away all human ills. —*Euripides.*
समुद्र हा सर्व मानवी व्याधी धुवून टाकतो.
2. All the rivers run into the sea; yet the sea is not full. —*Old Testament.*
सर्व नद्या सागराला येऊन मिळतात, तरी सुद्धा सागर पूर्णपणे भरत नाही तो नाहीच.
3. He who commands the sea has command of everything. —*Themistocles.*
ज्याचा सागरावर ताबा असतो त्याचा सर्वत्र अंमल असतो.
4. Praise the sea, but keep on land. —*G. Herbert.*
समुद्राची प्रशंसा करा, पण जमिनीवरच राहा.
5. The hungry sea is fatal to sailors. —*Horace.*
भुकेलेला समुद्र खलाशांना प्राणघातक ठरतो.
6. When men come to like sea-life they are not fit to live on land. *Dv. Johnson.*
जेव्हा लोकांना समुद्रावरचे जीवन आवड लागते तेव्हा जमिनीवर रहावयाला ते लायक नसतात.

7. The most advanced nations are always those who navigate the most. —*Emerson.*
जी राष्ट्रे सर्वात जास्त समुद्र-पर्यटन करतात ती आघाडीवर असतात.

Seasons :

Each changing season doth its poison bring,
Rheums chill the winter, agues blast the spring.
—*Matthew Prior.*

प्रत्येक बदलता ऋतू बरोबर एक विशिष्ट व्याधी घेऊन येतो. हिवाळ्यात संधिवाताचा त्रास होतो तर वसंतऋतूंत शीतज्वराचा उपद्रव होतो.

Secret :

1. There are secrets in every family. —*Farquhar.*
प्रत्येक कुटुंबात लपवाछपवीचा प्रकार असतोच.
2. He that tells a secret is another's servant.
—*G. Herbert.*
जो मनातले रहस्य सांगून टाकतो, तो दुसऱ्याचा रामागडी बनतो.
3. A secret is your slave if you keep it, your master if you lose it. —*An Arabian Proverb.*
जर रहस्य जतन केलेत तर ते तुमच्याकडे गड्यासारखे राबते; जर फोडलेत तर ते तुमच्या डोक्यावर बसते.
4. None are so fond of secrets as those who do not mean to keep them. —*C. C. Colton.*
ज्यांना गुपित राखावयाची इच्छा नसते त्यांनाच रहस्यांची फार आवड असते.
5. Nothing is so oppressive as a secret; women find it difficult tc keep one long, and I know a goodly number of men who are women in this regard.
—*La Fontaine.*
मनात गुपित जतन करणे यासारखी यातना देणारी दुसरी गोष्ट नाही; म्हणून स्त्रियांना फार काळ गुपित सांभाळणे जमत नाही. इतकेच नव्हे तर या बाबतीत बायकांप्रमाणे वागणारे पुष्कळ पुरुषही मी पाहिले आहेत.
6. If a fool knows a secret, he tells it because he is a fool.
—*Lord Chesterfield.*
एखाद्या मूर्खाला गुपित कळले तर तो ते ओकून टाकतो, कारण मूर्खच तो!
7. The vanity of being known to be entrusted with a secret is generally one of the chief motives to disclose it.
—*S. Johnson.*
लोक आपल्याला मनातले गुपित सांगतात या पोकळ गर्वामुळेच अनेक जण ते गुपित बाहेर फोडून मोकळे होतात.

Self-Confidence :

1. Self-trust is the essence of heroism. —*Emerson.*
आत्मविश्वास हेच शौर्याचे मर्म.
2. There is no dependence that can be sure but a dependence upon one's self. —*John Gay.*
एकच अवलंबन खात्रीचे आणि ते म्हणजे स्वावलंबन.

Self-Control :

1. Thrice noble is the man who of himself is king.
—*Phineas Fletcher.*
ज्याने स्वतःवर विजय मिळवलेला आहे त्याची थोरवी किती म्हणून वर्णावी !
2. He is most powerful who has power over himself. —*Seneca.*
ज्याची स्वतःवर सत्ता आहे तोच खरा सत्ताधीश.
3. When the fight begins within himself,
A man is worth something
—*R. Browning.*
जेव्हा माणसाच्या अंतःकरणात द्वंद्व सुरु होते, तेव्हा त्या इसमांत थोडाफार दम आहे असे समजावे.
4. How can I rule over others, if I don't have command of myself ? —*Rabelais.*
जर मी स्वतःलाच जिंकू शकत नाही; तर मी इतरांना कसा जिंकणार ?

Self Defence :

Self-defence is a necessary virtue. —*Livy.*
आत्मसंरक्षण हा अत्यावश्यक असा गुण आहे.

Self-Denial :

1. The more a man denies himself, so much the more will he receive from the gods.
—*Horace.*
मनुष्य जितका विरक्तपणे वागेल तितके जास्त त्याला देवांकडून मिळेल.
2. In order that you may please you ought to be forgetful of self. —*Ovid.*
जर लोकांना खूष करावयाचे असेल तर स्वतःला विसरून चाला.
3. Self-denial is pure hypocrisy.
—*Bernard Shaw.*
विरक्ती म्हणजे शुद्ध दांभिकपणा !

Self-Knowledge :

Know thyself. —*Cicero.*
स्वतःला ओळखा.

Self-Love :

1. Every living creature loves itself. —*Cicero.*
प्रत्येक जिवंत प्राण्याचे स्वतःवर प्रेम असते.

2. He that falls in love with himself, will have no rivals.
—*B. Franklin.*
जो स्वत:वरचे प्रेम करतो त्याला कोणी प्रतिस्पर्धी असणार नाही.

3. Self-love never dies.
—*Voltaire.*
आत्मप्रेम कधीच नष्ट होत नाही.

Self-Preservation :

Self-preservation is the first law of nature.
आत्म-रक्षण हा निसर्गाचा पहिला सिद्धांत आहे.

Self-Respect :

1. He that respects himself is safe from others. —*Longfellow.*
जो स्वाभिमानाने वागतो त्याला इतरांची भीती नसते.

2. Self-respect is the cornerstone of all virtues.—*Sir. J. Herschel.*
स्वाभिमान हा सर्व सद्गुणांचा पायाच होय.

Self-Sacrifice :

1. Self-sacrifice is the real miracle out of which all other miracles grow. —*Emerson.*
स्वार्थत्याग हाच खरा चमत्कार ! याच चमत्कारातून इतर चमत्कार निर्माण होतात.

2. Was anything real ever gained without sacrifice of some kind?
—*Arthur Helps.*
कशाचा तरी त्याग केल्याशिवाय कोणतीही खरी गोष्ट हातीं लागत नाही.

Selfishness :

1. He is a fool that will forget himself. —*Chaucer.*
जो स्वार्थ विसरतो तो गाढव.

2. All sensible people are selfish.
—*Emerson.*
सारे समंजस लोक स्वार्थी असतात.

3. He that lives not somewhat to others, liveth little to himself. —*Montaigne.*
जो इतरांसाठी थोडाफार जगत नाही, तो स्वत:साठी देखील फार थोडाच जगतो.

4. Selfishness is the greatest curse of the human race.
—*Gladstone.*
स्वार्थीपणा म्हणजे मानवजातीला मिळालेला घोर शापच होय.

5. In high places regard for others is rarely to be found.—*Juvenal.*
समाजातील उच्च थरात दुसऱ्यांच्या भावनांची कदर क्वचितच केली जाते.

6. No one is second to himself.
—*Rabelais.*
कोणीही स्वत:ला दुय्यम दर्जाचा समजत नाही.

7. Everyone sets his own good before his neighbor's.
—Terence.
प्रत्येकजण शेजाऱ्याच्या हितापेक्षा आपले स्वतःचे हित अगोदर पाहतो.
8. Keep all you have and try for all you can. *—Bulwer Lytton.*
जे असेल ते सांभाळा आणि इतर काही मिळावे म्हणून आणखी धडपड करा.
9. Where all are selfish, the sage is no better than the fool.
—J. A. Froude.
जेथे सारेचजण स्वार्थाने लिडबिडलेले असतात त्या वातावरणात संताची गणना मूर्खातच होणार.
10. Be, as so many are now, rich for yourself, poor for your friends. *—Juvenal.*
इतरांचा धडा गिरवून फक्त स्वत साठी पैसा जोडा मित्रांना मरू द्या तसेच.
11. The same people who can deny others everything are famous for refusing themselves nothing. *—Leigh Hunt.*
जे इतरांना सारे काही नाकारतात त्यांना स्वत;ला मात्र सारे काही हवे असत.
12. The primary and sole foundation of virtue is to seek our own profit. *—Spinoza.*
स्वतःच्या फायद्याकडे नजर पुरविणे हाच सद्गुणाचा एकमेव पाया.

Sense :

1. Where sense is wanting everything is wanting.
—Lord Halifax.
अक्कल नसली तर काहीच उरत नाही.
2. Commonsense is not so common. *—Voltaire.*
अक्कल ही वाटते तितकी सवंग गोष्ट नाही.

Sentimentalism :

The barrenest of all mortals is the sentimentalist. *—Carlyle.*
सर्वात निरर्थक प्राणी कोण असेल तर तो भावनाप्रधान प्राणी,

Serenity :

1. There is no joy but calm.
—Tennyson.
शांततेशिवाय आनंद नाही.
2. It is the nature of a great mind to be calm and quiet.
—Seneca.
थोरांची मने नेहमी शांत, स्वस्थ असतात.
3. Still waters run deep.
खोल पाण्याचा खळखळाट होत नाही.
4. After a storm comes a calm.
—Matthew Henry.
वादळानंतर शांतता येते.

Serpent :

1. Put a cold snake in your bosom and it will sting when it is warm. *—John Kelly.*

गारठलेला साप छातीशी धरलात तर त्याला ऊब येताच तो दंश करील.

2. It is the bright day that brings forth the adder. —*Shakespeare.*
चांगले ऊन पडले की साप बिळातून बाहेर पडतो.

3. Serpents lie where flowers grow.
जिथे फुले उगवतात तिथेच सर्प पडून असतात.

Servant :

1. In all the necessaries of life, there is not a greater plague than servants. —*Colley Cibber.*
जीवनाला आवश्यक असणाऱ्या गोष्टी-पैकी सर्वात उपद्रव देणारी गोष्ट कोणती असेल तर ते गडी.

2. A sarvant and a cock should be kept but s year.
—*Thomas Fuller.*
घरकामाचा गडी आणि कोंबडा फक्त एक वर्षभर ठेवावा (पोसावा).

3. If you pay not a servant his wages, he will pay himself.
—*T. Fuller.*
जर तुम्ही गड्याला त्याची मजुरी दिली नाही, तर तो ती स्वतः वसूल करील.

4. Every great house is full of saucy servants. —*Juvenal.*
प्रत्येक बड्या घरात उर्मट नोकरांची गर्दी असते.

The tongue of a bad servant is his worst part. —*Juvernal.*
खराब गड्याच्या अंगचा सर्वात वाईट दुर्गुण म्हणजे त्याची जीभ.

Great men's servants think themselves great.
—*W. G. Benham.*
बड्यांचे गडी स्वतःला बडेच समजतात.

So many servants, so many enemies. —*Seneca.*
जितके गडी तितके शत्रू.

From kings to cobblers is the same,
Bad servants wound their master's fame. —*John Gay.*
राजापासून रंकापर्यंत एकच कहाणी – गचाळ गडी हा धन्याचे नांव खराब करतो.

The truest report comes from a man's servants. —*Cicero.*
खऱ्या बातम्या गड्यांकडून कळतात.

10. Few men have been admired by their servants. —*Montaigne.*
फार थोड्या जणांचे गड्यांकडून कौतुक केले जाते.

11. Take care that you do not let your servant excel you in doing right. —*Plautus.*
योग्य गोष्ट करण्याच्या बाबतीत गड्याला तुमच्यावर मात करू देऊ नका.

12. Servants talk about their master behind his back when they may not talk in his presence. —*Seneca.*
गडीलोक धन्यासमोर जे बोलावयाला धजत नाहीत ते त्याच्या मागे बोलतात.
13. Servants must their masters' minds fulfil. —*Shakespeare.*
गड्यांनी धन्याच्या मर्जीप्रमाणे वागले पाहिजे.
14. A faithful and good servant is a real godsend, but truly 'tis a rare bird in the land. —*Luther.*
इमानी आणि चांगला नोकर म्हणजे मोठे भाग्य; पण असला पक्षी फार दुर्मिळ आहे.

Service :

1. Service is slavery. —*T. Fuller.*
चाकरी म्हणजे शुद्ध गुलामगिरी.
2. They serve God well who serve His creatures. —*Caroline Norton.*
जे जनतेची सेवा करतात ते देवाचीच सेवा करतात.

Servility :

1. Always mistrust a servant who never finds fault with his superior. —*C. Collins.*
ज्या सेवकाला वरिष्ठ अधिकाऱ्याचे दोष कधी दिसत नाहीत त्यावर कधी विश्वास ठेवू नका.
2. Many kiss the hand they wish to cut off. —*G. Herbert.*
जो हात तोडण्याची इच्छा असते त्याच हाताचे अनेकजण चुंबन घेतात.

Sex :

A woman never forgets her sex. She would rather talk with a man than an angel. —*O. W. Holmes.*
स्त्री आपली जात कधी विसरत नाही. देवदूताशी बोलण्याऐवजी ती एखाद्या पुरुषाशीच बातचीत करील

Shadow :

1. We all laugh at pursuing a shadow, though the lives of the multitude are devoted to the chase. —*Wordsworth.*
कोणी छायेचा पाठलाग करू लागले की आपण हसतो, पण जनसमूहाचे सारे जीवित याच गोष्टीचा पाठलाग करण्यात जाते.
2. Every light has its shadow. —*H. G. Bohn.*
प्रत्येक दिव्याला अंधार हा आहेच.
3. The setting sun doubles the lengthening shadows. —*Vergil.*
मावळणाऱ्या सूर्याकडून दुप्पट लांबीच्या सावल्या पाडल्या जातात.

4. We are but dust and shadow,
—*Horace*.
मानवी आयुष्य म्हणजे धूळ आणि छाया

Shakespeare :

1. Shakespeare is of no age
—*Coleridge*.
शेक्सपियर हा कोणत्याच एका काल-खंडाचा नाही.
2. The making of shakespeare's mind was like the making of the world. —*W. J. Cory*.
शेक्सपियरच्या मनाची घडण जगाच्या घडणीसारखी होती.
3. But shakespeare's magic could not copied b ,
Within that circle none durst walk but he. —*Dryden*.
शेक्सपियरच्या जादूची नक्कल करताच येणार नाही. त्या क्षेत्रात त्याच्या शिवाय कोणाची शिरण्याची प्राज्ञा नाही.

Shame :

1. He that has no shame has no conscience. —*T. Fuller*.
ज्याला लाज नाही त्याला सदसद्विवेक बुद्धीही नाही.
2. None but the shame-faced lose. —*Livy*.
फक्त निर्लज्ज लोकांचे नुकसान होते.
3. Where shame is, there is fear.
—*Milton*.
जेथे लाज आहे तेथे भीतीही आहे.
4. Shame, when it is gone, knows no return. —*Seneca*.
लाज एकदा सोडून गेली की पुन: परतत नाही.
5. The most curious offspring is shyness. —*Sydney Smith*.
लाजाळूपणा हे मोठे विचित्र अपत्य आहे.

Sheep :

1. One sheep will leap the ditch when another goes first.
—*Scott*.
पहिल्या मेंढराने खंदकावरून उडी मारली की दुसरेही तेच करते.
2. Sheep follow sheep.
—*The Talmud*.
एक मेंढरू दुसऱ्याच्या मागून जाते.
3. It is a foolish sheep that makes the wolf his confessor.
—*John Ray*.
फक्त मूर्ख मेंढरूच लांडग्याला धर्मोपाध्याय म्हणून समजते.
4. He that makes himself a sheep, will find that the wolves are not all dead. —*C. H. Spurgeon*.
जो मेंढरू बनेल त्याला कळेल की सगळे लांडगे मेलेले नाहीत.
5. The death of the wolf is the health of the sheep.
—*John Florio*.
लांडगा मरण पावला की मेंढराची प्रकृती ठाकठीक होते.

Ship :

1. A great ship asks deep waters. —*G. Herbert.*
   मोठ्या जहाजाला खोल पाणी लागते.
2. An old ship is ever in need of repairing. —*J. Taylor.*
   जुन्या जहाजाची वरचेवर दुरुस्ती करावी लागते.

Shipwreck :

Every ship fears a shipwreck.
प्रत्येक जहाजाला फुटण्याची भीती वाटते.

Shoe :

1. You cannot put the same shoe on every foot. —*P. Syrus.*
   एकच बूट तुम्ही प्रत्येक पायात घालू शकत नाही.
2. Those who wear the shoe know best where it pinches. —*C. H. Spurgeon.*
   जे बूट वापरतात त्यांना तो कुठे चावतो ते चांगले माहीत असते.
3. Let not the shoe be too large for the foot. —*Lucian.*
   पायासाठी बूट जास्त मोठा नसावा.
4. To each foot its own shoe. —*Montaigne.*
   प्रत्येक पायाचा स्वतंत्र बूट असतोच.

Shoemaker :

1. Often the one who makes shoes goes barefoot himself. —*R. Burton.*
   पुष्कळ वेळा चांभाराला अनवाणी जावे लागते.
2. Good shoemakers make good shoes. —*R. Frost.*
   चांगले चांभार चांगले बूट शिवतात.

Sigh :

Words may be false and full of art; sighs are, the natural language of the heart. —*T. Shadwell.*
शब्द कदाचित खोटे आणि नकली असतील पण अंतकरणाची नैसर्गिक भाषा म्हणजे नि:श्वास.

Sight :

1. One man does not see every thing. —*Euripides.*
   एका व्यक्तीला सारेच काही दिसत नाही
2. Seeing is believing.—*Plautus.*
   दृष्टीला जे पडते त्यावर विश्वास बसतो.
3. The longer we live the more strange sights we see. —*John Ray.*
   जितके जास्त आपण जगतो तितक्या जास्त विचित्र गोष्टी नजरेस पडतात.
4. We see things not as they are, but as we are. —*H. M. Tomlinson.*
   आपण जगाकडे आपल्या नजरेने बघत असतो.

5. There is only one way of seeing things rightly, and that is seeing the whole of them.
—*Ruskin.*

जर परिस्थितीचे खरे दर्शन घडावे असे वाटत असेल तर सर्व गोष्टी पाहिल्या पाहिजेत

Silence :

1. Silence is a fine ornament for a woman, but it's little worn.
—*T. Fuller.*

गप्प बसणे हा एक स्त्रियांचा सुंदर अलंकार आहे, पण तो क्वचितच वापरला जातो.

2. Silence is strength. —*Ovid.*
मौनात सामर्थ्य असते.

3. Silence is true wisdom's best reply. —*Euripides*
जे खरे शहाणे असतात ते चकारशब्द न बोलता उत्तर देतात.

4. Silence seldom hurts.
—*T. Fuller.*
तोंड मिटल्याने कोणाला इजा होत नाही.

5. Silence is more eloquent than words. —*Carlyle.*
शब्दांपेक्षा मौनच जास्त बोलके असते.

6. Silence is more musical than any song. —*C. Rossetti.*
कोणत्याही गीतापेक्षा गप्प बसणे हेच जास्त मंजुळ गाणे.

7. Silence is wisdom, when speaking is folly.
जेव्हा तोंड उघडणे हा मूर्खपणा ठरतो, तेव्हा ते मिटून ठेवणे हाच शहाणपणा.

8. He that speaks sows, and he that holds his peace, gathers.
—*G. Herbert.*
जो बोलतो तो पेरतो; जो गप्प बसतो तो धान्य गोळा करतो.

9. Silence is the best form of conversation. —*W. Hazlitt*
संभाषणाचा अत्यंत उत्कृष्ट प्रकार म्हणज मान.

10. Best talkers love silence.
—*Lamb.*
उत्तम वक्ते मौन पसंत करतात.

11. Silence is the mother of truth.
—*Benjamin Disraeli.*
मौन ही सत्याची जननी.

12. Silence is one great art of conversation. He is not a fool who knows when to hold his tongue. —*William Hazlitt.*
मौन पाळणे हा संभाषण-कलेचा एक मोठा भाग आहे. केव्हा गप्प बसावे हे ज्याला कळते त्याला मूर्ख म्हणता येणार नाही.

13. Silence is the soul of war.
—*Matthew.*
युद्धाचे सारे मर्म काही न बोलण्यात असते.

14. Silent anguish is the more dangerous. —*Racine*
निमुटपणे सहन केलेली मनोवेदना जास्तच घातक असते.
15. The most silent people are generally those who think most highly of themselves. —*William Hazlitt.*
जे स्वतःला फार मोठे समजतात ते फार अबोल असतात.
16. Silence is taught by life's many misfotunes. —*Seneca.*
जीवनातील अनेक दुर्दैवी घटनांमुळे माणसाला मौनाचे महत्त्व कळते.
17. Silence gives consent.
मौन म्हणजेच संमती.
19. Silence may do good, and can do little harm. —*Richard Bahrtwaite.*
मौनामुळे फायदा होईल, पण तोटा होणार नाही.
20. If you will still live at ease Hear and see, and hold your peace. —*John Florio.*
आरामात जीवन घालावयाचे असेल तर ऐकून घ्या, पाहून घ्या, पण बोलू नका.
21. All things, save silence only, bring repentance. —*Menander.*
सर्व गोष्टींपासून पश्चात्ताप होतो; पण मौन पाळण्याचा पश्चात्ताप होत नाही.
22. Let a fool hold his tongue and he will pass for a sage. —*Publilius Syrus.*
मूर्खानि जर गप्प बसावयाचे ठरविले तर त्याची शहाण्यांत गणना होईल.
23. Silence never shows itself to so great an advantage, as when it is made the reply to calumny and defamation. —*Addison.*
निन्दा आणि बदनामी यांना उत्तर न देता गप्प बसले की ते मौन फार फायदेशीर ठरते.
24. There is a time of speaking and a time of being still. —*William Caxton.*
बोलण्याच्या जशा वेळा असतात, तशाच मौन पाळण्याच्याही असतात.
25. An ignorant man is wisest if he remains silent, hiding his speech like a disgraceful disease. —*Palladas.*
अज्ञानी माणूस जेव्हा लांछनास्पद रोग लपवावा त्याप्रमाणे आपले बोलणे लपवितो (गप्प बसतो) तेव्हा तो फार शहाणा म्हणून गणला जातो.
26. Do you wish people to think well of you ? Don't speak. —*Pascal.*
लोकांनी तुम्हाला चांगले म्हणावे अशी तुमची इच्छा आहे ना ? मग गप्प बसा.
27. Speech is great, but silence is greater. —*Carlyle.*
बोलणे ही चांगली गोष्ट आहे, पण न बोलणे ही त्यापेक्षाही जास्त चांगली.

28. Silence is sweeter than speech. *—Dinah M. M. Craik.*
बोलण्यापेक्षा मौनच जास्त गोड.

29. When you have nothing to say, say nothing. *—C. C. Colton.*
जेव्हां बोलावयाला काहीच नसते तेव्हा बोलूच नका.

30. There are some silent people who are more interesting than the best talkers. *—Benjamin Disraeli.*
उत्तम वक्त्यापेक्षाही काही गप्प बसणाऱ्या लोकांची संगत जास्त मनोवेधक असते.

31. It is a sad thing when men have neither wit to speak well nor judgment to hold their tongues. *—La Bruyere.*
बोलण्याची अक्कल नसणे आणि केव्हां तोंड उघडावे याचे ज्ञान नसणे या मोठ्या खेदाच्या गोष्टी आहेत.

32. Silence at the proper season is wisdom. *—Plutarch.*
योग्य वेळी गप्प बसणे हाच शहाणपणा.

33. I have often repented speaking, but never of holding my tongue. *—Xenocrates.*
बडबडल्याबद्दल मला अनेक वेळा पश्चात्ताप झालेला आहे; पण गप्प बसण्याबद्दल मात्र कधीच झालेला नाही.

Simplicity :

1. Blissful are the simple, for they shall have much peace. *—Thomas A. Kempis.*
जे साधेपणाचे जीवन घालवितात त्यांच्या मनाला शांतता लाभत असल्यामुळे ते खरे सुखी.

2. The greatest truths are the simplest; and so are the greatest men. *—J. Hare.*
महान सत्ये अगदी साधी असतात; थोर माणसे देखील.

3. Nothing is more simple than greatness; indeed to be simple is to be great. *—Emerson.*
मोठेपणाइतकी साधी गोष्ट दुसरी नाही. खरोखर साधेपणा हाच मोठेपणा.

Sin :

1. Sin is a state of mind, not an outward act. *—W. Sewell.*
पाप ही एक बाह्य कृती नसून, मनाची ती एक अवस्था आहे.

2. He does not sin who sins without intent. *—Seneca.*
ज्याच्या हातून हेतू नसताना (नकळत) पाप घडले त्याला पापी म्हणता येणार नाही.

3. Through sin do men reach the light. *—E. Hubbard.*
पापे करूनच माणसाला शहाणपण येते.

4. A sinful heart makes feeble hand. —*W. Scott.*
पापी वृत्तीच्या लोकांकडून विशेष पराक्रम होत नाही.

5. A sin confessed is half forgiven. —*J. Ray.*
जे पाप कबूल करण्यात आले त्याचे अर्धे अधिक क्षालन झाले असे समजावे.

6. He that falls into sin is a man, that grieves at it is a saint, that boasteth of it is a devil. —*T. Fuller.*
जो पाप करतो तो माणूस; ज्याला त्याबद्दल दुःख वाटते तो साधू; जो त्याबद्दल फुशारकी मारतो तो सैतान.

7. That which we call sin in others is experiment for us. —*Emerson.*
इतरांच्या बाबतीत ज्याला आपण पाप म्हणतो तो आपल्या बाबतीत केवळ प्रयोग असतो.

8 All that defiles comes from within —*Menander.*
आपला सारा ओंगळपणा मनात भरलेला असतो.

9. Little sins make room for great. —*Thomas Edwards.*
फिरकोळ पापकृत्यांतूनच मोठाली पापे निर्माण होतात.

10. Every man carries the bundle of his sins
Upon his own back. —*John Fletcher.*
प्रत्येकजण आपल्या पापांचे ओझे पाठुंगुळी नेत असतो.

11. Sin writes histories, goodness is silent. —*Goethe.*
इतिहास म्हणजे पापकृत्यांची नोंद; चांगुलपणाची काय नोंद करणार ? तो नेहमीच गप्प असतो.

12. Fools make a mock at sin. —*Old Testament.*
मूर्ख लोक पापाची कुचेष्टा करतात.

13. If we desire to judge all things justly we must first persuade ourselves that none of us is without sin. —*Seneca.*
जर सर्व गोष्टी नीट समजावून घ्यावयाच्या असतील तर प्रथम हे विसरता कामा नये. की ज्याच्या हातून कधी पाप घडलेले नाही असा माणूसच नाही.

14. He that is without sin among you, let him cast the first stone. —*New Testament.*
जो तुमच्यापैकी निष्कलंक आहे त्याने प्रथम खडा मारावा.

15. He who does not forbid sin when he can, encourages it. —*Seneca.*
जो शक्य असूनही पापाला मज्जाव करीत नाही तो पापाला उत्तेजनच देतो.

16. We cannot well do without our sins; they are the highway of our virtue. —*H. D. Thoreau.*
पापांवाचून आपले चालणारच नाही. सद्‌गुणाचा तो राजमार्गच आहे.

17. Who sins and mends commends himself to God.
—Cervantes.
जो पाप केल्यानंतर स्वतःचे वर्तन सुधारतो त्याच्यावर परमेश्वराची मर्जी बसते.

18. The blackest sin is clear'd with absolution.*—Shakespeare.*
अगदी घोर पापकृत्य देखील धुतले जाते.

19. One leak will sink a ship; and one sin will destroy a sinner.
—Jahn Buuyan.
एका छिद्रामुळे जहाज बुडेल, त्याप्रमाणेच एकाच पापकृत्यामुळे पाप्याचा नाश होईल.

20. Sin makes its own hell, and goodness its own heaven.
—Mary Baker.
पाप हे स्वतःच स्वतःसाठी नरक निर्मिते तर चांगुलपणा हा स्वर्गाची निर्मिती करतो.

21. Men are punished by their sins, not for them·
—Elbert. Hubrbad.
माणसाला शिक्षा त्याची पापेच करतात, त्याला पापाबद्दल शिक्षा होत नाही.

22. The wages of sin is deaih.
—New Testament.
मृत्यू हेच पापाचे प्रायश्चित्त.

23. Sin can be well-guarded, but free from anxiety it cannot be.
—Seneca.
पाप हे सफै लपविता येईल पण त्यापासून होणारी चिन्ता टाळता येणार नाही.

24. There is no sinner like a young saint.
—Ovid.
तरुण संतासारखा दुसरा पापी नाही.

Sincerity :

1. The sincere alone can recognise sincerity. *—Carlyle.*
जे प्रांजळ (निष्कपट, अकृत्रिम, शुद्ध) वृत्तीचे असतात त्यांनाच दुसऱ्याचा प्रांजळपणा ओळखता येतो.

2. Every sincere man is right.
—Emerson·
प्रांजळ माणसाचे कधी चुकत नाही.

3. It is dangerous to be sincere unless you are also stupid.
—B. Shaw.
जर तुम्ही मूर्खही नसाल तर तुमच्या प्रांजळपणाचा काही उपयोग नाही.

Skill :

1. Skill and self-confidence are an unconquered army.
—G. Herbert.
कौशल्य आणि आत्मविश्वास हे अजिंक्य सैन्य आहे.

2. Skill to do comes of doing.
—Emerson.
काम करीत राहिले की ते कौशल्याने करणे जमते.

Skin :

A fair skin often covers a wicked mind. —*W. G. Benham.*
गोऱ्या कातड्याच्या मागे काळे मन बहुधा लपलेले असते.

Sky :

It becomes wearisome to constantly watch the arch of heaven. —*Vergil*
एकसारखे आकाशाकडे बघून कंटाळा येतो.

Slander :

1. Slander, that worst of poisons, ever finds
   An easy entrance to ignoble minds. —*J. Hervey.*
   क्षूद्र वृत्तीची माणसे दुसऱ्याची बदनामी करण्यात तत्पर असतात.
2. Truth shall retire bestruck with slanderous darts.—*Milton.*
   कुटाळकीचे बाण लागले की सत्य देखील मागे सरते.
3. Detraction and spite are received with eager ears.
   नालस्ती आणि मत्सर यांचे उत्सुकतेने स्वागत होते.
4. The most dangerous of wild beasts is a slanderer.
   —*H. G. Bohn.*
   अत्यंत घातकी जंगली जनावर कोणते असेल तर तो नालस्ती करणारा इसम.
5. If slander be a snake it is a winged one–it flies as well as creeps. —*D. Jerrold*
   जर नालस्तीला सर्प म्हणावे तर त्या सर्पाला पंख असावेत; कारण हा सर्प सरपटतो तसा उड्डाणही करतो.
6. Slander flings stons at itself.
   —*T. Fuller.*
   दुसऱ्याची नालस्ती करणारे लोक स्वतः-वरच धोंडे मारून घेतात.

Slavery :

1. He that is one man's slave is free from none. —*Chapman.*
   जो एकाचा गुलाम असतो तो सर्वांचाच गुलाम.
2. Man's mind and not his master makes him slave.
   —*R. V. Johnson.*
   माणसाचे मनच त्याला गुलाम करते, त्याचा धनी नव्हे.
3. Better the devil's than a woman's slave. —*Massinger.*
   स्त्रीचा गुलाम होण्यापेक्षा सैतानाचे झालेले पत्करले.
4. They are slaves who fear to speak
   for the fallen and the dead.
   —*J. R. Lowell.*
   धारातीर्थी पतन पावलेल्यांचा कैवार घ्यावयाला जे भितात ते गुलाम.
5. None can be free who is a slave to and ruled by his passions.
   —*Pythagoras.*
   जो विकारांच्या आधीन असतो तो कधीच स्वतंत्र नसतो.

Sleep :

1. While we are asleep, we are all equal. —*Cervantes.*

निद्रावश असताना आपण सारे सम-समान असतो.

2. Sleep, riches and health to be truly enjoyed, must be interrupted. —*Richter.*
निद्रा, संपत्ती आणि आरोग्य यांचा खराखुरा उपयोग घ्यावयाचा असेल तर त्या सर्वांत व्यत्यय आला पाहिजे.

3. Who can wrestle against sleep? yet is that giant very gentle. —*M. Tupper.*
निद्रेविरुद्ध कोण झुंज करू शकेल ? तरी देखील ही राक्षसीण अगदी मृदु वृत्तीची आहे.

4. No one when asleep is good for anything.
निद्रिस्त व्यक्ती काही एक करू शकत नाही.

5. Sleep is the best cure for waking troubles. —*Cervantes.*
जागेपणीच्या व्याधींना निद्रा हेच एक बरे करणारे औषध.

6. Blessed are the sleepy, for they shall soon drop off. —*Nietzsche.*
झोपाळू लोक फार सुखी, कारण ते लवकरच निद्रेच्या आधीन होतील.

7. Sleep is death's ally, yet a friend to life. —*R. Southwell.*
निद्रा ही मृत्यूची साथीदार, पण जीवनाची मैत्रीण.

8. Sleep vanishes before the house of care. —*La Tibullus.*
चिन्तेने मन ग्रासले की निद्रा पलायन करते.

9. Heaven trims our lamps while we sleep. *A. B. Alcott.*
आपण निद्रिस्त असताना देव आपल्या दिव्यांच्या वाती कातरीत असतो.

10. What probing deep
Has ever solved the mystery of sleep ? —*T. B. Aldrich.*
खोल जाऊनही अजून निद्रेचे गूढ कोणाला उकलेले आहे ?

11. Sweet are the slumbers of the virtuous man. —*Addison.*
सद्‌गुणी माणसाला मधुर निद्रेचा लाभ होतो.

12. So long as I am asleep I have neither fear nor hope, trouble nor glory. —*Cervantes.*
मी निद्रिस्त असलो की भीती, आशा, त्रास अगर कीर्ती यांची मला बाधा होत नाही.

13. O sleep, gentlest of the gods, peace of the soul, who puttest care to flight. —*Ovid.*
हे निद्रे, सर्व देवात तू मृदु वृत्तीची; तूच आत्म्याला शांतता देतेस आणि सर्व चिन्तांना पळवून लावतेस.

14. He that sleeps feels not the toothache. —*Shakespeare.*
झोपी गेलेल्या माणसाला दातदुखी जाणवत नाही.

15. Sleep is the balm of woe. —*Sir P. Sidney.*
निद्रा म्हणजे दु:खावरचे थंड मलम.
16. Sleep's the only medicine that gives ease. —*Sophocles.*
आराम देणारे निद्रा हे एकच औषध आहे.
17. Sleep is better than medicine. —*John Ray.*
औषधापेक्षा निद्रा जास्त बरी.
18. Thou hast been call'd, O Sleep! the friend of Woe,
But 'tis the happy who have call'd thee so. —*Southey.*
हे निद्रे, जे स्वत: सुखात आहेत तेच तुला दु:खाची मैत्रीण म्हणून संबोधितात.
19. The sleep of a labouring man is sweet. —*Old Testament.*
राबणाऱ्या माणसाला सुखाची झोप लागते.
20. One hour's sleep before midnight is worth three afterwards. —*George Herbert.*
मध्यरात्रीपूर्वीची एक तासाची झोप ही तदनंतरच्या तीन तासांच्या झोपेच्या बरोबरीची असते.
21. Sleep after luncheon is not good. —*Plautus.*
दुपारच्या जेवणानंतर झोप बरी नव्हे.
22. Much sleep is not medicinal in middle of the day. —*John Russell.*
दुपारी फार झोप येणे आरोग्याला पोषक नाही.
23. Let your midday sleep be short or none at all. —*Unknown.*
दुपारी थोडी झोप घ्या अगर अजिबात घेऊ नका.
24. Care-charming sleep, thou easer of all woes. —*John Fletcher.*
निद्रा ही चिन्तानाशक तशीच दु:खहारक आहे.
25. Sleep's but a short death; death's but a longer sleep. —*Phineas Fletcher.*
निद्रा म्हणजे अल्पकालीन मृत्यू आणि मृत्यू म्हणजे दीर्घकालीन निद्रा.
26. There will be sleeping enough in the grave. —*Benjamin Franklin.*
थडग्यात भरपूर झोपायला मिळेल.
27. O fool, what else is sleep but the image of chill death? —*Ovid.*
ए मूर्खा, अरे, निद्रा म्हणजे थंडगार मृत्यूची प्रतिमाच नव्हे का?
28. Those only can sleep who do not care to sleep. —*Emerson.*
जे झोपेची पर्वा करीत नाहीत त्यांनाच झोप मिळते.

Smile :

1. A tender smile is sorrow's only balm. —*Young.*
कोवळे स्मित म्हणजे दु:खावरचे मलम.

2. One may smile and smile and be a villain.
—*Shakespeare.*
स्मिताची खैरात करणारा इसम बदमाशही असू शकेल.

3. Life is not all smiles. —*Ovid.*
आयुष्य हे सारे सुखानेच भरलेले नाही.

4. Beware of a smileless smile.
—*Tacitus.*
लटक्या स्मितापासून सावध रहा.

5. A smile re-cures the wounding of a frown. —*Shakespeare.*
भृकुटिभंगाने केलेली जखम स्मिताने भरून निघते.

6. The odour is the rose;
The smile, the woman.
—*Robert Underwood Johnson.*
गुलाब म्हटला की सुगंध, स्त्री म्हटली की स्मित !

7. There is a snake in thy smile, my dear,
And bitter poison within thy tear. —*Shelley.*
प्रिये, तुझ्या स्मितात सर्प वळवळतो आणि तुझ्या अश्रूंत भयानक विष भरलेले आहे.

8. He surest strikes that smiling gives the blow.
—*Susannah Centlivre.*
जो स्मित करीत गुद्दा लगावतो तो खरोखरीच तडाखा मारीत असतो.

9. Eternal smiles his emptiness betray,
As shallow streams run dimpling all the way. —*Pope.*
उथळ झरे ज्याप्रमाणे खळखळत जातात त्याप्रमाणेच त्याच्या मुद्रेवरचे सदाचे हास्य त्याच्या पोकळ डोक्याचे बिंग बाहेर फोडते.

10. Smiles form the channel of a future tear. —*Byron.*
आगामी अश्रूंचा कालवाच स्मितामुळे बनविला जातो.

11. A smile is ever the most bright and beautiful with a tear upon it. What is the dawn without the dew ? —*W. S. Landor.*
ज्या स्मितावर अश्रुबिन्दू चमकतो ते अत्यंत रमणीय. दवावाचून पहाटेला कोठून सौन्दर्य ?

Snail :

The slow snail climbeth the tower at last, though the swift swallow mount it sooner.
—*J. Lyly.*
जलद गतीने उडणारी पाकोळी जरी बुरुजावर अगोदर गेली तरी हळूहळू चालणारी गोगलगायही त्या बुरुजावर अखेर चढतेच.

Sneer :

Who can refute a sneer ?
—*W. Paley.*
उपहासाचे खंडन कोण करू शकेल ?

Snob :

It is impossible in our condition of society not to be sometimes a snob. —*Thackeray*.
आजच्या सामाजिक परिस्थितीत शिष्टपणाचे वागणे टाळणे अशक्यच आहे.

Snow :

Whether you boil snow or pound it, you can have but water of it. —*G. Herbert*.
बर्फ उकळा अगर फोडा, तुम्हांला त्यापासून फक्त पाणीच मिळणार.

Society :

1. Society is a masked ball, where every one hides his real character and reveals it by hiding. —*Emerson*.
समाज हा सोंग घेऊन केला जाणाऱ्या नृत्यासारखा आहे; प्रत्येकजण आपला खरा स्वभाव बदलण्याचा प्रयत्न करतो आणि त्यामुळेच तो खरा प्रगट करतो.
2. The spirit of truth and the spirit of freedom are the pillars of society. —*H. Ibsen*.
सत्य आणि स्वातंत्र्य यावर समाज भक्कमपणे आधारलेला असतो.
3. Society is like the air, necessary to breathe but insufficient to live on. —*G. Santayana*.
समाज हा हवेसारखा असतो; श्वासोच्छ्वासासाठी गरजेचा पण जगण्यास अपुरा.
4. A little society is needful to show a man his failings. —*Stevenson*.
माणसाने आपले दोष कळण्यासाठी समाजात थोडेसे मिसळावयाला हवे.
5. Man seeketh in society comfort and protection. —*Bacon*.
इतरांच्या सहवासात माणूस हा आराम आणि संरक्षण शोधीत असतो.
6. Man was formed for society. —*William Blockstone*.
मानव हा समाजासाठी आहे.
7. Society is a hospital of incurables. —*Emerson*.
समाज म्हणजे दुर्धर रोगाने पछाडलेल्या रोग्यांचे इस्पितळ.
8. Society never advances. —*Emerson*.
समाजाचे कधी पुढे पाऊल पडत नाही.
9. Here is the use of society; it is so easy with the great to be great. —*Emerson*.
समाजाचा हाच उपयोग की थोरांच्या संगतीत माणूस सहज थोरपणाने वागायला शिकतो.
10. When a man meets his fitting mate society begins. —*Emerson*.
जेव्हा माणसाला योग्य ती व्यक्ती भेटते तेव्हा मैत्री सुरू होते.

11. Society is the union of men and not the men themselves.
—*Montesquieu.*

समाज म्हणजे लोकांचा जमाव नव्हे, तर लोकांचा एकोपा.

12. Society is the happiness of life. —*Shakespeare.*

जीवनातला आनंद सहवासावर अवलम्बून असतो.

13. Society exists for the benefit of its members; not the members for the benefit of society. —*Spencer.*

समाज हा त्यातील लोकांच्या हितासाठी असतो, मात्र लोक समाजकल्याणासाठी नसतात.

14. A Society cannot be foundad only on the pursuit of pleasure and power; a society can only be founded on the respect for liberty and justice. —*Taine.*

समाजाचा पाया केवळ चैन आणि सत्ता यावर आधारता येत नाही; स्वातंत्र्य आणि न्याय यांच्या निष्ठेवर हा पाया उभारला पाहिजे.

15. What men call social virtue, good fellowship is commonly but the virtue of pigs in a litter, which lie close together to keep each other warm.
—*H. D. Thoreau.*

लोक ज्यांना सामाजिक सद्गुण, चांगली मैत्री अशी (बडी) नावे देतात ते सारे डुकराचे गुण आहेत. ही डुकरे एकमेकाला ऊब लागावी म्हणून चिकटून बसतात.

16. The wise man sometimes flees from society from fear of being bored. —*La Bruyere.*

शहाणा माणूस कधी कंटाळवाणेपणा टाळण्यासाठी समाजापासून अलग राहातो.

17. Society, friendship and love.
Divinely bestow'd upon man.
—*Cowper.*

समाज, स्नेह आणि प्रेम या मानवाला ईश्वरी देणग्याच होत.

18. Why should your fellowship a trouble be
Since man's chief pleasure is society? —*Sir John Davies.*

तुमच्या सहवासात उपद्रव काय म्हणून व्हावा? अहो, समाजात (सहवासात) राहण्यात तर मानवाला खराखुरा आनंद होत असतो.

19. Of all the cordials known to us the best, safest and most exhilarating with the least harm, is society. —*Emerson.*

मानवाला ज्या आरोग्यदायक अमृतगुटिका गवसल्या आहेत त्यातील सर्वोत्तम, बिनधोक्याची आणि चैतन्यदायक म्हणजे समाज (सहवास).

20. Without society-and a society to our taste, men are never contented. —*Thomas Jefferson.*

सहवासावाचून–तेही स्वतःच्या अभिरुचीला जमेल अशा सहवासावाचून मानवाला समाधान लाभणे शक्य नाही.

21. It is an extreme evil to depart from the company of the living before you die.

—*Seneca*

मृत्यूपूर्वी जिवंत व्यक्तींना टाळणे ही अत्यंत गचाळ गोष्ट आहे.

22. Company keeps our rind from growing too coarse and rough.

—*Horace Walpole,*

सहवासामुळे आपल्या स्वभावाचा खडबडीतपणा कमी होऊन तो मऊ होतो.

23 Society is no comfort to one not sociable. —*Shakespeare.*

ज्याला समाजात मिसळावयाला आवडत नाही त्याला समाजापासून आनंद मिळत नाही.

24. Other people are quite dreadful; the only possible society is oneself. —*Oscar Wilde.*

इतर लोकांचा सहवास भयानक असतो. माणसाची खरी मैत्री स्वतःशीच असते.

25. High society is for those who have stopped working and no longer have anything important to do. —*Woodrow Wilson.*

ज्यांनी कामधंदा बंद केला आहे आणि ज्यांना काही महत्त्वाचे कार्य करावयाला उरलेले नसते अशांच्यासाठी बड्यांची संगत असते.

26. Society has only one law, and that is custom.

—*P. G. Hamerton.*

समाजाचा कायदा एकच तो म्हणजे रूढी.

27. Solitude is very sad.
Too much company twice as bad. —*William Allingham.*

एकलकोंडेपणा जसा वाईट, तसा सहवासाचा अतिरेकही वाईट.

28. If from society we learn to live;
T'is solitude should teach us how to die. —*Byron.*

आपण कसे जगावे हे शिकत असलो तर एकलकोंडेपणा कसे मरावे ते आपणाला शिकवील.

29. Solitude Is often the best society. —*W. G. Benham.*

कधीकधी एकलकोंडेपणा हाच उत्तम सहवास वाटतो.

Soldier :

1. It were better to be a soldier's widow than a coward's wife.

—*T. B. Aldrich.*

भेकडाची पत्नी होण्यापेक्षा सैनिकाची विधवा होणे पत्करले.

2. Not all are soldiers that go to the wars. —*Ovid.*
जे लढाईवर जातात तेच सारे काही लढवय्ये नसतात.

3. The worse the man, the better the soldier, —*Napoleon.*
व्यक्ती म्हणून जितका वाईट, तितकाच सैनिक म्हणून चांगला.

4. A. soldier is an anachronism of which we must get rid.
—*B. Shaw.*
सैनिक ही एक कालबाह्य वस्तू आहे, आणि तिची हकालपट्टी करावयालाच हवी.

5. It is a sign of a soldier to believe that there is nothing left of him after death, except a corpse. —*Erasmus.*
मृत्यूनंतर आपले फक्त प्रेतच उरणारे आहे असे जो समजतो तो खरा सैनिक.

6. One can be a soldier without dying, and lover without sigh-ing. —Edwin Arnold.
न मरताही माणसाला सैनिक होता येईल, आणि निःश्वास न टाकताही माणसाला प्रेमिक बनता येईल.

7. Cowards in scarlet pass for man of war. —*George Gernville.*
नारिंगी कपड्यातल्या भेकडांना सैनिक गणले जाते.

8. Every man thinks meanly of himself for not having been a soldier. —*Samuel Johnson.*
आपण सैनिक झालो नाही तर प्रत्येकजण स्वतःला कमी लेखत असतो.

9. No soldier can fight unless he is properly fed on beef and beer. —*Duke of Marlborough.*
ज्याला भरपूर खायला-प्यायला मिळाले नाही तो नीट लढणार नाही.

10. The soup makes the soldier.
—*Unknown.*
चांगले खूप प्यावयाला मिळाले तर माणूस सैनिकासारखा लढतो.

11. No faith and no honour is found in men who follow camps. —*Lucan.*
शिपाईगड्यांच्या अंगी श्रद्धा नसते. अगर प्रतिष्ठाही जवळ नसते.

12. The sex is ever to a soldier kind. —*Homer.*
स्त्रिया या सैनिकाबरोबर नेहमीच दयाळू पणाने वागतात.

13. The greatest general is he who makes the fewest mistakes.
—*Napoleon Bonaparte.*
जो सर्वांत कमी चुका करतो तो सर्वात श्रेष्ठ सेनापती.

14. It is a part of a good general to talk of success, not of failure. —*Sophocles.*
चांगला सैन्याधिकारी हा पराजयाच्या ऐवजी विजयाच्या गोष्टी बोलत असतो.

15. We can make majors and officers every year, but not scholars. —*Robert Burton.*
इरवर्षी सैन्यातले मेजर आणि अधिकारी निर्माण करता येतात; पण पंडित निर्मिता येत नाहीत.
16. Captains are casual things, —*John Fletcher.*
कॅप्टन सारखे अधिकारी सामान्य लोक असतात,
17. It is a bad soldier who grumbles when following his commander. —*Seneca.*
जो अधिकाऱ्याच्या मागून जाताना कुरकुरतो तो वाईट सैनिक.
18. A thousand soldiers are easily got, but a single general is hard to find. —*Unknown.*
हजारो सैनिक सहज मिळतात, पण एक चांगला सैन्याधिकारी लाभणे फार कठीण.
19. Soldiers are citizens of death's grey land —*Siegfrid Sassoon.*
सैनिक हे मृत्यूच्या करडया राज्यातले नागरिकच म्हणावे लागतील.

Solitude :

1. Woe unto him that is never alone, and cannot bear to be alone, —*P G. Hamerton.*
जो कधी एकटा राहात नाही, अगर रहावयाला धजत नाही तो करंटा !
2. Solitude vivifies; isolation kills. —*J. Roux.*
एकान्तवासाने मन पुनः ताजेतवाने होते पण एकलकोंडेपणाने ते (जणू) मरण पावते.
3. Solitude affects some people like wine; they must not take too much of it, for it flies to the head. —*Mary Coleridge.*
एकान्तवासाचा काही लोकावर मद्यासारखा परिणाम होतो; अतिरेक झाला तर तो डोक्यात येतो.
4. They are never alone that are accompanied with noble thoughts. —*Sir. P. Sidney.*
ज्यांना उदात्त विचारांची संगत मिळाली आहे ते कधीच एकलकोंडे नसतात.
5. A wise man is never less alone than when he is alone.—*Swift.*
शहाणा माणूस जेव्हां एकटा असतो, तेव्हा तो (कार्यव्यापृत असल्यामुळे) खरा एकटा नसतो.
6. To fly from society need not be to hate mankind. —*Byron.*
समाजापासून दूर राहणे म्हणजे मानवजातीचा द्वेष करणे नव्हे.
7. The secret of solitude is that there is no solitude. —*Joseph Cook.*
जिथे एकलकोंडे वाटत नाही तोच एकलकोंडेपणा उत्तम.
8. The strongest man in the world is he who stands most alone. —*Henrik Ibsen.*

जो एकटा उभा राहतो तोच खरा समर्थ.

9. The more powerful and original a mind, the more it will incline towards the religion of solitude. —*Aldous Huxley.*
ज्या लोकांची मने खरी ताकदवान आणि अस्सल असतात त्यांची एकलकोंडेपणा नामक धर्माची उपासना करण्याकडे प्रवृत्ती असते.

Son :

1. Good wombs have borne bad sons. —*Shakespeare.*
चांगल्या आईच्या पोटी नतद्रष्ट कार्टी जन्मलेली आहेत.
2. Who is there that has not suffered the extremity of woe, weeping for a son? —*Apollonides.*
मुलासाठी रडण्याचे दारुण दु:ख न अनुभवलेले कोणी आहे ?

Song :

1. What will a child learn sooner than a song? —*Pope.*
लहान मूल चटकन गाणे शिकते.
2. Song is untouched by death. —*Ovid.*
गीताला मरण नाही.
3. What is the voice of song, when the world lacks the ear of taste? —*Hawthorne.*
जर संगीताची अभिरुचीच नसेल तर गायनाच्या स्वरांचा काय उपयोग ?
4. He who sings scares away his woes. —*Cervantes.*
जो गातो त्याची दु:खे विराम पावतात.
5. The song that nerves a nation's heart is itself a deed. —*Tennyson.*
जे गीत राष्ट्राला धीर देते ते एखाद्या (स्फूर्तिदायक) कृतीसारखेच असते.

Sorrow :

1. Sorrow is knowledge. —*Byron.*
दु:खामुळे माणसाला शहाणपण येते.
2. Nothing comes to us too soon but sorrow. —*P. J. Bailey.*
एकटे दु:ख तेवढे फार त्वरेने माणसाच्या नशिबी येते.
3. Sorrow comes unsent for —*T. Fuller.*
दु:खाला आमंत्रण द्यावे लागत नाही.
4. When sorrow is asleep, wake it not. —*T. Fuller.*
दु:खाला झोप लागली असेल तर त्याला उठवू नका,
5. If you wish to live a life free from sorrow think of what is going to happen as if it had already happened. —*Epictetus.*
जर दु:खमुक्त जीवन हवे असेल तर तसे जीवन लाभलेच आहे अशी कल्पना करून काय घडेल त्याचा विचार करा.

6. Humanity is fortunate, because no man is unhappy except by his own fault. —*Seneca.*
प्रत्येकजण हा आपापल्या कृत्यांमुळे दुःखी होतो हे मानवजातीचे (मोठे) भाग्यच म्हटले पाहिजे.

7. Sorrow is good for nothing but sin. —*T. Fuller.*
दुःखाचा उपयोग काय तर पापाची निर्मिती.

8. Lives there whom pain hath evermore pass'd by
And sorrow shunned with an averted eye? —*W. Watson.*
ज्याला कधी वेदनांचा स्पर्श झाला नाही अगर दुःखाची आच पोचली नाही असे कोणीतरी सापडेल का?

9. To show an unfelt sorrow is an office
Which a false man does easy —*Shakespeare*
जे दुःख कधी झालेच नाही ते झाल्याचे नाटक लबाड माणूस चांगले करू शकतो.

10. There is no wisdom in useless sorrow. —*S. Johnson.*
निष्कारण ओढवलेल्या दुःखात कसला शहाणपणा आहे?

11. There is no day without sorrow. —*Seneca.*
दुःखावाचून एकही दिवस सुना जात नाही.

Soul :

1. The one thing in the world of value is the active soul. —*Emerson.*
जागृत आत्मा ही एवढीच जगातली मोलाची वस्तू.

2. There's a divinity within our breast. —*Ovid.*
आपल्या अंतःकरणात ईश्वराचा अंश असतो.

3. No seed shall perish which the soul hath sown. —*J. A. Symonds.*
आत्म्याचे पेरलेले बी कधी वाया जात नाही.

4. Be careless in your dress if you must, but keep a tidy soul. —*Mark Twain.*
कपडयालत्त्याच्या बाबतीत निष्काळजीपणा चालेल, पण तुमचा आत्मा नीटनेटका ठेवा.

5. The soul alone renders us noble. —*Seneca.*
आत्म्यामुळेच आपले जीवन उदात्त होते.

6. The perfect body is itself the soul. —*G. Santayana.*
पूर्ण निर्दोष देह हाच आत्मा समजावा.

Sound :

1. No sound is dissonant which tells of Life. —*Coleridge.*
जीवनाबद्दल काहीतरी सांगणारा ध्वनी जेव्हां कानी पडतो तेव्हा तो कर्णकटु नसतो.

2. There is no sound but shall find some lovers, as the bitterest confections are grateful to some palates. —*Ben Jonson.*

ज्याप्रमाणे कडू मिठाई काही जणांना आवडते. त्याप्रमाणे प्रत्येक आवाजाची आवड असणारे लोक आहेतच

3. Take care of the sense and the sounds will take care of themselves. —*Lewis Carroll.*

काय म्हणावयाचे आहे त्याची काळजी घ्या म्हणजे नाद (शब्द) आपोआपच निघेल.

Speech :

1. A man cannot speak but he judges himself. —*Emerson.*

माणसाच्या बोलण्यावरून त्याची लायकी कळते.

2. Speech is the mirror of action. —*Solon.*

भाषा ही कृतीचा दर्पणच म्हणता येईल.

3. Out of the abundance of the heart the mouth speaketh. —*New Testament.*

अंतःकरण भरून आले की ते (आपोआप) बोलू लागते.

4. The habit of common and continuous speech is a symstom of mental deficiency. —*Bagehot.*

एकसारखे बडबडण्याची सवय ही मानसिक दुर्बलतेचे लक्षण आहे.

5. To speak much is one thing, to speak well is another. —*Sophocles.*

बरेच बडबडणे आणि चांगले बोलणे यांत फरक आहे.

6. It is easy for men to say one thing and think another. —*P. Syrus.*

मनात एक असताना तोंडातून दुसरा उद्‌गार काढणे माणसाला अवघड जात नाही.

7. Think well of what you say and to whom you say it. —*Horace.*

काय बोलता आहात आणि कोणापुढे बोलता आहात याचा नीट विचार करा.

8. Speaking without thinking is shooting without aiming. —*W. G. Benham.*

विचार न करता बडबडणे म्हणजे नेम न धरता गोळी मारण्यासारखे आहे.

9. He that speaks without care shall remember with sorrow. —*T. Fuller.*

जो निष्काळजीपणाने बोलेल त्याला नंतर पश्चात्ताप होईल.

10. Speech was given to man to disguise his thoughts. —*Talleyrand.*

आपले विचार लपविता यावे म्हणून मानवाला भाषा दिली गेली.

11. Even the most timid man can deliver a bold speech.

—Seneca.

अत्यंत भेकड इसम सुद्धा बडया वीरश्रीचे भाषण करू शकेल.

Spirit :

Then shall the dust return to the earth as it was and the spirit shall return unto God who gave it. *—Old Testament.*

नंतर देह मातीत मिसळून जाईल, आणि आत्मा ज्या देवाने जो दिला त्याच्याकडे परतेल

Spirits :

Raise no more spirits than you can conjure down. *—J Ray*

आटोक्यात ठेवता येणार नाही एवढी भुतावळ उठवू नका.

Spring :

Love knows no winter; no, no! It is and remains the sign of spring. *—Ovid*

प्रेमाला हिवाळा ठाऊक नाही. प्रेम म्हणजे वसंतऋतू आणि या ऋतूचेच ते चिन्ह आहे.

Stage :

All the world is a stage.

—Shakespeare.

अखिल जग ही एक रंगभूमी आहे.

Stars :

He that strives to touch the stars, oft stumbles at a straw.

—Spenser.

जो तारकांना स्पर्श करू पाहतो तो पुष्कळदा वाटेत गवताची काडी आली तरी अडखळतो.

State :

1. States, as great engines, move slowly. *—F. Bacon.*

   राष्ट्रे ही प्रचंड एजिनांप्रमाणे मंद गतीने हालतात.

2. The worth of a state in the long run is the worth of the individuals composing it.

   —J. S. Mill.

   अखेर राष्ट्राची किंमत त्यातील व्यक्तींच्या गुणांवरून ओळखावयाची असते.

3. Individuals pass like shadows, but the commonwelth is fixed and eternal. *—E. Burke.*

   व्यक्ती या छायेप्रमाणे विरून जातात, पण राष्ट्र मात्र स्थिर आणि शाश्वत टिकून राहते.

Statesman :

1. Most statesman have long noses, which is very lucky because most of them cannot see further than the length of them.

बहुतेक राजकारणी लोकांची नाके लांब असतात, आणि ती सुदैवाची बाब समजली पाहिजे; कारण बहुतेकजण नाकाच्या पलीकडे बघूच शकत नाहीत.

2. In statesmanship, to strike too soon is oft to miss the blow. *—Tennyson.*

मुत्सद्देगिरीच्या बाबतीत असा अनुभव आहे की जो उतावीळपणा करून घाव मारील त्याचा नेम चुकतो.

3. A statesman is a successful politician who is dead. *—T. B. Reed.*

मुत्सद्दी म्हणजे मरण पावलेला राजकारणी.

Steam :

Steam is a great civilizer. *—F. Hunt.*

वाफेच्या मुळे जगाची खूप सुधारणा झालेली आहे.

Storm :

Any port in a storm. *—Ovid.*

वादळ उसळले की (आश्रयासाठी) कोणतेही बंदर चालते.

Straw :

1. The last straw breaks the camel's back. *—J. Ray.*

गवताच्या शेवटच्या काडीनेच उण्टाचे कम्बरडे मोडते.

2. A straw shows which way the wind blows. *—Seneca.*

गवताच्या पात्यावरून वाऱ्याची दिशा ओळखता येते.

Strength :

1. He who has great strength should use it lightly. *—Seneca.*

जो शक्तिमान् आहे त्याने आपली शक्ती अलगदपणे वापरावी.

2. The stronger always succeeds. *—Plautus.*

जो जास्त प्रबल तोच यशस्वी होतो.

3. Strong men are silent men. *—Ovid.*

सामर्थ्यवान माणसे बडबडी नसतात.

Study :

1. Crafty men condemn studies, simple men admire them, wise men use them. *—Bacon.*

कारागीर अभ्यासाचा तिरस्कार करतात, साधे लोक त्याचे कौतुक करतात, आणि समंजस लोक त्याचा प्रत्यक्ष उपयोग करतात.

2. There is no satiety in study. *—Erasmus.*

अभ्यासाचा कधी वीट येत नाही.

3. Studies serve for delight, for ornament and for ability. *—F. Bacon*

अभ्यासामुळे आनंद होतो, तो अलंकाराप्रमाणे भूषणभूत होतो, आणि तो कर्तबगारीला पोषक ठरतो.

4. To spend too much time in studies is sloth. —*Bacon.*
   अभ्यासात फार वेळ घालविणे आळशीपणाचा प्रकार आहे.
5. I would live to study, and not study to live. —*Bacon.*
   मी अभ्यास करण्यासाठी जगेन; जगण्यासाठी अभ्यास करणार नाही;

Stupidity :

1. Nature delights in punishing stupid people. —*Erasmus.*
   निर्बुद्धांना शासन करावयाला निसर्गाला आवडते
2. Against stupidity the very gods contend in vain.—*Schiller.*
   निर्बुद्धपणावर देवाचाही इलाज चालत नाही.
3. There's no sin but stupidity. —*O. Wilde.*
   निर्बुद्धपणासारखे पाप दुसरे नाही.

Style :

1. The style is the man himself. —*Buffon.*
   तुमच्या शैलीत तुमचे व्यक्तिमत्त्व उमटते.
2. A man's style is his mind's voice. —*Erasmus.*
   माणसाची शैली म्हणजे त्याच्या मनाचा आवाजच होय.

Success :

1. Success is the child of audacity. —*B. Disraeli.*
   धाडशी वृत्तीमुळे यश लाभते.
2. T'is not in mortals to command success. —*E. W. Wilcox.*
   यशावर माणसाचा ताबा नसतो.
3. Nothing succeeds like success. —*Dumas..*
   एकदा यश मिळाले की ते तसेच चालू राहाते,
4. Success is never blamed. —*T. Fuller.*
   यशस्वी माणसाला कोणी दोष देत नाही.
5. Self-trust is the secret of success. —*Emerson.*
   आत्म-विश्वास हेच यशाचे रहस्य.
6. Success has brought many to destruction. —*Erasnus.*
   यशामुळे अनेकांचा नाश झालेला आहे.

Suffering :

1. If you suffer, thank God !–It is a sure sign that you are alive. —*Ovid.*
   तुम्हाला दुःख सहन करावे लागले तर समजा की तुम्ही जिवंत आहात.
2. Know how sublime a thing it is To suffer and be strong. —*Longfellow.*
   दुःख सहन करणे आणि मन खंबीर ठेवणे ही उदात्त गोष्ट आहे.

3. We by our sufferings learn to prize our bliss. —*Dryden.*
दुःख सहन करण्यामुळेच आपणांला सुखाची किंमत कळते.

Suicide :

1. Suicide is the worst form of murder because it leves no opportunity for repentance. —*C. Collins.*
आत्महत्या हा खुनाचा सर्वात वाईट प्रकार कारण तेथे पश्चात्तापाला वावच नाही.
2. He is truly great who has not only given himself the order to die, but has found the means. —*Seneca.*
जो आत्महत्या करण्याचे ठरवितो, आणि त्याप्रमाणे वागतो तो खरा थोर.
3. Self destruction is cowardice. —*D. Defoe.*
आत्महत्या हा भेकडपणा आहे.
4. Happy are the men who have the power to die. —*Tennyson.*
ज्यांच्याजवळ मरण्याचे सामर्थ्य आहे ते सुखी.
5. Nine men in ten are suiciders. —*B. Franklin.*
दहापैकी नऊजण आत्महत्या करणारे असतात.

Sun :

1. The sun that visits cesspools is not defiled. —*Seneca.*
घाण साठविण्याच्या डबक्यावर सूर्याची किरणे पडली तरी ती खराब होत नाहीत.
2. Make hay while the sun shines. —*Cervantes.*
वाहत्या गंगेत हात धुऊन घ्या.
3. Most men worship the rising sun. —*David Garrick.*
उगवत्या सूर्याची (नवीन अधिकारावर आलेल्या व्यक्तीची) पूजा (खुषामत) करणारेच फार.
4. He that walketh in the sun shall be tanned. —*D. Tuvill.*
जो उन्हात हिंडेल त्याचे अंग काळसर पडेल.
5. Men shut their doors against a setting sun. —*Shakespeare.*
मावळत्या सूर्याला पाहून लोक दार लावून घेतात.

Superstition :

1. Better be dumb than superstitions. —*B. Jonson.*
धर्मभोळेपणापेक्षा मुकेपणा पत्करला.
2. Sickness and sorrow come and go, but a superstitions soul hath no rest. —*R. Burton.*
आजारीपण आणि दुःखे येतात-जातात; पण धर्मभोळ्या इसमाला स्वास्थ्य नाही.
3. Superstition is the religion of feeble minds. —*E. Burke.*
धर्मभोळेपणा हा दुर्बळांचा धर्म.

Surety :

Act as surety, and ruin stands by you. —*Chilon*

कोणाला जामीन राहिलात की तुमचा नाश झालाच म्हणून समजा.

Suspicion :

1. Suspicion is no less an enemy to virtue than to happiness. —*Johnson.*

संशय हा सद्‌गुणाप्रमाणेच सुखालाही बाधक असतो.

2. Suspicion is the companion of mean souls. —*T. Fuller.*

क्षुद्र लोक नेहमी संशयी असतात.

3. He that hath suspicion is rarely at fault. —*W. G. Benham.*

संशय घेणाऱ्या व्यक्तीचे क्वचितच चुकते.

Swallow :

One swallow does not make summer. —*Cervantes.*

एक पाकोळी दिसली की उन्हाळा सुरू झाला असे नव्हे.

Swan :

And swans seem whiter if swart crows be by. —*Cicero.*

काळे कावळे जवळ असले की हंस जास्तच शुभ्र भासतात.

Swearing :

1. Hypocrites are great swearers. —*Seneca.*

दांभिक माणसे फार शपथा घेतात.

2. If you wish to be disbelieved, swear. —*Ovid.*

जर कोणी तुमच्यावर विश्वास ठेवू नये असे वाटत असेल तर शपथा घेत सुटा

Sweetness :

1. Better short and sweet than long and boring. —*John Kelly.*

पाल्हाळिक आणि कंटाळवाणे (बोलणे) असण्यापेक्षा संक्षिप्त आणि मधुर बरे.

2. Every white will have its black,
And every sweet its sour. —*T. Fuller.*

प्रत्येक पांढऱ्या गोष्टीबरोबर काळीही असते, आणि प्रत्येक गोड पदार्थाबरोबर आंबटही असते.

3. Sweet meat must have sour sauce. —*Ben Jonson.*

गोड मांसाला आंबट लोणचे लागते.

Swimming :

Good swimmers at length are drowned. —*G. Herbert.*

पट्टीचे पोहणारे देखील अखेर बुडून मरण पावतात.

Swine :

1. You can't make a silk purse out of a sow's ear. —*Swift.*

डुकरिणीच्या कानापासून तुम्ही रेशमी जुगदान तयार करू शकत नाही. (अशक्य गोष्टी करता येत नाहीत.)

2. What's the good of casting pearls before swine ?
गाढवापुढे गीता वाचून काय उपयोग ?

Sword :

1. He that strikes with the sword shall be beaten with the scabbard. —*J. Heywood.*
जो तलवारीचा प्रहार करतो त्याला म्यानाचा तडाखा बसेल.
2. Never put a sword in a madman's hand. —*James Kelly.*
भ्रमिष्टाच्या हातात कधी तलवार देऊ नका.
3. Don't stir the fire with a sword. —*Pythagoras*
तलवारीने विस्तव चाळवू नका.

Sympathy :

1. We sink as easily as we ris through sympathy.—*Emerson*
सहानुभूतीमुळे आपण जसे चढतो तसे पडतोही.
2. People in distress never think that you feel enough. —*S. Johnson.*
संकटात सापडलेल्या लोकांबद्दल तुम्हाला कितीही वाटले तरी त्यांचे समाधान होत नाही.
3. Sympathy without relief is like mustard without beaf. —*R. L. Gales.*
कोरडी सहानुभूति म्हणजे मोहरीवाचून (डुकराचे) मांस.
4. A brother's sufferings claim a brother's pity. —*Addison.*
आपला बांधव दु:खात पडला की त्याबद्दल दया दाखविलीच पाहिजे.
5. The secrets of life are not shown, except to sympathy. —*Emerson.*
जे सहानुभूतीने वागतात त्यांनाच जीवनाचे रहस्य कळते.

T

Tailor :

1. The tailor that makes not a knot loseth a stitch

   —*Thomas Fuller.*

   जो शिम्पी गाठ मारायला विसरेल त्याचा टाका वाया जाईल.

2. I connot abide a talking tailor.

   —*Ben Jonson.*

   बडबड्या शिंपी मला अगदी सहन होत नाही.

3. There is knavery in all trades, but most in tailors.

   —*Roger L Estrange.*

   सर्वच धंद्यांत लबाडी असते; पण सर्वात लबाड धंदा कोणाचा तर तो शिंप्याचा.

4. God makes and the tailor shapes. —*John Bulwer.*

   देव आपणाला निर्मितो आणि आपल्या देहाला शिंप्यामुळे शोभा येते.

5. For though the tailor makes the man the cook yet makes the dishes. —*John Fletcher.*

   शिंप्याने माणसाला शोभिवंत केले तरी स्वयंपाक आचाऱ्यालाच करावा लागतो.

6. Believe it, sir,

   That clothes do much upon the wit. as weather,

   Does on the brain, and thence, sir, comes your proverb :

   The tailor makes the man.

   —*Ben Jonson.*

   महाराज, विसरू नका की हवेचा जसा मेंदूवर परिणाम होतो तसाच कपड्याच्या तल्लखपणावर होतो, म्हणूनच 'शिंपी हा माणसाला तयार करतो' असे सुभाषित प्रचारात आहे.

7. Let every tailor keep to his goose. —*W. G. Benham.*

   प्रत्येक शिंप्याने आपली इस्त्री संभाळावी हे बरे. (त्याने इतर भानगडी करू नयेत.)

8. It takes nine tailors to make a man.

   एक माणूस सजवायचा म्हणजे नऊ शिंप्यांना खपावे लागते.

Tale :

1. Believe not every tale,

   प्रत्येक गोष्टीवर (वार्तेवर) विश्वास ठेवू नका.

2. A good tale ill told is a bad one.

   चांगली गोष्ट वाईट रीतीने सांगितली तर ती गचाळ वाटते.

3. Life is as tedious as a twice-told tale.

   दोनदा सांगितलेल्या गोष्टीसारखे आपले हे जीवित कंटाळवाणे आहे.

4. No tale so good but may be spoiled in the telling.
   —*W. G Benham.*
   गोष्ट कितीही चांगली असली तरी ती दुसऱ्याला सांगताना तिच्यात बिघाड हा ठरलेलाच.
5. A tale twice told is cabbage twice sold. —*Thomas Fuller*
   दोनदा सांगितलेली गोष्ट म्हणजे दोनदा विकलेला कोबीचा कांदा.
6. A good tale is none the worse for being twice told. —*Scott.*
   चांगली गोष्ट दोनदा सांगितली तरी तिच्यातला रस जात नाही.
7. It is a foolish thing to make a long prologue, and to be short in the story itself. —*Apocrypha.*
   प्रास्ताविकात जास्त वेळ घालवून प्रत्यक्ष कथा संक्षिप्त करण्यात शहाणपणा नाही.

Talent :

1. To do easily what is difficult for others is the mark of talent.
   —*Amiel.*
   जे इतरांना अवघड वाटते ते सहजपणे करून दाखविणे हे बुद्धिमत्तेचे लक्षण आहे.
2. Profound sincerity is the only basis of talent, as of character.
   —*Emerson.*
   खरी कळकळ हाच बुद्धिमत्तेचा त्याचप्रमाणे चारित्र्याचा पाया.
3. Talent is developed in retirement, character is formed in the rush of the world. —*Goethe.*
   बुद्धिमत्तेचा विकास एकटे राहण्याने होतो तर चारित्र्याच्या विकासासाठी जगाच्या व्यवहारात भाग घेतला पाहिजे.
4. Hidden talent counts for nothing. —*Nero.*
   लपवून ठेवलेल्या बुद्धिमत्तेचा काही एक उपयोग होत नाही.

Talk :

1. The man who talks to unburden his mind is the man to delight you. —*Johnson.*
   जो आपले मन मोकळे करण्यासाठी बोलतो त्याचे बोलणे आल्हादकारक वाटते.
2. Two great talkers will not travel far together.
   दोन बडबडे फार वेळ एकत्र प्रवास करू शकणार नाहीत.
3. A great thing is a great book, but greater than all is the talk of a great man.
   —*Benjamin Disraeli.*
   महान् ग्रंथ ही एक मोठी गोष्ट आहे हे कबूल पण थोर व्यक्तीचे बोलणे याला जास्त महत्त्व आहे.
4. People may come to do anything almost, by talking of it.
   —*Johnson.*

एखाद्या गोष्टीबद्दल (वरचेवर) बोलले की ती गोष्ट करण्यासाठी माणचाचे मन वळविता येते.

5. In dinner-talk it is perhaps allowable to fling any faggot rather than let the fire go out. —*J. M. Barrie.*

भोजनसमयीच्या संभाषण-प्रसंगी बोलणे बंद होण्याऐवजी काहीही बोलले तरी गैर नाही.

6. They never taste who always drink
They always talk who never think. —*M. Prior*

जे नेहमी पितात त्यांना पेयाची चव कळत नाही; आणि ज्यांना विचार करण्याची सवय नसते ते बडबडत राहतात.

7. He who talks much cannot always talk well. —*Goldoni.*

जो नेहमी बडबडत राहतो तो चांगले बोलणे शक्यच नाही.

8. Much talk, much foolishness. —*The Talmnd.*

जितकी बडबड जास्त तितका मूर्खपणा जास्त.

Taste :

1. Every man to his taste. —*Montaigne.*

प्रत्येक व्यक्तीची अभिरुची वेगळी.

2. There can be no disputing about tastes. —*Jeremy Taylor.*

अभिरुचीबद्दल वादंग माजविण्यात हशील नाही.

3. No one thing pleases all : one man gathers thorns and another roses. —*Petronius.*

एकच गोष्ट सर्वांना प्रिय नसते; कुणाला काटे गोळा करावयाला आवडतात, तर कोणाला फुले.

Taxes :

1. To tax and to please, no more than to love and to be wise, is not given to men. —*E. Burke.*

लोकावर कर लादून त्यांना खूष ठेवणे हे प्रेम करताना शहाणपणा दाखविण्या-इतकेच अवघड आहे.

2. In this world nothing is certain but death and taxes. —*B. Franklin.*

या जगात मृत्यू आणि कर एवढ्याच गोष्टी निश्चित आहेत.

3. Taxation without representation is tyranny. —*James Otis.*

लोकांना प्रतिनिधित्व न देता नुसते कर लादणे हा शुद्ध जुलूम आहे.

Tea

Love and scandal are the best sweeteners of tea. —*Fielding.*

चहाच्या वेळी लज्जत कशाने येते तर ती प्रेमाच्या आणि कुटाळकीच्या गप्पांनी.

Teaching :

1. It is always safe to learn, even from our enemies. Seldom safe to venture to instruct, even our friends. —*C. C. Colton*
शत्रूकडून शिकावे पण मित्राला देखील उपदेश करण्याच्या फंदात पडू नये.

2. Men must be taught as if you taught them not —*Pope*.
जर लोकांना काही शिकवावयाचे असेल तर त्यांना ते न कळेल इतक्या अलगदपणे शिकवले पाहिजे.

3. Men learn while they teach. —*Seneca*.
दुसऱ्याला शिकवीत असतानाच माणूस स्वत: शिकत असतो.

4. A teacher should be sparing of his smile. —*Cowper*.
शिक्षकाने बेताने स्मित केले पाहिजे,

5. The vanity of teaching others tempteth a man to forget that he is a block-head. —*Lord Halifax*.
दुसऱ्याला शिकविण्याची खोड माणसाला जडली की आपण निर्बुद्ध ठोकळे आहोत हे तो पुष्कळ वेळा विसरतो.

6. He who can, does; he who cannot, teaches. —*B. Shaw*.
ज्याच्या अंगी ताकद असते ते तो 'करतो' आणि ज्याच्या अंगी ती नसते, तो शिकवितो.

7. Everybody who is incapable of learning has taken to teaching. —*O. Wilde*.
ज्याची शिकण्याची ताकद संपते तो शिकवावयाला लागतो.

Tear :

1. A lady's tears are silent orators. —*Beaumont*.
स्त्रीचे अश्रू हे मूकपणे व्याख्यान देतात.

2. Tears are the noble language of the eye.
अश्रू ही नेत्राची उदात्त भाषा.

3. Nothing dries sooner than a woman's tears. —*T. Fuller*.
स्त्रीचे अश्रू हां हां म्हणता वाळतात.

4. Tears are the silent language of grief. —*Voltaire*.
अश्रू ही दु:खांची मूक भाषाच होय.

5 In youth, one has tears without grief, in age griefs without tears. —*Joseph Roux*.
तारुण्यात आपण दु:ख न होता अश्रू गाळतो, तर वार्धक्यात अश्रू न गाळता दु:खे सहन करावी लागतात.

6. Waste on fresh tears over old griefs —*Euripides*.
जुन्या दु:खाचा (उगाचच) विचार करीत आता (ताजे) अश्रू गाळू नका.

7. Women's weapons— water-drops, —*Shakaspeare*.
अश्रू ही स्त्रियांची हत्यारेच आहेत.

8. Weeping is the ease of woe. —*R. Crashaw.*
अश्रुमोचन केले म्हणजे दुःखाचे शमन होते.
9. The soul would have no rainbow, had the eye no tears. —*J. V. Cheney.*
जर नेत्रात अश्रू नसतील तर आत्म्याला इंद्रधनूचा लाभ होणार नाही.
10. He loves thee well that makes thee weep. —*Cervantes.*
जो तुम्हाला रडवितो तोच तुमच्यावर खरे प्रेम करीत असतो.

Temperament :

Good temper is an estate for life. —*W. Hazliti.*
शांत, उमदा स्वभाव म्हणजे जन्मभर पुरणारे धन.

Temperance :

1. Temperance is a bridle of gold. —*Robert Burton.*
मितपणा हा सोन्याचा लगाम म्हणावयाचा.
2. Temperance is the nurse of chastity. —*W. Wycherley.*
मितपणामुळे जीवन पवित्र राहते.
3. If we give more to the flesh than we ought, we nourish an enemy. —*St. Gregory.*
जर आपण प्रमाणाबाहेर विलास भोगले तर आपण एका शत्रूला पोशीत असतो हे विसरू नका.

Temptation :

1. Honest bread is very well-it is the butter that makes the temptation. —*D. Jerrold.*
साधा पाव हा ठीक असतो; त्यावर जेव्हा लोणी लावण्याचा प्रसंग येतो तेव्हा मोह पडावयाला सुरवात होते.
2. Many men have much willpower. It's 'won't-power' they lack. —*John Shedd.*
बऱ्याच जणांच्या जवळ इच्छा बल असते; वाण कशाची पडत असेल तर ती मोह टाळण्याची.
3. Fire tries iron, and temptation tries a just man. —*Thomas A. Kempis.*
लोखंडाची परीक्षा अग्नीमुळे होते, तर प्रामाणिक माणसाची मोहामुळे.

Theology :

It is an old habit with theologions to beat the living with the bones of the dead. —*Ingersoll.*
मृतांची हाडके (जीर्ण कल्पना) घेऊन हयात व्यक्तींवर हल्ला करणे ही धर्मपंडितांची फार जुनी खोड आहे.

Thieving :

1. Every rascal is not a thief, but every thief is a rascal. —*Aristotle.*

प्रत्येक पाजी इसम हा चोर नसतो; पण प्रत्येक चोर हा पाजी असतो.

2. Opportunity makes a thief,

—*F. Bacon.*

संधी मिळाली की माणसे चोर बनतात.

3. Theives are never rogues among themselves. —*Cervantes.*

चोर हे आपसात प्रामाणिकपणाने वागतात.

4. One thief knoweth another.

—*T. Draxe.*

चोराच्या वाटा चोरालाच माहीत.

5. How great his theft who robs himself ! —*N. Cotton.*

जो स्वतःलाच लुबाडतो तो केवढी मोठी चोरी करीत असतो !

6. Hang a thief when hi's young and he'll not steal when he is old. —*A Hendersons.*

चोर तरुण असताना त्याला फाशी द्या, म्हणजे तो म्हातारपणी चोरी करणार नाही. (अट्टल चोर हा जन्मभर चोरीच करीत राहणार.)

7. Save a thief from the gallows, and he'll cut your throat.

—*W. Camden.*

फासावरून चोराची सुटका केलीत तर तो तुमचा गळा कापील.

8. We hang little thieves, and take off our hats to great ones.

—*A German proverb.*

किरकोळ चोरी करणाऱ्यांना आपण फासावर चढवितो तर बड्या चोरांना सलाम करतो.

9. The receiver is as bad as the thief. —*John Ray.*

चोरीचा माल घेणारा हा चोरी करणाऱ्या इतकाच गुन्हेगार असतो.

Thirst :

1. The thirsty drink in silence.

—*A. Greek proverb.*

ज्यांना तहान लागलेली असते ते मुकाट्याने (पाणी) पितात.

Thought :

1. Men's thoughts are much according to their inclinations.

—*F. Bacon.*

माणसाचे विचार त्याच्या प्रवृत्तीनुसार असतात.

2. Nothing in the universe is as solid as a thought. —*Emerson.*

या जगात विचारइतकी दृढ (घन) वस्तू दुसरी नाही.

3. Many carries the world in his head, —*Emerson.*

मनुष्य सारे जग आपल्या डोक्यात सामावितो.

4. Thought alone is eternal.

—*O. Meredith.*

एकटा विचार मात्र अमर असतो.

5. Great thoughts, like great deeds, need no trumpet.

—*P. J. Bailcy*.

थोर कृत्यांप्रमाणे थोर विचारांना जाहिरातीची गरज नसते.

6. Thought once awakened does not again slumber. —*Carlyle*.

विचार एकदा जागृत झाला की तो गप्प बसत नाही.

7. I came from nothing; but from where come the undying thoughts I bear?

—*Alice Meynell*.

मी शून्यातून आलो; पण माझ्याजवळचे अक्षय विचार कोठून आले ?

8. Man is only miserable as far as he thinks himself so.

—*Sannazard*.

आपण दु:खी आहोत की नाही हे सारे आपल्या विचारावर अवलंबून असते.

9. To live is to think. —*Cicero*.

जन्मभर माणूस विचारच करीत असतो.

10. There's nothing either good or bad, but thinking makes it so.

—*Shakespeare*

या जगात चांगले अगर गैर असे काही नाही. सारे काही आपल्या विचारांवर अवलंबून असते.

Threat :

1. Many a one threatens while he quakes for fear.

—*W. G. Benham*.

अनेकजण दुसऱ्यांना धमक्या देतानाच भीतीने कापत असतात.

2. Threatened men live long.

—*H. Porter*.

ज्यांच्या जिवाला भीती असते तेच जास्त दिवस जगतात.

3. To free men, threats are impotent. —*Cicero*.

स्वतंत्र लोकांना भीतीची कदर वाटत नाही.

4. Do not use threats to anyone, for that is womanish. —*Chilon*

कुणाला धमकी देऊ नका; तो शुद्ध बायकीपणा आहे.

Thrift :

1. Thrift is the philosopher's stone. —*T. Fuller*.

बेताने खर्च करणे हा एक परीसच म्हणता येईल.

2. If you put nothing into your purse, you can take nothing out. *T. Fuller*.

जर तुम्ही तुमच्या पैशाच्या पिशवीत काही ठेवलेच नाही तर तुम्ही त्यातून बाहेर काय काढणार ?

3. If you spend a thing you cannot have it. —*Plautus*.

खर्च केलेला पैसा परत येत नाही.

4. A penny in the purse is better than a friend at court.

—*S. Smiles*.

राजदरबारी वशिला लावणाऱ्या मित्रापेक्षा खिशात चार पैसे असणे जास्त हिताचे.

5. Of saving cometh having.
   —*John Ray.*
   पैसा राखला की तो जमत जातो.

Throne :

1. The throne is but a piece of gilded wood covered with velvet. —*Napoleon Bonaparte.*
   सिंहासन म्हणजे मुलामा दिलेले आणि मखमलीने आच्छादिलेले लाकूड.
2. No throne without thorn.
   —*W. G. Benham.*
   सिंहासनाभोवती काटयाचे जाळे असते.

Thunder :

The thunderbolt strikes on an inch of ground, but the light of it fills the horizon.
—*Emerson.*
विजेचा लोळ चिमुटभर जागेवर पडतो. पण त्याचा प्रकाश थेट क्षितिजापर्यंत पसरतो.

Tide :

The ebb will fetch oft what the tide brings in. —*T. Fuller.*
भरतीबरोबर जे वहात येते ते ओहोटीच्या वेळी परत नेले जाते.

2. The tide tarries no man.
   —*J. Lydgate.*
   समुद्राची लाट कोणासाठी थांबत नाही

Tiger :

1. Shun the companionship of the tiger.
   वाघाबरोबरची मैत्री टाळा.

Time :

1. The surest poison is time.
   —*Emerson.*
   काल हेच खरेखुरे विष
2. Time brings everything.
   —*Plato.*
   काल हा सर्व गोष्टी बरोबर घेऊन येतो.
3. Time is a noiseless walker.
   —*G. Herbert.*
   काल हा पाय न वाजविता येतो.
4. To choose time is to save time. *R. Bacon.*
   योग्य वेळेची निवड करणे म्हणजे वेळेची बचत करणेच होय.
5. there's no antidote against the opium of time.
   —*Siv T. Browne.*
   कालनामक अफूवर उतारा नाही.
6. Time ripens all things, no man is born wise. —*Cervantes.*
   सारे काही काळानुसार परिपक्व होते. कोणताही माणूस जन्मतः शहाणा नसतो.
7. The wisest thing is time, for it brings everything to light.
   —*Thales.*
   सर्वात शहाणपण कोणाला असेल तर ते काळाला; तोच सर्व गोष्टी प्रगट करतो.

8. No one can tether time or tide. —*Burns.*
काल अथवा सागर यांना कोणीही दाव्याने बांधू शकत नाही.

9. What greater crime than loss of time ? —*T. Tusser.*
काळाचा अपव्यय करणे यासारखा मोठा गुन्हा कोणता ?

10. Time dissolves all things, and makes them old. —*Aristotle.*
काळ हा सर्व गोष्टी विस्कळित करून त्यांना जीर्ण करून टाकतो.

11. What does not destructive Time destroy ? —*Horace.*
विध्वंसक काळ कोणत्या गोष्टीचा विध्वंस करीत नाही ?

12. Time is the greatast physician. —*Cicero.*
काल हाच बडा वैद्य !

13. Time is the author of authors. —*Bacon.*
काळ हा सर्व ग्रंथकारांचा राजा आहे.

14. Old Time, that greatest and longest established spinner of all ! His factory is a secret place, his work is noiseless and his hands are mute. —*Dickens.*
वृद्ध काल हा सर्वात मोठा विणकरी आहे त्याचा कारखाना गुप्त स्थळी आहे. त्याचे काम आवाज न करता चालते आणि त्याचे हात गप्प असतात.

15. Time is the rider that breaks youth. —*George Herbert.*
काल हा घोडेस्वार तारुण्याला नमवून टाकतो.

16. Time is the nurse and breeder of all good. —*Shakespeare.*
सर्व चांगल्या गोष्टी काळच निर्मितो आणि त्यांचे संगोपन करतो.

17. Time is one's best friend, teaching best of all the wisdom of silence. —*A. B. Alcott.*
काल हाच आपला सर्वोत्तम मित्र, आणि हा स्नेही आपणाला गप्प बसण्यात काय शहाणपणा आहे ते शिकवितो.

18. He who gains time gains everything.– *Benjamin Disraeli.*
जो काल संपादन करतो त्याला सारे काही लाभते.

19. Who hath time hath life. —*John Florio.*
ज्याने वेळ संपादिला तोच जिवंत.

20. Who hath time, and tarrieth for time, loseth time. —*John Florio.*
वेळ असूनही जो वेळेची वाट पाहतो, तो वेळ गमावतो.

21. Time eateth away at many an old delusion. —*Robert Bridges.*
काल हा अनेक जुन्या भ्रमिष्ट कल्पनांना खाऊन टाकतो.

22. Why should we break up our snug and pleasant party ?

Time was made for slaves, but never for us so hearty.

—J. B. Buckstone.

आपला मेजवानीचा थाट असाच चालू द्या. काळवेळेचा विचार गुलामांनी करावयाचा-आपल्यासारख्या उमद्या उत्साही लोकांनी नव्हे.

23. Time hath a taming hand.

—John Henry Newman.

काल हा आपल्या हाताने सर्वांना वठणीवर आणतो.

24. Be ruled by time, the wisest counsellor of all. *—Pericles.*

काल हाच सर्वोत्तम उपदेशक; त्याच्या सल्ल्यानुसार चाला.

25. Who knows what may be slumbering in the background of time. *—Schiller.*

कालाच्या उदरात काय लपले आहे ते कोण सांगू शकेल ?

26. Nothing is ours except time.

—Seneca.

फक्त काल हा आपल्या मालकीचा असतो.

27. Thus the whirligig of tima brings in his revenges.

—Shakespeare,

याप्रमाणे कालचक्र हे बरोबर सूड घेते.

28. Everything has time.

—George Chapman.

प्रत्येक गोष्टीला काळवेळ असतो.

29. Time's waters will not ebb nor stay. *—John keble.*

कालाच्या लाटांना ओहोटी माहिती नाही, आणि थांबणेही ठाऊक नाही.

30. Time is a flowing river; happy those who allow themselves to be carried, unresisting with the current.

—Christopher Morley.

काल ही एक वाहती नदी आहे. जे तिच्या प्रवाहाबरोबर प्रतिकार न करता वाहात जातात ते सुखी.

31. The stream of time glides smoothly on and is past before we know *—Ovid.*

कालप्रवाह हा संथपणे वाहत जात असतो, आणि आपल्या लक्षात येण्याच्या अगोदरच तो पुढे गेलेला असतो.

32. Even while we speak, envious time has fled. *—Horace.*

आपले बोलणे चालू असतानाच हा मत्सरी काळ पलायन करतो.

33. The noiseless foot of time steals swiftly by,
And ere we dream of man-hood, age is nigh ! *—Juvenal.*

कालाचे पाऊल आवाज न करता जलदीने निघून जाते, आणि आपण तारुण्याचा विचार करतो न करतो तोच वार्धक्य जवळ येते.

34. However we pass time. he passes still,
Passing away whatever the pastime,

And whether we use him well or ill
Some day he gives us the slip for the last time.

—*Owen Meredith.*

आपण काल कसाही घालविला, तरी तो जाणारच. आपण तो कोणत्याही करमणुकीत घालवा, त्याचा चांगला उपयोग करा अगर वाईट, एक दिवस तो कायमचा झुकांडी देऊन पलायन करणारच.

35. Ah, well ! when time is flown, how it fled,
It is better neither to ask nor tell,
Leave the dead moments to bury their dead.

—*Owen Meredith.*

काल एकदा निघून गेल्यानंतर त्याने कसे पलायन केले याबद्दल प्रश्न विचारण्यात अगर माहिती सांगण्यात काही अर्थ नाही. गतकालाचे मढे तसेच पुरले जाऊ द्या.

36. Time slips by and we grow old with the years; there is no bridle can curb the flying days. —*Ovid.*

काल हळूच निसटतो आणि आपण कालांतराने वृद्ध होतो. धावत्या दिवसांना खेचणारा लगाम अजून सापडलेला नाही.

37. The happier the time, the more quickly it passes.

—*Pliny The Younger.*

काल जितका आनंदात जातो तितकाच तो द्रुतगतीने पलायनही करतो.

38. Time flies on restless pinions constant never.
Be constant and thou chainest time forever. —*Schiller.*

काल हा आपल्या चंचल पंखावर उड्डाण करतो; तो कधीच स्थिर नसतो. तुम्ही मात्र जर स्थिर झालात तर काळाला तुम्ही साखळीनें कायमचे बांधू शकता.

39. Time rolls swiftly ahead, and rolls us with it. —*Seneca.*

काल हा वेगाने पुढे जात असताना तो आपणालाही त्याबरोबर लोटीत नेत असतो.

40. Time's fatal wings do ever forward fly;
To every day we live, a day we die. —*Campton.*

काल आपल्या घातकी पंखाने एकसारखा पुढे उड्डाण करीत असतो. तो आपला एकेक दिवस आपणाला मृत्यूच्या रस्त्याकडे नेत असतो

41. Time, like an ever rolling stream,
Bears all its sons away;
They fly forgotten, as a dream
Dies at the opening day

—*Watts.*

काल हा अखंड वाहणाऱ्या झऱ्याप्रमाणे सर्वजणांना पुढे लोटीत नेतो, आणि रात्रीचे स्वप्न जसे सकाळी विसरले जाते त्याप्रमाणे त्याचे पलायन कोणाच्या ध्यानात राहात नाही.

42. Time trieth truth in every doubt. *—John Heywaod*
प्रत्येक सशंयातला सत्यांश काल हा पारखून घेतो.

43. You may delay, but time will not. *—Benjamin Franklin.*
आपण खोळंबा केला तरी काल तो करीत नाही.

44. Time flies over us, but leaves its shadow bahind.
—Hawthorne.
काल आपल्या डोक्यावरून उडून जातो आणि मागे त्या उड्डाणाची छाया उरते. काल हाच सर्वात शहाणा, कारण तो सर्व गोष्टी उजेडांत आणतो.

45, Time will bring to light whatever is hidden; it will cover up what is now shining in splendour. *—Horace.*
जे लपलेले आहे ते सारे काल हा उजेडाते आणील, आणि जे आज वैभवाने चमकते ते तो आच्छादून टाकील

46. Time is like a fashionable host, that slightly shakes his parting guest by the hand.
And with his arms outstretched
Grasps in the comer.
—Shakespeare.
काल हा फॅशनेबल यजमानासारखा आहे; तो निरोप घेणाऱ्या पाहुण्यांशी किंचित हस्तांदोलन करतो आणि बाहू पसरून तो नवागताचे हार्दिक स्वागत करतो.

47. Time goes, you say ? Ah no! Alas, time stays, we go.
—Austin Dobson.
काय म्हणता ? काल निघून जातो ? छे ! छे ! काल तसाच असतो, आपण मात्र निघून जातो.

48. Time is money.
—Bulwer-Lytton.
काल पैशासारखाच बहुमोल असतो.

49. It is the wisest who grieve most at loss of time *—Ovid.*
जे अतिशय शहाणे असतात त्यानाच कालाचा अपव्यय झाला की दुःख होते.

50. Does thou love life ? Then do not squander time, for that's the stuff life is made of.
—Benjamin Franklin.
तुमचे जीवनावर प्रेम आहे ना ? मग वेळ वाया दवडू नका कारण काल म्हणजेच जीवन.

51. Nothing is so dear and precious as time. *—Rabelais.*
वेळे इतके प्रिय आणि अमूल्य असे काय आहे ?

52. Time is the one loan which even a grateful recipient cannot repay. *—Seneca.*
वेळ ही एवढीच उसनी दिलेली रक्कम आहे की ती कृतज्ञ वृत्तीच्या उपकृताला देखील परत करता येणार नाही.

53. Remember that lost time does not return. *A Kempis.*
विसरू नका की गेलेला काळ परतत नाही.

54. What time hath done ? who can win back the wind ?
Beckon lost music from a broken lute ?
Renew the redness of a last year's rose ?
Or dig the sunken sunset from the deep ? —*Owen Meredith.*
काल काय करू शकतो ? वाहता वारा कोण परतवू शकेल ? भंग पावलेल्या वीणेतले संगीत कोण खुणेने बोलावील ? गेल्या वर्षी उमललेल्या गुलाब पुष्पाचा लाल रंग कोण पुन: ताजातवाना करील ? समुद्रात बुडालेल्या सूर्यास्ताला पुन: कोण खणून वर काढील ?

55 As good have no time, as make no good use of it.
—*Thomas Fuller.*
वेळेचा नीट उपयोग न करणे म्हणजे वेळ न मिळाल्यासारखेच आहे.

56. He that has most time has none to lose. —*Thomas Fuller.*
ज्याने वेळ वाया घालविला त्याच्याजवळ गमवावयाला काहीच उरत नाही.

57. By losing present time, we lose all time. —*W. G. Benham.*
वर्तमान वाया घालवून आपण सर्वच काळ वाया दवडतो.

58. Those who make the worst use of their time most complain of its shortness.
—*La Bruyere.*
जे वेळेचा अतिशय दुरुपयोग करतात तेच वेळ कमी आहे म्हणून तक्रार करतात

59. Ordinary people think merely how they will spend their time, a man of intellect tries to use it. —*Schopenhauer.*
सामान्य लोक आपण आपला वेळ कसा घालवावा याचा विचार करतात, पण बुद्धिमान लोक त्याचा उपयोग करण्याचा प्रयत्न करतात.

60. In time take time while time doth last,
For time is no time when time is past —*Unknown.*
जोपर्यंत वेळ आहे तोपर्यंत विलंब न लावता त्याचा उपयोग करा, कारण काल एकदा निघून गेला की तो 'काळ' म्हणून उरतच नाही.

61. Gather the roses, maiden, while the blooms are fresh and youth is fresh, and be mindful that in like fashion your lifetime hastes away. —*Ausonius.*
ए मुली, फुले ताजी असताना आणि तारुण्य ताजेतवाने असताना गुलाबाची फुले गोळा कर; आणि तुझे आयुष्यही असेच घाईघाईने जाईल याची आठवण ठेव.

62. Gather ye Rose-buds while ye may,
Old time is still aflying;

And this same flower that smiles to-day.
Tomorrow will be dying.
—*R. Herrick.*

जेव्हा शक्य असेल तेव्हा गुलाब कळ्या गोळा कर; कारण वृद्ध काल नामक पक्षी हा एकसारखा उड्डाण करीत असतो आणि आज स्मित करणारे फूल उद्या खलास होणार आहे.

Timidity :

1. Faint-hearted men never erect a trophy. —*Euoplis.*
   भेकड लोक कधीच स्मारक उभारीत नाहीत.
2. Poverty hath no greater foe than bashfulness.—*G. Herbert.*
   दारिद्र्यामुळे माणसाचा सारा लाजाळूपणा नष्ट होतो.
3. To the timid everything seems impossible. —*W. Scott.*
   भेकडाला सारे काही अशक्य वाटते.
4. Bashfulness is an ornament to youth, but a reproach to old-age. —*Aristotle.*
   लाजाळूपणा यौवनाला शोभून दिसतो पण वृद्धपणी तो गचाळ वाटतो.

Titles :

A title is a shining bubble.
—*Livy.*

पदवी म्हणजे एक चमकणारा बुडबुडा आहे.

Tobacco :

1. The man who smokes thinks like a sage and acts like a samaritan ! —*Bulwer-Lytton.*
   तंबाखू ओढणारा इसम सूज्ञासारखा विचार करतो, आणि गरिबांना अडचणीत मदत करतो.
2. Tobacco is the tomb of love. —*B. Disraeli.*
   तंबाखू म्हणजे प्रेमाचे थडगे. (तंबाखू ओढणाऱ्या माणसाला प्रेमात यश मिळत नाही; कारण स्त्रियांना तंबाखूचा तिटकारा असतो.)

To-day :

1. One to-day is worth two tomorrows. —*F. Quarles.*
   आजचा एक दिवस उद्याच्या दोन दिवसांपेक्षा जास्त कामाचा.
2. To-day at good cheer, tomorrow on the bier.
   —*C. H. Spurgeon.*
   आज मेजवानीच्या ताटावर, तर उद्या तिरडीवर.
3. Give me to-day, and take tomorrow. —*St. Chrysostom.*
   मला आजचा दिवस द्या; उद्याचा तुम्हाला घेऊन जा.

Tolerance :

1. Tolerance is the index mark of true culture. —*Cicere.*
   सहिष्णुता ही खऱ्याखुऱ्या सुसंस्कृतपणाची खूण आहे.

2. Tolerance is the child of magnanimity. —*Cervantes.*
सहिष्णुता ही औदार्यातून निर्माण होते.

To-morrow :

1. To-morrow is, ah ! whose ? —*M. Craik.*
उद्याचा दिवस कोणासाठी असेल ते कोण सांगू शकेल ?
2. To-morrow never comes. —*Cicero.*
ज्याला तुम्ही 'उद्या' म्हणता तो कधी उगवतच नाही.

Tongue :

1. The tongue is a wild beast, once let loose it is difficult to chain. —*Gracian.*
जीभ हे एक जंगली जनावर आहे. ते एकदा मोकाट सुटले की साखळीने बांधता येत नाही.
2. A quiet tongue makes a wise head. —*T. Cogan.*
फार न बोलले की अंगी शहाणपण येते.
3. The tongue breaketh bone although the tongue itself have none. —*John Wycliffe.*
जिभेला हाड नसले तरी ती दुसऱ्यांची हाडे मोडून टाकते.
4. A soft tongue may strike hard.
मृदू जिभेचा प्रहार जोरदार असू शकतो.
5. A fool's treasure is in his tongue. —*Plautus.*
मूर्खाचा खजिना म्हणजे त्याची जीभ.

Tooth :

1. For there was never yet a philosopher
That could endure the toothache patiently.
दातदुखी शांतपणे सहन करू शकेल. असा तत्त्वज्ञ अजून जन्मावयाचा आहे.
2. The best of friends fall out, and so
His teeth had done some years ago. —*T. Hood.*
माणसाचे जसे दात पडून जातात, तसेच त्याचे उत्तम मित्रही (त्याच्याशी भांडून) निघून जातात.

Travel :

1. The fool wanders, the wise man travels.
मूर्ख इसम नुसताच भटकत असतो, तर शहाणा माणूस (ज्ञान लाभावे म्हणून) प्रवास करीत असतो.
2. The world is his who has money to go over it. —*Emerson.*
ज्याच्याजवळ पैसा असतो त्याला जगभर भटकता येते.
3. A wise traveller never despises his own country.
शहाणा प्रवासी स्वदेशाचा कधी तिरस्कार करीत नाही.
4. He travels best that knows when to return. —*Middleton*

प्रवासाहून केव्हा परतावे हे ज्याला कळते तो उत्तम प्रवासी.

5. He that travels much knows much. —*T. Fuller.*
जो खूप प्रवास करतो त्याला खूप ज्ञानही लाभते.
6. Travelling makes a man wiser, but less happy. —*T. Jefferson.*
प्रवासाने माणूस खूप शहाणा झाला तरी तेवढा सुखी होत नाही.
7. It is not worth while to go round the world to count the cats in Zanzibar.
—*H. D. Thorean.*
झांझिबार येथील मांजरे मोजण्यासाठी जगभर भटकावयाला नको.
8. You need not go away from home for instruction. —*Cicero.*
शिक्षणच हवे असेल तर घर सोडण्याची गरज नाही.
9. Travellers ne'er did lie.
Though fools at home condemn 'em. —*Shakespeare.*
घरी बसणारे मूर्ख लोक प्रवासी लोकांची निन्दा करीत असले तरी स्वत: प्रवासी हा कधी खोटे बोलत नाही.
10. Travel teaches toleration.
—*B. Disraeli.*
प्रवासाने सहिष्णुतेचा गुण अंगी येतो.

Treachery :

1. The silence of a friend commonly amounts to treachery.
—*Hazlitt.*
(जरूरीच्या वेळी न बोलता) जो मित्र गप्प राहतो तो विश्वासघातकी समजावा.
2. Treachery, though at first very cautious, in the end betrays.
—*Livy.*
विश्वासघातकी इसम प्रारंभी खबरदार असला तरी अखेरीस त्याचे बिंग बाहेर फुटतेच.
3. Betrayers are hated even by those whom they benefit.
—*Tacitus.*
विश्वासघातकी लोकांच्यामुळे ज्यांचा फायदा होतो ते देखील त्यांचा तिरस्कार करतात.

Treason :

1. No wise man ever thought that a traitor should be trusted,
देशद्रोह्यावर विश्वास ठेवावा असे कोणत्याही शहाण्या माणसाला वाटलेले नाही.
2. No religion binds men to be traitors. —*Ben Jonson.*
देशद्रोह्यांची एकजूट करणारा धर्म नाही.
3. A traitor to his country commits equal treason against mankind. —*J. A. Andrew.*
देशद्रोही इसम सर्व मानवजातीशी कपट करीत असतो.

Tree :

1. Great trees are good for nothing but shade. —*G. Herbert.*

मोठ्या झाडांचा फक्त छायेसाठी उपयोग होतो.

2. The tree is known by its fruit.
—*New Testament.*
फळावरून झाडाची परीक्षा होते.

3. Only at trees bearing fruit do people throw stones.
—*W. G. Benham.*
ज्या झाडाला फळे येतात त्यांच्यावरच लोक दगड मारतात.

4. The highest and most lofty trees have the most reason to dread the thunder. —*C Rollin.*
जे उत्तुंग वृक्ष असतात त्यांनाच विजेची भीती असते.

5. Young trees are sooner bent than old trees. —*John Lyly.*
मोठ्या झाडांपेक्षा लहान झाडांना सहज वाकविता येते.

6. An old tree is hard to straighten.
—*A French Proverb.*
जुने झाड सहज सरळ करिता येत नाही.

7. The tree will wither long before it fall. —*Byron.*
झाड पडण्यापूर्वी अगोदर बरेच दिवस वठलेले असते.

8. A tree is a nobler object than a prince in his coronation robes. —*A. Pope*
राजशाही पोषाखातील राजपुत्रापेक्षाही वृक्ष ही जास्त प्रेक्षणीय (उदात्त) वस्तू आहे.

9. Poems are made by fools like me
But only God can make a tree.
—*J. Kilmer.*
माझ्यासारखे मूर्ख कविता करू शकतात, पण वृक्षांची निर्मिती एकटा परमेश्वरच करू शकतो.

10. He that betaketh him to a good tree hath good shade.
—*Emerson.*
जो चांगल्या वृक्षाचा आश्रय घेतो त्याला चांगली छाया लाभते.

Trifles :

1. Many littles make a much.
थेंबे थेंबे तळे साचे.

2. To a philosopher, no circumstance, however trifling, is too minute. —*Goldsmith.*
तत्त्वज्ञाला कोणतीही बाब, मग ती कितीही क्षुल्लक असो, उपेक्षणीय वाटत नाही.

3. The journey of a thosand miles begins with a step,—*Lao-Tsze,*
हजारो मैलांच्या प्रवासाला पहिले पाऊल टाकण्यापासून सुरुवात होते.

4. As daylight can be seen through very small holes, so little things will illustrate a person's character. —*S. Johnson.*
सूक्ष्म छिद्रांतून जसा सूर्यप्रकाश जाणवतो, त्याप्रमाणे किरकोळ गोष्टींमुळेच माणसाचा स्वभाव कळतो.

5. Practise yourself in little things. —*Epitectus.*
लहानसहान गोष्टी करण्याचा सराव ठेवा.

9. Men are led by trifles. —*Napoleon Bonaparta.*
किरकोळ गोष्टींचाच माणसाच्या मना-वर परिणाम होत असतो.

7. Many little leaks may sink a ship. —*T. Fuller.*
अनेक छोटी छिद्रे पडल्यामुळे जहाज बुडू शकते.

8. From little sparks may burst a mighty flame. —*Dante.*
छोटया ठिणग्यांतूनच पुढे प्रचण्ड अग्नी भडकतो.

9. Even by little things are great ends helped. —*Horace.*
थोर ध्येयांना छोटया गोष्टींचाही उप-योग होतो.

10. The greatest oaks have been little acorns. —*T. Fuller.*
एवढा प्रचण्ड ओकवृक्ष पण छोटया बियांतून निर्माण होतो.

Trouble :

1. Pack up your troubles in your old kit-bag, and smile, and smile and smile. —*G. Asaf.*
तुमची दुःखे पिशवीत बांधून ठेवा, आणि सदैव मुद्रेवर स्मित राहू द्या.

2. In trouble to be troubled
Is to have your trouble dou-bled. —*Defoe.*
जर दुःख झाले असताना चिंता करीत बसले तर दुःख दुप्पट होते.

3. Shut your doors, and sit in your house, yet trouble will fall from the skies. —*A Chinese proverb.*
दार बंद करून घरात बसलात तरी आकाशातून दुःख हे कोसळणारच.

4. He that seeks trouble never misses. —*G. Herbert.*
जो दुःखाचा शोध करीत हिण्डतो त्याला ते हमखास सापडतेच.

5. What we anticipate seldom occurs. —*B. Disraeli.*
ज्याची आपण अपेक्षा करतो ते क्वचितच घडत असते.

Trust :

1. The greatest trust between man and man is the trust of giving counsel. —*F. Bacon.*
सल्ला देणे हा माणसा-माणसांतील गाढ विश्वासाचा पुरावा आहे.

2. We are inclined to believe those whom we do not know, because they have never de-ceived us. —*S. Johnson.*
ज्यांची आपली ओळख नसते त्यांच्यावर विश्वास ठेवण्याची आपली प्रवृत्ती असते, कारण त्यांनी आपणाला कधी फसविलेले नसते.

3. Never trust a man who speaks well of everybody.—*C. Collins.*
जो सर्वांच्याबद्दल चांगले उद्गार काढतो त्या इसमावर कधी विश्वास ठेवू नका.
4. Trust not to rotten planks.
—*Shakespeare.*
कुजलेल्या फळीवर विश्वास ठेवू नका.
5, Wise men never trust anybody.
—*Tacitus.*
शहाणे लोक कोणावरच विश्वास ठेवीत नाहीत.
6. He who trusteth not is not deceived. —*T. Fulles.*
जो कोणावर विश्वास ठेवीत नाही तो कधीच फसला जात नाही.

Truth :

1. Truth is the highest thing that man may keep. —*Chancer.*
जर जतन करण्याजोगी सर्वांत मौल्यवान वस्तू कोणती असेल तर ते सत्य.
2. Truth, sir, is a cow which will yield sceptics no more milk; so they have gone to milk the bull. —*S. Johnson.*
सत्य हे संशयात्म्यांना कधीच गवसणार नाही, कारण गायीऐवजी ते बैलाची धार काढू पाहतात.
3. Truths are fruits which should only be plucked when quite ripe. —*Voltaire.*
जेव्हा पिकतील तेव्हाच सत्यनामक फळे तोडावीत.
4. The greatest friend of truth is time. —*C. C. Colton.*
खरे सत्य काळच उजेडात आणतो.
5. What is true by lamplight is not always true by sunlight.
—*Joubert.*
जे दिव्याच्या उजेडात खरे भासते ते सूर्यप्रकाशात खोटे आहे असे दिसून येते.
6. Truth is often eclipsed, but never extinguished. —*Livy.*
सत्य झाकले जाईल पण कधीच मालविले जाणार नाही.
7. Craft must have clothes, but truth loves to go naked.
—*T. Fuller.*
लांडीलबाडीला कपडयांची गरज असते; पण सत्याला कपडे लागत नाहीत.
8. Of truth we know nothing, for truth is in a well.—*Democritus.*
सत्य हे विहिरीत दडलेले असल्यामुळे खरे काय आहे ते आपणाला कधीच कळत नाही.
9. What governs men is the fear of truth. —*Amiel.*
प्रत्येकाला सत्याची भीती वाटत असते.
10. Hard are the ways of truth and rough to walk. —*Milton.*
सत्याचा मार्ग अडचणीचा आणि खडबडीत असतो.
11. I never saw any good that came of telling truth.—*Dryden.*
सत्य सांगून कोणाचा फायदा झाल्याचे माझ्या ऐकिवात नाही.

12. No man speaks the truth or lives a true life two minutes together. —*Emerson.*
दोन मिनिटे सुद्धा माणूस खरे बोलत नाही, अगर वागत नाही.

13. Simple are the words of truth. —*Aeschylus.*
सत्याची भाषा साधी-सुधी असते.

14. Half the truth is often a form of lie. —*B. Franklin.*
अर्धसत्य म्हणजे खोटेपणाचाच एक प्रकार.

15. When in doubt, tell the truth. —*Mark Twain.*
जेव्हा काय बोलावे त्याचा उमज पडत नाही, तेव्हा खरे बोला.

Tyranny:

1. A usurper always distrusts the whole world. —*Alfieri.*
सत्ता बळकावणाऱ्या माणसाचा कोणावरच विश्वास नसतो.

2. There are few minds to which tyranny is not delightful. —*S. Johnson.*
बऱ्याच लोकांना जुलूम केलेला आवडतो.

3. Tyrants commonly cut off the stairs by which they climb unto their thrones.
ज्या जिन्याने वर चढून ते सिंहासनापर्यंत जातात तोच जिना सामान्यत: जुलमी राज्यकर्ते तोडून टाकतात,

4. The strangest thing I ever saw was an aged tyrant. —*Thales.*
माझ्या नजरेला पडलेले सर्वात विचित्र दृश्य म्हणजे 'वृद्ध जुलमी राज्यकर्ता'.

5. Every tyrant who has lived has believed in freedom for himself. —*E. Hubbard.*
प्रत्येक जुलमी राज्यकर्त्याचा स्वातंत्र्यावर विश्वास असतो – मात्र ते स्वातंत्र्य फक्त स्वत:साठीच !

6. A country governed by a despot is an inverted cone. —*S. Johnson.*
जुलमी राज्यकर्त्याची ज्या देशावर सत्ता असते तो देश उलटा केलेल्या शंकूसारखा असतो.

U

Understanding :

1. Understanding is the wealth of wealth.— *W. G. Benham.*
सर्वात श्रेष्ठ संपत्ती म्हणजे समजूतदारपणा.
2. Comprehension must be the soil in which grow all the fruits of friendship. —*W. Wilson.*
सर्व मैत्री समजूतदारपणावर अवलंबून असते.

Unity :

1. All your strength is in union. All your danger is in discord. —*Longfellow.*
संघटनेत सारे सामर्थ्य असते; सारा घात बेबनावामुळे होतो.
2. United we stand, divided we fall. —*G. P. Morris.*
एकजट असली तर आपण टिकू, आपणात भेदभाव निर्माण झाला तर नाश ठरलेलाच.

Universe :

1. Taken as a whole, the universe is absurd. —*W. Bagehot.*
एकंदर विचार केला तर या विश्वात काही अर्थ नाही.
2. A grain of sand includes the universe. —*Colerdge.*
एका वाळूच्या कणातही विश्व सामावलेले असते.
3. The universe is a thought of God. —*Schiller.*
विश्व म्हणजे ईश्वराच्या मनातल्या विचाराचे फळ.
4. The universe is full of magical things, patiently waiting for our wits to grow sharper. —*E. Phillpots.*
विश्वात अनेक अजब गोष्टी भरल्या आहेत; तुमची बुद्धी जास्त धारदार आणि तीक्ष्ण करण्यासाठी त्या वाट बघत असतात.
5. The only thing that has reality is the universe. —*Seneca.*
एकमेव खरी गोष्ट कोणती असेल तर ते विश्व.

University :

1. The true university in these day is a collection of books. —*Carlyle.*
आजकालचे खरे विश्वविद्यालय म्हणजे ग्रंथालय.
2. A college degree does not lessen the length of your ears; it only conceals it. —*E. Hubbard.*
पदवीमुळे तुमच्या कानाची लांबी कमी होत नसते; फक्त ती लपविली जाते.
3. A fool's brain digests philosophy into folly, science into superstition, and art into pedantry. Hence university education. —*B. Shaw.*

मूर्ख इसमाचा मेंदूच असा तऱ्हेवाईक असतो की त्यात तत्वज्ञानाचे आचरट-पणात, विज्ञानाचे धर्मभोळेपणात आणि कलेचे पांडित्यप्रदर्शनात रूपांतर होते. विश्वविद्यालयीन शिक्षण ते हेच.

4. Colleges are places where pebbles are polished and diamonds are dimmed.

—*Ingersoll.*

ज्या ठिकाणी गारगोट्यांना चकचकीत केले जाते आणि हिऱ्यांचे तेज मंदावते त्या स्थळांना कॉलेज म्हणतात.

5. Colleges hate geniuses, just as convents hate saints.

—*Emerson.*

ज्या प्रमाणे मठात (खरे) संत नको असतात, त्याप्रमाणे कॉलेजात प्रतिभा-संपन्न मुलांना स्थान नसते.

Unkindness :

None can be called deformed but the unkind —*Shakespeare.*
जे दयाळू नसतात ते खरे कुरूप.

Use :

1. Metal shines with use.
वरचेवर वापर करीत राहिले म्हणजे धातू चकचकीत राहतो.

2. Things at first hard and rough are by use made tender and gentle. —*Ben Jonson.*
ज्या गोष्टी प्रारंभी कठीण आणि खड-बडीत वाटतात त्या सरावाने मृदू आणि गुळगुळीत होतात.

3. The iron ring is worn out by constant use. —*Ovid.*
एकसारखा वापर केला की लोखंडाची आंगठी देखील झिजून जाते.

4. Nothing in itself is good or evil,
But only in its use. —*Southey.*
या जगात चांगले अगर वाईट असे नाही; सारे काही उपयोगावरून ठर-वावयाचे असते.

5. Things strengthen with use.
—*Seneca.*

वापर करीत राहिल्याने वस्तू भक्कम होतात.

Usefulness :

1. Everything in the world is good for something. —*Dryden.*
जगातल्या प्रत्येक वस्तूचा काही ना काहीतरी उपयोग असतोच.

2. Sensible people find nothing useless. —*La Fontaine.*
शहाण्या लोकांना निरुपयोगी असे काहीच आढळत नाही.

3. Usefulness and baseness cannot exist in the same thing.
—*Cicero.*

एकच वस्तू उपयोगी आणि निरुपयोगी असू शकत नाही.

V

Vagabond :

Nature makes us vagabonds, the world makes us respectable. —*A Smith.*

निसर्गाने आपणाला ' भटक्या ' बनविले आहे; जग मात्र आपणाला ' सभ्य ' बनविते.

Valour :

1. In valour there is hope. —*Tacitus.*

   जगात शूर पुरुष आहेत म्हणून तर आशेला वाव आहे.

2. Valour flourishes by a wound —*Earl of Galloway.*

   जखमेमुळे धैर्य दुणावते.

3. Valour has its limits, like the other virtues. —*Montaigne.*

   इतर सर्व सद्गुणांप्रमाणे शौर्यालाही मर्यादा आहेतच.

4. Immoderate valour swells into a fauit. —*Addisou.*

   धैर्याचा अतिरेक झाला की त्याला दुर्गुणाचे स्वरूप येते.

5. Whereever valour true is found.

   True modesty will there abound. —*W. S. Gilbert.*

   खरे शूर लोक हे विनयशील असतात.

6. He's truly valiant that can suffer wisely. —*Shakespeare.*

   जो समंजस पणाने दुःखे सहन करतो तो खरा शूर.

Vanity :

1. Cruelty was the vice of the ancientr, vanity is that of the modern world.—*George Moore.*

   प्राचीन लोक क्रौर्याबद्दल प्रसिद्ध होते तर आजचे जग पोकळ गर्वाबद्दल प्रसिद्ध आहे.

2. The highest form of vanity is love of fame .—*G. Santayana.*

   कीर्तीची हाव हा पोकळ गर्वाचा सर्वोच्च प्रकार आहे.

3. Pampered vanity is better than starved pride. —*J. Baille.*

   उपाशी मारलेल्या गर्वापेक्षा लाडावलेला पोकळ गर्व पत्करला.

4. Life without vanity is almost impossible. —*Tolstoy.*

   जीवन म्हटले की पोकळ गर्व आलाच.

5. Vain is the world; but only to the vain. —*Young.*

   पोकळ गर्व करणाऱ्या लोकांना जग पोकळच वाटणार.

6. No man sympathises with the sorrows of vanity. —*Dr. Johnson.*

   पोकळ गर्व करणाऱ्या लोकांच्या दुःखाबद्दल कोणालाही सहानुभूती वाटत नाही.

7. An ounce of vanity spoils a hundredweight of merit. —*W. G. Benham.*

अंशमात्र पोकळ गर्वामुळे देखील साऱ्या सद्गुणाला बाध येतो.

8. Vanity ruins more women than love. —*Madame du Deffand.*
प्रेमात पडल्यामुळे स्त्रियांचे जितके नुकसान झाले नसेल तितके पोकळ गर्वामुळे झालेले आहे.

9. Why does the blind man's wife paint herself ? —*B. Franklin*
आंधळ्या माणसाची पत्नी कशाला हो आपले तोंड रंगविते ?

10. There never was yet a fair woman but she made mouths in a glass. —*Shakespeare.*
जिने आरशात बघत तोंड वेडेवाकडे केले नाही अशी एकही देखणी स्त्री सापडणार नाही.

Variety :

1. Variety is the spice of life.
जीवनाला चव वैचित्र्यामुळे येते.

2. The great source of pleasure is variety. —*S. Johnson.*
वैचित्र्य हेच आनंदाचे उगमस्थान आहे.

3. No pleasure endures unseasoned by variety. —*P. Syrns.*
ज्या आनंदात वैचित्र्याचा अंश नसतो तो फार वेळ टिकत नाही.

Vice :

1. Vices are learned without a master. *T. Fuller.*
दुर्गुण शिकण्यासाठी शिक्षकाची गरज नसते.

2. A vice is e failure of desire. *G. S. Lee.*
आपली इच्छा पूर्ण झाली नाही की माणूस दुष्कृत्ये करू लागतो.

3. Fools, in avoiding vice, run to the opposite extreme.
दुर्गुण टाळतांना मूर्ख लोक हे थेट दुसऱ्या टोकाला जातात.

4. The vice which offends no one is not really vice. –*Montaigne.*
ज्या दुर्गुणाचा कोणाला त्रास होत नाही तो खरे पाहता दुर्गुणच नव्हे.

5. Vice is its own punishment. —*T. Fuller.*
दुर्गुणी माणूस स्वतःच स्वत,ला शिक्षा करून घेत असतो.

6. Vice is nourished and kept alive by concealment. –*Vergil.*
लपवाछपवी केली की दुर्गुणांना जोर चढतो.

7. Vice never yields the fruits of virtue. —*W. E. Canning.*
दुर्गुणातून सद्गुणाची फळे निर्माण होत नाहीत.

8. Vice stings us even in our pleasures, but virtue consoles us even in our pains. —*C. C. Colton.*
आनंदाच्या क्षणी देखील दुर्गुणाचा दंश आपणाला होतो; उलट आपण दु:खात असलो तरी सद्गुणामळे मनाचे सांत्वन

9. The greatest virtues are only splendid sins. —*St. Angustine.*
भव्य दुर्गुणांनाच ' बडे सद्‌गुण ' असे नाव दिले जाते.

10. Virtue itself turns vice, being misapplied. —*Shakespeare.*
सद्‌गुणाचा दुरुपयोग केला तर त्याला दुर्गुणाचे स्वरूप येते.

11. To flee vice is the beginning of virtue. —*Horace.*
दुर्गुणांना टाळणे म्हणजे सद्‌गुणाचा प्रारंभच होय.

12. Every vice hath a cloak, and creepeth in under the mask of a virtue. —*G. Harvey.*
प्रत्येक दुर्गुण हा झगा पांघरून सद्‌गुण म्हणून त्या बुरख्याखाली मिरवीत असतो.

Victory :

1. Victory is a thing of the will. —*Gen F. Foch.*
विजय हा इच्छाशक्तीमुळे लाभत असतो.

2. He conquers twice, who upon victory overcomes himself. —*B. F. Bacon.*
जो विजयानंतरही स्वतःला आवरतो त्याला दुप्पट विजय लाभला असे समजावे.

3. Many a victory has been suicidal to the victor. —*Plato.*
अनेक विजयांमुळे विजेत्यांचे नुकसान झाले आहे.

4. Victory does not like rivalry. —*P. Syrus.*
विजयी लोकांना प्रतिस्पर्धी सहन होत नाही.

5. Nothing except a battle lost can be half so melancholy as a battle won. —*Duke of Wellington.*
गमावलेल्या लढाई इतकी विषण्ण करणारी दुसरी बाब म्हणजे जिंकलेली लढाई.

Village :

A village is a hive of glass where nothing unobserved can pass. —*C. H. Spurgeon.*
खेडेगावात कोणतीही गोष्ट नजरेतून निसटत नाही.

Villainy :

1. Where villainy goes before, vengeance follows after. —*T. Fuller.*
नीच कृत्ये करणारांच्यावर सूड हा घेतला जातोच.

Virtue :

1. Virtue is like a rich stone, best plain set. —*F. Bacon.*
साधेपणाच्या कोंदणात माणसाचा सद्‌गुण खुलून दिसतो.

2. Virtue is often merely local.
—S. Johnson.
सद्गुणाबद्दलच्या कल्पना कधी कधी स्थानिक समजुतीवर आधारलेल्या असतात.

3. Virtue when concealed hath no value. *—Claudian.*
लपवून ठेवलेल्या सद्गुणाचा काही उपयोग होत नाही.

4. Virtue debaseth itself in justifying itself. *—Voltaire.*
आत्मसमर्थनाने सद्गुणाची किंमत जाते.

5. No way is barred to virtue.
—Ovid.
सद्गुणी माणसाचा मार्ग कोणी रोखू शकत नाही.

6. Virtue is its own reward.
—Cicero.
सद्गुणी माणसाला दुसऱ्या कोणत्याही बक्षिसाची गरज नसते. त्याचा सद्गुणीपणा हेच त्याचे बक्षीस.

7. Virtue may be assailed, but never hurt. *—Milton.*
सद्गुणावर हल्ला केला गेला तरी त्याला इजा होऊ शकत नाही.

8. Honour is the reward of virtue.
—Horaca.
सद्गुणी माणसाला जो मान दिला जातो तेच त्याचे खरे बक्षीस.

9. Virtue never grows old.
—G. Herbert.
सद्गुणाला कधी वार्धक्य येत नाही.

10. Birth is nothing where virtue is not, *—Molieve.*
जर सद्गुणच अंगी नसेल तर उच्च कुळात जन्म घेऊन काय उपयोग ?

11. Virtue finds no friends.
—Shakespeare.
सद्गुणी माणसाला (फारसे) मित्र नसतात.

12. Virtue was always in a minority on the earth.
—Robespierre.
या दुनियेत सद्गुणी लोक नेहमीच बोटावर मोजण्याइतकेच आढळतात.

Vision

Where there is no vision the people perish. *—A. Lincoln.*
ज्या देशाला दूरदृष्टीची देणगी लाभलेली नसते तो नाश पावणारच.

Voice :

1. There is no index of character so sure as the voice.
—B. Disraeli.
आवाजावरून माणसाच्या चारित्र्याची परीक्षा करता येते.

2. The spoken voice perishes, the written word remains.
—W. Caxton.
तोंडचे शब्द विरून जातात, पण लिहिलेला शब्द टिकून राहतो.

3. The living voice moves.
—Pliny.

ज्या आवाजात खरेपणा असतो तो चैतन्य निर्माण करू शकतो.

4. A man's style is his mind's voice. —*Emerson.*
माणसाची शैली म्हणजे त्याच्या मनाची वाणी.

Vote :

Votes should be weighed, not counted. —*H. G. Wells.*
मतांचे वजन केले जावे; त्यांची मोजणी करण्यात अर्थ नाही.

Vow :

1. A vow is a terrible thing, it is a snare for sin.
—*Dr. Johnson.*
शपथ ही फार भयंकर गोष्ट आहे; ते पापाचे जाळेच म्हणता येईल

2. The vow that binds too strictly snaps itself.
—*Tennyson.*
जी शपथ जास्त आवळून घेऊ पाहते, ती तुटल्याशिवाय राहात नाही.

Vulgarity :

1. Vulgarity is only in the concealment of truth. —*John Ruskin.*
सत्य लपविणे हीच अश्लीलता.

2. Vulgarity is an indequate conception of the art of living.
—*M. Creighton.*
जे अश्लीलतेत हर्ष मानतात त्यांना जीवन-कलेचे अपुरे ज्ञान असते.

3. A thing is not vulgar merely because it is common.
—*W. Hozlitt.*
एकादी गोष्ट सर्वत्र प्रचलित असते म्हणून ती अश्लील (उपेक्षणीय) ठरत नाही.

4. The higher a man stands, the more the word ' vulgar ' becomes unintelligible te him.
—*J. Ruskin.*
मानव जसजसा उच्चपदी चढत जातो. तसतसे त्याला 'अश्लील' या शब्दाचा अर्थ कळेनासा होतो.

5. If a person has no delicacy, he has you in his pocket.
—*Hazliit.*
रांगडी माणसे इतरांना सहज खिशात घालतात.

W

Waiting :

1. Who longest waits of all most surely wins. —*H. H. Jackson.*
   जो इतरांच्या पेक्षा जास्त काळ (धीम्मेपणाने) वाट पाहातो तो निःसंशय विजयी होतो.
2. Learn to labour and to wait.
   —*Longfellow.*
   श्रम करावयाला आणि वाट पहावयाला शिका.
3. They also serve who only stand and wait. —*Milton,*
   जे स्वस्थ राहून केवळ वाट पहात असतात त्यांची सेवा देखील देवाच्या चरणी रुजू होते.
4. Patient waiters are no losers.
   —*W. G. Benham.*
   जे शांतपणे वाट पाहातात ते कधीच काही गमावीत नाहीत.
5. Everything comes to those who can wait. —*Rabelais.*
   जे शांतपणे वाट पाहतात त्यांच्या हाती सारे काही पडते.

Walking :

1. Before supper walk a little; after supper do the same.
   —*Erasmus.*
   जेवणाच्या अगोदर थोडा पाय मोकळा करा, आणि जेवणानंतरही तेच करा.
2. Never Walk fast in the street. It's a mark of vulgarity.
   —*Lord Chesterfield.*
   रस्त्याने जाताना जलद चालू नये; ते ग्राम्यतेचे लक्षण मानले जाते.

Wanderlust :

I cannot rest from travel, I will drink life to the lees.

—*Tennyson.*

मी माझा प्रवास थांबवूच शकत नाही, मला जीवनाचा प्याला तळापर्यंत पिऊन रिकामा करावयाचा आहे.

Want :

1. I want what I want when I want it. —*H. Blossom.*
   जेव्हा मला काही हवे असते तेव्हा ते मला मिळालेच पाहिजे.
2. Not much is wanted nor for long. —*Seneca.*
   (या जगात माणसाला) फार काही लागत नाही, आणि तेही फार काळ.
3. Those who want much are always much in want.
   —*Horace.*
   ज्यांना जास्त गोष्टींची हाव असते त्यांना प्रत्येक गोष्टीची कमतरता भासते.
4. Man wants but little nor that little long. —*Young.*
   माणसाला जे काही लागते ते फार थोडे असते आणि तेही फार वेळ नको असते.

5. My belief is that to have no wants is divine. —*Socrates.*
माझे असे मत आहे की कशाचीच गरज न लागणे ही स्वर्गीय गोष्ट आहे.

War :

1. All battle is well said to be misunderstanding. —*Carlyle.*
सारी युध्दे गैरसमजातून निर्माण होतात.
2. War is the trade of kings. —*Dryden.*
युध्द हा राजेलोकांचा धंदाच आहे.
3. War is delightful to those who have had no experience of it. —*Erasmus.*
ज्यांना युध्दाचा प्रत्यक्ष अनुभव नसतो त्यांना ते मोठे आल्हादकारक वाटते.
4. War is death's feast. —*G. Herbert.*
युध्द म्हणजे यमराजाची मेजवानी.
5. Money is the sinews of war. —*Libanius.*
पैशावाचून युध्दे करता येत नाहीत.
6. War is the last argument of kings. —*Louis.*
जेव्हा राजेलोकांचे बोलणे संपते तेव्हा ते लढाईच्या फंदात पडतात.
7. War must be for the sake of peace. —*Aristotle.*
लढाई केलीच तर ती शांततेसाठी करावी.
8. War is as natural to a nation; as motherhood is to the woman. —*Mussolini.*
स्त्रीला जसे मातृत्व नैसर्गिक असते तसेच युद्ध हे राष्ट्राला.

Warning :

He that is warned is half armed. —*Hill.*
ज्याला संकटाचा इशारा दिला जातो तो अर्धाअधिक सशस्त्र झालेला असतो.

Washing :

All comes out in the washing. —*Cervantes.*
धुताना सारे डाग दिसून येतात.

Waste :

1. Waste brings woe.—*R. Greene.*
वस्तूचा नाश केला की त्यातून दुःख निपजते.
2. Waste not, want not. —*C. kingsley.*
जो वस्तूंची नासाडी करीत नाही, त्याला कशाची कमतरता पडत नाही.

Water :

1. We never know the worth of water till the well is dry. —*T. Fuller.*
विहीर कोरडी पडेपर्यंत आपणाला पाण्याची किंमत कळत नाही.
2. Deep waters noiseless are. —*R. Greene.*
खोल वाहणारे पाणी आवाज करीत नाही.
3. Water continually dropping wears hard rocks hollow. —*Plutarch.*

कठीण खडकावर पाणी एकसारखे पडत राहिले की ते खडकही पोकळ होतात.

4. The soft drops of rain pierce the hard marble. —*J. Lyly.*
   कठीण संगमरवरी दगडात देखील पाण्याचे मृदु थेंब घुसू शकतात.
5. Smooth runs the water where the brook is deep.
   —*Shakespeare.*
   झरा खोल असला की पाणी शांतपणे वाहते.

Weakness :

1. Every man has his weak side.
   —*J. Ray.*
   प्रत्येक व्यक्तीची दुबळी बाजू असते.
2. Weak things united become strong. —*T. Fuller.*
   दुर्बळ गोष्टी एकत्रित झाल्या की त्या प्रबळ होतात:
3. In a just cause the weak o'ercome the strong. —*Sophocles.*
   जर तुमची बाजू न्याय्य असेल तर दुर्बळही समर्थांचा पराभव करू शकतात.
4. The weak brother is the worst of mankind. —*Stevenson.*
   जगातील अगदी वाईट प्राणी म्हणजे दुबळा बांधव.
5. To be weak is miserable doing or suffering. —*Milton.*
   दुर्बळ असणे– मग ते कृती करताना असो, अगर दुःख सहन करताना असो– फार वाईट.

Weather :

1. Change of weather is the discourse of fools. —*J. Howell.*
   हवेतील बदल हा मूर्खांच्या संभाषणाचा विषय असतो.
2. Everybody talks about the weather, but nobody does anything about it.—*C. Warner.*
   प्रत्येकजण हवेबद्दल बोलताना दिसतो, पण कोणीही तिच्याबद्दल (तिला चांगली करण्याबद्दल) काही करत नाही.

weeds :

1. A weed is no more than a flower in disguise.—*J. Lowell.*
   तण म्हणजे निराळ्या वेषातले फूल.
2. The richest soil, if uncultivated, produces the rankest weeds.
   —*Plutarch.*
   उत्तम जमिनीची सुध्दा मशागत केली नाही तर ती तणांनी भरून जाते.
3. Ill weed groweth fast.
   —*J. Heywood.*
   गचाळ तण फार वेगाने फोफावते.
4. He that bites on every weed must needs light on poison
   —*J. Ray.*
   जो प्रत्येक तणाची चव घेऊ पाहतो त्याची आणि विषाची गाठ पडणारच.
5. One ill weed mars a whole mess of potage. —*J. Ray.*
   एका वाईट तणाने देखील सारा रस्सा बिघडून जातो.

Wheel :

The worst wheel of the cart makes the most noise.
— *B. Franklin.*

गाडीचे गचाळ चाक सर्वात जास्त आवाज करते.

Whore :

1. A young whore becomes an old saint. —*J. Ray.*
तरुणपणी वेश्याव्यवसाय करणारी स्त्री म्हातारपणी देवपूजेला लागते.
2. A woman who paints puts up a bill that she is to let.
—*T. Fuller.*
जी स्त्री आपले तोंड रंगविते ती आपण भाड्याने देण्यासाठी आहोत याची जणू जाहीरातच करते.
3. Who drives an ass and leads a whore,
Hath pain and sorrow evermore. —*Unknown.*
जो गाढवाला आणि वेश्येला बरोबर नेऊ पाहतो त्याच्या नशिबी दुःख आणि वेदना या ठरलेल्याच.

Wickedness :

1. No man ever became extremely wicked all at once. —*Juvenal.*
कोणतीही व्यक्ती एकाएकी दुष्ट बनत नाही.
2. All wickedness comes of weakness —*Rousseau.*
माणूस दुर्बळ बनला की तो दुष्टही बनतो.
3. The sun shines even on the wicked. —*Seneca.*
दुष्टांच्यावर देखील सूर्य प्रकाशत असतो.
4. The world loves a spice of wickedness —*Longfellow.*
जगाला दुष्टपणाची चरचरीत फोडणी थोडी आवडते.
5. No one is so wicked as to wish to appear wicked.
—*Quintilian.*
दुष्ट दिसण्याचे नाटक करण्याइतके दुष्ट कोणी नसते.

Widow :

Who marries a widow with two daughters marries three thieves.
—*W. G. Benham.*

जो दोन मुली असलेल्या विधवेबरोबर लग्न करतो त्याचे तीन चोरांशी लग्न होते असे समजावे.

2. Sorrow for a husband is like a pain in the elbow, sharp and short. —*T. Fuller.*
मृत नवऱ्याबद्दल वाटणारे दुःख खांद्यातील दुखण्यासारखे तीव्र आणि थोडा वेळ टिकणारे असते.

Wife :

1. No one can constantly sleep with his wife and take heartfelt pleasure in it.—*Nicharchus.*

कोणताही नवरा आपल्या पत्नीच्या सतत सहवासात मनमुराद आनंद उपभोगू शकत नाही.

2. The rich woman who marries a money-loving husband is as good as unmarried.

—*Juvenal.*

जी श्रीमंत स्त्री लोभी वृत्तीचा नवरा करते तिचे लग्नच झालेले नसते.

3. When singleness is bliss it's folly to be wives.

—*Bill Counselman.*

एकटे राहण्यात सुख असताना लग्नाच्या फंदात पडणे मूर्खपणाचे आहे.

4. He makes a false wife that suspects a true. —*N. Fild.*

जो एकनिष्ठ पत्नीचा संशय घेतो तो तिला बिघडवून टाकतो.

5. In choosing a wife and buying a sword we ought not to trust another. —*G. Herbert.*

बायको आणि तलवार यांची निवड करताना दुसऱ्यावर विसंबून राहू नये.

6. Good wives and private soldiers should be ignorant.

—*Wycherley.*

चांगल्या गृहिणी आणि साधे शिपाई यांना जास्त माहिती नसावी.

7. A good wife and health are a man's best wealth.

—*H. G. Bohn.*

माणसाची उत्तम दौलत म्हणजे चांगली बायको आणि आरोग्य.

8. He who is cursed with an ugly wife sees darkness when he lights the evening lamp.

—*Palladas.*

ज्याला कुरूप बायको मिळाली आहे तो सायंकाळी दिवा लावल्यानंतर फक्त अंधार पाहतो.

9. A light wife doth make a heavy husband. —*Shakespeare.*

चंचल वृत्तीची पत्नी नवऱ्याला फार दुःख देते.

10. An obedient wife commands the husband. —*Terence.*

आज्ञाधारक पत्नी नवऱ्याला ताब्यात ठेवते.

11. It's a goad horse that never stumbles.

It's a good wife that never grumbles. —*J. Ray*

जो चालताना अडखळत नाही तो चांगला घोडा; जी कधी कुरकुरत नाही ती चांगली पत्नी.

12. He knows little who will tell his wife all he knows

—*T. Fuller.*

जो बायकोला सारे सांगतो तो गाढव समजावा.

13. A wife is a young man's mistress, a companion for middle age, and an old man's nurse. —*Francis Bacon.*

पत्नी ही तरुणपणी शय्या-सोबतीण असते, मध्यम वयात ती सहचरी होते, तर वार्धक्यात ती संगोपन करणारी दाई बनते.

14. Caesar's wife must be above suspicion. —*Shakespeare.*
सीझरसारख्या श्रेष्ठ पुरुषाच्या पत्नीचे वर्तन हे संशयातीतच असले पाहिजे

15. I want a girl just like the girl that married my dear old dad. —*William Dillon.*
माझ्या बाबांशी जिने लग्न केले तसल्या चांगल्या मुलीसारखी बायको मला हवी.

16. A fair wife without a fortune is a fine house without furniture. —*Thomas Fuller.*
पैसा नसलेली सुंदर बायको म्हणजे सामानसुमान नसलेले सुंदर मोकळे घर.

17. Some cunning men choose fools for their wives, thinking to manage them, but they always fail. —*S. Johnson*
काही धूर्त पुरुष बिनडोक बायकांशी लग्न करतात. हेतू असा की, त्या ताब्यात ठेवायला ठीक. अर्थात त्यात त्यांना यश लाभत नाहीच.

18. The more a man knows, and the farther he travels, the more likely he is to marry a country girl. —*Bernard Shaw.*
पुरुषाचा अनुभव आणि प्रवास जितका जास्त तितकी त्याची खेडवळ मुलीशी लग्न करण्याकडे अधिक प्रवृत्ती होते.

19. Blessed is the man that hath a virtuous wife. —*Apocrypha.*
ज्याला सद्गुणी पत्नी लाभली तो खरा भाग्यवान्.

20. Man's best possession is a loving wife. —*Robert Burton.*
प्रेमळ पत्नी हीच पुरुषाची सर्वोत्कृष्ट जिंदगी.

21. A cheerful wife is the joy of life. —*H. G. Bohn.*
आनंदी पत्नी सारे जीवनच आल्हाद-दायक करते.

22. A man's best fortune or his worst is a wife. —*John Ray.*
माणसाची सर्वात चांगली अगर भिकार मालमत्ता म्हणजे त्याची बायको.

23. He that takes a wife takes care. —*Benjamin Franklin.*
जो बोहल्यावर चढतो तो स्वत:वर काळजी ओढवून घेतो.

24. He that hath a wife hath a strife. —*John Ray.*
ज्याला बायको आहे त्याच्या नशिबी भांडणतंटाही आहे

25. The cunning wife makes her husband her apron. —*Johan Ray.*
धूर्त पत्नी ही नवऱ्याचा रामा-गडी बनविते.

26. What a pity it is that nobody knows how to manage a wife but a bachelor ! —*George Colman.*

बायकोला कशी ताब्यात ठेवावी ते ब्रम्हचाऱ्याशिवाय इतर कुणाला जमत नाही ही केवढी शोचनीय बाब !

27. A whistling woman and a crowing hen
Is neither fit for God nor men.
—*Anonymous.*
शीळ घालणारी बाई आणि कोकलणारी कोंबडी यांचा देवालाही उपयोग नाही, मग माणसाला कोठून ?

28. Here lies my wife; here let her lie
Now she's at rest; and so am I. —*Dryden.*
इथे माझ्या पत्नीला पुरण्यात आले आहे. तिथेच तिला राहू दे. आता तिला विश्रांती लाभली आहे–आणि मलाही !

Will :

1. Will without power is like children playing at soldiers.
—*G. Canning.*
अधिकारावाचून इच्छाशक्ती म्हणजे पोरांनी चालविलेला सैनिकांचा खेळ.
2. Where there's a will there's a way. —*B. Shaw.*
जिथे इच्छाशक्ती आहे तेथे मार्गही आहे.
3. Will is the cause of woe.
—*J. Ray.*
इच्छाशक्तीमुळेच दुःखे निर्माण होतात.
4. To deny the freedom of the will is to make morality impossible. —*J. A. Froude.*
जर स्वतंत्र इच्छाशक्तीचे अस्तित्व अमान्य केले तर नीतीला अर्थच उरणार नाही.
5. No one can rob us of our free wiil. —*Epitectus.*
कोणीही आपले इच्छास्वातंत्र्य हिरावून घेऊ शकत नाही.

Wind :

1. To a crazy ship all winds are contrary. —*G. Herbert.*
वेडगळ जहाजाला सारेच वारे प्रतिकूल वाटतात.
2. A little wind kindleth, much puts out the fire. —*G. Herbert.*
वारा बेताचा असला तर अग्नी चेतविला जातो, पण तो जोराचा असला तर अग्नी विझून जातो.
3. The wind bloweth where it listeth. —*New Testament.*
वारा हा मन मानेल तसा वाहात असतो.
4. You can't catch the wind in a net. —*C. H. Spurgeon.*
वाऱ्याला तुम्ही जाळ्यात पकडू शकत नाही.
5. Ill blows the wind that profits nobody. —*Shekespeare.*
ज्या वाऱ्याचा कोणालाच उपयोग होत नाही तो उगाचच वाहतो.

Window :

Better keep yourself clean and bright; you are the window through which you must see the world. —*B. Show.*
तुम्ही स्वतःला स्वच्छ आणि नीटनेटके ठेवा; जगाकडे बघण्याची तुम्ही एक गवाक्षच आहात.

Wine :

1. Wine is one thing, drunkenness is another. —*R. Burton.*
मद्याची जरा चव घेणे वेगळे आणि दारूने तर्र होणे वेगळे.
2. The wine in the bottle does not quench thirst. —*G. Herbert.*
बाटलीतली दारू तहान भागवीत नाही.
3. Good wine needs no bush. —*Shakespeare.*
चांगल्या मद्याला जाहिरातीची गरज नसते.
4. A man will be eloquent if you give him good wine. —*Emerson.*
जर चांगले मद्य पाजलेत तर माणूस बडबडू लागतो.
5. Wine is like rain; when it falls on the mire it but makes it the fouler;
But when it strikes the good soil wakes it to beauty and bloom. —*J. Ray.*
मद्य हे पावसासारखे आहे; पाऊस चिखलावर पडला तर तो जास्तच घाण होतो, पण चांगल्या भूमीवर पडला तर सुंदर फुलांना जन्म मिळतो.
6. Where there's no wine, there's no love. —*Euripides.*
जिथे मद्य नाही तिथे प्रेमही नाही.
7. Wine kindleth wrath. —*Seneca.*
मद्यामुळे राग चेतविला जातो.
8. Wine and wenches empty men's purses. —*J. Ray.*
खिसा रिकामा करणाऱ्या दोन गोष्टी म्हणजे मदिरा आणि मदिराक्षी !

Winter :

Winter eateth what summer getteth. —*A German Proverb.*
उन्हाळ्यात जे मिळविले जाते ते हिवाळ्यात खलास होते.

Wisdom :

1. Wisdom cometh by suffering. —*Aeschylus.*
दु:खे सहन करून माणसाला शहाणपण येते.
2. Wisdom is to the soul, what health is to the body. —*La Rochefoucauld.*
शरीराच्या बाबतीत आरोग्याचे जे महत्त्व, तेच आत्म्याच्या बाबतीत शहाणपणाचे.

3. The wise learn many things from their foes.—*Aristophanes.*
शहाणे लोक आपल्या शत्रूकडून पुष्कळ गोष्टी शिकतात.
4. Be wiser than other men if you can, but do not tell them so. —*Lord Chesterfield.*
दुसऱ्यापेक्षा आपण शहाणे असलो तरी त्यांना तसे सांगू नका.
5. No man is born wise or learned. —*T. Fuller.*
कोणताही माणूस जन्मत: शहाणा अगर पंडित नसतो.
6. No one is wise at all times. —*Pliny the Elder.*
कोणताही माणूस सर्वकाळ शहाणपणाने वागत नाही.
7- The true sovereign is the wise man. —*Carlyle.*
शहाणी व्यक्ती हाच खरा राजा.
8. In much wisdom is much grief. —*Old Testament.*
जितके शहाणपण जास्त तितके दु:खही जास्त.
9. Wisdom is the wealth of the wise. —*W. G. Benham.*
शहाणपण हे शहाण्यांची दौलत.
10, The wise man is his best assistant. —*Sir. W. Scott.*
शहाण्या माणसाला मदतनिसाची गरज नसते; तोच स्वतःचा मदतनीस असतो.
11. No man was ever wise by chance. —*Seneca.*
कोणीही दैवयोगाने शहाणा होत नाही.
12. That man is wisest who like Socrates realises that his wisdom is worthless. —*Plato.*
ज्याला सॉक्रेटिसाप्रमाणे माहीत असते की आपल्या शहाणपणात काही अर्थ नाही तोच सर्वात शहाणा

Wish :

1. Men easily believe what they wish to believe. —*Caesar.*
माणसाला ज्या गोष्टीवर विश्वास ठेवण्याची इच्छा असते तिच्यावर त्याचा सहजपणे विश्वास बसतो.
2. If wishes were horses, beggars would ride. —*H. G. Bohn.*
जर आपल्या इच्छा या घोडे असल्या, तर भिकारीदेखील या घोड्यांवर बसले असते.
3. We cannot wish for that we know not. —*Voltaire.*
ज्याची आपणाला माहिती नसते त्याची आपण इच्छा करीत नाही.

Wit :

1. True wit never makes us laugh. —*Emerson.*
खरा विनोद आपणाला कधी हसवीत नाही.
2. Wit is the salt of conversation, not the food. — *W. Hazlitt.*
विनोद हे संभाषणाची चव वाढविणारे मीठ आहे; ते अन्न नव्हे.

3. Wit is folly unless a wise man hath the keeping of it.
—*J. Ray.*
जर शहाण्या माणसाचा विनोदावर ताबा नसला तर त्याला आचरटपणाचे स्वरूप येते.
4. So many heads so many wits.
—*J. Heywood.*
जितकी डोकी तितकी अक्कल.
5 Melancholy men of all others are most witty. —*Aristotle.*
खिन्न वृत्तीचे लोक फार विनोदी असतात.
6. An ounce of wit is worth a pound of sorrow.—*R. Baxter.*
खंडीभर दु:ख करण्यापेक्षा चिमुटभर विनोद पत्करला.
7. Great wits jump together.
तल्लख बुद्धीची माणसे एकमेकाशी गुण्यागोविंदाने वागतात

Witch :

They that burn you for a witch lose all their coals.—*T. Fuller.*
जे तुला चेटकीण समजून जाळतात त्यांचा सारा कोळसा वाया जातो.

Woe :

1. We all are the fools of our own woes. —*Seneca.*
आपले आपणच आपणावर अनर्थ ओढवून घेतो.
2. Woe is a spice of life.
—*Ariosto.*
दु:खावाचून जीवनाला चव नाही.
3. No woe, no life. —*T. Fuller.*
जीवन म्हटले की दु:ख ठेवलेलेच.

Wolf :

1. A wolf will never make war against another wolf.
—*G. Herbert.*
एक लांडगा दुसऱ्या लांडग्यावर कधी हल्ला करणार नाही.
2. Who is bred among wolves will learn to howl. —*J. Florio.*
जो लांडग्यांच्या संगतीत वाढलेला असतो तो त्यांच्याप्रमाणेच आवाज काढणार.
3. Wolves lose their teeth but not their nature. —*T. Fuller.*
लांडग्याचे दात गेले तरी स्वभाव जात नाही.
4. To tame the wolf you must marry him. —*Ovid.*
जर लांडग्याला माणसाळावयाचे असेल तर त्याच्याशी लग्न करा.
5. The wolf never wants for a pretence against a lamb.
—*T. Fuller.*
कोकरावर हल्ला करायला लांडग्याला काही निमित्त लागत नाही.

Woman :

1. No lady is ever a gentleman.
—*J. B. Cabell.*
कोणतीही सभ्य स्त्री सभ्य पुरुष नसते.

2. Women are like pictures; of no value in the hands of a fool till he hears men of sense bid high for the purchase.
—*Farquhar.*
स्त्रिया या चित्रांप्रमाणे असतात; जेव्हा शहाणे लोक विकत घेण्यासाठी किंमती सांगू लागतात तेव्हाच मूर्खांना त्या चित्रांची किंमत कळू लागते.

3. The only useless life is a woman's. —*B. Disraeli.*
जर कोणाचे जीवन निरर्थक असेल तर ते स्त्रीचे.

4. Who is't can read a woman ?
—*Shakespeare.*
स्त्रीचे मन कोण जाणू शकेल ?

5. A woman, a dog and a walnut tree
The more you beat them the better they be.
स्त्री, कुत्रे, आणि आक्रोडाचे झाड यांची अशी गंमत असते की त्यांना झोडपले की ती ठीक होतात.

6. The happiest women, like the happiest nations, have no history. —*G. Eliot.*
सुखी देशाप्रमाणे सुखी स्त्रियांचे जीवन साधेसुधे असते.

7, Mills and women ever want something. —*Guazzo.*
गिरण्या आणि स्त्रिया यांना सदैव काहीतरी हवे असते.

8. Women and princes must trust somebody. —*J. Selden*
स्त्रिया आणि राजे लोक यांना कोणावर तरी विश्वास ठेवल्यावाचून चालत नाही.

9. Women and linen show best by candle light. —*Swift.*
स्त्रिया आणि तागाचे कापड मेणबत्तीच्या उजेडात खुलून दिसतात.

10. Women are in churches saints, abroad angels, at homs devils.
—*G. Wilkins.*
स्त्रिया देवळात संतासारख्या आणि परदेशात देवदूताप्रमाणे वागतात; पण घरात मात्र सैतानासारख्या.

11. Nothing is more unbearabla than a woman of wealth.
—*Juvenal.*
श्रीमंत स्त्रीच्या सहवासासारखी असह्य गोष्ट दुसरी नाही.

12. A woman is man's confusion.
—*Ariosto.*
पुरुषाचा विचका स्त्रीने केला आहे.

13. A woman without a laugh in her is a great bore.
—*Thackeray.*
जिला हसता येत नाही त्या स्त्रीची संगत फार कंटाळवाणी.

14. Women forgive injuries, but never forget slights.–*O. Wilde.*
स्त्रिया जखमेला क्षमा करतील, पण अपमान कधी विसरणार नाहीत.

15. When an ass climbs a ladder you may find wisdom in women. —*T. Fuller.*
जेव्हा गाढव शिडी चढून गेलेले दिसेल तेव्हाच स्त्रीमध्ये शहाणपणा दिसेल.

16. A learnd woman is the most ignorant of fools. —*O. Wilde.*
विद्वान् स्त्रीसारखा मूर्ख प्राणी दुनियेत आढळणार नाही,

17. Many women, many words. —*T. Deloney.*
जितक्या जास्त स्त्रिया, तितकी बडबड जास्त.

18. One tongue is enough for a woman. —*J. Milton.*
एका स्त्रीला एकच जीभ (भाषा) पुरे की !

19. Women and elephants never forget an injury. —*H. Munro.*
स्त्रिया आणि हत्ती कधी अपमान विसरत नाहीत.

20 Every woman has her price. —*Michael Keith Deloney.*
प्रत्येक स्त्रीला तिची स्वतःची किंमत असते.

21. Every woman thinks herself lovable. —*Ovid.*
प्रत्येक स्त्री स्वतःला विलोभनीय समजते.

22. A painted woman is a furniture on sale. —*Michael Deloney.*
तोंड रंगविलेली स्त्री म्हणजे विक्रीला काढलेले फर्निचर.

23. Women are only children of a larger growth. —*Lord Chesterfield.*
स्त्रिया म्हणजे केवळ वय वाढलेली मुले.

24. What is woman? Only one of nature's agreeable blunders —*Hannah Cowley.*
स्त्री म्हणजे कोण? तर निसर्गाची केवळ एक गोड चूक !

25. I fear the woman would be the last thing civilized by man. —*George Meredith.*
स्त्रीला कोणी सुसंस्कृत करू शकेल असे मला वाटत नाही.

26. To furnish a ship requireth much trouble
But to furnish a woman the charges are double. —*John Manningham.*
एक जहाज सुसज्ज करायचे तर बराच त्रास पडतो; पण एका स्त्रीला सुसज्ज करायला दुप्पट किंमत पडते.

27. A woman with a past has no future. —*Oscar Wilde.*
जिचे गतायुष्य घाणेरडे जाहे त्या स्त्रीला चांगला भविष्यकाळ नाही.

28. All men are married women's property. —*T. Fuller.*
सारे पुरुष म्हणजे विवाहित स्त्रियांची मालमत्ता !

29. A woman is an angel at ten, a saint at fifteen, a devil at forty and a witch at four score —*Anonymous.*

दहाव्या वर्षी स्त्री ही देवदूतासारखी असते; पंधराव्या वर्षी ती संत सखू असते; चाळिसाव्या वर्षी ती सैतान बनते; तर ऐंशी वर्षाची झाली की मूर्तिमंत चेटकीण होते.

30. O ! what's table richly spread,
Without a woman at its head ?
—*Thomas Warton.*

टेबलावर कितीही पक्वान्नांची रास रचली तरी गृहिणी शिवाय काय गोडवा !

31. Women are one and all a set of vultures. —*Petronius.*

साऱ्या स्त्रिया म्हणजे अवघी गिधाडे !

32. Forgetting is woman's first and greatest art.
—*Richard Aldington.*

स्त्रीचे सर्वात मोठे कौशल्य म्हणजे विसराळूपणाची बतावणी.

33. Poets, beware ! never compare women to aught in heaven or in air. —*Thomas Bayly.*

कविमंडळी, म्हटले खबरदारी ध्या ! आणि स्वर्गातील अथवा आकाशातील कोणत्याही गोष्टीबरोबर स्त्रींची तुलना करू नका, बर का !

34. Women are never stronger than when they arm themselves with their weaknesses.
—*Madame Du Deffand.*

स्त्रिया जेव्हा आपल्या दुर्बलतेचे अस्त्र घेऊन वावरतात तेव्हा त्याचे सामर्थ्य काय विचारावे!

35. Woman is made of glass.
—*Cervantes.*

स्त्री म्हणजे काचेची वस्तू !

36. Women have always some mental reservation.
—*Destouches.*

स्त्रिया नेहमीच जरा आतल्या गाठीच्या असतात.

37. A woman's advice has little value; but he who won't take it is a fool. —*Cervantes.*

स्त्रीच्या सल्ल्याला काही किंमत नसते खरे, पण जो माणूस तिचा सल्ला मानणार नाही तो मूर्खच की !

38. Silence gives grace to woman.
—*Sophocles.*

मुग्धपणाने स्त्रीचा मोहकपणा वाढतो.

39. A corrupt woman is lost for ever. —*Coleridge.*

छिनाल स्त्री म्हणजे कचरापट्टी !

40. Though flattery fail
Presents with female virtue must prevail. - *John Gay.*

तुम्ही केलेली स्तुती वाया गेली तरी स्त्रीला तुम्ही दिलेली बक्षिसे वाया जात नाहीत.

41. A slighted woman knows no bounds. —*Vaubrugh.*

अवमानित स्त्री काय वाटेल त्या मर्यादा सोडून वागेल.

42. Tho house goes mad when women gad. —*Scott.*
स्त्रिया भटक्या झाल्या की घराचा निकाल झालाच म्हणून समजा !

43. My only books were woman's looks,
And folly's all they've taught me. —*Thomas Moore.*
मी कोणते ग्रंथ वाचले ?–तर बायकांचे चेहरे ! आणि शिकलो काय ? — तर गधडेपणा !

44. When loving woman wants her way,
God hesitates to say her nay.
—*A. Ryder.*
जेव्हा प्रेमळ स्त्री आपली इच्छा व्यक्त करते तेव्हा प्रत्यक्ष ईश्वराला देखील तिला नकार द्यायला जड जाते.

45. A woman like the koh-i-noor mounts to the price that's put on her. —*C. Patmore.*
स्त्री ही कोहिनूर हिऱ्यासारखी आहे तिची किंमत जेवढी कराल तेवढी ती मौल्यवान ठरेल.

46. Two women in one house,
Two cats and one mouse,
Two dogs and one bone,
May never accord in one.
—*Anonymous*
एका घरात दोन स्त्रिया; दोन मांजरे आणि एक उंदीर; दोन कुत्री आणि एक हाडूक यांचे कसे जमायचे ?

47. Women do most delight in revenge. –*Sir Thomas Browne.*
एखाद्याचा सूड घ्यावयाला स्त्रियांना फार आवडते.

48. He is a fool who thinks by force or skill
To turn the current of a woman's will. —*Calderon.*
ज्याला असे वाटते की, बळजबरीने अगर कौशल्य वापरून स्त्रीच्या मनाचे वळण बदलता येईल तर तो गर्दभच म्हटला पाहिजे.

49. There swims no goose so grey but soon or late
She friends some honest gander for her mate. –*A. Pope.*
स्त्री कशीही असो आज ना उद्या तिला एखादा पुरुष लाभणारच.

50. When lovely woman stoops to folly
And finds too late that men betray
What charm can soothe her melancholy ?
What art can wash her guilt away ?
जेव्हा देखणी स्त्री गाढवासारखी वागते, आणि पुरुष कसे विश्वासघातकी असतात ते तिला उशिरा कळते, तेव्हा तिच्या मनाची विषण्णता कोणत्या मंत्राने जाईल ? तिने केलेले पाप कोणती लटपट करून धुऊन टाकता येईल ?

51. The most precious possession that ever comes to a man in this world is a woman's heart.
—*J. G. Holland.*
या जगात माणसाला लाभणारी सर्वात मौल्यवान वस्तू म्हणजे स्त्रीचे अंतःकरण.

52. The world was sad; the garden was wild,
And man the hermit sighed till woman smiled.—*Campbell.*
जोपर्यंत स्त्रीने स्मित केले नव्हते तोपर्यंत जग खिन्न होते; बागेचे अरण्य झाले होते व पुरुष संन्याशासारखा निःश्वास टाकीत दिवस ढकलीत होता.

53. When a man has a birthday he takes a day off; but when a woman has a birthday she takes a year off. —*O. Wide.*
पुरुषाचा वाढदिवस असला की तो एका दिवसाची सुट्टी घेतो, पण जेव्हा स्त्रीचा वाढदिवस असतो तेव्हा ती आपले वय एक वर्षाने कमी सांगते.

54. Women are like money, keep them busy or they lose interest.
—*T. Fuller.*
स्त्री ही संपत्तीसारखी असते. तिला हालचालीत अगर कामात गुंतवा; नाही तर तिचा आनंद (पैशावरचे व्याज) गेलाच म्हणून समजा.

55. Every woman has a secret desire to write a cheque.
—*O. Wilde.*
प्रत्येक स्त्रीला लेखनाची आवड असते व ती म्हणजे बँकेचा चेक लिहिण्याची.

56. Every woman should have at least one husband to share her joys and her sorrows and her friends' secrets. —*J. Gay.*
सुखदुःखात भागीदार होण्यासाठी आणि तिच्या मैत्रिणींची रहस्ये जाणून घेण्यासाठी प्रत्येक स्त्रीला निदान एक तरी नवरा हवाच हवा !

57. Is there a more shining example of old fashioned simplicity than an unpowdered nose ?
—*J. Roux.*
पावडरीने न भरलेल्या नाकासारखा सनातनी साधेपणाचा दुसरा कोणता चमकदार नमुना दाखविता येईल ?

58. Women give themselves to God when the Devil wants nothing more to do with them.–*J. Gay.*
सैतानाबरोबरचे हितगुज सपले की स्त्रिया देवाच्या भजनीं लागतात.

59. The man who enters his wife's dressing room is either a philosopher or a fool.–*Balzac.*
स्त्रीच्या कपडे करणाऱ्या खोलीत जो अचानक शिरेल तो एक तत्त्वज्ञ तरी असेल नाहीतर महामूर्ख !

60. A husband should always know what is the matter with his wife for she always knows what is not. —*Balzac.*
आपल्या बायकोला काय झालंय ते प्रत्येक नवऱ्याने समजावून घेतलेच पाहिजे; कारण आपणाला काय झाले नाही ते तिला नेहमीच माहित असते.

61. Love is an ocean of emotions entirely surrounded by expenses. —*Lord Dewar.*

प्रेम म्हणजे सर्व तऱ्हेच्या खर्चांनी वेढलेला भावसागर !

62. The only wise are the unmarried. —*Ovid.*

जे लग्नाच्या फंदात पडत नाही तेच खरे शहाणे !

63. When a parrot is morose and refuses to sing, be sure he is a married chap. —*Shaw.*

जेव्हा पोपट खिन्न असतो व गावयास नाराज असतो तेव्हा जरूर समजा की बेटयाचे लग्न झालेय.

64. I respect the institution of marriage. I have always thought that every woman should marry, and no man ever.

—*Disraelt.*

विवाहसंस्थेबद्दल मला फार आदर आहे. कारण मी नेहमीच म्हणत आलो आहे की, स्त्रियांना जरूर लग्न करावे आणि पुरुषांनी मात्र कधीच त्या भानगडीत पडू नये.

65. Only a man who does not care about women is interested in women's dresses. He who loves a woman doesn't bother if she wears anything at all.

—*O. Wilde.*

ज्याला स्त्रीबद्दल काहीच वाटत नाही तोच फक्त बायकांच्या कपडयांची चिकित्सा करतो. जो स्त्रीवर प्रेम करतो तो ती कपडे घालते की नाही याचा मुळी विचारच करीत नाही.

66. There's one thing more exasperating than a wife who can cook and won't, and that is the wife who can't but will.

—*Frost.*

जिला स्वयंपाक जमतो पण तो करायला जी राजी नसते, अशा स्त्रीरक्षा जास्त डोके फिरविणारा प्राणी म्हणजे जिला स्वयंपाक जमत नाही, पण जी करीनच म्हणते ती बाई !

67. They say time and tide wait for no man, but time always stands still for a woman of thirty. —*Frost.*

काळवेळ कोणासाठी थांबत नाही म्हणे; पण जेव्हा स्त्री तीस वर्षांची होते तेव्हा काळ तिथेच मुक्काम ठोकतो.

68. A mother takes twenty years to make a man of her boy and another woman makes a fool of him in twenty minutes.

—*Frost.*

आपल्या मुलाला नावारूपाला आणायला मातेला वीस वर्षे झगडावे लागते; पण अवघ्या वीस मिनिटात एखादी स्त्री त्याला गाढव करून टाकते.

69. A diplomat is a man who always remembers a woman's birthday but never her age.
धूर्त (राजकारणी) पुरुष कोणता ? तर जो स्त्रीचे वय लक्षात ठेवीत नाही पण तिचा वाढदिवस मात्र कधी विसरत नाही तो !

70. Take it that when men run down women they are running down one woman only.
—*B. Shaw.*
जेव्हां पुरुष साऱ्या स्त्रीजातीवर आग पाखडतात तेव्हां केवळ एकाच स्त्रीच्या अनुभवावरून ते कातावलेले असतात असे खुशाल समजावे.

71. How charming if one could fall into a woman's arms without falling into her hands !
—*O. Wilde.*
स्त्रीच्या तावडीत न सापडता जर तिच्या गळ्यात पडायला मिळते तर कोण बहार !

72. Women still remember the first kiss, when men have forgotten the last. —*T. Fuller.*
पुरुष हा स्त्रीला दिलेले शेवटचे चुंबन जरी विसरला तरी स्त्रीला मात्र पहिल्याच चुंबनाची सदैव आठवण राहते.

73. It is God who makes woman beautiful; it is the devil who makes her attractive.
—*T. Fuller.*
ईश्वर स्त्रियांना सौंदर्य देतो आणि सैतान मात्र त्यांना मोहक बनवितो.

74. Second marriage—the triumph of hope over experience !
Dr. Johnson.
जेव्हां माणूस दुसऱ्या लग्नाच्या फंदात पडतो तेव्हा हे जरूर समजावे की पहिला वाईट अनुभव येऊन देखील बेटयाचा आशावाद भंगलेला नाही.

75. There is no ugly woman; there are only women who don't know how to look pretty.
—*La Bruyere.*
स्त्री का कधी कुरुप असते ? मात्र ज्यांना सुदर कसे दिसावे ही कला अवगत नसते अशा वेंधळ्या मात्र खूप असतात.

76. It is valueless to a woman to be young unless pretty or to be pretty unless young.
—*La Rochefoucauld,*
तरुण असून जर स्त्री सुंदर नसेल तर त्याचा तिला काय उपयोग ? तसेच सुंदर असून जर ती तरुण नसेल तरी देखील काय फायदा ?

77. Man is always looking for someone to boast to, woman is always looking for a shoulder to put her head on.
—*T. Fuller.*
पुरुष हा कोणाजवळ तरी बढाई मारता येईल असे बाईमाणूस शोधत असतो; तर स्त्री ही ज्याच्या खांद्यावर डोके टेकता येईल अशा इसमाच्या शोधात असते.

78. People say you must not love your friend's wife, but how are you to love your enemy's wife? —*George Moore.*
म्हणे मित्राच्या बायकोबरोबर प्रेम करू नये ! मग काय शत्रूच्या बायकोवर करावे ? आणि ते कसे जमावे ?

79. Marriage is a lottery in which men stake their liberty, and women their happiness.
—*J. Ray.*
विवाह हा एक जुगार आहे. त्यात पुरुष आपले स्वातंत्र्य पणाला लावतात आणि स्त्रिया आपले सुख !

80. It is easier for a woman to defend her virtue against men than her reputation against women. —*B. Shaw.*
पुरुषापासून स्त्री आपल्या अब्रूचा बचाव एक वेळ करू शकेल; पण इतर स्त्रियां-पासून ती आपले चांगले नाव कधीच बचावू शकणार नाही.

18. Men say of women what pleases them, women do with men what pleases them.
—*T. Fuller.*
जे स्वत.ला आवडेल ते पुरुष स्त्रियां-बद्दल बोलतात; तर स्वतःला जसे आवडेल तसे स्त्रिया पुरुषांशी वागतात.

82. A man who desires to get married should know either everything or nothing —*J. Ray.*
ज्याला लग्न करायचे आहे त्याला सर्व काही ठाऊक असावे, नाही तर काहीच माहीत नसावे.

83. As long as a woman can look ten years younger than her own daughter she is perfectly satisfied. —*O. Wilde.*
जोपर्यंत स्त्री ही स्वतःच्या कन्येपेक्षा दहा वर्षांनी लहान दिसू शकते तोपर्यंत ती अगदी बेहद्द खूष असते.

84. The goldness of gold is tried by fire; the goldness of women by gold; and the goodness of men by the ordeal of women.
— *Ovid.*
सोन्याची परीक्षा अग्नीने होते; सोन्याने स्त्रियांची होते; आणि स्त्रीने केलेल्या छळामुळे पुरुषांची !

85. There are only two good women in the world; one of them is dead, and the other is yet to be born. —*T. Fulles.*
जगात फक्त दोनच चांगल्या स्त्रिया आहेत. त्यातली एक हयात नाही व दुसरी अजून जन्माला यावयाची आहे.

86. You cannot keep the home circle square with a triangle.
—*T. Ray.*
प्रेमाचा त्रिकोण साधून तुम्हाला गृह-वर्तुळ सुखी ठेवता येणार नाही.

87. A good husband is one who feels in his pockets every time he passes a mail-box.
—*Chesterton.*
चांगला नवरा कोणता ? तर पोस्टाच्या पेटीजवळून जाताना जो स्वतःचे खिसे हमखास चाचपून बघतो तो.

नवरा म्हटला की, त्याची संगत शेवटी नकोशी वाटते, बाई !

108. The best girl is the one you run after and can't find
—*O. Wilde.*
उत्कृष्ट छोकरी कोणती ? जिच्या मागे माणूस धावतो पण जी कधी हाती लागत नाही ती.

109. Every woman is an accomplished actress. —*Unknown.*
प्रत्येक स्त्री ही बस्ताद नटी असते

110. A woman is rarely so happy as when she talks about herself.
—*M Twain.*
स्त्री जेव्हा स्वत:बद्दल बोलत असते तेव्हाच ती अत्यंत खुषीत असते.

111. Marriage in a committee of two with powers to add to the number. —*A French Proverb.*
लग्न म्हणजे दोघांची समिति. या समितीला आकडा वाढविण्याचा हक्क आपोआपच लाभलेला असतो.

112. Blessed are they who are divorced! —*O. Wilde.*
जे घटस्फोट घेतात तेच खरे भाग्यवान् !

113. Love is the folly that makes you think that all that glitters is gold. —*M. Twain*
'जे चमकते ते सारे सोनेच होय' असा भ्रम निर्माणारा आचरटपणा म्हणजे प्रेम.

114. Women are made to be loved, not to be understood.
—*B. Shaw.*
स्त्रिया प्रेम करण्यासाठी निर्मिलेल्या आहेत, समजून घेण्यासाठी नव्हे.

115. Wise men know something; but young women know everything —*A German Proverb.*
ज्ञानी लोकांना थोडेसेच कळते; तरुण स्त्रिया मात्र बृहस्पती असतात.

116. Marriage is a sentimental blunder. —*Chesterton.*
विवाह म्हणजे भावनेच्या भरात केलेली घोडचूक.

117. Every woman is a well-dressed cow ! —*Belloc.*
प्रत्येक स्त्री म्हणजे उत्तम पोषाख केलेली गायच म्हणायची !

118. The strong love women; the weak marry them. —*Napoleon*
जे बलाढ्य असतात ते स्त्रियांवर प्रेम करून मोकळे होतात; जे दुर्बल असतात; ते त्यांच्याशी लग्न करण्याचा गाढवपणा करतात.

119. It takes courage to marry a woman. —*M. Twain.*
स्त्रीशी लग्न करायला छाती लागते म्हटलं !

120. Intelligent women always prefer foolish husbands.
—*O. Wilde*
बुद्धिमान स्त्रिया नेहमी नवरा म्हणून एखादा गधडा पसंत करतात.

121. Every woman knows her husband to be a fool; for who but a fool would marry ?
—*O. Wilde.*
प्रत्येक स्त्रीला हे माहीत असते की आपला नवरा खुळा आहे; कारण खुळ्यावाचून लग्नाच्या फंदात कोण पडेल हो ?

122. Marriage makes women men.
—O. Wilde.
लग्नामुळे स्त्रिया अगदी पुरुषी बनतात.

123 Man, born of woman, must of woman die. *—Byron.*
स्त्रीच्या पोटी माणसाने जन्म घेतला ना, मग तो स्त्रीमुळेच मरणार !

124. Who ever married that married not at first sight ?*—M. Twain.*
ज्यांच्या मनात प्रथमदर्शनीच लग्नाची भावना निर्माण होत नाही ते लग्न तरी कसे करणार ?

125. Marriage is the art of taking a quick divorce ! *—M. Twain.*
विवाह म्हणजे काय ? तर तातडीने घटस्फोट घेण्याची कला !

126. Every woman is vulgarised by marriage. *—M. Twain.*
प्रत्येक स्त्री लग्नामुळे पशुवत घाणेरडी होते.

127. Married women have generally unmarried minds
—La Rochefoucauld.
सामान्यत: विवाहित स्त्रियांची मने भटकत असतात.

Wonder :

1. Wonders will never cease.
—David Garrick.
चमत्कारांना अंत नाही.

2. Wonder is the foundation of all philosophy. *—Montaigne.*
विस्मय हा सर्व तत्वज्ञानाचा पायाच होय.

3. Wonder is the seed of knowledge. *—F. Bacon.*
विस्मय हा ज्ञानाचा उगमच होय.

Woods :

1. He that fears leaves, let him not go into the wood.
—G Herbert.
ज्याला पानांची भीती वाडते त्याने रानात जाऊ नये.

2. Woods have tongues, as walls have ears. *—Tennyson.*
भिन्तीना जसे कान असतात, तशा अरण्यांना देखील जिभा असतात.

3. It is foolish to carry timber to the wood. *—Horace.*
लाकूड घेऊन अरण्यात जाणे मूर्ख-पणाचे आहे.

Wooing :

1. Men who do not make advances to women are apt to become victims to women who make advances to them.*—W. Bagehot.*
जे स्त्रियांना जिंकण्यासाठी सज्ज होत नाहीत ते जिंकण्यासाठी पुढे सरसा-वणाऱ्या स्त्रियांना बळी पडतात.

2. The weather is usually fine when people are courting.
—Stevenson.
स्त्रियांची मनधरणी करणारे लोक कधी हवेबद्दल तक्रार करीत नाहीत.

3. The adventurous lover is hardly disappointed. *—Pope.*
धाडसी प्रियकराच्या नशिबी क्वचितच निराशा येते.
4. He that climbs the tall tree has won right to the fruit. *—Scott.*
जो झाडावर चढून उंच जातो त्याला फळ तोडण्याचा हक्क पोचतो.
5. The surest way to hit a woman's heart is to take aim kneeling. *—D. Jerrold.*
जर स्त्रीचे हृदय जिंकावयाचे असेल तर गुडघे टेकून नेम घ्यावा.
6. Flee and she follows; follow and she'll flee. *—F. Quarles.*
स्त्रीचा पाठलाग केला की ती पलायन करते, पण तुम्ही पलायन केलेत तर ती तुमचा पाठलाग करील.
7. Foul words and frowns must not repel a lover.
What though the rose have prickles, yet 'tis plucked.
—Shakespeare.
कटुशब्द आणि भृकुटिभंग यांनी प्रेमिकांनी नाउमेद होता कामा नये; गुलाबाला काटे असले तरी तो तोडला जातोच ना ?

Words :

1. Words are the physicians of a mind diseased. *—Aeschylus.*
दुःखी मनाचे सांत्वन (सहानुभूतीच्या) शब्दांनी होते.
2. All words are pegs to hang ideas on. *—H. W. Beecher.*
शब्द हे विचार टांगण्याच्या खुंटयाच होत.
3. A very great part of the mischiefs that vex this world arises from words.*—E. Burke.*
जगात जो अनर्थ चालतो त्यापैकी पुष्कळसा अनर्थ शब्दांच्यामुळे उडालेला असतो.
4. A word to the wise is sufficient *—Plautus.*
शहाण्याला शब्दाचा मार.
5. Better one living word than a hundred dead.*–W. G. Benham.*
शंभर मृत शब्दांपेक्षा एक जिवंत शब्द पत्करला.
6. Words are the dress of thoughts, which should no more be presented in rags, tatters, and dirt, than your person should *—Lord Chesterfield.*
शब्द हे जणू विचारांचे कपडे. म्हणून त्यांना तुम्ही फाटलेले, घाणेरडे आणि चिंध्या झालेले कपडे चढवू नका. तुम्ही स्वताच्या कपडयांची जशी काळजी घेता तशीच वैचारिक कपडयांची घ्या.
7. Good words fill not a sack. *—J. Ray.*
चांगल्या शब्दांनी पोते भरत नसते.
8 Fair words fat few. *—J. Lyly*
गोड शब्दांनी कोणी लठ्ठ होत नाही.

Work :

1. He that will not labour must not eat. —*T. Draxe.*
जो काम करणार नाही त्याला खाव-याला देखील मिळता कामा नये.
2. Light is the task when many share the toil. —*Homer.*
दसकी लकडी, एकका बोजा.
3. By the work one knows the workman. —*La Fontaigne.*
कामावरून कामगाराची परीक्षा करता येते.
4. Honour lies in honest toil. —*G. Cleveland.*
सारा मोठेपणा (कोणतेही) काम प्रामाणिकपणे करण्यात आहे.
5. As a cure for worrying, work is better than whisky. —*Edison.*
चिन्तेवर औषध म्हणून व्हिस्कीपेक्षा काम जास्त चांगले.
6. Blessed is he who hath found his work. —*Carlyle.*
ज्याला आवडीचे काम करण्याची संधी मिळते तो भाग्यवान !
7. The sum of wisdom is that the time is never wasted that is devoted to work. —*Emerson.*
एकंदर सारांश असा की जो वेळ कामात गेला तो कधीच वाया गेला नाही.
8. To generous souls, every task is noble. —*Euripides.*
जी उदार वृत्तीची माणसे असतात त्यांना कोणतेच काम हीन वाटत नाही.
9. Work is the sustenance of noble minds. —*Seneca.*
काम करीत राहणे हाच थोरांच्या मनाला आधार.
10. Work is the inevitable condition of human life. —*Tolstoy.*
मानवी जीवन म्हणजे कामात व्यग्र असणे; जीवनाची ती एक अटळ अशी अटच आहे.

World :

1. The world is a comedy to those who think, a tragedy to those who feel. —*H. Walpole.*
जे विचार करतात त्यांना हे जग एक सुखान्तिका वाटते, तर ते भावनाप्रधान बनतात त्यांना जग शोकांतिका वाटते.
2. The world knows nothing of its greatest men. —*Sir H. Taylor.*
जगाला खऱ्या थोर पुरुषांच्या अस्ति-त्वाची जाणीवही नसते.
3. The world is much the same everywhere. —*J. Ray.*
कुठेही जा; पळसाला पाने तीनच.
4. The world is a stage on which all parts are played. —*Middleton.*

जग ही एक रंगभूमी आहे; तिच्या वर सर्व भूमिका केल्या जातात.

5. The world is so full of a number of things,
I'm sure we should all be happy as kings. —*Stevenson.*
जगात एवढे अमाप वैचित्र्य भरलेले आहे की प्रत्येकजण एखाद्या राजाप्रमाणे सुखी राहू शकेल.

6. A man may know the world without leaving his house. —*Lao Tsze.*
घराचा उंबरठा न सोडताही माणसाला जगाची ओळख पटू शकेल.

7. The world is but a bubble. —*F. Bacon.*
हे सारे जग म्हणजे केवळ बुडबुडा आहे.

8 They most the world enjoy who least admire. —*Young.*
जे कौतुक करण्याच्या फंदात कमी पडतात त्यांना जीवनातील आनंद चांगला अनुभविता येतो.

Worry :

1. Worry, the interest paid by those who borrow trouble. —*G. W. Lyon.*
चिन्ता म्हणजे उसनवार दुःखावरचे व्याज.

2. Nothing in the affairs of men is worthy of great anxiety. —*Plato.*
दारुण चिन्ता करावी एवढ्या लायकीचे मानवी व्यवहारात काही नाही.

3. Tons of care will not pay an ounce of debt. —*G. Herbert.*
खंडीभर चिन्ता करून कुणाला कणभर कर्जही फेडता येत नाही.

Worship :

1. They that worship God merely from fear,
Would worship the devil too, if he appear. —*T. Fuller.*
जे भीतीच्या पोटी देवाची पूजा करतात, ते लोक सैतान आला तरी देखील त्यांची पूजा करतील.

2. Man will always worship something. —*Carlyle.*
कशाची तरी पूजा करीत राहिल्याशिवाय माणसाला चैन पडत नाही.

Worth :

1. The worth of a thing is known by its want. —*T. Fuller.*
कोणत्याही गोष्टीची उणीव भासल्याशिवाय तिची किंमत कळत नाही.

2. Slow rises worth by poverty depressed. —*Dr. Johnson.*
दारिद्र्यामुळे सद्‌गुणी माणसाला फार सावकाशीने जगात पुढे यायला मिळते.

3. He is rich or poor according to what he is, not according to what he has.—*H. W. Beecher.*
माणसाची गरिबी अथवा श्रीमंती ही त्याच्याजवळ काय आहे यापेक्षा तो काय आहे यावरून अजमाविली जावी.

4. Things are only worth what one makes them worth. —*Moliere.*
कोणत्याही गोष्टीला किंमत दिली जाते म्हणून तिला किंमत असते.
5. Great things cannot be bought for small sums. —*Seneca.*
छोट्या रकमेने मोठ्या वस्तूंची खरेदी करता येत नाही.
6. All good things are cheap, all bad are very dear. —*Thoreau.*
सर्व चांगल्या गोष्टी स्वस्त असतात, तर सर्व वाईट गोष्टी महाग असतात.

Wound :

1. They that are afraid of wounds must not come near a battle. —*John Clarke.*
ज्यांना जखमांची भीती वाटते त्यांनी समरांगण टाळावे.
2. Wounds once healed leave a scar behind them. —*J. Hall.*
बऱ्या झालेल्या जखमांचे व्रण उरतातच.
3. Wounds cannot be cured without searching —*F. Bacon.*
नीट पाहाणी केल्याशिवाय जखमा बऱ्या होऊ शकत नाहीत.
4. What deep wounds ever closed without a scar ? —*Byron.*
अशी कोणती खोल जखम आहे की जिचा व्रण मागे राहात नाही ?
5. He jests at scars that never felt a wound. —*Shakespeare.*
ज्याला कधी जखम माहीत नसते तो व्रणांची कुचेष्टा करतो.
6. A green wound is soon healed. —*J. Ray.*
ताजी जखम लवकर भरून येते.
7. What wound did ever heal but by degrees ? —*Shakespeare.*
अशी कोणती जखम आहे की जी झपाट्याने बरी होते ?

Writing :

1. All writing comes by the grace of God. —*Emerson.*
सर्व लेखन ईश्वर-कृपेचे फळ आहे.
2. What comes from the heart goes to the heart. —*Coleridge.*
जे अंत:करणातून निपजते ते अंत:करणाला जाऊन भिडते.
3. When I want to read a book, I write one. —*B. Disraeli.*
मला जेव्हा एखादे पुस्तक वाचावयाची हुक्की येते तेव्हा मी ते लिहितो.
4. If you wish to be a good writer, write. —*Epictetus.*
जर तुम्हाला चांगले लेखक व्हावयाचे असेल तर लिहीत राहा.
5. What is easy is seldom excellent. —*S. Johnson.*
जे सहजसाध्य असते ते क्वचितच उत्कृष्ट दर्जाचे असते.
6. The chief glory of every people arises from its authors. —*Dr. Johnson.*

प्रत्येक राष्ट्राचे वैभव म्हणजे त्या राष्ट्रातले लेखक.

7. The only happy author in this world is he who is below the care of reputation.—*W. Irving*.

जो कीर्तीची हाव धरीत नाहीत तो लेखक सुखी असतो.

8. The author who speaks about his own books is almost as bad as the mother who talks about her own children.

—*Disraeli*.

जो लेखक स्वतःच्या ग्रंथाबद्दल बोलत राहतो तो स्वत.च्या मुलांबद्दल बडबडणाऱ्या आई सारखाच गचाळ असतो.

9. Choose an author as you choose a friend. —*W. Dillon*.

मित्र जसे निवडाल तसाच ग्रंथकारही निवडा.

10. No author ever spared a brother.

—*J. Ray*.

लेखकालेखकांचे कधीच सूत नसते.

11. There is nothing more dreadful to an author than neglect.

—*S. Johnson*.

उपेक्षा होणे या सारखी भयंकर शिक्षा लेखकाला नाही.

12. He that cometh in print because he would be known, is like the fool who cometh into the market because he should be seen. —*J. Lyly*.

जो लोकांना कळावे म्हणून आपले नाव वर्तमानपत्रात छापून येण्याची लटपट करतो तो लोकांनी आपणाला पाहावे म्हणून मंडईत उभा राहणाऱ्या विदूषकासारखा असतो.

Wrong :

1 You cannot do wrong without suffering wrong. —*Emerson*.

लोकांवर अन्याय केलात तर त्याची झळ तुम्हालाही पोचणारच.

2. By bearing old wrongs you provoke new ones —*P. Syrus*.

जर गत अन्याय बिनतक्रार सहन केलेत तर नवीन अन्यायांना तुम्ही उत्तेजन देता.

3. No wrong is ever right

—*J. Ray*.

कोणताही अन्याय योग्य नसतो.

4 Wrongs do not leave off there where they begin
But still beget new mischiefs in their course. —*S. Daniel*.

अन्यायांची निपज जेथे होते तेथेच ते विराम पावत नाहीत, तर नवनवे अन्याय त्यातून निपजत असतात.

Y

Year :

1. Years tell more than books. —*G. Herbert.*

   ग्रंथांपेक्षा वृद्धांकडून (अनुभवापासून) जास्त शिकवण लाभते.

2. The years teach much which the days never know. —*Emerson.*

   दिवसांना पत्ताही नसतो असे ज्ञान वर्षांकडून (अनुभवांतून) लाभते.

3. New year comes but once in a twelve month —*W. E. Henley.*

   नवे वर्ष हे बारा महिन्यातून एकदाच उगवते.

Yesterday :

Yesterday will not be called again. —*J. Skelton*

कालचा दिवस पुन: परत बोलविता येत नाही.

Youth :

1. The youth of a nation are the trustees of posterity. —*B. Disraeli.*

   देशाची तरुण पिढी ही भावी कालाची विश्वस्तच म्हणावयाची.

2. Youth is not a time of life; it is a state of mind —*S. Ullman.*

   तारुण्य हा आयुष्यातील काळ नव्हे; मनाची ती एक अवस्था आहे.

3. Young men are apt to think themselves wise enough, as drunken men are apt to think themselves sober enough. —*Lord Chesterfield.*

   दारुड्यांना जसे आपण 'शुद्धीवर' आहोत असे वाटते त्याप्रमाणे तरुणांना आपण शहाणे आहोत असे वाटते.

4. The wildest colt makes the best horse. —*Themistocles.*

   जे शिंगरू बेताल असते तेच शेवटी चांगले घोडे म्हणून निपजते.

5. Young fellows will be young fellows. —*I. Bickerstaff.*

   तरुण माणसे ही तरुणासारखीच वागणार.

6. Youth riotously led breedeth a loathsome old age. —*Cogan.*

   तारुण्य बेताल चैनीत घालविले की वृद्धपणी भयानक त्रास होतो.

7. Youth comes but once in a lifetime. —*Longfellow.*

   यौवन हे जीवनात फक्त एकदाच लाभते.

8. Ah ! sweet is youth ! —*Euripides.*

   ओ हो ! किती रमणीय असतो तारुण्याचा काळ !

9. Youth flies. —*Horace.*

   तारुण्य फार दिवस टिकत नाही.

10. Youth means love. —*Browning.*

    तारुण्यात मन हे प्रेमाकुल असते.

Z

Zeal :

1. Zeal without knowledge is the sister of folly. —*Horace.*

   ज्ञानशून्य उत्साह म्हणजे मूर्खपणाचा प्रकार.

2. Zeal is like fire; it wants both feeding and watching. —*W. G. Benham.*

   उत्साह हा अग्नीसारखा असतो; त्याला भर घालावी लागते, त्याचप्रमाणे त्याच्यावर तीव्र नजरही ठेवावयास हवी.

3. I do not love a man who is zealous for nothing. —*O. Goldsmith.*

   जो उगाचच उत्साह दाखवितो तो इसम मला आवडत नाही.

4. Blind zeal can only do harm. —*Lichtwar.*

   आंधळा उत्साह उपद्रवी असतो.

5 If our zeal were true and genuine we should be much more angry with a sinner than a heretic. —*Addison.*

   जर आपला उत्साह खराखुरा आणि अस्सल असता तर आपण पाखंडी माणसापेक्षा पापी इसमावर आपला राग पाखडला असता.